

SİYAH RENKLİ AŞK

HALİT ŞİRKAN HATAY

ÖN SÖZ

Yazacaktım. Tanrı'nın “Yaz!” diye emrettiği kalemin yazamadıklarını... Hani Tanrı kalemi yaratıp da ona: “Yaz ey kalem!” diye emretmişti de kalem: “Tanrı'm ne yazayım?” diye sormuştu ya... Evet, kalem ne yazabilirdi yaşadığı bir şey yoksa, acılarla dolu bir hayat serüvenine sahip değilse, âleme söyleyecek tek bir sözü yoksa. Hangi şiiri damlatabilirdi yüreğinden, hangi türküyü terennüm edebilirdi sesinden, hangi aşk hikâyesinin derdini dillendirebilirdi gönlünden, uğruna yanıp kavrulduğu bir sevdası bulunmuyorsa. Ya da yudumladığı hangi mutlu anını, sevgilisiyle yaşayıp hasretini çektiği hangi hatırasını paylaşacaktı? Vefa gösterip de cefa gördüğü hangi dostunun ihanetini şikâyet edecekti? Gerçekleştirmeyi arzuladığı hangi hayalini, hangi idealini yazacaktı? Yazamazdı kalem bunların hiçbirini. Çünkü hiçbirisine sahip değildi. Ama ben sahiptim hepsine. Onun için yazacaktım; aşkı yazacaktım, acımı dile getirecektim, mutluluğumu paylaşacaktım, özlemlerimi seslendirecektim, derdimin türküsünü söyleyecektim, dostların cefa ve ihanetinin yüreğimde açtığı yaraları tasvir etmek için yazacaktım. Kendi hatalarımla, günahlarımla, pişmanlıklarımla ve varsa sevaplarımla yüzleşmek için yazacaktım. Kalemin temaşa edemediği dünya üzerindeki güzellikleri ve çirkinlikleri, şahit olamadığı fedakârlıkları ve o fedakârlık uğruna çekilen ıstırapları; bundan da önemlisi hayallerimi, ideallerimi kelimelerle resmetmek ve o resimlere hayat vermek için yazacaktım. Kısacası, Tanrı'nın babamız Âdem'e, kimine göre “konuşsun” diye öğrettiği, fakat bana göre daha sonra yaşayacaklarını ve kalemin hatta hiçbir varlığın yazamayacağını yazsın diye öğrettiği kavramların hakkını vermiş olmak için yazacaktım.

Şirhan Hatay

16 Haziran 2012

BİRİNCİ BÖLÜM

NEFS-İ EMMARE

“Şüphesiz ki nefis kötülüğü emredicidir, rabbimin rahmetiyle korudukları müstesnadır!” (Yusuf Suresi, 53. ayet)

Halık* ile Kaimdir Onunla Daimdir Tüm Varlık ve Kâinat

Aylardan ağustos, günlerden cumartesiydi. Büyütölmüş bir insan olan tabiat, gençliğinin en deli dolu zaman diliminin keyfini çıkarıyordu. Ağaçlar ve bitkiler, en canlı giysilerini giyinmiş, bir o kadar da süslenmişti. Ürünlerini cömertçe sergileyen meyve ağaçları, amaçlarını başarıyla gerçekleştirmiş olmanın haklı gururunu taşıyor; havayı saran ıhlamur kokusu, bahçe duvarlarını aşarak etrafa yayılıyor; en çekici, en sevimli takılarını takınmış nazenin çiçeklerin rayihaları ise ıhlamurlarınkinden geri kalmıyordu. Kuşlara gelince onlar şen cıvıltılarıyla bu ortamın neşe kaynağıydı âdetâ. Süleyman, yarım gün mesai yapıldığı için cumartesi günleri de çalışırdı. O sabah da dokuz sularında iş yerine geldi. Daha binanın girişine yaklaşırken bahçeden taşıp birbirine karışan ıhlamur ve gül kokusunu hissetmeye başladı. Otoparka girip arabasından indiği anda, o nefis kokuların karışımını iliklerine kadar hissetmek için ellerini iki yana açtı, havaya kaldırıp derin derin nefes aldı. Bir yandan mest olmuş bir hâlde soluklanırken bir yandan da ağaçlara, çiçeklere ve kuşlara selam veriyormuşçasına ellerini salladı. Sonra arabasından küçük bir torba çıkardı ve tavşanların yuvasına doğru yürüdü.

Normalde insanların varlığı karşısında yuvalarından çıkmak şöyle dursun, dışarıda olduklarında kaçıp saklanan bu sevimli mahlûklar, onun yaklaşan adımlarını hissedip beraberindeki yiyecek kokusunu alınca başlarını hafifçe yuvalarından çıkararak onu izlemeye koyuldular. Ana baba ve iki yavrudan oluşan bu küçük ailede baba tavşan kahve, anne gri beyaz renkliydi. Yavrularsa ebeveynlerinin her ikisinden de biraz renk almıştı. Ortaköy’de gezinirken rastladığı bir tavşan bakıcısından ebeveyn tavşanları satın alıp holdingin bahçesine yerleştirmiş; sonra onları büyüyene kadar kendi elleriyle beslemiş; böylece şefkatine, sevgisine ve kokusuna alıştırmıştı. Büyüdükten sonra ise aralarındaki ilişkiyi tesis edegelen o beslenme alışkanlığını, haftada bir gün yâd etme konusunda aralarında âdetâ gizli bir mukavele yapmışlardı. Cumartesi günleri holdinge geldiği takdirde, bürosuna çıkmadan önce mutlaka bahçeye uğrar, onları ziyaret ederdi. Tavşanlar, gelen varlığın o olduğuna kanaat getirdikten sonra, aralarındaki gizli anlaşmanın bir tarafı olarak yuvalarından çıkıp yiyeceklerini onun ellerinden alırlardı. Aralarındaki bu sevgi ve güven ilişkisi, bahçedeki en küçük ottan, elma ağacına kadar bütün bitki ve ağaçların, çekirgeden uğur böceğine kadar bütün hayvanların üzerinde sanki hiç kimsenin hissetmediği, sadece onların algıladığı pozitif bir etki bırakırdı. Hafta içinde ise, her gün beraberinde getirdiği yiyecekleri hizmetliye teslim eder, o da hiç

*Halık: Yaratıcı, Tanrı.

itina göstermeden, tavşanların suratlarına fırlatırcasına bahçeye bırakırdı. Tavşanlar, hizmetlinin o kaba sayılacak davranışına mukabil tamamen gözden kaybolmasını yuvalarında bekler, sonra süratle çıkıp yiyeceklerini kaparlar ve hemen geri dönerlerdi.

O sabah Süleyman'ın yiyecek torbasını açtığını gören yavru tavşanlar, yuvanın önünü tıkayan ana babalarını itekleyerek dışarıya çıkmaya çabalarken ana baba, hem yavrularını koruma hissiyle hareket ettiklerinden hem de fitratları gereği ürkek olduklarından onlara geçit vermediler. Bir yandan iştahlarını kabartan yiyeceğin kokusunu içlerine çekip bir yandan da etrafı yeterince kolağan ettikten sonra kendilerini yemeğe davet edenin, şefkatine ve sevgisine alıştıkları kişi olduğunu anladılar. Ancak ondan sonra yavrularına izin verdiler ve ailece torbanın başına üşüşerek çok sevdikleri havucu keyifle yemeye başladılar. Alabildiğine yaramaz yavru tavşanlar rahat yesinler diye havucun bir kısmını rendelemiş olan Süleyman, hepsini ama özellikle çok sevimli bulduğu yavruları okşayıp sevdi ve birkaç dakika onları eliyle besledi. Çömelmış vaziyetteyken bahçeye tekrar şöyle bir göz gezdirdi. Meyve ağaçlarına ve çiçeklere biraz daha dikkatli bakınca tavşanlara gösterdiği sevgi ve şefkati biraz uzatması karşısında, onların kıskançlık ve alınganlık hissettikleri duygusuna kapıldı. Ağaçların, çiçeklerin ve bitkilerin, hattâ cansız varlıkların bile sevimli, ilgi gösterilmeye ihtiyaçları olduğuna ve bundan anladıklarına inandığından tavşanları beslediği günlerde onları da sever, dokunarak ve konuşarak onlara şefkat gösterirdi. Tavşanlarını ürkütmeden, yavaşça ayağa kalktı ve güllerin yanına gitti. Kırmızı gülde hafifçe gezdirdi parmaklarını. Gül, sevilip okşandığını hissetmişçesine yapraklarını yanlara açınca:

“Demek bana gülümsüyorsun...” dedi sevecen bir sesle ve konuşmasını sürdürdü: “Sen ne alımlı şeysin! Ne kadar güzel rengin var böyle!” Hemen ardından eğilip sarı gülü öptü ve koklarken de:

“Ne kadar güzel kokun var senin! Seni her kokladığımda ruhumda cenneti hissediyorum!” sözleri, bir fısıltı hâlinde dökülüverdi dudaklarından, her ne kadar cennetin varlığına olan inancını yitirmiş olsa da...

Evet, cennetin var olduğuna artık inanmıyordu. Cennet ne ki Allah'a olan inancını da yitirmişti nicedir. İnsanlar arasında zaman zaman aksini savunsa da aslında içinde böyle bir inancın kalmadığının herkesten önce kendisi farkındaydı. Onun yerine, kaynağını Tanrı ile evreni özdeş kabul eden panteizmden alan, kendine has bir inanç felsefesi kurgulamıştı. Tenakuzlarla dolu olduğunun henüz tam bilincine varamadığı bu felsefeye göre onun için tanrı,

doğa idi. İnsanın da hayvanın da bitkinin de sahibi oydu. Kendi çocukları ve bir nevi uzuvları olan varlıklara o hayat veriyor, yaşatıyor ve öldürüyordu. Dinî bir söylem olan “*Topraktan geldik, toprağa gideceğiz.*” sözlerinin anlamı da aslında bundan başka bir şey değildi. Her şeyin sahibi olduğuna göre, adil olmakla da mükellefti doğa. Hayat verip de içinde yaşattığı ve sorumluluk sahibi kıldığı varlıklardan, bizzat kendisine veya diğer canlı türlerine zarar vereni, yaşam süresi içinde mutlaka cezalandırıyor ya da tam tersi, iyilik yapanı mükâfatlandırıyordu. Başa gelen sıkıntılar ve belalar cehennem, elde edilen başarılar ve karşılaşılan güzellikler de cennet anlamını taşıyordu. Canlıların sergilediği her davranış, mutlaka bu dünyada ve yaşam süreleri içinde karşılık buluyordu.

Bununla beraber tanrı kabul ettiği doğa ve kurguladığı inanç sistemi, ruhen hissettiği eksiklikleri tamamlamaya, sosyal hayatında zaman zaman sürüklendiği boşluğu doldurmaya yetmediği için yanıt bulmaya çalıştığı sorulara uzun uzun kafa yormaktan da kendini alamıyordu. Özel hayatında karşılaştığı sıkıntıların ve iş hayatında elde ettiği başarıların nedenleri, onu en çok düşündüren konulardan biriydi. Ancak ne kadar düşünürse düşünsün, daha önceleri Allah’ın vasıflarından biri olarak gördüğü ve yıllardan beridir doğaya izafe ettiği mutlak adaletin özel hayatında kendisine niye bir nevi cehennemi, iş dünyasında ise niye bir çeşit cenneti yaşattığını bir türlü kavrayamıyordu. Henüz bir çocuk masumiyetini taşıdığı yıllarda hangi fiiline binaen kendisine mutsuzluk reva görülmüştü de, üniversitede yitirdiği masumiyetine rağmen hangi davranışlarına mukabil ticari hayatında başarılar ihsan edilmişti? Bu soruya tatminkâr bir cevabı yoktu. Yine de evrendeki yüce adalete güvenini koruduğundan daima iyilik yapmaya çalışan, bunun için elinden geldiği kadar etrafındaki muhtaçların yardımına koşan ve kimseye haksızlık etmemeye dikkat eden bir insandı. Üstelik onun adil ve dürüst bir insan oluşu, örneğine sıkça rastlanıldığı gibi öteki dünyada iyi bir yere sahip olma umuduyla gösterilen bir gayretin eseri de değildi. Zaten cennet ve cehenneme inanmadığından ölümden sonra bir hayatın olabileceğini düşünmüyor; "Nasıl ki doğum öncesi anlamı olmayan karanlık bir süreç ise, ölümden sonrası da hiçbir anlam taşımayan karanlık bir tüneldir." görüşünü savunup ölüm sonrası ile doğum öncesi arasında bir fark görmüyordu. Dolayısıyla da sarı gülü koklarken söylediği: "Ruhumda cenneti hissediyorum!" sözleri, ya salt "güzellikleri hissetmek" anlamını taşıyor ya da fitratının en derinliklerinde dürülü olan ve asla yok edilemeyen Âdem’in kovulduğu o ata yurdu cennetin varlığını, o anda hissetmiş olmasından kaynaklanıyordu.

Her ne kadar yaptığı iltifatın, sarı gülün çok hoşuna gitmiş olduğunu düşünse de içinden bir ses, bitkinin ve doğanın gerçek sahibini tanıyan o narin çiçeğin kendisine kırılmış olduğunu

fısıldadığı için sarı gül, gözüne aniden biraz daha sararmış göründü. Özür dilercesine ve usulca tekrar okşayıp kokusunu derin derin içine çekmek için burnuna götürdüğü gül, sanki onun da kendisi gibi temiz bir fitrata sahip olduğunu hissetmişçesine yapraklarıyla yüzünü okşadı. Artık sıra beyaz güle gelmişti. Eğildi, incitmekten sakınarak iki avucunun içine aldı:

“Seni her gördüğümde, sana her dokunduğumda benliğim ve gönlüm şefkatle, merhametle doluyor. Sen bana, şeffaflığın ve masumiyetin nasıl bir duygu olduğunu hissettiriyorsun!” diyerek kokladı. Yandaki zambaklara gitmek üzere doğrulurken güllerin susuz kalmış olduğunu fark etti. “Söyleyeyim de hemen sulasınlar.” diye içinden geçirdiği sırada eli, kırmızı gülün sapına değdi ve batan dikenin acısıyla irkildi. O anda da, kafasında yarattığı tanrısı ile vakit vakit çatışma halinde olan fitratındaki nihaî inancın sesi, kırmızı gülde dile geldi:

“Toprak, su, hava ve güneşten oluşan dört unsurun, cansız ve şuursuz olmalarına rağmen aralarında anlaşıp planlı bir şekilde ve el ele vererek bize can verebilmek için nasıl hizmetimize ve imdadımıza yetiştiklerini görüyor; bu dört elemandan birinin eksik olması hâlinde nasıl hemen solup kuruyacağımızı biliyorsun Süleyman. Sonsuzluk atfedilen kâinatta da aynı şekilde canlı cansız her ne varsa tümü, belirlenmiş bir ölçü ve denge ile kaimdir. İşte, dünyanın içinde bulunduğu Samanyolu galaksisi gibi milyarlarca galaksiyi ve o galaksiler içinde güneş sistemimiz gibi milyarlarca sistemi var eden, her birine ayrı ayrı vazife yükleyen, vazifelerini gördürürken ilişkilerindeki dengeyi sağlayan ve varlıklarını devam ettirendir, seni de bizi de yaratan! Şu ilahi kelamı daima hatırla: ‘... Göklerde ve yerde zerre miktarı bir şey bile Rabb’imden gizli kalmaz. Zerreden daha küçük veya daha büyük hiçbir istisna olmamak üzere, her şey apaçık bir kitapta belirlenmiştir.’”*

Oysa o, ruhunun derinliklerinden kopup çiçeklerde, ağaçlarda, kuşlarda, böceklerde yankılanan bu sese rağmen, özel hayatında kendisine yaşatılanlardan dolayı insan ve kâinat denen eserlerin hakiki müessirini hatırlamak niyetinde hiç değildi. Uzunca bir süredir kâinatta olup biten her şeyi, bizzat kendisinden sadır olan fiziki ve kimyevi kanunlara bağlıyordu. Ayrıca hayranlık beslediği kâşiflerin, o kanunlara aykırı bir şekilde teknolojik ve ilmî icatlarını formüle edip çalışır hale getirmelerinin mümkün olmadığını doğal olarak kavıyordu.

*Sebe Suresi, 3. ayet

Buna rağmen kâinatta devam edegelen yaratma eyleminin, yaratılanlar arasındaki dengenin ve kâinatın düzenini sağlayan matematiğin gerçek Halik’ını asla düşünmüyor ya da düşünmekten özellikle kaçınıyordu. Öyle olduğu için de içinden gelen sesin uyarılarına daha

fazla kulak vermek istemedi. Diken batan parmağını ovuşturup içinden: “Ne yapalım, gülü seven dikenine katlanır.” diye geçirerek zambakların yanına gitti. Beyaz ve eflatun renkli zambaklar, gözüne o kadar mahzun ve masum gözüktüler ki, içi bir anda merhamet ve şefkat hisleriyle doldu. Parmaklarıyla yapraklarına dokunurken:

“Balzac, ne da kadar haklıymış romanının adını ‘*Vadideki Zambak*’ koyarken! Demek sevgilisini o kadar narin, o kadar çekici ve asil görmüş ki onu size benzetmiş!” diye mırıldandı. Hoşlandığı ya da gözüne güzel görünen canlı cansız herhangi bir varlık ya da obje, uzunca bir süredir mutlaka bir yazarın ya da edebî bir eserin ismini hatırlamasına vesile oluyordu. Mutat hâle gelen bu tepkisini ilk fark ettiğinde, okumayı çok seviyor oluşuna bağlamıştı. Zira çok küçük yaşlarda edindiği okuma alışkanlığı, gitgide onda bir sevdaya dönüşmüş; Batı klasiklerini ta ortaokuldayken okumaya başlamış ve üniversite yıllarına geldiğinde Doğu klasikleri dahil olmak üzere, bütün dünyada meşhur birçok eseri nerdeyse hafızasına almıştı. Henüz köyde ilkokula giderken, yaz güneşinin kavurucu sıcaklığı altında tarlalarda çalışırken -bitkilerle ağaçlarla ve hayvanlarla iletişim kurma hasletini o zamanlar edinmişti- ve içinde bulunduğu o köy şartlarında okumanın nerdeyse imkânsız olduğunu kavrayıp, akranlarının tamamının o şartlara teslim olduğunu görüyorken bile o; okumanın, okuyup büyük adam olmanın hayallerini kurardı. Nitekim minnacık bedenini kavuran sıcaklığa ve onu teslim almaya çalışan köy şartlarının dayattığı karamsarlığa karşı içini, hep kurduğu o duru hayallerle ferah tutabildi ve nihayetinde Türkiye’nin en önemli üniversitelerinden birini burslu olarak kazanıp okulunu büyük bir başarıyla bitirdi. Üniversitede henüz öğrenciyken çalıştığı holdingde genel müdür asistanı olarak işe başlamasında ve kısa bir zaman sonra da dış ticaret müdürü olma becerisini gösterebilmesinde en büyük etkenin okumak olduğunu bildiği için, içindeki okuma ve yazma sevdasını hep taze tuttu. İş hayatına ve ticarete çok yatkın olmasına rağmen, günün birinde ardında önemli eserler bırakan edebiyatçılardan biri olabilme hayalinden asla vazgeçmedi. Zambakları hazla seyrederken o hayalinin bir gün mutlaka gerçekleşeceğine duyduğu inançla:

“İlerde bir roman ya da şiir yazarsam sizden bahsetmeden geçmeyeceğim!” dedi. Sonra eflatun renkli zambağı dalından tuttu ve içtenlikle: “Benim misafirim olmak ister misin?” diye sordu. “*Bana iyi bakacaksan olur.*” dercesine yaprağını salladı zambak. Onu nazıkçe kopardı. Gömleğinin cebine, yüreğinin tam üstüne yerleştirdi. Keyfi ve neşesi had safhaya ulaştı. Etrafına keyifle bakınırken kuş cıvıltıları, tarlalarda çalıştığı dönemlerdeki çocukluğunun coşkusunu, çağlamasını hatırlattı ve o çocuksu duyguları içinde tekrar yakalamasına neden oldu. Bu arada gözü, tam karşısında duran incir ağacına ilişti ve ilişmesiyle birlikte ağacın

dalına konan minik bir serçenin, olgunlaşan ve ağzından bal akıtan sapsarı meyveyi, sarı gagasıyla yemekte olduğunu görmesi bir oldu. Bu görüntü, tabiattaki diyalektiğin işaretlerinden biriymiş gibi geldi ona. Bir mevcudiyetteki sarılık olgunluğun, kemalin alametiyken diğerinde hamlığın ve acemiliğin göstergesi olabiliyordu. Ama ne muhteşem bir hilkat ki, bu iki sarılık aynı zamanda birbirini tamamlıyor; kâmil olan, ham olanı olgunlaştırıyordu. İncir ağacının bir süre hayranlıkla seyrettiği olgunlaşmış meyveleri, iştahını kabarttı. Köydeyken sergilediği yaramaz çocuk tavrıyla zıpladı ve ağacın bir dalını yakaladı. Gözüne kestirdiği ballı inciri, biraz önce çiçeklere gösterdiği nezaketten uzak bir tavırla kopardı. Serçeye imrenerek önce balını emdi, sonra kendisini yedi. O arada koluna ağacın sütünden birkaç damla aktı ve kaşınmasına neden oldu. Biraz önceki haşın tavrına ağacın nazire edercesine tepki verdiğini düşünerek kolunu kaşırken, bir nevi “incir çekirdeğini doldurmayan” bir sebepten dolayı, ağaçla aralarına geçici bir soğukluk girmiş gibi oldu ve keyfi aniden kaçtı. Çok tatlı ve çok lezzetli bulmasına rağmen ikinci bir incir daha koparmadı. Meyveyle dolu dallarını yerlere kadar sarkıtmış ve kendisine sanki gülümsemekte olan yaz elması ile armut ağaçları o anda gözüne çok daha davetkâr göründüler. Güneşten yanakları pembeleşmiş meyvelerin her birinden birer tane koparıırken de:

“Siz hiç küsmeyi bilmez misiniz? Hep böyle mütevazı ve cömert mi olursunuz?” diye sordu. İki ağacın: “*İkram görmek isteyen, cömert olur.*” kaidesine uyarcasına dallarındaki alımlı meyvelerinden daha fazla koparmasını telkin ettikleri düşüncesine kapılsa da, incir ağacına yaptığı kabalığın utancından, eli daha fazla meyve koparmaya gitmedi. Bir elinde elma, ötekinde armut ve göğsünde zambakla bahçeden çıktı. Keyfi tekrar yerine geldi. Kuşları unutmadığını onlara duyurmak için cıvıltılarına uygun bir ritimle ısıklık çala çala, Holding binasına doğru yürüdü. Serçelerden bir tanesi, kuşlar adına ona eşlik ediyormuşçasına binaya kadar onunla birlikte geldi, kapının üzerine kondu ve o içeri girinceye kadar orada bekledi.

Nefis Durmadan Kötülüğü Emreder, Ölçüden Asla Anlamaz

Süleyman, lobideki görevlileri ve ofisinin yer aldığı ikinci katta emrinde çalışan elemanlarını, onların dikkatini celp edecek kadar mutattan farklı bir iyimserlik ve sinerji ile selamlayıp hatırlarını sorduktan sonra ofisine geçti. İçeriye girer girmez öncelikle, her zaman masasının üzerinde bulundurduğu sürahidenden bir bardak su doldurarak zambağı suyla buluşturdu ve bardağı orta sehpanın üzerine özenle yerleştirdi. Lavaboda elmasını ve armudunu yıkayıp geri döndü. Koltuğuna keyifle oturdu, her sabah yaptığı gibi Laptopunda gazetelere ve haber sitelerine göz atmaya başladı. Haberleri hızlıca şöyle bir taradıktan sonra

hafta içinde yapılan icraatı -siparişti, sevkiyatı, tahsilatı- kontrol etti, bir sonraki haftada yapılacak işlerin planlarını çıkardı. Bu arada, bir kâğıt peçetenin üzerine koymuş olduğu meyvelerini kahvaltı niyetine yemeyi de ihmal etmedi. İşlerini toparlayınca, arkadaşlarıyla sohbet etmek üzere birinci ve aynı zamanda lobinin bulunduğu kata indi.

Her cumartesi gerçekleşen bu sohbetler, genelde teknik ve üretimden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Murat'ın odasında yapılırdı. Fakat lobiye taştan seslerden arkadaşlarının o gün, satış ve pazarlamadan sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Taner'in odasında toplanmış olduklarını anladı. İlk etapta içeriye girmek istemedi. Çünkü hafta ortasında Taner'in ofisinde yapılan bir toplantı, kendisinde pek de hoş olmayan anılar bırakmıştı. Aslında çok canlı, çok renkli geçen bu sohbetlerde iş, siyaset, spor, magazin olmak üzere konuşulmadık konu kalmadığını bildiğinden, arkadaşlarına katılıp zaman zaman fikirlerini söylemekten hoşlanır, ama daha çok karşısındakinin düşüncelerini dinlemeye ve holdingi yöneten insanları tanımaya çalışırdı. İş ortamında yapılan bu arkadaş toplantılarında ülkeler yıkılır tekrar kurulur, şirket organizasyonları bozulur ve baştan oluşturulur, kulüpler elden geçirilir ve tekrar yapılandırılırdı. Değişik konular üzerinde gelişen hararetli tartışmalar esnasında, herkes kendini o hayali süreçlerde en aktif kahraman olarak düşler ve bundan zevk alırdı. Özellikle de konu holdingin yapısı, geleceği ve içinde olup bitenlerle ilgiliyse... Her bir yönetici, güya çaktırmadan kendini en yetenekli, en başarılı, bir diğerini ise en başarısız kişi olarak göstermeye çalışır ve bunun için kendi yaptıklarını ve yapacaklarını allayıp pullayarak anlatırken ötekinin yaptıklarını kıvrakça yererdi. Süleyman, o konuşmalardan kimin ne olduğunu, neyi planladığını ve bunu gerçekleştirmek için hangi stratejileri uygulayacağını, o stratejiler gereği kimin kimden yana olacağını ve kimin kimi yanına almaya çalışacağını çözmeye uğraşırdı. Çünkü holding büyüktü ve içinde dönen menfaatler, büyüklüğüne denk olduğundan, bağrında amansız bir rekabet sürüp gitmekteydi. İdari personelin tamamının ve özellikle de orta ve üst düzey yöneticilerin arasındaki kökü maziye dayanan bu acımasız rekabet yüzünden adam kayırmalar, ayak kaydırmalar, bel altı vurmalar, ihanetler ve her türlü iftiralar, Holdingin içinde ve dışında başını alıp gitmişti. Kısacası herkes, Makyavelist bir yaklaşımla hareket etmekte ve hedefine ulaşabilmek için her türlü yolu mübah görmekteydi.

Şüphesiz bu yıkıcı çekişmenin birinci ve en önemli etkeni, yöneticiler arasında bir birlikteliğin olmasını engellemek için rekabeti sürekli körükleyen yönetim kurulu başkanı ve aynı zamanda genel müdür olan Önder'di. Çevresindekilere bıkmadan usanmadan dayatmaya kalkıştığı ahlaki değerlere aldırış etmeden müşteri ile işçi, işçiyle işçi arasında dedikoduyu canlı tutar, onları birbirlerine karşı kıskırtır ve bu yolla her bir bireyi, diğerinin kurdu haline

getirmeyi başarırdı. Bu yüzden defalarca bir sürü tecrübeli yöneticisini yitirmesine rağmen, söz konusu yönteminden vazgeçmeyi düşünmez; bilakis, muktedir kalmak için en güvenli yolun bu olduğuna inanırdı. Sadece müşterilerine ve işçilerine karşı değil, aynı zaman da ortakları olan aile bireylerine karşı da üstünlüğünü ve iktidarını sürdürmek için hiç çekinmeden bu yola tevessül ederdi. Holdingin organizasyonu bir piramidi andırdığından, Başkan'ın kendisinden sadır olan bu yönetim tarzı, altındaki bütün üst ve orta düzey yöneticilerin ve ardından da doğal olarak bütün idari personelin ve işçilerin tümünü etkisi altına almıştı. Herkes kendi konumunu, kariyerini ve menfaatlerini korumak ve sonra yükselmek için bir kurt gibi hareket etmek zorundaydı.

Liseyi dahi bitirmemiş olmasına rağmen çok zeki ve muhteris, çok kindar ve inatçı bir insan olduğu için, hırsıyla ve rakiplerine inatla işine durmaksızın yatırım yaparak daha da büyümeye uğraşan Başkan Önder'in, böylesine bayağı bir yönetim tarzı gütmesinde psikolojik nedenlerin de önemli rolü vardı. Her ne kadar dünya çapında bir holding inşa etmiş olsa da, sosyal hayatında neredeyse bir gettoda yaşırdı. Hafta boyunca bütün zamanını şirkette geçirir, hafta sonu gelince muhafazakâr ve dindar kimliğinin icabı dini sohbetlere gider, bunun dışında doğru dürüst herhangi bir sosyal aktiviteye katılmazdı. Ticaretteki küreselliğinin aksine, işyeriyle evi arasında kendine tahsis ettiği âdeta küçük sulta alanının dışına çıkmayı hiç düşünmezdi. Bu yönüyle Ortadoğu'daki diktatörleri andırır, o sultasını korumak için herkesi kendine ve iktidarına düşman beller ve ona göre davranırdı. Sosyal anlamda ufkunu ve kişiliğini geliştirmeye yardımcı olacak okuma, araştırma gibi alışkanlıklardan yoksundu. İlim ve irfan adına bütün bildikleriyse katıldığı dini sohbetlerde Nurullah hocasından dinlediklerinden ibaretti. Hocasından öğrendiklerini, işçilerine ve fırsat buldukça müşterilerine heyecanla anlatır ve bu şekilde, dininin gereği olan tebliğ ve irşat vazifesini yerine getirdiğine inanırdı. Toplumun büyük bir kesiminin muhafazakâr olduğunu bildiğinden, gerek şirketindekilere gerek piyasaya o ortak hisler üzerinden hitap eder ve ortaya çıkan duygudaşlığın, markasının gücüne olumlu katkısını keyifle seyrederdi. İş ve ticaret hayatında gösterdiği o sezgisi, yaptıklarının muhafazakâr ve dindar kimliği ile ne kadar büyük bir çelişki meydana getirdiğini kavrama konusunda ise iflas eder, böylece o büyük tenakuzdan hiç rahatsız olmazdı. Oysaki bütün semavi dinlerde, bir insanın söyledikleriyle yaptıkları farklı olunca ona münafık*

*münafık: ikiyüzlülük eden, nifak sokan,

dendiğini ve azabın en çetiniyle cezalandırılacağını, hocasından defalarca dinlemişti. Başkanın bu çelişkili yönü, en fazla işçi haklarında ve vergi konularında bariz hâle gelirdi. Maaşları ve hak edilen primleri, hiçbir zaman vaktinde ödemez ve ödemeye kalkıştığında da özellikle primleri sağından solundan kırpar ve maaşlar dâhil işçilerin hiçbir hak edişini, tek bir ödeme de yapmazdı. Bir sürü işçiyi sosyal güvence sağlamadan çalıştırdığı yetmezmiş gibi, sosyal güvence sunduğu müdürler dâhil bütün personelin maaşlarını devlete ibraz ederken yarı değeri üzerinden gösterirdi. Vergi ödememek için neredeyse yüzde elli gayriresmî çalışır ve doğru dürüst kâr ibraz etmezdi. Kısacası işçilerine ve müşterilerine dürüstlüğü, hakkı, hukuku telkin edip: “*Kul hakkı yiyen cennete giremez.*” sözünü virdizeban* edinmesine rağmen kendisi ne işçi hakkını ne de milyonların hakkı için kamu hukukunu gözetirdi. Bir defasında, hiç kimsenin cesaret edemediği şekilde kendisine bu çelişkiyi hatırlatan Süleyman’a: “Ben dinsiz bir devlete niye vergi vereyim ki? Ayrıca işçilerime ekmek veriyorum, aş veriyorum, ben olmasam aç kalırlardı. Beri tarafta bir sürü yere yardımda bulunuyorum.” karşılığını vermiş ve yardım ettiği yerleri ve verdiği miktarları tek tek saymıştı. Ancak bunları söylerken verdiği dinsiz devletten! Fuardan tasarıma, yurtdışı seyahatinden proje geliştirme desteğine kadar yüzde ellilere varan teşvik parası aldığı; inancına göre rızkın, yaratıcının teminatında olduğu ve sağ elin verdiğini sol elin bilmemesi gerektiği gerçeğini unutmuş ya da unutmak işine gelmişti.

Holdingdeki rekabetin derin bir çatışmaya dönüşmesinin diğer bir etkeni ise, başkanın yapmak istediklerini ve nasıl bir yönetim tarzı arzuladığını çok iyi belleyen Taner’in, uyguladığı pespaye politikasıydı. Hayatında hiç satış yapmamış olmasına, pazarlama konusunda hiçbir alt yapısı bulunmamasına ve yabancı dil bilmemesine rağmen bulunduğu mevkiye, yönetim kurulu üyelerinin itirazlarını dikkate almayan başkanın ısrarıyla atanmıştı. Zira vurmak isteyip de vuramadığı, sövmek isteyip de sövemediği, kırmak isteyip de kıramadığı insanlara vurmak, sövmek ve kırmak için üst düzey bir yetkiliye ihtiyacı vardı başkanın. Taner tabiatında barındırdığı müthiş hırs, öfke ve kurnazlıkla kendisinden beklenilenden âlâ karşılık verebilecek nitelikte bir elemandı. Alabildiğine kibirli ve çalmlı kişiliğiyle karşılaştığı her insanda mutlaka bir soğukluk hissi uyandırır. Ancak taşıdığı kibre rağmen, bulunduğu makamın gerektirdiği kabiliyetlere ve üstün vasıflara sahip olmadığını kendisi de bilir, içten içe sürekli bunun ezikliğini hissederdi. Hele son dönemde, bir satış ve pazarlama patronunun sahip olması gereken yabancı dil, ikna kabiliyeti, girişim ve iletişim yeteneği ve

*virdizeban: sık sık tekrar edilen dua; her zaman tekrar edilen; ağızdan düşmeyen;

insanları idare etme sanatı gibi üstün özelliklerin tamamına sahip olan Süleyman'ın karşısında da bu ezikliği çok daha yoğun bir şekilde hissetmeye başlamış ve bu yüzden ona iyice düşman kesilmişti. Gerçi bu düşmanlığın başlangıcı, daha eskiye dayanıyordu. Süleyman henüz ihracat departmanında Ortadoğu ve Afrika Bölgesi sorumlusu olarak çalışmaktayken onu işten atmak istemiş, fakat sergilediği başarıların ve vadettiği geleceğin farkında olan yönetim kurulu üyeleri Ahmet ve Hasan Beylerin vetosuna takılmıştı. Sekiz dokuz ay sonra ise Başkan Önder, dini inançlarına aykırı bulduğu Süleyman'ın ilk etapta müdürlüğüne itiraz etse de daha sonra ihracattaki düşüşün önünün alınamadığını görünce departmanın bu çok başarılı, en genç ve en yeni üyesini müdür olarak atamak zorunda kalmıştı.

İşinin ehli olduğunu her şekilde belli eden; İngilizce, Arapça ve Almanca gibi üç yabancı dili çok ileri seviyede konuşabilen Süleyman'ın bu göreve atanması, Taner'in aksine hem holding içinde hem müşteri portföyü için büyük bir sevinçle karşılanmıştı. Çok zeki ve çalışkandı. İnsanlar tarafından çok seimpatik, çok alçak gönüllü, yardımsever ve işbirliğine önem veren bir insan olarak görülüyor, herkese güven veriyordu. Analitik düşünebiliyor, sonuç odaklı hareket ediyor, genç yaşına rağmen insanları yönlendirme ve yönetmede ustaca tavırlar ortaya koyabiliyordu. İhracat departmanında bulunan dokuz bölge sorumlusunun satışları dibe vururken, sahip olduğu bu üstün vasıflar neticesinde onun sorumlu olduğu bölgede satış rakamları, rekor üstüne rekor kırıyor; bu başarılarını izleyen herkes, doğal olarak ona satış ve pazarlamanın gelecekteki gerçek patronu olarak bakıyordu. Süleyman'a gelince, bir yandan kendisine bağlanan umutları boşa çıkarmamak için uygulayacağı stratejileri netleştirmeye çalışıyor, bir yandan da Taner'in o stratejileri akamete uğratacak oyunlardan kaçınmaya ve korunmaya azami derecede dikkat ediyordu. Bu yüzden, sohbet ortamında bir araya gelmek şöyle dursun, iş konularında bile Taner'le muhatap olmamaya çalışıyor, bunun için kendisinden isteyebileceği bütün bilgileri ve raporları, o istemeden önce yazılı olarak iletiyor, böylece onunla en asgari şekilde konuşarak, muhtemel çatışma riskini minimize ediyordu. Nitekim birkaç gün önceki sohbet ortamında, Taner'in hınç ve gayz dolu hitaplarına maruz kalmış ve ondan işittiği hakaretamiz sözlerle kendisini, içine çekilmek istendiği ve ancak sabır ve sebatla sıyrılabilirdiği bir tuzağın kıyısında bulmuştu. O cumartesi günü Taner'in odasındaki toplantıya katılmaktan vazgeçip tam geriye dönmek üzereydi ki Ar-Ge Müdürü Kadir'in dışarıya taşan heyecanlı ve gergin sesini işiterek durakladı:

“Ar-Ge'nin özgün modeller tasarlamadığı düşüncesi, doğru değildir. Bilakis, çıkardığımız harika modellerle modayı biz belirliyoruz. Bence ihracatın güzel modelden çok, termin* problemleri var. İhracat satış rakamlarının ha bire aşağı inmesi bundan

kaynaklanıyor.” İÇeride ihracatın üzerinden bir tartışmanın yaşandığını anlayınca sohbe dâhil olup, söylenmesi gerekenleri söylemeye ve hiç oyalanmadan çıkmaya karar verdi. Bu kararlilikla kapıyı çaldı ve içeri girdi. Önce, koltuğuna küçük bir diktatör gibi kurulmuş olan Taner’le tokalaştı, sonra misafir koltuklarında oturan diğerleriyle selamlaştı. Odada bulunanların yeni görevindeki başarısını direk etkileyecek yetkililer olduğunu hatırlayınca, içeri girme kararının isabetli olduğuna kanaat getirdi ve kime ne diyeceğini hemen düşünmeye başladı. Onun odaya girmesiyle ara verilen tartışmayı, Üretim ve Planlamadan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Murat tekrar başlattı:

“Ar-Ge olarak albenili, güzel ve uygun fiyatlı model tasarlamadaki başarısızlığınızı, randevu gecikmeleriyle örtmeye kalkışma. Madem ihracat satış rakamlarının bu sebepten dolayı düştüğünü iddia ediyorsun, aha bizzat bu işin patronu da geldi, buyurun ona soralım.” dedi. Zor durumda olduğunun, kimseyi kırmadan dökmeden, lakin sorunlarını da net ifade ederek bir cevap vermesi gerektiğinin farkında olan Süleyman, oturduğu koltukta toparlanarak:

“Arkadaşlar, bildiğiniz gibi ben yeni müdür oldum. Ancak eskiden beri gördüğüm sorunları, vazifemin gereği söyleyeceğim ve elimden geldiği kadar objektif olacağım. Dolayısıyla lütfen kimse meseleyi şahsi olarak algılamasın.” diye bir giriş yaptıktan sonra kararlı ve kendinden emin bir tavırla konuşmasını sürdürdü: “Evet, bizim termin sorunlarımız var ve bunun bize kısa vadede sipariş kaybı, orta ve uzun vadede ise pazar kaybı yaşattığı doğru. Ama şunu da itiraf etmeliyim ki, Ar-Ge’nin başarısız koleksiyon tasarımı ve zamanlama konusunda bize yaşattığı zorluklar, termin gecikmelerinden çok daha büyük. O zorluklar bize çok daha fazla sipariş ve pazar kaybettiriyor ve maalesef çok daha kalıcı. Üstelik Önder Bey bütün bu sorunları bilmesine rağmen, yaşadığımız satış kayıplarından sürekli ihracat departmanını sorumlu tutuyor, bütçelerimizin sapmasının faturasını hep bize çıkarıyor. Son olarak şunu da söylemeliyim: Bu faturayı en son Orhan Müdürüm ödedi. Ancak bu nedenlerin de departmanımı başarısız kılmasına asla müsaade etmeyeceğimi bilmenizi isterim.” Süleyman’ın kararlilikla düşüncelerini açıkladığını ve diğerlerinin suskunluklarıyla onun tespitlerini onaylamalarını, otoritesine ve planlarına bir saldırı olarak kabul eden Taner, hem hepsine hadlerini bildirmek hem de Süleyman’ı bir çatışmaya çekebilmek hırsıyla:

“Süleyman Efendi!” diye girdi söze ve öfke dolu bir sesle devam etti: “Herkes haddini bilecek. Daha dün müdür oldun, ancak bugün başımızda ahkâm kesiyorsun. Senin departmanının termin gecikmeleriymiş, modelmiş, özgün koleksiyonmuş gibi sorunları yoktur, olamaz da. Bu firma, Türkiye’nin ve Avrupa’nın en büyük tekstil üreticisidir. İthalatçısı,

toptancısı, mağazacısı, pazarcısı, bizim markamızı almak ve satmak zorundadır. Onun için sen ve o dangalak elemanların, sakın o bahanelerin arkasına saklanmayasınız. Siz hele bu aydan itibaren bütçelerinizi tutturamayın, bak bakalım ben sizin hepinizi nasıl s..tir ediyorum!” Bir anlık bir suskunluktan sonra işaret parmağını Süleyman’a doğru tehditkâr bir tavırla sallayarak: “Ha bu arada, yönetim kurulu üyeleri benim arkamda diye sakın düşünmeyesin. Değil yönetim kurulu üyeleri, başkan bile senin ve elemanlarının...” Taner, kapının vurulmasıyla konuşmasını kesmek durumunda kaldı ve kavgayı başlatacak bir kıvılcım beklentisinin akamete uğramasına daha da sinirlenerek:

“Gel!” diye bağırdı. Bağırmasıyla birlikte içeriye ihracat departmanının en eski elemanlarından Doğu Avrupa Bölgesi Sorumlusu Tansel girdi.

“Ne istiyorsun?” diye kızgınlıkla soran Taner’e kısık ve çekingen sesiyle:

“Taner Bey, Süleyman Bey’le acil ve önemli bir işim var da...” diye karşılık verdi. Tansel’in cevabını, Taner’in bilinçli bir şekilde oluşturduğu çatışma ortamından kurtulma vesilesi gören Süleyman, hiç vakit kaybetmeden hızla ayağa kalktı:

“Buyurun Tansel Bey, çıkalım.” dedi. Onun ayağa kalkmasıyla o gergin ortamdan bunalan ve bir an evvel odayı terk etmek isteyen diğerleri de kalktılar ve hep birlikte kendilerini âdeta dışarıya attılar.

“Bir gözleri ahuya zebun etti felek!”

Süleyman, Taner’in ofisinden çıkarken büyük bir sıkıntıdan kurtulmuş, ağır bir yükü arkasında bırakmışçasına derin bir oh çekti. Kariyerinde zirvelere tırmanırken, kendisini yolundan alıkoyacak bir olaya fırsat vermemek için, uğradığı bütün hakaretleri sineye çekmek zorunda kalışına hayıflandığı o anda, hayatını radikal bir şekilde değiştirecek bir yola gireceğinin henüz farkında değildi. Ancak, daha lobiye adımını atar atmaz anında Atlas Okyanusu’na benzettiği bir çift gözle karşılaştı. Onu yıldırım çarpmışçasına sarsan ve sanki büyüleyen bakışların etkisiyle olduğu yerde çakılıp kaldı. Tansel:

“Süleyman Bey, Romanya distribütörümüz burada...” der demez devam etmesine fırsat bırakmadan çok ilgisiz bir şekilde:

“Ne yapayım buradaysa?” dedi ve hızlı adımlarla merdivenin yolunu tuttu. Tansel, onun alışık olmadığı baştan savma, biraz da sert cevabına anlam veremedi peşinden koşar adım

yürürken Süleyman, basamakları bir çırpıda geçip ofisine giden ve lobiye nazır bulunan koridora ulaştı. Merdiveni çıktığı esnada, içinden o gözlerin sahibesinin de kendisini görmeye çalışıp çalışmadığını merak ettiğinden, âdeta efsunlandığı o bakışların bir objektif gibi kendisine odaklanmış olduğunu görünce, sanki yüzlerce basamağı çıkmış gibi yüreği hızlıca çarpmaya başladı. Duyduğu heyecanı yatıştırmak için sık sık nefes alması yeterli olmadı. Ofisine girer girmez kendisini koltuğuna attı. Birkaç adımlık bir mesafe yürümesine mukabil ter içinde kalmıştı. Tansel, ondaki garipliği fark etmesine etti ancak "Rahatsız etmeyeyim." düşüncesiyle herhangi bir soru yöneltmeden direk mevzuya girdi:

“Süleyman Bey, Romanya distribütörünü sizinle tanıştırmak istiyordum.”

“İyi de bugün cumartesi... Nasıl olmuş da bu tatil gününde buraya gelmiş, hem de haber vermeden?” Tansel çekine çekine:

“Hatırlarsanız geçen hafta çarşamba günü, pazartesi sabahı Holdingimizi ziyaret edip sizinle tanışmak istediğini söylemişim. İstanbul’da hafta sonu tatili yapmak üzere dün gece ailesini de yanına alıp arabasıyla yola çıkmış. Silivri’ye varınca da bize uğramadan geçmek istememiş.” dedi. Süleyman’dan cevap alamayıp onun dalgın olduğunu görünce tekrar:

“Hatırladınız mı Süleyman Bey?” diye sormak zorunda kaldı. Süleyman gerçekten Tansel’in sözlerini algılayamayacak kadar dalgındı. Koltuğuna yaslanmış, gözlerini yummuş vaziyette sadece bir tek şeyi düşünüyordu: Biraz önce gördüğü ve anında kapıldığı gözleri... Birdenbire bütün benliğini genç kızı bir daha görememe korkusu kapladı ve içinden: “Ne yapıp edip onu bir kere daha görmem ve hatta tanışmam lazım!” diye geçirdiği bir anda Tansel’in:

“Süleyman Bey adam, eşi, kızı ve oğluyla birlikte aşağıda lobide bekliyor. Eğer görüşmeyecekseniz ona göre hareket edeyim.” sözleriyle zihninde sanki bir kıvılcım çaktı. Aklına gelen düşüncenin doğru olabileceği ihtimaliyle gözleri parladı ve heyecanla:

“Tansel Bey, Taner’in ofisinden çıkarken lobide oturduklarını gördüğüm aileden mi bahsediyorsun yoksa?” diye sordu “İnşallah öyledir.” temennisiyle.

“Evet, Süleyman Bey, ta kendileri...”

“İyi de neden söylemiyorsun? Neden aşağıdayken beni hemen tanıştırmadın?”

“Öyle ayaküstü tanıştırmak istemedim. Sizin müşterilerin karşısına hazırlıklı çıkma prensibinizi bildiğimden önce size söylemek, hazırlanma fırsatı tanımak istedim.”

“İyi etmişsin.” dedi Süleyman keyifle. Keyifliydi, çünkü o sihirli bakışların sahibesiyle tanışacak, kendisini efsunlayan o gözlere yakından bakacak ve onu alıp götürenin ne olduğunu anlayacaktı. Ama önce ön hazırlık yapması gerekiyordu. İhracat müdürü olduktan sonra, bütün distribütörler hakkında yeterli bilgi alma zamanına sahip olamadığından, Tansel'den Romanya distribütörü hakkındaki bütün detayları acilen getirmesini talep etti. Tansel'in:

“Hemen getiriyorum.” diyerek odadan çıkmasından sonra kendini duygularının coşkusuna bıraktı. Kalbi heyecandan alışık olmadığı hızda bir ritimle atıyordu. Gördüğü o billur gibi gözleri sürekli hayal ediyor, o masmavi derin bakışlara farklı anlamlar yüklüyordu. Genç kızın da kendisiyle aynı duyguları paylaştığına hükmettiği o anlarda, bir yaz yağmuruna ve ardından gelen şiddetli bir sele kapılıp, o selin coşkusuyla derin okyanuslara sürükleneceğini ve kopacak fırtınaların etkisiyle oluşan azgın dalgalarla en güvenli limanlarının yıkılacağını nereden bilebilirdi? Tansel, küçük bir not kâğıdıyla yanına dönünce hayallerinden sıyrılıp dikkatini okuduklarına verdi. Romanya distribütörü Robert'le ilgili bilgileri hafızasına aldıktan sonra:

“Haydi, misafirlerimizi daha fazla bekletmeyelim.” diyerek ayağa kalktı ve ofisinden çıktı. Kendisi önde, Tansel hemen gerisinde koridoru geçip merdiveni inerken o gözlerden saniyeler içinde iletilen mesajları anlamlandırmada yanılmadığı hükmüne vardıkça, genç yaşına mukabil insanların onda en fazla takdire layık gördüğü o soğukkanlılığını ve ciddiyetini yitirdi. Hızlı adımlarla yürüdüğü koridorun ve birkaç hamleyle indiği basamakların ardından, çevik bedenine rağmen ağzı kurudu, enerjisi neredeyse tükendi. Bir de yüreğinden geçirdiği temennilerin ve kendi kendine verdiği hükümlerin, o ruh ve yürek tarafından aynı ölçüde paylaşıldığını bilebilseydi; o ruh ve yüreğin de, bir daha görememek ve tanışamamaktan duyduğu endişeyi hissedebilseydi; kimseye aldırış etmeden koşar, ona sarılır ve bağrına basardı. Uzun ve yorucu bulduğu o kısacık mesafeyi geçti ve yanında oturan babası ve karşısında duran annesiyle erkek kardeşinin varlığına aldırış etmeden, doğrudan doğruya gidip kendisini bir mıknaş gibi çeken o altın saçlı, Atlas Okyanusu gözlü kızın önünde hafifçe eğildi, elini uzattı ve İngilizce hitap ederek:

“Merhaba, Ben Süleyman... Yirmi yedi yaşındayım...” dedi çok güçlü bir gülümsemeyle ama niye yaşını söylediğini bilemeden. Genç kız, onun bembeyaz bir zemin üzerinde siyah bir elmasa benzettiği gözlerinden, hırsını ve kararlılığını algıladığı dudaklarından, yüzünden okuduğu ciddiyet ve olgunluğa sevimlilik kattığını düşündüğü esmer teninden, daha lobide gördüğü ilk anda derin bir şekilde etkilenmişti. Bir daha karşılaş

karşılaşamayacaklarını düşündüğü bir anda karşısında bulunca, şaşkınlığını bastıran ve nereden kaynaklandığını asla bilemediği bir özlemle baktı ona. O anda bakışlarıyla karşılıklı duygularını teyit, hatta ilan eden bu cesur adamın boynuna sarılabilmeyi, yol yorgunluğunu o güçlü, o pervasız sinede ve kollarda atabilmeyi diledi. Fakat yapmayacağını bildiğinden, kendisine uzatılan eli havada bekletmemek için hemen ayağa kalktı, o eli tuttu ve sıkıca kavradı. Kendi elinin de o el tarafından sımsıkı sarmalandığından emin olduktan sonra, Süleyman'ın aklını başından alan cıvıl cıvıl gülümsemesiyle:

“Merhaba, ben de Alexandra... Yirmi yaşındayım.” cevabını verdi kıpır kıpır beden diliyle. Genç kızın, gelincik kadar nazenin dudaklarının arasından beliren bir inci tanesi kadar beyaz, düzenli ve zor sezilecek ölçüde az aralıklı duran dişlerini görmesiyle bir servet edindiği hissine kapıldı Süleyman. Sonradan *bal küpü* diye adlandıracağı tatlılıktaki dilinden hafif aksanlı bir İngilizce ile dökülen bu kısacık cevapla, o yaz sıcağında sanki damarlarından tatlı ve soğuk bir şerbetin akıp gittiğini sandı ve mimiklerinin yarattığı çocuksu sevecenliğinin etkisiyle gönlünde ona karşı derin bir şefkat yükseldi. Daha yeni tanıştığı bu genç kıızı, uzun yıllar önce yitirdiği ve o anda ansızın kavuştuğu bir ruh ikiziymiş gibi kendisine çekip sarmalamayı, sarmalayıp bağrına basmayı ve koklamayı o kadar çok istedi ki... Derin derin bakışlırlarken, birbirlerinin bedenine nüfuz edip, ruhunda dolaşmaya başlayan gözleri, ötekinin yüreğine ulaştı ve aynı isteği paylaştığını keşfetti. Sımsıkı tutunan elleri, her birinin diğerine sonsuza dek bağlanmak istediği, tıpkı kavuşan elleri gibi çok yakın bir zamanda ruhlarının ve vücutlarının da kavuşacağı mesajını verdi. Şayet saniyeler içinde mutabık kaldıkları, birini diğerinin duygularından emin kılan ve böylece her ikisini de rahatlatan o mesaj olmasaydı, ne Alexandra ailesini ona tanıtmak için elini çekmeyi düşünür ne de misafirleriyle merhabalaşmak üzere Süleyman, onun elini bırakırdı. Ta ki o mesaj üzerinde mutabık olana dek el ele öylece ayakta dakikalarca kalabilirlerdi.

Kısa bir görüşmeden sonra ailesinin gidip dinlenme isteğine mukabil, Süleyman'la tanışmakla bütün yorgunluğunu üzerinden atan Alexandra, bir yaramaz çocuğa dönüştü; ona nazının geçeceğini hissettiğinden otele gitmek istemediğini, İstanbul'u hemen görmeyi ve alışveriş yapmayı arzuladığını söyledi. Genç kızın isteğini büyük bir heyecan ve sevinçle karşılayan Süleyman, ailesini Çapa'daki otellerine Tansel'le göndermeye, Alexandra'yı ise kendi arabasıyla götürmeye karar verdi. Arabaya biner binmez Alexandra'nın ilk yaptığı şey, ona özel e-mailini ve cep telefonunu vermek ve aynı şekilde onun bilgilerini istemek oldu.

O gün Süleyman akşama kadar yorulmak, usanmak bilmeden İstanbul'un birçok yerini gezdirdi Alexandra'ya. Önce İstiklal Caddesi'nde dolaştırdı. Sonra Nişantaşı'nda bir kafede, birer yorgunluk çayı eşliğinde ortak hoşlandıklarını anladıkları *tiramisu*'yu göz göze yediler. Orada biraz dinlendikten sonra arabayla Sarıyer'den başlayarak Eminönü'ne kadar Boğaz'ı ve Haliç'i gösterdi; Levent'teki meşhur bir alışveriş merkezinde alışveriş yaptırdı. Akşam olunca da ailesiyle birlikte, Florya'da denize nazır bir restorana götürdü. Uzunca süren o akşam yemeğinde ortaya çıkan sıcak ve samimi hava herkesi öyle sarıp sarmaladı ki, Süleyman kendisini yıllar yılı o ailenin bir ferdiymiş gibi hissederken aile de onu kendilerinden birisiymiş gibi gördü. Özellikle Alexandra'nın annesi Geta Hanım, Süleyman'ı öyle cana yakın, öyle tatlı, öyle zeki ve akıllı buldu ki kızına ve ona bakarken onları birbirlerine yakıştırmaktan kendini alamadı ve o gece yatağına girince o yakıştırmayı eşine itiraf etmekten çekinmedi. Robert Bey'se Süleyman'ı çok beğendiğini, bu kadar genç yaşta elde etmiş olduğu başarıyı çok takdir ettiğini, işine hâkimiyeti karşısında hayran kaldığını, holdingle kopma seviyesine gelen ilişkilerinin onunla tekrar canlanacağını umduğunu söylemekle birlikte, onu kızına yakıştırma mevzusunda yorum yapmamayı tercih etti. On beş yaşındaki kardeş Markus'a gelince o, Süleyman'ı yaptığı iş ve kariyerindeki konumu itibarıyla ideal bir karakter olarak algıladı ve içinden büyüyünce onun gibi olmayı diledi.

Pazar günü onlarla yine çok yoğun bir şekilde ilgilenen Süleyman, bütün aileyi boğaza nazır geniş bir yeşillik alan içinde, Mısır Hıdivi Hilmi Paşa tarafından XIX. yüzyıl başlarında yaptırılmış olan Hidiv Kasrı'na götürdü. İstanbul'un Anadolu yakasındaki bu kasırdaki kahvaltı ısmarladı ve daha sonra Boğaz turu yaptırdı. Akşam olunca da, Boğaz kıyısında lezzetini nefis buldukları bir balık ve deniz mahsulleri yemeği yedirdi. Dolu dolu geçen bir günün ardından Robert Bey'in, Süleyman'ı tanıdıktan sonra Holdingle yapacağı işlerde artık gözünün arkada kalmayacağını, bu yüzden de ertesi güne kalmalarına gerek olmadığını beyan etmesi üzerine onları yolcu etti. Ancak vedalaşırlarken, henüz yeni tanıştığı Alexandra'dan ayrılacak olmanın acısı, yüreğinin ta derinliklerinde ince bir sızı bıraktı ve ondan uzak düştüğü ilk lahzada bile, ona karşı duyduğu özlemden dolayı tekrar nasıl kavuşabileceklerini hesap etmeye başladı.

Pazartesi sabahı ofisine girdiğinde, insanın çalışma şevkini kıran ve "Pazartesi Sendromu" olarak bilinen karamsarlığın zerresi bile yoktu üzerinde. Tam aksine çok neşeli, çok zinde gözüküyor ve çalışmaya karşı müthiş bir iştah duyuyordu. Cumartesi günü Taner'le yaşadıklarının moralini bozması beklenebilirdi ama olup bitenler, sadece iş konusunda bilenmesine yaramıştı ancak. Hele üstüne Alexandra'yla geçirdiği her lahzası muhteşem iki

gün eklenince karşısına çıkacak her rakibi yenecek, önüne gelecek her engeli aşacak kadar kendisini azimli ve güçlü bir ruh hali içinde bulmuştu.

Alexandra'ya âşık olmuştu, hem de ilk görüşte. Bir nisan yağmurunda sırlıklam ıslanırçasına yüksek bir tepeden havalanıp uçarcasına, yüreği güneşten bir kor kapmışçasına, bedeni bir kar fırtınasına maruz kalmışçasına âşıktı. Vücudu tenakuz içindeydi. Kanatları ıslanmıştı ama uçabiliyordu. Bedeni üşürken yüreği sımsıcaktı, tıpkı üstü karlarla kaplı fakat içi lavlarla kaynamakta olan bir yanardağ gibi. Öylesine tutulmuştu ki o okyanus gözlü kıza, duyguları bir sonbahar fırtınasına ya da bir yaz seline kapılıp savrulan çer çöp misaliydi. O kadar sevdalanmıştı ki ona, o güçlü bedeni bir anda sinesinden vurulup sendeleyeyen bir aslana; sarsılmaz iradesi, yerinden kopup yuvarlanan bir kayaya ve yüreğiye metanetine rağmen, kapıları fethedilmiş bir kaleye dönüşmüştü. Bir çift göz tarafından nasıl esir alınacağına, masmavi bir nazarda nasıl vurgun yenileceğine ilk defa şahit oluyordu. Üniversite yıllarında ve gezdiği ülkelerde ilgi duyduğu kadınlar olmuş, lakin hiç birisine karşı hâlihazırdaki gibi şiddetli bir his beslememiş ve özellikle ilk karşılaşmada hiçbir kıza asla kapılıp gitmemişti. Ama şimdi? Hani Yavuz Sultan Selim, Şam seferi sırasında bir Türkmen güzelinin kara gözlerine ilk bakışta meftun olmuştu. Aslanların önünde tir tir titrediği, ülkeleri fethederken en çetin çöllerin kendisini durduramadığı cihan padişahının, o gözler karşısında gönlü yumuşamış ve meftuniyetinin etkisiyle: “*Şirler pençe-i kahrımdan olurken lerzan/Beni bir gözleri ahuya zebun etti felek*”^{*} beytini terennüm etmişti ya... Süleyman da işte öyle meftun olmuştu Alexandra'ya. İlk gençlik yıllarında Yavuz'un aşk öyküsünü inanılmaz bulurken şimdi: “Yavuz Sultan Selim, ülkeleri maddi kılıçla fethetmeye çıktığı sırada simsiyah bir bakışın fırlattığı kirpikten oklarla yaralanıp esir düşmüş, bense ülkeleri iktisadi kılıçla ele geçirmeye uğraşırken, masmavi bir çift gözden fırlatılan bir kirpik okuyla aynı şekilde esir düşüyorum!” diye düşünebiliyordu. Ardından da bu benzetmesini abartılı bularak kendi kendine gülüyor, ancak duygularını ne kadar hafife almaya çalışırsa çalışsın, Alexandra'yı

^{*}“Arslanlar pençemin kudretiyle önümde tir tir titrerken;
Felek beni gözleri bir ahuya esir etti.”

düşünmeye sabırsızlanmakta olan zihnini, onun hayali dolduruyordu. Taptaze bir nar tanesi kadar diri dudakları, bir lale kadar zarif burnu, ağustos güneşiyle bronzlaşmış yuvarlak yüzü, masumiyetini hissettiren ama aynı zamanda ona şirinlik ve cazibe katan gülümseyişi, saçları, narin ve nazenin bedeni, o narin bedenini daha bir hoş gösteren beyaz pantolonu ve üzerine

yakıştırdığı bir renk cümbüşünden oluşan tişörtü... Onunla ilgili ne varsa en ince ayrıntısına kadar hatırlıyordu.

Gitgide içinde büyüdüğünü hissettiği özlemle iki gün boyunca onunla yaşadıklarını hayal ederken özellikle bazı küçük anları ağırdan alıyor; beyninde ve yüreğinde onları genişlettikçe genişletiyor; düşündükçe de Alexandra'ya beslediği duyguların kaynağının oralarda, o lahzaların içinde saklı olduğuna kanaat getiriyordu. İstiklal Caddesi'nde insan seli arasında yan yana yürürlerken ara sıra birbirlerine dönüp gülümsediklerinde, kimi sefer yanında yürüyen Alexandra'nın kendisine eşlik etsin, ederken de onun gözlerine her baktığında artık inanmadığı o yüce varlığına inansın ve vadettiği sonsuz mutluluğu hissetsin diye, Tanrı tarafından gönderilen bir melek olduğunu düşünmüştü. Kimi seferse dünya topraklarının yetiştirdiği en hoş, en narin çiçeğin kendisinin yanı başında salınmakta olduğunu... Kollarının ve ellerinin birbirlerine dokunduğu kimi zaman Alexandra ona, o kalabalıkta korunmak ve şefkate kanmak için annesinin kanatlarının altına sığınmak isteyen minik bir civcivi çağırıştırmıştı. İşte o anlarda yüreği derin bir şefkatle dolmuş ve onu sımsıkı bağrına basmaya ve korumaya hazır olduğunu, karşıdan gelenlere çarpmamasını sağlama bahanesiyle kolunu omuzlarına atarak ilan etmişti. Kimi zamansa o dokunuşlarda her ikisi de kalubeladayken birleşen, fakat yerküreye indiklerinde geçici bir ayrılık yaşayan ruhlarının, tekrar birleşmek istediğini heyecan dolu titrek bir ten temasıyla birbirlerine duyurmuşlardı.

Süleyman bütün bu anıları hasretle yâd ederken, aslında içten içe Alexandra'nın da onunla aynı hisleri paylaşıp paylaşmadığını çok merak ediyordu. Bu kadar kısa sürede o da böylesine güçlü duygular beslemeye başlamış mıydı? Kendisinin onu özlediği yoğunlukta o da özlüyor muydu? İlk karşılaşmalarından vedalaştıkları ana kadar kendisine nasıl baktığı, o bakışlardaki mana, davranışları ve o davranışlardaki ilgi gelince aklına, işte ancak o zaman onun hislerinden emin olabiliyordu. Fakat "Ya bana öyle gelmişse? Ya şu an beni unutmuşsa?" diye iradesi dışında bir sürü soru zihnine üşüşünce yüreğinde inceden inceye bir sızı başlıyor; bütün benliğini umut ile korku karışımı, adını koyamadığı ve daha önce hiç yaşamadığı farklı bir his kaplıyordu.

Aslında o korku ve umut değil miydi, kendisine Alexandra'nın karşısında yalan söylenen... O endişe değil miydi, "Evli misin?" diye sorduğunda hiç düşünmeden hayır, dedirten. Tiksendiği ve hiçbir zaman söylemediği yalanı bir çırpıda nasıl da söyleyivermişti? Çünkü onu kaybetmekten korkmuştu. Çünkü onun yokluğuna asla tahammül edemeyeceğini daha ilk anda iliklerine kadar hissetmiş; yaşayacakları aşk ve tutku hatırına, affedileceğini umut

etmişti. “Peki, senin sevgilin var mı?” sorusuna Alexandra’dan hayır, cevabı aldığı anda, zerre kadar şüphe duymadan ona inanmıştı. Ama yine de kendisinden pay biçerek, bundan sonra o inancını sarsacak bir durum yaşanması karşısında, sevdasından ötürü ona hiç gönül koymayacağından da emindi. Üstelik canının çok yanacağını tahminden öte bilmesine rağmen. Zira aşk, tabiatı itibarıyla kaybetmeyi asla kabullenemezdi. Kavuşamamaya kesinlikle tahammül edemezdi. Âşık, maşukunu en sefil hâliyle bağrına basardı. Aslında hiçbir amaç ve menfaat uğruna söylemeye kalkışmadığı yalana, ilk defa ve gözlerini muhatabından kaçırmadan hemen anında başvurmuş olması, ilk insanla başlayan bir hakikatin son insana kadar yaşayacağını ispatıydı sadece ve Süleyman’ın bu ezeli ve ebedi hakikati, o esnada kendisinde keşfetmemesi mümkün değildi. Hele hangi şartlarda evlendiği, nasıl bir evlilik sürdürdüğü düşünüldüğünde...

Zaman Geçmiş, Şartlar Değişmiş Diye Değişir mi Nemrut’un Torunları?

Süleyman henüz lise yıllarındaydı. Okuyup adam olma hayalleriyle oturup kalkıyor ve o hayallerine ulaşmak için azimle çalışıp, bulunduğu ilin birinciliğini sürekli elinde tutuyordu. Son sınıfa geçtiği yılın tatilinde aile büyükleri, onu kendi köylerinden tanıdıkları bir kızla evlendirmeye karar verdiler. Tam da ta ilkokuldan lise son sınıfa kadar gösterdiği büyük başarının neticesinde, doğal olarak onlardan üniversiteye girebilmek için maddi manevi destek beklediği bir sırada. Anadolu’nun hemen hemen bütün köylerinde, kanundan daha çok etkili olan töreye karşı koyma şansı yoktu. Köyde yetişmiş birisi olarak ailesine boyun eğmek mecburiyetindeydi. Üstelik üniversiteyi kazanıp kazanmaması hiç kimsenin umurunda değildi. Mümkün olan en kısa zamanda evlendirilecek, eşiyle beraber baba ocağında geniş bir aile içerisinde yaşamaya başlayacak ve yine eşiyle birlikte tarlalarda asgari ücretin çok aşağısına birer amele olarak çalışacaklardı.

“Hayır, evlenmeyeceğim. Ben üniversiteyi kazanıp okuyacağım.” diye titrekçe itiraz ettiğinde babasından anasına, ağabeylerinden ablalarına, amcalarından dayılarına kadar herkes karşısına dikildi ve: “Üniversiteyi kazanırsan hepimiz imkânlarımızı birleştirip seni okutacağız. Eğer kazanamazsan, her hâlükârda evleneceksin ve böyle bir durumda ailemiz için en uygun gelin adayı Suphiye. Ondan daha güzel bir kız bulamazsın!” diye kestirip attılar. “Üniversiteyi kazanamazsam şayet, dediğiniz gibi Suphiye ile evleneyim, fakat ya kazanırsam... O ve ben ne olacağız? Kendime dahi bakamayacak durumdayken, bir de onun sorumluluğunu nasıl taşıyacağım? Onun için bana bir yıl daha müsaade edin.” diye cılız bir umutla ve onların kafalarında bir istifham oluşturmak amacıyla dile getirdiği ricayla karışık

itiraz hiçbir sonuç vermedi. Aile fertlerinin hepsi, ağız birliği etmişçesine ve tehdit dolu bir üslupla: “Sen şimdi, büyüklerinin sana uygun gördüğünü mü sorguluyorsun? Eğer dediklerimizi yapmazsan hemen ertesi gün bir olur, seni okuldan alırsın. Okumak neymiş o zaman anlarsın!” dediler. Sonra içlerinden birisi alaycı bir tavırla: “Sen hele bir üniversiteyi kazan da görelim. O zaman Suphiye, okulunu bitirinceye kadar seni bekler.” demeyi de ihmal etmedi.

Büyüklerinin anlayışsızlıkları ve kaba saba üslupları karşısında hayal kırıklığına uğrayan Süleyman’ın, hâlihazırda evli olduğu Suphiye ile nişanlanmaktan başka şansı kalmadı. Yaşadığı o derin hayal kırıklığına mukabil, daha bir derinden bilendi. Kurduğu düşlerle üniversiteyi kazanmaya, kendisini eğitimi, donanımlı ve çok güçlü bir insan olarak yetiştirmeye yemin etti. Hedefine ulaşacak; ardından da geri dönüp, insanların hayatlarını zehirlediğine inandığı tabuları, o ortaçağdan kalma âdetleri yıkacak; hattâ din diye takdim edilen törelere, sorgusuz sualsiz puta tapanlar misali inananları aydınlatarak uyandıracaktı. Nasıl ki Hz. İbrahim başarmıştı, o da başaracaktı.

Çocukken dedesinden dinlemişti Hz. İbrahim’in büyükleriyle mihnet dolu mücadelesini anlatan kıssayı. İbrahim henüz çok genç yaşta iken, putlara taptıkları için kavmine karşı çıkmıştı. İnsan eliyle taş ve kayalardan yapılmış, işitmeyen ve konuşmayan cansız putların, kendilerine hiçbir faydalarının veya zararlarının olamayacağını, dualarına icabet edemeyeceklerini; bunların yerine, her zaman diri olan ve yarattığı kulların bütün ihtiyaçlarını her an duyup gideren Allah’a ibadet etmeleri gerektiğini anlatıp durmuştu. Kavminin onu anlayacağından ümidini kesince de çare olarak gidip birisi hariç mabetlerindeki bütün putları gizlice kırmış ve baltayı, kırmadığı o en büyük putun boynuna asmıştı. Putlarının kırıldığını gören kavmi, helak olacaklarına inandıklarından çılgına dönmüş ve düşman belledikleri Hz. İbrahim’i yakalayarak sorguya almışlardı. Hak dostu olan ve Hakk’ı temsil eden Hz. İbrahim’in dilinden mecburen batıl bir cümle çıkmış, kendisini sorgulayan kavmine: “Ben bir şey bilmiyorum. İsterseniz, boynunda balta asılı olan en büyüklerine sorun, belki o biliyordur.” demişti. Meseleyi kendi içlerinde tartışan ve inceden inceye ölçüp tartan kavminin dilinden ise, batılı temsil ettikleri halde Hak olan bir cümle dökülüvermişti: “Ey İbrahim! Sen de biliyorsun ki, o bizi ne işitir ne de bizimle konuşabilir.” O cevabı zaten bekleyen Hz. İbrahim: “Ee, ne güne sizi işitmeyen ve size cevap verip konuşamayan taş yığınlarına ibadet edip duruyorsunuz?” diye çıkmış ve onları, taptıkları putları sorgulamaya davet etmişti. Ancak hepsi birden mantığı bir kenara atmış ve onu ölümle tehdit etmişlerdi. Fakat Hz.

İbrahim, inandığı dava uğruna ateşlere atılmayı göze almış ve en sonunda Nemrutları yenebilmişti inandığı Allah'ın izniyle.

İşte bu kıssa, hakkında evlilik kararı verilmesinden sonra Süleyman'ın hayatında iki açıdan büyük bir değişime vesile oldu. Önce Nemrut'un kavmi kadar anlayışsız ve zalim gördüğü insanlarla, genç yaşıyla ve kendince İbrahim'le özdeş çetin bir mücadeleye girdi. Ruhunun taşıdığı metafizik gerilimle, Antakya'nın Amik ovasında cehennem sıcaklığını aratmayan güneşin kızgın ışıkları altında pamuk toplarken, öğle yemekleri sırasında ve istirahat anlarında, heybesine koyup getirdiği kitaplarını çıkarıp, ovayı adeta bir açık hava okuluna dönüştürerek sürekli çalıştı. Matematik, fen bilgisi, fizik, kimya, tarih ve diğer sosyal bilimlerden okulda gördüğü bütün konular üzerinden tekrar tekrar geçti; binlerce soru çözerek takip eden eğitim öğretim yılının sonunda, etrafındaki herkesi kıskandıran o mezun olduğu üniversitesini kazandı.

Ona kazanma azmi ve hareket gücü veren inançla yoğrulmuş Hz. İbrahim kıssasının hayatındaki ikinci etkisi ise, beklenilmedik bir tarzda ve çok daha derinden oldu. Üniversiteyi kazandığında her şeyin düzeleceğini, ailesinin ve yakınlarının kendisine anlayış gösterip evlilikten azat edeceklerini sandı ama beklediğinin tam tersi bir muamele gördü. Suphiye ile evlenmemesi durumunda okumasına müsaade edemeyeceklerini, yol masraflarını vermek bir yana, kayıt yaptırmaya dahi göndermeyeceklerini ilan eden aile büyükleri, üniversiteyi kazandığı o yaz mevsiminde onu evlenmek zorunda bıraktılar. Bununla da yetinmediler, gerdeğe girdiği gün, gelinle birliktelik yaşadığından emin olmak için, onlara ayırdıkları odanın kapısı önünde bekleyerek töre gereği bekâretin simgesi olan kanlı mendili ondan isteyebildiler. Süleyman o gece hayatının en mutlu anlarını yaşaması gerekirken hiç tanışmadığı, elini tutup gezemediği, kavuşmayı hiç hayal edemediği, dolayısıyla duvağını açarken hiçbir heyecan duymadığı Suphiye ile gerdeğe girmek durumunda kaldı ve bunun neticesinde de çok büyük bir hayal ve kalp kırıklığına uğradı. Oysaki üniversiteyi kazandığında ne hayaller kurgulamıştı kafasında. Bir kere dahi görmemiş olmasına rağmen, okuduklarından etkilenerken tarihin en gizemli şehri olduğuna inandığı İstanbul'a gidecekti. Üniversitenin en başarılı öğrencisi olacak ve o başarısıyla okulun en güzel kızının gönlünü çalacak, onunla masalsı bir aşk yaşayacak; sevgiliyle İstanbul'un her yerini el ele, omuz omuza ve göz göze gezecek; ona şiirler yazacak ve sonunda onunla beraber bir aşk yuvası kuracaktı. Ancak gerdek gecesi bu hayallerinin tümüne, asla gerçekleşmeyeceklerini anlayarak veda etti.

Aslında hayalleri yıkılan ve kalbi kırılan bir tek o değildi. Süleyman'dan farklı da olsa kendince hayalleri olan, sevdiği bir erkeğe varmayı ve hayatındaki en özel geceyi onunla yaşamayı isteyen Suphiye de belki en az onun kadar kırılmış ve üzülmüştü. Zira Süleyman'a hiç ilgi duymuyor, onun da kendisine karşı bir yakınlık hissetmediğini biliyordu. Dolayısıyla mutlu olamayacaklarından emindi. Ama bir erkek olarak Süleyman'ı bile o evliliğe mecbur eden töre, bir kız olarak ona asla seçim hakkı tanıyamazdı. "Süleyman'a varacaksın!" denmiş, o da varmıştı. İkisi de aslında kurbandı, fakat bir farkla... Suphiye, kız olması hasebiyle kendisine aile ortamında sürekli erkeğe itaat etmesi gerektiği öğretiltiğinden ve başka alternatif göremediğinden kaderini kabullenecek, zamanla ve özellikle anne olduktan sonra kocasını sevmeyi başarabilecekti.

Fakat Süleyman için durum öyle kolay değildi. Kanı delice akan bir gencin, bir oldubittiyle yaşamak zorunda bırakıldığı hayatı kabullenmesi düşünülemezdi ve kabullenemedi de. İlk tepkisi, evlendiği günden itibaren ailesi ve yakınlarına ait bütün değerleri sorgulamaya başlamak oldu. "Eğer Hz. İbrahim'in iddia ettiği gibi, onu ateşten kurtaran Rab gerçekten var olsaydı, sizin de ateşe atılmanıza müsaade etmezdi." diye bir isyan çılgılığı halinde içinden yükselen ses, uzun bir zaman yüreğinde ve beyinde yankılandı. Eşini baba ocağında bırakıp İstanbul'da üniversiteye başladıktan sonra ders çalışma konusunda gösterdiği disiplini, hayal kırıklığının ve isyanının sürüklemesiyle özel hayatında gösteremedi. Evliliğinde bulamadığı aşkı ve mutluluğu içkide ve başka kadınların koynunda arar oldu. Böylece, çocukluğundan taşıya geldiği masumiyeti yitirip, ailesine ve yakınlarına ait bütün değerleri reddetme yoluna girdi. Anadolu'da artık İbrahim ahfadının yaşamadığı, İbrahim'in ateşten gerçekten kurtulmadığı ve bu yüzden de torunlarının günümüze ulaşamadığı, onun yerine Nemrut'un torunlarının her yeri istila ettiği kanaatine vardığı için Nemrutlara ait olarak gördüğü âdet, gelenek ve görenekleri iyi kötü, hak batıl, doğru yanlış ayırt etmeden tamamen hayatından çıkarma zamanın geldiğine hükmetti. Hz. İbrahim'in ifade ettiği hakikati reddetmesinin ardından, İbrahim'in Rabb'ini de inkâr etmeye sürüklenen Süleyman, yitirdiği imanının yerine bir başkasını koyamadığı için, bir süre sonra üniversitede gördüğü pozitif ilimlere bir inanç sistemi gibi sarılarak bilime ve doğaya, bir yaratıcıya inanır gibi inanmaya başladı. Hz. İbrahim'in öncelikle "*Rab*" diye algıladığı ve daha sonra: "*Ay, yıldız, güneş ve tümüyle doğa, Rab olamaz! Olsa olsa onlar benim gibi mahlûktur!*" diye tabir ettiği tabiatı, Tanrı olarak kabul etti. Hem de bu kabullenmenin ne anlama geldiğinin farkına varmadan. Oysa gazabından azıcık sıyrılabilseydi, Doğayı ilah kabul etmekle putlara taptıkları için kınadığı Hz. İbrahim'in kavmi ve onlara benzediği için hayatından çıkardığı ve onlar gibi asla

olmayacağına yeminler ettiği aşiretiyle aynı seviyeye gelmiş olduğunu rahatlıkla görebilecekti. Ancak kırıngılığı öylesine büyük, bu kırıngılığın açtığı yara öylesine derindi ki, gazaba dönüşen duyguları, hor gördüğü Hz. İbrahim'in kavminin ve onlara benzeyen aşiretinin durumuna düştüğünü hatırlatan vicdanının sesini, her seferinde bastırabildi.

Zaman Onunla Gülümsedi

Henüz üniversitedeki birinci senesinin sonlarındayken, istenmeyen evliliğin bir semeresi olarak dünyaya gelen kızının doğum haberini aldığında, böyle bir şeyi hiç beklemediğinden pek sevinemedi Süleyman. Hatta üzüldü bile. Eşinin içinde olmadığı bir gelecek tasavvurunun, doğan bebekle büyük bir darbe yediğini anında algıladığından buruk buruk gülümseyebildi sadece. Artık kendisinin ve eşinin sorumluluğu yanında bir de bebeğinki omuzlarına binecek, o sorumlulukla ağırlaşacak ve hareket alanı daralacaktı. Ama yaz tatili gelip de memleketine gidip kızını görünce, ruhunda bir şeylerin değiştiğini hissetti. Elinde olmadan babalık şefkati eşliğinde koruma duyguları coştı ve o coşkuyla, daha görür görmez kendisine meleksi yüzüyle gülümseyen kızını her şeyden sevimli bularak kucağına alıp bağrına basabildi. Memleketinde kaldığı bir aylık tatil süresi içinde kızına öylesine alıştı, öylesine bağlandı ki doğumuna sevinemediği o masum yavrucaktan ayrı bir hayat ve gelecek düşünemez hale geldi. Hele ki eşinin, babası gelince versin diye epey bir süre yavrusunu isimsiz bekletmesi ve ardından kendisinin ona Lale ismini koyması, kızıyla arasında güçlü bir bağın kurulmasına neden oldu. İsmi verdiği, kanından ve canından, bir avuç büyüklüğündeki melek kadar temiz bebeğinin gözleri önünde milim milim büyümesi, ona her baktığında tatlı tatlı gülümsemesi, gülümserken bir çiçek yaprağı kadar küçük, narin ve naif elleri ve ayaklarının çırpınışlarıyla sevincini sergilemesi, hayatında apayrı bir huzurun ve sakinliğin kaynağı oldu. Ancak kızıyla ilgili olarak en fazla etkilendiği ve ondan ayrı bir gelecek tasavvurunu kafasından çıkarıp atmasına sebep olan şey, ağlamalarıydı. Kızı her ağladığında, onun ne kadar aciz ve şefkate muhtaç, ne kadar küçük ve korunmaya, ne kadar masum ve kollanmaya muhtaç olduğunu yüreği titreyerek hissetti ve kavradı. Ve nasıl olduğunu kendi de anlayamadan kızıyla arasında sarsılmaz ve hiçbir etkenle eksilemeyecek doğal bir sevgi doğuverdi.

Evlat sevgisi, Süleyman'la Suphiye arasında da bir bağın kurulmasına yol açtı. Şüphesiz ruh ve beden olarak birbirlerinden uzaktılar; düşünce ve his açısından aralarında uçurumlar vardı; hayata bakış ve gelecekte beklenenleri bakımından iki zıt kutup gibiydiler; fakat birbirinden bunca uzak ve kopuk bu iki insan, aynı anda ve hemen hemen aynı oranda

aynı varlığı sever olmuştu. Aynı varlığın üzerine titriyor, aynı varlığa şefkat ve merhamet besliyorlardı. Bu sayede her bir taraf diğerini anlamaya, anlamlandırmaya, keşfetmeye ve kısacası tanımaya ve tanımanın sonucunda ötekine saygı duymaya başladı. Aslında Suphiye, Süleyman'a ta baştan saygı duyduğundan, o tanıma sürecinde saygısı sevgiye dönüştü. Fakat Süleyman'ın hisleri, akıllı ve zeki bulduğu, okumasına fırsat verilmesi durumunda çok iyi yerlere gelebileceğini düşündüğü ve ev işlerinde alabildiğine hamarat gördüğü Suphiye'ye karşı mücerret bir saygıdan öteye geçemedi. Bunun farkında olan Suphiye, yine de bununla yetindi ve tatmin oldu. Çünkü kızının babasından ve evinin direğinden akan o saygı, onun için azımsanacak bir şey değildi. O saygının muhteviyatında hem kızına hem kendisine yakından ilgi ve şefkat gösterilmesi vardı. Bu da zorla kurulan bir yuvada bir anne olan Suphiye için muhakkak çok şey demekti. İstanbul'da üniversite tahsili gören, nasıl yaşadığı asla bilinmeyen ve bayramlarda telefonla ve soğuk bir üslupla eşinin hatırını sormanın dışında iletişim kurulamayan bir kocadan o merhalede bunları elde etmiş olmak, Suphiye cihetinden bakıldığında yuvasının kurtulması anlamına geliyordu. Gerçekten de ilerleyen zamanlarda, Süleyman'ın yaşadığı ve yaşattığı bütün olumsuzluklara rağmen kocasından uzakta kalmaya bir gün onun yanına gidecekleri hayaliyle dayanan Suphiye'nin, yuvasıyla ilgili umduğu bir takım gelişmeler de yaşandı.

Süleyman, her yaz tatilinde yavrusunu görmek için memleketine gidip tekrar üniversitesine geri döndüğünde, çok sevdiği kızına büyük bir özlem duyuyor ve ondan ayrı kalmanın acısını çekiyordu. Ama onu yanına almayı her aklından geçirdiğinde, canından bir parça gördüğü Lale'sinin, Suphiye'ye duyduğu bütün saygıya rağmen niye âşık olduğu ve sevdiği bir kadından dünyaya gelmediğine içten içe isyan ediyor; bunun ıstırabını çekiyor, maddi imkânsızlığına bir de eşiyile aynı evde yaşamayı hayal bile edememesi eklenince o düşüncesinden vazgeçip duruyordu. İlerleyen dönemlerde, çalıştığı holdingde işe girmesiyle maddi sorunlarının büyük oranda bitmesi, kızının konuşmaya başlaması ve her telefon görüşmesinde kendisini yanına almasını istemesi onu zorladı ve yavrusunun hatırına eşiyile aynı çatı altında bir aile olarak yaşamayı kabul etti. Beraber yaşadıkları birkaç yıl içinde de, kızını daha bir derinden sevdi ve onun üzülmemesi adına, artık varlığına alıştığı Suphiye ile mutlu bir aile tablosu çizmeye çalıştı.

İşte, artık evliliğini mukadderat olarak kabullenmeye başladığı bir sırada karşısına aniden çıkıverdi Alexandra. Ona daha ilk bakışta âşık olan Süleyman'ın, oluşturmaya çabaladığı mutlu aile, bundan sonra birlikteliğini nasıl devam ettirecekti? Süleyman açısından bu soruya yanıt aramak, kendisini yeniden anlamlandırmaya, hayattan istediklerini tekrar

sorgulamaya ve nihayetinde geleceğini yeniden kendi iradesiyle kurgulamaya yönelmesi demektir. Kızının varlığına ve ona olan sevgisine rağmen yüreğini yokladığında, Alexandra'yı bırakamayacak derecede sevmekte olduğunu anladı ve o sevginin hep hayal ettiği, ama şu ana kadar sürekli ötelediği ve hatta olmadığına kendi kendini ikna etmeye çalıştığı sonsuz mutluluğu ona bağışlayacağını hissetti.

Her Âşık, Kendi Aşkına İlahi Bir İşaret Bekler

Alexandra'nın durumu da Süleyman'dan pek farklı değildi. Türkiye'den döndüğünden beri çoğu vaktini onu düşünerek geçiriyordu. Onun esmer yüzünü, kara gözlerini, keskin bakışlarını hayal ediyor; güçlü kaslara sahip kollarının kendisinin narin kollarına nasıl da mahsusça değdiğini hatırlıyor, tenlerinin buluştuğu o anlar aklına geldikçe saç tellerinden tırnak uçlarına kadar bütün bedenini tatlı ve heyecan dolu bir titremenin sardığını hissediyordu. Zaman zaman Süleyman'ı beyaz atlı bir prens şeklinde tasavvur ediyor, masallardaki gibi çıkıp ona geldiğini ve elini uzatarak yerden çekip arkasına bindirdiğini, onun beline sımsıkı sarılmış hâlde gökyüzüne yükselerek kimsenin geçemediği gökkuşağını beraber geçtiklerini ve o el sürdükleri yıldızları çiçek derler gibi derlediklerini düşünüyordu. Çoğu kere de kendisini çok sevdiği uğur böceğine, Süleyman'ı da bir kır papatyasına benzetiyor ve sürekli olarak tırmanıp o papatyanın kucağına konduğunu hayal ediyordu. Sadece iki gün süreyle gördüğü bir erkeğin, bu kadar hızlı bir şekilde yüreğine ve ruhuna yerleşebilmiş olması üzerinde düşünmek ise, aklının ucundan bile geçmiyordu. Karşılaştıkları ilk andan itibaren onu sevmeye başladığını kendi kendine itiraf ediyorken, ona sarılır gibi yastığına sarılıyorken onunla bir gelecek kurgulamaya şimdiden koyulmuşken ve varlığının, kendisine sonsuz mutluluğun kapılarını açacağını sezinlemişken, yüreğinin onun tarafından yıldırım hızıyla çalınmış olmasını nasıl sorgulayabilirdi ki.

Evet, bir sözlüsü vardı ve aralarında birtakım şeyler yaşanmıştı. Fakat ona karşı, hiçbir zaman Süleyman'a karşı hissettiği duygulara benzer bir duygu taşımamış ve onunla ömrünün sonuna kadar bir gelecek asla düşünmemişti. Aralarında ilk başlarda elbette bir sevgi oluşmuştu ve zaten birliktelikleri de hâlâ o sevginin hatırına zoraki devam ediyordu. Ancak son zamanlarda sözlüsü Antonio'nun ciddi olmayan tavırlarından, güçsüz kişiliği ve zayıf iradesinden ve özellikle üniversitedeki derslerinde sergilediği başarısızlığından yola çıkarak kendisine denk bir insan olmadığını anlamış; cismen ve ruhen ondan kopmaya, uzaklaşmaya başlamıştı. Zira kendisi, güçlü bir kişiliğe ve iradeye sahipti. Sabahtan öğleye kadar okuluna

gidiyor, öğleden sonra babasına işinde yardımcı oluyor ve yorulmasına rağmen o yoğun tempoya dayanıyordu. Çalışkanlığı neticesinde bir yandan okuduğu tıp fakültesinin birinciliğini sürekli elinde tuttuğu gibi, iş hayatında da genç yaşından beklenmeyecek başarılar ortaya koyuyordu. Dolayısıyla da sevgilisi, ardından da kocası olacak erkeğin en azından kendisine denk güçte bir şahsiyete ve azme sahip olmasını arzuluyor ve bu arzusunun gerçek olması için de tanrısına dua ediyordu.

İşte sonunda Tanrı dualarını duymuştu. Duymuş ve daha fazlasını vermiş; kendisinden daha güçlü, daha zeki, daha yetenekli ve daha başarılı bulduğu Süleyman'ı göndermişti. Tanrının bir sürprizinin sonucu, ruh ikizi olduğuna inandığı Süleyman'la aralarında doğal bir şekilde doğmakta olan aşka ne pahasına olursa olsun sahip çıkacaktı. Bu doğallığı zedeleyen ve onu çok rahatsız eden yegâne şey Süleyman'a, Antonio'dan bahsetmemiş olmasıydı. O sabah da uyandığından itibaren bu konuyu düşünüyor, içi içini yiyordu. Sonunda, onu kaybetmekten çok korktuğu için açıklayamadığı gerçekleri, ilk fırsatta anlatarak af dilemeye karar verdi. Süleyman'ı da aşkları hatırına ona kızmayacak ve mutlaka affedecekti. Bu düşüncenin verdiği rahatlıkla yatağında hayallere dalmışken telefonuna bir mesaj geldiğini duydu. Hissikablelvuku ile mesajın kimden geldiğini anladığından, büyük bir heyecanla zıplarcasına yatağında doğruldu, yanı başındaki komodinin üzerinde duran telefonunu eline aldı ve hızlı bir şekilde açtı.

“Merhaba, nasılsın?” diye soruyordu Süleyman. Yüreği hızla atmaya başladı. Acilen cevap yazdı titreyen parmaklarıyla:

“İyiym sen nasılsın?” Sabırsızlıkla ondan gelecek karşılığı beklemeye koyuldu. Az sonra beklediği mesaj geldi:

“Seni özledim diyebilir miyim?” Sevinçten çığlık atmamak için kendini zor tutarak, en hızlı şekilde:

“Evet söyleyebilirsin. Çünkü ben de senden haber bekliyordum.” diye yazdı ve gönderdi.

Süleyman'ın aşkını zarifçe ilan ettiği bu kısacık mesaj, Alexandra'nın yüreğini kanatlanmak üzere olan bir kelebeğe dönüştürdü. Annesiyle geç saatlere kadar devam ettirdiği kahvaltı sofrasının başında otururken gözlerine ve yüzüne yansıyan sevinç sezilmeyecek gibi değildi. Sonunda daha fazla dayanamadı ve içinden gelen bir duyguyla annesine sarılarak Süleyman'a âşık olduğunu ve şimdiden kendisini çok mutlu hissettiğini söyledi. Kızının

gözlerindeki ışıltıyı, yüzündeki parıltıyı ve hareketlerine yansıyan heyecanını an be an takip etmiş olan Geta Hanım:

“Süleyman bugüne kadar gördüğüm sana en uygun erkektir.” sözleriyle doğacak büyük bir aşk hikâyesine kapı araladı. Onun adına çok memnun ve sevinçli olduğunu kızını bağrına basarak gösterdi ve onları sonuna kadar destekleyeceğinin sözünü verdi. Alexandra, annesini iki yanağından öptükten sonra afacan bir çocuk gibi koşarak odasına gitti ve Süleyman’la gelecekte geçirecekleri mutlu günleri hayal ederek gönderdiği mesajı tekrar tekrar okudu.

İlan-ı aşkına olumlu karşılık alan Süleyman, belki de çocukluğundan beri ilk defa kendisini bu kadar mesut ve keyifli hissediyordu. Bu ise çok acıkmış bir insanın yemeğe duyduğu iştah nispetinde bir iştahla işine sarılmasına neden oldu. Elemanlarından, sorumlu oldukları ülke pazarlarıyla ilgili *Swot Analizini** beklerken kendisi de boş durmadı. Ar-Ge’yle, üretim ve pazarlama bölümleriyle, planlamayla ve gerekli gördüğü diğer kısımlarla toplantılar düzenledi. O güne kadar holdingde hiç görülmemiş bir şekilde takımını diğer takımlarla koordine etti ve böylece başarıyı elde etmek için hangi departmandan neler isteyeceğini netleştirdi. On beş gün sonra istediği raporlar geldi ve hafta sonu bir otel odasına kapanarak onların üzerinde detaylı bir şekilde çalıştı. Mütalaasını bitirdiğinde, distribütörlerle ilgili performans ölçüm çalışması yapmaları gerektiği sonucuna ulaştı. Dolayısıyla da bazı parametrelere ihtiyacı vardı. Fakat hafızasını yokladığında, Holdingin büyüklüğüne rağmen, ister Türkiye içindeki ister yurtdışındaki müşterileriyle ilgili o ana kadar böyle bir çalışmanın hiç yapılmadığını hatırladı. Yine de emin olmak için aradığı insan kaynakları ve kalite güvence müdürleri, onu teyit ettiler. İşin başa düştüğünü anlayınca kolları sıvadı ve ihtiyaç

Swot Analizi: Bir projenin veya ticari girişimin hedeflerini belirlemekte ve o hedefe ulaşmakta etkili olabilecek olumlu ya da olumsuz iç ve dış faktörleri tanımlamak için kullanılan stratejik teknik.

duyduğu parametreleri hazırlamaya koyuldu. İnternette saatlerce taramalar yaparak birçok örnek raporu gözden geçirdi ve en sonunda hepsinden istifade ederek kendilerine uyabilecek bir format çıkardı. İki gün boyunca birkaç saatlik uykuyla idare ederek insanı bayıltacak bir yoğunlukta çalışırken, enerjisini ve şevkini Alexandra’dan gelen aşk, tutku ve seveda dolu mesajlardan aldı.

Çok sıkı bir tempoyla çalışarak, üç hafta içerisinde departmanının hâlihazırdaki konumuyla, piyasaların ve distribütörlerinin durumuyla ilgili hayati öneme haiz ve aynı

zamanda gelecekteki başarılarına rehberlik edecek bilgiler elde etti. Daha sonra, o bilgiler ışığında hedeflerini netleştirdi, stratejilerini belirledi ve onları bir toplantıyla amiri olan Taner'e ve yönetim kuruluna sundu. Taner'in çekememezlikten kaynaklanan itirazlarına rağmen, yönetim kurulundan onay alan Süleyman, ilk adımı attı ve en fazla kayıp yaşanan Bulgaristan'a, oranın sorumlusu Tansel'i de yanına alarak adeta bir çıkarma yaptı.

Çarşamba akşamı Sofya'ya vardıklarında onları, distribütörleri olan Hatice Hanım'ın oğlu Hüseyin karşıladı. Kısa boyu ve tombulluğuyla birlikte hayli hareketli gözükten Hüseyin, sürekli tebessüm eden yüzü ve tatlı diliyle ayaküstü hâl hatırlarını sordu, sonra valizlerini ellerinden kaparak arabasının bagajına yerleştirdi ve şehrin merkezinde ayarladığı otele götürdü. Resepsiyonda giriş işlemlerini yapan Hüseyin, bütün ısrarlarına rağmen Süleyman'ı akşam yemeği için dışarı çıkmaya ikna edemedi. Yorgunluğunu bahane ederek teklifi reddeden Süleyman'ın esas niyeti ise, notlarına son bir kez göz atmak ve ertesi gün ne denli zeki, kurnaz ve zor bir kadın olduğunu Tansel'den ve yönetim kurulu üyelerinden duymuş olduğu Hatice Hanım'ın karşısına sıkı bir şekilde hazır çıkmaktı.

Hüseyin, sabahleyin erkenden arabasıyla gelip onları otelden aldı ve iş yerlerine doğru yola çıktı. Süleyman, Sofya'ya ilk defa geldiğinden arabanın camını indirdi ve şehri çıplak gözle seyretmeye, hatta gözlemlemeye başladı. 1422'den 1908'e kadar tam dört yüz seksen altı yıl kendi ataları tarafından yönetilen bir ülkede ve şehirde bulunmaktan dolayı farklı, hatta garip denilebilecek duygular içinde gözleriyle şehri tararken, Osmanlı'ya ait tanıdık bir iz, bir desen ve renk, hiç değilse bir bina aradı. Fakat yılların hüznünü taşımaktan beli bükülmüş bir halde sanki gizlenmeye çalışan, ancak kamburlaşmış kubbesi ve minaresiyle modern binalar arasında âdeta yabancılığını ilan eden bir caminin dışında, dört yüz seksen altı yılı hatırlatacak doğru dürüst bir şey göremedi. Elinde olmadan içinin burkulduğunu hissetti.

Gerçi sömürgecilğe ve emperyalizme karşıydı. Osmanlı'nın oraları asırlarca yönetmesini bu açıdan doğru bulmuyordu ama medeniyetlerin ve kültürlerin birbirini etkilemesine ve karşılıklı katkıda bulunmasına diyecek bir sözü de yoktu. Bir fikir edinilebilmesi babında çok erken olmasına rağmen, ilk intibasının önemine ve sıhhatine güvendiğinden, bir önceki akşamdan itibaren şehirde gördükleriyle Afrika'da gördüklerini karşılaştırdı, günümüz dünyasını yöneten küresel güçlerin yaptıklarıyla Osmanlı'nın icraatı arasında pek bir paralellik bulunmadığını fark etti. En basitinden, havalimanında ve gece bir şeyler atıştırmak için tek başına çıktığı sokakta, yüzlerce yıl Türklerin yönetiminde kalan bu ülkede, onları karşılayan yarı Türk yarı Roman Hüseyin'den başka Türkçe konuşan birisiyle

karşılaşmadı. Zenginlikleri talan edilen bir Sofya göremedi. Şehrin çok eski fakat hala dimdik ayakta duran ve günümüz şartlarında bile çok lüks sayılabilecek tarihi binaları, Nijer'in Niamey'inin ve Maradi'sinin ilk çağı aratmayan sefaletiyle veyahut Kenya'nın Nairobi'sinde yüzbinlerce insanın içinde aç açık yaşadığı teneke barakalarıyla karşılaştınca ortada kendisinin kanaat getire geldiği tarzda bir sömürünün olmayabileceğini düşünmeye başladı. Demek ki öyle iddia edildiği gibi insanların mallarına, mülklerine ve kısacası her türlü yer altı ve yer üstü servetlerine el konulmuş değildi. Vakıa, Osmanlı'nın buralardan cizye ve haraç aldığını biliyor ve bunu sömürü olarak kabul ediyordu. Ancak sonraki günlerde, İstanbul'a nazaran küçücük sayılabilecek Sofya'da, İstanbul'dakilerine denk sayıda eski yapılaşmaları ve tarihi binaları gördükçe onlardan alınan meblağların yine onlara hizmet olarak döndüğünü yavaş yavaş anladı. Osmanlı, bu toprakların değil zenginliklerine el koymak, değil kendi inanç ve kültürünü dayatmak, kendisinin de taraftar olduğu şekliyle, medeniyetinin herkesçe iyi ve güzel kabul edilebilecek değerlerini bile yaymaya kalkışmamış ya da kalkışmışsa da zora başvurmamıştı. Zira seyahati süresince, yüzlerce yıllık Osmanlı yönetimine rağmen, tek bir Müslüman Bulgar'a rast gelmeyecek, ama buna mukabil Hüseyin dâhil olmak üzere tanışacağı bütün "Türk-Roman-Müslüman" kimliği taşıyanların çoğunun kültürünü yitirdiğine şahit olacaktı. Fakat o insanların şahsında, bir insanın kendi kültürünü, inancını ve kimliğini yitirmesinin onu nasıl başkalaştırdığını ve tanınmaz hale getirdiğini canlı olarak görmesi, dönüp de kendi değişimini, başkalaşımını ve tanınmaz hale gelişini sorgulamasına da yetmeyecekti.

Öğlen vaktiydi. Hüseyin'in arabası ve kaptanlığıyla Sofya'dan çıkmışlar, Tansel'in ve eski müdür Orhan'ın, Hatice Hanım'ın baskıları sonucu iş bıraktırdıkları eski distribütörlerinin bulunduğu Dimitrov'a doğru yol alıyorlardı. Süleyman, onu ziyaret etmek istediğini belirttiğinde Hatice Hanım, onları oğlunun götürebileceğini ve bu vesileyle oradaki dükkânlarını da görüp, kocası ve diğer oğlu Şenol ile tanışabileceklerini söylemişti. Ama esas amacı, oğlu vasıtasıyla Süleyman'ı takip etmektir. Süleyman, onun neyi hedeflediğini tahmin etmekle beraber blöf yapmadığını, diğer distribütörle gerçekten görüşeceğini ve imzaladıkları anlaşmaya sadık kalmaması durumunda onunla tekrar işe başlayacağını bilmelerini istediğinden, önceki gece bir araba ayarlamış olmasına rağmen Hüseyin'le gitmeye hayır dememişti. Ayrıca onunla yolculuk ederken yapacakları sohbetin, Hatice Hanımın geleceğe dönük planlarıyla ve holding hakkındaki düşünceleriyle ilgili ipuçları elde etmesine yarayacağını hesaplamıştı.

Sonbahar güneşi, havayı belki son bir defa daha ısıtıyordu. Yolunda giden işlere, havadaki insanı sarmalayan latif sıcaklık eklenince, gökyüzünden üzerlerine bir huzurun, bir gönül rahatlığının yağdığını bir tek Süleyman algılayabiliyordu. Çünkü hem Hüseyin hem Tansel, sürekli olayların nasıl gelişeceğini düşünüp, kişisel işleri hakkında endişe taşıyorlarken Süleyman, sabahleyin yaptıkları toplantıda Hatice Hanım'dan siparişlerle ve ödemelerle ilgili istediklerini koparmış olmanın keyfini yaşıyordu. Elde ettiği az şey değildi zira. Yıllarca holdingi bir çiftlik gibi kullanan, istediği ürünü istediği fiyata ve açık hesaba varıncaya dek istediği ödeme şekliyle alan Hatice Hanım'a hudutlarını bildirmiş ve kendi şartlarını ona kabul ettirmiş olması, iyi bir başlangıçtı. Varılan anlaşmaya göre Hatice Hanım, yüzbinlerce dolara ulaşan açık hesap borcunu dört ay içinde ödeyecek; Türkiye'den hiçbir rakip firmadan artık mal almayacak ve karşılamaya hazırlandıkları sezon için on tır sipariş verecekti.

Zerreleri Galaksilere Bağlayan İlahi Cazibedir Aşk

Gayrı işi bir kenara bırakmış, sükûnete ermiş gönlünün hissettirdikleriyle alakadar olmaya başlamıştı. Tabiatı daha bir derinden hissediyor; geçtiği yolun üzerindeki üzüm bağları, çamlıklar, otlaklar ve yemyeşil arazi gözüne daha bir şirin, daha bir munis görünüyordu. Gönlünde o ağaçlara, ağaç dallarındaki cıvıldaşan kuşlara, uzakta otlayan hayvanlara, onları otlatan çobanlara, başı dumanlı dağlara karşı daha önce hiç olmadığı kadar bir yakınlık ve muhabbet duyuyordu. Aşk dolu sinesiyle o varlıklar arasında özel bir bağın kurulduğunu sezinliyor, hayalinde ağaçlarla sarmaş dolaş oluyor, kuşlarla karşılıklı sohbet ediyor, kuzuları kucağına alıp seviyor, çobanla senli benli konuşup şakalaşıyor, başı dumanlı dağla dertleşiyor, o soğuk zirvede evindeymiş gibi rahat ediyor ve toprak ananın bağrına uzanarak kendini onun şefkatine bırakıyordu.

Yol aldıkça doğanın sunduğu bir sanat eserini temaşa edercesine neler görüp neler izlemedi ki! O eserde toprak bir meşher* ve otlar renkli bir zemin olarak kullanılmış, çiçekler

*meşher: sergi.

bir süs olarak zeminin her tarafına kondurulmuş; ağaçlar, onları kollayan birer muhafıza dönüştürülmüştü. Dağların her biri, kameti* ölçüsünde dertli bir âşık kılınmış; kuşlar, hünerli birer müzisyen olarak görevlendirilmiş; güneş, gündüzleri gülümseyen bir aydınlatıcı ve ısıtıcı, o anda gözükmemelerine rağmen yıldızlar ve ay ise, geceleri huzur ve güven veren birer rehber olarak tayin edilmişti... Baş döndürücü bulduğu bu sanat şölenini izleye izleye ilerlerken, ona anlam veren sihirli bir şeyin varlığını duyumsuyor, ama ne olduğunu bir türlü açıklayamıyordu.

Sonunda kafasını meşgul eden düşüncenin, insanların bu sanat eserinde yerinin ve rolünün ne olduğunu tam olarak bilememekten kaynaklandığını anladı. Sonra da tespitler ve sorular, içinde taşıdıkları yanıtları ile birbirini takip etti:

“Doğanın bitkilere ve hayvanlara farklı roller verdiği apaçık ortada. İnsan, nebatat, hayvanat... Hepsi canlı, hepsi nefes alıp veriyor, hepsi acıkınca ve susayınca besleniyor, üreme ihtiyacı hissedince kendine has şekilde çiftleşiyor. Peki, insanlar olarak bizi onlardan farklı kılan ne? Aristo’nun dediği gibi düşünüyor ve konuşuyor olmamız mı? İnsan dışındaki canlıların her türü, kendine özel tabii diliyle birbiriyle anlaşıyorlar mı? Hareket ederken bir nevi ölçüp biçmiyorlar mı? Bir hayvanın avlanırken, bir nehre atlarken, kendini tehlikelerden korurken sergilediği tavırlar sadece içgüdüyle açıklanabilir mi? Ya da bir bitkinin gelişip serpilebileceği toprağı seçerken gösterdiği hassasiyet neyle izah edilebilir? Hatta yetişkin bir hayvan, kendi açısından neyin yanlış veyahut neyin doğru olduğunu bir çocuktan daha iyi bilmiyor mu?” Bir türlü tatminkâr bir sonuca varamadı. İrade olabileceğini düşündü bir an. Fakat hemen onun da insanları diğer canlılardan ayırt etmeye yetmediğine kanaat getirdi. Çünkü bir hayvanın kendisini ve yavrusunu zarar verici şeylerden koruması, bir yiyecek elde etmek için mücadele vermesi, neslini devam ettirmeye çalışması, öbür yanda bir nebatın tohum iken önce fide, sonra ağaç olması ve nihayetinde semere vermesi ancak kendi çapında bir iradeyle açıklanabilirdi. Ya acı, şefkat ve merhamet gibi duygular? Bunlar da olamazdı. Bir hayvanın acı çektiğine, yavrusuna şefkat ve merhamet gösterdiğine defalarca şahit olmuştu. Bir bitkinin bir dalı koparıldığında acısından solduğunu, topraktan aldığı bütün besinleri kendi gövdesinin kuruması pahasına, şefkatinin ve merhametinin eseri olarak meyvelerine ulaştırdığını çok görmüştü tarlalarda. Onun için başka bir şey olmalıydı. Evet, insanı bitkilerden ve hayvanlardan ayıran başka bir şey vardı ve o şey her ne ise, onu tabiat içindeki bütün mahlûkattan ayırıyor ve evrende rolünü belirliyordu. Telefonunun mesaj geldiğine ilişkin uyarı sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı ve açıp baktı:

*kamet: boy bos.

“Tanıştığımızdan bu yana ilk defa bugün bana, günaydın nasılsın, demedin.” diyordu Alexandra. Süleyman mazeret sunacağına, hiç çekinmeden hislerini ifade etmeyi tercih etti. Tekrar tekrar yazdığı:

“Senden hoşlanıyorum! Senden hoşlanıyorum! Senden hoşlanıyorum! Senden hoşlanıyorum!” cümlesiyle telefonun ekranını doldurdu. Mesajı gönderdikten sonra yaptığı şeye güldü. Alexandra’dan aldığı:

“Sen bir çılgınsın, ilk merhabalaştığımızda da çılgındın. Ben de senden hoşlanıyorum.” cevabını keyifle okudu. Alexandra’nın mesajını aldığı andan itibaren yüreğinin çarpmasına neden olan hoşlanmak, sevmek, sevdâ, aşk kavramlarıyla zihninde aniden bir fikir oluştu. Arşimet’in suyun kaldırma kuvvetini bulduğunda duyduğu heyecan misali bir heyecanla ve yüksek sesle:

“Sanırım buldum!” diye kendi kendine konuştu. Dönüp şaşkınlıkla bakan Tansel’in:

“Hayırdır Süleyman Bey?” diye sorması üzerine de keyifle:

“Aşk Tansel Bey, Aşk! İnsanı, tabiattaki diğer yaratıkların tümünden ayıran özellik Aşk!” cevabını verdi. Tansel’le Hüseyin içlerinden bu da nereden çıktı şimdi, diye geçirdiler ama Süleyman’a bir şey belli etmeyip gülümsemekle yetindiler.

Süleyman yol boyu, temaşa ettiği doğa sergisinin anlamının, ruhunun ve hülasasının “aşk” olduğunu ve yalnız insan tarafından algılanabildiğini ilk kez kendi keşfetmişçesine haz duydu fakat biraz daha derinden düşünebilseydi, o küçük ve eksik denilebilecek keşfine mukabil çok daha büyük bir hakikatin farkına varabilecekti belki de. Tanrı diye kabullendiği doğayı, bir de vicdanının enginliklerinden dinleyebilseydi eğer, onun tamamının büyük bir sanatkarın elinden çıkan, harikulade bir sanat eseri olduğunu anlayabilecekti. Harcının muhabbet ve aşktan meydana geldiğini, atomdan galaksiye kadar her şeyin o muhabbet ve aşkın cazibesıyla bir arada durabildiğini; aşkın gücüyle dağılmadan, aşk için birbirinin etrafında döndüğünü de. Alexandra’ya âşık olduğundan beri, henüz tam anlamıyla bilincine varamasa da, yer yer yüreğinden o sırra bir pencere açıldığını, kendisiyle yaratıcı arasında tekrar bir yolun belirdiğini hissetmesi ise aslında, o hakikatin tecellisinden başka bir şey değildi.

Sofya’dan İstanbul’a işlerini planladığı şekilde halletmenin huzuru ve sükûnu içinde döndü. Bir o kadar da heyecanlıydı. Sofya Dimitrov yolundayken Alexandra’ya bir mesaj göndermiş ve onun için harika bir şiir yazmakta olduğunu, ancak şiiri tamamlayabilmesi için mutlaka görüşmeleri gerektiğini söylemişti. Alexandra da “Ne diyeceğimi bilemiyorum. Fakat bir şeyi çok iyi biliyorum: Ben de seni görmek istiyorum. Çünkü mutluyum ve bunun sebebi sensin.” cevabını vermişti. Gerçekten de daha önce Türkçe şiirler yazarken, şimdi İngilizce bir şiir terennüm ediyordu onun için. Gerek Sofya’da gerek otobüsle kat ettiği Sofya İstanbul

yolunda, ruhunun temasa geçtiği tabiattan aldığı ilhamla, genç kıza duyduğu aşk sanki bir çağlayan haline gelmiş; kelimeler ve cümleler vasıtasıyla hafızasında, doğal mecrası ve yatağı olan beyitlere ve kafiyelelere kavuşmuştu.

Âşık olmanın ruhunda yarattığı yenilenmenin vermiş olduğu taptaze enerjiyle pazartesi sabahı ofisine geldiğinde şevkle işe koyulmasının bir başka sebebi daha vardı: Holdingin iç piyasada rekabet amacıyla çıkartmış olduğu ikinci marka, ilk defa kendisinin girişimiyle uluslararası piyasaya sürülecekti. Cumartesi günü Dimitrov’da, görüştüğü Hatice Hanım’dan önceki distribütörleri Ayşe Hanım, ikinci markalarından büyük bir sipariş verdiği gibi, gün içerisinde de elindeki hatırı sayılır nakdi, ön ödeme olarak Süleyman’ın gözleri önünde holdinge transfer etmişti. Ofisinde oturmuş bu gelişmenin firmada kendi hanesine çok iyi bir başlangıç olarak kaydedileceğini düşünerek, o günkü randevularını kontrol ettiği bir sırada Tansel, Hatice Hanım’ın az önce ek bir sipariş geçtiği ve holdingle çalışmaya başladığından bu yana da ilk defa 400 bin dolarlık bir havale yaptığı haberini getirdi. Dolayısıyla Sofya seyahatinden iki önemli netice elde etmiş oldu. Ancak bu başarısının, Taner’in kendisine biraz daha düşmanlık beslemesine neden olacağını çok iyi bildiğinden, bu iyi başlangıçla ayaklarını yere daha sağlam basması ve daha sonraki başarılar için onu kademe olarak kullanması gerektiğinin bilincindeydi.

Hafta boyunca dur durak bilmeden çalışıp durdu. Arabistan, Dubai, İngiltere, Almanya ve diğer tüm pazarlarla ilgili atacağı adımlara hız verdi. Sabırsızlıkla beklediği cuma günü, o koşturma içerisinde hiç farkında olmadan gelip çattı. Kendisini telaşlı, ama bir kadar da tatlı bir hazırlığın içinde buluverdi. Gidiyordu... Hayalini kurduğu ve hak ettiğini düşündüğü sonsuz mutluluğu elde etmek için aşk ve sevdâ okyanusunda vurgun yeme pahasına gidiyordu. Mazisini ve geleceğini yitirmeyi göze alarak; neticesi, babası Âdem gibi cennetten kovulmak da olsa, yüreğinin sesini dinleyerek Havva’sına kavuşmaya gidiyordu. Valizini aldı, eşiyle her zamanki gibi:

“Görüşürüz.” diyerek vedalaştı ve asansöre bindi. Uyuduğu için kızıyla vedalaşamadan evinden çıkıp giderken, eşinin alelade bir iş seyahatine çıktığını düşünmesi bir bakıma işine geldi. İş için gittiğine inanan eşi, en azından döndükten sonra kendisine imalı sorular yöneltmeyecek, huzursuz etmeyecekti.

Eline Dokunabilmek de Yeterliydi

Süleyman, uçakta pencereden yana olan koltuğuna oturur oturmaz Alexandra'ya bir mesaj attı ve az sonra havalanacağını bildirdi. Anında cevap geldi:

“Büyük bir heyecan ve sabırsızlıkla seni havalimanında bekliyor olacağım.” Telefonunu kapattı ve sevgilisiyle buluşma hayalleriyle kalkışı beklemeye koyuldu. Uçağı Bükreş'e gitmek üzere havalandığında saat dört sularıydı. Yolculuk, kırk beş dakika sürecektiydi. Olmasına rağmen, zamanın geçmeyeceğinden ve yolculuğun bitmeyeceğinden korkuyordu. Uyuyarak vakit geçirmeyi düşündü fakat yapamadı. Kitabını açıp okumaya çalıştı, okuduğundan hiçbir şey anlayamadığı için kapattı. Vücudunu ve ruhunu şimdiden tatlı bir heyecan sarmıştı. Alexandra'nın yüzü, gözünün önünden bir an olsun gitmiyor; bir an evvel ona kavuşmak istiyor; onun bu isteğinin sanki farkında olan dakikalar ve saniyeler, sabrını ve tahammül gücünü ölçercesine ağırdan ağıra ilerliyordu.

Her şeyin bir zamanı vardı ve o belirlenmiş zaman göreceli bir gecikmeyle de olsa gelip kapılarına dayandı. Valizini teslim alıp gümrük kapısından çıktı. Gözleriyle kalabalık arasında Alexandra'yı aradı fakat göremedi. Ana çıkış kapısına doğru yürürken onun, misafirlerini kapının önünde karşılayan insanların arasında değil de, çıkışın sağ çaprazına düşen kırk elli metre ötedeki bir köşede, melekleri andıran masumiyeti ve mahzunluğuyla tek başına beklediğini gördü. Uzaktan birbirlerini görür görmez Alexandra ona öyle bir gülümseme bağısladı ki o gülümsemeyle aşk ve tutkuya dayalı bir kavuşmanın ne kadar hoş ve zevkli olduğunu çok yoğun bir şekilde hissetti. Sanki o güne kadar sürgündeymiş de o anda özgürlüğünü elde etmek üzereymiş, sanki senelerce süren bir hasretten sonra ailesiyle buluşacakmış gibi sabırsızlandı. Hem özgürlüğü hem sevdiğini aynı anda kucaklamasına birkaç adımlık mesafe kalmışçasına heyecanla ilerledi. Ama gel gör ki bir türlü bitmek bilmeyen o kısacık mesafe sanki sevgilisine, ailesine ve evine ulaşmasına fırsat tanımazcasına uzun mu uzun bir yola dönüştü.

Öte yandan İstanbul uçağının indiğini öğrendiği andan itibaren Alexandra'nın eli ayağı birbirine dolaşmış; telaşından yanakları al al olmuş, gözlerinin parıltısı artmış ve havanın serinliğine rağmen bedenini teslim alan sıcaklık, berrak çiğ taneleri halinde alnında billurlaşmıştı. En az Süleyman kadar heyecanlı ve sabırsızdı. Zira bu buluşmanın çok derin ve farklı bir anlamı vardı onun için. Süleyman'ı tanıdığı günden sonra, etrafındaki çok geniş arkadaş çevresine rağmen yalnız olduğunu; güçlü görünen kişiliğine mukabil aslında zayıf ve naif bir fitratı bulunduğunu; annesi, babası, kardeşi ve erkek arkadaşının varlıklarının bu yalnızlığı gidermeye yetmediğini anlamıştı. Gerek kişiliğindeki, gerek hayatındaki bütün bu

yarım kalmış ve eksik taraflarının ancak Süleyman'ın varlığıyla tamamlanmasının mümkün olacağına inandığı için de ona gel, demişti. Ezelden beridir sevdiğini düşündüğü erkek, insanı sarıp sarmalayan sımsıcak tebessümüyle nihayet karşısında duruyordu. O bütünleşme beklentisinin ilk adımı olarak ona elini uzattı ve: “Merhaba, hoş geldin.” dedi utangaç hâliyle. Süleyman, onun kendisine olan ihtiyacını anlamışçasına elini avuçlarının arasına aldı, er ya da geç birbirlerini tamamlayıp bir bütün haline geleceklerini ilan edercesine, gözlerinin içine baktı ve cevap verdi:

“Hoş bulduk. Teşekkür ederim.” Tabii bir tavırla aynı anda birbirlerine yaklaştılar, yanak yanağa öpüştüler. Alexandra’nın rehberliğinde, el ele bir alt kattaki otoparka indiler. Alexandra, valizini koysun diye hemen arabasının bagajını açtı. Bagaj yerleştirildikten sonra arabaya bindiler. Yola koyulmadan hemen önce Süleyman, havalimanında satın aldığı ve özel bir kâğıtla ambalajladığı çiçek buketini açtı ve ona takdim etti. Alexandra buketi onun elinden alırken sevinci ve heyecanı görülmeye değerdi. Sanki Süleyman ona dünyanın bütün hazinelerini sunmuş gibi mutlu bir tebessümle teşekkür ederken hal ve hareketleri, çok sevimli bir çocuğu andırıyordu. Yola çıktıktan sonra bir süre ikisi de konuşmadı. Kısa aralıklarla birbirlerine dönüp bakıyor, karşılıklı gülümsüyor ve beraber bulunmaktan mutlu olduklarını bakışlarıyla teyit ediyor ama bir türlü söze giremiyorlardı. Nihayet Süleyman, iradesini ve cesaretini toplayarak aralarındaki sessizliği bozdu. Sol elini Alexandra’nın vites üzerindeki sağ elinin üstüne koyarak:

“Alexandra! Seni seviyorum!” dedi. Alexandra, vücudunu bir alev in yalayıp geçtiğini sandı. Titriyordu. Bakışlarını yoldan ayırmadan:

“Süleyman! Bana böyle şeyler söyleme lütfen. Çok heyecanlanıyorum. Kaza yaparım yoksa!” diyerek âdeta yalvaran bir sesle yanıt verdi. Vitesin üzerinden çekip, avuçları arasına aldığı eli üzerinden onun titremesini ve vücudunun yükselen ateşini algılayabilen Süleyman, onu rahatlatmaya çalıştı:

“Yapmazsın, sana güveniyorum.”

“Teşekkür ederim. Sen de bana güven veriyorsun.”

“Nereye gidiyoruz sahi?”

“Sinaia’ya...”

“Orası neresi?”

“Romenlerin ve yabancıların tatil yaptığı bir dağ... Bükreş’e yaklaşık 120 kilometre ama iki saatten fazla sürebilir. Yol çok dolambaçlı.”

“Çiçeğim niye oraya gidiyoruz ki o zaman? Bak güneş battı. Karanlıkta araba kullanmak senin için zor değil mi?”

“Zor fakat orayı sana göstermek istiyorum. İstanbul’dayken Romanya’nın güzel olmadığını duyduğunu söylemiştin. Ben de anneme danışarak sana Sinaia’yı göstermeye karar verdim. Çok harika bir yer. Orada bir dağ evimiz var. Çok beğeneceğinden eminim.” Süleyman onun heyecanla konuşmasını o kadar sevimli buldu ki, içinden onu sarmalayıp bağrına basmak istedi.

“Senin olduğun her yer güzelleşir.”

“Çok teşekkür ederim. Beni şımartıyorsun.”

“Şımartırım çünkü seni seviyorum.”

“Biliyor musun, annem seni çok beğenmiş, bana da çok yakıştırmış.”

“Gerçekten mi? Bu arada sormayı unuttum, kusura bakma. Seni görünce daldım... O nasıl? Baban ve kardeşin iyiler mi?”

“Hepsi iyiler. Ama benim seninle olduğumu kimse bilmiyor, annem hariç.”

“Benim de seninle olduğumu, bir tek ben biliyorum.”

Süleyman’ı gördüğü andan itibaren ondan başka hiçbir şey düşünemez olan Alexandra, annesinden bahsedince onu arayıp bilgi vermesi gerektiğini hatırladı. Elini Süleyman’ın avuçlarından çekti ve vitesin yanındaki göze yerleştirmiş olduğu telefonunu aldı, annesini aradı. Yolda olduklarını, Süleyman’ın selamını söyledikten sonra babası ve kardeşinin nerede bulunduklarıyla ilgili sürekli bilgi aktarmasını rica etti ve telefonu kapattı. Süleyman’a dönüp:

“Annemin de selamları var. Sana iyi bakmamı söyledi, ama senin de bana iyi bakmanı rica ettiğini iletmemi istedi.” dedi. Süleyman, onun nazlı ve cilveli sesinde beliren şefkat ve koruma talebini derinden hissetti ve anında karşılık verdi:

“Ben sana kendimden daha iyi bakarım.” Tıpkı hayallerindeki gibi genç kızın saçlarını okşaması, sırtında ve boynunda gezinen parmaklarının hafif dokunuşları, daha fazla söze gerek

bırakmadı. Yine bir süre sessizlik içinde yol adılar. Yolculuk ilerledikçe heyecanları az da olsa duruldu ve biraz rahatlamış olmanın etkisiyle sonunda koyu bir sohbete daldılar. Üzerinde en fazla durdukları konu, ilk bakışta birbirlerine âşık olmalarıydı. Dolayısıyla o sevdayı doğuran İstanbul'daki anılarını, özlemle tek tek yâd ettiler. Yüreklerinde en çok iz bırakanın, kollarını birbirlerine deydirdiklerinde tenlerinin buluştuğu an olduğu konusunda hem fikir oldular.

İki saati aşkın bir süreden sonra, yaklaşık gece saat on civarlarında Sinaia'ya vardılar. Alexandra, arabayı bir bahçe kapısının önündeki parka çekerek eve ulaştıklarını söyledi. Süleyman hemen arabadan indi ve bagajı açtı, hem kendisinin hem onun valizini indirdi. Valizleri onun taşıdığını gören Alexandra, el çantasından anahtarları çıkararak koşar adımlarla önce bahçe kapısını, sonra evin dış kapısını açtı, onun girmesini sağladı ve dönüp arkasından kapıları kilitledi.

Valizleri yerleştirmiş, salonda karşılıklı ayakta duruyorlardı. Yorgundular ama heyecanlıydılar. Telaşlıydılar fakat sakindiler. Ürkektiler ancak meraklıydılar. Âşıktılar lakin çekingendiler. Tutkulu ve arzuluydular ama tedbirli ve sabırlıydılar. Süleyman tek kelime etmeden kollarını açtı, elleriyle ona gel, dedi. Alexandra itaatle ve usulca göğsüne sokuldu, başını tam yüreğinin üstüne dayadı ve sımsıkı sarıldı. O anda zaman, onların öylece kalmasını ve birbirinden ayrılmamasını istercesine durdu. Mekân, birbirlerine sarıldıkları o anı ölümsüzleştirmek için, sanki canlanıp kaydetmeye başladı. Fakat geceye eşlik eden rüzgâr, onları her şeyden kıskanıp kimselere göstermek istemiyormuşçasına Alexandra'nın girer girmez yaktığı mumları teker teker söndürdü, ay ve yıldızların aydınlığıyla baş başa bıraktı. Alexandra heyecanlarını, tedirginliklerini, tutkularını ve çekingenliklerini örten geceye içinden teşekkür etti. Sevgilisinin kendisi için çarpmakta olan yüreğinin sesini, mevsimi olmamasına rağmen ağustos böceğinin hatırları için son bir defa terennüm ettiği türkü eşliğinde sonsuzluğu duyumsayarak dinledi. Süleyman'ın kolları arasındayken kendisini, çocukluğunda annesiyle babasının ortasında yattığı gecelerdeki kadar, hattâ daha fazla güvende hissetti; onun kucağını, hem annesinin hem babasının kucağından da sıcak ve korunaklı buldu, ama bunun nasıl olabildiğini anlayamadı, anlamak için uğraşmadı. O anda yapabileceği en güzel şeyin, o sevgi dolu yuvaya sığınmanın keyfini çıkarmak olduğunu bildiği için de gözlerini yumdu, ellerini Süleyman'ın göğüsleri üzerinde birleştirdi, ayakta duruyor olmasına rağmen bir cenin pozisyonunu alarak küçülmeye çalıştı, küçülüp koruyucu meleğinin koynunda kaybolmak istedi.

Süleyman'a gelince, o zaten çocukluğu döneminde çok kısa bir süreliğine yattığı ana kucağından başka yumuşak bir bağır ve sıcak bir yuva görmemişti. Büyüdükçe, yüreği yettiği

ortama ayak uydurarak katılaştı. Gönlünün ve ruhunun inceli yumuşadığını pek hatırlamıyordu, ta ki kızı Lale doğana kadar. Kızının doğumundan sonra, onu her kucağına aldığı anda ruhunun ve kalbinin inceli yumuşadığını, gönlünün şefkat ve merhametle dolduğunu; yavrusunu bağrına her bastığında o doyamadığı annesinin koynunu hasretle aradığını hissederek olmuştur. Dünyada onlardan başka hiç kimse yokmuş gibi yalnızlığa ve sessizliğe gömülmüş olan dağ evinde o gece Süleyman, Alexandra'yı sarıp sarmaladıkça, kâh koynuna sokularak ondan şefkat ve koruma dileyen kızını var gücüyle yüreğinde saklamak istediğini hissetti; kâh kendisinin bir çocuğa dönüştüğünü ve annesinin o yumuşak ve sıcak kucağına sığınıp saklandığını... O: "Bir erkek için aşk, hayatının sonuna kadar kendisine hem annelik hem evlatlık yapacağına ilk bakışta kanaat getirdiği bir kadını sevmesi mi yoksa?" diye düşünürken, aynı anda Alexandra da içinden: "Acaba bir kadın için aşk, son nefesine kadar hem babası hem çocuğu olabileceğine daha ilk karşılaşmada inandığı bir erkeği seçip ona sığınması mı?" diye geçirdi. Her ikisi de birbirlerinin kollarında: "Tamamlanmak, bir bütün olmak demek ki böyle bir şey!" dedikleri o nazik ve sükûnet dolu anlarda aşkın en özel, en hassas ve belki de en temel anlamını kavradılar. Süleyman o gizemli dakikaların, ruhlarına fısıldadıklarına tercüman olmaya karar vererek, Alexandra'nın başını kaldırdı ve gözlerinin içine bakarak konuşmaya başladı.

"Biliyor musun, bizim kültürümüzde evli bir adam, çocuklarıyla bir konu hakkında konuşurken, eşini kastederek: 'Annemiz bu konuda ne diyor?' diye sorar. Ayrıca yabancılara karşı eşinden bahsederken onu: 'Çoluk çocuğum' diye tabir eder ve muhatabı onun karısından bahsettiğini anlar. Aynı şekilde bir kadın, evlatlarıyla bir şey planlarken ya da sofrada yemeğe hazırlanırken kocasını kastederek: 'Biraz bekleyelim, babamız gelsin.' der ve çocukları, annelerinin kimden bahsettiğini çok iyi anlarlar." Süleyman'ın sözlerindeki manayı çok iyi kavrayan Alexandra:

"Çok güzel!" diye fısıldadı ve ona daha da sıkı sarıldı. Birbirlerinin gözlerinin içine bakıp gülümserken, hayatlarının sonuna kadar birbirlerine bu hislerle kenetli kalacaklarının sözü, Süleyman'ın Alexandra'nın alnına kondurduğu öpücükle hayata geçirilmiş oldu.

Uyumaya karar verilince, Alexandra hemen harekete geçti ve Süleyman'a evin misafir odasında bir yatak hazırladı. Ardından dişler fırçalandı ve karşılıklı iyi geceler dilenerek herkes kendi odasına çekildi. Alexandra çok yorgun olmasına ve bir an evvel uyuyup dinlenmeye ihtiyacı bulunmasına rağmen, bir türlü uyuyamıyordu. Özellikle yorgun olduğu zamanlarda, geceleri sık sık kâbus görür ve korku içinde uyanırdı. O gece de gözleri uyku dileniyor, fakat

kâbus görmekten endişe ettiği için kapanamıyordu. Birden çalan telefonun sesiyle irkildi ama bir mesajın geldiğini hemen anladığı için anında rahatladı. Komodinin üzerindeki telefonunu aldı ve mesajı okudu.

“Seni özledim!” diyordu Süleyman.

“Korkuyorum!” diye yanıtladı. Birkaç saniye sonra da odasının kapısı vuruldu. Yerinde doğrulup:

“Gel!” demesiyle birlikte içeri giren Süleyman başucunda durdu ve sordu:

“İyi misin Papatyam? Niye korkuyorsun?”

“Korkuyorum işte...”

“Yanında kalmamı ister misin?” Bir an ne cevap vereceğini bilemedi. Sessiz kalışını Süleyman’ın hayır, anlamında yorumlayarak odadan çıkmaya yeltenmesi üzerine:

“Gitme!” diye seslendi. Süleyman geri dönüp yatağın kenarına, yanına oturunca da gülümseyerek:

“Bak, aramızda sınır olacak ve sen o sınırı aşmayacaksın tamam mı?” dedi.

“Tamam.”

“Söz mü?”

“Söz.”

“Peki. O zaman hemen ayarlama yapalım.” Alexandra hemen işe koyuldu. Dolaptan iki yastık ve bir yorgan getirdi. Yorganı Süleyman’a verdi ve yastıkları, yatağı ikiye bölecek şekilde yerleştirdi. Sonra yatağın ortasında bağdaş kurarak oturdu. Kendi tarafını işaret ederek:

“Burası Romanya, senin bulunduğun taraf Türkiye... Yastıklarsa aramızdaki sınır... Sakın sınırı geçmeyesin, yoksa vururum!” dedi gülerek. Karşısında aynı vaziyette bağdaş kuran Süleyman:

“Sana kavuşmak için, vurulsam da sınırı geçerim!” dedi. Karşılıklı gülüşmelerle her biri başını kendi yastığına koydu, yorganını üstüne çekti ve uyumaya çalıştı. Gözler birbirine odaklanmış ve eller yorgan üzerinde birleşmiş vaziyette uyuyakaldılar.

Yepyeni, terütaze ve günlük güneşlik bir sabaha uyandılar. Gece konulan sınırlar kalkmış, fakat yine de tedbir elden bırakılmamış, sabırlı davranılmış ve böylece aralarında güven iklimi tesis edilmişti. O güvenin vermiş olduğu huzur ve rahatlık, iki gün boyunca daha doğal davranmalarına ve birleşme hariç aralarındaki bağlılığı artıracak duygusal yakınlaşmaya zemin hazırladı. Kahvaltıdan sonra Sinaia'yı görmek ve gezmek için dışarı çıktılar. Alexandra rehberlik görevini üstlendi. Gördükleri mekânları tek tek tanıttı. Sinaia'nın Romanya'nın en şirin kasabası olduğunu, adını on yedinci yüzyılda inşa edilen bir manastırdan aldığını anlattı. Manastıra da Sinaia adı, Mısır'daki Tur-u Sina'dan* esinlenerek verilmişti. Eskiden Romen krallarının ve ünlü bestecilerin yaz aylarını burada geçirdiğini, şimdilerde ise yerli ve yabancı turistleri yoğun bir şekilde ağırladığını iftiharla izah edip, kış mevsiminde ve yaz aylarında yapılabilecek etkinlikleri sayıp dökmeye başladı:

“Kışın burada çok iyi kayak yapılır. Yaz aylarında ise dağ eteklerinde pikniğe ve yürüyüşe çıkılır. Ayrıca teleferikle dağın zirvesine kadar tırmanmak mümkün... Çok harika bir manzarası var. Zaten beraber oraya çıkmayı planlamıştım.” Alexandra'nın hararetle ve heyecanla yaptığı açıklamaları keyifle dinleyen Süleyman, Sinaia Dağı'nın iki bin metreyi bulan heybetli, ihtişamlı zirvesine ve yemyeşil görüntüsüne baktıkça buranın bir cazibe merkezi olmayı hak ettiğini teslim etti. Manzarayı keyifle seyrederken bir yandan da havadaki bol oksijeni derinden içine çekiyor, mutluluğunu ve keyfini paylaşmak için sevgilisinin elini daha

*Tur-ı Sina: Sina Dağı.

da sıkı tutuyor, o da ikide bir ona bakarak tatlı tatlı gülümsüyor ve gözlerinin içinin gülmesine neden olan sevincinin kaynağının o olduğunu ona hissettiriyordu.

Kasabada bir gezinti yaptıktan sonra, teleferiğe binmek üzere Alexandra'nın arabasıyla dağ eteğine çıktılar. Arabayı otoparka çektiler. Gişeden biletlerini satın aldıktan sonra turnikeden geçtiler ve turistler için hazırlanan alanda bir süre bekledikten sonra gelen teleferiğe bir kaç çiftle beraber bindiler. Teleferik zirveye doğru yükseldikçe Sinaia kasabası ve çevresi daha belirgin hâle geldi. Dağ eteğine ve aşağısındaki düzlüğe kurulmuş sade evleriyle insanı kendine çeken bu şirin beldenin görüntüsü, onlara apayrı bir huzur ve güven verdi. Alexandra, teleferiğin zirveye değil de derinliğe bakan arka kısmında durdu ve yüzünü karşı ufuklara doğru döndürerek elleriyle korkuluklara tutundu. Taptaze, diriltici bir etkisi olan havayı

sakince içine çekip kollarını çarmıh misali yanlara açarak rüzgârın yüzünü ve bağrını okşamasına müsaade etti. Süleyman, sevgilisinin arkasında durup kollarını onun kollarının üstüne koydu, elleriyle ellerini kavradı, sonra o eller yavaş yavaş inerek ön kemerinin üzerinde birleşti. Bir süre birlikte sessizliğe gömüldüler ve Sinaia Dağı'nın gönüllerine boşalttığı ilhamları dinlediler. Kendilerini, yükseldikçe daha da muhteşem manzaralar sunan doğanın bir parçası hissettikleri o anlarda teleferiğin, bedenlerini derinliklerden zirveye doğru tırmandırdığı gibi ruhlarını, sevdalarını ve tutkularını da yükseklere, en yükseklere taşıdığını düşündüler. Aşkın ulaşılabilir en üst zirvesine çıkabilmek, çıkıp orada kalabilmek ve ister cismen ister ruhen asla aşağı düşmemek için sınırsız birbirlerine tutundular. Her ne kadar yüzlerce metre yukarıya yükselen teleferikten aşağıya doğru baktıklarında, oradan düşen bir insanın nasıl paramparça olacağını tahayyül ederek ürperiyor olsalar da başka bir tasavvur; âdeta uçarak konmakta oldukları aşkın zirvesinden düşebilme ihtimali, onlara çok daha fazla korkunç geliyordu. Çünkü aşkın önce ruhlarını, ardından bedenlerini birleştirerek, onlara bir sırat köprüsü üzerinde el ele ve sürekli yukarıya doğru, bir nevi cennete ulaşmak üzere bir yolculuk yaptırması demek olduğunu anlıyor; birlikte çıktıkları bu yolda yetiştikleri ve yetişecekleri zirvelerden düşmenin, o sırat köprüsünden cehenneme düşmek kadar acı vereceğini yüreklerinin derinliklerinde sezinliyorlardı. Süleyman, sevgilisinin yüzündeki ürpertiye fark edince, ona itimat ve sükûnet vermek için kulağına:

“Kır çiçeğim seni seviyorum. Biz asla birbirimizden kopmayacağız.” diye fısıldadı bir ninni yumuşaklığıyla. Bütün endişelerinin ve korkularının bir anda dağıldığını hisseden Alexandra:

“Ben de seni sevmekten korkuyorum.” diyerek derince bir soluk aldı. Daha önce hiç kimseye böyle bir itirafta bulunmadığı için çok heyecanlanmış, beraberinde Süleyman'ı da heyecanlandırmıştı. İlk defa çok sevdiği bir insandan sevileceğini ya da belki de sevildiğini duymak, dünyalara değişmeyeceği kadar değerliydi Süleyman için. Alexandra'yı kendine doğru çevirdi ve teleferiktekilere aldırış etmeden dudaklarından öptü.

O gün akşama kadar el ele gezip eğlendiler. Kasabanın en tanınmış lokantasında mum ışığında akşam yemeği yediler, geç saatlere kadar dans ettiler. Teleferikte, yüzlerce metre yükseklikte her ikisinin de nefeslerini kesen ve Süleyman'ın daha sonra ona vermeyi vadettiği şiirinde dizelerle ifade edilecek olan öpücüğü, bu romantik ortamda tekrarladılar. Yatağa girdiklerinde ise yine sınırları aşmadan yan yana, el ele yattılar. Ertesi gün Romanya krallarından Carol I'in yazlık sarayı Peles Castle'ı* ve müzesini gezdiler. Sonra istemeye

istemeye Bükreş'e döndüler. Akşamüzeri birlikte havalimanına geldiklerinde Süleyman, gümrükten geçmeden önce Alexandra'ya ceketinin cebinden çıkardığı ve eve gittikten sonra açmasını tembihlediği bir zarf verdi. O da, İstanbul'a sağ salim ulaşır ulaşmaz hemen kendisini haberdar etmesini Süleyman'a defalarca tembih etti ve gözden kaybolana kadar hüzünlü bakışlarla ve çaresizce izledi.

Eve dönerken Süleyman'la birlikte sanki içinden de bir şeylerin kopup gittiğini hisseden Alexandra'nın, onunla bir daha hiç karşılaşamayacakmış gibi içi daraldı, nefes almakta güçlük çekmeye başladı. İstirap içinde Sinaia'daki beraberliklerini tahayyül ettikçe; el ele yürüyüşlerini, yürürken ansızın nasıl öne atılıp onunla yüz yüze geldiğini ve ardından bir çocuk edasıyla: "Süleyman, beni niye sevdin ki? Ben de ne buldun da sevdin?" sorusuna onun verdiği cevabı hatırladı ve dalıp dalıp gitti. Bir ara gerçek dünyadan o kadar koptu ki, eğer telefonu çalmasaydı az kalsın kaza yapacaktı. Zil sesiyle birlikte kendine gelerek arabasını yolun kenarına çekti ve telefonu açtı. Arayan annesiydi. Onunla konuşurken sesinin titremesini engelleyemedi. İçi kasılıp duruyor ve gözleri buğulanıyor, ağlamamak için kendini zor tutuyordu. Telefonu kapattıktan sonra tekrar Süleyman'ın ona verdiği cevabı düşünmeye başladı. Her soruşunda: "Giderken niye sevdiğimi söyleyeceğim." demişti. O cevabı aldığı ilk andan itibaren hissetmeye başlamış olduğu merak duygusu ve öğrenme arzusu öylesine ağır bastı ki, satırlarında sorusuna cevap bulacağını tahmin ettiği ve kesinlikle evde okuyacağına söz verdiği mektubu oracıkta açıp okumaya karar verdi. Yan koltuğa bıraktığı pembe renkli zarf çantasını uzanıp aldı ve içinden çıkardığı zarfı nazikçe başucundan yırtıp içindeki ikiye

*Osmanlı kaynaklarında Peleş adıyla anılan kale.

katlanmış kâğıdı çekti. Mektup artık elindeydi. Çok heyecanlıydı. Satırlara gözleri kamaşmışçasına bakıyor ve hangi satırdan başlayacağını kestiremiyordu. Ama ilk okuduğu mısralardan, Süleyman'ın Bulgaristan'da kendisine yazmaya başladığı şiiri tamamladığını anladı. "Infinite Love"* adını taşıyan şiiri soluk soluğa okudu. Defalarca dönüp dönüp okuduktan sonra dizeleri bir kere de yüksek sesle tekrarladı:

"I had dreamed to have an infinite love!
But with whom to establish it and how?

I felt you were my soul mate from the first meeting!
I have believed I found my love which has no ending!

I had always looked for the infinite happiness!
My God where is it? Show it to me please!

I have felt I found it in your ocean eyes!
I believed my paradise inside your smiles!

I have wondered how looks like the angel always!
I could understand how it is when I saw your face!

Everybody lives according to his holy beliefs!
Since I kissed you, I have been worshiping to your lips!

Before than meet you, I did not have any value to care!
Since I touched it, my Holy treasure is your gold hair!

Who does not desire to stay always younger?
I dedicate my youth for one nail of your finger!

Who does not wish a love story with a happy end?
I have seen our future when I touched your hand!

Every lover expects for his love something divine!
Your belly beauty spot was my only Godly sign!

Baby I wished you to be my passion forever!
To be my endless happiness and infinite lover!

What is the more impotant than my body and soul?
Both of them has no meaning without yours at all!

I will try to build a heaven with you which is endless!
I desire the stars and the moon to be our witness!”

*”Infinite Love”: “Sonsuz Aşk”

It is said; from heart to heart there is a special way!
Don’t you feel that I fall in love with you every day?”*

Eksin Sürekli... Uzaktır Çünkü Yarımın Senden

Yine haftanın ilk günüydü. Süleyman, cumartesi günü holdingde bulunamadığı için o gün erken kalkarak herkesten evvel işe gelmiş, tavşanlarıyla ilgilenmiş, sevdasını ve tutkusunu güller ve zambaklarla paylaşmış, onlara sevgisini sunmuş ve sonra ofisine geçmişti.

*“Sonsuz bir aşka sahip olmayı hayal etmişim.
İlk karşılaşmada ruhumun eşi olduğunu hissetmişim,

Sonu olmayan aşkımı bulduğuma inanmışım.
Fakat onu kimle ve nasıl kurayım?

Her zaman ebedi mutluluğu aramışımdır.
Tanrım o nerede? Lütfen onu bana göster.

Onu atlas gözlerinde bulduğumu hissetmiştim.
Cennetimin gülümsemelerinin içerisinde olduğuna iman etmiştim.

Her zaman bir meleğin nasıl göründüğünü merak etmişimdir.
Yüzünü görünce onun nasıl olduğunu anlayabildim.

Herkes kutsal inancına göre yaşar.
Ben de öptüğümünden bu yana dudaklarına tapa geliyorum.

Seni tanımadan evvel üstüne titreyeceğim hiçbir değere sahip değildim.
Ona dokunduğumdan bu yana ise altın saçların benim kutsal hazinemdir.

Kim her zaman genç kalmak istemez ki?
Oysa gençliğimi senin bir tek tırnağına adadım ben.

Kim mutlu sonla biten bir aşk hikâyesi arzulamaz ki?
Eline dokunduğumda geleceğimizi o zaman görmüştüm.

Her âşık kendi aşkına ilahi bir işaret bekler.
Benimse ilahi işaretim göbeğindeki bendi.

Bebeğim, benim ebedi tutkum olmanı diledim.
Benim sonsuz mutluluğum ve aşkım olmanı.

Benim vücudum ve ruhumdan daha önemli ne olabilir ki?
Seninkiler olmadan ise onların hiçbir anlamı yoktur.

Seninle sonu olmayan bir cennet inşa etmeye çalıştım.
Yıldızların ve de ayın da şahitlerimiz olmasını arzuladım.

Denilir ki, kalpten kalbe özel bir yol varmış.
Her gün sana âşık olduğumu hissetmiyor musun?"

Koltuğunda oturmuş haftalık faaliyet ve tahsilat raporlarına göz atıyordu. Rakamlarda kısmen düzelmeler vardı ama bu düzelmelerin, ihtiyaç duyduğu çok farklı ve hızlı bir sıçramaya yetmeyeceğinin de farkındaydı. Onun için düşünce geldiği hamleyi, hayata geçirmenin zamanının geldiğine kanaat getirdi. Holdingin bütün distribütörlerini ve müşterilerini İstanbul'a davet edecek; onları en iyi şekilde ağırlarken bir yandan da çok şık bir Showroom'da yeni koleksiyonlarının sunumunu yapacaktı. Her biriyle ayrı ayrı görüşecek ve geleceğe yönelik stratejisini bu görüşmelerin sonuçlarına göre tespit edecekti. Tasarladığı şekildeki bir showroom, büyük ihtimalle holdinge yeni siparişler ve zamanı gelince de yeni müşteriler kazandıracaktı. Bir an evvel ihracat rakamlarını yukarıya tırmandırmalı ve gelecek sezon hedeflerinin yakalanacağına yönetim kurulunu inandırmalıydı. Bunu gerçekleştirememesi durumunda, işini kaybedeceğini biliyordu. Bu da aşkını, sevdasını, umutlarını ve bir yerde

geleceğini yitirmesi anlamını taşıyordu. Böyle bir şeye asla tahammül edemezdi. Sinaia’da yakaladığını düşündüğü sonsuz mutluluğun elinden kayıp gitmemesi, hayatının sonuna kadar devam etmesi için her şeyini ortaya koyacaktı. Mesai başlar başlamaz hemen harekete geçerek Ar-Ge Müdürü Kadir’in yanına gitti. Başarısında büyük rol oynayacak yeni bir koleksiyon yaratmak üzere onunla fikir teatisinde bulundu. En geç on hafta sonra koleksiyonun hazır edilmesi konusunda anlaşarak oradan memnuniyetle ayrıldı. Zira bu zaman dilimi, planını hayata geçirebilmesi için ona yeterli fırsatı tanıyordu.

Yönetim kuruluna yaptığı ilk sunumda onay aldığı için hemen kolları sıvadı. İki ay boyunca neredeyse gece gündüz çalıştı. Her gün toplantı yaparak elemanlarının müşterilerle sıkı bir iletişim içinde olup olmadıklarını denetlemekten, kimi zaman modelistlerle gece geç saatlere kadar ürünlerin çeşidi ve renkleri üzerinde çalışmaya; müşterilerin nasıl ağırlanacağından ürünleri sergileyecekleri daha öncekilerden çok daha cazip bir Showroom’un ayarlanmasına kadar her işle bizzat ilgilendi. En önemlisi de, söz konusu organizasyonu kendi akıl edemediği için ta baştan bu işe karşı çıkan Taner’in, kıskançlığı neticesinde bütün programı berbat etmemesi için alınması gerekli olan tedbirleri defalarca zihninden geçirip durdu.

Sonuçta her şey yolunda gitti. Kaldıkları otelden holdinge özel arabalarla getirttiği müşterileri, gerek aydınlatması ve düzeniyle showroomdan, gerek şıklığı nispetinde fiyatları da uygun olan yeni koleksiyonlarından çok etkilendiler. Dört gün boyunca günde üç dört saat uykuya rağmen neşesinden ve zindeliğinden bir şey kaybetmeyen Süleyman, her biriyle özel olarak ilgilendi. Yaptığı uzun görüşmeler sırasında o güne kadar yaşanan satış kayıplarının nedenlerini kavramaya çalıştı, ön sipariş için nabız yokladı. Geleceğe yönelik iş birliğini geliştirmek isteyen iyi niyetli distribütörler çoğunlukta ve bunlar olumlu karşılık vererek katılımcı ve yapıcı davrandılar, görüşlerini ve önerilerini sunup iyi bir ön sipariş verdiler. Bunun tersini düşünen çok az sayıda müşteri ise mızımız, uzak ve soğuk davranarak orada bulunuyor olmanın etkisiyle ancak sembolik siparişlerle yetindiler. Süleyman’ın, yola devam edilecek müşterilerine yatırım yapmayı hızlandırmak ve kopacakların yerine alternatif distribütörler ikame etmek üzere elinin altında ihtiyati olarak bir *B planı* bulunduğu için, o az sayıdaki müşteri kaybını önemsemedi.

Bir küheylanı çatlatacak kadar yoğun çalışma içinde olduğu bu sürenin başından sonuna kadar Alexandra’nın sevgisini ve üzerine titrediğini ortaya koyan mesajlarıyla soluklanmış, telefonlardaki aşk ve tutku dolu sesiyle uzakta da olsa kendisini yakın hissettirdiği varlığıyla

rahatlayıp, huzur bulmuştu. Fakat iki taraflı tazelik ve dinçlik verdiğine inandıkları o mesajlaşma ve konuşmalar, beraberinde kavurucu ve ötelenemeyecek bir hasreti de getirmişti. Dolayısıyla yüz akıyla sonuçlandırdığı organizasyonun hemen akabinde kendini başka bir hazırlığın içinde buluverdi.

Alexandra, bunca çalışmadan sonra dinlemesi gerektiği, beraber bir hafta sonu tatil yapmalarının ikisine de iyi geleceği konusunda onu ikna etmişti. Gidilecek yeri kendisinin belirlemesi şartını Alexandra kabul edince Süleyman, uzun zamandır Tanzanya'nın Serengeti Milli Parkı'nda yapmayı arzuladığı safariye gitmelerine karar verdi. Daha önceleri Kenya, Etiyopya, Uganda ve Güney Afrika'da safari yapmış, ancak hakkında çok şey duyduğu ve büyük bir merak beslediği Serengeti'ye bir türlü fırsat bulup gidememişti. Sevgilisiyle dünyanın en güzel beş mekânından birisine ve aynı zamanda en vahşi yerine seyahat etmenin harika bir macera olacağını düşünerek izin aldı ve hazırlıklara girişti. Vize işlemlerini sürdürürken bir yandan da konaklama işlerini ayarladı ve Alexandra'ya biletini gönderdi. Çizdiği yol haritasına göre kendisi İstanbul'dan, sevgilisi Bükreş'ten Dubai'ye ayrı ayrı gidecekler ve orada buluşarak birlikte Tanzanya'ya geçeceklerdi. Genç kıza sarıhumma aşısı yaptırmasını, aşı olunduğunu beyan eden sarı kartı beraberinde getirmesini tembihledi. Halk arasında sıtma olarak bilinen malarya hastalığına karşı koruma sağladığı söylenen tablet ilacı ise, kendisi yanına alacaktı. Vize işlemlerini tamamladıktan sonra Karaköy'deki hudut ve sahiller sağlık merkezine gitti. Daha önce aşı olduğundan, biletini ibraz ederek sadece sıtmaya karşı kullanılan, zaman zaman resmi, zaman zaman da gayri resmi satılan *Lariam* tabletlerden iki adet aldı.

Nihayet sabırsızlıkla beklediği cuma akşamı gelmiş, yine sevgilisiyle buluşmak için yollara düşmüştü. Havalimanındaydı. "İstanbul-Dubai, Dubai-Dar es-Salam" için hazırlanmış uçuş kartını aldıktan sonra, hemen telefona sarıldı ve ona mesaj attı:

"Ben uçuş kartımı aldım. Sabah sularında Dubai'de olurum. Sen ne yaptın?" Alexandra'dan anında gülümseme işareti ilave edilmiş bir cevap geldi:

"Yoldayım, biraz sonra limanda olurum. Ben de sabah saatlerinde orada olacağım. Aynı uçakla Tanzanya'ya gideceğimize göre, beni almadan gitmezsin herhâlde."

"Seni görmek için sabırsızlanıyorum. Ben şimdi uçağa biniyorum. Görüşürüz." diye yanıtladı ve uçağa girdi. Pencere kenarındaki yirmi bir numaralı koltuğunu buldu, küçük valizini ve içinde Alexandra'ya aldığı hediyelerin bulunduğu çantasını koltuğunun üstündeki

bagaja yerleştirdi, koridor tarafındaki koltukta oturan adamdan müsaade isteyerek yerine geçti, emniyet kemerini taktı, telefonunu kapattı, kafasını koltuğun yastığına yaslayarak sevgilisine kavuşma hlyalarına daldı. İstanbul Dubai arası, yaklaşık dört saat sürüyordu. Zaman geçirmek için uçtuğu hava yollarının hazırlamış olduğu dergiyi karıştırıyor, bir şeyler okumaya çalışıyor, fakat sürekli Alexandra'yı düşündüğünden okumaktan çok, sadece sayfalarına bakıp bakıp çeviriyordu. Onu göreceğini, ellerine dokunacağını, gözlerine bakacağını, saçlarını okşayacağını hayal ettikçe içinin alevlendiğini, bedeninin arzuyla dolduğunu hissediyordu. Ona kavuşacak olmanın en fazla heyecan veren kısmı ise, ellerini tutarken o çok sevdiği ve vurulduğu gözleriyle buluşmak, bakışlarıyla hislerini ve isteklerini ona aktarmak, aynı şekilde onun gözlerinden tutkusunu ve arzularını okumaktı. Zira ister İstanbul'da ister Sinaia'da, kimi anlarda birbirlerinin gözlerine dalıp gitmişken, her biri ötekine öyle şeyler anlatmıştı ki, bunların sözlü olarak dile getirilebilmesi mümkün değildi. Çünkü bazı an-ı seyyaleler sırasında kavramların, sevgililerin gözleriyle birbirlerine anlattığı derinlerden derin manaları kavrama gücü yoktu. O manalar ancak gözlerin buluşmasıyla ifade edilebilirdi.

Yüreğine sağanak sağanak yağan aşk ilhamlarını dizelerde söze dökmeyi düşündüğü o anda, ansızın içinden gelen sakince bir ses: "Bu kadar açık olduğun ve kendine açık ettiğin Alexandra, senin evli olduğunu bilmiyor. Niye bugüne kadar söylemedin?" diye sorarak tatlı düşlerini, mor-pembe hayallerini bir anda dağıtıverdi. Can sıkıntısıyla yayıldığı koltuğunda doğruldu, sanki gaipten gelen bir sesi dinlermiş gibi kulak kesildi: "Evli olduğunu öğrenirse ne yapar, tepkisi ne olur?" Daha bu sorunun cevabını veremeden aynı ses, ama bu sefer perdesi yükselerek devam etti: "Söylememiş olabilirsin, ancak er ya da geç bu gerçeği öğrenecektir. Böyle bir durumda, onun o çok sevdiğin gözlerine nasıl bakacaksın? Ellerini tutup onu sevdiğini nasıl söyleyeceksin?" Zihninde artarda sıralanan sitemkâr soruların akabinde, Alexandra'nın ona yalan söylendiğini öğrendiği zamanki halini ve olabilecekleri zihninde detaylandırdıka, böyle bir şeyin yaşanmasına asla tahammül edemeyeceğini fark etti. Çünkü Alexandra'nın o yalan karşısında duyacağı üzüntü kadar, kendisini başka hiçbir şeyin zemeyeceğini; sevgilisinin gözlerinde göreceği hüzün kadar, başka hiçbir kahrın onu yıkamayacağını biliyordu. Hakikati ğrendiğinde düşeceği durumu, onun namına tasavvur etmiş olması bile ıstıraptan takatinin tükenmesine ve sanki derin bir boşluğa düştüğünü hissetmesine yol açtı. Alexandra'nın olmadığı bir ortamın onun için anlamı, dehlizlerinde kaybolunan karanlık mı karanlık bir yer altı mağarası, çukurlarında çırpına çırpına boğulacağı derin mi derin bir bataklıktı. Hayalen sürüklendiği o karanlıklar ve bataklıklarda, çok bitkin ve çaresiz bir halde boğuşurken zihninde beliren bir ışık, ruhunu rehin alan karanlıkları parlak

huzmeleriyle dağıttı ve o bataklıktan bir çırpıda çekip çıkarttı. Alexandra'sının aydınlık yüzünden, ışıltılı gözlerinden ve güneşin doğumuna benzettiği gülümsemesinden yayılan o ışıkla, zihnindeki ve ruhundaki karanlıklar anında kayboldu. Dengesiz hale gelmiş solukları normale döndü ve aşk alevi tekrar bütün benliğini kapladı. O ışıktan aldığı cesaretle ve umutla Alexandra'nın sevildiği için kendisine yalan söylenmiş olmasını anlayışla karşılayacağını, her ne olursa olsun aşklarını yaşatmak uğruna onu mutlaka affedeceğini düşünerek rahatladı. Bu kadar seven bir yüreğin, uzun bir süreliğine ıstıraplar içinde yanmasına, sevilenin yüreği razı olur muydu hiç?

Aynı saatlerde Alexandra da tatlı bir heyecan ve telaşla uçuş kartını almış, biraz geç kaldığı için de soluk soluğa uçağa yetişmişti. El çantasını ve valizini dar olan bagaj kabinine zor bela sığdırdıktan sonra sıcaklayıp terlediğinden üzerindeki montu çıkardı, itinayla katladı, valizinin üstüne yerleştirdi ve koltuğuna geçip oturdu. Emniyet kemerini takarken ellerinin titremesi fark edilebiliyordu. Ağzının kuruluğu gitsin diye hostesten su isterken, ellerindeki titremeye denk sesindeki titreme gizlenebilecek gibi değildi. Ancak uçağın havalanmasıyla üzerinde bir rahatlık hissedebildi. Beraberinde getirdiği Charles Dickens'in "*Büyük Umutlar*" adlı romanını okumak üzere çantasından çıkardı. Arkadaşlarından hakkında çok şey duymuş olduğu, dolayısıyla çok merak ettiği romanın daha kapağını açmadan aklı ismine takıldı. "*Büyük Umutlar*" diye mırıldandı. "Acaba bu roman kimleri, hangi aşk hikâyesini anlatıyor? Hangi âşıkların büyük umutlarını dile getiriyor?" soruları aklına, Süleyman'la yelken açtığı aşkın ve onunla yaşamayı arzu ettiği mutluluğun hayallerini getirdi.

Gezmeye çok meraklı olduğu için, her şeyden evvel onunla el ele bütün dünyayı dolaşmak istiyordu. Şu anda çıktığı Tanzanya seyahatinin daha başındayken, başka seyahatleri kafasında planlamaya başlamıştı bile. Şimdiye kadar gitmeyi düşlediği, fakat yalnız başına gidemediği ne kadar yer varsa, hepsine onunla gidecekti. Mesela, Niagara Şelalesi'ni çok merak ediyordu. Sen Petersburg'da beyaz bir gece geçirme hülyasını taşımıştı hep. Hint Okyanusu'nda medceziri canlı olarak izlemeyi ne kadar da arzuluyordu. Alaska ormanlarına ayak basmayı, en büyük ayrıcalık sayıyordu. Bütün bunları bilen sözlüsü Antonio, defalarca beraber gitmeyi teklif etmişti ama gönlünden gelen bir ses, her defasında ona: "Bekle!" demiş, o da gönlünün sesini dinleyerek o seyahat hayallerini ha bire ötelemişti. Çünkü Antonio ile seyahat fikri, hiç heyecan vermemişti ona. Oysa şimdi, Süleyman'la Serengeti'ye gidiyor olmaktan kelimelerle anlatılamayacak kadar büyük bir heyecan duyuyor, içi içine sığmıyordu. Gönlünün sesinin niye bekle, dediğini artık anlayabiliyordu. Başını yastığa dayayarak gözlerini yumdu, yüzüne yansıyan keyif ve dudaklarında beliren gülümsemeyle, hayalen başını

sevgilisinin omzuna koydu ve Niagara Şelalesi'nin çağlamalarını izledi. Hint Okyanusu sahillerinde onunla el ele yürüdü. Meddin önünde birlikte telaşlı bir kaçışmaya girişip, cezrin arkasından yarışircasına bir kovalamaca başlattı. Sen Petersburg'un beyaz gecelerinde, şairiyle göz göze romantizmi en yoğun şekilde yaşadı. Alaska ormanlarında kaybolup, koruyucu meleği tarafından bulundu. Tam da o büyük düşlerin ortasındaiken, birden bire sözlüsü Antonio, gözlerinin önünde belirdi. Aslında ta baştan o düşlerin içindeydi. Onları her yerde takip ediyor; her seferinde o büyük umutlarına ve hayallerine taş atıyor, fakat Alexandra her defasında kaçıyor, kaçabiliyordu. Ama bu kez sanki taş isabet etmiş ve hayal aynası çatlamıştı.

Annesi hariç babasından, kardeşinden ve çevresindeki herkesten gizlice seyahate çıktığı aklına gelince bir anda yüzündeki mutluluğun, dudaklarındaki tebessümün yerini huzursuzluk aldı ve göz kapakları endişeyle açıldı. Kurduğu o büyük hayallerden saniyeler içinde koptu, beslediği büyük umutlardan vazgeçti ve babasından, sözlüsünden gizli kapaklı işler çeviriyor olmaktan kaynaklanan vicdan azabı beynini kemirmeye başladı: “Babama, ondan saklayarak yaptığım işleri nasıl açıklayabilirim? Nedenlerini nasıl izah edebilirim? Ya bana çok kızarsa ve beni evden atarsa, ben nereye giderim? Daha okulumu bile bitiremedim. Bu halimle kime sığınırım?” soruları, dolu tanesi gibi başına hücum etti. “Süleyman’a sığınırsın. Zaten bundan sonra, sonsuza dek onunla olmayacak mısın?” diye yanıtladı içinden yükselen iyi niyetli bir ses. Ama bu iyi niyetli sesin soluğu, mantığının acımasız müdahalesiyle hemen kesildi: “Süleyman, senin bir sözlün olduğunu ve bunu kendisine itiraf etmediğini öğrenince ne yapar sanıyorsun? Nasıl tepki verir hiç düşündün mü? Seni terk edip gitmez mi zannediyorsun? Hangi aşk yalanı ve kandırmacayı kabul eder ki?” Kendi kendine: “Hiçbir aşk kabul etmez. Hiçbir aşk...” diye mırıldandı umutsuzca. Havada uçuşup mutluluk taklaları atarken, aniden kolu kanadı kırılan ve dibe doğru düşmekte olan bir güvercinin çaresizliği içinde buldu kendini. Ancak Süleyman'ı kaybetme ihtimali karşısında duyduğu korku, babasının ve sözlüsünün gerçekleri öğrenme endişesinden çok daha ağır bastı. Herkesi ve her şeyi aklından çıkardı ve sadece Süleyman'ın kendisinden saklanan gerçeği öğrendiğinde vereceği tepkiyi düşünmeye başladı.

Her şeyi kaybetmeyi kabullenebilirdi, fakat yeni bulduğu ruh ikizini asla. Korkularından emin olabileceği bir dayanak, bir umut bulmaya çalıştı hemen. En basitinden arabaya binerken ona kapıyı açan, Sinaia dağının zirvesindeyken serin havadan korumak için ceketıyla onu sarıp sarmalayan Süleyman, kendisine gerçeklerin söylenmemiş olmasına elbette çok üzülür, elbette çok kırılır ve sarsılırdı ama mutlaka affederdi. Birlikte geçirdikleri geceler boyunca üstü her açıldığında örten; Pelec Castle'ın bahçesinde yürürken, topuğunun

sivri olması nedeniyle ayağı kaydıǵında hemen yanında belirip elinden tutan zarif sevgilisi, koruduǵu ve gözettiǵi meleǵini yine baǵrına basardı. Çünkü onsuz uçuruma yuvarlanacaǵını bilir ve buna asla izin vermezdi. Bu inançla birden yüreğinde bir ferahlık hissetti. Benliğini esir eden kötü duygular yavaş yavaş kayboldu, onun yerine sinesinde neşe ve tutku tekrar filizlendi. Artık ne babasının ne sözlüsünün ne de bir başkasının kırılmasının ve öfkelenmesinin, sevdiğinin ıstırap çekecek olması karşısında önemi vardı nezdinde. Süleyman'ı tanıdıktan sonra, aşkın en pahalı değer olduǵunu kavramış; onu tatmak uğruna varın ve yoğun harcandığı, her türlü ödünün verildiği en güzel haz olduǵunu anlamıştı. Aşk, ona kapılanın gözlerini kamaştıran ve cennette olduǵunu hissettiren büyüleyici bir atmosferdi. Taşıdığı dikenlere, beraberinde getirebileceği bütün acılara ve yıkımlara rağmen, bütün gönüllerin ve yüreklerin her seferinde önüne bir halı gibi serileceği, her daim hazır beklenen en kıymetli misafirdi. İşte şimdi olanakların en kısıtlı olduǵu bir yerde, sahip olduǵu bütün hazinelerini, o kıymetli misafirin önüne sermeye; karşılığında ise en pahalı değeri elde etmeye gidiyordu. O en zevkli hazzı, her ne pahasına olursa olsun tatmaya koşuyordu. Aşk bir lahza yudumlamak, bir göz kırpması kadar sürecek bir tutku yaşamak uğruna bile olsa, bütün bir ömrünü gerekirse feda etmeye uçuyordu. Süleyman'ın, kendisi için yapılan bu fedakârlıkları öğrendiğinde mutlaka takdir edeceğinden, yitirmemek uğruna söylenen yalanı anlayışla karşılayacağından ve aşkları hatırına onu bağışlayacağından artık emindi. Gerilimin ardından gelen bu emniyet ve rahatlık, kısa sürede uykuya dalmasına neden oldu. Hostes kahvaltı servisini yaparken, onun uyumakta olduǵunu görünce rahatsız etmek istemedi. Sadece, elleri arasından kaymış olan ve biraz sonra yere düşme ihtimali bulunan kitabı, usulca uzanıp düzeltmeye yeltendi ama Alexandra, dokunmasına fırsat vermedi. Uykuda da olsa sanki o büyük umutlarına ve hayallerine sahip çıkarak onların ellerinden kayıp gitmelerine, bir başkası tarafından alınmalarına müsaade etmiyormuşçasına ani bir refleksle kitabı kendine doğru çekti.

Çölün Bir Hikâyesi Varmış Efsanevi ve Masalsı

Süleyman, Alexandra'dan daha önce Dubai'ye ulaştığında, gün henüz yeni ışıyordu. Transit gittiğinden pasaport işlemlerine takılmadan alt kattan üst kata, gidiş terminaline geçti. Elini yüzünü yıkadıktan sonra Bükreş'ten gelecek uçağın varış saatini kontrol etti. Ekranlar uçağın ulaşmasına kırk beş dakika kaldığını gösteriyordu. Tedarik etmeyi planladığı eşyaları almak amacıyla üst kattan mağazaların bulunduǵu bir alt kata tekrar indi. Afrika'ya giderken buralara çoǵu zaman uğradığından, nerde ne var çok iyi biliyordu. Yanına eski kamerasını almadığı için kameradan telefona, bilgisayardan saate, oyuncuğın her türlüşünden film DVD'si

ve CD'sine kadar, uluslararası markaların tamamının bulunduğu ve vergisiz olduğu için de uygun fiyata satıldığı bir mağazaya girdi. Birkaç tanınmış markanın fiyatını sorduktan sonra, Uzakdoğuluların ürettiği en meşhur markadan bir adet video, bir adet de foto kamera satın aldı. Özellikle video kameranın yüksek GB'lı olmasına dikkat etti. Çünkü safari yaparken bol bol video çekmeyi planladığından, buna ihtiyacı olacaktı. Oradan çıktı ve hemen karşıdaki kozmetik mağazasına tabiri caizse daldı. Parfümleri markalarına göre elleriyle yerlerine yerleştirmiş gibi direk almak istediği ürünün standı önünde buldu kendini. Alexandra'ya, hoşlanabileceğini tahmin ettiği parfümden orta boy bir kutu beğendi. Sonra gıda ürünlerinin satıldığı yan mağazaya geçti. Yine Alexandra için birkaç çikolata ve kuru yemiş seçti. Ödeme gişesinden çıkarken saatine baktı ve vaktin yaklaştığını gördü. Üst kata çıktı ve yolculuk manasında kullanılan "Safari" adlı restoranın çaprazında yer alan Costa Cafe'ye girip oturdu, bir çayla beraber bir *chees-cake* istedi. Onları bitirmek üzereyken Bükreş uçağının inişini ilan eden anonsu duydu. Büyük bir kupada servis edilmiş çayın kalanını bir yudumda içti ve hemen telefonuna sarıldı. Alexandra'nın numarasını çevirdi. Birkaç kez çaldırdıktan sonra cevap aldı.

"Ben ulaştım, merak etme." dedi Alexandra, uykusuzluktan mahmur sesiyle. Süleyman, zorunlu istikametle gidiş kısmına gelirken en son ineceği merdivenin yanında onu bekleyeceğini söyledi ve telefonu kapattı. Valizini, küçük çantalarını toparlayıp buluşacakları merdivenin bulunduğu yöne yürüdü. İnenleri yan cepheden net görebileceği bir noktada durdu ve Alexandra'nın gelişini gözlemeye koyuldu. İlk ulaşan yolcuların bir üst kattan inmeye başladıklarını görünce, nöbet bekler gibi dikkat kesildi. Gitgide yolcular kalabalıklaştı. Uçak ineli hayli zaman olmasına ve bir sürü yolcu gelip geçmesine rağmen, bir türlü Alexandra'sını göremedi. Gözlerini merdivenlerden ayırmadan, telefonunu cebinden çıkardı ve tekrar aradı, ama bu sefer telefonuna ulaşamıyordu. Onu çok özlediği, bir an önce kavuşup öpüp koklamayı arzuladığı için iyice sabırsızlaştı.

Beri tarafta ilk defa bu topraklara ayak basan Alexandra'yı, Dubai'nin sınırsız havası yüzünü bir alev gibi yalayarak karşılamıştı. O güne kadar böylesi bir hararetle hiç karşılaşmadığı için hayli zorlandı. Otobüsten inip terminale girene kadar vücudu ter içinde kaldı, yüzü pembe bir gülün yapraklarını andırır oldu. İçeri girince de kendini bambaşka bir atmosferin içinde buldu. Klimalarla terminalin içi, neredeyse bir soğutucu haline getirilmişti. Teri soğuyan Alexandra, sırtındaki dağ çantası ve elindeki büyük sayılacak valiziyle çıkışa doğru ilerledi. Kendisini uzaklarda bir yerde yalnız başına hissettiğinden içinde bir telaş ve sıkıntı vardı. Gelen yolculara, zorunlu istikametle bütün bir limanın içi izletildiğinden, gidiş kısmı hayli uzak sayılabilirdi. Bir an evvel Süleyman'a kavuşmak, onun kollarında dinlenmek

isteğiyle, yorgunluğuna ve naifliğine rağmen kendisinden beklenmeyecek derecede hızlı yürüyerek o uzağı yakın etmeye çalıştı. On beş yirmi dakikalık yorucu ve tempolu bir yürüyüşten sonra, nihayet kendisini sevgilisine kavuşturacak merdivenlere ulaştı. Yürüyen merdivenlerde içgüdülerinin yönlendirmesiyle sağına soluna dikkatlice bakındı, sevgilisini bir an evvel görmek dileğiyle aşağıdaki insanları bakışlarıyla hızlıca taradı. Merdivenlerin birinci ile ikinci bölümünü indi ve üçüncüsüne yöneldi. Tam soluna dönüyordu ki, gözleri birden parladı. Zemin katta, merdivenin biraz ötesinde gözüne takılan kişi Süleyman'dı sanki. Ama tam da emin olamadı. Başında hasır şapkası, dizinin üstüne gelebilen kum renkli keten kaprisi, açık mavi tişörtü, ayaklarında alabildiğine sportif ve giysileriyle uyumlu kül renkli ayakkabılarıyla çok şık ve profesyonel bir safari tutkunu gibi giyinmiş olan o erkek, Sinaia'ya lacivert kadife takım elbise ve krem rengi triko ile gelen Süleyman olabilir miydi? Bilemedin elli metre uzakta duran genç adamın yüzünü ona çok benzetmekle birlikte, emin olamadığından ilk anda elini kaldırıp selamlayamadı. Oysa Alexandra, kendisinin de kıyafetiyle tanınmaz halde olduğunun farkında değildi. Ayakkabısının rengiyle uyumlu bir şapka takmış; dizlerinin hemen altında biten krem keten pantolonunun üstüne, bir asker gibi omuzlarının hemen altına kadar katladığı pamuk beyazı bir gömlek, pembe spor ayakkabılar giymişti. Sinaia seyahati boyunca giyindiği klasik tarzdan tamamen farklı bir çizgi sergileyen o haliyle, Süleyman tarafından tanınamayabileceğini tabii ki düşünmemiştir. Ama hiç aklına gelmeyen şey işte o anda yaşandı, Süleyman kendisine doğru gelenin o olduğunu anlayamadı. Ta ki kendisi, bekleyen erkeğin o olduğuna emin olup el işareti yapana kadar.

Süleyman, kendisine eliyle selam veren kişinin Alexandra olduğunu anlayınca, halini unutarak onun o haline gülümsedi. Valizini ve çantalarını olduğu yerde bıraktı, el sallayarak selamına karşılık verdi ve neredeyse koşarcasına ona doğru yürümeye başladı. Özlemle, tutkuyla, sevgi ve arzuyla birbirlerine yetismeye çalışırken, zaman sanki durmuş; onları kavuşturmamak için birbirleriyle anlaşmış olan saniyeler ilerlemez olmuş; aralarındaki azıcık mesafeyse kısılacağına sanki uzamıştı. Ülkelerini aşip buralara ulaşmak, sanki bu birkaç adımlık mesafeyi almaktan daha kolay gelmişti ikisine de. Nitekim Süleyman, bu kavuşma anında hissettiklerini daha sonra Tanzanya uçağındayken bir şiirle şöyle tasvir edecekti:

“Sürgündür en ufak bir ayrılık sevgiliden
Hicran yudumlayıverirsin kopunca eller
Tek teselli onunla buluşmaktır yeniden
Kavuşturmamak için anlaşmıştır saniyeler

Lezzet devşirirsin beraber olduğun hayallerden

Düşlersin dudaklarından içtiğin ab-ı hayatı
Eksin sürekli... Uzaktır çünkü yarımın senden...
Arayıştasın aşkını, o mütemmim* ilahi sanatı.”

Sonunda, ikisine de çok uzak ve zor gelen mini yolculuğu bitirdiler ve sarmaş dolaş oldular. Sımsıkı sarılıp birbirlerinin kokusunu doyasıya içlerine çektiler. Karşılıklı hasret, seveda ve tutku sözcükleri fısıldayıp, birbirlerinin arzularını alevlendirdiler. Alınlarını ve burunlarını birbirine değdirerek bir çift kelebek misali öpüştiler. Süleyman, sevgilisinin yüzünü avuçlarının arasına aldı ve hayalini kurduğu gibi onunla göz göze geldi. Her ikisinin bakışlarında da, Sinaia’daki öpüşmelerin özlemi, dudaklarında ise hâlâ lezzeti vardı. Alexandra daha erken davranarak, aşk ve tutkuyla dudaklarını onun dudaklarına götürdü. Bunu yaparken de Süleyman’ın başından çekip çıkardığı şapkayı, kendilerine örtü yapmayı ihmal etmedi. Dubai Havalimanı, tarihinde belki ilk defa böyle bir öpüşmeye sahne oluyordu. Belki ilk defa, ölümsüz olacak bir aşk hikâyesine ev sahipliği yapıyor; o aşkla, hava limanındaki ruhsuz lükse ruh, anlamsız şatafata incelik ve kimliksiz ortama bir soyluluk katılıyordu

*mütemmim: bitiren, tamamlayan.

Alexandra ile Süleyman, uçağın sarsılarak inmesiyle daldıkları uykularından uyandılar. Dar üs-Selam’a sağ salim ulaşmışlardı. Alexandra uykulu haliyle pencereden dışarıyı izliyor, uçaktayken bile etkisi yoğun şekilde hissedilen dışarıdaki kaynayan sıcaklığa nasıl alışacağını düşünüyordu. Tanzanya’ya gelmiş olmanın kendisinde uyandırdığı heyecanı, tedirginliği, hattâ ruhunda çağrıştırdığı vahşi hisleri yatıştırmak gayesiyle sık sık Süleyman’a sokuluyordu. Süleyman’sa, ilk defa Güney Afrika’ya gittiğinde aynı hisleri yaşadığından onu anlıyor; güven telkin etmek için eliyle omuzlarını ovalarken, saçlarını öpüp kokluyordu. Uçak daha durmadan çoğu Tanzanyalı ve Hintli yolcular, hostesin bütün uyarılarına rağmen ayağa kalkıp üst bagajları açarak valizlerini aldılar ve birbirleriyle âdeta yarışircasına önlere doğru ilerlemeye başladılar. İkisi, uçak tamamen duruncaya kadar beklediler ve o kargaşaya bulaşmadan uçaktan indiler. Yolcuları taşıyacak herhangi bir vasıta olmadığı için, herkes gibi yürüyerek gittikleri havalimanının varış terminali, çok eski küçük bir binaydı. Eskiliğine bakımsızlığı da eklenince dış cephe duvarlarının ince sıvası yağmur, güneş ve rutubetin etkisiyle yer yer sararıp dökülmüş, yerini küf sarmıştı. Küflü kısımların üstü toz toprakla kaplanınca da, duvarda siyaha yakın lekeler oluşmuştu.

Kısa bir mesafe kat ettikten sonra geldikleri pasaport kontrol mahallinde, kendilerinden hemen önce Avrupa'dan geldiği anlaşılan yolculara onlar da katılınca kalabalık hayli arttı. Bağırarak netice alacaklarını varsayan memurlar, sıra oluşturmak için insanları sözde yönlendirmeye çalıştılar ama kargaşaya ve neredeyse bir keşmekeşe mani olamadılar. Buna bir de alanın darlığı, terminalin alüminyumdan oluşan ve sıcaklığı olduğu gibi yansıtan alçak ve basık çatısı eklenince, havadaki oksijen miktarı giderek düştü; mekân, temiz ve rahat nefes alınan bir ortam olmaktan çıktı. Gerçi bir tek kendileri ve belki oraya ilk defa gelen bir birkaç beyaz insan hariç, herkes o havaya alışmış gözüktüyordu. Çünkü ne bir Afrikalının ne de bir Hintlinin yüzünde, ağırlaşan ve bunaltan o havadan rahatsız olduklarına dair en ufak bir emare görülmüyordu. Öne geçebilmek için itişip kakışırken ortaya çıkardıkları curcunaya; terli alınlarını ve boyunlarını, giydikleri entarinin eteğini elleriyle yukarı sıyrıp sildiklerinde sergiledikleri pasaklılığa; sakallı olanların, gelişi güzel büyüyen ve yüzlerinin tamamını neredeyse örten kıllı halleriyle insanda hemen uyandırdıkları ilkelik duygusuna tahammül etmek, Alexandra açısından kolay olmadı. Çok rahatsız olduğu bu ortama, ancak Süleyman'ın yanında olması ve bir maceraya geldiğini sürekli kendi kendine telkin etmesiyle dayanabildi.

Yaklaşık bir buçuk saat sonra sıra onlara geldi. Polislerin kullandıkları eski bilgisayarlarla verilen hizmetin üstüne bir de kısıtlı olan kulübe sayısı eklenince, bu kadar bekleyiş bile iyi sayılabilirdi. Yüzlerce yolcu olmasına rağmen yabancılara da Tanzanyalıları olduğu gibi, sadece iki pasaport kontrol kulübesi tahsis edilmişti. Bu hizmet yerlerine kulübe bile denemezdi aslında. İstanbul'da seyyar satıcıların, içinde nohutlu pilav sattıkları camlı el arabalarına benziyorlardı. Ama iki farkla: O camlı el arabalarından çok daha fazla kirliydiler ve içlerinde sadece bir polisin oturabileceği kadar da daha büyük. İki sevgili el ele kulübeye yanaştılar ve pasaportlarını uzattılar. Polis memuru, Süleyman'ın pasaportunu aldı ve karıştırmaya başladı. Birden gülümseyerek Swahili* vurgusu ve aksanın ağır bastığı bir İngilizce ile:

“Aaa Türkiye! Sen Türkiye'den misin?” diye sordu. Süleyman'ın:

“Evet, Türkiye'denim!” demesi üzerine de beyaz dişlerini gösterircesine gülerek:

“Hasan Sas! İlhan Mansız” diye bağırdı. Sonra konuşmasına devam etti: “Hasan Sas, harika bir oyuncu. Roberto Carlos'a samba yaptırdı samba. Ha ha ha...” Memurun sözlerine şaşırان Süleyman, bu iki Türk futbolcusunun adlarını buralara kadar duyurabilmiş olmaları

karşısında sadece: “Helal olsun onlara!” diyebildi içinden. Polisin onları nereden tanıyor olabileceğini tahmin etmekle birlikte yine de sordu:

“Sen bu futbolcularımızı nereden tanıyorsun?” Polis memuru, o arada onun pasaportunu mühürlemiş, Alexandra’nın pasaportunu eline almıştı. Bu soruyu bekliyormuş gibi kurnazca gülerek cevapladı:

“Onları kim tanımaz ki! 2002, yani geçen yılki Dünya Kupası’nda Türkiye’nin üçüncülüğe götüren oyuncular onlar.” O eğlenceli hâliyle de devam etti: “Fakat biliyor musun, o maçlarda en fazla beğendiğim şey ne? Hasan Sas’ın, Roberto Carlos’a samba oynatması!.. Öyle değil mi ha? Sen de izledin mi?”

“İzledim evet. Çok güzeldi.”

“Harikaydı. Ha ha ha... Ayrıca ben Galatasaraylıyım.” dedi ve Alexandra’nın Romanyalı olduğunu anladığından bombayı patlattı. Yumruğunu havaya kaldırdı ve bağırarak Galatasaray takımında da oynamış olan ünlü Romen futbolcunun ismini söyledi: “Hagi! Hagi! Ha ha ha...” Güvelik memuru, bulunduğu görevin resmiyetinden çıkmış, kahkahaları ve hareketleriyle ortamı şenlendirmişti. Yorgun bir vaziyette bekleyen yolcular, ne olduğunu anlayamasalar da, bu kısacık neşeli sohbet onlara da iyi gelmiş ve içinde bulundukları sıkıntılı ortama rağmen gülümsetebilmişti. Tabii en büyük keyfi, hiç ummayacakları böylesi bir

Swahili: Tanzania’nın yerli dili.

sürprizle karşılaşan Süleyman’la Alexandra almışlardı. Polis memuru, pasaportlarını mühürleyip onlara uzatırken:

“Size, sarı kartlarınızı sormam lazımdı ancak sormuyorum. Buyurun geçin.” dedi ve iyi şanslar diledi. Süleyman, jest yaptığını sanan polise bir espriyle karşılık verdi. Kısa pantolonunun cebinden, sarıhumma aşısı olduğunu gösteren sarı kartını çıkardı, eliyle onun yüzüne doğru tuttu ve onları izleyen herkesin duyacağı şekilde:

“Memur Bey, bizim takımı desteklemek bir yana, takımın en iyi oyuncusu olsan bile, kural dışı bir hareket yapmayacaksın. Aksi takdirde sana sarı kartı gösteririm. Şimdilik sadece uyarıyla yetiniyorum. Hadi sana da iyi şanslar.” dedi ve kartı tekrar cebine koydu. Onları dinlemekte olan sıradaki yolcular dâhil, polis ve mesai arkadaşlarından, çok anlamlı bir mesaj içeren bu espriden dolayı bir kahkaha, bir gürültü koptu gitti. Bu kısa sohbetle Alexandra ve

Süleyman, bekleyiş ve yorgunluğun vermiş olduğu huzursuzluğu üzerlerinden atmış, kısmen de olsa bir rahatlık ve güven hissine kavuşmuşlardı. Çünkü Tanzanya, bu polis memurunun şahsında onlara, güçlü bir “Hoş geldiniz!” demiş ve onları sımsıcak bir şekilde kucaklamıştı.

Güvenlik kulübesini geçtikten sonra, valizlerini almak için konveyörün yanına yaklaştılar. Tek bant mevcut olduğu için, çoğu valiz hademeler tarafından konveyör üzerinden alınıp, zemine gelişi güzel atılmıştı. Süleyman hızlı hareket ederek, yerde serili onlarca valizin arasından kendilerine ait olanları buldu. Trolleylerle hamallık yapan kişilerden birisiyle 20 *schilling* ücret üzerinde anlaşıp valizleri yükletti ve az ötede bıraktığı Alexandra’nın yanına getirdi. Hamal, genç kızın el çantasını da arabanın üzerine koyduktan sonra hep birlikte çıkışa doğru yöneldiler. Adımlarını dışarı attıklarında ise, Alexandra’nın ürktüğü bir manzarayla karşı karşıya kaldılar. Kara yüzlerinde, zayıf ve cılız bedenlerinde, gıdasızlıktan sararmış gözlerinde ve yoksulluktan elbise niyetine kullandıkları bez parçalarında kara kaderleri belirilmiş kara kıtanın kara insanları, İngilizce bağırarak bir anda etraflarına üşüştüler. Valizlerinin taşındığını görmelerine rağmen her kafadan bir ses çıktı:

“Efendim, valizlerinizi biz taşıyalım mı? Taksi istiyor musunuz?”

“Nereye gidiyorsunuz Efendim?”

“Biz götürelim sizi Efendim...” Etraflarını saran kalabalık ve hep bir ağızdan çıkan sesler, bilhassa Alexandra’yı bir anda hem bunalttı hem de korkuttu. Süleyman, hiç söz dinleyeceğe benzemeyen kalabalığa:

“Hayır, bizi bekleyen birisi var. Birazdan gelip alacak.” diyerek başlarından savmaya çalışıyor, fakat çıkan gürültüden sesini kimseye duyuramıyordu. Adamlar rekabet halinde olduğundan, kimisi valizlerini trolleyin üzerinden alma girişiminde bulunuyor; kimisi onları çekiştirerek taksisine götürmeye uğraşiyor; bir başkası, soğuk meşrubatı nerdeyse yüzlerine değdirecek şekilde onlara satmaya çaballıyor; öteki, bağırarak telefon hattı ve kontur vermeye çırpınıyordu. Alexandra, hayatında böyle bir kargaşayla hiç karşılaşmamıştı. Süleyman’ın varlığına rağmen, kendisini tehlikeli insanlar tarafından kuşatılmış hissediyordu. Kulübeden çıkarken duyduğu kısmi rahatlık ve güven hissi kaybolmuş, yerini endişe ve korku almıştı. Bu tarz manzaraları, Afrika’nın başka ülkelerinde de gördüğünden normal karşılayan Süleyman ise sakindi. Geçimlerinin derdinde olan bu insanlar için her bir yolcu, bir rızık fırsatı demekti ve ayaklarına gelen bu fırsatı, bütün hünerlerini sergileyerek en iyi şekilde değerlendirmek zorundaydılar. Zira bir yolcuyu, kendilerinden birkaç dolarlık bir ürün ya da bir hizmet satın

almaya ikna etmeleri, bir günlüğüne, bir haftalığına, belki de daha fazla süreliğine karınlarının ve hattâ bakmakla yükümlü oldukları kişilerin, aç midelerinin doyması anlamına geliyordu. Süleyman, kalabalığı ancak yarararak ilerleyebileceklerini bildiğinden ve Alexandra'nın ürktüğünü anladığından, göz ucuyla hamala önden gitmesini işaret etti. Hamal harekete geçmez hemen sevgilisini önüne aldı, kollarıyla sıkıca sarmaladı ve âdeta onu taşıyarak ağır aksak yürümeye başladı. Bir yandan da, etraflarında bir halka oluşturan bu insanlardan bir şey satın almaya niyeti olmamasına rağmen, sırf ortamı yumuşatmak ve korkulacak bir şey olmadığını Alexandra'ya ihsas etmek gayesiyle satıcılara fiyat soruyor ve pazarlık yapıyordu. Aslında onların durumunu gayet iyi anlıyor, bir ürün satabilme uğruna bu kadar saldırgan davranmalarının, Afrika'da gördüğü açlık ve sefaletten kaynaklandığını biliyordu. “*Ekmek, aslanın midesinde!*” sözünün mücessem* hâline defalarca şahit olmuş; daha önce gittiği her Afrika ülkesinde az da olsa bir katkısı olsun diye havalimanı çıkışında mutlaka birilerinden bir şeyler satın almıştı. Fakat bu sefer Alexandra yanındaydı ve oyalanmadan onu o kalabalıktan bir an evvel çıkarması gerekiyordu.

Neredeyse itişe kakışa, güç bela çıkış eşiğini aştılar ve ana yola vardılar. Yolun karşı tarafında bir adamın, isimlerinin yazılı olduğu kirli bir kâğıdı havada tutmuş beklemekte olduğunu gördüler. Süleyman, kendilerini bekleyenin safari programı için anlaştığı tur şirketinin personeli olduğunu hemen anladı. İnternet üzerinden e-maileşerek toplu bir program satın aldığı “İmpala Tour” adlı şirketin ilk taahhüdünü yerine getirmiş olması, hassasiyetini

*mücessem: somut, cismi olan, görünür şekle konmuş.

ve hizmet kalitesini gösterdiği ve sonraki taahhütlerinin de yerine getirileceği sinyalini verdiği için çok sevindi ve rahatladı. Nihayet birkaç atak adımla çevrelerini kuşatanları yarabildiler ve onları bekleyen kişinin yanına ulaşarak kendilerini tanıttılar. Bu arada onları gerçekten bekleyen birisinin olduğunu gören başlarındaki kalabalık da birer ikişer dağılarak, yeni bir ümitle başka bir yolcuyu karşılamaya yöneldi.

Tur elemanı onları iç hatlara götürdükten sonra e-mailler üzerinden anlaştıkları safari programlarını takdim etti ve yanlarından ayrıldı. Programa göre, uçakla Kilimanjaro Dağı'nın eteklerine yakın bir konumda bulunan Arusha'ya gidecekler, geceyi orda geçirip sabah sırasıyla Ngorongoro Krateri'ne, oradan da Serengeti'ye gidip safari yapacaklardı. Yirmi otuz kişilik pervaneli, eski bir uçakla bir buçuk saat zarfında Arusha'ya ulaştılar. Havalimanına

indiklerinde tur şirketinin hizmetlerine verdiği şoför, onları karşıladı ve konaklayacakları otele götürdü.

Yorgunluktan yürüyemez bir halde otelin lobisine girdiklerinde, özellikle Alexandra tarafından çok değişik ve gizemli bulunan bir ortamla karşılaştılar. Mekânın sağ ve sol taraflarına konmuş olan ve daha ilk bakışta maharetli el işçiliğinin fark edildiği ahşaptan insan ve hayvan heykelleriyle figürleri, o gizemin en önemli unsurlarıydı. Tembelliği ve kabiliyetsizliğiyle bilinen Afrika insanı, bir ağaç parçasından neler yapmamıştı ki! Başında heybe, sırtında bebek taşıyan tipik bir Afrikalı kadının heykeli, görülmeye değerdi. Heykelin yüzünün elmacık kemikleri üzerine atılan geleneksel çizikler, kulak memelerinde açılan yaklaşık yedi santim genişliğindeki küpe delikleri, belinde sürekli çocuk taşıyan ve toprak üzerinde yarı çıplak ayakla yürüyen Afrika kadınlarına öykünerek şişirilmiş karın ve nasırlaşmış tabanlar, cansız tahtayı âdeta canlandırmıştı. Hele karşılıklı duran ve kükremekte olan iki erkek aslanın heykelleri, insanı ürpertecek kadar sahiciydi. Bunun yanında maymun, fil, zürafa ve diğer birkaç hayvanın figürleriyle sanki küçük bir Serengeti oluşturulmuştu oracıkta.

Süleyman, giriş işlemlerini yaptırırken Alexandra, sırtını resepsiyona dayadı ve Arusha'nın eteklerindeki bu sevimli oteli çok egzotik bulduğu içini gözlemlemeye koyuldu. Yarı boyuna kadar koyu renkli ahşapla kaplanmış duvarlar, tamamen ahşaptan inşa edilmiş merdivenler, rengârenk halılar, binbir desenli kumaşla dikilmiş klasik iskeletli koltuklar ve kirli beyaz tavan, ortaya kendine has farklı bir konsept çıkarmıştı. Kokusunu bile değişik ve kendine özgü bulduğu bu gizemli mekânda, Süleyman'la çok iyi vakit geçireceğini düşündü ve neşeyle derin bir soluk aldı. O arada bakışları, giriş kapısının sol tarafına konumlandırılmış ana baba ve iki çocuktan oluşan tipik bir Masai* ailesinin heykeline takıldı. Babanın elindeki mızrak, belli ki bir savaş simgesiydi. Belli ki onunla, hem ailesini yanı başlarında yaşayan vahşi hayvanlardan koruyor, hem de onlar için avlanıyordu. Annenin başının üstünde taşıdığı heybe ise tek bir şeyi ifade ediyordu: Onur! Masai kadının, kocasına geçim meselesinde yardımcı olmak için binbir zahmetle yabandan topladığı gıdaları, yuvasına getirmek üzere içine yerleştirdiği ve başında taşıdığı o heybe, Masailer için bir onur ve gurur nişanesiydi. Öğrenimine devam etmekle beraber, babasıyla çalışmaya ve bir şeyler üretmeye meraklı Alexandra, ister istemez zihninden: “Demek ki çalışan, evine ve erkeğine katkı sağlayan sadece modern çağın kadını değil. Sadece o emek vermiyor. Çağların en gerisini, hatta yaşamın başladığı o ilk zamanların ilkel şartlarını nerdeyse aynen devam ettirdiği heykelin yarı çıplak

halinden anlaşılan bu topluluklarda da kadınlar çalışıyor, emek veriyor ve bir şeyler üretiyor.” diye geçirdi. O arada giriş işlemlerini bitiren Süleyman, onun omzuna dokunarak:

“Hadi çıkabiliriz odalarımıza.” dedi. Alexandra toparlandı ve el ele yürümeye başladılar. Asansör olmadığından resepsiyonun solundan merdivenlere doğru yöneldiler. Yürürken Alexandra’nın kafası “odalarımıza çıkabiliriz” lafına takıldı. Herhâlde odamıza diyecekti, ama yanlışlıkla odalarımıza dedi, diye düşündü. İkinci kata ulaştıklarında arkalarından yetişen hizmetli:

“Efendim, hangi valizi hangi odaya yerleştireyim?” diye sorunca aralarında yaşanan bütün yakınlığa rağmen Süleyman’ın, aynı odada kalmanın onun tarafından kabul edilmeyeceğini düşünerek iki ayrı oda tutmuş olduğunu anladı. Oysa ona sorsaydı, aynı odada kalalım, cevabını alacaktı. Çünkü aklından o anda keşke tek oda ayarlasaydı, diye geçiren genç kıızı, tanımadığı bir yerde tek başına yatacak olmanın korkusu şimdiden sarmıştı. Yalnız başına kalamayacağını ona nasıl anlatacağını düşünürken yan yana olan odalarının önüne geldiler. Hizmetli, önce Süleyman için ayrılmış olan odayı açtı ve onları buyur etti. Sonra arkalarından geçip ona ait valizleri bıraktı ve Alexandra’nın çantalarını odasına götürmek üzere çıktı. Süleyman, Alexandra’ya:

“Gel, senin odanı da görelim. Eşyalarını yerleştirelim.” dedi ve birlikte hizmetlinin arkasından yürüdüler. Alexandra’nın çantalarını gardıroba yerleştiren hizmetli, Süleyman’dan bahşişini aldı, yerlere kadar eğilerek teşekkür etti ve gerisin geriye çekilerek odadan ayrıldı.

*Masai: Tanzanya ve Kenya sınırları içinde bulunan Masai Mara bölgesinde yarı göçebe bir hayat süren yerli halk.

O akşam yemeklerini otelin restoranında yediler. Yemek esnasında Alexandra, bir yolunu bularak aslında Sinaia’daki gibi beraber kalmalarında bir mahzur bulunmadığını, ona güvendiğini, aynı odada kalmaları durumunda kendisini daha emniyette hissedeceğini söyledi. Bununla da kalmadı, iki ayrı oda tutarak ekstra masraf yapmaya gerek olmadığını belirtip, eğer imkânı varsa Serengeti’de kalacakları oteli de arayarak rezervasyonu tek odaya düşürmesini istedi. Süleyman anında oteli aradı ve gerekli ayarlamaları yaptı. Yemekten sonra hemen uyumaya çekildiler. O gece, Sinaia’daki gibi tek yatakta, sınırları aşmadan ve arzularına teslim olmadan yan yana, el ele yattılar.

Sabahın çok erken saatinde -beş gibi- ısrarla çalan telefonun sesiyle uyandılar. Seregenti’ye giden herkes, genellikle önce Ngorongoro kraterine uğrar, orada kalmayacaksa

gün ortasına kadar kraterde safari yapar ve akşam güneş batmadan Serengeti'ye ulaşmak üzere tekrar yola çıkardı. Mesafeler uzak olduğundan, erken kalkılması zaruriydi. Şoförleri, bir gün önce onları otele bırakıp ayrılırken bu konuda sıkı tembihte bulunmuş olmasına rağmen, işi şansa bırakmamak için telefonlarını ısrarla çaldırarak uyandırmıştı. Hızlı bir şekilde hazırlandılar ve kahvaltı yapamadan kendilerini bekleyen cipin yanına gittiler. Yola koyulmadan hemen önce Süleyman, kamerasını çıkarıp Alexandra'ya uzattı. Safaride kaydedeceklerini daha sonra arkadaşlarına izletmek istedikleri için, ön bilgi olsun diye yapacağı konuşmasını çekmesini ondan istedi. Alexandra çekime başladığını söyleyince de tanıtımına başladı:

“Değerli arkadaşlar, gördüğünüz gibi cipimiz safariye has tasarlanmış. Yüksek iskeletli, geniş hacimli ve yedi koltuklu tank gibi bir araç. Üst kısmı açılıp havaya kaldırılabilir. Böylece, aracın içinde rahatlıkla ayakta durup etrafı izleyebileceğiz. Yukarı kalkan üst kısım, aynı zamanda güneşe ve yağmura karşı şemsiye vazifesi de görüyor.” Süleyman'ın ricası üzerine Alexandra da kameranın karşısına geçti:

“Evet, arkadaşlar...” dedi ve güldü. Sonra devam etti: “Evet, arkadaşlar, hava henüz karanlık ve çok serin. Şu an ben üşüyorum. Ama çok keyifli bir tura çıkıyoruz ve bunu sizinle paylaşmak istiyoruz. Şimdi cipe biniyorum. Bizi izlemeye devam edin. Selamlar.”

Hava gerçekten çok serindi. Çünkü Tanzania'da ve özellikle rakımın yüksek olduğu Arusha'da, sabahın erken saatlerinde esen ince rüzgâr, havayı ciddi anlamda soğutuyordu. Artık cipteydiler ve yol alıyorlardı. Üşüdüklerinden ve hala uykulu olduklarından birbirlerine sokulmuş ısınmaya çalışıyorlardı. Bir türlü üşümekten kurtulamadıklarını gören Süleyman, öndeki koltuğa koyduğu sırt çantasından hırkasını çıkarak, kendisinin ve sevgilisinin omuzlarının üstüne attı. Sonra Alexandra'yı koluyla sımsıkı sarmalayıp kendine çekti, başlarını birbirlerine dayadılar ve öylece kestirmek istediler. Bu şekilde, yaklaşık bir buçuk saat yol aldılar. Artık güneş hafiften karanlıkları yırtmış; parlak yüzünü göstermeye, gülümsercesine dünyayı aydınlatmaya başlamıştı. Güneşin tüm dünyayı rahatlatan gülümsemesinin kaynağı olan kızılık, Süleyman'ın ve Alexandra'sının yüzünü okşayarak uyandırdı. Süleyman tatlı tatlı esneyerek:

“Hadi ışığım uyan. Bak güneş doğuyor, uyan da gün doğumunu beraber izleyelim dedi.” Alexandra, sahibinin kucağında uyuyup kalan ve uyandırılarak rahatı bozulan bir kedi gibi:

“Hımm... Üşüyorum. Böyle kalmak istiyorum.” diye cevap verdi ve Süleyman’a biraz daha sokuldu. Süleyman ısrar etti:

“Hadi kediciğim. Uyan da gün doğumunu kaçırmayalım.” Alexandra onu kırmamak için başını kaldırdı ve uyuklaya uyuklaya:

“Tamam bütün dünyam... İzleyelim.” dedi ve toparlandı. Gün aheste aheste doğuyordu. Güneş kıpkırmızı bir nur topu gibi dünya üzerinde yükseliyordu. Birlikte bu olağanüstü güzellikteki manzarayı hayranlıktan ürpererek seyrederek Şoför:

“Uyandınız mı efendim? Hayırlı sabahlar!” diye seslendi.

“Evet uyandık. Sana da hayırlı sabahlar Paul!” diye cevapladı Süleyman ve sordu: Adın Paul idi değil mi?”

“Evet Efendim.”

“Bu hanım, sevgilim Alexandra.”

“Memnun oldum Efendim. Birbirinize çok yakıştığınızı söylemeliyim Efendim.”

“Teşekkür ederim Paul.”

“Efendim nerelisiniz?”

“Ben Türk’üm, Sevgilim de Romanyalı.”

“Efendim, benim annem Kenyalı, babamsa Etiyopyalı. Bana gelince ben de Tanzanyalıyım.” Paul, sorulmadığı hâlde kendi hakkında açıklama yapmaya başlamıştı. Görünen o ki, sohbet ederek misafirlerini daha yakından tanımayı ve yolculuklarının daha iyi geçmesini sağlamayı istiyordu. Süleyman:

“Harika! Çok uluslu bir insansın sen o zaman.” dedi ve devam etti: “Paul, biliyor musun ben daha önce Etiyopya’ya gitmiştim. Addis Ababa’yı çok beğenmiştim. Sheraton Oteli müthiş bir yer. Orada kaldığımda mucizevi kaplıcasında yıkandım. Cildimin bazı yerlerinde siğiller vardı. O suda yıkandıktan sonra geçti. Bunu hiç unutamiyorum...” Paul:

“Evet efendim. Orası, dünyanın her yerinden insanlar geldiği çok meşhur bir yer.” dedi sesine biraz da babasının ülkesinin beğenilmiş olmasının gururunu yansıtarak.

“Peki, sen Addis Ababa’nın ne anlama geldiğini biliyor musun Paul?”

“Hayır efendim, bilmiyorum. Siz biliyor musunuz?”

“Addis Ababa, “Yeni Çiçek” demektir.”

“Hiç duymamıştım efendim. Çok güzelmiş anlamı. Peki, Kenya’yı gördünüz mü?”

“Evet, Paul. Orayı da gördüm. Nairobi’de çok bulundum. Ama korkutucu bir şehir olduğunu söylemeliyim dostum. Ayrıca Kenya’nın National Park ve Amboseli Parkı’nda safari yaptım. Çok güzeldi, çok beğenmiştim.”

“Evet efendim. Fakat Amboseli’de sadece fil görmüşsünüzdür. Esas safarinin merkezi, şu anda gittiğimiz Ngorongoro Krateri ile Serengeti’dir efendim.”

Süleyman zihnini yoklayınca Amboseli’de gerçekten sadece fil sürüleri gördüğünü, diğer parklarda ise birkaç yırtıcı hayvana rast gelebildiğini hatırladı.

“Evet, aynen öyle... Dostum biz ilk defa buraya geliyoruz. Senin de ifade ettiğin gibi, esas safari yerinin burası olduğunu çok duymuştuk. Umarım hayal ettiğimiz gibidir. Daha uzak mı Ngorongoro peki?”

“Uzak sayılmaz efendim. Bir saate kalmaz ulaşırız. Ayrıca Tanzanya, ülke olarak çok güzel bir yerdir ve eminim ki çok beğeneceksiniz. Ben kendim çok seviyorum ve burada yaşamaktan çok memnunum Efendim.”

Alexandra, başını Süleyman’ın omzuna dayamış, el değmemiş tabiatı izliyor ve konuşulanları dinliyordu. Şoförün Süleyman’a ismiyle değil de hep “Sir!” yani “Efendim!” diye hitap etmesine şaşırılmıştı. İngilizcede "Sir" hitabının, birbiriyle tanışmayan iki insan arasında saygının ifadesi olarak kullanıldığını gayet iyi biliyordu ama bu kadar sık sarf edildiğine hiç şahit olmamıştı. Onun için sormak ihtiyacı hissetti:

“Süleyman, şoför sana niye isminle değil de hep *sir*, diye hitap ediyor? Üstelik çok sık kullanıyor.”

“İngilizler, dil özelliklerini ve kültürlerini burada hâkim kılmayı başarmışlar hayatım. Biraz da kulluk psikolojisinin rolü var herhalde. Yüzyıllarca sömürge olarak yönetilmiş Tanzanya. Orta Çağlardan çağdaş döneme kadar Araplar, 1880’lerden Birinci Dünya Savaşı

sonuna kadar Almanlar, 1919'da kurulan Milletler Cemiyeti'nin kararıyla da İngilizler... Ancak bağımsızlığını kazandığı 1961 yılında kurtulabilmiş yabancı hâkimiyetinden." Sevgilisinin tarih konusundaki bilgisine içten içe duyduğu hayranlıkla sordu Alexandra:

"Peki, niye Arapça veya Almanca değil de İngilizce konuşuyorlar? Onlar da neredeyse İngilizler kadar kalmışlar bu topraklarda..."

"Anlaşılan İngiltere, diğerlerinden baskın çıkmış. Gerçi sadece burada değil, sömürge hâline getirdiği çoğu ülkeye aynı şeyi yapmış. Gördüğün gibi trafik burada İngiltere'deki gibi soldan akıyor. Güney Afrika'da, Kenya'da da öyle... Gezip gördüğüm bir zamanlar İngiliz sömürgesi olan ülkelerde, genelde şunu müşahade ettim Alexandra: Siyahi halk ezilmiş, hor görülmüş, sindirilmiş ve âdeta köleleştirilmiş. Dolayısıyla da beyaz ırktan insanı bir "Efendi" olarak algılıyor. Bu yüzden de bir beyazla konuşunca sürekli ona *sir*, *sir* diye hitap ediyor." Alexandra esprili bir tavırla ve gülümseyerek:

"Tebrik ederim. Anladığımı kadarıyla buraya gelmeden Tanzanya'ya iyi çalışmışsın." deyince:

"Çalışmaz olur muyum hiç! Ne zaman bir ülkeye gidecek olsam, o ülke hakkında iyi çalışırım tatlım." diye yanıtladı Süleyman ve alnından öptü. Sonra da:

"Sana kölelikle ilgili bir anımı anlatayım mı?" diye sordu.

"Anlat tabi..."

"Gana'ya gittiğimde, Elmina Kalesi'ni ziyaret etmiştim. 1482 yılında Portekizliler tarafından Sao Jorge da Mina Kalesi adıyla kurulmuş bu kale. İlk etapta ticari bir üsmüş. Daha sonraları Atlantik köle ticaretinde önemli bir merkez haline gelmiş. Kölelerin tıkıştırıldıkları, zincire vuruldukları, aç ve susuz unutuldukları, üst üste yığıldıkları ve günlerce, haftalarca ve belki de aylarca ışıksız bırakıldıkları dehlizleri gözlerimle gördüm. İnan bana, hayvanlar bile orda barınamazdı." Alexandra, araya girerek kendi bilgisini tartmak istedi:

"Gana İngiliz sömürgesiymiş değil mi?"

"Öyle... Ama ilk işgalciler Portekizliler. Onlardan Hollandalıların eline geçmiş. 1637-1871 yılları arasında bir Hollanda sömürgesi. İngiliz denetimi altına 1871'de girmiş. Ta ki 1957'de bağımsızlığını kazanana kadar... Bağımsız bir ülke haline gelince, kalenin de içinde

bulunduğu Elmina kenti, Gana topraklarında kalmış ve böylece benim gezdiğim kale de ‘Elmina’ adını almış. Esas sana anlatmak istediğim şey başka... Sömürgeci devletler, Batı Afrika ülkelerinden kendi memleketlerine götürmek istedikleri köleleri, bu kalede toplar; dağıtımlarını buradan yaparlarmış. İsyan edip kaçmak isteyen kölelerin -rehberin anlattığına göre böyle isyan eden pek azmış- yakalandıktan sonra kapatıldıkları hücreler öylesine korkunçtu ki... İçimden: ‘Kim bilir şimdi Ganalılar ve bilumum Afrikalılar, sömürgeci devletlerden ne kadar nefret ediyorlardır.’ diye düşünmüş ve rehberine: ‘Elinizden gelse sömürgecilerden intikam almaz mıydınız?’ diye sormuştum. Ne cevap verse şaşarsın?”

“Ne?..”

“Kölelik ruhlarına öyle işlemiş ki: ‘Hiç öyle şey olur mu efendim? Onlar bizim efendilerimizdi.’” deyince ağzım açık kaldı. Söyleyecek bir şey bulamadım.

“Çok ilginç!” dedi Alexandra ve olaya başka bir açıdan yaklaştı:

“Siz Türkler de bizi sömürmediniz mi?” diye sordu kıkırdayarak. Süleyman beklemiyordu bu bu cümleyi. Omzunu onun başının altından çekip yüzüne ciddi ciddi bakarak cevap verdi:

“Sizi sömürseydik en azından şu anda benimle İngilizce değil Türkçe konuşurdun. Öyle değil mi?”

“Hımm... Evet, doğru söylüyorsun.” dedi genç kız ve ona sarıldı. Sonra ortalığı bir sessizlik kapladı. Belli ki ikisi de bu konuda tartışmak istemiyordu. Süleyman, ortama negatif bir sessizliğin hâkim olmasını engellemek için şoföre sordu:

“Paul, Tanzanya’yı bir de senden dinleyelim. Madem bu ülkeyi çok seviyorsun bize anlat bakalım hakkında ne biliyorsun?” Paul, önemli bilgiler verecek olan bir insan tavrıyla oturduğu koltukta kendini toparladı. Direksiyona hâkimiyetini artırdı ve sonra özenle bildiklerini aktarmaya çalıştı:

“Efendim, Tanzanya’nın nüfusu yaklaşık kırk milyon. Bu nüfusun yüzde yetmişinden fazlası Müslüman... Geriye kalan insanların bir kısmı Hristiyan, bir kısmı da yerli dinlere mensup. Beni sorarsanız ben Hristiyan’ım. Günümüzde ise burada Hintliler yoğunlukta. Son dönemlerde Çinliler de etkili olmaya başladılar. Avrupa milletlerini söylemeye bile gerek yok. Onlar her zaman buradaydılar. Amerika tabii ki en önde efendim. Çünkü ülkemiz çok güzeldir

ve toprakları da alabildiğine verimli. Halk genelde tarım ve hayvancılıktan geçinir efendim. Son dönemlerde turizmin de önemli bir gelir kaynağı hâline geldiğini söylemeliyim.” Paul, verdiği gayet sağlıklı ve hayli bir birikimin eseri olan bilgilerle Süleyman’ı şaşırttı:

“Tebrik ederim Paul. Çok güzel bilgiler verdin bize. Bu kadar bilgiyi nereden elde ettin?” Paul biraz gururlanarak cevap verdi:

“Efendim ben okuyorum. Okumayı seviyorum. Çünkü mesleğimi seviyorum. Misafirlerimizden bu konularla ilgili sürekli sorular geliyor bana. Ben de onlara bilgi vermekten mutlu oluyorum. Onun için okuyup öğreniyorum.” Süleyman, mesleğini seven ve ona saygı duyup hakkını vermeye çalışan bu şoföre, içinden muhabbet karışımı bir saygı duydu. Bu arada Alexandra, yine onun koynuna sokulmuş, bir nebze uyku çalmaya çalışıyordu. Fakat artık uyumanın sırası değildi, çünkü kratere ulaşmanın ilk durağı olan yüksek zirvelere yaklaşmışlardı. Paul, arabayı yol kenarında düz bir tepeciğe çekti, durdurdu ve onlara dönerek:

“Efendim buradan Manyara Gölü’nü izleyeceğiz. Buyurun inelim.” dedi ve onlardan evvel arabadan çıktı. Süleyman, Alexandra’nın elinden tutarak arabadan inmesine yardımcı oldu ve birlikte onu takip ettiler. Ana yoldan yaklaşık elli metre ötede turistlerin gölü izledikleri manzaraya hâkim yüksek bir mevzie yürüdüler. Ulaştıkları konuma uzak olmasına rağmen sol taraflarında kalan gölün manzarası, çok güzeldi. Doğanın onlara sunduğu bu muhteşem görüntüyü, el ele izlerlerken kendilerini çok şanslı buldular. Çünkü güneş ışınları, gölün üzerindeki kesif bulutları aşmış, zayıf da olsa göle ulaşmış, hafiften yağan yağmurla buluşarak tam üzerinde karşılıklı iki adet gökkuşağı oluşturmuştu. Bulutların alçılmasıyla göl ve gökyüzü sanki birleşmişti. Gökkuşağı ise havada adeta dans ediyordu yedi rengiyle. Alexandra, Süleyman’ın belini iki koluyla sımsıkı sardı:

“Hayatım, gökkuşağının ne kadar güzel olduğunu görüyor musun? Biliyor musun, ben ilk defa çift gökkuşağı görüyorum. Sana bir hayalimi söyleyeyim mi?”

“Söyle tatlım.”

“Ben küçüklüğümde beri, gökkuşağına bir prenses gibi kurulmayı hep hayal etmişimdir. Ve itiraf etmeliyim ki seninle tanışıp seni sevmeye başladığımdan bu yana, kendimi o gökkuşağına kurulmuş hissediyorum.”

“Prensesim, yüreğim her zaman sana ait bir gökkuşağı olacak ve sen oraya keyfince kurulacaksın.” Bir süre sessizlik içinde bol bol fotoğraf ve video çektiler. Geri döndüklerinde,

arabalarının babunlar tarafından istila edilmiş olduğunu gördüler. Alexandra ilk anda biraz ürktü. Paul devreye girip:

“Korkmayın! Size bir zararları dokunmaz!” diyerek onları sakinleştirmek istedi. Önden giderek babunları kovaladı ve çiftin cipe binmesini sağladı. Babunların yiyecek bulabilmek beklentisiyle cipin etrafına üşüşüklerini bilen Paul, onlara acıdığından beraberinde getirdiği muzlardan bir miktar çıkararak pencereden fırlattı ve yoluna devam etti. Alexandra hâlâ şahit oldukları o ihtişamlı göl manzarasının etkisi altındaydı.

“Ne kadar şanslı olduğumuzu düşünebiliyor musun Süleyman!” dedi memnun bir iç çekişle. “Bizim biraz önce tanık olduğumuz güzellikleri görmüş ya da görebilecek dünyada kaç kişi vardır acaba?”

“Çok az olduğu kesin.” Bir anlık suskunluktan sonra Süleyman, hatırladığı bir anısını sevgiliyle paylaşmak ihtiyacıyla tekrar konuşmaya başladı: “Senin şu andaki duygularını Uganda’da, Victoria Gölü’nü seyrederken yaşamıştım ben de. Tabii farklı bir gerekçeyle...” Alexandra, onun sözlerini güzellikle ilişkilendirdi:

“Manyara’dan daha mı güzel?”

“Yoo tatlım! Güzelden öte bir yer orası. Tabiatın bu kadar heybetli ve ihtişamlı yönünü şimdiye kadar ziyaret ettiğim hiçbir yerde müşahade etmemiştim. O heybet ve ihtişam karşısında dilim tutulmuş, gücüne olan inancım bir kat daha artmıştı. Bir kere gölden çok bir deniz... İstanbul’da gördüğün Marmara Denizi’nden daha büyükmüş... Çok ince bir salla yaptırdıkları gezinti sırasında, gölün içerisinden su kaynaklarının delice fişkırdığını, sanki insanı yutacak gibi kabarıp durduğunu görebiliyorsun. Mısır’ın o meşhur Nil Nehri var ya, işte o gölden ve o kaynaklardan doğuyormuş meğer. Hele gölün etrafında öyle bir bataklık vardı ki, nasıl korktuğumu sana anlatamam. Anakondaların yuvasıymış o çamurluk. Sanırım timsahlarla iç içe yaşıyorlardı orada.”

“Daha ilk gördüğüm anda senin çok farklı ve çok güçlü bir erkek olduğunu düşünmüştüm. Şu anda ne kadar haklı olduğumu anlıyorum. Kaç kişi korku, heybet ve ihtişamı aynı anda duyumsayabilir ki!” Süleyman:

“Güç, her zaman heybetli ve ihtişamlıdır Alexandra. İnsanın baş edemeyeceğini gördüğü bir güç karşısında korkması ise gayet doğal bir tepki.” dedikten sonra esprili bir tavırla devam etti: “Sana hitap edecek güzellikler de vardı tabii. Mesela yağmur ormanları... O kadar

gürdü ki insanı yukarıdan atsalar tahminimce zemine ulaşamaz, ağaç dallarına takılır kalır. Mutlaka izlemiştir. Tarzan filmleri oralardaki ormanlarda çekilmiş.” Sonra da bir teklifte bulundu:

“Bir gün seninle orada da safari yapalım mı?”

“Olur yapalım. Hatta başka yerlere de gidelim. Gidip görmek istediğim öyle çok yer var ki dünya üzerinde. Ama seninle birlikte...”

“Sen yeter ki iste! Yalnız seninle öncelikle ve özellikle gitmek istediğim bir yer var. Neresi olduğunu sorma, daha sonra söyleyeceğim.”

“Peki, hayatım. Ben de sabırsızlıkla bekleyeceğim.”

Asfalt yol bitmiş, patika yol başlamıştı. Yoğun nem ve gece çiseleyen yağmurdan dolayı kayganlaşan patika, hayli engebeli ve dar olduğundan ilerlemek gittikçe zorlaşıyordu. Cip, çukurlara düşe kalka meşakkatli bir tırmanıştan sonra Ngorongoro Krateri’nin giriş kapısına ulaştı. Paul, kenara çekip arabayı park etti ve giriş işlemlerini yapmak üzere indi. Kapının önünde onlar gibi bekleyen, yaklaşık yedi sekiz araba vardı. Paul, hem kayıt hem de güvenlik vazifesi gören kulübenin önündeki sıraya girdi. Süleyman ve Alexandra, cipten inip etrafta gezinmeye başladılar. Girişin önündeki alanın bir tarafını arabalar doldurduğu için kapıya doğru ilerleyerek diğer tarafta uzayıp gitmekte olan ormanı izlemek istediler. Kapıya yaklaştıklarında “Karibu Tanzania. Karibu Ngorongoro.” yazısıyla karşılaştılar. “Karibu”, Arapça’da yakın anlamını taşıyan “*karib*” kelimesinden alınmış ve türetilerek “Hoş geldiniz” manasında kullanılmıştı. Dolayısıyla “Karibu Tanzania” ve “Karibu Ngorongoro” “Tanzanya’ya hoş geldiniz!” ve “Ngorongo’ya hoş geldiniz!” demek oluyordu. Fakat teneke levhalarda yazılı olan bu cümlelerin ne anlama geldiklerini daha sonra Paul’dan öğreneceklerdi. Yarım saatlik bir bekleyişten sonra nihayet Paul işlemleri bitirdi ve cipe geri döndü.

Tabii giriş kapısından geçmek, hemen kratere ulaşmak anlamına gelmiyordu. Çünkü bulundukları yer, krateri çevreleyen dağın üzerinden geçen yolun devamıydı. Önce o yol bitirilecek ve daha sonra mecburi istikametle yavaş yavaş kraterin merkezine doğru inilecekti. Çok yüksek rakımlara tırmanıldığından takip ettikleri patika yol, biraz daha daralmıştı. Tropikal iklimin etkisiyle eksik olmayan nem, sis ve ani yağmurlar, zaten bozuk olan yolu daha da bozarak içinde çukurlar açmış ve tehlikeli hale getirmişti. Buna ilaveten gür yağmur

ormanları, sanki yol vermek istemiyormuş gibi önlerini nerdeyse kapatıyordu. Tırmandıkça tabiat şartları daha da kasvetli bir hal aldığından, içlerini de bir karamsarlığın kapladığını hissedebiliyorlardı. Paul hariç. O, buralara alışkındı ve hattâ bu tabiatın bir parçası haline gelmişti. Alexandra hem bu kasvetten etkilendiği hem de biraz korktuğu için Süleyman'ın koluna tutunuyor, ona sımsıkı sarılarak sükûnet bulmaya çalışıyordu. Etkilenmemiş gibi görünmekle beraber, aslında Süleyman da çok gergindi. Kim olsa cip, iyice daralan yolun yamaç kenarlarına yaklaştığında gerginlik duyar, ürkerdi. Çünkü en ufak bir hata ya da bir teker kayması, yüzlerce metre yukarıdan aşağıya yuvarlanmak demekti. Özellikle karşı taraftan bir araç geldiğinde içinde bulunduğu araba eğer yamaç kenarındaysa, artık insanın kendisini çok çetin bir imtihanın içinde hissetmemesi; gıdım gıdım ilerlerken en inançsızının bile Tanrı'ya sığınma ihtiyacı duymaması mümkün değildi. Alexandra da Tanrı'ya, İsa Mesih'e ve Meryem Ana'ya içten içe sığınıyor ve onları korumaları için dua ediyordu. Süleyman'a gelince o, Tanrı'yı çoktan unuttuğundan içinde kabaran sığınma isteğini bastırıyor; kendi kendine sakinlik telkinlerinde bulunuyordu. Üzerlerindeki gerginlik ve içlerindeki ürperti, Paul'un tırmanışın en yüksek merhalesine ulaşması ve tepenin düzlüğünde park etmesiyle ancak dağılabildi. Bulundukları konumdan daha yüksek nokta kalmamıştı ve bundan sonra iniş başlayacaktı, ta tepeden ortaya serilmiş bir sofraya gibi görünen krater tabanına kadar.

Yamaçlardan izlenebilen manzara, gerçekten de insanın sesini soluğunu kesecek kadar etkileyiciydi. Derinliklerde âdeta saklı bulunan ve her tarafına serpiştirilmiş yabani hayvanlarla Nuh'un Gemisi'ni andıran, bu dört tarafı dağlarla çevrili alabildiğine geniş dairesel düzlük, gökyüzüne ayna tutan göletleriyle insanı miknatıs gibi kendine doğru çekiyordu. Onlarca kilometrelik düzlüğü çepeçevre kuşatan dağlarla birleşmiş gibi görünen gökyüzü ise, o cazibeye çoktan kapılmıştı sanki. Hele bulutları yarıp geçmeye çalışan güneş ışıkları, ufukta öyle hoş ama bir o kadar da karmaşık ve girift bir manzara oluşturmuştu ki sanki Süleyman'la Alexandra'nın gelecekleriyle ilgili fal açıyor gibiydi. Ama bu iki âşık, derinlerdeki hazineyi, hem çıplak gözle hem de tepeye yerleştirilen dürbünle o faldan habersiz bir şekilde izlediler. Sonra bol bol fotoğraf ve video çekerek yukarılardan seyrettikleri krateri, en yakından görmek ve içinde bulunup onu hissetmek üzere arabalarına bindiler ve tepeden aşağıya doğru inmeye başladılar. Bu arada Süleyman Paul'a seslendi:

“Paul! Bize krater hakkında da bilgi verir misin lütfen!”

“Hay hay. Efendim Ngorongoro Krateri, bin yedi yüz metre yüksekliğindeki bir platonun ortasında bulunuyor. Kendi yüksekliği, altı yüz metre. İki yüz altmış kilometre kare

de genişliği var. Bu düz alanı, yani krateri çevreleyen dağların denizden yüksekliği iki bin üç yüz metre efendim. Üzerinde olabildiğince geniş meralar, ufak ufak sıralanmış göletler mevcut. Gördüğünüz gibi yamaçlar tamamen gür yağmur ormanlarıyla kaplı. Bu kraterin bağrında, otuz bini aşkın hayvanın yaşadığı söyleniyor efendim. Aslan, leopar, çita, sırtlan, kurt, çakal gibi yırtıcı olanlar... Fil, zebra, bufalo, antilop, ceylan, gergedan, su aygırları gibi otçul hayvanlar... Göletlerin etrafındaki pelikanlarla diğer kuşları da sayarsak Efendim, Ngorongoro onlarca çeşit hayvana beşiklik ediyor.” Paul, derin bir soluk aldıktan sonra, ödevini ezberleyen bir öğrenci gibi anlatmaya devam etti:

“Efendim, krater milli park olmayıp sadece koruma altındadır. Milli parklarda yerleşim yasakken burası için böyle bir yasak maalesef bulunmuyor. Onun için kraterin etrafında Masai kabilesinin yerleşim yerleri mevcuttur. Yolda ilerlerken yer yer kırmızı elbiseli insanlar gözünüze çarptı mı?”

“Evet, çarptı Paul.”

“İşte onlar, bu yerleşim izninin neticesinde burada yaşayan Masai aileleridir. Yol boyunca zaman zaman şahit olduğunuz, çalı çırpıdan yapılmış kubbe şeklindeki evlerde ikamet ederler. Anlayacağınız, vahşi hayatla iç içe yaşarlar Efendim. Fakat yine de, kraterin biz zat içinde yerleşim hiç yoktur.” Alexandra en fazla yabani hayvanları merak ederek sordu:

“Peki, biz o saydığın bütün hayvanları görecek miyiz Paul?”

“Evet Efendim. Şimdi aşağıya ulaşınca hepsini göreceğiz.”

Araba içinde sağa sola çalkalana çalkalana nihayet kraterin merkezine ulaştılar. Krater çember şeklinde olduğundan Paul, onlardan önce gelen ve önlerinde seyreden arabaların yaptığı gibi sağ taraftan başlayarak alanı dolaşıp safari yapmayı planladı. İlerlemeye başladılar. İlk gördükleri bir zebra sürüsü oldu. Paul, hemen cipi durdurdu ve üstünü açtı. Süleyman, çantasından kamerasını ve dürbününü çıkardı. Alexandra da fotoğraf makinesini hazır etti. Sonra şapkalarını çantadan çıkarıp ilk önce sevgilisinininkini, ardından kendisinininkini taktı ve ona bakarak çapkın çapkın gülümsedi:

“Nasıl yakıştı mı?”

“Elbette.” diye yanıtladı Süleyman. Sonra ayağa kalkarak etrafı izlemeye koyuldular. Zebra sürüsünün tam ortasından geçip ilerlediler ve meralardan göle doğru koşuşturan antilop

sürüsünün, toprağı döven toynaklarının çıkardığı toz duman ve gürültünün içinde peşlerine takıldılar. Süleyman video çekerken, Alexandra fotoğraf almaya çoktan girişmişti.

“Paul, aslan görececek miyiz?”

“Göreceğiz efendim. Merak etmeyin.”

Paul, antilopların peşinden göle doğru ilerledi. Gölün etrafında onlarca çeşitten müteşekkil kuş aileleri onları bekliyordu. En kalabalık aileyi ise pelikanlar oluşturuyordu. Gölün sığ kıyısında bir arada duran binlerce pelikanın kırmızıya çalan pembe ayakları, insanın gözünü kamaştırıyordu. Hele adlarını bilemedikleri bir tür kuş vardı ki çok uyanığa benziyordu. O türün fertleri, suyun içinde bulunan ve sadece hafiften sırtı, burnu, gözleri ve kulakları görünen su aygırlarını bir şekilde kandırarak, onların açıkta kalan yerlerine konmayı başarmış ve oralardan bir besin elde etmeye çalışıyorlardı. Görünürde evet, kuşlar su aygırlarını kandırıp onlardan yararlanıyorlardı ama bir süre dikkatlice izledikten sonra işin aslının öyle olmadığını, sanki esas aldatılanın kuşlar olduğunu düşünmeye başlıyordu insan. Çünkü su aygırlarının vücudunun söz konusu yerlerinde parazit, sinek, kene ve benzeri haşereler sürekli bulunuyor ve onları durmadan rahatsız ediyorlardı. Huzurlarını kaçıran o küçücük haşerelerden kendi kendilerini bir türlü kurtaramadıkları için, kuşların üzerlerine konmalarına göz yumarak vücutlarının kuşlar tarafından tımar edilmesini sağlıyorlardı. Kandıran ve kandırılan hangi taraf olursa olsun, nihayetinde kandıran da kandırılan da halinden memnundu. Biri açığız davrandığını sanarak besin elde ediyor; diğeri ise uyuşukluğa yatarak kendini temizletiyordu. Su aygırları genelde toplu halde yaşadıklarından, gölün ortasında yan yana dizilmiş büyük büyük kayaları andırıyorlardı. Onları izlerken Alexandra, aniden ve heyecanlı bir şekilde bağırdı:

“Süleyman! Süleyman! Bak iki su aygırı kavga ediyor herhâlde.”

Karşılıklı meydan okumaya girişmiş iki erkek su aygırı, açıldığında bir metreyi bulan ağızları ve onlarca santimetrelik dişleriyle birbirlerine dalaşarak muhtemelen dişilerin önünde iktidar mücadelesi veriyorlardı. O mücadele sırasında bir çocuk mezarını andıran geniş ve derin ağızları, korkunç bir görünüm arz ediyordu. Paul, o tarz kavgaları birçok kez gördüğünden, hiç etkilenmeden izliyordu ama Alexandra ve Süleyman için bu amansız mücadele müthiş heyecan vericiydi. Su aygırlarının dev cüsseleriyle birbirlerine saldırmaları, saldırırken çıkardıkları öfke hırıltıları, gönüllerinde vahşi duyguların uyanmasına ve korkuyu yüreklerinde hissetmelerine neden oluyordu. Bu iri cüsseli hayvanların kavgaları esnasında, güneşlenen

timsahların bile ayaklar altında kalmasının sıradan bir olay olduğunu anlatıp duruyordu Paul, heyecanlarına heyecan katmak için.

Göl kenarında sadece kuşlar, ortasında da su aygırları yoktu elbette. Timsahlar, su aygırlarının hemen yanı başlarında, hattâ onlarla iç içe yaşıyorlardı. Bozkırların sararmasıyla azalan meralardan dolayı, göl kenarında her zaman yeşil kalan otlaklar ve tabî ki gölün suyu, bütün hayvanlar için bir cazibe merkeziydi. Bu bakımdan antiloplar, bufalolar, zebra ve daha bir sürü hayvan, bu göle fırsat buldukça uğruyor; suyunu içiyor, otluyor ve bir tehlike görmedikçe civarda kalmaya çalışıyordu. Otçul hayvanların gölün etrafında yoğun olması, ister istemez yırtıcı hayvanların nazarlarını celp ediyor ve oralarda tuzak kurmalarına yol açıyordu. Otlanan hayvanların, ağızları yerde yiyecek toplarken bile ürkek tavırları ve sürekli etrafı gözetleyen endişeli gözleri, çevrelerinde sürekli bir tehlikenin var olduğunu göstergeleriydi zaten. Nitekim göle paralel olarak kraterin içinde biraz yol alınca, bir sırtlanın yalnız başına otlamakta olan bir antiloba doğru ilerlediğini gördüler. Heyecanla saldırmasını beklemelerine rağmen sırtlan, son anda saldırmaktan vazgeçerek onun yakınından geçip gitti. Belli ki güç yetiremeyeceğini anlamıştı. Bu arada Alexandra ile Süleyman, hafiften acıktıklarını hissetmeye başlamışlardı. Çünkü kahvaltı yapmamışlardı ve saat on bire geliyordu. Süleyman:

“Paul, sen bizi sabahın köründe alıverdin ve şimdiye kadar aç bıraktın. Biz nerde ve ne yiyeceğimizi hiç düşünmedik. Bu gidişle akşama kadar aç kalacağız.” diye seslendi.

“Hiç olur mu efendim! Ben sizi akşama kadar aç bırakır mıyım hiç?”

“Bırakmayacaksın da ne yapacaksın? Nerede yemek yedireceksin bu yabanda?”

“Yediririm efendim. Gelirken size çok güzel bir kumanya hazırlamıştım. İsterseniz hemen verebilirim.”

“Öyle mi? Gerçekten mi? Çok güzel! Harikasın sen Paul! O zaman biraz daha gidelim, ondan sonra bir yerde durup yeriz tamam mı?”

“Olur Efendim. Nasıl arzu ederseniz.” diyen Paul, ilerde birkaç arabanın kümелendiğini görerek, toplanan kalabalığın yırtıcı hayvanlar görmüş olabileceğini tahmin etti ve arabayı direk oraya sürdü.

Nitekim o mevkiye geldiklerinde tahmini doğru çıktı. Dört beş araba durmuş, bir tepecik üzerinde kümelenen çita ailesini izliyorlardı. Paul, arabayı uygun bir yere park etti ve

o sevimli aileyle onları baş başa bıraktı. Ana baba ve üç yavrudan oluşan aile avlarını yemiş, hem dinleniyor hem de eğleniyordu. Yavrular birbirleriyle boğuşuyor, birbirlerini hafifçe ısıyor ve bir nevi avlanmanın provasını yapıyorlardı. Birisinden birisinin canı yanınca da, annesine gidip sürtünerek şikâyet ediyordu. Annesi de onu kokluyor ve yüzünü, gözünü yalayarak şefkatini gösteriyordu. Babasına şikâyete giden yavru ise, onun hışmına uğrayıp hafiften bir pençeyle karşılanıyor ve baba ona sanki: “Git başının çaresine bak! Kendi ayaklarının üzerinde durmayı öğren!” mesajını veriyordu. Süleyman ve Alexandra bu manzaradan çok keyif aldılar. Her ikisi de bu mutlu aileyi heyecanla izlerken ister istemez akıllarından: “Acaba ikimiz böyle bir aile kurabilecek, mutlu bir yuvaya kavuşabilecek miyiz?” diye geçirdiler. Ancak Süleyman bunu hayal ederken zaten bir ailesinin ve yuvasının olduğu gerçeği, gelip zihnine saplandı. “Hayatımda bu acı gerçek varken, ben Alexandra’yla nasıl yuva kuracağım?” düşüncesiyle gerildi, yüzü asıldı. Düşünmeye devam etmesi durumunda, tadının tamamen kaçacağını bildiğinden, bu olumsuz ruh halinden acilen sıyrılmak istedi ve hemen Paul’dan kumanyaları istedi. Paul’un elinden aldığı paketi hızlıca açtı ve içindeki sandviçlerden birini Alexandra’ya uzatarak:

“Hayatım, hadi biraz atıştıralım. Sen çok nahif duruyorsun. Bir şeyler ye de yüzüne kan gelsin.” dedi. Alexandra kendisine uzatılan sandviçi aldı ve ona teşekkür ederek yemeye başladı. Paul:

“Efendim, suyum, meyvem, meyve suyum var, onları da size vereyim.” dedi ve yanına yerleştirdiği termoslardan ne varsa çıkarıp onlara takdim etti. Alexandra, kendisi ve Süleyman için birer meyve suyu aldı ve açtı. Atıştırmaları devam ederken tepişen yavruları Süleyman’a göstererek heyecanla sordu:

“Bak, bak nasıl kavga ediyorlar. Ne kadar sevimliler değil mi?”

“Evet ama sen daha sevimlisin.” diye yanıtladı Süleyman gülümseyerek.

“Teşekkür ederim. Sen de öylesin.”

Sandviçlerini bitirince tekrar yola koyuldular. Patikada ilerlerken, sol taraflarında bir ceylan ve emzirdiği yavrusu gözlerine çarptı. Durup onları izlediler. Paul onları, biraz ilerde duran yine kalabalık bir cip filosunun yanına götürdüğünde oradakilerin, avını yemekte olan bir aslan ailesini izlemekte olduğunu gördüler. Aslanlarla karşı karşıya kalmanın neticesinde heyecanları doruğa ulaştı. Ormanların efsanevi kralı şimdi dipdiri, capcanlı gözlerinin

önündeydi ve aralarında sadece birkaç metrelik bir mesafe vardı. Süleyman, hemen kamerasına; Alexandra, fotoğraf makinesine sarıldı. Herkes çekim yapıp fotoğraf olarak büyük bir merakla aslanları izlerken, o güçlü varlıkların insanlarla hiç mi hiç ilgilendiği yoktu. Açıklı ki insanların orada bulunması umurlarında bile değildi. Çünkü avladıkları büyük bir bufaloyu yemekle meşguldüler. Sürüde bir erkek, üç dişi ve beş yavru aslan vardı. Erkek aslan, yelederiyle o kadar heybetli duruyordu ki, Allah'ın “*Celal*” sıfatı âdeta onda tecelli etmiş gibiydi, her ne kadar Alexandra'nın aksine Süleyman bunu hissetmemiş olsa da. İşte o heybetli erkek aslan, doyunca avı bıraktı ve az öteye çekilip oturdu. Diliyle ağzını ve bıyıklarını temizledi. Çok yediğinden karnı epeyce şişmişti. Esnerken korkunç dişleri gözükte, ardından uyuklamaya başladı. Az sonra dişiler de yemeği bırakıp onun yanına geldiler. Üç dişiden her biri, erkek aslana sürtünerek ve etrafında dört dönerek ona saygılarını, bağılılıklarını ve sevgilerini gösterdiler. Sonra kendilerini çayırın üzerine salarak hep birlikte dinlenme pozisyonu aldılar. Yavru aslanlar da yaramazca tavırlarıyla analarının kucaklarında kendilerine yer buldular. Baba aslana yaklaşmaya kalkışan bir yavru, saygıyı telkin eden şefkatli bir pençeyle uzaklaştırıldı. Böylece babayla şakalaşmamak gerektiğini bütün yavrular anlamış oldu. Birden bire Alexandra, Süleyman'ın gözlerinin içine baktı ve güçlü bir ifadeyle:

“Sen benim aslanımsın!” dedi oldukça yüksek sesle. Süleyman, yelederi kabaran aslan misali bir tavır takınarak:

“Sen de benim yavru ceylanımsın.” cevabını verince Alexandra, kendisine karşı beslenen bu denli derin duygudan çok mutlu olduğunu, karşısına geçip ellerinden tutarak sevecen mimikleriyle, şirin gülümsemeleriyle, ayak parmaklarının üzerinde yükselip tempolu bir şekilde aşağı yukarı yaylanarak ve gözlerini tatlı tatlı kısarak ona hissettirdi. Süleyman da onun alnına sıcak bir öpücük kondurdu. Sahnenin mutlu sonla tamamlandığını anlayan Paul:

“Efendim devam edelim mi? Yolumuz uzun ve akşam olmadan Serengeti'ye ulaşmamız lazım.” diye seslendi. Süleyman'dan gidelim, diye teyit alınca çıkışa doğru yol almaya başladı. Yorulduklarını fark eden Alexandra ile Süleyman, dinlenmek üzere koltuklara oturdular ve etrafı seyre koyuldular. Mutluydular, şanslıydılar. Zira hem aşkın ve tutkunun tadını çıkarıyor hem de bunu bir macera ortamında yaşadıklarından zevkini kat be kat alıyorlardı. Vahşi doğa ve yabani yaşam arasında birbirlerine sığınmaları, birbirlerinin varlığıyla sakinlik ve güven bulmaları, onlara çok gizemli, çok heyecanlı, çok hoş geliyordu. Seyre dalıp gitmişken, çıkışa varana kadar bufalo sürüsünden fil familyasına, tek tabanca yaşayan gergedandan yamaçlardan yolun ortalarına fırlayan kalabalık babun ailelerine dek

birçok hayvan çeşidini müşahade ettiler. Fakat gecenin uykusuzluğu ve üzerlerindeki yol yorgunluğu, yavaş yavaş gözlerini kapatmalarına neden oldu. Birbirlerine yaslanarak Serengeti'ye kestire kestire gittiler. Yol alırken, ara sıra arabanın bir çukura düşmesiyle gayri ihtiyari gözlerini açıyor, yarı uykulu yarı uyanık etrafa bakınıyorlardı. Bu uykulu bakınmalarda, Masai kabilesinin kubbe şeklindeki balçıktan yapılmış ilkel evlerini ve ellerinde mızraklarıyla sürülerini otlatan ya da tarlalarından gelen, peştamala benzeyen kırmızı bir bezle sadece dizleriyle göbek araları örtülü kabile fertlerini hayal meyal görebiliyorlardı. Düşünecek durumda olmamalarına rağmen o insanları gördükçe, bu vahşi ortamda nasıl yaşadıklarını akıllarından geçirmeden de edemiyorlardı.

Sonsuzluk Kapısından Geçiş

Birkaç saat sonra Serengeti'nin giriş kapısına ulaştılar. Paul, arabayı kapının önünde park vazifesi gören boş alanın sağ tarafına çekti ve giriş işlemlerini yapmak üzere indi. O işlemlerle uğraşırken Süleyman ve Alexandra, turistler için yapılmış ilkel dinlenme tesisinde gözlerini ve yüzlerini yıkadılar. Sonra market işlevi gören küçücük dükkândan birkaç içecek satın aldılar. Bu arada, dinlenme tesisinin arka tarafında büyük ve yüksek bir kayalık gözlerine çarptı. Biraz dikkat kesilince turistlerin giriş işlemleri bitene kadar o kayalıklara çıktıklarını ve Serengeti'nin o uçsuz bucaksız bozkırlarını izlediklerini anladılar. Onlar da çıkıp alabildiğine geniş, sanki sonu yokmuş gibi görünen savanayı birkaç dakika seyrettiler. Bol bol fotoğraf çektikten sonra arabalarına geri döndüler. Fakat dönerken tatsız bir olayla karşılaştılar. Bir bayan turist, patika yolda yürürken çakıllardan dolayı kaymış ve düşmüş, ayağı bilek tarafından kırılmıştı. Yere serilmiş vaziyette bas bas bağıırıyordu. Şanssızlığı ise sadece kayıp düşmesi değildi. Mesafeler uzaktı ve karayoluyla Arusha'daki en yakın tıp merkezine gitmesi, saatler alacağı için acısı gittikçe dayanılmaz bir hâl alacaktı. Onunla ilgilenen yakınları ve bir iki görevli, bu acı gerçeği bilmenin ve kazazedenin ızdırabını dindirebilecek herhangi bir şey yapamamanın çaresizliğini taşıyorlardı. Ellerinden gelen tek şey, onu arabasına bindirmek ve teskin etmeye çalışmaktı. Kadının feryatlarına hayli üzülen Alexandra, Süleyman'ın koluna sarılmış vaziyette gidip ciplerine bininceye kadar içinden onun için dua etti. Süleyman, daha cipe biner binmez sorma ihtiyacı hissetti:

“Paul, Serengeti'nin özel bir anlamı var mı?”

“Var efendim. ‘Seren’ sonsuzluk demektir. ‘Geti’ de İngilizcede ‘kapı’ anlamında olan ‘gate’ten alınmıştır. Dolayısıyla Serengeti, ‘Sonsuzluk Kapısı’ anlamına gelmektedir.”

Süleyman ve Alexandra, bu manayı âdeta sihirli buldular. Sanki efsunlanmış bir tabiat ve iklimde, gerçekten sonsuzluk kapısından geçiyorlarmış gibi geldi onlara. Rahat koltuklarında taht kurup oturdukları arabalarıyla, güneşin üzerinde nerdeyse batmadığı, mistik ve gizem dolu bir doğada nihayetsiz bir mutluluğa, ebede doğru yol alacaklarmış hissiyle girdiler Seregenti'ye. Alexandra bütün kalbiyle:

“Süleyman, madem sonsuzluk kapısından geçiyoruz, o zaman bir dilek turalım.” dedi.

“Turalım. Ama o dileği sen tut ben de sana katılayım.”

“Peki, tutuyorum.” dedi ve gözlerini yumarak: “Bu sonsuzluk kapısından, umarım aşkımız da bizimle beraber girer ve sonsuzluğa uzanır.” temennisinde bulundu.

Kendilerince amin, dedi üçü de.

Gurup vakti olduğundan, sanki güneşin ardına düşmüş onu yakalamaya çalışıyorlardı. Güneşe kovalanan bir sevgili misali kaçıp gidiyordu. Daha beş yüz metre ilerlemeden önlerinde, yolun tam ortasında, koskocaman bir erkek zürafa belirdi. Hayvancık o kadar uzun boyluydu ki, kafasıyla batmakta olan güneşi kapatıyordu âdeta. Alexandra onu görünce sevincinden:

“Aman Tanrı'm!” diye çığlık attı ve Süleyman'a: “Tatlım! Biliyor musun ben en fazla zürafayı severim. Bak ne kadar hoş, ne kadar zarif. Onu görebildiğime inanamıyorum.” dedi ve sevgilisine sarıldı. Paul, arabayı yavaşlatarak durdurdu ve zürafanın yoldan geçmesini bekledi, sonra tekrar yola revan oldu.

Guruba sarkmış güneşin, gökyüzünde saçtığı ve insanda hasret hislerini uyandıran kızıl kıvılcımları ve kızılıyla güneşin bir ikizi gibi duran dolunayın, ikizinin yol açtığı gurbet hislerini sarmalayan sınırsız görüntüsü... Sağ ve sol taraflarında modern hayata meydan okurcasına, uçsuz bucaksız bozkırların üzerinde yaratılışın ilk halini devam ettiren, batıların vahşi hayat dedikleri, Süleyman'ın doğal hayat olarak tabir ettiği el değmemiş yaşama ait manzaralar... Zebra aileleri, ceylan ve antilop sürüleri, bufalo familyası, Afrika tavuğu sülalesi, aslanlar, çitalar, filler, geyikler, sürüngenler, kuşlar, böcekler... Mesafe kat ederken şahit oldukları muhteşem görüntüler... Alexandra ile Süleyman, sessizliğe bürünmüş mekânın etkisiyle hayallere dalmışken Paul konuşmaya başladı:

“Efendim, Seregenti bir milli parktır. On beş bin kilometre kare gibi büyük bir alana sahip ve üzerinde iki milyondan fazla hayvan yaşıyor. İnsanlar Ngorongoro'ya 'Nuh'un

Gemisi’ derler. Ama bana göre ‘Nuh’un Gemisi’ burasıdır.” Paul’un verdiği bilgiler çok kıymetli olmasına rağmen, ikisi de pek dinlemiyorlardı onu. Çünkü Serengeti’nin ilk görüşte hissedilen olağanüstü etkisinin yol açtığı dalgınlık, derinden hissettikleri mutluluk, artık baş edemedikleri açlık ve yorgunluklarıyla birleşmiş, onları melankolik bir ruh hâline çekivermişti. Dinlenilmediğini fark edecek kadar akıllı olan Paul, daha fazla konuşmadı ve tam gaz basarak onları konaklayacakları Sofa Lodge adını taşıyan otele ulaştırdı.

Otel, tek katlı bir binaydı. Binanın temeli hayli yüksek tutulduğundan, odalar yerden iki üç metre yüksekteydi. Temel yapısı, tamamen doğal taşlardan örülmüş; oda kısımları ise kaba ahşaptan yapılmış ya da taş duvarlar ahşapla lamine edilmişti. Aslında burada konaklama yerlerine otel denmiyor, onun yerine misafirhane anlamına gelen “Lodge” kelimesi kullanılıyordu. Hiç yontulmadan doğal hallerini öylece koruyan boz renkli taşlarla kaba ve koyu kahve ahşap, bu misafirhaneyi çok gizemli kılıyordu konuklarının gözünde. Bahçesinin ortasında bulunan ve dışarıdan gözükecek kadar büyük siyah kayalıklar, uçsuz bucaksız savananın içinde yer alan konak yerini daha da cazip bir hale getiriyordu.

Akşam olmuş, güneş tamamen batmıştı. Ancak çok parlak olan dolunay, ortamı aydınlatabiliyordu. Fıtri yaşama ait olan bu mekân, herkesten ve her şeyden uzak bir yerde tutkulu bir aşk yaşayacaklarını fısıldıyormuşçasına henüz girişken heyecana kapıldı Süleyman’la Alexandra. Daha lobideyken ikisi de içinden karar verdi: Kendilerini doğal hayatın şartlarına bırakacak, tutkulu sevdalarının tabii akışına teslim olacaklardı. Birbirlerinin gözlerinde bu teslimiyet kararını okuyabildikleri için misafirhane nazarlarına, ıssız ve sessiz bir diyarda aşklarını doyusya yaşayacakları sakın bir ortam; uzaklardan uzak bir yerde birbirlerine sokulup, birbirlerini tamamlayacakları şirin ve sıcak bir yuva gibi göründü.

Misafirhane, L şeklinde tasarlandığından lobiyle odalar arasında hayli uzun bir mesafe vardı. İşin tuhaf kısmıysa bu mesafenin tamamen açık alanda, etrafında hiçbir güvenlik şeridi bulunmayan, bütünüyle yırtıcıların saldırılarına açık, siyah düz taşlarla döşenmiş daracık bir yoldan alınıyor olmasıydı. Bu yüzden odalarına varana kadar ürpererek yürüdüler. Alexandra içinden, Arusha’dayken tur şirketini arayıp ikinci odayı iptal ederek aynı odada kalmaya karar verdiklerine çok sevindi. Birbirlerinin ellerini sıkıca sarmalamış vaziyette, tereddütler içinde o yolu kat ettiler ve merdiveni aşarak bir üst kattaki odalarına vardılar. Hizmetli, valizlerini yerleştirdi ve Süleyman’ın verdiği bahşişi kaparcasına alıp geri geri çekilerek odadan çıktı. Bir kâşif edasıyla süzmeye başladıkları odanın içi tamamen ahşapla kaplıydı. Sivrisinekten korunmak amacıyla tavandan yere kadar inen ve odanın ortasında yer alan yatağı bir örümcek

ağı gibi çevreleyen, gece ışıklar kapatılınca da ay ışığıyla buluşacak olan cibinliğin, onlara hayallerindeki egzotik ve bir o kadar da romantik ortamı sunacağı aşikârdı. Tülün altından gözüken yatak örtüsü ise heyecan vericiydi. Kalın bir kumaştan yapılan örtünün üzerinde, Serengeti’de yaşayan yırtıcı hayvanlardan tutun da tavus kuşuna kadar birçok hayvanın figürleri mevcuttu.

Banyoya şöyle bir göz attılar. Zemini, koyu kül renkli ve pürüzsüz taşlarla döşenmiş, duvarları ise açık mavi çiniyle süslenmişti. Merkezi klima ve havalandırma sistemi kullanılmadığından, tavanı da duvar çinilerinin aynısıyla dekore edilmişti. Duşa kabin yerine, yine doğal taşlardan yaklaşık üç metre karelik bir bölme yapılmış, bölmenin duvarları ortalama otuz santim yüksekliğinde tutulmuş, yıkanmak için de ana duvara yapışık şekilde beyaz taştan curun* konulmuş ve başucuna iki musluk takılmıştı. İçine eski usul bir bakır tas

*curun: kurna, taş veya tahtadan yapılmış oluk.

yerleştirilmiş olan ve ilk bakışta nostaljik bir uygulama gibi gözüken o curun, aslında tam da oradaki doğal ortam ve şartlara göre idi ve su israfını engellemek için bir nevi zaruretti. Sonradan öğrendiklerine göre misafirhanenin suyu, yüzlerce kilometre öteden tankerlerle getiriliyordu ve bu nedenle de her bir damlası çok pahalı ve değerliydi. Gerçi sadece su değildi uzaklardan getirilen. Yiyecek ve içeceğin hepsi çok zor şartlarda, kamyonlarla yüzlerce kilometre ötedeki Arusha’dan taşınıyordu misafirhaneye. Arusha’ya da Dar es-Salam’dan gelen gıda ve temizlik maddeleri ise, kim bilir hangi ülkelerden nasıl bir zahmetle tedarik ediliyordu. Onun için orada var olan her bir malzeme, çok kıymetliydi ve bu yüzden de idareli kullanılmalıydı.

Odayı en ince detaylarına kadar inceledikten sonra, sıra eşyalarını yerleştirmeye geldi. Çantalarından çıkardıkları elbiselerini, duvarın içine monte edilmiş gömme dolaplara astılar. İşleri bitince, odanın ortasında buluşarak birbirlerine sarıldılar. Birkaç dakika öyle sessiz durdular. Açtılar, susuzdular, yorgundular ama sevdalıydılar, mutluydular, tutkuluydular. Süleyman, Alexandra’nın saçını başını kokladıktan sonra sevgi dolu gözlerle sordu:

“Çiçeğim, duş alıp sonra yemek yemeye gidelim olur mu?”

“Olur.”

“Peki, önce sen gir duşunu al, sonra ben alırım. O arada sen hazırlanırsın. Ben de çıkar çıkmaz birkaç dakikada giyinirim.”

Tamam, diyen Alexandra, işi ağırdan alıyordu. Zira Süleyman’ın bağrından kopmak istemiyordu. Bunu anlayan Süleyman:

“Hadi git hemen duşunu al, ben çok acıktım. Biraz daha gecikirsek seni yiyebilirim.” dedikten sonra şakalaşmaya başladılar. Süleyman, onu yakalamaya çalışıyor, Alexandra ise oda içerisinde kâh bu tarafa, kâh o tarafa kaçarak ona yakalanmamaya uğraşıyordu. Hava bir anda neşe ve mutlulukla dolup taşıtı. Cilveli gülüşmeler ve sevinçle atılan çığlıklar, duyulmaya değer çocukça heyecanların ve coşkunun eseri idi. Alexandra yakayı ele vermişken son bir hamleyle kendini ondan kurtarabildi ve yatağın üzerine bıraktığı havlusunu ve şampuanını kaptığı gibi banyoya koştu. Süleyman kendini yatağa bırakarak dinlenmek ve yaşadığı mutluluğu derin derin hissetmek istedi. Yaşadıklarını hayalinde tekrarlarlarken neredeyse uykuya dalacaktı. Yirmi yirmi beş dakika sonra Alexandra duştan çıktı. Bir havluyu başına taç gibi, diğer bir havluyu da bedenine elbise gibi sarmıştı. Süleyman onu görünce, hemen yataktan kalktı ve:

“Sihhatler olsun.” diyerek yanaklarına öpücük kondurdu. Kokusunu iliklerine kadar çekerken ona sarılıp doyasıya öpmek istedi ama yapamadı:

“Kokun çok hoş...” diyebilirdi ancak. Alexandra gülümseyerek cevap verdi:

“Teşekkür ederim. Hadi sen de duşunu al, sonra gidip yemek yiyelim. Ben de çok acıktım.”

İkisi de en şık elbiselerini giyinmiş; el ele, kol kola odadan çıkıp restorana gittiler. Restoran dikdörtgen şeklindeydi ve zeminden dört beş metre yüksekteydi. Ön tarafı açık olduğundan bir terası andırıyor, misafirlerine bütün bir savanayı ve onu aydınlatan yıldızları izleme imkânı sunuyordu. Arka ve yan duvarları, Afrika’nın kendine has el yapımı kilimleriyle süslenmiş; asılan çeşitli hayvan ve insan figürleriyle çok farklı bir havaya bürünmüştü. Bu hâliyle mekân turistler için sadece bir yemek yeme yeri değil, aynı zamanda akşamları tatlı sohbetlerin, romantik muhabbetlerin ve unutulmaz anların yaşanacağı bir ortam özelliği taşıyordu. Süleyman, restoranın balkon vazifesi gören tarafından savanayı en rahat şekilde görebilecekleri bir masayı gözüne kestirdi. Elinden tuttuğu Alexandra’yı o masaya götürdü. Oturur oturmaz ikisi de kollarını, güvenlik çiti vazifesi gören yan korkuluklara dayayarak

önlerinde uzanan geniş mi geniş savanayı ve üzerindeki gök kubbeyi izlemeye başladılar. Bahçede, dolunayın ıslıl ıslıl parıldattığı sularıyla gökyüzüne âdeta ayinedar bir havuz vardı. Alexandra havuzu görünce sevincinden nerdeyse bir çığlık atacaktı:

“Süleyman, burada bir havuzun olabileceğine inanamıyorum. Çok güzel bir şey... Yemekten sonra yüzelim mi?”

“İyi de ben yüzme bilmiyorum ki...”

“Olsun ben sana öğretirim. Balık gibi yüzerim ben. Merak etme boğulmana müsaade etmem, hemen kurtarırım.” dedi ve güldü. Bu arada geleneksel elbiseleriyle hizmet veren bay ve bayan elemanlardan bir delikanlı ile bir genç kız, yanlarına gelerek güler yüz ve saygıyla ne yemek istediklerini sordu. Süleyman, yemekleri onun seçmesini rica edince, Alexandra menüyü inceleyerek keklik eti, sebzeli pilav, salata ve ananas suyu söyledi. Hizmetliler yine saygı ve tebessümle eğilerek siparişleri hazırlamak üzere masadan uzaklaştılar. Yemeklerini büyük bir iştahla bekleyedursunlar huzur, neşe, mutluluk ve sükûnet usulca dört bir yanlarını sardı. Alexandra’nın yüzünde pembe güller açılıvermişti sanki. Süleyman’ın gözleri daha bir ısıltılı bakıyordu o pembe güllere. Hava ılık ve yumuşak esintileriyle ruhlarına neler fısıldıyordu neler... Ay ışığının gündüz gibi aydınlattığı gök kubbenin çehresi öylesine berraktı ki, toz zerresi kadar görülebilen bir yıldızı bile seçmek mümkündü. Sanayi artığıyla kirletilmemiş, açgözlü müteahhitlerce talan edilmemiş bir doğadan, o pırıl pırıl çehreyi kirletecek herhangi bir kir pas elbette yükselemezdi. Kısacası burası, yeryüzüyle gökyüzü ikilisinin arasına insan elinin giremediği; insanların bir perdedar* edasıyla, istedikleri zaman onların birbirlerini doyasıya izlemelerini engelleyebilecekleri bir yer değildi. Dolayısıyla her ikisi de tertemizdi, birbirlerine alabildiğine şeffaftı. Yıldızlar, sanki yeryüzüne biraz daha şirin gözükmek için parlaklık konusunda âdeta birbirleriyle yarışıyor; ay, zaman zaman bir bulutla yarımca gölgelenerek onlara cilve ediyordu. Buna mukabil yeryüzü, dokunulmamış çiçekleri ve tropikal meyve ağaçları vasıtasıyla gökyüzüne kendi kokusunu sunuyor; rüzgâr o kokuları alıp seri bir kurye ya da seyyar bir çiçekçi misali, taşıyabildiği her yere götürüyordu. Bütün çevre ve mekân o enfes kokularla dopdoluydu. Nitekim misafirler, daha sandalyelerine oturur oturmaz o latif rüzgârın *hoş geldiniz* dercesine yüzlerini ve saçlarını şefkatle okşadığını; kolonya sunan bir ev sahibini andırırcasına taşıdığı o enfes kokuları cömertçe ikram ettiğini hissediyor; her biri savananın o tarif edilemez kendisine has kokusunu doyasıya içlerine çekiyorlardı. Süleyman’la Alexandra ise orada bulunan herkesten farklı bir keyifle, karşısında

oturan, ama aslında yüreğinde taht kuran sevgilisinin kokusunu da ilave ediyorlardı soludukları havaya.

Gece ilerledikçe restoran Avrupalı, Amerikalı, Hintli ve Uzak Doğulu turistlerle doldu taşı. Mekânın dolması beraberinde canlılığı getirdi. Başköşede kurulu orkestranın başına üç bayan ve üç erkekten oluşan bir ekip geçti ve Afrika'nın geleneksel şarkılarını söylemeye başladılar. Çalgı aletlerinin sadeliği, şarkı söyleyenlerin seslerindeki yalınlık ve doğallık, misafirlerin kulağına çok hoş geliyordu. Zira hoparlör kullanılmadığından müzik çok yumuşak ve çok dinlendiriciydi. Bunun yanında, büyük bir özveri ve sevecenlikle hizmet sunan garsonlar, misafirlerle kurdukları diyalogla ortama ayrı bir şenlik katıyor, gösterdikleri ihtimamla onları âdeta şımartıyorlardı. Huzur sanki yağmur olup yağmış ve herkesi ıslatmıştı. Emekli olup yaşlılığın tadını çıkaran çiftler, çocuklarıyla birlikte tatil zevkini yaşayan aileler, balayının sefasını süren yeni evliler ve aşkın lezzetini tadan genç sevgililer... Hepsinin yüzünde o huzuru derinden hissettiklerini ortaya koyan bir ifade vardı. Her biri ılık bir havanın,

*perdedar: kapı perdesini açmakla görevli kişi; kapıcı.

bol oksijenli egzotik bir atmosferin ve loş ışığın, kulağa mistik gelen bir müzikle birleşerek yaydığı romantizmi damla damla yudumluyor ve partneriyle aşkın, tutkunun, sevdanın, paylaşmanın ve herkesten uzak ama birbirlerine çok yakın olmanın zevkini yaşıyordu. Her bir çift kana kana içtiği mutluluğunu neşeli tavırları, gülüşleri ve parıltılı gözleriyle belli ediyordu. Kendileri en son gruba, yani genç sevgililer sınıfına girdiğinden, muhtemelen en büyük mutluluğu da Alexandra ile Süleyman tadıyordu. Yemek servisi yapılmış ve iştahla yemeğe başlamışlardı. Çünkü hem çok acıkmışlardı, hem de yemekler çok lezzetliydi. Bu arada göz pencerelerinden birbirlerinin ruhlarına bakmaktan, birbirlerine besledikleri hisleri aktarmaktan da geri kalmıyor; aşkları ve tutkularının geleceğini birbirlerinin bakışlarında okumaya çalışıyor, sevdalarından kaynaklanan arzularının ateşini, birazcık olsun o bakışmalarda dindiriyorlardı.

Yemekten sonra odaya gelip de baş başa kaldıklarında bir an ne yapacaklarını bilemediler. Ancak ikisi de Süleyman'ın, Dubai'ye gelirken şiirinde işlediği yarım olmaktan çıkıp tam olmanın sırrına burada ereceklerinin farkındaydı. Yatağa oturdular, yan yana omuz omuza. Alexandra, başını Süleyman'ın omzuna dayadı. Süleyman da elini onun omuzlarına attı, onu sarmaladı ve başını, başına yasladı. Birkaç dakika öylece sessiz kaldılar. Onların sessizliğine inat, yabanda yaşayan hayvanların sesleri gür çıkıyordu. Sesler o kadar yakından

geliyordu ki, az sonra onlardan bir ya da birkaçının odanın içerisinde belireceğini sanıyorlardı. Hattâ Alexandra, bir sırtlanın pencereden odaya girmekte olduğunu sanarak sevgilisine biraz daha sokuldu. Süleyman, yumuşak ve merhamet dolu bir sesle sordu:

“Çok mu yoruldun tatlım?”

“Evet, çok yoruldum ve yorulunca geceleri pek uyuyamadığımı, hep kâbus görüp korkarak uyandığımı biliyorsun. Bu sözler karşısında tüm koruma ve kollama güdülerini harekete geçiren Süleyman:

“Korkma meleğim. Ben senin yanıdayım ve istersen sabaha kadar başucunda hiç uyumadan dururum.” diyerek saçlarını okşayıp kokladı. Sonra, hafiften sırtını dönerek kendini onun ellerine bırakan sevgilisinin omuzlarına masaj yaparken:

“Meleğim pijaman çok şirinmiş.” dedi.

“Daha güzeli de var bende. Daha sonra onu da giyer gösteririm.” cevabını verdi Alexandra gülerek ve aynı şakacı tavırla sordu:

“Senin pijaman yok mu ki eşofman giydin?”

“Var ama eski diye getirmedi.”

“O zaman ben sana bir pijama alacağım. Tamam mı?”

“Olur, teşekkür ederim.” Süleyman, omuzlarına bir öpücük kondurdu ve: “Masajım iyi geldi mi?” diye sordu alacağı cevaptan emin.

“Evet, çok rahatladım. Teşekkür ederim. Ben de sana yapayım mı?”

“Sağ olası. Sen yorgunsun şimdi. Daha sonra yaparsın.” Alexandra ani bir hareketle ayağa kalkıp ışıkları kapattı. Sonra perdeleri açarak odaya dolunayın ve yıldızların ışığının girmesini sağladı.

“Süleyman, balkon çok güzelmiş. Bozkır ve gökyüzü harika gözüküyor. İstersen sen de gel bak.” diye seslendi. Süleyman kalktı ve yanına gitti. Dışarıyı gerçekten çok farklı bir güzellikte görüyordu. Genç kıza dönerek:

“Balkona çıkıp izleyelim mi?” diye sordu.

“İsterim fakat yabani hayvanlardan korkuyorum. Bak, sesleri hemen yanı başımızda.”

“Korkma ben yanındayım.” Balkonda yan yana durmuş, nefes kesen manzarayı izliyorlardı. Alexandra gözlerini ufka dikmişken sordu:

“Süleyman beni gerçekten niye sevdin? Ne buldun bende?” Süleyman, savananın kokusunu içine derince çekerek cevap verdi:

“Hani, Ngorongoro Krateri’ni ve burayı Nuh’un Gemisi’ne benzetmişler ya?

“Evet?..”

“İşte o Nuh’un Gemisi’ne binen çift, ikimizmişiz gibi geliyor bana.” dedi sevgi dolu sesiyle. Alexandra da:

“Ben de seni ilk gördüğümde ruhumun ikizini, eşini bulduğumu hissettim ve sanki seninle uzun zamandır berabermişiz gibi geldi.” diye duygularını ifade ederek ona katıldı. Dolunayın yaymış olduğu beyaz ve mavimsi ışıktaki rahatlıkla görülebilen geniş mi geniş savana, berrak mı berrak gökyüzüyle birleşen ufukların yaydığı ilhamları, ruhlarında hissetmelerini sağlayan hafif rüzgâr, ikisini de âdeta içine çekerek bu muhteşem tabiatın bir parçası haline getirdi. Güneşin gruba ererken saçtığı hasret kıvılcımlarının hepsini sanki sinesinde toplamış olan ay, onları kor haline getirmiş ve için için yandığı o korla aydınlatıyordu bütün Serengeti’yi. Yıldızlar, ellerini uzatmaları durumunda onlara degeceklerini sandıracak kadar yakın ve parlaktı. Kendilerini içinde buldukları derin huzurun ve usulca varlığını hissettiren mutluluğun lâtif iklimine bırakmak öylesine keyifliydi ki, ürktükleri hayvan sesleri, artık o kadar da korkutucu gelmiyordu. Korkutucu gelmek bir yana, aslanların, bufaloların, sırtlanların, çakalların, zebraların, ceylanların, kuşların ve bilcümle hayvanların birbirine karışan kükremeleri, ulumaları ve haykırıışları, sanki coşkulu ve davetkâr bir koro oluşturmuş da, gökyüzüyle yeryüzünün ufuklardaki kavuşmasının seremonisini duyuruyorlardı. Sükûnet ile ses, ışıkla karanlık, yükseklikle derinlik, uzaklıkla yakınlık, korkuyla emniyet buradakinden daha çok, hiçbir yerde birbirlerini böylesine tamamlayıp bir diğlerinin vazgeçilmezi olamazdı. Alexandra, yanında duran Süleyman’ın önüne geçti, kollarını açmasını sağladı, minik bir civcivin yuvasına ya da annesinin kucağına sığınması gibi onun bağrına sığındı. Süleyman, Alexandra’yı sıkıca sarmaladı, saçlarını okşadı ve yanakları birbirine degecek şekilde başını onun omzuna dayadı. Birbirine karışan heyecan dolu solukları eşliğinde, gözlerini ufuklara diktiler ve doğanın kendilerine sunduğu o ayrıcalıklı manzarayı sessizce izlediler.

Herkesten ve her şeyden uzaktılar. Hiç kimse nerede olduklarını, ne yaptıklarını bilmiyordu. Alexandra'nın annesi bile o anda tam olarak nerede olduklarından habersizdi. Ama birbirlerine çok yakındılar, birbirlerinin kalplerinden geçenleri hissedecek kadar hem de. Yalnızdılar fakat bir elmanın birbirlerini tamamlayan iki yarısıydılar. Kayıptılar lakin birbirlerini bulmuşlardı, hem de insana ait yaşamın olmadığı ve kaybolunca belki de asla bulunulamayacak bir yerde. İnsan işte böylesine ıssız, uçsuz bucaksız bir ortamda bir sığınak bulmaya çalışır bedenine ve ruhuna, bir yakınlık arzular etrafında. O kadar ki bir ağaçla bile o yakınlığı kurmaya çabalar, en yabani ve yırtıcı bir hayvanla bile iletişim kurup yalnızlığını gidermek ister, bir çalının dibini ya da ürkütücü bir mağaracığı koranak edinir. Serengeti'ye geldiklerinden bu yana, Süleyman'la Alexandra da bir ünsiyet* ve sükûnet kaynağı olmuşlardı birbirlerine. Birinin kucağı diğerinin sığınağı ve korunağı idi, sıcak nefesi ve delice atan nabzı, öbürü için hayatın varlığını ve anlamını en derinden hissetme vesilesi... Alexandra, o korunağa ve sığınağa yaslandı ve parmağıyla dolunayı göstererek sessizliği bozdu:

*ünsiyet: alışkanlık, arkadaşlık, sokulganlık.

“Bak, bu dolunay sensin ve onun kucağında saklanan yıldız da benim.” dedi sesi titreyerek. Çok heyecanlanmıştı. Süleyman'ın sımsıcak ve tutku dolu nefesini boynunda hissediyor ve bu yüzden bütün vücudu titriyordu. Süleyman beklemediği bir şekilde cevap verdi ve doğadan aldığı ilhamları onun kulağına fısıldamaya başladı:

“You are my ideal star who is so far.
 You are my moon light who is so bright.
 You are my begining which has no ending.
 You are the sweet that I would like to eat.
 Your are the dear who is so near.
 You are my sweet heart, who I love a lot.
 You are my dream, source of my scream.
 You are my future soon or later.”*

Alexandra'nın yüreği göğsünden fırlayacak gibi oldu. Artan nabız atışlarını, titreyen bedenini, diken diken olan kollarının tüylerini Süleyman'dan gizleme imkânı kalmamıştı artık. Soluk soluğa:

“Süleyman!” dedi ve sustu.

“Evet, Alexandra?” diye usulca sordu Süleyman, onun konuşacak halde olmadığını kavrayınca. Alexandra, bütün gücünü ve cesaretini toparlayarak:

“Sanırım ben sana âşık oldum. Sanırım ben seni seviyorum.” dedi fısıltı hâlinde. Alexandra, o ana kadar net bir şekilde Süleyman’a âşık olduğunu söylememişti, ya da söyleyememişti. Süleyman, onu kendine doğru çevirerek gözlerinin içine baktı:

“Alexandra, ben de seni seviyorum, hem de gökyüzündeki şu yıldızlar kadar.” Dudakları aşk ve tutkuyla birleşti. Ruhları ve bedenleri alev alevdi. Tam olmak, tamamlanmak için hisleri ve arzuları, bulundukları doğal hayatın mecrasında akıp gittiler.

Zeval-i Lezzet Elem Olduğu Gibi, Zeval-i Elem Dahi Lezzettir

Safariye çıkmak üzere sabahleyin saat dört sularında uyanarak hazırlanmaya başladılar.

*Sen benden uzakta olan yıldızımsın.
 Sen çok parlak olan ay ışığımsın.
 Sen başlangıcımsın ki sonu olmayansın.
 Sen tatlımsın ki yemek istediğimsin.
 Sen yüreğimsin ki çok sevdiğimsin
 Sen benim rüyamsın, çılgılığımın kaynağısın.
 Sen er ya da geç benim istikbalimsin.

Zira ister yırtıcı ister değil hayvanların tümü, hava ısınınca dinlenmeye çekildiklerinden onları görebilmek için çok erken bir saatte safariye çıkmak gerekiyordu. Uyandıklarında ikisinin de mutluluğun, heyecanın, aşkın, tutkunun ve kavuşmuş olmanın insanı sarhoş eden etkisi altında oldukları her hallerinden belliydi. Utangaçtılar ve sessizdiler. Derin bir mahmurluk içinde ağır ağır giyindiler ve kahvaltı yapmadan kendilerini bekleyen ciple yola çıktılar. Fecir henüz doğmadığından hava hafif karanlıktı. Buradaki canlıların tümü, tam da bu vakitlerde kısmetinin ardına düşer, güneş tuluu etmeden rızıklarını elde etmeye çalışırlardı. İki âşık da yola erkenden revan olmakla, aslında bir nevi diğer canlılar gibi şanslarının peşine düşüyorlardı. Şansları yaver giderse şayet, doğal hayata ait en heyecan verici tabloları görebileceklerdi. Yarı uykulu olduklarından ve de ortamın soğuk denilecek kadar aşırı serinliğinden, birbirlerine sarılmış bir vaziyette arabanın camından etrafı görmeye çalışıyorlardı. Savananın içinde ilerledikçe, âdeta haşr* olmuş hayvanların bozkırların içinde yankılanan sesleri, onlarda bambaşka duygular uyandırıyordu. Modern hayatta hiç hissetmedikleri ve hissetmeyecekleri bir duyguydu bu. Derinden algılıyorlardı, fakat ne olduğunu bilemiyorlardı. Lakin safariyi bitirip geri dönerken o hissiyatın kaynağını ruhlarının derinliklerinde keşfedecekler; savanadan ayrılırken, kendilerini yaratılışın ilk başladığı günlere gitmiş de dönmüş sanacak ve o ruh halini hayatları boyunca bir daha unutmayacaklardı.

İlerledikleri bozkırlarda otçul hayvanlar, otlayarak rızıklarını toplama peşinde; etçil hayvanlarsa av arayarak yavrularına gıda götürme derdindeydi. Toprak ana, bağrında yetiştirdiği otlarını, bitkilerini ve ağaçlarını besleyip büyütmek için, gökyüzünden gelecek yağmura kucak açmış bekliyordu. Gökyüzü ise, şemsiyesi ve koruması altında yaşayan canlıların tümüne, bir baba şefkatiyle nazar ediyor; o nazarların gereği olarak rahmet dolu bulutlarını onların imdadına yetiştiriyordu ki, biraz sonra o rahmet, yağmur çiselemeleri şeklinde tecelli edecekti. Tabiatın bu gerçeği, Süleyman'ın içinden: “Yağmur yağıyor, toprak ot bitiriyor, otçul hayvanlar o bitkileri yiyerek besleniyor, etçil hayvanlar da otçulları yiyerek rızıklanıyor, onlar da ölüp toprağa gübre oluyor ve bir döngüdür sürüp gidiyor. Bu çok müthiş bir dönüşüm.” diye geçirmesine ve bunu Alexandra'yla paylaşmasına neden oldu. Fakat beklemediği bir cevap aldı ondan.

“Peki, insanın bu döngüde yeri nedir sence?” Süleyman, tabiatla her baş başa kaldığında kendisini derin düşüncelere sevk eden bir konuyu, basit bir soru halinde Alexandra'dan

*haşr: toplanma; bir yere biriktirme; kıyamet gününde ölülerin dirilip yaptıklarının hesabı görülmek üzere bir yere toplanmaları.

duyunca şaşırdı. Dudaklarını: “Bilmiyorum.” anlamında bükerek sessiz kaldı ama her zaman olduğu gibi yine sorgulamadan edemedi. Hem ot hem et yiyen insanoğlunun, tabiat döngüsünde yeri neresiydi? Doğanın her türlü bitkisinden, her çeşit hayvanından besindi, giysiydi, ilaçtı vs. diye faydalıyor; tabiatın taşından toprağına, suyundan güneş ışığına kadar her bir şeyinden barınaktı, korunaktı, içecekti, ışıktı, ateşti vs. elde ediyordu. Bu açıdan insanoğlu, doğanın sahip olduğu kaynakların tümünden bir şekilde istifade edebilen tek varlık sayılabilirdi. Hal böyle olunca, yeri de diğerlerinden farklı olmalıydı. Paul'un:

“Efendim, iyi uyuyabildiniz mi? Dinlenebildiniz mi?” sorularıyla kendisini farklı yerlere götürecek olan düşüncelerden sıyrıldı.

“Evet, iyi uyuduk ve dinlendik.” diye yanıtladı ipin ucunu kaçırmadan ve eklemeyi ihmal etmedi: “Şimdi de çok iyi bir safari istiyoruz Paul. Hadi bize maharetini göster bakalım. En fazla da neyi görmek istediğimizi tahmin ediyorsundur.”

“Şanslıysak göreceğiz efendim.” diye yanıtlayan Paul, gaza biraz daha basarak bozkırların derinliklerine daldı gitti. Savananın yeşil otlakları, hayvanlarla doluydu. Sağ cenahlarında yüzlercesinden oluşan antilop sürüsü, sol taraflarında kalabalık zebra topluluğu,

beride siyah kaya yığınlarını andıran bufalolar, ötede beride karınca misali her yere yayılan ceylanlar, geyikler ve tabî ki bir izci gibi onları takip eden yırtıcılar...

Dümdüz ve alabildiğine geniş bozkırların farklı yerlerinde, Rabbani bir hendeseyle dikilen tepecikler ve o tepeciklerin etrafına ve zirvesine elle konulmuş gibi duran devasa kayalar, işte o yırtıcıların ve özellikle aslanların menzilini oluşturuyordu. Aslanlar, o mekânları adeta bir rasathane olarak kullanıyor; oradan otlaklardaki otçul hayvanları izliyor ve kendilerince elde ettikleri veriler doğrultusunda avlanma stratejileri belirliyorlardı. En önemlisi, antilopların Masai Mara Nehri'nden göçleri sırasında o tepecikler ve kayalıklar, avlarıyla girişecekleri savaş esnasında aslanlara muhkem kale imkânlarının tamamını sunuyordu. O bakımdan, ormanlar kralını görebilmek için, o tepecikleri iyi gözetlemek gerekiyordu. Buna mukabil çitalar, daha küçük kayalıkları ve zaman zaman büyük ağaçların etrafını mesken edinirken leopardlar, herkesten kaçarcasına kuytu köşelerde barınıyorlardı. Serengeti'nin kendine has bu doğal kurallarını bilen Paul, gözüne kestirdiği bir tepeciğin yanına yaklaştı. Yaklaşması da isabetli oldu. Bağırırcasına onlara seslendi:

“Efendim! Lütfen kalkın, lütfen ayağa kalkın! Bakın burada bir aslan var!” diye haykırdı. Süleyman, uyuklama halinden sıyrılarak çevik bir hareketle ayağa kalktı ve hızlı bir şekilde cipin üstünü açtı. Dişi bir aslan, çalılıarın arasından çıkmış, patika yolda arabanın önünde salına salına yürüyordu. Aralarında üç beş metre ya vardı ya yoktu. Onları peşinden sürükleyen dişi aslan, arabanın önünde biraz salındıktan sonra sola saptı ve tepeciğine, orada sakladığı iki yavrusunun yanına gitti. Durup onu ve yavrularını biraz izlediler. Paul, Süleyman'dan aldığı işaretle oradan ayrıldı. Az ötedeki göle vardıklarında, su aygırlarının bir araya toplandıklarına ve suda oynastıklarına şahit oldular. Boğuşarak neredeyse gölü taşıyorlardı. Boğuşmaları, onlarla suyu paylaşan timsahları huzursuz etmiş ve bir kenara çekilip gergin gergin beklemelerine neden olmuştu. Bu vesileyle Alexandra, korkunç bulduğu timsahları da yakından gördü. Bu iki devasa hayvan türünü izledikten sonra yollarına devam ettiler.

Bu arada güneş, onları uykulu hallerini bırakıp canlanarak safarının keyfini daha derinden çıkarmaya davet edercesine ufukta görünmeye ve az da olsa etrafı ısıtmaya başlamıştı. Bu davete icabet eden Alexandra, ayağa kalktı ve güneşin doğuşunu izlemek istedi. Sonra hafifçe eğilerek Süleyman'ı elinden tuttu ve:

“Hadi sen de gel yanıma.” diyerek yanına çekti. El ele ve omuz omuza güneşin doğuşunu izlemeye başladılar. Alexandra Süleyman’a dönerek:

“Biliyor musun, seni bulduğum için çok mutluyum ve umarım bu mutluluğumuz sonsuza dek sürer.” diye temennide bulundu manalı bakışlarla. Süleyman:

“Ben de çok mutluyum. Dün gece hayatımın en güzel gecesiydi. Emin ol seninle sonsuza dek mutlu olacağız. Yoksa şüpheni mi var?” dediyse de Alexandra, yüzündeki hafif endişeyi gizleyemedi:

“Korkuyorum Süleyman! Sen Türkiye’den gelirken anneme de söylemiştim. Seni bana Tanrı’nın gönderdiğini biliyorum, fakat bu mutluluğumun yarım kalmasından öyle korkuyorum ki...” dedi. Bu sözler, Süleyman’ı yüreğinden vurmaya yetti. İçini ansızın bir sıkıntı ve sızı kapladı. “Acaba benim evli olduğumu biliyor mu? Birileri söylemiş olabilir mi?” düşüncesiyle öylesine sarsıldı ki önceki gecedeki yüzünde kalan mutluluk saniyeler içinde dağıldı ve yerini ıstırap çizgilerine bıraktı. O ana kadar kavuşmanın zevkini duyan dudakları, anında tadını yitirdi ve acıyla titredi. Gayri iradi, Ar-Ge müdürü mutaassıp Kadir’in odasının duvarında asılı olan hat levhasındaki vecizeleri hatırladı: “*Zeval-i lezzet elem olduğu gibi, zeval-i elem dahi lezzettir.*” ve de: “*Gayri meşru muhabbetlerin neticesi, sonsuz elem çekmektir.*” O ana dek pek üstünde durmadığı bu iki vecizenin ifade ettiği manalar, doğmakta olan güneş gibi bütün parlaklığıyla gözlerinin önünde belirdi. İçinden kopan fırtına, dalga dalga simasına yansdı. Alexandra, onun yüz ifadesinin birdenbire değiştiğini fark etti ve bu değişim ona, hiss-i kablelvuku ile sezdiği ve annesine: “Mutluluğumuz yarım kalacak!” sözleriyle ifade ettiği büyük fırtınanın iziymiş gibi geldi.

“Ne oldu Süleyman? Niye birden donuklaştın?” diye sormak zorunda kaldı.

“Yok, yok bir şey tatlım. İşle ilgili olumsuz bir şey geldi de aklıma, onun için moralim bozuldu.” diyerek geçiştirmek istedi Süleyman. Ama ona cevap verirken bile: “Bilmiyordur, biliyor olsaydı benimle beraber olur muydu? Olmazdı.” diye düşünerek kendini rahatlatmaya çalıştı. Alexandra: “Sabahın bu vaktinde hangi işi düşünüyorsun?” diye sormaya kalkmadan, Paul’un sesi dikkatlerini başka bir yöne çevirdi:

“Efendim, orada bir kalabalık var. Sanırım aslanları bulduk!” Paul’un haykırmasıyla, her ikisine bir anda hâkim olan karamsarlık ve üzerlerinde dolaşmaya başlayan kara bulutlar, dağılmış gözükte. Ancak sadece gözükte. Çünkü aslanlara yetişmek için hızla sürülen arabanın

sarsıntılarına paralel olarak, onlar da içlerinde sarsıntılar geçiriyordu. Kâh acı gerçekler sanki bir anda gelip onları bulacak ve yaşadıkları mutluluktan çekip koparacak düşüncesiyle gönülleri daralıyor; kâh zor şartlarda da olsa yaşadıkları aşkın ve mutluluğun sonsuza dek süreceğinin hayalini kuruyor, öyle olmasını umut ediyor ve o umutla geçici bir iç ferahlığı hissediyorlardı. Gördükleri kalabalığın yanına varıncaya kadar, bu iki his arasında gelgitler yaşadılar, tıpkı Tanzanya'yı çevreleyen Hint Okyanusu'ndaki med cezir gibi. Bir his çekilirken öbürü öne çıktı, öbür his zayıflarken diğeri güçlendi. Kalabalığın yanına ulaştıklarında, dışı bir aslanın büyük bir zebra'yı kalçasından tutmakta olduğunu ve onu yere sermeye çalıştığını gördüler. Aslan da, zebra da amansız bir mücadele veriyordu. Biri yavrularına besin götürmek için öldürmeye azmetmiş, diğeri ise yavrularına sağ salim kavuşmak için bütün gücüyle canını kurtarma çabası içine girmişti. İçinde bulundukları huzursuzluğu bir kenara atmaktan ziyade öteleyerek ayağa kalktılar ve o müthiş mücadeleyi izlemeye başladılar. Manzara gerçekten çok vahşiydi. Alexandra, o yabani sahne karşısında:

“Bu çok korkunç! Ben buna dayanamam!” diye düşük tonlu bir çığlık attı ve Süleyman'a sarıldı. Süleyman, ortaya çıkan yakınlaşma fırsatını değerlendirerek onu sarmaladı, bağrına basarak hem onun hem kendisinin korkularını ve endişelerini gidermeye çalıştı. Sonra oradaki herkes gibi pür dikkat kesildiler ve olup biteni izlemeye koyuldular. Aslanın keskin dişleri, zavallı zebranın kalçasına saplanmış, hayvancığı kan revan içinde bırakmıştı. Var gücüyle onu çekip düşürmeye uğraşırken, canı fena halde acıyan ve gücünü toparlayarak son bir hamleyle kurtulmaya gayret eden zebranın bu çabaları karşısında Alexandra, Tanrı'm, ne olur kurtulsun, diye için için yalvarıyordu. Zebra, bir anda ve de beklenmedik bir şekilde kendisini aslanın dişlerinden kurtarıverdi ve bacağındaki derin yarasına rağmen süratle koştu. Onun kurtulacağına hiç kimse ihtimal vermediğinden herkes şaşkınlık içindeydi. Lakin Tanrı, anında Alexandra'nın duasına icabet etmiş olmalıydı. Kim bilir belki gerçekten o duanın neticesinde kurtulan zebra var gücüyle kaçarken, yorgun ve bitkin düşen aslan, onu takip etmeyi birkaç defa denediyse de takip etmeye mecali kalmadığı için sonunda pes etti. Hayal kırıklığı içinde, patika yolun ortasında salına salına yürümeye başladı. Yürürken de başarısızlığının utancını yaşıyormuşçasına kafasını yere eğdi ve kimseyle göz göze gelmek istemiyormuş gibi bakışlarını yerden kaldırmadan sarı otların arasına karıştı gitti.

Zebranın kurtulması, Alexandra'yı hayli sevindirdi. Bu da ortama rahatlık, rahatlık da beraberinde neşe getirdi. Bu arada kahvaltı saati gelip çatmıştı. Paul, misafirhaneye gitmek üzere harekete geçti. Misafirhanede kahvaltılarını yaptıktan sonra, valizlerini aldılar ve çıkış

yaptılar. Zira günlerden Pazartesiydi ve akşama tekrar Arusha’da olmaları gerekiyordu. Orada bir gece daha konaklayacak, Salı sabahı erkenden Dar es-Salam’a, ardından Dubai’ye gidecekler ve oradan da her biri kendi memleketine geri dönecekti. Vakıa, Serengeti o kadar büyüktü ki, onu bir günde ya da birkaç günde gezip bitirmek mümkün değildi. Onun için, o eşsiz güzellikteki coğrafyayı ana hatlarıyla görüp, yollarına öylece devam etmeyi planlamışlardı.

Ezelden Ebede Halikının Ayinedarındır Kâinat

Masai Mara Nehri, yüz binlerce antilop için Serengeti’den Kenya’ya göç ederken geçtikleri ölümcül bir sırat köprüsüydü. Mevsimi olduğundan Alexandra ile Süleyman’ın, dünyanın en büyük göçlerinden birisi sayılan bu geçişi görme ihtimalleri vardı. Nitekim nehrin yanına vardıklarında, göçün yavaştan başladığını müşahade ettiler. Mihnet yüklü bir yolculuğa çıkan yüzbinlerce antilobun bir kısmı, öncü timler gibi canı pahasına nehre atlamış ve yüzerek karşı tarafa geçmeye çalışıyordu. Manzara tam bir mahşeri andırıyordu. O meşakkatli sıratı aşabilen hayvanlar, taptaze ve haliyle yemyeşil otlaklara, onlar için bir nevi cennet sayılan meralara ulaşacaklardı. Bahtsız hayvanlarınsa o sıratın ayakları kayacak ve ürktükleri o cehenneme düşecekler, ya onları parçalamak için canavarca ağzını açmış bekleyen timsahlara yem olacaklar ya da nehrin azgın dalgalarına kapılacaklar ve cansız bedenleriyle akbabalara ziyafet çekeceklerdi. Bu açıdan, verdikleri hayat memat mücadelesinde her bir hayvan kendi derdine düşmüş ve kim bilir o hengâmede yavrusu bile umurunda değildi. Alexandra, çok etkilendiği bu tablo karşısındaki hislerini:

“Safari yapıp da bu manzarayı görmemek bir mahrumiyettir.” sözleriyle ifade edebildi. Süleyman’a gelince, büyüleyici ve nefes kesici bulduğu bu görüntüler karşısında, perdeyi biraz daha yükselterek:

“Dünyada yaşayıp da bu coğrafyayı görmemek bir mahrumiyettir.” dedi.

Uzunca bir süre nehrin içinde çırpınan antilopların amansız hayatta kalma mücadelelerini, o mücadeleden kaynaklanan acıklı hâllerini izlediler, insanın yüreğini merhametle titreten yakarışlarını dinlediler. O anda nehir, Süleyman’ın gözüne çok acımasız görüldüğü gibi, bir o kadar da gizemli ve efsunlu geldi. Feveran eden sulara baktıkça, o vahşi manzarada farklı manalar aradı. İçinden, sanki ezelden geliyor, doğaya hayat vere vere Serengeti’ye ulaşıyor ve sonsuzluk kapısından geçerek ebede akıp gidiyor. Ama ya ebet yoksa

ve evren sonsuz değilse, diye geçirdi. Öyle olmadığına iman ettiğinden aradığını bulamadı ve müşahade ettiklerini, mutlak acımasızlık ve merhametsizliğin eseri saydı. Oysaki tabiatın deruni tarafına nüfuz edebilecek inanca sahip olsaydı, Tanrı'nın Kitabı Ekber denilen kâinat kitabından şu manaları okuyabilecekti: “Nasıl ki o nehir suyunun genelinde ve her bir damlasında yansıyan güneşler, gökyüzündeki bir tek güneşin aynalarıysa; aynı şekilde canlı ya da cansız kâinatta var olan her bir şey de, bir tek gücün yansımasıdır ve o gücün iradesi ve tasarımı neticesinde vücut bulmaktadır. Nasıl ki bir yandan akıp gitmeleriyle kendilerinin geçici olduklarını ilan eden güneşlerin, geriden gelen sulara ve damlacıklarda yansımaya devam etmeleri, o bir tek güneşin sürekliliğini gösteriyorsa, aynı surette yok olmasıyla faniliğini ilan eden her bir canlı da, cansız bedeniyle diğer canlılara yaşam kaynağı oluşturmakta ve böylece ebede göz kırparcasına giderken o mutlak yaratıcının ebediyetini de haykırmaktadır. Dolayısıyla vahşet gibi gözüken o doğal tabloda, aslında rahmet ve canlılığın devamı saklı tutulmaktadır. Tıpkı küçücük bir tohumda saklı tutulan koskocaman bir ağacın, tomurcuk açıp boy verebilmesi için, o tohumun fena bulması gerektiği gibi...” Hattâ tabiatın lisanihâliyle anlattıkları ona: “Toprak altında çürüyen tohumun, toprak üstünde bambaşka bir âlemde hayat bulması misali, bütün canlıların öldükten sonra başka bir âlemde o ebedi gücün ayinedarı olmaya devam etmediklerini kim söyleyebilir? Dünyanın da yer aldığı milyarlarca güneş sisteminden oluşan galakside ve milyarlarca galaksiden oluşan evrende bulunan trilyonlarca gezegende, dünyadan ayrılıp giden canlılara, farklı şartlarda farklı hayatlar sunulmadığını kim ispat edebilir? Doğumla dünya gezegenine gelindiği gibi, ölümle başka bir gezegende doğuluyor olunamaz mı?” sorularını sorduracak; “Cennet ve cehennemin, insanların dünyada işledikleri amellere göre, intikal ettikleri gezegende karşılaşacakları iyi veya kötü hayat şartları olup olmadığını; ebedi hayat denilen şeyin, bir gezegenden bir gezegene seyahat edip durma şeklinde tecelli edip etmediğini kim bilebilir?” çağrışımaları yapabilecekti. Ancak Süleyman, yaratana inancını tamamen yitirmiş olduğundan, değil bu kadar derin düşünüp bu çağrışımları yapabilmek, o nehirde cereyan eden hadiselerin, rahmet ve canlılığın devamı için gerekli olduğunu ve tecellisindeki hakikatleri dahi anlayabilmekten çok uzaktı. Alexandra'ya gelince o, sadece antilopların çektikleri acıları düşündü ve onlara üzüldü.

Süt, Et ve Kan...

Misafirlerinin Serengeti'den beklentilerine yeterince karşılık bulduklarını ve artık gönül rahatlığıyla yollarına devam edebileceklerini düşündüklerini hisseden Paul, onlara iyi bir safari

yaptırmanın huzuruyla arabasını çalıştırdı ve çıkışa yöneldi. Giderlerken, yanından teğet geçtikleri ufak bir gölcükten su içmeye çalışan bir fil ailesine rastladılar. Ailenin büyük fertleri sularını içerlerken yavru filler, gölcüğün tam ortasında şakalaşıyorlardı. Yavruların o halleri, onlara sevimli bir sürpriz oldu. Ancak en büyük sürpriz, biraz daha ilerde bekliyordu onları, özellikle de Alexandra'yı. O sürprize ulaştıklarında Alexandra çığlık atarak:

“Zürafalar! Zürafalar! Bak sürü hâlinde!” diye haykırdı. Tam karşılarında yirmiden fazla üyeden oluşan, geniş bir zürafa ailesi duruyordu. Yaşlı büyükleri, genç üyeleri ve yavrularıyla Serengeti'nin ortasında bütün ihtişamıyla rahatça istirahat eden aileye, büyülenmiş gibi bakıyordu Alexandra. Süleyman'ın elini tutarak:

“Biliyor musun, ben geniş aileden hoşlanıyorum ve evlendiğimde üç çocuk yapmak istiyorum. İki erkek ve bir kız. Bir erkeğin adını Robert, kızın adını da Elizabeth koymak istiyorum.” dedi.

“Peki, ikinci erkeğin ismini ne koyacaksın?” diye sordu Süleyman.

“Onu da sen koy.” diye yanıtladı Alexandra hiç düşünmeden. Bu yanıt, Süleyman'ı afallattı ve aralarında bir an sessizlik yaşanmasına neden oldu. Sonra iradesini toparlayarak:

“Ne yani benimle evlenmek mi istiyorsun?” diye sordu.

“Bu sana bağlı. Sen istemez misin?”

“İsterim tabii.” demek zorunda kaldı Süleyman ve içinden “Ah keşke yapabilsem.” diye geçirdi.

“Fakat ben çocuklarımı kendi kültürüm ve inancım ile büyütme istiyorum. Bunu kabul edersen belki seninle evlenmeyi düşünürüm.”

“Olur tabii. Sen nasıl istersen...” Bu yanıttan memnun kalan Alexandra, şirinlik yaparak ve işaret parmağını tembih amaçlı ona doğru doğrultarak:

“Bak, ne kadar çocuğumuz olursa olsun, ben en tatlı çocuğun olarak kalacağım. Tamam mı?” dedi. Süleyman onu sarmalayarak:

“Sen sonsuza dek benim en sevimli çocuğum olarak kalacaksın.” diye teyit etti ve alnına bir öpücük kondurdu. Sonra her biri, çapraz şekilde başını diğerinin omzuna yasladı ve

ortalığı yine bir sessizlik kapladı. Bir süre öylece kalarak zürafa ailesini seyrettiler. O arada zürafa ailesinden genç bir çift karşı karşıya geldi, onları taklit ediyormuşçasına ya da onlara nispet yapıyormuşçasına boyunlarını çapraz bir şekilde birbirine doladılar ve birbirlerini sevmeye başladılar. Zürafaların o görüntüsünden derin bir keyif alan Alexandra, bunu gelecekleri adına olumlu bir ilahi işaret olarak yorumladı. Bir süre sonra Paul:

“Efendim devam edelim mi?” diye sordu.

Edelim, diye mırıltıyla cevapladı dalgın olan Süleyman. Paul, tam gaz yola koyuldu. Çünkü öğlen olmuştu ve misafirlerini akşam olmadan Arusha’ya ulaştırması gerekiyordu. Serengeti artık terk edildiğinden cipin üstünü kapattılar ve dinlenmek üzere oturdukları koltukta başlarını birbirine dayayarak kestirmeye koyuldular.

Hayli mesafe aldıktan sonra Paul’un ansızın arabayı durdurmasıyla, tatlı uykularından sıyrılıverdiler. Doğrularak ne olduğuna baktıklarında, Avrupalı genç bir çiftin, arıza yaparak onları yolun ortasında bırakan ciplerini tamir etmeye çalıştıklarını gördüler. “Bu genç çift bizden daha çılgın olacak ki cipi kiralayıp kendileri kullanmaya kalkışmışlar.” diye düşünmeden ve bunu mırıltı şeklinde birbirlerine söylemeden edemediler. Onlara yardımcı olmak için cipten inip yanlarına giderek:

“Yardımcı olabilir miyiz?” diye sordular. Genç çift, kan ter içinde kalmış bir vaziyette:

“Çok teşekkür ederiz. Birkaç saattir uğraşıyoruz, ama aslında ne bizim ne de sizin yapabileceği bir şey yok.” diye yanıtladılar.

“O zaman yardım isteyelim.” diye teklifte bulundular.

“Tekrar teşekkür ederiz. Çok nazıksınız. Biz tur şirketimizden yardım istedik, sanırım gelmek üzereler.” diye cevaplayan genç çiftten erkek olanı, hafif gülerek ve umutlu olmadıklarını belli ederek ilave etti:

“Fakat onlar gelene kadar, gördüğünüz gibi şansımızı deniyoruz.” Onlara acıyan Alexandra ve Süleyman, yanlarında bulunan soğuk sulardan ve meyvelerden ikramda bulundular ve şans dileyip ayrıldılar. Daha kestirmeye niyetlenmeden Paul, dikiz aynasından onlara bakarak seslendi:

“Efendim, ileride Masai kabilesinin bir köyü var. Oraya uğramak ister misiniz? Bence uğrarsanız çok iyi olur. Çok farklı şeyler göreceksiniz.”

“Uğralalım da tehlikeli değil mi?” diye yanıtladı Süleyman.

“Hayır efendim. Herhangi bir tehlike söz konusu değildir. Oraya her zaman turist uğramaktadır. Şu ana kadar hiç bir sorun yaşanmadı Efendim. Elli dolar verdiniz mi, sizi bir aziz gibi karşılarlar. Kaldı ki ben sizinle beraberim.” diyerek onlara bir zarar gelmeyeceğinin teminatını verdi. Paul’un cevabından tatmin olan Süleyman, Alexandra’nın kararı ona bırakması üzerine gidebileceklerini söyleyince de direk köye doğru sürdü arabasını. Yaklaşık elli kilometre yol aldıktan sonra ulaştıkları köyün önündeki alanda cipi park etmesiyle kadınların, erkeklerin ve çoluk çocuğun paldır küldür cipin etrafını sarmaları bir oldu. Tabii Süleyman’la Alexandra’yı da bir tedirginlik ve gerginlik sardı. Süleyman, Alexandra’nın elini sımsıkı kavrayıp, telaşını yenmesine yardımcı oldu ve yavaş yavaş arabadan inmesini sağladı. İner inmez, kalabalık arabayı bıraktı ve etraflarını çevreleyerek onları çember içine aldı. Her birinden ayrı bir ses çıkıyor ve bir şeyler anlatarak, ziyaret esnasında elde etmeyi umduğu menfaatin yolunu, şimdiden açmaya uğraşıyordu. Ancak o telaş içerisinde Alexandra’yla Süleyman’ın, kimseyi dinleyecek durumları pek yoktu. Zira kalabalığın ısrarı, tedirginliklerini arttırmaktan başka bir işe yaramıyordu. Birbirlerine kenetlenmiş vaziyette, etraflarındakilere bakıyorlar ve sadece neler olduğunu anlamak istiyorlardı.

Yarı çıplak kadınlar ve genç kızlar, eski püskü bir bez parçasıyla sadece avret yerlerini örtmüş erkekler, çırılçıplak çocuklar ve annelerinin kucağında, bir gıdım besine muhtaç oldukları her hallerinden belli sersefil bebekler... Bebeklerin görünüşleri dayanılacak gibi değildi. Açlıklarına rağmen, annelerinin göğüslerini emmeye yeltenmiyorlardı, çünkü onların kupkuru olduklarını, kim bilir kaç defa sonu hüsrarla bitmiş denemelerle öğrenmişlerdi. Analarının göğüsleri kadar kurumuş olmaları ve içinde bulundukları kelimelere sığmayan sefaletleri yetmezmiş gibi, bir de onları daha da kurutmak isteyen canlılar vardı. Onlarca sinek dudaklarının, burunlarının ve gözlerinin etrafında konaklamış, oralardaki nemi emmekle meşguldü. Bebeklerse ya onları kovacak mecalleri kalmadığından ya da artık kendi vücutlarının bir parçası gördüklerinden, sineklere ilişmiyorlardı. İki sevgili, yetişkinleri süzdüklerinde bu sefer bambaşka bir garabetle karşılaştılar. Kimisi kulaklarını ve dudaklarını deldirmiş, oraya tahmini on santimetre çapında bir teneke kapağını yerleştirmiş ve böylece çok tuhaf bir yüz görüntüsünün ortaya çıkmasına yol açmıştı. Kimi de yolda atılı bulduğu bir araba lastiğinden bir çift terlik ya da ezerek düzleştirip uçlarından geçirdiği ipe bileklerine bağladığı plastik su şişesinden kendine sandalet yapmıştı. Alexandra, bu görüntüleri rüyasında görseydi kesinlikle kâbus belleyip o gece uyuyamazdı. Durumlarının farkına varan Paul, imdatlarına yetişerek köylülerin bekledikleri elli doları Süleyman’dan aldı ve köye kabul edilmenin bedeli

olarak onlara verdi. Parayı alan köy fertleri, hemen tek sıra hizaya girdiler, ellerindeki mızraklarını ve kılıca benzer aletlerini havaya kaldırarak hayvan ulumaları gibi sesler çıkarıp zıplamaya başladılar. Çıkardıkları seslerin, Alexandra ve Süleyman'ın bir gece önce Serengeti'de duydukları yabani hayvanların seslerinden nerdeyse farkı yoktu. Misafirlerini memnun etme uğruna her birinden ayrı bir hareket, ayrı bir bağırma ve farklı bir zıplama sadır oluyordu. Köylüler, cismen bölük pörçük görüntü vermesine rağmen hepsinin birleştikleri ve paylaştıkları durumlar da çoktu. Mesela hepsi zayıf ve çelimsizdi. Kadını ve erkeğiyle hepsi, neredeyse çıplaktı. Yetişkininden çocuğuna kadar, her bir ferdin gözünde aynı mahzunluk ve geleceğe dair aynı umutsuzluk vardı. O umutsuzluğun içine dürülmüş olan ve gözlerinin ferini alan kupkuru bir beklenti de buna dâhildi. Toz ve kir, hepsinin vücutlarında ve özellikle yüzlerin-

de alametifarikaları hâline gelmişti. Bütün tedirginliklerine rağmen köylülerin insanın içini sıızlatan kötü hallerini fark edebiliyor, fakat o an için üzerinde durup düşünemiyorlardı. Zira o anda akıllarında bir tek şey vardı, o da güvenlikleriydi. Meselenin nezaketinin bilincinde olan Paul, hemen yanı başlarında durmaya özen gösteriyor ve yapılanların geleneksel bir misafir karşılama töreni olduğunu anlatarak endişelerini gidermek istiyordu. O tuhaf ve irkiltici merasim eşliğinde, sözüm ona köye girdiler.

Bu tipik Masai köyü, daire oluşturacak şekilde konumlandırılmış hanelerden oluşuyordu. Her biri, ortalama on ila on beş metrekaarelik bir alana kurulmuş, çatıları balçık ve çalıyla kubbe şeklinde örülmüş, boyu iki metreyi aşmayan ilkel yapılarıydı. Dolayısıyla köy denilen yer, belki bin metrekaarelik bir alanı geçmiyordu. Çember şeklinde olduğu için ortada zemin üzerine yine balçıktan yapılmış birkaç ocağın bulunduğu geniş sayılabilecek bir meydan vardı. Sağa sola düzensiz konulmuş plastik leğenler, bidonlar ve aralarına gelişigüzel atılmış dışı kapkara, eski püskü alüminyum tencereler ve kap kacaklar göze çarpıyordu. Ayrıca ortasında, çitlerle çevrili küçük bir yer de mevcuttu. Bütün bunlara bakıldığında, köylülerin ortak kullandıkları bu mekânda yemek pişirdikleri, bulaşıklarını ve çamaşırlarını yıkadıkları ve varsa hayvanlarını tuttıkları anlaşılıyordu. El ele köyü gezerlerken, kendilerine zarar gelmeyeceğini anladıklarından artık rahatlamışlardı. O rahatlığın etkisiyle Süleyman, etrafını saran kalabalığa sorular yönelterek köydeki yaşamları ve oturdukları evleri hakkında bilgi almaya çalıştı. Genç delikanlı Joseph, girişimciliği ve sempatikliğiyle öne geçere sözcülüğe soyundu:

“Sir!” dedi ve heyecanla anlatmaya başladı. “Bu köy, on beş haneden oluşuyor. Her bir ev, bir anneye ve onun çocuklarına ait. Başımızda da bir tek babamız var ve biz hepimiz

onun çocuklarıyız. Yani burada gördüğünüz herkes kardeştir. Kardeşler olarak sayımız yüz yirmi birdir.” Hayretler içinde dinliyorlardı anlatılanları. İnlanılacak gibi değildi söylenenler. Tasavvurlarını zorlayan bir hayat tarzıyla karşı karşıyaydılar ve nasıl bir tepki vereceklerini bilmiyorlardı. Joseph’in konuşmaları onlara bir hayalmiş, kurguymuş gibi geliyordu. Ama söylenenlerin hepsi gerçektir ve onlar o gerçeğin tam ortasındaaydılar. Joseph de alacağı bahşışı düşünerek, rehberliği kimseye kaptırmak istemiyor ve onları yönlendirmeye özen gösteriyordu:

“Efendim, şu soldaki haneye girelim.” diyerek onları Masailerin alabildiğine egzotik duran geleneksel hanesine girmeye davet etti.

Girip girmemeyi düşünmeye fırsat kalmadan kendilerini içerde buluverdiler. İçerisi, gündüz olmasına rağmen karanlıktı, hem de önlerini göremeyecekleri kadar. Cep telefonlarının ve kameranın ışığını açarak etrafı görmeye çalıştılar. Gördükleri yaşam sahneleri, modern hayatta yaşayan bir insanın aklının alabileceği türden değildi. Yaklaşık on beş metrekarelik bir alana sahip olan ev, dört bölmeden oluşuyordu. Birinci bölme, girişin hemen solunda yer alan ve annenin sağ ya da sola dönemeyecek şekilde ancak yatabildiği, tabut hacmince bir yerdi. İkinci bölme, arada bir yanlarına uğrayan babanın uzanamadan, sırtını duvara dayayarak uyabildiği ufak bir kısımdı. Üçüncü bölme ise çocuklara aitti ve yetersiz olduğu çok barizdi. Son bölme de orta alandı ve yerde bulunan kap kacaktan, burada yemek pişirdikleri anlaşılabilirdi. Gördükleri karşısında hayli üzüldüler. Fakat içlerini en fazla acıtan şey, hepsinin toprak zemin üzerinde yatıp kalkmakta olduklarını keşfetmeleriydi. Çünkü çıplak zemini örtebilecekleri basit bir hasırdan bile yoksunlardı. Buna rağmen yaşıyorlardı. Buna rağmen yuva kurmuşlardı, hem de içinde zor bela hareket edilebilen ve bir insanın belini bükmeden yürüyemediği daracık bir mekânda. Hayretin ve merhametin vermiş olduğu suskunlukla evden çıktılar ve Joseph’in rehberliğinde kalabalık bir heyetle “okul” dedikleri yere gittiler.

Köyün elli metre uzağında kalın tahtalarla çevrili çıplak bir mekân, tek sınıflık mektep vazifesi görüyordu. Sınıf öğretmeni, onları kapıda karşıladı ve içeri aldı. Sınıfta karşılaştıkları manzara, gezdikleri hanede gördüklerinden daha az şaşırtıcı olmadı. Okuma-yazma öğrenmeye çalışan otuza yakın öğrenci, nereden geldiği ve kimin verdiği belli olmayan, masa denemeyecek kadar deforme olmuş sıralarda oturuyordu. Antik denecek seviyede eskimiş bir yazı tahtasının kullanıldığı sınıfın zemini de, evleri gibi topraktandı. Yaptıkları yaramazlıklarla kaldırdıkları toz dumandan üst-başları hayli kirlenmiş, yarı çıplak bir hâldeki bu kara kıtanın kara çocukları, kim bilir belki kapkara kaderlerini yenme hayalleriyle okumaya çalışıyorlardı.

Ağızlarına kadar sünen sümükleri, kara tenleri üzerinde kara tahtanın üstündeki beyaz bir tebeşiri andırıyordu. İçlerinden hiç birisinin de ondan kurtulmayı düşündüğü pek yoktu. Değil mutlu bir gelecek hayali kurmak, belki de hiçbirisinin içinde bulunduğu kara bahttan haberi bile yoktu. Tek hayalleri, macera hissiyle yanlarına uğrayan turistlerin birisinden bir şey koparabilmektir. Hepsi kardeş olduğundan, hiçbirisinin diğerinden çekindiği yoktu. Öğretmenleri ise ellili yaşlardaki ağabeyleriydi. Tahtaya şöyle bir göz gezdirildiğinde yazdığı cümlelerden eğitim dilinin İngilizce olduğu hemen görülebiliyordu. Köyde bulunan her bireyin, şakır şakır İngilizce konuşması başka neyle izah edilebilirdi ki zaten. Öğrencilerle bol bol fotoğraf çektiren Alexandra ve Süleyman, çocukların o tek hayalini sezdikleri için el çantalarında bulundurdıkları çikolataları, kekleri ve bisküvileri dağıtarak oradan ayrıldılar.

Sonra Joseph, onları köy pazarına götürdü. Pazar dediği yer, köye ilk girdiklerinde gördükleri meydanın çevrili olduğu tahta çitlerden ibaretti. Köy efradı o çitleri, el emeği göz nuruyla incik boncuktan, renkli bezlerden ve ağaçlardan yaptıkları hediyeelik eşyalar için bir sergi haline getirmişti ve ürünlerini, hem birbirlerine hem de turistlere satmaya çalışıyorlardı. Böylesi bir pazar yeri, Alexandra ve Süleyman için ancak trajikomik sayılabilirdi. Nitekim orayı gördüklerinde, dudaklarına acı bir tebessüm yayıldı. Ürün sahipleri, fırsat bu fırsat diyerek yanlarına sokuldular ve onlara bir şeyler satmaya çalıştılar. Bunu başarmak için de bir sürü dil döktüler. Yoğun ısrarlar neticesinde Alexandra ve Süleyman, sırf onları mutlu etmek için birbirlerine hediye aldılar ve hemen ardından çıkmak istediklerini Joseph'e söylediler. Çıkışa ilerlerken Süleyman, köy sakinlerinin ne yiyip ne içtiklerini sordu. Aldığı cevap, insanlık tarihine not düşülecek cinstendi: "Süt, et ve kan!" o kadar. Başka bir yiyecek bilmiyorlardı. Elektriğin olmadığı, suyun binbir zahmetle kilometrelerce uzaklıktan bidonlarla başlar üzerinde taşınarak getirildiği böylesi bir yokluk ortamında yaşamın hâlâ devam ediyor olması, başlı başına bir mucizeydi. Alexandra ve Süleyman, kendilerine ıstırap veren düşünceleri bastırarak ve belki de daha fazla acı hissetmemek için kendilerinden bile saklayarak, ziyaretlerini tamamladılar ve arabalarına bindiler.

Karanlıktı Dünyaları, Çölün Ortasında Yoktu Şafak

Yola çıkar çıkmaz ikisi de kendi iç âlemine daldı. Kendilerini neredeyse mistik ve sihirli bir zaman diliminde hissettikleri ve öylece sürüp gitmesini diledikleri Serengeti gezisi, o andan itibaren onlar için bir vicdan muhasebesine dönüştü. Ayrılık vakti geldiğinde ne olacağını, adını bile henüz koyamadıkları ilişkilerinin, memleketlerine döndükten sonra nasıl ilerleyeceğini düşünmekten kaynaklanan iç çatışması, onları yorgun ve bitkin düşürdüğü gibi,

biraz önce hallerini görüp derinden etkilendikleri ve uğurlarında bir sürü şey yapmaya söz verdikleri Masai köylülerini unutturdu. Kıtaları aşarak, yasak aşklarına zemin aradıkları bir yerde, o insanların başlarını kuru toprak üzerine koyma pahasına yaşayabilecekleri bir mekândan dahi mahrum olduklarını tamamen akıllarından çıkarttılar. Kendileri için harçlık bile olamayacak elli dolarlık bir meblağla, insanlığın en sefilane hayatını süren o köylülerin yaşamlarının mahremiyetine girme hakkını satın almışlardı. Onların sefalet manzaralarını eğlenceymiş gibi izlemişler; ödedikleri o elli dolarla, onlarca insanın büyük bir sermaye edinmenin mutluluğunu yaşadıklarına şahit olmuşlardı.

Köy içinde dolaşırken içi sızlayan Alexandra, memleketine döner dönmez Afrikalılara yardım eden kuruluşları bulacağına ve onlara sürekli yardım yapacağına ve dahası, bütün arkadaşlarını buna teşvik edeceğine dair kendi kendine söz vermiş; Süleyman da aynı şeyleri tasarlamıştı. Hattâ insanı insanlığından utandıracak vaziyette bulunduğu ve adlarını “sefiller topluluğu” koymaktan kendini alamadığı o köylüleri görünce, Victor Hugo’yu ve onun “*Sefiller*” isimli romanını hatırlamış: “Ah Victor Hugo! Senin sefillerin, buradakilerle kıyaslanınca fantezi sayılmış. Benim gördüğüm sefaleti görseydin, kim bilir ya romanını yırtıp atardın ya da ismini ‘*Sefiller*’ değil de ‘Efendiler’ koyardın.” diye içinden intizar etmişti. Ama ikisi de gördükleri o iç acıtan görüntüleri ve insanları, ciplerinin çıkardığı toz dumanın arkasında bıraktılar, âdeta birer bencil kesilip sırf kendi dertlerine düştüler.

Özellikle Alexandra, çok tedirgindi. Yeni ilişkisini babasına ve kardeşine nasıl açıklayacağını, dört yıldır beraber olduğu ve evlilik planları yaptığı sözlüsüne durumu nasıl izah edeceğini, ona nasıl “bitti” diyeceğini aklından geçirdikçe, yokuş yukarı tırmandığını ve gitgide nefes almakta güçlük çektiğini hissediyordu. “İkinci defa bir araya geldiğin bir insanın uğruna hayatını değiştirebilir misin? Değiştirsen bile, onunla mutlu olacağından ne kadar eminsin? Daha bugünün sabahında, Süleyman’ın yüzünde esen fırtınalara şahit olmadın mı? Onların geçici olduğuna inansan dahi, hayatın gerçeklerinden kaynaklanacak fırtınaları nasıl göğüsleyeceksin? Her şeyden evvel farklı dinlerdensiniz. Farklı milletlerdensiniz. Farklı ülkelerdensiniz. Diyelim ki ebeveynini ve sözlünü aştın, peki bu ana farklılıkları aşabilir misin? Hadi sevdan uğruna bu farklılıkları da aşabildin, gerçekten aradığın insan Süleyman mı?” Sorular birbiri ardınca aklından geçiyor ve sabırsızca ondan cevap bekliyordu. Hislerini tahlil etmeye çalışırken, o esnada başını cipin iç duvarına yaslamış uyuyor görünen Süleyman’ın yüzüne derin derin baktı. Onu ne kadar çok sevdiğini, ondan asla vazgeçemeyeceğini ve aslında her şeyi göze alarak burada yanı başında bulunmasının nedeninin, ona beslediği tartışma kabul etmez sevgi olduğunu bir kez daha kavradı. O aradığı, mutlu olabileceği erkekti ve menfi

düşüncelerinin tümü, aslında onu kaybetme endişesi ve korkusundan kaynaklanıyordu. Sabahleyin yüzünde okuduğu ve zihninden bir türlü çıkaramadığı duygu fırtınasından yola çıkarak evham yapmıştı. Onun kendisini terk etme ihtimalinden korkuyordu. Onu bir daha görememekten, onun tarafından aynı derecede sevilmemiş olmaktan... Süleyman'ın kendisiyle gönül eğlendirdiği ve bir oyun oynamış olabileceği, ona pembe bir rüya yaşatıp sonra o rüyadan uyandıracağı endişesiydi bütün o korkularını, kuşklarını tetikleyen. İşte bu düşüncelerle, Süleyman'ın yüzünde hem korkularını hem olumsuz düşüncelerini yenebilmesine yardımcı olacak manalar aradı. Fakat görmeyi arzu ettiği işaretleri bir türlü bulmadı.

Süleyman'a gelince o, Alexandra'nın içindeki fırtınalardan habersiz, başını cipe öylece dayamış, yarı uykulu yarı uyanık bir vaziyette bu aşkın kendisini nereye vardıracağını kestirmeye çalışıyordu. Alexandra'yı sevmesine çok sevmişti. Ona tutkundu, bundan emindi. O yaşına kadar, hiç bir varlığa bu kadar muhabbet beslediğini de hatırlamıyordu. Zaten hemen evlilik hayalleri kurmaya başlamaları, yaşadıkları aşkın büyüklüğünün ispatı değil miydi? Ancak kendisi evliyken ve bir kızı varken, onunla nasıl evlenebilecekti? İlk tanıştıkları günden itibaren ara ara aklına gelen bu gerçek, Alexandra ile aralarında evlilik mevzusu geçtiğinden bu yana, sinsi bir kemirgen gibi beynine sızmış, aralıksız kemiriyordu. Bir an düştüğü bu manevi girdaptan nasıl kurtulabileceğini düşünürken an geliyor: "Her şeyden evvel, ona evli olduğumu söylemem lazım. Sonra her şey hallolur. Beni çok sevdiği için mutlaka affedecektir." kanaati, nereden geldiğini bilemediği bir saik ile ağır basıyordu. Bu çok basit fikri, belki de kendisini rahatlattığını fark ettiğinden benimsiyor; fakat hemen arkasından gelen düşünceler, işin içinden bu kadar kolay sıyrılamayacağını hatırlatıyordu. "Alexandra, ben evliyim." demek bu kadar kolay mıydı? Böylesi bir itiraf karşısında, Alexandra yıkılmayacak mıydı? Sevgisi nefrete dönüşmeyecek miydi? Bir daha yüzünü görmek istemeyeceğini içten içe kabul ediyor ama buna dayanamayacağını da biliyordu.

Sonunda, o gün itibariyle ondan ayrılacak olmasına bile yüreği yanıyorken tamamen kopmayı asla kaldıramayacağına karar verdi ve o anda aklına gelen bir fikre can simidi gibi sarıldı. Eşinden boşanacak, ondan sonra ona açıklama yapacaktı. Alexandra, belki ilk etapta çok üzülecek ve kırılacak, çok kızacak, fakat sevdaları hatırına boşandığı için nihayetinde onu bağışlayacaktı. Aklı, bu kararına tam olur, diye vize verecekken ta derinliklerden kopup gelen başka bir ses olmaz öyle şey, dedi. Eşini boşaman durumunda o çaresiz hâliyle ne yapar, nereye gider? Sensiz ayakta durabileceğini mi sanıyorsun? O, durmayı başarsa bile minicik bedeniyle kızın, babasız ve dolayısıyla korumasız bir şekilde hayata nasıl tutunabilecek ve yaşamın meşakkatlerine nasıl direnebilecek, diye sordu kendine. Bu düşünceyle kalbi sıkışıp daraldı,

göğsünün sızladığını hissetti ve aynı anda da, ruhunun tam merkezinde şiddetli ve sonu belli olmayan bir meydan savaşının başladığını anladı.

Sapmışsın Yanlış Bir Yola, Ne Gelir Elden Kayıpsın

Süleyman, İstanbul’a gurup vaktinde ulaştı. Uçaktan indikten hayli zaman sonra açtığı telefonunda, gelen mesajların ve arayan numaraların peş peşe sıralandığını gördü. “Ulaştın mı?” diye eşi defalarca mesaj atmıştı. Annesi ve babası tarafından, iş yerinden, Arabistan’dan, Dubai’den, İngiltere’den ve daha bir sürü yerden aranmıştı. Ama en fazla arayan, memleketine Süleyman’dan birkaç saat evvel varmış olan Alexandra idi. Onun tedirginliğini ve merakını dile getirdiği bütün mesajlarını okudu fakat cevap vermedi, vermek istemedi. Yol boyunca uzun uzun düşünmüş; yüreği ve ruhu onunla kalmak istese bile aklı, o noktada durmasını telkin etmiş ve sonunda bu ilişkiyi bitirmenin en doğrusu olduğuna karar vermişti. Evinde olmalıydı ve işte olacaktı. Kızının yanında durmalıydı ve duracaktı. İşine sahip çıkmalıydı ve çıkacaktı. Bindığı takside derin efkâra dalmışken telefonu çalmaya başladı. Arayanın Alexandra olduğunu sezdiğinden, açmadı. Telefon, defalarca çaldı. O cevap vermedikçe ısrarla çaldı ve Süleyman, kendisini erimekte olan bir mumdan faksız hissetti.

Bütün gece bir nebze olsun gözüne uyku girmedi. Güneş doğmadan kalktı ve hem evinden hem kendisinden kaçarcasına kendini işyerine attı. Daha birkaç dakika geçmemişti ki, hiç beklemediği bir anda telefonun zil sesiyle irkildi. Arayan yine Alexandra idi. Onun da hiç uyuyamadığını, canının çok yandığını tahmin ettiği için yüreği daha fazla dayanmadı ve uzunca çalan telefonunu açtı. Alexandra’nın sakin ama kırılgan ve titrek bir sesle:

“Hayatım ulaştın mı? İyi misin?” sorusuna kısa ve net bir cevap verdi:

“Evet, ulaştım ve iyiyim merak etme.”

“Peki, niye bana şu ana kadar cevap vermedin?” İçin için yanan gönlüne bir kor daha ilave ederek ve acı acı yutkunarak:

“Alexandra, benden uzak dur. Beni bir daha arama ve beni unut.” dedi kesin ve bir o kadar da katı bir ifadeyle.

“Ne demek bu? Nasıl böyle bir şey söylersin?”

“Sen bana gerçekten âşık oldun mu?”

“Buna aşk mı denir, başka bir şey mi denir bilemiyorum. Aramızda ne olup bittiğini sen bilmiyor musun?”

“Bak Alexandra, en doğrusu bu ilişkiyi daha fazla ilerletmeden burada bitirmek. Beni sevmiş olabilirsin, ancak benden vazgeçemeyecek kadar âşık değilsin sanırım. Dolayısıyla beni bırak. Benden vazgeç. Neden olduğunu da lütfen sorma bana.” Konuşmalarının başından itibaren gözyaşlarını zor zapt ettiğini, sık sık iç çekişleri ve sesinde giderek artmış olan titremeyle ele veren Alexandra, ağlamaya başladı:

“Hissediyoordum beni terk edeceğini. Biliyordum mutlu olamayacağımı.” diyerek hıçkırıklarla telefonu kapattı. Alexandra’nın ağlamasını duymasıyla birlikte, sanki küçülüp bir çekirdek haline gelen Klimanjaro volkanı, yüreğine konmuş da faaliyete geçmiş gibi alev alev içi yanmaya başladı. Yerinde duramaz oldu. Ofisinde tabiri caizse fıldır fıldır dönerken içine düştüğü cendereden kendisini kurtaracak bir çıkış aradı. Vücudunun ahengi bozulmuştu. Her bir organı, ayrı bir yana savruluyor, ne düşüncelerine ne cismine hükmedebiliyordu. Akli ayrı gerekçelerle: “Eşin ve bir kızın var. İşin... Çevren... Oturmuş bir hayat düzenin var. İş hayatında önün çok açık ve geleceğin çok parlak... Bunların hepsini kaybedersin. Onun için sakın ol, bağrına taş bas ve hayatına kaldığın yerden devam et.” diye aldığı kararı savunuyor; vicdanı: “Süleyman, şu anda kurulu bir cennete sahipsin. Allah sana uyumlu bir eş, dünya tatlısı bir kız evlat, kaliteli bir meslek, çok değerli dostlar vermiş. Tıpkı atan Âdem gibi İblis’e kanıp aşk yüzünden cennetini yitirme.” diyerek bu savunmayı destekliyordu. Öte yandan yüreği, tutkusu ve arzusu, bambaşka araçlarla saldırıya geçiyor: “Cennetin ne önemi var Alexandra olmadan? Onun gülümsemesi, onun konuşması, cilvesi, nazı, cennetin bizzat kendisi değil midir?” diye soruyor; insanın damarlarında kan gibi aktığı söylenen İblis ise: “Evet, sevdiğin ve âşık olduğun kadın yanında değilse sahip olduklarının hiçbir önemi yok? Alexandra’yı kaybedersen hiçbirinin anlamı kalmaz. O yanında olmalı ki hayattan tat alabilesin. Kızına ve eşine gelince, onlara hiçbir şey olmaz. Bugüne kadar onlardan bir şey esirgemedin, bundan sonra da esirgemesin.” diyerek aşkı uğruna her şeyini feda etmesini telkin ediyor, onu cesaretlendirerek Alexandra’yla yaşadığı ve yaşayacağı aşkın ne kadar tatlı olduğunu tahayyül etmesini sağlıyor ve o cazibeyle aldığı karardan vazgeçirmek istiyordu.

Düşündükçe daha derin bir çıkmaza sürüklenen Süleyman, sonunda ruhen olduğu kadar bedenen de bitkin düştü. Dinlenmek istiyordu. Ancak önlerinde, düzenlediği organizasyonla elde ettiği başarının devamını getirmesine fırsat tanıyacak uluslararası bir Fuar vardı ve yığınla iş onu bekliyordu. Üstelik Taner, mesai başlar başlamaz İhracat Departmanı’na gelerek ona da

işittirecek şekilde elemanlarına hakaret etmiş, sonra ofisinin kapısını aralayıp selam bile vermeden en galiz küfürleri ederek: “Ya bu şerefsiz elemanlarının hepsini işten atarsın, ya da ben seni s...r edeceğim.” diye bağırdıktan sonra kapıyı sertçe kapatarak çekip gitmişti. O anda akıllı Alexandra’da olduğu için onun bu davranışının sebebini anlamaya bile çalışmamıştı. Hem neler olduğunu öğrenmek hem kafasını dağıtmak amacıyla kalktı ve Taner’in yanına bir aşağı kata indi. Kapıyı çaldı ve içeri girdi.

“Merhaba Taner Bey.” diyerek misafir koltuğuna oturdu.

“Merhabalar Süleyman hazretleri.” diye karşıladı onu Taner, sesine bir küçümseme ve istihza katarak. Ardından sayıp dökmeye başladı: “Senin bir sürü elemanın var. Hepsi de birbirinden kabiliyetsiz. Hepsi de birbirinden salak ve aptal. Alayının...” diyerek küfürleri peş peşe sıraladı. Daha fazla tahammül edecek durumda olmayan Süleyman, departmanı ile ilgili ne gibi bir sorun olduğuna dair ondan sağlıklı bir bilgi alamayacağını anladı. Soluklanmasını fırsat bilerek:

“Taner Bey, bu konuşmalara daha sonra devam etsek? Ben sadece size merhaba demeye ve hal hatırınızı sormaya gelmiştim. Biliyorsunuz toparlamam gereken işlerim var.” dedi ve müsaade istedi. Süleyman’ın pek kendinde olmadığını tavrından ve gözlerinden anlayan Taner gitmemesi için üstelemedi.

“Peki. Git işlerini hallet, sonra yanıma gel devam edelim.” demekle yetindi.

Tekrar odasına döndü. Kapıyı kapatarak koltuğuna oturdu. Akıllı fikri Alexandra’daydı. Herhangi bir açıklama yapmadan: “Uzak dur benden.” demekle ona büyük bir haksızlık ve zulüm yaptığını düşünüyor ve onun adına bu durumu hazmedemiyordu. Hele hıçkırıkları kulağında çınladıkça yüreğinin titrediğini hissediyor, koruma ve şefkat duyguları dalga dalga kabarıyor ve o dalgaların altında kalıp boğuluyordu. Gelen mesaj sesiyle irkildi ve düşüncelerinden sıyrıldı. Masada duran telefonuna baktığında, mesajın kimden geldiğini gördü. Parmakları titreyerek açtı. “Merhaba benim biricik aslanım. Nasılsın? İyi misin?” diye yazmıştı Alexandra, sanki sabah aralarında hiçbir şey geçmemiş gibi. “İyiym ceylanım, iyiym uğur böceğim, seni çok özledim. Sabahki söylediklerim için özür dilerim, beni affet.” demeyi çok istedi ama yapamadı. Yapamayınca da kendini, Serengeti’de hayatta kalma mücadelesi veren yaralı bir aslandan farksız hissetti.

Havaalanında ayrıldıkları andan itibaren, naif bedenine zaten çok ağır gelen Süleyman'ı kaybetme korkusunun, evham olmaktan çıkıp gerçeğe dönüşmesi, Alexandra'yı perişan etmişti. Dubai'deyken: "Ulaşır ulaşmaz bana haber ver." diye defalarca tembih etmesine ve ondan güçlü bir olur, almış olmasına rağmen, telefonlarına cevap vermediği için çıldırırken şimdi onu tamamen kaybetmiş olmayı, ne zihni ne bedeni kabul edebiliyordu. Elleri titriyor, gözyaşları damla damla önüne düşüyor, damarlarında dolaşan kanın vücudunda çırpındığını hissediyor ve yüreği bu isyan çırpınışlarına yetişemeyip onu soluksuz bırakıyordu. Ailesini ve sözlüsünü aldatma pahasına, hesapsız kitapsız ona ruhunu ve bedenini teslim etmiş bulunmasına mukabil terk edilmiş olmayı, akli havsalası almıyordu. Neredeyse boğulacak hâldeydi. Derin derin nefes almaya çalışmasının, sakinleşmesine pek yararı olmadı. Yatağının başucundaki sehpa da duran sürahidenden bir bardak su doldurdu ve yudumlamak istedi. Fakat vücudu hiç bir şeyi kabul edecek durumda olmadığından su, boğazında düğümlenip kaldı. Üst üste ve şiddetle öksürmesi üzerine annesinin telaşla odasına gelip:

"Kızım ne oldu sana? Neyin var? İyi misin?" diye sormasıyla birlikte elleriyle yüzünü kapatarak hıçkırıklara boğuldu. Kızının çıktığı seyahatten sevinçli ve mutlu döneceğini umarken, gelir gelmez odasına kapanması Geta Hanım'ı zaten tedirgin etmiş, onun büyük bir hayal kırıklığı yaşamakta olduğunu anlamıştı. Bir de öyle mosmor kesilmiş, nefes alamaz halde görünce iyice panikledi. Bir hamlede yanına gidip:

"Ne oldu sana böyle yavrum?" diyerek onu sımsıkı sarıp sarmaladı. Alexandra, kokusunun ve sıcaklığının tedavi edici bir iksir olduğunun farkındalığıyla annesinin şefkat dolu sinesine sığındı. Geta Hanım:

"Bir tanem, yavrum neden ağlıyorsun? Anlat bana... Paylaş benimle lütfen." dese de Alexandra, konuşabilecek durumda değildi. Bir süre, kendisiyle birlikte gözyaşı döken annesinin göğsünde sessiz sessiz ağladı. Sonunda biraz sakinleşebildi ve yürek atışlarının hızı kesildi, hıçkırıkları hafiften dindi. Yatağının başucuna kaydı, ayaklarını topladı, başını dizlerinin üstünde ellerinin arasına alıp yüzünü sakladı ve vücudunun titremesine paralel, sesiyle dudaklarındaki titrememelere hâkim olamayarak konuşmaya çalıştı:

"Anne! Süleyman beni bıraktı. Benden vazgeçti." Annesinin şaşkınlıkla:

"Nasıl olur? Daha dün yoldayken aradığında her şeyin iyi gittiğini söylüyordun. Yoksa gelirken kavgayı mı ettiniz?" sorusu üzerine de, ondan umut dilenen bir sesle anlatmaya başladı:

“Hayır, kavga etmedik. Her şey çok güzeldi. Çok iyi anlaştık. Ayrılırken de her şey normaldi. Dün akşam mesajlarıma karşılık vermedi. Kaç kere aradım ama telefonunu açmadı.”

“Ne olmuş yani? Belki müsait değildi kızım. Üzüldüğün şeye bak. Az kalsın yüreğime indirecektin. Bugün arar ya da mesaj atar, merak etme.”

“Keşke öyle olsaydı anne. Sabahleyin konuştuk. ‘Beni bırak. Benden vazgeç. Bu ilişkinin geleceği yok.’ dedi.” Çok şaşırın ve üzülen Geta Hanım, o anda Süleyman’ın niye böyle davrandığını düşünmekten çok, kızını teselli etmeye çalıştı:

“Belki o anda kafası bir işe takılmıştır, canı sıkındır. Baban da öyle değil midir? İşleri kötü gidince hepimize ters davranmaz mı?” Kocasını anmasıyla birlikte, onun iş seyahatinde olmasına içinden şükrederek devam etti: “İyi ki işi çıktı gitti de seni bu hâlde görmedi. Hadi kalk, yüzünü yıka. Sonra beraber atıştıracak bir şeyler hazırlayalım.” Alexandra yanaklarından süzülen gözyaşlarını eliyle kurularayp:

“Markus? Markus’a ne diyeceğiz?” diye sordu.

“O da evde değil. Babanla gitti. İki gün sonra dönecekler, o vakte kadar da her şey yoluna girer, merak etme. Hadi benim yavrum, toparla kendini. Gör bak ilk fırsat bulduğunda arayıp özür dileyecektir.” Annesinin bu sözleriyle bir nebze olsun umutlandı ama hiçbir şey olmamış gibi çektiği mesajına Süleyman’ın cevap vermemesi, ne o gece ne de daha sonraki günlerde aramaması üzerine, her ne kadar gerçekle yüzleşmekten korksa da, sevgilisinin bu tavrının arkasında fırtınadan çok bir deprem olduğunu anladı.

Süleyman ne zaman yurt dışından gelse bütün holding, onun varlığıyla şenlenirdi. Çaycısından güvenlikçisine, hizmetlisinden müdürüne, modelistinden planlamacısına kadar hemen herkese mutlaka hediyeler getirir; hatta kimi zaman, haberleri olmadan gizlice çekmecelerine koyar ve onlara sürpriz yapardı. Kimden geldiğini iyi bildikleri bu armağanlar dolayısıyla, sadece kendilerine değer verildiğini hissettikleri için değil, daima çok nazik ve korumacı davrandığı için de ona derin bir muhabbet besleyen mesai arkadaşları o sabah, gelip onlarla koordine olması bir yana, selam dahi vermeden odasına kapanmasına çok şaşırmışlardı. Hele emrinde çalışan elemanları, daha mesai başlar başlamaz Taner’in ağza alınmayacak hakaretlerine maruz kaldıkları zaman, müdürlerinin odasından çıkıp olaya müdahale etmemesi karşısında çok sarsıldılar. İlk andaki üzüntüleri, üstünden biraz vakit geçip de şaşkınlığa dönüşünce, onun ilgisizliğine daha fazla dayanamadılar ve kendi aralarında toplanarak yanına

gitmeye karar verdiler. Levent ve Tansel'in öncülüğünde hepsi birlikte amirlerinin kapısını çaldılar. Daha odasına adım attıkları anda Süleyman:

“Arkadaşlar beni yalnız bırakın.” dedi. Bir anda neye uğradıklarını şaşırان elamanlarından biri çekinerek de olsa:

“Süleyman Bey, biz sadece size hoş geldiniz demeye ve hatrınızı sormaya geldik. ” diyebildi. Bu yanıtın içinde kalmakta ısrar olduğunu anladığı için:

“Sağ olun arkadaşlar. Ben iyiyim. Ama beni yalnız bırakın lütfen. Daha sonra konuşuruz.” diyerek onları kabul etmedi. Çalışanları, onun garipsedikleri bu tavrına bir anlam veremediklerini gizleyemeden geri dönmek zorunda kaldılar. Öğleye kadar hiçbir şey yapamadan fikir sancısıyla, mide kasılmasıyla ve göğüs yanmasıyla öylece oturdu. Öğlen saatlerine doğru dâhili telefonu çaldı. Cevap verdi. Taner’di arayan. Merhaba bile demeden ilk sözü:

“Süleyman! Gel sana dışarıda bir öğlen yemeği ısmarlayayım.” oldu. Onun, işlerle ilgili konuşmak üzere çağırmasını beklerken, yemeğe davet etmesine hayret etti ve gayri ihtiyari gülümsedi. Hiç ölçüp tartmadan:

“Peki Taner Bey, geliyorum.” diyerek daveti kabul etti.

Holdingden birlikte çıkıp Silivri yolu üzerindeki meşhur bir restorana gittiler. Süleyman’ın üzerindeki huzursuzluğu kurnaz kişiliğiyle fark etmiş olan ve bunu bir tilki merakıyla öğrenmek isteyen Taner, ısmarlanan yemekler önlerine geldikten sonra:

“Kardeş, neyin var senin? Tatil mi yaramadı yoksa? Allah korusun, Afrika’da bir hastalık mı bulaştı? Geldiğinden beri sende bir hâl var.” dedi. Süleyman, böyle bir soru beklemiyor ya da sorulmasını istemiyor değildi. Çünkü dokunulsa ağlayacak bir hâldeydi ve bunun dışarıdan fark edilmemesinin mümkün olmadığını da biliyordu. Dolayısıyla Taner’in sorusuna şaşırmadı, hattâ memnun bile oldu. Zira sıkıntısını paylaşacak, derdini dinleyip teselli edecek, kendisine sırdaş olacak ve aşkı için ona cesaret verecek bir dosta ihtiyacı vardı. O kişinin Taner olabileceğini sittin sene dertli kalsa aklına getiremeyecek olsa da, kader denk noktası neticesinde, o lahzalarda karşısında Taner duruyor ve en zayıf anında yarasına tuz basıyordu. Anlatmayı, sinisinin yaralarını şerh etmeyi şiddetle istedi ama bir yandan da endişelendi. Taner’e açılmanın doğru olup olmadığını kestiremediğinden inandırıcı olmayan bir sesle:

“İyiym Taner Bey. Üzerimde bir yorgunluk var, o kadar. Dinlendikten sonra geçer.” demekle yetindi. Bu cevaba kanmayan Taner, istediğini almak için sıcak bir dost edasını takınarak:

“Yok yok! Mutlaka seni üzen bir şeyler var. Yoksa önemli bir fuarın arifesindeyken dinlenmekten falan bahsetmezdin sen. Bak, biz şu anda abi kardeşiz Süleyman. Holding ortamındaki ilişkimizi bir yana bırak. İş gereği tartışır, hatta kavga da ederiz. Ancak iş yerinde olup bitenler, orada kalır. Ve unutma ki biz geniş bir aileyiz. Aramızda ne geçerse geçsin birbirimizin sorunlarına lakayt kalamayız. Onun için bir sıkıntın varsa ve benimle paylaşmak istersen, seni canı gönülden dinlemeye hazırım. Ve elimden bir şey gelirse emin ol esirgemem. Dostluk zaten bu anlar için değil mi birader?” diyerek açılması için ona güven ve cesaret verdi. Karşısında sanki o bildik insan değil de, bambaşka birisi oturuyordu. Kurnaz, gaddar, kaba ve uzlaşılmaz Taner gitmiş, onun yerine itimat ve sadakat telkin eden sımsıcak bir insan gelmişti. Süleyman, tam da emin olamadığı bir güven hissiyle ona içini dökmeye karar verdi. Aksi takdirde gidip deliler gibi sokaklarda bağırarak, haykıracaktı herkese için için yandığını. Kendisine fayda sağlayamayacağını bilmesine rağmen, Taner’le paylaşacaklarının kendisine nelere mal olabileceğini göz ardı ederek konuşmaya, melankolik bir ruh hali içinde Alexandra’yla yaşadığı aşkı baştan sona kadar hikâye etmeye başladı. O konuşuyor, Taner dinliyor; o anlatıyor, Taner kaydediyor; o gittikçe zaafa düşüyor; Taner zafere koşuyordu. Süleyman’ın gözleri acıyla ve sıkıntıyla bulanıyor; onun gözleriyse eline paha biçilmez bilgilerin geçmiş olmasının derin hazzıyla gülümsüyordu. Lokmalar Süleyman’ın ağzında düğümleniyor; Taner, eline aldığı ekmeği daha bir iştahla tabağa bandırıp ağzına götürüyordu. Süleyman acıyla kıvranıyor; Taner, arada bir beylik sözler ve tavsiyelerle aldıklarının tadını çıkarıyordu. Süleyman, bitkin bir halde sustuğu anda, kendisi rahatlayacağına en büyük düşmanını memnun ettiğini derin bir yürek sızısıyla fark etti. Onun gözlerinde okuduğu zalimce manayı, dudaklarında gördüğü haince sırıtmayı, ömrü boyunca unutamayacağını ve onların altında kalıp ezileceğini, telafi edilemeyecek bir pişmanlıkla sezinledi. Kimin söylediğini hatırlamadığı: “*Sırrını anlatmadıkça o senin esirindir. Anlatırsan sen onun esiri olursun!*” sözünün ifade ettiği hakikatleri, iliklerine kadar hissetti ve masadan, bundan sonra bir de sırrını Taner’e anlatmanın esaretini taşıyacağını ya da bedelini ödeyeceğini bilerek kalktı.

O günden itibaren kendisinden bir cevap, bir açıklama alabilmek için çıldırasıya ve kıyasıya uğraşan Alexandra’nın ısrarlarına karşılık verememenin ıstırapıyla işlerini aksatmaya başladı. Öte yandan, işlerden kaynaklanan sorunlar ve sıkıntılara ilaveten, Taner’in eline

geçirdiği kozla üzerinde oluşturduğu baskıyı günden güne arttırması ve şantajcı tavırları, daha önce hiç karşılaşmadığı apayrı bir belanın kaynağı oldu. Her gün sanki zehir içiyor; defalarca keşke herkese anlatsa da bu iş burada bitse ve ben rahatlasam, diye içinden geçiriyordu. Ama gel gör ki Taner, Süleyman'ın artık kendisine rakip olmaktan ve tehlike arz etmekten çıktığına inandığı için ondan tam bir itaat ve teslimiyet beklediği gibi, onu bir araç olarak kullanmayı planlıyordu. Onun yeteneklerinden istifade ederek ihracatı kalkındıracak, uygun zaman geldiğinde de o aracı hurdaya atarak başarının kendi hanesine yazılmasını sağlayacaktı.

Omuzlarına binen ağır yükte birlikte ruhu ve bedeni, adım adım iflasa sürüklendi Süleyman'ın. Çalışmaktan ve karşılaştığı sorunlara çözüm arayıp bulmaktan vazgeçti. İçine kapandı, kimseyle konuşmak istemeyen bir adama dönüştü. Hiç kimse onun bu haline anlam veremiyordu. Ne elamanları ne holdingdeki arkadaşları ne de eşi... Hatta eşi bir gün ona sorular yöneltmeye kalkıştı ama sorup soracağına pişman oldu. Patronlarınsa onun hakkında besledikleri umutları, neredeyse tamamen tükendi. Düzenlediği organizasyonla kazandığı başarı, bir kısım yönetim kurulu üyeleri tarafından ateş böceğinin ışığına benzetilir oldu. Bir kısmı da, artık onun mazide kalan verim gücünü tesadüfe bağladı. Dolayısıyla da hepsi, işi bırakmasının holding açısından hayırlı olacağını düşünmeye başladılar. Bir tek kişi hariç... Keskin nazarları ile ortada bir anormallik olduğunu, Süleyman'daki bu ani değişimin bu durumdan kaynaklandığını sezinleyen Başkan Önder, ondan hâlâ umutluydu. İlk etapta müdürlüğüne şerh koymasına rağmen, bu sefer yönetim kurulu üyelerinin tüm ısrarlarına karşı durarak ona bir şans daha verilmesi konusunda diretti.

Fakat günler geçtikçe Süleyman'ın durumu gittikçe kötüleşti. Kendisini kuşatılmış hissediyor, yiyip içemiyor, gülümseyemiyordu. İş bir yana bırakmış, sürekli Alexandra'yı düşünüyor; kendisinden daha iyi durumda olmadığını gayet iyi biliyordu. Onun çektiği bütün ıstırabı vicdanında hissettiği için de bir şeyler yapması gerektiğinin farkındaydı. Lakin iradesi felç olmuş gibiydi. İşini, kariyerini, ailesini ve en önemlisi Alexandra'yı kaybetmemek için herhangi bir açıklama yapmadan onu kendinden uzak tutmaya kalkışmış; ama geldiği noktada hem kariyerini hem ailesini hem de sevgilisini, yani kısacası bütün geleceğini kaybetmekle karşı karşıya kalmıştı. Böylesi durumlarda insan ya yaşamdan vazgeçip intihar eder ya da her halükarda onu ayakta tutan, hayatta kalmasını sağlayan yaşama içgüdüğü devreye girer ve ona yepyeni bir yol, yepyeni bir hayat sunar. Tıpkı çürümekte olan bir ağacın, dipten terütaze bir fidan vermesi; tıpkı batan birisinin, en derin noktayı gördükten sonra can havliyle tekrar su yüzüne çıkması gibi... Süleyman'ın da işte aynen çürümekte olan bir ağaçtan, suya batarken dibi gören bir insandan farkı yoktu. Ya çürüyüp gidecek ya da üzerindeki ölü toprağı atıp,

özünde saklı hayat nüvesinden taptaze bir fidenin yeşermesini sağlayacaktı. Ya derinliklerde boğulup ziyan olacak veyahut can havliyle bütün gücünü toplayıp su yüzüne çıkacaktı. Nitekim hiç beklemediği bir anda şuurlaltına itilmiş güçlü kişiliği, ona çürümemesi gerektiğini ve boğulmaması lazım geldiğini hissettirmeye başladı. Yüreğinden kopup gelen sesi dinledikçe ve o sesin haykırdıklarına kulak verdikçe kendisini içinde buluverdiği kuşatmayı nasıl yaracağına, üzerindeki ölü toprağı nasıl atacağına, Taner’in şantajla başına geçirmeye uğraştığı esaret zincirlerini nasıl kıracağına odaklandı. Yanlış bir yola sapmış ve o yolda yine yanlış, bir o kadar da tehlikeli duraklarda durmuştu. Bunu ayan beyan görebiliyordu artık. Onun için başa dönüp ilk yaptığı hatayı düzeltecek ve sonra sırasıyla diğerlerini telafi etmeye çalışacaktı. Ancak bu şekilde düzlüğe çıkabileceğine inanmaya başladı ve inancı her gün biraz daha pekişti.

Bir ikinci vaktiydi. Süleyman ofisinde oturmuş düşünüyordu ki, birden artık harekete geçme zamanının geldiğine hükmetti. Hiç vakit kaybetmeden holdingden çıktı. Arabasına atladığı gibi direk Taksim Meydanı’na sürdü. İstiklal Caddesi’nde itiraf etmek istiyordu her şeyi. Orada başlamış olan bu aşkın, bitecekse de orada bitmesini istiyordu. Hava soğuktu. Gökyüzü kasvetli ve bulutla dolmuştu. En ufak bir şimşek çakmasıyla ağlamaya ve neyi varsa neyi yoksa boşaltmaya hazırdı. Kendisi ise gökyüzünden daha fazla doluydu. Heyecanlı ve tedirgindi. Araba kullanmaktayken, sağ eliyle telefonu ceketinin iç cebinden çıkardı ve Alexandra’ya mesaj attı:

“Ne olup bittiğini öğrenmek istiyor musun?” Anında cevap geldi:

“Evet.”

“O zaman bir saat sonra *online* ol lütfen.”

“Tamam.”

Süleyman, bir saat sonra, dedi ancak yağış nedeniyle tıkanan trafik yüzünden Taksim’e bir buçuk saat sonra varabildi. Arabasını uygun bir yerde parka çekti ve hızlı adımlarla İstiklal Caddesi’ne yürüdü. Caddeye ulaşana kadar ıslanmasına rağmen, bundan rahatsızlık duymadı. Bilakis, gökyüzünün onlar için ağladığını, biraz sonra kendilerinin de ona katılacağını düşünerek keyif bile aldı yağmurdan. İstiklal Caddesi girişinin az ilerisindeki camiden daha öteye gitmedi, gidemedi. Zira ilerledikçe Alexandra’yla bu caddede geçirdiği anlar, anılar aklına hücum ediyor ve heyecandan yüreğinin duracağını sanıyordu. Yağmura rağmen orayı dolduran kalabalıklar arasından onun çıkıp geleceğini hayal ediyor, hattâ umut bile besliyordu.

Bunun mümkün olmayacağını bilmekle birlikte, yine de gözleriyle o kalabalığı taramaktan, yığınlar arasında onu aramaktan kendini alamıyordu. Yaşadığı duygu yoğunluğundan dolayı dermanı kesildi, caminin duvarlarının çok daracık, nerdeyse belirsiz saçaklarının altına sığındı. Sırtını duvara yasladı, telefonunu cebinden çıkardı ve yüklediği bir mesajlaşma programına bağlandı. Alexandra'nın da bağlanmış vaziyette beklediğini görmesine rağmen heyecan ve tedirginlikten parmakları, tuşlara bir türlü gitmek bilmedi. Ne diyeceğini, nereden ve nasıl başlayacağını, durumunu nasıl izah edebileceğini kestiremedi. Kelimeler tükenmişti dağarcığında. O şiirler yazan dili lal olmuş, bir şeyler söylemeye varmıyor, varamıyordu. Önünden gelip geçen insanlar arasından, yağmur altında ıslanmış vaziyette, telefonu öylece seyrettiğini fark edenler, belki de aklını yitirmiş olduğunu düşünüyorlardı. Ama onun umurunda bile değildi. Orada yağmur altında beklerken bir şeyi çok iyi anlamıştı. Alexandra'yı kendisinden uzak tutmasının nedeni aslında ne işini ne kariyerini ne de ailesini kaybetmek korkusuydu. Alexandra'yı kaybedecek olmaktı asıl korktuğu. Bu nedenle, ancak boşandıktan sonra karşısına çıkıp gerçekleri anlatmayı, artık özgür olduğunu söylemeyi ve böylece ayrılık ihtimaline mahal vermemeyi düşünmüştü. Çünkü gayet iyi biliyordu ki birlikteyken Alexandra'nın onun evli olduğunu öğrenme olasılığı bulunuyordu ve böyle bir şeyin olması durumunda, onu tamamen kaybederdi. Ayrıca onunla bir birliktelik yaşıyorken çektiği vicdan azabı, tahammül sınırlarını aşmış; onu aldattığını düşündükçe, içi içini yemişti. İşte o cami duvarının dibinde, üstünden akan yağmur sularıyla yıkanıp aklanmışçasına zihni de berraklaşmış; ona haksızlık ettiğini, bencilce davranmış olmasının kendisini içinde bulunduğu çürümeye ve kaybetmeye sürüklediğini kavramıştı. O şuurla cesaretini topladı ve:

“Nasılsın? İyi misin?” diye sordu. Alexandra, soruya soruyla karşılık verdi.

“Sence nasıl olabilirim?”

“Biliyorum. İyi değilsin ve bunun sebebi benim.”

“Biliyorsan niye soruyorsun o zaman?”

“Özür dilerim. Kastım seni kızdırmak ya da incitmek değildi.

“Öyle mi? Beni yeterince incitmedin mi? Yeterince kırmadın mı? Ben sana ne yaptım? Niye beni bu kadar üzdün? Niye bir açıklama yapmadan çekip gittin? Bir sorunun varsa, neden benimle paylaşmadın? Ben sana yardımcı olmaz mıydım?”

“Bak Alexandra, seni seviyorum, hem de çok. Ama ben bir savaştayım ve cephede yanımda olmanı istemedim, istemiyorum. Bizim şu andan itibaren aşkımızı devam ettirmemiz mümkün değil.”

“Ne demek istiyorsun? Ne savaşıymış bu? Daha açık konuşur musun lütfen?” Süleyman, ellerini tuşlara götürürken parmaklarının titremesine engel olamıyordu. Nihayet sonucu ne olursa olsun gerçeği söylemenin zamanı gelmişti:

“Alexandra, ben evliyim.”

“Ne! Evli misin? Sen evli misin?”

“Evet. Küçük bir kızım da var.” Bir süre karşılık gelmedi Alexandra’dan. Sonra:

“Kızının adı ne?” diye sordu.

“Lale.”

“Kaç yaşında?”

“Dört yaşına girdi.”

“Peki, niye baştan söylemedin? Bana niçin yalan söyledin?”

“Çünkü daha ilk gördüğüm anda sana âşık olmuştum. İlk merhabada sana tutulmuş ve seni kaybetmekten korkmuştum.”

“O zaman niye şimdi söylüyorsun? Beni artık kaybetmekten korkmuyor musun? Alacağını aldığın için mi?”

“Kesinlikle öyle değil. Seni kaybetmekten hâlâ çok korkuyorum, hatta eskisinden daha fazla korkuyorum. Ancak daha fazla gizleyemezdim. Belki sana tuhaf gelecek, fakat bu sefer seni kaybetmekten korktuğum için sana bu itirafı yapıyorum. Seni çok seviyorum ve üzdüğüm için çok ıstırap çekiyorum. Senden bağışlanma talep edecek yüzümün olmadığını biliyorum. Ancak şunu bilmeni isterim ki, ne yaptıysam ve ne yapacaksam seni kazanmak içindir.” Uzunca süren sessizlikten sonra ısrarla yinelediği:

“Orada mısın? Cevap verir misin? İyi misin?” sorularına cevap alamayan Süleyman, *programdan* çıktı ve telefonunu cebine koydu. Hafiflemiş ve rahatlamıştı. Yüreğinde taşıdığı

yükü bir başkasının yüreğine aktarmış, altında belinin büküldüğü hamleyi karşısındakinin sırtına atmış; yüreğini yakan, ellerini kavuran o kızıl koru, delice âşık olduğu Alexandra'sının kucağına fırlatmış, onun kalbine ekmiş ve işte gidiyordu. Ellerini cebine soktu, başını önüne eğdi ve arabasına doğru hızlı adımlarla yürümeye koyuldu. Oradan ayrılırken akşam ezanı okunuyordu. Camiden uzaklaşırken ezandan son duyduğu kelimelerse, minareden yükselen ve müminleri kurtuluşa davet eden “*Hayye Alal Falah! Hayye Alal Falah*” nidalarıydı. O nidalarla çocukluk günlerine geri gitti.

Dedesiyle cuma namazlarına gittiği olurdu, sırf eğlence olsun diye. Sırf aynı sebeple oraya gelen çocuklarla, caminin üst katına çıkıp yaramazlık yapsın diye. Ama o günler çok huzurluydu, çok saftı. O günlerde, inancın insanın ayaklarını yerden kesen manevi gücünü hissetmek ne güzeldi. Nereye bakılsa yaratıcıyı orada görmek, onun dağda bayırda, taşt-ağaçta tecelli ettiğini algılamak, sonra dönüp semaya ve arza sığmayan o yaratıcının aslında yüreğine sığıldığını keşfedip onunla fısıldaşmak, ne sihirli bir haldi. Fakat en hoşu ve güzeli her şeye gücü yettiğine, her istenileni verebilme imkânına sahip olduğuna, her zaman iyilik ve doğruluktan yana bulunduğu, her an gözetip koruduğuna ve kolladığına inanılan o yüce yaratıcıya minik bir kalple iltica etmek, içinden ona dua edip her şeyi ondan istemek ve mutlaka vereceğine güvenmekti. Ancak Süleyman, o anki psikolojisiyle bütün bunları, sadece bir anı olarak hatırlıyordu. Hem de içini ılıkça ısıtan ve ona doğasını, fıtratını hatırlatan bir anı. Bu vesileyle en sevdiği insanı, bir enkaz altında bırakmanın verdiği hüznün ve ıstırapın yüreğini yumuşatması, yumuşatıp onu doğasına ve fıtratına yönlendirmesi beklenebilirdi. Ancak Süleyman'da o yöne doğru gideceğine yönelik hiçbir emare gözüküyordu. Çünkü Alexandra'ya verdiği acının neticesinde gönlü daha da katılaşmış, duyduğu bütün hüznün ve ıstıraba rağmen o katılaşma, kalbini bir sis gibi kaplamıştı ve yumuşayıp mecrasını bulmasına fırsat vereceğe benzemiyordu. Belki de bir insanın vicdanının titreyip kendine gelebilmesi ve fıtratına yönelebilmesi için, daha büyük bir yıkım ve o yıkımın getireceği daha derin bir ıstırap ve hüznün yaşanması gerekiyordu.

Süleyman'dan ilk mesajı aldığı andan itibaren Alexandra'nın bütün benliğini merak, telaş ve korku sarmalamıştı. Yatağının üzerinde bağdaş kurmuş, *notebooku* dizlerinin üstünde sabırsızlıkla beklerken umut, titrek bir tavşan gibi ortalığa çıkmak şöyle dursun varlığını bile hissettirmemiş; zor geçen bir saatin üstüne bir de yarım saatlik gecikme eklenince derin bir umutsuzluk girdabına sürüklenmişti. Buna rağmen Süleyman'la yazışırken bağırp çağırıp

lanet yağdırmamış, aksine sakın kalmayı başarabilmiş; hatta rahatladığını, hafiflediğini ve özgürleştiğini hissetmişti. Ama bu his, her şeyini kaybeden bir insanın ilk başlarda, henüz kaybı yeni yeni yaşadığı ilk anlarda, gümbür gümbür yıkılışından hemen önceki lahzalarda duyduğu geçici soğukkanlılık, aldatıcı hafiflik ve yalancı özgürlükten başka bir şey değildi. Ancak kısa sürede şokun uyuşturucu etkisi geçti. Ruhunun sanki kapkaranlık bir deliğe çekildiğini ve yutulmakta olduğunu hissettiği birkaç dakika içinde o kadar bitkin düştü ki, üzölmeye dahi takati kalmadı. Gözlerinin ferri kaçtı, yüzündeki kan çekildi ve sapsarı kesildi. Elleri, ayakları ve parmakları serinledi, midesi bulanmaya başladı. Süleyman'la konuşacağını bilen annesi, neler olup bittiğini öğrenmek için kızının odasına girince sanki şekilsiz bir yığınla, bir enkazla karşılaştı. Yavrusunun, ceylanının bir cendere içinde olduğunu hemen anladı. Koşarak:

“Yavrum!” diye onu kucağına alıp bağırina bastı. “Ne oldu? Ne yaptı sana?” diye sordu soluk soluğa. Alexandra başını anasının bağırina yaslayarak:

“Anne! Evliymiş! Süleyman evliymiş.” diye inledi ve hıçkırıklara boğuldu.

“Nasıl böyle bir şey yapar? Sana nasıl kıyar? Kızım! Yavrum!”

“Anne! Canım çok yanıyor. Ben buna nasıl dayanırım? Onu çok sevmiştim. Ama ta baştan mutlu olamayacağımı hissetmişim. Olamadım işte. Bitti. Her şey bitti.” dedi ve sarsıla sarsıla ağladı. Ana kız perişan olmuştu. Uzun süre birlikte ağlaştılar. Ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Bildikleri tek bir şey vardı; o da toparlanmaları gerektiğiydi. Çünkü mesai saati bitmiş ve az sonra babaları işten eve gelecekti. Onların bu halini görmemeli, hiç bir şey anlamamalıydı.

Ancak Robert Bey, hayli zamandır bir şeyler seziyordu. Alexandra'nın, ilk defa ders çalışmak üzere birkaç günlüğüne Köstence'deki bir arkadaşına gitmek için izin istemesine, kendisinin izin vermemesine mukabil onun ısrar etmesine ve karısının kızlarından yana tavır almasına şaşırdığı kadar işkillenmişti de. Sevgili kızının davranışlarında bir gariplik sezmesine rağmen, tatsızlık çıkmasın diye meselenin üzerinde durmamayı yeğlemişti. Fakat Alexandra'nın geri döndükten sonra tamamen değiştiğini, o cıvıl cıvıl halinin yerini suskun, durgun ve dalgın bir hal aldığını görmesi, ortada kendisinden gizli bir şeylerin döndüğüne kanaat getirmesine neden olmuştu. Kaç defa karısından, kızının sözlüsüyle bir sorunun bulunup bulunmadığını istifsar etmişse de Geta Hanım, her defasında oralı olmamıştı. Eskiden her hafta mutlaka evlerine gelen Antonio ile kızının, son dönemlerde görüştüklerine hiç şahit olmadığına

dair sorularına kaçamak cevaplar vermiş, ben hâlinde bir anormallik görmüyorum, deyip konuyu kapatma yoluna gitmişti. Aldığı cevaplar Robert Bey'in içine hiç sinmemekle birlikte, kızının sözlüsüyle arasının bozuk olabileceğini, tavırlarındaki anormalliğin bundan kaynaklandığını, zamanla düzeleceğini ummuş, konuyu kapatmıştı.

Ancak babalarının en ufak bir kıvılcımda patlayabileceğini ve evlerinde ne olup bittiğiyle ilgili tatminkâr bir açıklama almadan susmayacağını bilen ana kız, ayağa kalkıp toparlanmaları ve ne ona ne de Markus'a bir şey hissettirmemeleri gerektiğini çok iyi biliyorlardı. Ne de olsa ağlamak ve hüznün içinde kıvrılmak için önlerinde uzun bir gece, hattâ geceler vardı. Hem böyle zamanlarda şafak bir türlü sükün etmez; insanın duyduğu acıları, çektiği hüznüleri artırmak ve uzatmak isteyen sabah, gecikip dururdu. Onun için toparlanmalı, gidip ellerini yüzlerini yıkamalı ve Robert Bey'le Markus gelince, hiçbir şey olmamış gibi davranmalıydılar.

Emek, Sabır ve Zaman! Hasat ancak böyle Olur Be İnsan!

Süleyman, ertesi sabah iyice bilenmiş, hedefine fırlatılacak bir ok gibi gerilmiş bir hâlde işinin başına geçti. İlk yanlışı düzelttiğini, sıranın ikinci ve en büyük yanlışı düzeltmeye geldiğini düşünüyordu. Ofisine girer girmez, elemanlarını ivedilikle toplantıya çağırdı. Uzun zamandır aralarında kopukluk bulunduğundan, topluca istifa etme noktasına gelecek kadar bunalan ekibin, hiç beklemedikleri böylesi sürpriz bir toplantıya çok ihtiyaçları vardı. Taner'in amirlik şemsiyesi altında, iş bahanesiyle onurlarına yaptığı saldırıları bir tek Süleyman püskürtüyor; ceberut ve zalim davranışlarına karşı maddi manevi onlara sadece o sahip çıkıyordu. Girecekleri toplantının bir dönüm noktası olmasını temenni ediyor ve içlerinden onun: "Tamam arkadaşlar buraya kadar!" demesini ve hep birlikte işi bırakmayı teklif etmesini ya da "Pes etmek yok. Yola devam!" diye önererek onları arafta kalmaktan kurtarmasını arzu ediyorlardı. Duydukları heyecanla, apar topar notlarını aldılar ve onun odasına geçip yuvarlak toplantı masasının etrafında oturdular. Her toplantıya geldiklerinde onları ayakta karşılayan Süleyman, bu sefer yerinden kıpırdamadı. Sadece eski Süleyman'ı hatırlatan ses tonuyla:

"Hoş geldiniz arkadaşlar!" dedi. Sesinden iyi olduğunu anlayacak kadar onu tanıyan ve takip eden Levent:

"Hoş bulduk Süleyman abi. Sen de aramıza tekrar hoş geldin!" dedi güçlü bir gülümsemeyle. Süleyman, onun neyi kastettiğini anlıyordu. Birkaç haftadır onlarla doğru dürüst diyalog kurmadığını kendisi de biliyordu. Levent'in bu kinayeli sözüne gülümseyerek:

“Hoş bulduk arkadaşlar!” diye cevap verdi. Ama gülümsemesinde, derin bir acının izlerini gizleyememişti. Levent, o acıyı fark etmiş olmasına rağmen, hem ortamı neşelendirmek hem de ona moral vermek için:

“Ha şöyle gülümse be abi, gülümse de biz de gülümseyelim. İnan ki sen üzgün olunca biz hasta oluyoruz. Kaç haftadır sen bizimle ilgilenmiyorsun diye kendimizi kimsesiz hissediyoruz. Belki inanmayacaksın ama defalarca kendi aramızda topluca istifa etmeyi düşündük de, son anda sağduyulu davranıp vazgeçtik. Sen de ısrarla bir açıklama yapmadan, öylece içine kapandın. Yanına dahi yaklaştırmadın. Hani neler yaşandığını bilsek, inan her şeyimizle senin için seferber olurduk ve açıkçası olmak da istiyoruz.” dedi ve arkadaşlarına bakarak: “Öyle değil mi arkadaşlar?” diye sordu. Hep birlikte onayladılar. Levent, ihracat ekibi arasında yaşça en büyük ve en kıdemlisi olduğundan, bütün departman adına bu konuşmayı yapabilmiş ve onlar adına Süleyman’a manevi desteklerini sunabilmişti. Süleyman, onların samimi duygularından ve desteklerinden kuvvet alarak konuşmaya başladı:

“Arkadaşlar, hepimiz çok çetin zamanlardan geçiyoruz. Ben de siz de. Hepimizin kaderi, birbirimizin elindedir diye düşünüyorum şu anda. Diyebilirim ki size, biz istifa etmesek de yönetim hepimizi gözden çıkarmış bulunmaktadır. Taner, bizi işten attırmak ve kendi ekibini kurmak için onların eline yeterince malzeme sunmaktadır ve sunmaya devam edecektir. Dolayısıyla biz istifa etmişiz ya da etmemişiz, öyle zannediyorum ki umurlarında bile değil. Ama bizim bir ahdimiz vardı. Ben müdür olduğumda, sizinle bu odada toplanmış ve ahitleşmiştik. Hatırladınız mı?”

“Evet hatırlıyoruz.”

“Neydi o ahdimiz arkadaşlar?”

“Başarı Süleyman Bey! Başarıya ahdetmiştik.” diye cevapladılar hep bir ağızdan.

“Evet, başarı... Benim başıma nelerin geldiğini belki merak ediyorsunuzdur. Fakat bunun şu anda hiçbir önemi yok. Ben şu anda sizinleyim ve ahdimi yerine getireceğime bir daha söz veriyorum. Siz de sözünüzü yeniliyor musunuz?” Her gün istifa etme provaları yapan elemanlarının hepsi, sanki üzerlerine sihirli bir el değmişçesine bir anda değiştiler. Umut kıvılcımları bir anda gönüllerinde tekrar yandı ve o kıvılcımların oluşturduğu heyecan dalgalarıyla yüzleri kızardı. Zira Süleyman’ın yanlarında olmadığı zaman dilimi, onlar için hiç de kolay geçmemişti. Neredeyse her gün Taner’den hakaret işitmiş ve kimi vakitlerde de

yönetim kurulu üyeleri tarafından, performansları yüzünden azarlanmışlardı. Her geçen gün, Holdingdeki kariyerlerinin sonuna geldiklerinin farkına vardıklarından: “İyisi mi, işten atılacağımıza biz ayrılalım.” diye düşünmüşlerdi. Ancak dışarıda iş bulmanın hiç de kolay olmadığını bildiklerinden, bir türlü o kararı alamamış ve deyim yerindeyse, iki arada bir derede kalmışlardı. Oysaki Süleyman’la iyi bir başlangıç yapmışlardı ve beklentileri hayli yükselmiş, ancak onun başarısız olacağı söylentileri şirket içinde yayılınca da, işe sarılma hevesleri büyük bir darbe almıştı. Lakin Süleyman’ın kendilerini çağırıp o konuşmayı yapması ve hiç ummadıkları bir anda işe tekrar sarılacağını ilan etmesi, büsbütün olumsuz duran tabloyu bir anda tersine çevirmeye ve beklentilerini tekrar yeşertmeye yetti. Duyguları kabaran ve şevke gelen ekip:

“Evet, Süleyman Bey yeniliyoruz. Başaracağımıza söz veriyoruz.” dediklerinde neredeyse hepsi ağlayacaktı. Süleyman rahatlamıştı. Derin bir nefes aldı ve sordu:

“Arkadaşlar, ben Taner’in her gün size neler yaptığının farkındayım. Fakat dün ben çıktıktan sonra, resmen kavga ettiğinizi duydum. Ne olup bittiğini anlatır mısınız lütfen?” Bir gün öncesinden bu yana zaten dolu olan takım adına Levent, söz alarak açıklama yaptı:

“Süleyman Abi, inan biz o konuda yüzde bin haklı olmamıza rağmen, hakaret ve küfür yedik. Taner Bey sezona girerken yıllık izinlerimizi kullanamayacağımızı, bunun yerine bize para verileceğini ifade etti. Biz, çaresizce tamam dedik. Aradan birkaç gün geçtikten sonra muhasebe ödeme yaptı. Ancak paraları saydığımızda eksik olduğunu gördük. Durumu sorduğumuzda, tutarın bizzat Taner Bey tarafından belirlendiğini, eksik parayla ilgili kendilerinin bir dahli olmadığını söylediler. Biz de Taner Bey’in ofisine gittik ve durumla ilgili bir açıklama rica ettik. Ama keşke etmeseydik.”

“Neden?”

“Çünkü akla durgunluk veren bir olayla karşılaştık. Meğer Taner Bey, hem bizim hem de bütün satış departmanlarında yıllık izni biriken kim varsa onların paralarının yarısını muhasebeden almış ve onlarla idari personele kendi namına izzeti ikramda bulunmuş. İşin komik tarafı, iki gün önce biz de o izzeti ikramlardan yemiş ve Taner’in böyle bir ikramda bulunmuş olmasına çok şaşırmıştık. İşte kavga bundan dolayı çıktı, fakat buna rağmen kavgayı biz çıkarmadık bilesin Süleyman Abi.”

“Kim çıkardı o zaman?”

“İç piyasa müdürü ile zincir mağazalar müdürü... Onların da paraları yenmiş. Olayı öğrendiklerinde Taner Bey’le tartışmaya girişmişler. Biz de duyunca gidip katıldık ve olanlar oldu.”

“Eee?

“Kavgayı duymayan kalmadı. Herkes oraya toplandı. Haliyle Yönetim Kurulu Başkanı da geldi. Herkese bağırdı ve ofisine geçmesini söyledi. Herkes odasına çekilince bizi yanına çağırdı ve demedik laf bırakmadı.”

“Taner’in yaptıklarıyla ilgili bir şey demedi mi?”

“Biz bir açıklama isteyecek olduk ama: ‘Bir izahat yapma zorunluluğum yoktur. Ben materyalist oldum.’ diyerek konuşmayı bitirdi ve kovarcasına odasından çıkmamızı salık verdi. Süleyman Abi, aslında biz bu haksızlığa bir yandan çok şaşırıyoruz, bir yandan hiç şaşırıyoruz. Bir yandan çok üzülüyoruz, bir yandan normaldir diyoruz.”

“Nasıl oluyor bu Levent Bey?” Süleyman’ın muhafazakâr olmadığını bildiği için anlık bir tereddüitten sonra devam etti:

“Beni yanlış anlamayın abi. Ben muhafazakâr bir insanım ve dinimi elimden geldiği kadar yaşamaya çalışıyorum. Bu vesileyle firmamız muhafazakâr, patronlarımızsa dindar diye şirketime daha içten bağlıyım. Size belki tuhaf gelecek ama ben şahsen, bu firmaya hizmet etmeyi, dinime hizmet etmek gibi gördüm bugüne kadar.”

Ben de, diye teyit etti Tansel. Ardından Numan, Abdullah, Yusuf, Abdülkerim ve Yunus olmak üzere diğer elemanları da onlara katıldı. Arkadaşlarının desteğini alan Levent, konuşmasına devam etti:

“Süleyman abi, gördüğün gibi hepimiz aynı şekilde düşünüyoruz. Yapılan bütün haksızlıklara, gördüğümüz bütün gaddarlıklara, şahsımıza ve onurumuza yöneltilen bütün saldırılara rağmen, bu manevi bağın hatırına buradan kopmuyoruz. Yoksa şimdiye kadar onlarca defa çekip gitmiştik. Muhafazakâr insanların böyle bir tesise sahip olmalarından dolayı, bugüne kadar hep çok sevindik, hep çok gurur duyduk. Ama son yıllarda olup bitenlerin bizi nasıl yaraladığını bilemezsin. Başlangıçta, bu ahlaki sorunların üst düzey yöneticilerin karakterlerinden kaynaklandığını düşünüyorduk. ‘Önümüze geçip bize namaz kıldırın; yanımıza her geldiğinde bize sürekli dürüstlükten, ahlaktan, kul hakkından, dinden, imandan bahseden ve bu konularda çok titiz davranmamızı ısrarla tavsiye eden yönetim kurulu başkanımız var. Bu değerlere muhalif hareket eden bir personele mutlaka müdahale edecektir.’

diyorduk. Kim olursa olsun ona göz yummayacağına ve derhal olaya el koyup düzeltereğine öyle inanıyorduk ki... Fakat zaman geçtikçe, patronlarımızın tamamının bu tefessühe müdahale etmediklerini, bilakis seyirci kaldıklarını ve dilim söylemeye varmıyor ama maalesef destek verdiklerini gördük. Onun için artık yanlışlık adına ne görsek şaşırıyoruz, normaldir diye karşılıyoruz. Süleyman abi, istersen hep beraber ayrılabiliriz. Sen yeter ki ‘Tamam arkadaşlar, bu iş burada bitti’ de.” dedi ve sustu.

Levent konuşurken çok duygulanmış, gözleri nemlenmişti. Çok güçlü manevi hislerle holdinge bağlı oldukları için hepsi son olaylara çok içlenmişti. Süleyman hariç hepsi dindardı. Hiç birisi hayatında, ailesi içinde ya da bulunduğu camiada o güne kadar galiz bir küfür ve hakaret işitmemişti. Alkol almak bir yana, aralarında sigara kullanan bile yoktu. Şahsiyet olarak da çok temiz insanlardı. Bu yüzden Taner üzerinden firmada başlayan ahlaki deformasyon, onlar için gerçekten maddi-manevi bir yıkım olmuştu. Belki işlerinde çok yetenekli ve atak değillerdi ama Süleyman, taşıdıkları seciyeler itibarıyla iyi yönetilmeleri durumunda, iyi motive ve sevk edilmeleri halinde onlardan çok iyi bir takım ruhu çıkartılabileceğine inanıyordu. Zira her birinin kendi başına yeterli olamayacağını bildiği için diğer arkadaşına ihtiyaç duyacak olması ve o duyguyla aralarında oluşacak karşılıklı destek ve güven ilişkisi sonucunda, ortaya güçlü bir *sinerji* çıkması mümkündü. Oysaki kabiliyetli ve cevval şahsiyetlerin oluşturduğu bir takımda, her bir fert kendi başına yeteceğini düşündüğü için, diğer arkadaşına ihtiyaç duymayacağından ortaya büyük bir dağınıklığın ve akabinde başarısızlığın çıkması büyük bir olasılıktı. Dolayısıyla da, birbirlerine samimiyetle ve sadakatle bağlı az kabiliyetli şahıslardan müteşekkil bir takımın, aralarında birlik ruhu bulunmayan çok kabiliyetli şahıslardan oluşan bir takımdan daha fazla başarılı olacağı kesindi. Bütün bunları göz önünde bulunduran Süleyman, karşısında başarı için kıvama gelmiş bir takımın oturduğunu görüyor, nasıl netice alabileceğini kafasında kurup duruyordu. O arada az konuşan ama iyi analiz yapan Numan, konuşmak için söz aldı. Çok dolu gözüküyordu. Çünkü holdinge büyük beklentilerle gelmişti. Gelir gelmez firmaya hemen ısınmış ve hafız olması hasebiyle kısa zaman sonra, Holdingin binlerce kişiyi alan mescidinde cuma namazlarını kıldırma ve hutbe vermeye başlamıştı. Hutbelerinde özellikle iş ahlakı, işveren ve işçinin karşılıklı hak ve yükümlülükleri, işletmede adabı muaşeret, dürüstlük ve saygı üzerinde sık sık dururdu. Kimi zaman patronlar memnun kalırdı hutbelerinden, kimi zamansa işçiler mutlu olurdu. Patronların rahatsız olduğu hutbelerinden dolayı baskı görüp görmediğini kimse bilmiyordu. Bu minvalde gelen sorulara hiç cevap vermemişti. Ama bilinen tek şey, son dönemlerde hutbe vermez

olduğuydu. Devam edebilseydi, herhalde ifade etmek ve haykırmak istediği çok şey vardı. İçini dökmek arzusuyla konuşmaya başladı:

“Süleyman Bey, benim daha önce çok meşhur bir çorap fabrikasında çalıştığımı biliyorsundur.”

“Evet.”

“O fabrikanın sahiplerinin Yahudi olduklarını da biliyorsundur.”

“Evet biliyorum.”

“Onlar Yahudi olmasına Yahudi’ydiler, bense Müslüman olmaya Müslüman’dım, lakin şunu itiraf etmeliyim ki aramızda hiçbir sorun yaşanmadı. Patronlar hakperest insanlardı. İşçinin maaşı her zaman vaktinde ödenir, tam ücret üzerinden devlete ibraz edilir ve primler kırılmazdı. Cumartesi günleri çalışmazdık. ‘Gidin kendinizle, ailenizle ve arkadaşlarınızla ilgilenin. Dinlenin ki işinize enerjik gelebilesiniz’ derlerdi. Orijinal bir fikir üreteni, ekstra katkı sağlayanı, umulmadık başarı göstereni mutlaka mükâfatlandırırlardı. Firma sahibi her yerde: ‘İşçiler benim ailemdir. Her bir ferдин sorunu sorunum, mutluluğuyorsa mutluluğumdur’ diye ilan eder ve bunu sözde bırakmazdı. Her hafta, bir işçinin evine akşamları misafir olur, yemeğini onlarla yer ve onların hayatlarına yakından şahit olurdu. Gittiği eve mutlaka ihtiyaçlarını giderecek hediyeler alırdı. Size onunla ilgili bir anımı anlatmadan geçemeyeceğim. Bir keresinde, kurban bayramı hem ay sonuna, hem pazar gününe denk gelmişti. Ancak muhasebe ve finans ekibinde bu işi takip edenler, teknik bir hata yapmış ve maaşlar işçilerin hesabına cuma gününden geçememişti. Patronun hâlini bir görmeliydiniz. Cumartesi sabahı bütün müdürleri ve ustabaşılarını fabrikada topladı, firması adına hepimizden özür diledi. Yüzlerce kişinin maaşını nereden buldu, nasıl buldu bilemiyorum, ancak cumartesi akşamı herkesi evine mutlu gönderdi. Ben onun bu yaptığını, kafamda ister istemez Hz. Ömer’in o çok meşhur icraatına benzetmiştim.”

“Hz. Ömer bir defasında, bir iki arkadaşıyla Medine’nin ücra sokaklarını gezmeye çıkmış, bir ihtiyaç sahibi var mı yok mu tespit edebilsin diye. Gezinirken bir evin bahçesinde yaşlı bir kadının oturduğunu, etrafında ise küçük çocukların ağlaştığını görmüş ve izin isteyerek yanlarına gitmiş. Yaşlı kadının hatırını sorunca hiç beklemediği bir cevap almış: ‘Nasıl olalım? Allah halife Ömer’den hesap sorsun!’ Hz. Ömer, sinesinden bir bıçak yediğini hissetmiş. Kendini tanıtmak yerine, o yaşlı ve bıçare gözüken kadından, o sözleri söyleten

sebebi istifsar etme yoluna giderek niye öyle konuştuğunu sormuş. Dertli kadın: *‘Benim bir tek oğlum vardı. Bu çocuklar da onun evlatları. Fakat oğlum düşmanlara karşı verilen bir savaşa katıldı ve şehit oldu. Çocukların annesi onlara bakamaz duruma düşünce çekip gitti. Ben de tek başıma kaldım ve çaresizce torunlarımla ilgilenmeye çalışıyorum. Ancak onları besleyecek hiçbir şeyim kalmadı. Şu anda, ateş üzerinde gördüğünüz kapta, sade suda çakıl taşlarını kaynatıyorum. Yemek pişiriyor gibi yaparak torunlarımı avutmaya uğraşıyorum, ta ki Allah bize bir yardım gönderene kadar. O Allah ki hâlimizi görmektedir ve bize mutlaka bir yardım eli uzatacaktır. Ancak, oğlumuzun şehit düşmesine rağmen, bizim halimizden habersiz yaşayan halife Ömer’den Allah hesap sorsun!’* diye cevap vermiş. Hz. Ömer, hiçbir şey demeden oradan çıkmış, hemen beytülmalde gıda temin etmiş ve bizzat sırtında taşıyarak kadına getirmiş. Sonra ona, halife Ömer’e gidip derdini anlatıp anlatmadığını sormuş. Kadın: *‘Niye ayağına gideyim ki? Bizden o sorumlu. Bizim çobanımız odur. O, bize gelip halimizi sormalı.’* diye çıkmış. Hz. Ömer, bu sefer: *‘Ana, benim hatırım için ona gidin ve derdinizi anlatın. O devlet işleriyle çok meşgul olduğundan, sizin durumunuza vakıf olamamış olabilir. Olsaydı mutlaka yardımınıza koşardı.’* demiş. Yaşlı kadın, kendisine yardım eden adamı kırmış olmamak için ertesi gün hilafet makamına çıkınca, Ömer’in kim olduğunu o zaman öğrenmiş. Süleyman Bey, o Yahudi iş adamı, inan bana Hz. Ömer ahlâkını bizim patronlarımızdan çok daha iyi temsil ediyordu. Ben, Müslüman kimliğimin hatırına orayı bırakıp buraya gelmiştim. Ama büyük bir hayal kırıklığı yaşıyorum.” Süleyman’ın kararlı bir ifadeyle:

“Umudunu yitirme Numan Bey. Hep birlikte bu işin altından kalkacağız.” demesinden cesaret alan Numan, Holdingdeki adaletsiz yönetimle ilgili görüşlerini anlatmaya devam etti:

“Süleyman Bey, ibadetlerine çok özen göstermeye çalışan bir insan ve bir hafız olarak, burada şunu öğrenmiş bulunuyorum: Mesele sadece namaz kılmak, oruç tutmak, hacca gitmek değilmiş. Mesele adaletmiş, hakmış, hukukmuş. Ben iki senedir buradayım. İki seneden beri öyle hak ihlallerine şahit oluyorum ki, eğer imanım güçlü olmasaydı, Allah muhafaza dindarlığımı yitirirdim. Şunu çok iyi kavradım: Din; Allah'a imandan sonra adalet ve hukukun üstünlüğüdür!” Levent araya girerek:

“Ohoo Numan kardeş, sen iki yıldır buradasın. Bizse on küsur senedir senin dediklerini yaşıyoruz. Şirketimiz, her yıl yeni yatırımlar yaptı ve büyüdü. Bizse ha bire küçüldük. Ama olsun. Biz ‘Bu fabrikalarda katkımız var, emeğimiz var, bizim de bu duvarlarda bir taşımız var.’ deyip avunuyoruz. Onun için hiç sesini çıkarma.” dedi ve eliyle odanın duvarlarını işaret

ederek: “Şu duvarlarda bir taşı beğen senin olsun.” diyerek güldü ve kendisiyle beraber herkesi güldürdü. Fakat içi yanan Numan, konuşmaya aynı ciddiyetle devam etti:

“Arkadaşlar! Ciddi söylüyorum. ‘Şeriat’ demek, adalet demek değil mi? Hakkaniyet demek değil mi? Hani nerede kaldı kul hakkı? Nerede kaldı doğruluk dürüstlük? Nerede kaldı Peygamberimizin, *‘İşçinin emeğini, alnının teri kurumadan veriniz’* sözü? Allah kendisine daha çok versin, ama bizim başkanın bir defa olsun bir işçinin hâlini hatırını sorduğunu hiç gördünüz mü? Bir kerecik olsun, asgari ücretle geçinmek zorunda kalan bir işçinin yaşantısına vakıf olmayı hiç denedi mi? Binlerce insanın hak edilmiş emeğini, senelerce kendine sermaye edinip büyümüşken, çoluk çocuğunu lüks içinde yaşatmışken, asgari ücretli bir işçinin ne yediğini, ne içtiğini, çocuğuna ne yedirip ne giydirdiğini merak ettiğini hiç duyduk mu? Asla duymadık! Madem bu kadar dindarlar, Peygamberimizin: *“İşçilerinize yediğinizden yedin, içtiğinizden içirin ve de giydiklerinizden giydiriniz.”* hadis-i şerifini niçin hatırlamazlar? Size son bir şey söyleyeyim mi arkadaşlar, vallahi, şayet bu ülkeye şeriat gelse, devlet şeriatla yönetilmeye başlansa, onun neticesinde işçiler lehine birkaç iyileştirme yapılırsa, vergi konusunda hassas davranılmaya kalkılırsa ilk başkaldıracak olanlar bunlardır. Hiç şüpheniz olmasın ki *şeriat istiyoruz şeriat* diyen o yüzlerce, binlerce sözüm ona dindar iş adamı, onu devirebilmek için seferber olup bütün güçlerini birleştirirler. Dini mevzularda sürekli birlik tavsiyesinde bulunmalarına karşın, din adına hiçbir meselede bir araya gelemeyen bu sözüm ona mütedeyyin* tüccarların ve sanayicilerin, gerçek adaleti getirebilme ihtimali olan bir sistemi yıkmak için, samimi bir vahdet** oluşturacaklarından hiç şüpheniz olmasın.”

Bütün bu anlatılanları sabırla dinleyen Süleyman, elemanlarının çok dolu olduklarını biliyordu ama bu kadarını tahmin edememişti. Dolayısıyla içlerini istedikleri gibi dökmelerine sesini hiç çıkarmadı. Ancak Numan konuşmasını bitirdikten sonra, onlar dinlerken sormayı düşündüğü soruları arka arkaya sıraladı:

“Arkadaşlar, madem durum bu kadar vahimse, madem bu işyerinde maddi manevi çok huzursuz ve tatminsizsek niye gerçekten çekip gitmiyoruz? Neyi bekliyoruz ki?” Kısa bir sessizlik yaşandı. Başarı için verilen ahitler, bir anda havada asılı kaldı. Herkes kafasını hafifçe eğmiş, umutsuzca masaya bakıyordu. Daha önce birkaç yerde çalışmış olan Abdülkerim, bu soruya cevap vermek zorunda hissetti kendini:

“Süleyman Bey, bu soruları sormakta haklısınız. Böyle bir ortamda aslında çalışılmaz. Ama şunu ifade etmeliyim. Ben daha önce de bizimki gibi, sahipleri dini cemaatlerin içinde en

başı çeken birkaç firmada çalıştım. İnanın hepsinde aynı sorunları yaşadım. Adam haccını yapmıştır, yine her yıl ailecek umreye gider. Beş vakit namazındadır, o yetmez nerede fırsat yakalasa namaza durur. Ramazan orucunun yanında nafil oruç tutar. Kul hakkı ve emanet söz konusu olunca ha bire vaaz verir. Ama sıra işçisine gelince sosyal sigortasız çalıştırır. Oradan gasp ettiği parayı kimi zaman lüksüne harcayan, kimi zaman sermayesine katan, fakat bir işçiyi ve çocuklarını ölene kadar ilgilendirmesi hasebiyle en büyük kul hakkı olan onun sigorta parasını, hak olarak bile görmeyen patronlar tanıdım. Ha, diyeceksin ki işçiler süttten

*mütedeyyin: dine bağlı, din işlerini sıkı takip eden, dindar.

**vahdet: birlik, bir ve tek olma, teklik.

çıkmiş ak kaşık mıdır? Hayır kesinlikle. İşçi sınıfının arasında da bir sürü ahlaksız ve palavracı olanlar vardır. Fakat şunu unutmayalım ki zayıf, her zaman güçlüyü taklit eder. Küçük, her zaman büyüğün izinden gider. Demem o ki, şu anda neredeyse her iş yeri, kötü şartlar içinde çalışmaktadır. Onun için, buradan dağılıp gitmektense, bildiğimiz bir işte kalıp mücadeleye devam etmemiz en doğrusudur. Ben böyle düşünüyorum. Yine de siz bilirsiniz. İstifa ediyoruz dersiniz sizinle beraberim.”

Biraz önce sorduğu soruları, elemanlarının gerçek düşüncelerini ve başarıya olan inançlarından herhangi bir şüpheleri olup olmadığını öğrenmek amacıyla sormuş bulunan Süleyman, Abdülkerim’in verdiği cevaptan ve o konuşurken hepsinin gözlerinde, kalıp başarmak arzusunu okumuş olmaktan dolayı büyük bir memnuniyet duydu. Başaracaklar ve o başarıyla holdingde iyiyi, güzeli, adaleti ve ahlâkı esas alan bir değişime ve yeniliğe vesile olacaklardı. Bunu yapmalıydılar ve yapacaklardı. Geriye, ortaya çıkan bu inancın ve azmin kendisi tarafından pekiştirilmesi kalıyordu. O da son dokunuşuyla ortaya çıkan ortak inancı perçinleştirdi:

“Arkadaşlar, ‘Biz buradayız ve verdiğimiz başarı sözünü gerçekleştireceğiz.’ diyorsunuz öyle mi?” Odadakilerin tümünün, bu sorusuna olumlu yanıt vermeleri üzerine de o her zamanki ikna edici üslubuyla konuşmasını sürdürdü: “O zaman şunu iyi dinleyin: Şimdiye kadar firmayı eleştirdik. İyi hoş. Fakat erdemli bir insan kendini de eleştirir. Bizim çalışanlar olarak kusurlarımız yok mu? Hatalarımız ve de ihmallerimiz bulunmuyor mu? Kim yok diyebilir? Firmamız ve bütün firmalar, riske girerek büyük meblağlarla yatırım yapıyor; milyonlarca lira para harcadıktan sonra, sürecin başarıya ulaştırılması için onu bize emanet ediyorlar. Bir anlamda: ‘Ben size fabrika kurdum, tanıtımını yaptım, ürünü satacak imkânı da

size sundum, gidin satın. Satın ve hem kendinize hem etrafınızdaki herkese faydalı olun' diyorlar. Peki, biz o işin hakkını layıkıyla yerine getiriyor muyuz? Dini bilgim yoktur, ama İslam'da emanetin büyük önemi var diye biliyorum. Biz o emaneti gerektiği gibi koruyor muyuz? Sergilediğimiz performansa ve aldığımız sonuçlara bakarak 'Kesinlikle hayır!' diyorum. Ayrıca şunu unutmayalım arkadaşlar, biz şirkette karşılaştığımız bunca olumsuzluklara ve haksızlıklara mukabil istifa edip işi bırakmıyoruz, ama patronumuz da bunca başarısızlığımıza karşılık bizi işten atmıyor. Demek ki aramızda hâlâ güçlü bir bağ var ve bu güçlü bağ tek taraflı değil. Bize bu kadar tahammül ediliyorsa, inanın başka hiçbir açıklaması yoktur. Arkadaşlar biz, şu andan itibaren bu ortak bağın hakkını vereceğiz. Ben inanıyorum ki, işin hakkını verdiğimiz görülsün, Hhldingde her şey değişecektir. Anlaştık mı arkadaşlar?"

Süleyman'ın bu özet şeklindeki özeleştirisi, vicdanlarında, yüreklerinde ve beyinlerinde makes* buldu. Saniyeler içinde, işlerinde gösterdikleri tembellikleri, savsaklamaları, pazar hakkında vurdumduymazlıkları, müşteriye karşı ilgisizlikleri ve en kötüsü ihmalleri akıllarına geldi. Onları hatırladıkça hepsi çok utandı ve cevapları güçlü bir sedayla dudaklarından dökülen:

"Anlaştık Süleyman Bey!" cümlesi oldu. Toplantı bitmişti. Her biri, avına saldıracak bir leopar gibi yerinden fırladı ve hedefini yakalamaya yöneldi. Süleyman da Taner'in şantajla, korkutmayla ona giydirmek istediği esaret gömleğini yırtmak için planladığı ikinci adımı gerçekleştirmek üzere harekete geçti. Kendisinin, Alexandra'nın ve aileleriyle birlikte elemanlarının tümünün kaderleri ve gelecekleri, biraz önceki toplantıda çıkan iradenin hayata geçmesine bağlıydı ve o iradenin şans bulması, atacağı bu ikinci adımın muvaffak olmasıyla ancak mümkündü.

Vakit öğlendi. Başkanın ofisinin bulunduğu üçüncü kata çıktı. Randevu almadığı için, özel kalemine acil bir durum olduğunu söyleyip direk görüşme talep etti. Heyecanlıydı. Fakat eski özgüvenini kazandığını hissedebiliyordu. Başkanın kendisini anlayacağına ve ona ikinci bir şans tanıyacağına inanıyordu. Zira Başkan, her ne kadar katı bir adamsa da kendisine dürüst ve şeffaf davranan insanlardan hoşlanır ve her ne yapmış olursa olsun yalan söylemeyi anlaşıyla karşılardı. İşinde ne kadar büyük bir hata işlemiş bulunursa bulunsun, dürüstçe durumu izah edeni bağışlamayı tercih ederdi. Hele kendilerinden gelecek beklediği insanlara daha fazla müsamaha gösterirdi. Onun bu özellikleri nedeniyle işlerin iyi gideceğini uman

Süleyman, özel kalemle konuşurken Başkan aniden odasından çıktı ve odasının bitişiğindeki mescide yöneldiği sırada onunla göz göze geldi.

“Ne var Süleyman? Ne oldu?” diye sordu. Süleyman, kararlı bir ifadeyle yanıtladı:

“Önder Bey! Sizinle acilen görüşmem lazım.” Başkan:

“Peki görüşelim. Namazımı kılıp bitirince seni çağırırım.” diyerek mescide girdi.

Yaklaşık on beş dakika sonra kapıyı aralayarak onu çağırdı. Süleyman, o güne kadar adım atmadığı mescidin kapısının önünde ayakkabılarını çıkardı ve içeri girdi. Yerde bağdaş kurarak oturmuş olan ve elindeki tespihi çeken başkan, onu görünce eliyle tam önünü göstererek:

*makes: akis yeri, yansıyan yer.

“Gel şöyle otur Süleyman.” dedi yumuşak, alabildiğine güven ve rahatlık veren bir sesle. Süleyman, usulca gitti, tam karşısında diz çöktü ve onun gibi bağdaş kurarak oturdu. Kendisi namaz kılmadığı için öyle bağdaş kurup oturmaya alışkın değildi. Dizlerini bükerken azıcık zorlandığını gören Başkan, hafifçe gülümsedi. Bu gülümseme, biraz daha rahatlmasına yaradı.

“Allah kabul etsin Önder abi.” dedi yere sağlam yerleşir yerleşmez.

“Sağ olasin Süleyman. Allah sana da namaz kılmayı nasip etsin.”

“İnşallah.”

“Evet Süleyman! Ne var, ne diyeceksin bana?”

“Önder abi, ne diyeceğimi, nasıl ifade edeceğimi bilemiyorum. Fakat size de açılmaktan başka seçeneğim kalmadı.” diye yanıtladı yüzü kızararak.

“Açılmak, derdini dökmek insana iyi gelir Süleyman. İnsanı ferahlatır. Dinliyorum seni.” Başkanın bu sözlerinden, bir an her şeyi bildiğini düşündü. Merakla ve aslında telaşla sordu:

“Önder abi, siz yoksa ne diyeceğimi biliyor musunuz?”

“Oğlum nereden bileceğim? Müneccim miyim ben?” Süleyman’ın ağzından:

“Peki derdimin olduğunu...” sözleri dökülür dökülmez Başkan, onun lafını tamamlamasını beklemeden kararlı bir şekilde ve cevap bekleyen bakışlarla açıklama yapmaya başladı:

“Oğlum, biz insanımızın hâinden anlarız. Biz yanımızda çalışan personelimizin gözlerine, simasına baktık mı ruhunu okuruz evvelallah. Senin büyük bir derdinin bulunduğu gözlerimizden kaçtı mı sanıyorsun? Ama çağırıp konuşmak istemedik. Lakin son üç haftadır tepetaklak olan ve hatta senden önceki kötü dönemden de daha kötüye giden satışlarla ilgili gelip bir açıklama yapmanı bekliyorduk açıkçası. Ben şahsen, dibe vuran satış rakamlarının senin içinde bulunduğun dertle yakından bir ilişkisi olduğunu tahmin ediyorum. Onun için rahat ol ve derdin neyse anlat. Anlat da benim yapabileceğim bir şey varsa yardımcı olayım.” Süleyman, başkanı daha fazla bekletemezdi. Onun gözlerinde ve sesinde sezinlediği, kendisinin yaşattığını da çok iyi bildiği hayal kırıklığına bir açıklama yapmayı daha fazla öteleyemezdi:

“Ben bir kıza âşık oldum. Hem de yabancı bir müşterimizin kızına...” dedi. Konuşmaktan çok, dökülüvermişti sanki kelimeler ağızından. Fırlayıvermişti sanki cümleler dudaklarından. Gözleri yerdeydi. Çok utanıyordu. Ama sırtından dağlar kadar ağır bir yükün kalktığını da hissedebiliyordu. Yüzündeki kızarıklık, kulaklarına kadar uzanıyordu. Sabırsızlık içinde Başkan’dan gelecek tepkiyi beklemeye koyuldu.

“Oğlum ben ne yapayım âşık olduysan? Bana niye söylüyorsun?” diye gayet sakince cevapladı Başkan. Süleyman, bu kadar hoşgörölü bir cevap beklemediği için çok şaşırdı ve bunu bir kredi kabul ederek, daha fazla şey söylemek için cesaretlendi:

“Önder abi, sizin benden beklentilerinizin çok büyük olduğunu biliyorum. Sizi hayal kırıklığına uğrattığımın farkındayım. Ancak...” Başkan sözünü kesti:

“Oğlum, hepimiz beşeriz. Hepimiz nefis taşıyoruz. Her erkek, genç ve güzel bayanlarla yatıp kalkmak ister. Ama bizim değerlerimiz var. Bizim inancımız var. Kaldı ki sen evlisin. Eşine ihanet etmeyesin.” dedi ve sordu:

“Bu durumu eşin biliyor mu peki?”

“Biliyor.”

“Başka kim biliyor?”

“Taner de biliyor.”

“Nerden biliyor? Kim söyledi ona?”

“Sıkıntılı bir anımı kullanarak ona açılmamı sağladı.” Bu sefer şaşırma sırası Başkan Önder’deydi. Taner’in, Süleyman’ı bir kaşık suda boğmak istediğini çok iyi biliyordu. Eline böyle bir koz geçmişken, onu nasıl olup da kullanmadığına hayret ediyordu. İster istemez Taner’in bunu iyi niyetle yapmış olamayacağını düşündü ve sordu:

“Madem biliyordu, niye gelip bana söylemedi? Niye benimle paylaşmadı?”

“Ben de öyle yapmasını bekliyordum. Fakat kendisi bunu başka şekilde kullandı.”

“Nasıl yani?”

“Neredeyse üç haftadır bununla bana şantaj yapıyor.”

“Ne gibi?”

“Bana: ‘Bundan sonra benim adamım olacaksın. Kiminle kötü ol dersem onunla kötü, kiminle de iyi ol dersem, onunla iyi olacaksın. Kime saldır desem saldıracak, kime destek ver desem destek vereceksin’ dedi. Özellikle Murat Bey’e saldırmamı, her ortamda üretim ve planlamayı sürekli kötülememi istedi.” Başkan duyduklarına inanamıyordu. Kendi elleriyle inşa ettiği, kendi desteğiyle güçlü hale getirdiği Taner’in, verilen o desteği holdingin maslahatına kullanacağına, kendi şahsi çıkarlarına kullanmış olmasına hayli öfkelenmişti. Öyle ki, yüzüne kan hücum ettiğinden yüzü kızıllaştı. Gözleri alev saçarak sordu:

“Başka bir şey istemedi mi?”

“İstedi Önder abi, lakin dilim söylemeye varmıyor.”

“Ne demek dilim söylemeye varmıyor. Söyleyeceksin tabii ki!”

“Hak ettiğim primlerimin bundan sonra yarısını ona vermemi talep etti.” Bu cevapla başkanın yüzü, kıızıldan sarıya döndü. Tansiyonu düşen birisinin çehresinin aldığı görüntüyü aldı. Ta baştan yatırım yaptığı birisinin hain çıkması, belki de tansiyonunun gerçekten düşmesine neden olmuştu. Çok hiddetliydi. Hiddetinin şiddetine mütenasip içi de sızlıyordu. Süleyman’sa onun yüzünün aldığı ifadeyi endişeyle izleyerek nasıl tepki vereceğini merakla bekliyordu. Başkan derin bir iç çekerek sert bir tavrıyla:

“Oğlum, ben sana ne diyeyim şimdi? Sana hem acıyorum hem çok kızıyorum.” dedi ve aniden sustu. Sustu, çünkü Taner’in gerçek yüzünü aniden ortaya çıkaran bu hadisenin, belki de hayırlara vesile olabileceği aklına geldi. Zira Taner hakkında uzun zamandır hayli şikâyet vardı ve o şikâyetler yüzünden kafası onunla ilgili epey karıştı. “Olmuyor Taner.” demeyi kaç kere düşünmüşse de, Süleyman’ın performansındaki ani değişim, onu bu kararından vazgeçirmişti. Hatta Taner’in nezdindeki kredisi, yükselmeye bile başlamıştı. Çünkü Süleyman’ın yokluğunda ona ihtiyaç duyacağını biliyordu. Ama işte ilk duyduğu anda kendisini çok hiddetlendiren ve canını acıtan bu olay, üzerinde biraz daha düşününce kafasında farklı ve olumlu bir tablonun belirmesine sebep oldu. Son dönemde, özellikle Süleyman ekseninde cereyan eden ve bütün bir holdingi huzursuzlaştıran meselelerin, aslını ve faslını ortaya çıkartan bir tablo... Aslında kızmaya, hiddetlenmeye ve canını sıkmaya lüzum yoktu. Süleyman’ın performansının niye düştüğünü, Taner’inse son dönemlerde üretime ve planlamaya niye saldırdığını ve kötülediğini artık anlayabiliyordu. Gerçek yüzünü gören ve bilen müşterisinden elamanına, müdüründen çaycısına kadar herkesin, ondan şikâyetlerine anlam verebiliyordu artık. İçinden: “Demek ki Süleyman’ı kullanıp Murat’ı yıpratarak eleyecek, ardından dönüp Süleyman’ı işten atacak ve şirket ona mahkûm kalacaktı ha? Kendisine büyük krediler verdiğim, hatırına bir sürü yetişmiş elemanımı feda ettiğim adam, meğer ardımdan ne sinsi planlar yapmış da haberim yok.” diye geçirdi. Hemen akabinde aklına şu ayet geldi ve imanını daha da artırdı: “... *Umulur ki bir şeyi çok seversiniz de, ama o durum, sizin hakkınızda belki kötüdür ve umulur ki bir şeyden nefret edersiniz de, ama o durum, sizin hakkınızda iyidir.*”*

Başkanın suskun kalıp düşünceye daldığı on on beş dakikalık süre içinde Süleyman, göz ucuyla onun yüzüne bakıyor, zihninden neler geçirdiğini tahmin etmeye çalışıyor ve simasında beliren çizgilerden kendince anlamlar çıkarıyordu. Kendisine bağırılıp çağrılmasını ve kovulmayı beklerken, Başkan’ın yüzünün aldığı ifadeden tam tersi sinyaller alıyordu ama yine de emin olamıyordu. Ta ki Başkan, düşünce halindeyken elinde sürekli dolaştırdığı tespihini yerine koyana ve kararlı bakışlarını gözlerine dikip konuşana kadar.

“Süleyman, sana tek bir şey söyleyeceğim: İşinin başına geç ve yapman gerekeni yap. Önümüzdeki Fuar, senin son şansın.” Eliyle yerden destek alarak ayağa kalktı. Onun ayağa kalktığını gören Süleyman da, çevik bir hareketle zıplarcasına ayakları üze dikildi ve:

“Tamam, Önder Abi. Her şey sizin arzuladığınız gibi olacak.” diye teyit etti ve hızlı adımlarla mescitten çıktı. Ofisine inerken olup bitene hâlâ inanamıyordu. Başarmıştı.

Geleceğini kesinlikle karartacak, çetrefilli bir meselede zafer elde etmişti. Dolayısıyla içinde alabildiğine bir hafiflik ve ona denk bir dinamizm hissediyordu. Yüklendiği ani enerjiyle, basamakları uçarcasına katlarken: “Sıra son adıma geldi. İhracatı ayağa kaldırmalıyım. Başkana, arkadaşlarıma ve her şeyden evvel kendime verdiğim sözü yerine getirmeliyim.” diye kendi kendine sürekli telkinde bulunuyordu.

Süleyman’ın, aralarında hiçbir iletişim kalmadığından Alexandra cenahında olup bitenlerden haberi yoktu. Ruhi ve kalbi bağlara gelince belki onlar kopmamıştı ancak, gönlünden gelecek fısıltıyı dinlemeye cesareti ve gücü yoktu. En azından şimdilik... Bu yüzden, odaklanmak mecburiyetinde olduğu halde bir süredir ihmal ettiği işine yöneldi. Her şeyi zamana bırakacaktı. Tıpkı itiraf etmeye karar verdiğinde düşündüğü gibi. Aşkıyla, düşmanı, işiyle ve ailesiyle ilgili elinde eteğinde ne varsa onları birer tohum misali en mümbit ve en

*Bakara Suresi, 216. ayet.

verimli topraktan oluşan “zaman tarlasına” saçacak, onları emekle besleyecek ve sabırla kendisine iyi bir semere vermelerini bekleyecekti. Aslında herkes, Alexandra, karısı, Taner ya da Başkan, bütün taraflar öyle yapmıyor muydu? Her biri meseleleri zamana bırakıp planlar çizerek, uğraşı vererek, strateji geliştirerek, sabrederek ve kimi vakit şanstan iyi bir netice umarak beklemeye koyulmuyorlar mıydı?

Planlarına göre ilk emek vereceği tohum, işiydi. Bir yandan fuar hazırlıklarına hız verirken bir yandan da elemanlarıyla dünyadaki pazarları, tekrar tek tek ele aldı. Nerede hangi sorun varsa hepsini teşhis etti ve ona göre çözümler düşünmeye başladı. Karşılaştığı manzara hiç de hoş değildi. Holding, Batı ve Doğu Avrupa pazarlarında, Orta Doğu ve Asya piyasalarında geçmişten gelen ve kendisinin boş vermişliğiyle daha da hızlanan büyük bir satış kaybı yaşamaktaydı. Yaptığı tespitlere göre, firmanın her ülkedeki distribütörleriyle kendine has problemleri bulunmasına rağmen, temelde hepsini alakadar eden birkaç ana sorun vardı. Birincisi Çin faktörüydü. Son birkaç yılda Çin’in ucuz ve kalitesiz ürünleri, dünyanın her yerine hızla bir şekilde yayılmış, küresel piyasaları altüst etmiş ve çoğu Avrupalı şirketi mukabele etmede aciz kılmıştı. Kendi şirketi de bundan nasibini fazlasıyla almıştı. Distribütörlerinin çoğu Çin’e yönelmiş ve oradan mal tedarikine girişmişlerdi. İkincisi, eski müdürün ve departmandaki elemanların bu sürece seyirci kalmaları, ne olup bittiğini anlamaya çalışmamaları, anlayamadıkları için de tedbir almamalarıydı. Üçüncüsü ise Taner’in nezaketten, saygıdan, anlayıştan, çözüm odaklılığından uzak ve alternatif önerilerden yoksun,

herkese karşı kullandığı alabildiğine sığ ve kaba üslubuydu. Onunla tanışan hemen hemen her distribütör, bu üslubuna maruz kalarak epeyce rahatsızlık duymuş, kimi zaman sert tartışmalara girmiş ve kimi vakit de Başkan'a gidip şikâyet etmişti. Fakat sözlerinin ciddiye alınmadığını görmeleri, firmadan soğuyarak kopmalarına yol açmış ve Çin'e yönelmelerini hızlandırmıştı.

Böylesi bir manzara karşında Süleyman, işinin çok çetin olduğunu görüyor lakin korkmuyordu. Henüz sezon başında bulunmalarını ve önlerindeki Fuarı fırsat görüyor, üç ana sorun için ön gördüğü üç stratejik çözümü, hızlıca hayata geçirmesi durumunda kayıpları telafi edeceğine inanıyordu. Bu amaçla elemanlarını topladı ve onlara sorunun çözümü konusunda hayati olarak gördüğü stratejiyi iyice kavratı. İlk adım olarak, gerek üretim kalitesi, gerek tasarım açısından, Avrupa standartlarında bulunan ama buna rağmen fiyatları çok daha uygun olan Türk ürünleri ile ucuz fakat kalitesiz Çin ürünleri arasındaki fark konusunda, distribütörler bilgi bombardımanına tabi tutulacaktı. Ayrıca mesafe bakımından uzak olan Çin'in aksine, Türkiye'nin onlara, sezon başında küçük miktarlı ama çeşidi bol mal alınarak piyasalarda nabız yoklanması ve sezon ortasında, tutulan bir modelden birkaç kez siparişin tekrarlanması imkânını sağlayacağı ısrarla anlatılacak ve bu mevzuda bir bilinç oluşturulacaktı. İkinci stratejiye göre, iflah olmayacak distribütörler tespit edilip onların yerine hızlıca alternatif distribütörler bulunacaktı. Bu hedef doğrultusunda her bir eleman, kendi bölgesindeki ülkelerde, ister Türkiye'den ister dünya piyasalarından mal tedarik eden tanınmış firmalarla hemen diyaloga geçecek ve markalarının gücünü arkasına alarak, onların Holdingle çalışmaya başlamalarını sağlayacaktı. Bu yöntemle sonuç alınmaması durumunda ise, sorumlu olduğu ülkede, kendi distribütörlerinin ağındaki en güçlü ara distribütörü tespit edecek ve işbirliği konusunda onu ikna edecekti. Üçüncü strateji dahilinde ise, başkandan kopartılacak onayla Taner tecrit edilecek, yani yurtdışı seyahatlerine götürülmeyecek ve ne yapıp edip distribütörlerle muhatap edilmeyecekti. Elemanlarına bu üç stratejiyi deklare ettikten sonra onlardan çalışkanlık, uyanıklık, koordine ve piyasalarla yirmi dört saat ilgilenme sözü aldı ve işe start verdi.

Kavuşmak Haramdı, Konuşmaksa Tümüyle Yasak

Tanzanya'dan döndüğü günden itibaren, mutluluğun zirvesinden bir boşluğa yuvarlandığı ve tutunacak hiçbir dal bulamadığı hissine kapılmış olan Alexandra, er ya da geç yere çakılıp dağılacığı anı ölümü bekler gibi beklemişti. Sonunda korkuları gerçek olmuş, onu o zirveye taşıyan sevgilisi tarafından âdeta bir cehenneme itilmişti. Eğer aşkına ve mutluluğuna saldıran bir yabancı ya da düşmanı olsaydı, belki karşı koyabilirdi ama aşkına bizzat maşuku,

mutluluğuna bizzat o mutluluğun kaynağı olan insan kastedince yapabileceği bir şey olmadığını kıvranarak görüyor; bu da onu çıldırtıyordu. Süleyman'ı hâlâ çok seviyor, ancak sevgisinden mahrum ettiği için de ondan nefret ediyordu. Zaman zaman, karşısında görse onu hemen bağrına basacağını tasavvur ediyor, zaman zaman da göğsünün tam ortasından bıçaklayacağını. Duyguları sakinleşince de ona kıyabilmeyi nasıl düşündüğüne şaşırıyordu. Oysa hissettikleri, terk edilen bir sevgilinin verebileceği en masumane tepkilerdi. Çünkü aşk beklentiydi. Aşk ümitti. Aşk sabırsızdı. Çünkü âşık, maşukundan misliyle, hatta fazlasıyla mukabele beklerdi. Alamayınca da çılgına döner, taşkınlık yapardı. Tutkusuna karşılık bulamayan âşığın, sevda halvetindeyken gösterdiği uysallık gider, onun yerini asilik alırdı. Maşuku tarafından reddedilen âşık, hayalen onun varlığını bile inkâr etmeye başlar, yetmezse gider onu öldürüp varlığını yok eder ve böylece huzura ereceğine inanırdı. Sonra dönüp onun toprağına bir ömür boyu gözyaşı dökebilirdi.

Ne babası ne kardeşi ne sözlüsü ve ne de arkadaşları... Hiç kimse onun son zamanlarda içinde bulunduğu duruma anlam veremiyordu. Zira her şeyi bilen ve onu teselli etmeye çalışan annesi dışında hiçbirisi, neler yaşadığının farkında değildi. Onu bu hale getiren sebebi çok merak eden babası ve sözlüsü, onunla konuşmayı birkaç defa denedi. Ancak, ruh halinin daha da kötüye gittiğini gördüklerinden, üzerine gitmeye çekindiler. Hatta sözlüsü, yüz bulamayınca birkaç girişimin ardından havlu bile attı ve ondan uzaklaştı. Arkadaşlarının da her biri, bir süre sonra onu kendi hâline bırakmayı yeğledi. Böylece, annesi hariç etrafında hiç kimse kalmadı. O hale geldi ki, yolda yürürken, sırf bulunmak için gittiği okulun bahçesindeyken, hiç dinlemediği derste iken, uyumaya çalışırken ve yıkanırken bile yaşadıkları her aklına geldiğinde: "Olamaz!" anlamında kafasını sallıyor; kimi vakit, bulunduğu yer neresi olursa olsun bu sözcük dudaklarından dökülüyoruyordu. Belli bir zamandan sonra, ruhu gibi bedeni de zayıf düştü ve hastalıklara davetiye çıkardı. Nitekim çok geçmeden yatağa düştü. Ta Tanzanya'dan geldiğinden o yana hafıftan hissettiği ateş, vücudunun zayıf düşmesiyle şiddetlendi, ikide bir kasmaya başladı. Bir türlü iyileşemeyince gittikleri doktor, ilk etapta soğuk algınlığına karşı bir ilaç, vitamin ve ateş düşürücü şuruptan müteşekkil bir reçete yazdı. Doktordan eve döndükten sonra Alexandra, tekrar yatağına sığındı.

Günler onun için geçmek bilmiyordu artık. Hayata küstüğünden iyileşmek istemiyordu. Bu yüzden ilaçlarını ancak annesinin zoruyla içiyordu. Sığındığı yatağında günden güne erirken, onun başucunda üzüntüsünden kahrolan Geta Hanım'la, kızının sağlığını an be an takip eden Robert Bey, onu tekrar doktora götürdüler. Bu sefer bin bir umutla gittikleri şehrin en tanınmış hastanesinde, yapılan muayene ve bir sürü tetkike mukabil hastalığına bir türlü

teşhis konulamadı. Kanında normal olmayan değerler bulunmasına rağmen, ne olduğuna bir türlü karar verilemedi. İltihabı var, deyip ellerine bir reçete tutuşturdular. Doktorların vurduymaz ve kabiliyetsiz olduklarına kanaat getiren Robert Bey, hastaneden çıktıktan sonra ne yapmaları gerektiğini düşünürken aklına, etrafından duymuş olduğu bir doktor geldi. Arabanın arka koltuğunda, ateşten titremekte olan kızını dizleri üzerinde yatırmış olan Geta Hanım, kocasının bahsettiği doktoru yetersiz bulmakla birlikte başka çareleri kalmadığına inandığından gitmeyi kabul etti.

On beş yirmi dakika sonra vardıkları küçük ve medikal araç gereçleri oldukça eski muayenehanede, karşılına yaşlı başlı bir doktor çıktı. Alexandra'yı detaylı muayene eden ve kan değerlerini inceleyen doktor, yılların tecrübesine dayanarak onlara bir soru sordu. Geta Hanım değil de, Robert Bey bu soruya çok şaşırdı. Zira doktor, kızlarının son dönemlerde yurtdışına çıkıp çıkmadığını sormuştu. Geta Hanım, gözlerini kocasından kaçırıp soruya sanki kendisi muhatap değilmiş gibi yaparken Robert Bey, merakla kızlarının hastalığının yurtdışına çıkıp çıkmamasıyla ne alakası olduğunu öğrenmek istedi. Yaşlı Doktor, kalın bir iple boynuna astığı gözlüğünü taktı, saçları ağarmış başını hafifçe öne eğerek ve yüzünün hizasında tuttuğu testlere bakarak, kendinden emin bir şekilde çok alâkası bulunduğunu, hattâ hastalığının gittiği ülkeyle birebir ilgilisi olabileceğini söyledi. Robert Bey, şaşkınlığı bir kat daha artmış bir vaziyette, ama o da kendinden emin olarak, kızının yurtdışına çıkmadığı cevabını verdi. Geta Hanım'ının yüzüne bakarak öyle değil mi, diye teyit bekledi. Eli ayağı birbirine dolanan Geta Hanım, bir anda ne yanıt vereceğini kestiremedi. Telaşını ve heyecanını gizlemek amacıyla, muayene masasında hâlâ uzanmakta olan kızının üst başıyla ilgileniyormuş gibi yaparak ve eşiyle göz göze gelmemeye özen göstererek kocasına katıldığını, kızlarının yurtdışına kesinlikle çıkmadığını ifade etti. Tecrübeli Doktor, aldığı cevaptan ikna olmamakla beraber verilen beyana dayanarak bir reçete hazırladı.

Öğlen vakti eve ulaştıklarında, Geta Hanım'ın içi içini yiyordu. Kızıyla ilgili gizlediklerinin, hayati bir öneme sahip olabileceğini sürekli düşündüğü için yüreği çatlayacak gibiydi. Ne yapıp edip bir yolunu bulması ve hakikatleri bir an evvel doktora söylemesi gerektiğini ha bire kendi kendine tekrarlayıp duruyordu. Eşinin işe dönüşünü fırsat bilerek hemen harekete geçti. Kız kardeşini aradı ve acilen gelmesini istedi. Kızını teyzesine emanet edip yaşlı doktorun muayenesine gitti. Kendisini hemen kabul eden doktora, kızının yaklaşık bir bir buçuk ay önce Tanzania'ya gittiğini, ancak babasının bunları bilmediğini, neden bilmemesi gerektiğini anlattı ve ondan söylediklerinin aralarında kalacağının sözünü istedi. Yaşlı doktor, tahminlerinin doğru çıktığını görmüş olmanın haklı gururuyla durumu anlayışla

karşıladı ve talep ettiği sözü verdi. Ardından da Alexandra'nın Tanzanya'dayken *malarya*, yani sıtma mikrobu kapmış olabileceğini söyledi. Geta Hanım, kızının oraya gideli çok olduğunu ve ilk geldiğinde herhangi bir şeyi bulunmadığını, bunca zamandan sonra nasıl sıtma olabileceğini hayret ve korku içinde sordu. Doktor, sıtma mikrobunun vücuda girdikten sonra hemen aktif olabileceği gibi, kuluçkaya yatarak günler ve hattâ haftalar sonra da ortaya çıkabileceğini ona izah etmeye çalıştı. Sağlıklı bir vücudun, güçlü olmasından dolayı kuluçkadaki mikroba mukavemet edebildiğini, ama mikrobun vücudun zayıf bir anını yakalar yakalamaz saldırıya geçtiğini uzun uzun anlattı ve Alexandra'nın da muhtemelen böyle bir şey yaşadığını belirtti. Geta Hanım'ın ağladığını görünce, ayağa kalktı ve karşısındaki koltuğa oturdu. Onu teskin etmek ve umudunu güçlendirmek için çok korkulacak bir tehlikenin olmadığını, hemen harekete geçmeleri durumunda hastalığı kısa sürede yeneceklerini ifade etti. Geta Hanım çantasından çıkardığı mendiliyle gözyaşlarını silerken ne yapmaları gerektiğini sordu. Doktor, Alexandra'yı başhekimini tanıdığı ve güvendiği bir hastaneye yatırarak tedavisini orada yapacağını söyledi.

Tecrübeli hekim, gerçekten sözünü tuttu ve Alexandra'nın tedavisini planladı. Geta Hanım yanından ayrıldıktan hemen sonra Robert Bey'i arayarak çok yetenekli bir doktora göstermek üzere kızının tahlillerini ondan tekrar istedi. Robert Bey, işi gücü bırakıp eve gitti. Eve ondan daha önce ulaşmış olan Geta Hanım, hiçbir şey fark ettirmemeye uğraştı ve dualarla kocasına destek verdi. Kan testlerini götürdüğü yaşlı hekim, ertesi sabah Robert Beyi yanına çağırarak, testlerin bir doktor heyeti tarafından incelendiğini, onların görüşlerine göre kızının kanında bulunan mikrobun güçlü ve bulaşıcı olduğunu, dolayısıyla hemen hastaneye kaldırılması ve karantina altına alınarak tedavisine başlanması gerektiğini ifade etti. Bu arada tedavisinin çok meşakkatli ve uzun sürebileceğini söylemeyi de ihmal etmedi. Kızı adına çok endişelenen Robert Bey, yavrusunun sağlığı için ne yapılması gerekiyorsa derhal yapılmasını, hiçbir masraftan kaçınmayacağını ve hemen harekete geçilmesini hekimden talep etti. Hekim, tanıdığı başhekimle bir gün önce görüşüp, gerekli izinleri, ilaçları ve kısacası bütün alt yapıyı hazırlamış olduğu için, acilen bir ambulans gönderterek Alexandra'yı evden aldırıp ve hastaneye yollattı. Ona özel olarak hazırlanan odada karantinaya aldırıp ve tedavisini başlattı.

O günden sonra bütün aile, ama özellikle Alexandra ile Geta Hanım için çok meşakkatli bir süreç başladı. Çünkü sorun, sadece genç kızın fiziki hastalığından kaynaklanmıyordu. Ruhen de hastaydı. Tedaviyle belki bedeni iyileşecekti fakat ya yüreğindeki acı? O nasıl geçecekti? Doktorları onun sürekli sızlayan gönül yarasından tamamen habersizdiler. Kızlarının hastalığının gerçek sebebini ta baştan eşine söylememiş olduğu için pişmanlık

hisseden Geta Hanım, Alexandra'nın tedavisine başlandıktan birkaç gün sonra, yaşadıkları o ağır ve çetin sürecin çok daha hafif ve çok daha rahat geçeceği düşüncesiyle eşine her şeyi anlatmak istedi. Ancak bir türlü yapamadı. Anlatması durumunda, Robert Bey'in ihanete uğradığını sanabileceğini, dolayısıyla çok sert tepki verebileceğini, bunun da yavrusunun tedavisine çok kötü yansıtacağını hesap ettiğinden vazgeçti. Doktorların bütün uyarılarına ve koydukları yasaklara rağmen, sıtmanın kendisine de bulaşma tehlikesini göze alarak Alexandra'nın yanından bir lahza olsun ayrılmadı. Doktorlar kızının bedenini tedavi etmeye çalışırken o, tek başına, içi yanarak ama dışarıya hissettirmeyerek sessiz sedasız yavrusunun ruhundaki ve yüreğindeki yaralarını iyileştirmeye uğraştı.

Birkaç ay devam edecek olan tedavi sürecinin tam ortasında, bir gece ortası Romanya'da hafif bir deprem meydana geldi. O esnada hastane odasında tek başına ve uyanık olan Alexandra, sarsıntıyı hisseder hissetmez büyük bir panik yaşadı ve artık hastalıktan ölmese de zelzeleden ecelinin geldiğini zannetti. Deprem durup da biraz sakinleştikten sonra, can derdine düşmüş olduğu o anlarda aklına ilk gelen kişinin Süleyman olduğunu; ölümden korkacağı yerde, sevdiği insanla doyasıya yaşayamadığına üzüldüğünü hatırladı ve içi acıdı. Deprem fizikî sallantıları birkaç saniye sürmüştü ama ruhunda başlayan sarsıntılar gece boyunca bitmek bilmedi. Yaşadığı yıkıma rağmen gün gelip aşkına sonuna kadar fırsat tanımadığı, tutkusuna sahip çıkmadığı için yüreğinin yanacağına hiç ihtimal vermeyen Alexandra'nın, Süleyman'a ikinci bir şans vermediğine, ona anlayış göstermediğine o gece içi de yandı, pişman da oldu. Şafak sökene dek çektiği ruh sancıları içinde onu mazur gösterecek, onun tarafından hâlâ sevildiğine kendini inandıracak sebepler, sonuçlar üretti. Evet, Süleyman ona yalan söylemesine söylemişti. Fakat bunu, onu sevdiği için yapmıştı. Seven bir insan, bazen sevdiğini kaybetmemek için yalan söyleyebilir; o gayeyle sevgilisini kıracak bir takım davranışlar içine girebilir ve zehir içme pahasına ondan uzak durabilirdi. Aslında sebebi ve gayesi yârine ulaşmaktır. Aksi takdirde niye yalan söylesin? Niye benden uzak dursun? Beni sevmediğinden mi? Bana gerçekten âşık olmadığından mı? Ben de sözlümle ilgili ona yalan söylemedim mi? Beni kaybetmemek için o, bana evli olduğunu söylemedi. Ben de aynı sebeple sözlü olduğumu ona söylemedim. Durumlarımızın mahiyeti farklı bulunsa da, ikisi de yalan değil miydi? Her iki yalan da aşk ve tutku uğruna söylenmemiş miydi?

Alexandra, nihayet kendisinin de en az Süleyman kadar suçlu olduğu düşüncesiyle rahatladı. Bir bakıma kendi kendine itiraf olan bu düşünceyle birlikte muzip bir çağrışım, şimşek hızıyla bütün zihnini kapladı; hattâ o küçük anımsamayla, uzun zamandır mahzun duran yüzünde bir gülümseme bile belirdi. Yıllar önce Hristiyanlık öğretilerine ilişkin bir

kitapta yalan söylemenin çok büyük bir günah olduğunu ama savaşta düşmana galip gelme hedefiyle yalan söylenebileceğini okumuştı. Demek ki insanların kanının döküldüğü, canlarının alındığı, kadınların dul, çocukların da yetim bırakıldığı bir arenada, daha fazla kan döken, daha fazla can alan, daha fazla ganimet elde eden taraf olabilmek için yalan söylemek bile büyük bir günah olmaktan çıkabiliyordu. O zaman insanlığın en güçlü ve en tabii duygusu olan aşk için, sevgilisine kavuşabilmek ve onu elde etmek gayesiyle söylenen yalan niye günah sayılsın? Savaşta söylenmesi durumunda kötü görülmesi bir yana, faydalı bile kabul edilirken, aşkı ve tutkusu uğrunda mücadele eden bir sevgili tarafından söylendiğinde neden çok kötü bir davranış olarak algılansın?

Yalan söylediği için o ana kadar kırgın ve dargın durduğu Süleyman'ı affedebileceğini düşünmeye başlayan Alexandra, sözlüsü Antonio konusunda yalan söylemiş olmayı gözünde büyüttükçe, yüreğinde ona karşı duyduğu kırgınlığın geçtiğini, onu hayal ettikçe içinde bir şefkat ve özlemin yükseldiğini ve bunun da yaralı sineline iyi geldiğini hissetti. Süleyman'ın şefkat ve özlemden müteşekkil hayalinin, hasta bedeni ve yorgun ruhunda yakıcı, lakin tedavi edici bir merhem etkisi bıraktığını keşfetti. Kendisini şaşırtmayan bu keşifle, Süleyman'la barışmadıkça kendi kendiyile barışamayacağını kavradı. Kendi kendiyile barışmadan da iyileşemeyeceğini anladı. O andan itibaren her şey gözüne daha farklı görünmeye başladı. O güne kadar, yalan söylediği için kırıldığı Süleyman'a, o gecenin sabahına varmadan artık başka bir şey için kızılıyordu. Ona girebileceği açık bir kapı, ardından yürüyebileceği bir iz, karanlıkta yolunu yordamını bulabileceği bir ışık bırakmamasını sorgulamak bir yana, onun o itiraftan sonra yanına gelip, önünde diz çökerek aşkları hatırına kendisinden af dilememesine ve tutkularını yaşamaya devam etme konusunda ısrarla yalvarmamasına gönül koyuyordu. Öyle yapsaydı onu affetmez miydi? Sevda ve tutkuları için yalvarsaydı, onu karşılıksız bırakır mıydı? Affetme ve bağışlama duyguları kabardıkça, barış isteği ruhunu sarmaladıkça çok rahatladı ve depreme rağmen kendini emniyette hissetti. O rahatlama ve güven duygusuyla derin bir uykuya dalıp gitti. Tabii içinden bildiği bütün duaları ederek...

O sabah çok erken bir vakitte tan yeri henüz yeni ağarmışken, ısrarla çalan telefonun sesiyle uyandı. Tekrar ebeveyninin aradığını sanmış, eline aldığı telefona mahmur mahmur bakıyordu. Ekranda arayan ismi görünce yüreği duracak hâle geldi. Sanki duaları kabul olmuştu. Sanki Süleyman içinden geçenleri ta uzaklardan duymuş ve: “Ben buradayım, yanımdayım.” dercesine onu arıyordu. Haliyle çok heyecanlandı ve heyecanından ötürü cevap bile veremedi. Nihayet dördüncü arayışında telefonu açtı. Birbirlerine karşı alabildiğine nazik ve şefkatli bir sesle hitap ettiler. Başlangıçta utangaç, çekingen ve titrekçe başlayan selamlaşma

ve hal hatır sorma, hesap edemedikleri şekilde aralarında koyu bir sohbete dönüştü. Süleyman, depremi duyar duymaz ona bir şey olmuş olabileceği ihtimali karşısında yüreğinin sıkıştığını ve onsuz yaşayamayacağını düşündüğünü söyledi ve büyük geçmiş olsunlar diledi. Alexandra da, deprem anında ilk aklına gelen kişinin o olduğunu ve gece boyunca aşkları, tutkuları ve ilişkileri üzerine kafa yordüğünü anlattı. Hayatın kısa olduğu gerçeğini kavradığını, bu kısa hayatın sevgiliyle geçirilmesi gerektiği düşüncesiyle uyuyakaldığını belirtmeyi de ihmal etmedi. Ardından hastalığını ve halen hastanede tedavi gördüğünü söyleyerek kendisinden ilgi, koruma ve şefkat beklediğini hissettirmesi üzerine Süleyman, en tatlı, en latif, en şefkatli ve en sevdalı sözlerle mukabelede bulundu. Bu muhavereyle her ikisinin de yürekleri umutla doldu. Sevdaları birden bire alevlendi. Birbirlerine en iyi dilek ve temennilerle telefonu kapatırken özlemleri, içlerine aniden düşen bir kor gibi ikisini de yakmaya başladı.

Alexandra, telefonunu kapatır kapatmaz annesiyle babası kapısını çaldılar. Depremi hafif geçmesi, gece onu aradıklarında durumunun iyi olduğunu sesinden anlamaları, yanına geleceklerini söylediklerinde ise ısrarla gelmemelerini ve kardeşinin yanında kalmalarını istemesi onları rahatlatmış ve zaten çok korkan oğlucuklarının yanında kalma kararı almalarını sağlamıştı. Fakat içleri bir türlü rahat edemediğinden, gün ışıır ışımaz hemen toparlanıp hastanenin yolunu tutmuşlardı. Odaya girdiklerinde, depremden dolayı kötü halde bulmayı bekledikleri kızlarının aksine gayet iyi olduğunu, o güne kadar solgun duran yüzünün canlandığını, yanaklarının al al pembeleştiğini ve gözlerinin parladığını görünce çok şaşırdılar. Dahası, o gün iştahı açıldı ve uzun zamandır hiç yemediği kadar yemek yedi. Alexandra'nın umulmadık o iyi hali bütün aileyi, tedavisini yürüten doktorlarını ve bakımını üstlenen hemşirelerini hem şaşırttı hem de mutlu etti.

İki gün sonraydı. Alexandra, nereden kaynaklandığını anlayamadığı, ancak buruk içini ve serin odasını ısıtan bir umutla güne uyandı. Gözlerini açtı ve etrafına bakındı. Yanı başındaki komodinin üzerinde duran bembeyaz laleleri görünce, hemen doğruldu ve büyük bir heyecanla yana uzanıp buketi tutuşturulan kâğıdı kapıverdi. O küçük not kâğıdını açıp da:

“Since long time you did not kiss me!
Tonight in my dream please come to me!
I love you! and I forgive you tell to me!
Hug me, kiss me, love me, than wake me!”*

Süleyman'ın dizelerle iletği duygularını okuyunca sevdası, hasreti ve mutlu olma isteği kabardı ve gözyaşları ılıkça yanağından süzüldü. Gözyaşlarını ve akan burnunu elinin ayası ve pijamasının koluyla sildikten sonra tekrar uzandı ve bu sefer çiçek buketini aldı. O

sekiz adet beyaz laleyi göndereni kucaklarcasına, koklarcasına, öpüp severcesine bağrına bastı. Bir süre öylece yatağında kaldı. Akabinde kalktı, çantasından telefonunu çıkardı, pencere yanına yürüdü, perdeyi açtı ve gözlerini, parlak bir gün doğumuna geçit vermekte tereddüt eden yarı gri yarı kara bulutlara dikti. Onlara bakarken, içinde bulunduğu durumun, o karışık bulutlara ve ardındaki belirsiz gün doğumuna ne kadar benzediğini düşündü. Süleyman'ın bir güneş gibi dünyasına tekrar doğmasını arzuluyor, ancak kendini yokladığında, gökyüzündeki o bulutlar misali güneşini örten endişelerini, korkularını ve güvensizliklerini eliyle çekip bertaraf edecek gücü, henüz kendinde bulamıyordu. Sadece, karabulutların yakında dağılabileceğini hissettiren bir mesaj yazıp gönderdi güneşine:

*“Beni öpmedin uzun zamandan beri!
Bu gece, rüyalarımda lütfen gel beri!
Seni seviyorum ve seni affediyorum de bana!
Beni kucakla, ben öp, beni sev, sonra uyandır sana!”

“Seni sonsuza dek affediyorum. Fakat neden sekiz lale?” Az sonra cevap geldi:

“Because, I LOVE YOU!”*

Hasadı olur her bir şeyin başağın da elmanın da Zayi olmaz emeği ne bir kuşun ne bir karıncanın

Alexandra'dan affedildiğine dair gelen mesaj, büyük bir merakla ondan gelecek cevabı bekleyen Süleyman için bir dönüm noktası oldu. Yaptığı planın, çizdiği stratejinin ve yürüdüğü yolun doğru olduğu anlamını yüklediği bu mesajdan aldığı kuvvetle Alexandra'sına kavuşmak için başlattığı isabetli mücadelesine daha sıkı sarılmaya karar verdi. Aynı zamanda sevgilisinin mesajından aldığı cesaretle ve özlemin tetiklediği sabırsızlıkla hemen ona tekrar beraber olmayı teklif etti. Fakat Alexandra:

“Birbirimizden çok uzağız. Aramıza uzun mesafeler, hatta uçurumlar girdi. Ülkelerimiz farklı. Dinlerimiz, dillerimiz ve kültürlerimiz farklı. Ayrıca birbirimizi çok kırdık. Çok yaralandık. Bütün bunlara rağmen nasıl bir araya geleceğiz? Nasıl birlikte bir gelecek kuracağız?” diye yanıtladı.

“Hiç mi umut yok?” sorusuna ise:

“Umudumu hiç yitirmedim ancak her şeyi zamana bırakalım.” karşılığını aldı. Mesele anlaşılmıştı. Sabredek ve mücadelesinde hedeflediklerini gerçekleştirene ve onunla bir hayat boyu yaşayabilecek zemini hazırlayana dek bekleyecek, sonunda zafere ulaşacaktı. O günden itibaren arada bir halini, hatırını ve sağlığını soran mesajları dışında onunla irtibat kurmadı. Ancak ona kavuşma hayalini hep dipdiri tuttu gönlünde. O hayale cisim vermek için hızlıca, ama tedbiri elden bırakmadan, sabırla lakin vakit kaybetmeden, teenniyle fakat geri durmadan mücadelesini gün be gün sürdürecekti. Kavgasının haklılığına duyduğu inançla ve o inançtan aldığı güçle gün gelip uzak mesafeleri yakın edeceğinden, farklılıkları çekici bir unsur hâline getireceğinden, kırgınlıkları ve yaraları sarmalayacağından ve Serengeti’de umdukları gibi sonsuzluk kapılarından el ele içeri gireceklerinden hiç şüphesi yoktu.

Üzerindeki ölü toprağını atan ve Taner’in şantajla giydirmek istediği esaret gömleğini attığı adımlarla yırtan Süleyman, o günden sonra bedeniyle olduğu kadar, düşünceleriyle de kendini tamamen işine verdi. Bir süre sonra da piyasalardan çok iyi veriler gelmeye başladı.

*“Çünkü, seni seviyorum.”

Meselelerin perde arkasından habersiz olan Taner ise şaşkındı. Süleyman’ın aniden nasıl toparlanabildiğine, şantajlarına artık nasıl boyun eğmez olduğuna ve işleri nasıl yola sokabildiğine aklı eremiyordu. Ona diz çöktürmek için: “Ya benim istediğim gibi olacaksın ya da başkana her şeyi anlatacağım.” tehdidine, “Umurumda bile değil, varsa ispatın git anlat.” restini yiyince çıldırdı. Bir yandan da holdingde: “Süleyman toparlandığına göre yakında Taner’in yarısını alır.” dedikodusunun yayılmaya başlaması ve o gün itibariyle bu söylentinin arkasında büyük bir olasılıkla gerçeğin yatması, muhakemesini yitirmesine yetti. Çünkü bu dedikodunun temelsiz olmadığını, Başkan dâhil bütün patronların kendisine karşı ani tavır almasından anlayabiliyordu. Böylece Süleyman’ın gizli ilişkisini deşifre etmeye karar verdi. Ancak bildiklerini ispatlayacak delillere ihtiyacı vardı. Bir gün iş yerinde geç saatlere kalarak, bir çakal tecessüsüyle Süleyman’ın ofisine gizlice girdi. Yaptığı aramada, Süleyman’la Alexandra’ya ait bir fotoğraf filmi ile bir video bandını, çok kolay bir şekilde çalışma masasının *kesonunda* buldu. Ertesi gün mesai başlar başlamaz harekete geçti. Süleyman’ın ofisine girdiğini görür görmez yanına gitti, aralarında süregelen mücadelede artık onu dize getireceğinden emin bir ifadeyle delillerini elinde sallandırarak:

“Ya benim istediklerimi yaparsın, ya da bunları patronların önüne koyarım.” diye tekrar tehdit etti. Süleyman, tehalükle* çekmecesine baktı ve canının bir parçası saydığı anılarının kaydının gerçekten de koyduğu yerde olmadığını gördü. Filmleri eve götürmektense daha

güvenli bellemişti o en alt çekmeceyi. Benliğini hasret sardığında, onlara hemen ulaşip bakabilmek için elinin altında olmalarını istemişti bir yandan da. Ama birilerinin bir gün gelip onları bulabileceği aklına hiç gelmemişti. Hele Taner'in, bir av köpeği tecessüsüyle kokuyu alabileceğini ve onlara ulaşabileceğini asla hesaba katmamıştı. Böyle rahat davranmasında şüphesiz, meseleyi Başkan'a anlatmış olması ve kendini artık güvende hissetmesi de çok büyük rol oynamıştı. Fakat hiç aklına gelmeyen şey olmuş, Taner bir hırsız gibi çekmecelerini karıştırıp onları ele geçirmişti. Yerinden fırladığı gibi Taner'e hücum ederek tekme tokat girişti. Kavgı gürültüyü duyan çaycısı, muhasebecisi, satışçısı koşup geldiler ve güç bela onları birbirinden ayırabildiler.

Olay kendisine intikal edince başkanın tepesi attı ve o güne kadar “Şirketin sırlarına, açıklarına ve sistemine vakıftır. İşten çıkarılması halinde bize çok büyük zararı dokunur.” mülâhazalarıyla kovmayı ötelediği Taner'i karşısına aldı ve ağır sözlerle çıkıştı:

*tehalük: istekle atılma, tehlikeye aldırma.

“Ben sana çok büyük umutlar bağlamıştım. Hayatında hiç satış yapmamana ve yabancı dil bilmemene rağmen seni satış ve pazarlamanın başına getirdim. Ne için? Sırf otoriteyi sağlayasın diye. Ben senden hiç satış beklemedim. Sadece satış ekibini iyi koordine etmeni ve iş ortamında disiplini sağlamanı istedim. Ama sen ne yaptın? Otoriteyi tahakkümle, disiplini zorbalıkla karıştırdın. Bu da yetmiyormuş gibi ister yurtiçinde olsun ister yurtdışında bizi zor duruma sokan, kurumumuza ve inancımıza hiç mi hiç yakışmayan küfür ve sövme üslubunu, koskocaman holdingde bir kültür hâline getirdin. Süleyman'la ilişkilerinize gelince sen onunla ta baştan iyi geçinip onu yöneteceğine, onu rakip gördün ve müdür olduğu ilk günden beri ona saldırmaya başladın. Aranızda olup biten her şeye, şantaj dâhil her detaya vakıfım. Süleyman'ın bir müşterimizin kızıyla gayri meşru bir ilişkisi olabileceğini söylediğinde, ben sana telefonlarını ve e-maillerini takip et, bir şey yakalarsan bana getir dedim mi demedim mi?”

“Dediniz efendim.”

“Peki, sen ne yaptın? Öğrendiklerini gelip dürüstçe bizimle paylaşacağına, onları şahsi tahakküm ve para dâhil her türlü çıkarların için bir şantaj aracı olarak kullandın. Onun yaptığı elbette hoş ve de doğru değildi. Ancak bu, onun özel hayatıydı ve aslında kimseyi ilgilendirmezdi. Buna rağmen ben, onu tecessüs* etmene müsaade ettim. Hem de yakalanan

çok büyük bir kabahat olsa bile, inancımıza göre tecessüsün o yakalanandan daha büyük bir kabahat olduğunu unutarak. Bunun bedelini, senin işine son vermemekle ödeyeceğim. Fakat şu andan itibaren görevin reklam müdürlüğü olacak. Çıkabilirsin.”

Ne yapacağını bilemez bir hâlde patronun odasından çıkan Taner, bir an kendisini rütbeleri sökülmiş bir generale benzetti. Başkandan duyduklarına inanmamış, bir bukalemun gibi her cümlesinde renkten renge girmiş; hıncından neredeyse delirecek hale gelmişti. Kendi kendine, Süleyman’dan şantajla para istediğimi başkan nereden öğrenmiş olabilir ki, diye sorup bir türlü cevap alamazken bütün benliğini, elindeki kozunu daha ilk günden onunla paylaşmamanın, paylaşp Süleyman’ın işini bitirememenin nedameti kapladı. Genel müdür yardımcısı olduğu departmanda sıradan bir müdür olarak çalışmayı hazmetmesinin mümkün olmadığını düşünerek odasına gitti. Özel eşyalarını toplarken yeni aldıkları villanın dolarla ödediği banka taksiti, çocukların okul ücretleri geldi aklına. Birkaç ay dahi işsiz kalmaya tahammül edecek durumda değildi. Çarçabuk istediği gibi bir iş bulacağının ise hiçbir

*tecessüs: bir şeyin iç yüzünü araştırma, gözetleme; yoklama, arama.

garantisi yoktu. Çaresizlik ona, tabiatına uygun tilkice bir çıkış gösterdi: “Aslında hangi pozisyonda olursa olsun holdingde kalırsam Süleyman’a haddini bildirmem daha kolay olur.” diye geçirdi içinden. Biraz daha düşününce kararını verdi, istifa etmeyecekti. Önce ne yapıp edip patronun tekrar gözüne girecek, eski pozisyonunu kazandıktan sonra da Süleyman’ın işini bitirecekti. O kararla, daha yeni odasına taşınmadan kör zihninde bir sürü desise planlamaya başladı. Eline geçirdiği kozları çoğalttığına, hezeyan içindeki bir müflis gibi sevinerek intikam yeminleri etti.

Öte yandan kavgaya ettikleri sırada elinden düşürdüğü film şeridiyle video bandını bir hamleyle eline geçirmiş olan Süleyman, Taner’in elinde, aleyhine kullanabileceği hiçbir şey kalmadığı için kendisini nelerin beklediğinden habersizce artık emniyette olduğuna inandı. İşle ilgili bütün şartları lehine çevirdikten sonra derin bir soluk aldı. Holdingin satış ve pazarlamadan sorumlu genel müdür yardımcısı olunca yani Taner’in eski görevini üstlenince de kendine olan güveni had safhaya ulaştı. Duyduğu rahatlık ve hissettiği öz güvenle artık daha serbest davranıyor, piyasalarda istediği gibi at koşturuyor, istediğini istediğine veriyor, istediğini istediğinden alıyor ve bütün bunları yaparken yönetim kurulunu sadece sonuçlardan haberdar ediyordu. Yönetim kurulu ise ona beslediği itimatla piyasalarda güttüğü stratejilere, politikalara ve taktiklere karışmıyor, satış faaliyetlerini ve rakamlarını sadece aylık

değerlendirme toplantılarındaki raporlarla değerlendiriyordu. O raporların yansıttığı rakamlar, yüzlerini güldürdüğünden de olayların detayına girmekten gün be gün çekiniyorlardı.

Süleyman, kendisine tanınan bu krediyi yerinde kullanıyor, ona layık olabilme amacıyla var gücüyle çalışıyordu. Taner'in, Türkiye ve dünya pazarında yol açtığı tahribatı telafi etmek için gece gündüz koştururken en büyük desteği üç şeyden alıyordu: Türkiye piyasası satış ekibinin riyakârlık içermeyen bağlılıkları, bütün idari personelin canıgönülden sunduğu destekler ve Alexandra'dan zaman zaman aldığı mesajlar... Alexandra'yla barıştığından bu yana, aralarında anlayış üzerine kurulu bir diyalog başlamıştı. Kendisinden mühlet istediği için onun üzerine gitmek istemiyor ama arada bir gönül kapısının açılıp açılmadığını yoklayan mesajlar göndermeyi de ihmal etmiyordu. Alexandra, her ne kadar tam olumlu cevaplarla dönmese de, o cevaplarda saklı tutulan sihirli anlam, Süleyman'ın yürüdüğü başarı yolunda çok büyük bir rol oynuyordu.

Türkiye piyasasının yirmi kişiden oluşan satış ekibine gelince, Taner'in şahsından ve davranışlarından bıktıkları, hattâ nefret ettikleri ve zoraki çalışma geldikleri için ondan kurtulunca çok rahatladılar. Dolayısıyla firmadaki herkese güven veren, ortaya koyduğu icraatla haklı olarak herkesin takdirini ve kredisini kazanan, oturduğu koltukta başı dönmeyen, geldiği makamdan saygınlık devşirmeyen, bilakis o makama saygınlık katan Süleyman'ı bir kurtarıcı gibi karşıladılar. İş başına geçer geçmez, herkes gelip içtenlikle sadakatini sundu ve her bir birey vazifesine yeni bir soluk ve heyecanla koyuldu. Sadakatin ilk nişanesi olarak ekip, piyasayla ilgili bütün bildiklerini en ince ayrıntısına kadar severek onunla paylaştı. İdari personelin çoğunluğu ise ta geçmişten beri, alçak gönüllülüğünden ve insaniyeti hiçbir vakit elinden bırakmayan samimi kişiliğinden ötürü, Taner'e karşı hep onu savuna gelmişlerdi. Ama yeni görevini kabul etmeden önce, Yönetim Kurulu'na ve Başkan Önder'e koştugu ve kabul ettirdiği şartla, istisnasız holdingdeki herkesin yüreğini daha derinden fethetti ve saygılarını daha fazla celp etti. Zira görev ona teklif edilirken imza attığı icraat, holdingde yıllarca alışkanlık haline gelen sistemi, âdeta deviren son adım oldu. Bütün yönetim kurulu üyelerinin huzurunda başkana şunları söyledi:

“Önder abi, böyle bir görev büyük bir onurdur, lakin beraberinde ağır bir sorumluluk da getirmektedir. Benim bu sorumluluğun altından kalkabilmem için sizden bir ricam olacak.” Başkan: “Evet, seni dinliyoruz.” diye yanıtlayınca da holdingde köklü bir değişimi gerçekleştirecek konuşmasını yaptı:

“Her şeyden evvel, işin başından bu yana bana duyduğunuz güvenden dolayı çok teşekkür ederim. Elde edilen başarıda, o güvenin çok büyük bir payı olduğunu itiraf etmeliyim. Ama ben, iki taraf arasında bir güvenin daha tesis edilmesini istiyorum.

“Taraflardan kastın ne Süleyman?”

“Şirket ve işçiler Önder abi...”

Başkan, bizimle çalışanlarımız arasında güven yok mu ki Süleyman, diye sordu bilmiyormuş gibi.

“Müsaadenizle olmadığını söylemeliyim. Uzun zamandan beri yaşananlardan ve özellikle son vukuattan sonra, bu meselelere nasıl baktığınızı ya da diğer üst düzey yöneticilerin olup bitenlerle ilgili olarak tabanın hissiyatını ve düşüncelerini ne kadar ve nasıl size yansıttıklarını bilemiyorum. Hepimizin malumu o kötü olaylara rağmen maaşlar hâlâ zamanında ve tek seferde ödenmiyor, primler doğru dürüst verilmiyor ve belki kızacaksınız ama yapılan zamlar da hiçbir şekilde hakkaniyetli bulunmuyor. Bu açıdan işçilerde Holdinge karşı büyük bir itimatsızlık mevcut... Açıkçası şöyle düşünüyorlar: Holdingimiz sürekli yatırım gerçekleştirmekte, gitgide büyümekte, fakat buna mukabil biz işçilerin maddi durumlarında hiçbir düzelme yaşanmamaktadır.’ Bunları devamlı kendi aralarında konuşuyorlar ve bazı şeyleri sorguluyorlar.”

“Ne gibi sorgulama Süleyman? Daha açık konuşur musun lütfen?”

“Önder abi, nasıl ifade edeceğimi bilemiyorum. Ancak, yaşandığına inanılan haksızlıklardan dolayı, sizin ve ortaklarınız bulunan aile efradınızın dindar kimlikleri, herkesin arasında tartışmaya açılıyor ve ne yazık ki karalanıyor. Müslüman bir insanın işçisine, emeğinin karşılığını alınının teri kurumadan önce vermesi gerektiği, ücretin de hakkaniyetli bir paylaşım ile belirlenmesi lazım geldiği hususundaki hadis-i şerif tekrarlanıp duruyor. İşinize gelince devletin kanunlarını, gelmeyince de şariat hukukunu dillendirip menfaatlerinizi koruduğunuz, lakin çalışanların menfaatlerini ve haklarını dikkate almadığınız ifade ediliyor. Bir Müslüman’ın asla kapitalist ve materyalist olamayacağı; fakat sizin, bu firmada uyguladığınız politikanın vahşi kapitalizmi bile geride bıraktığı savunuluyor. Dilim söylemeye varmıyor...” Başkan biraz işittiklerinin ağırlığını hafifletmek, biraz da işçilerin kendilerini yönetenler hakkındaki düşüncelerini derinlemesine öğrenmek için kızgınlığını espiyle örtmeye çalışan bir tavırla:

“Bu kadarını söyledin, devamını da getir Süleyman!” diyerek cesaretlendirince Süleyman içinden, ya onlar doğru yola dönecekler ya da bana yol verecekler, diye geçirerek duyduğu, gördüğü ve doğru bildiği her şeyi kararlılıkla anlatmaya başladı.

“Depodan birkaç koli elbise çalan elemanları, en büyük hırsız ilan ederek onlara göstermiş olduğunuz sert muamele dahi farklı yorumlanıyor. Sizin ister kârınızdan ister işçilerin maaşlarından ister başka vesilelerden çok büyük miktarda vergi kaçırdığınızı söyleyerek birkaç koli çalmanın, o kaçırılan vergilerin yanında küçük ve kayda değmez bir hırsızlık olduğunu ileri sürüyorlar. Ayrıca o elemanların, emeklerinin karşılığını zamanında alamadıklarından dolayı, bizzat sizin tarafınızdan muhtaç hale getirildiğini ve hırsızlığa teşvik edildiğini, neticede vebalinin de size ait olduğunu savunuyorlar. Hatta bazılarının, olayları biraz daha öteye taşıyarak uyguladığınız bu yönetim tarzı yüzünden inanca ait güvenlerini yitirdiklerini söylediklerine dahi şahit oldum. Doğrusu ben, bu ağır itham ve iddiaları huzurunuzda taşımak istemezdim, ama bu holdingde üst düzey yönetici olacaksam şayet, şahsınıza ve firmaya büyük bir zarar verme potansiyeline sahip bulunan bu kanaatlerin, ivedilikle sonlandırılması gerektiğini düşünüyorum. Zira holding içinde yayılmakta olan negatif yüklü psikolojinin, hepimize zarar veren ani bir patlamaya neden olacağından endişe etmekteyim. Bunun vuku bulmaması için, söz konusu negatif atmosferi dağıtacak ve güveni tesis edecek adımların, bir an evvel atılacağı sözünün tarafıma verilmesini rica ediyorum.”

Yönetim kurulu üyelerinin tamamı, hiçbir şey diyemeden hiçbir itirazda bulunmadan dinlemişlerdi onu. Haddizatında Süleyman’ın söylediği şeyler, patron işçi ilişkileri açısından yenilir yutulur şeyler değildi. Normal şartlarda o konuşmanın birkaç cümlesi dahi, ortamı germeye ve Süleyman’ın kariyerini oracıkta bitirmeye yeter ve artardı bile. Ancak öyle olmamıştı. Susmuş, tahammül edip dinlemiş ve itiraz etmemişlerdi. Çünkü Süleyman’ın konuşmasında atıf yaptığı mevzular gerçektir ve hepsinde haklıydı. Bir keresinde, kendilerine verilen ama her defasında tutulmayan ödeme sözlerinden ve biriken alacaklarından dolayı canlarına tak eden holdinge fason çalışan atölyelerin sahipleri, aralarında toplanarak firmayı âdeta basmış; bahçede protesto eylemi başlatmış, bağırıp çağırmış ve yer yer hakaret etmişlerdi. Protesto, komşu şirketlerin patronlarının müdahalesi ve ödemelerle ilgili aralarını bulmasıyla ancak sona erebilmişti.

Tek hadise bu da değildi. Bu toplantının yapıldığı günün birkaç hafta öncesinde, maaşların ödenmesi gereken tarihin üzerinden yirmi gün geçmesine rağmen işçilerin ücretlerini alamamaları, bardağı taşıran son damla olmuştu. Yönetim kurulu başkanının işletmede

dolaştığını gören genç işçilerden birkaçı, cesaretlerini toplayarak yanına yaklaşmış ve maaşların ne zaman ödeneceğini sorma gafletinde bulunmuşlardı. Soruları gurur meselesi yapan başkan, onlara bağırıp işlerine dönmelerini emredince iletişim girişimi mecrasından çıkıvermişti. İşlerinden bir delikanlı, her şeyi göze alarak başkana, kendilerine bağıramayacağını, haklarını istediklerini, sürekli mağdur edildiklerini haykırmış ve hakaretimiz laflar etmişti. Bunun karşılığında başkan, delikanlıya tokat atmış; hemen akabinde de kendini bir arbede içinde buluvermişti. Tokat atılan işçi de ona karşılık vermeye kalkışınca, onları an be an gözlemleyen birçok çalışan olaya karışmış, delikanlıya destek vererek çatışmayı büyütmüş ve pek enteresan bir vukuata imza atmışlardı. Hadiseyi yatıştırmak isteyen birkaç makul insanın gayreti yetmeyince, maaş ödemelerindeki aksaklıklar yüzünden canı burnuna gelen işçilerin çoğunluğu, Başkanı işletme içerisinde rehin almışlardı. Başkan, çağrılan polisler tarafından yürütülen sancılı ve pazarlıklı bir sürecin ardından ancak kurtarılabildiği.

İşte bu iki vahim olay, patronları kara kara düşünmeye sevk etmiş ve güttükleri yönetim tarzını, kendi aralarında sorgulamalarına yol açmıştı. Fakat buna rağmen, Süleyman’a yeni görevi teklif ettikleri ana kadar, iş ahlâklarını değiştirmeye yöneldiklerine dair bir işaret de vermemişlerdi. İşte Süleyman’ın hakikatleri yüzlerine pervasızca vurması, mesele açısından bir milat oluverdi. O konuşurken hepsi, yaşadıkları o menfur olayları hatırladılar ve kendilerini gerçekten haksız buldular. Bu sefer altından kalkamayacakları bir patlamanın olabileceğini tasavvur ettiler ve korkularından mıdır ya da belki henüz tefessüh etmeyen vicdanlarının telkininden midir bilinmez, yaptıkları yanlışlıklardan artık vazgeçmeleri gerektiğine kanaat getirdiler. Onun için Süleyman’ın söyledikleri, onları öfkelenlendirmekten çok bilakis, bir devri kapatma kararı almalarına hizmet etti. Karşılıklı bir süre suskunluktan sonra, başkan:

“Tamam Süleyman. Git, bütün müdürleri ve ustabaşılarını topla ve bundan sonra maaşların zamanında ödeneceğini, herhangi bir aksama yaşanmayacağını, biriken primlerin ve mesai ücretlerinin bir ay içinde ödeneceğini ilan et.” dedi ve yeni görevinde başarılar dileyerek onu gönderdi. Müjdeyi kendisinden alan holding çalışanları, onu bir kahraman gibi bağırmasına bastılar.

O toplantı gününden sonra üstlendiği yeni görevinin ağır sorumluluğu altında gece gündüz demeden, bir gün bile tatil yapmadan çalıştı. Zaman tarlasına ektiği tohumların en verimli, en faydalı, en değerli ürünü verebilmesi uğruna ülkesini, evini ve kızını neredeyse göremeyecek kadar emek verdi. Bu yoğun süreç içinde Arabistan’da fiyat konusunda aşırı derecede hırslı ve ben merkeziyetçi davranan distribütörün karşısına, ikinci bir distribütör dikti

ve bu politikayla oradaki pazar payını yukarı çekebildi. Dubai’de eski acentelerinin tamamen Çin’e yöneleceğini kavrayarak, sıfırdan bir acente edindi ve onunla iyi rakamlara ulaşabildi. Körfez ülkelerinde ise gidilmeyen ülkelere giderek oralarda yeni pazarlar edindi. Rusya “bitmiş ürünlere” gümrüğünü tamamen kapattığından, oradaki satışları tamamen sıfırlanmıştı. Bu nedenle müşterisiyle ortak bir girişim yaparak, Krasnadar’da atıl duran küçük ölçekte bir fabrikayı kiralayarak üretime başlayınca, satış rakamları rekor üstüne rekor kırdı. Oradan Ukrayna’ya, Beyaz Rusya’ya, Gürcistan’a ve Orta Asya ülkelerine yapılan ihracatlar, holdingde herkesin yüzünü güldürdü. Doğu Avrupa’daki distribütörlerinin hemen hemen hepsinin sözleşmelerini, ciro hedeflerini yakalayamamalarını sebep göstererek iptal etti ve yerlerine yeni bayilikler vererek piyasa hacmini büyötmeyi becerebildi. Bunu yaparken markalarının o piyasalarda iyi tanınması şüphesiz ona çok yardımcı oldu. Batı Avrupa’da ise bambaşka bir metot uyguladı. Almanya’nın Düsseldorf şehrinde bir ofis ve showroom açarak başta Almanya olmak üzere İngiltere, Fransa, Belçika, Hollanda, Avusturya, İspanya ve İtalya’da yoğun bir pazarlama ve satış faaliyeti gerçekleştirdi ve neticede o ülkelerde en büyük giyim mağazası zincirleri arasına girmeyi başardı. Son olarak o güne kadar hiç ilgi göstermedikleri İskandinav ve özellikle Güney Amerika ülkelerinde bölgenin en büyük tekstil sektörü Fuarına katılarak o piyasalarda da potansiyel distribütörlere ulaşabildi.

Bu yoğun çalışma temposu içinde, o çok bereketli ve çok mümbit zaman tarlası, bağrına bir nûve gibi tevdi edilen umutları, beklentileri, emekleri, sorunları, kıskançlıkları, arayışları, düşmanlıkları, kavgaları ve mücadeleleri, sabırlı ve tecrübeli bir hekim misali harmanladı; hamur yapısına göre yoğurdu ve kendi cinsinden meyve verdi o nüvelerin sahiplerine. Süleyman’ın payına düşen, ektiği cinsten oldu; başarı ve düşmanına galibiyet. Ektiklerinden ancak başarı ve galibiyet hasat edilebilirdi ve işte etmişti. Holdingin neredeyse dibe vurmuş olan ihracatı, onun bu emeklerinin sayesinde kırk beş yıllık tarihinin rekorunu kırabilmiş; yeni sezon sonunda gerçekleşen rakamlar, şirket içinde bir bayram havası estirmişti. İşçisinden çaycısına, aşçısından Ar-Ge çalışanlarına, planlamacısından kalitecisine ve oradan yönetim kuruluna kadar herkes, bir sevinç ve coşku içindeydi. Özellikle, Taner’e yaptığı yatırımlarla kaybeden fakat şirket ortaklarının ısrarla Süleyman’ı işten çıkarmak istemelerine rağmen ona tanıdığı şansla kazanan Başkan, çok gururluydu. Yönetim kurulu üyelerinin hasadı ise Süleyman’a karşı mahcubiyet, takdir ve derin bir memnuniyet oldu. Taner’e gelince artık Süleyman’ın holdingdeki yükselişini önleyemeyeceğini anlamıştı. Payına düşen başarısızlığın hıncına bir de onun emri altında çalışıyor olmanın acısı eklenmiş, kini ve intikam hissi daha da büyümüşü. Dolayısıyla Süleyman’ı iş hayatında yenilgiye uğratmanın, duygularını tatmin

etmeye yetmeyeceği düşüncesiyle onu derinden sarsacak, en az kendisi kadar aşağılanıp acı çekmesini sağlayacak bir yol arayışına girdi.

Şimdi Bağışlama ve Unutmanın Tam Zamanı

Nihayet bir tatili hak ettiğine hükmeden Süleyman, yorgunluğunu atmak, elde ettiği başarıların keyfini çıkarmak ve yaşayacağı güzel günleri önceden kucaklamak üzere Dubai'ye gitti. Bir ikinci vakti, Arapların meşhur eğlencesi olan çöl safarisine çıkarak Dubai'nin akşamlarını bir başka hissettiren sahralarına kendini vurdu. Kumların üzerinde beşik gibi sallanan ciplere teslim olup, bir uçtan öbür uca savruldu. Karanlık çökünce, eğlence için kurulu bulunan çadırlar arasında öylesine gezinip durdu. Ortamı ısıtsın diye, şenliklerin ve bilcümle eğlencelerin sergilendiği meydanda yakılan ve alevi gökleri yalayan ateşi seyre daldı. Çevresindeki atmosfere hâkim olan çöl romantizmini İranlı, Amerikalı, Çinli, Hintli ve dünyanın dört bir tarafından gelen turistlerle beraber katre katre yudumladı. Öyle bir an geldi ki çölün esintilerini ve ilhamlarını bir başka türlü hissetmeye; ruhunun ta derinliklerinde, çölün efsanevi aşk hikâyesi Çöl aşkını, Leyla ile Mecnun'un tutkusunu duyumsamaya başladı. O ölümsüz aşkın ve o aşkın sahiplerinin nefeslerinin hâlâ çöle hâkim olduğunu, kurulan her romantik festivalde siluetlerinin etrafta aram* ettiğini ve soluklarının, çölü ziyaret eden her âşğın kalbine bir şeyler fısıldadığını sezinledi. Gecenin ilerleyen vakitlerinde Leyla ile Mecnun, insanlara duyurmak istedikleri sevdalarını, acılarını ve özlemlerini ona şu ifadelerle aktardılar:

“Çölün bir hikâyesi varmış efsanevi ve masalsı.
Bir aslanı meşhurmuş çölün, bir de fırtınası.
Ya Kays'ı aşkıyla Mecnun eden fettan Leyla'sı?
Çöllerde yaralı bir şir etmiş onu çılgın sevdası.

Çöl aşkıydı bu, ateşlerden de kızgın ve sıcak!
Kumdan fırtınaların ortasında kurak mı kurak!
Kavuşmak haramdı, konuşmaksa tümüyle yasak!
Karanlıktı dünyaları, çölün ortasında yoktu şafak!

Zayıfmış, çirkinmiş Leyla; ama ruhu asil, berrak mı berrak.
Bunun için mi Mecnun oldun? Bunun için mi helak?
Ey gönlü çöl gibi kupkuru! Bir de ona benim gözümle bak!
Ona hissettiklerimi yazmaya, ne kalem yeter ne de yaprak!”

Oysa yüreğine fısıldanan bu ilhamlarla Leyla ile Mecnun'un değil, kendi derdinin türküsünü yazmalıydı artık. Kendi tutkusunun destanını kesmeliydi. Hem de Leyla ile Mecnun'unkinden daha coşkulu olmalıydı bu destan. İçinde ayrılık değil, kavuşma

bulunmalıydı o hikâyenin. Acıları değil, lezzetleri terennüm etmeliydi o türkü. Mesafelerin kapandığı, farklılıkların zenginliğe dönüştürüldüğü, özlemlerin dindirildiği, sözlerin tutulduğu, geçmişin ıstıraplarına takılıp kalınmadığı, geleceğin tatlı hülyasına dalınıp gidildiği ve kısacası mutlu sona erişildiği bir masal tadını vermeliydi sevgilisine yazacağı şiir. Gecenin bitimine doğru, ateş etrafında yapılan dansları seyrettiği yerinden kalktı ve az ötede hediyelik eşya satan çadıra gitti. Ruhunun ilhamlarını sevgilisine nasıl ulaştıracağıyla ilgili kafasında kurguladığı planları hayata geçirmeye girişti. Ertesi sabah, Alexandra'sına aldığı hediye, hızlı kargoyla Dubai'den Bükreş'e yolladı ve sabırsızlıkla beklemeye koyuldu.

3 Eylül, ikinci vaktinde Alexandra'nın telefonu çaldı ve bir erkek sesi, Dubai'den kendisine bir kargo gelmiş bulunduğunu bildirdi.

“Evdeyim buyurun!” diye şaşkınlık içinde yanıtladı Alexandra ve merakla gelecek

*aram: dinlenme, rahat, huzur, sükun.

kargoyu gözlemeye durdu. Yaklaşık bir saat sonra kargo elemanı geldi ve küçücük bir karton kutuyu ona teslim etti.

Telaş ve heyecanla odasına geçti, kutuyu açtı ve içinde bin bir ihtimamla kat kat sarılmış bir paket buldu. Paketi çıkarıp iki eliyle tuttu ve yatağında bağdaş kurup oturdu. Üzerinde gönderenin isminin olmaması, heyecanını bir kat daha artırdığından, paketi telaşla açtı, üzerindeki koruma köpüklerini gelişi güzel kırıp attı. Sonra, köpüklerin altından çıkan ince süngerlerin bantlarını söktü ve bir kenara fırlattı. Karşılaştığı şey bir kavanozdu. Havaya kaldırdı ve avuçları arasında döndürerek izlemeye, ne olduğunu anlamaya çalıştı. Daha ilk bakışta ona çok farklı gelen kavanozun içinin kumla dolu olduğunu kavradı. Ancak gördüğü kum, sıradan bir kum değildi. Bir renk cümbüşünü andırıyordu. Ellерinin arasında evirip çevirdikçe, kavanozun muhtelif renklerdeki kumlarla doldurulduğunu, biraz daha detaylı bakınca ise o renkli kumlarla yazı yazılmış olduğunu gördü. Ağır ağır okumaya başladı.

“Come now is the time to close the distances!
Come now is the time to clean the differences!
Come now is the time to keep all the promises!
Come now is the time make true all our wishes!
Come now is the time to smile and send me many kisses!
Come now is the time to forgive and forget!

Come now is the time to be happy and not regret!
 Come now is the time to establish infinite peace not fight!
 Come now is the time to be my sun and infinite light!
 Come now is the time to speak about the future not the past!
 Come now is the time to be owner of my heart not its guest!
 Come now is the time to celebrate your birth date and take my heart!
 Come now is the time to tell you 'happy birth day' and open me your heart!
 Come now is the time to rise on my dark world from Sinaia Mount!"*

*"Gel! Şimdi mesafeleri kapatmanın tam zamanı!
 Gel! Şimdi farklılıkları kaldırmanın tam zamanı!
 Gel! Şimdi bütün sözleri tutmanın tam zamanı!
 Gel! Şimdi dileklerimiz gerçekleştirmenin tam zamanı!
 Gel! Şimdi gülümseyip bana bir sürü öpücük göndermenin tam zamanı!
 Gel! Şimdi bağışlama ve unutmanın tam zamanı!
 Gel! Şimdi pişman değil, mutlu olmanın tam zamanı!
 Gel! Şimdi kavga değil, sonsuz barışı kurmanın tam zamanı!
 Gel! Şimdi güneşim ve sonsuz ışığım olmanın tam zamanı!
 Gel! Şimdi maziye değil, geleceği konuşmanın tam zamanı!
 Gel! Şimdi kalbimin misafiri değil, sahibi olmanın tam zamanı!
 Gel! Şimdi doğum gününü kutlama ve yüreğimi almanın tam zamanı!
 Gel! Şimdi sana: "Doğum Günün kutlu olsun ve Yüreğini bana aç" demenin tam zamanı!
 Gel! Şimdi karanlık dünyama, Sinaia dağından doğup yükselmenin tam zamanı!"

Okuduğu her dizeyle birlikte tek tek sürgüleri sökülen gönül kapılarının her birinin ardına kadar açıldığını, ruhunu korumak için kayadan inşa ettiği setlerin çöktüğünü, diktiği duvarların patır patır yıkıldığını, araya koyduğu uçurumların üstüneyse köprüler dikildiğini ve Süleyman'a geç, denildiğini iliklerine kadar hissedebiliyordu Alexandra. Şiiri bitirdiğinde gözleri kamaşmış, yüreği bir kuş gibi göğüs kafesinden uçacak hale gelmişti. Daha fazla direnemeyeceğini anladı ve telefonuna sarılarak:

"Sinaia'ya gel!" yazdı ve gönderdi.

Mesajı alır almaz okuduklarına inanamayan Süleyman, Dubai'den direkt Bükreş'e uçtu. Bu seferki, Tanzanya'ya uçuşundan çok farklıydı. Hiç bir şeyi hesaba katmadan, işi-gücü düşünmeden, kimin ne diyeceğini ya da ne yapacağını aklının ucuna bile getirmeden çekip gidiyordu. Zira aralarında hiçbir engelin kalmadığına, hiç kimsenin onlara artık bir zarar veremeyeceğine çoktan kanaat getirmişti. Bükreş'e akşam saatlerinde ulaştı. Onu Alexandra yerine annesi karşıladı. Mahcup selamlaşmadan sonra arabaya bindiler. Yola koyulur

koyulmaz, Geta Hanım, onun eline katlanmış bir kâğıt iliştiirdi. Süleyman açıp baktığında bunun kendisine hitaben yazılmış bir mektup olduğunu gördü. Geta Hanım:

“Oğlum, Alexandra’ya sahip çık ve onu üzme. Ne acılar çektiğini sana anlatamam. Sıtmaya yakalandığında, geceler benim ve onun için kabus olmuştu. Ateşi yükseliyor ve hep senin ismini sayıklıyordu. Bense başında durup hiç bir şey yapamıyordum...” cümleleriyle başladığı mektubunda, Alexandra’nın ondan gelen telefon ve çiçeklerden sonra nasıl hızla iyiye gittiğini anlattıktan sonra devam ediyordu:

“Doktoru, hemşireleri ve babası, bu kadar hızlı nasıl iyileşir diye hayrete düştüler. Ben de bundan cesaret alarak, doktorun huzurunda olup bitenleri tek tek babasına anlattım. İlk etapta tepki gösterse de, Tanrıya şükür ki, korktuğum kadar sert davranmadı. Kocamdır diye söylemiyorum ama çok iyi bir insandır. Çok yumuşak kalplidir. Seni de çok sever. Lakin Alexandra’yı üzmüş olmana çok kızdı ve kırıldı. Bildiğin gibi bugün 3 Eylül, Alexandra’nın doğum günü. Bu akşam hep beraber, ailece, onun doğum gününü kutlayacağız. Lütfen bir daha onu üzme. Onun da, senin de annen Geta.” Süleyman, okuduktan sonra kâğıdı nezaketle katlayıp cebine koydu ve Geta Hanım’a dönerek:

“Tamam Anne. Sen merak etme. Bir daha asla onu üzmeyeceğim. Söz veriyorum. Çok yakında onunla bir aile kurduğumuzu göreceksin.” dedi.

Kapı zili çalındığında, o zilin ne anlama geldiğini bilen Alexandra, heyecandan oturduğu koltukta bayılacağını sandı. Babası:

Kızım, kapıyı Süleyman’a sen açmalısın, diye telkin etti. Ayağa kalktığında vücudunun üşüdüğünü hissediyor, bedeninin ve özellikle ellerinin inceden inceye titremesine engel olamıyordu. Kapıyı açmaya yöneldiğinde, hayalen kapıyı açtığını ve onunla karşılaştığını tasavvur ediyor, o tasavvurun etkisiyle dizlerinin bağının oracıkta çözülüp oturmak zorunda kalacağından endişe ediyordu. Ama işte kapıyı açmıştı ve Süleyman karşısındaydı. Hem de yanında annesi yoktu. Romantik bir kadın olan Geta Hanım, böyle bir karşılaşmanın çok heyecanlı ve özel olacağını düşünerek, Süleyman’ı asansörle yukarı özellikle tek başına göndermiş ve kendisi aşağıda bekleyerek onlara bu fırsatı tanımıştı. Zaten evden çıkmadan Robert Bey’e de, kapıyı Alexandra’nın açmasını tembih eden oydu. Uzun bir aradan sonra göz gözeydiler. Aşkla, tutkuyla, sevdıyla ve arzuyla dopdoluydu bakışları ve bedenleri. Hasretle, özlemle ve şefkatle atıyordu yürekleri. Birbirlerinin gözlerine o kadar daldılar ki o kadar kayboldular ki birbirlerinin bakışlarında, Geta Hanım çıkıp gelmeseydi birbirlerinin gözlerine

bakarak sormaya başladıkları acıların, ayrılıkların, kırgınlıkların, üzüntülerin, beklentilerin ve özlemlerin, kısacası bütün bir mazinin hesabını bitirebilirlerdi o birkaç saniyelik bakışmada. Ama neyse ki anne imdada yetişti ve içeri geçildi.

Salonda bekleyen Robert Bey ve oğlu Markus, ayağa kalkarak Süleyman'ı karşıladılar ve hemen ardından hazır olan yemek masasına hep birlikte geçtiler. Aslında Robert Bey, bu ilişkiye hiç razı değildi. Kızının Süleyman'la beraber olmasını doğru bulmuyordu. İlk duyduğunda, içinden çok büyük bir tepki göstermiş, fakat kızının sağlığının hatırı için, tepkisini bütün şiddetiyle eşine ve kızına yansıtmamış, yumuşatarak dışa vurmuştu. Süleyman'ı kızına yakıştırmadığından ya da onu beğenmediğinden değildi karşı çıkışı. Bilakis Süleyman'ın çok başarılı ve yetenekli olduğunu düşünüyordu. Bekâr olsaydı seve seve kızını onunla evlendirirdi. Ama Süleyman evliydi ve bu durum çok zoruna gidiyordu. Dolayısıyla kızgındı, hem kızına hem Süleyman'a. Ama içindeki kızgınlığını misafirine yansıtmayacak kadar da kibardı. Ayrıca eşi ve kızı aracılığıyla, Süleyman'ın nasıl bir evlilik yaptığını öğrenince, ister istemez ona acımış ve kızıyla bir gelecekleri olabileceği ihtimalini göz önünde bulundurmuştu. Bu ihtimalin, kızının lehine gerçekleşme olasılığı da, kendisini anlayış göstermek zorunda hissetmesine neden olmuştu.

Yemek başladıktan sonra, çok kısa sürede masa başında o kadar sıcak bir ortam oluştu ki, herkes mazide yaşananları unuttu. Hepsi kendini aile olmanın yumuşak ve sarmalayan iklimine teslim etti. Markus'un sofradaki şakaları, Süleyman'ın esprileri, Alexandra'nın fıldır fıldır herkese servis yapmaya yetişmesi, Geta Hanım'ın aile bireylerini kucaklayan halim ve şefkatli tavırları ile hitapları ortama huzur, dinginlik ve mutluluk yaydı. Robert Bey'in kalbi, evi kaplayan bu huzurlu atmosferden nasibini aldı ve yumuşadı. Eşiyle yaşadığı aşkın anılarını anlatarak o neşeli ortama katıldı. Yemekler yendi, kahveler içildi ve uzunca bir muhabbetten sonra sıra doğum günü kutlamasına geldi. Birçok arkadaşı katılmak istemesine rağmen Alexandra, hepsini nazikçe reddetmişti. Çünkü sade bir kutlama arzulamıştı. Etrafında bir tek Süleyman olsun istemişti, bir de ailesi. Ve işte ailesi etrafında ve yanı başında onu mutlu etmek için uğraşıyorlardı. Pastalar getirildi, mumlar yakıldı ve ışıklar söndürüldü. Mumu üflemesiyle beraber ebeveyni, Süleyman ve kardeşi ona iyi dileklerde bulundular ve hediyelerini sundular. Herkes mutluydu, neşeliydi, huzurluydu ve gelecekte umutluydu.

Alexandra ile Süleyman, Sinaia Dağı'na gideceklerinden ertesi sabah Geta Hanım erkenden uyandı ve kahvaltı hazırladı. Kahvaltıdan sonra Robert Bey, kendi arabasını onlara verdi, eşi ve oğluyla birlikte onları yolcu etti. Direksiyon başında ilk seferki gibi yine

Alexandra vardı. Yine ilk seferki gibi heyecanlı ve tatlı bir telaş içindeydiler. Fakat biraz zaman geçince, üzerlerindeki heyecanı ve çekingenliği atarak sıcak ve sevgi dolu bir muhabbete daldılar. Huzurlarını ve mutluluklarını bozacak hiçbir düşüncenin zihinlerine girmesine fırsat vermek istemediklerinden, mazide olup bitenler hakkında tek kelime bile etmediler. Birkaç saat sonra Sinaia'ya ulaştılar. Yine Alexandraların dağ evine gittiler. Ama bu sefer ailenin bilgisi ve desteği dâhilinde hareket ettikleri için güven ve rahatlık hissiyle içeriye girdiler. Eşyalarını yerleştirdiler ve akabinde kendilerini dışarıya, dağ eteklerine vurdular.

Bütün bir gün, çocuk gibi koşup coştular. Eğlendiler, oynadılar ve yorulular. Güneşin gurubuna doğru kasabanın merkezindeki bir marketten alışveriş yaptılar. Sonra eve gelerek el ele akşam yemeği hazırladılar. Yemekten sonra biraz dinlediler, ardından duşlarını aldılar ve yorgun olduklarından hemen uykuya çekildiler. O gece, birbirlerine olan hasretlerini, özlemlerini ve arzularını yudum yudum giderdiler. Uykularında, hayalini kurdukları sonsuz aşka ve mutluluğa yelken açtılar. Fakat sabahın erken saatlerinde ısrarla çalan Süleyman'ın telefonu, onları o sonsuz mutluluklarından uyandırdı. Süleyman, uykulu vaziyette uzanıp komodinin üzerindeki telefonunu eline alıp bakınca şok oldu. Arayan eşiydi. Yurt dışındayken bir ara o saatlerde onu aramamıştı. Alexandra'nın yanında cevap veremeyeceğinden aramayı reddetti. Alexandra'nın:

“Kim aradı seni bu saatte?” sorusunu istemeyerek de olsa soğukça:

“Boş ver, hadi uyuyalım.” demekle geçiştirdi ve başını yastığa gömdü. Alexandra da üstelemedi. Süleyman içinden: “Mutlaka bir şey olmuştur. Yoksa bu saatte mümkün değil, beni aramazdı.” diye geçirdi. Henüz düşüncesinden sıyrılmamışken bu kez her şeyi açıklayan bir mesaj geldi:

“Sen beni aldatıyorsun! Ben sana gözüm kapalı güvenmişim! Kırdın kalbimi! Bunu bana nasıl yaparsın!” İsyanlarını, intizarlarını ve hayal kırıklıklarını peş peşe sıralamıştı eşi. Bu sefer yerinden doğrularak:

“Bunları bu saatte, hem de telefonda niye söylüyorsun ki? Senden ayrılmak istediğimi söylemişim. Ayrıca birisini sevdiğimi bilmeni istiyorum.” diye yazıp gönderdi. Akabinde cevap geldi:

“Demek ki Taner yalan söylemiyormuş! Demek ki Taner’in bana getirdiği fotoğraflar doğruyu anlatıyormuş! Demek ki beni aldattığın iftira değilmiş! Ben kızımı alıp evden gidiyorum. Bir daha da yüzümüzü göremeyeceksin! Bizi bir daha arama, sorma.”

“Evden çıkma! Evde kal lütfen! Hemen geliyorum.” mesajı ise karşılıksız kaldı.

Lezzetleri, Temennileri Yıkıp Geçiverir Ölüm

Suphiye, Süleyman’dan gelen son mesaja aldırış bile etmedi. Kendi ailesini ve Süleyman’ın ebeveynini telefonla arayarak, olup biteni anlattı. Sonra, uyuyan kızını kucağına aldı ve evden çıktı. Kapı önünde duran arabasını açtı, kızını sağ arka koltuktaki pusete yerleştirdi ve nereye gideceğini bilemeden atladığı gibi yola koyuldu. Çok üzgün, bir o kadar da gergindi. Tedirginliği had safhadaydı. Belirli bir istikameti olmadan yol alıyordu. Direksiyon başında hüngür hüngür ağlarken, kendini otoban gişelerinde buluverdi. Otobana çıkınca, gerginliği bir kat daha arttı. Çünkü araba kullanmayı yeni öğrenmiş ve daha önce otobana pek çıkmamıştı. Nereye gideceğini düşünerek acemice yola devam etti. Uzunca bir zaman, herhangi bir hedef gütmenden mesafe kat etti. Neredeyse İzmit Körfezi’ne ulaşmıştı. Belki de ailesine, Hatay’a gitmeyi istiyor; fakat bundan emin olmadığından arabayı tereddütle kullanıyordu. Yol boyunca Süleyman’la nasıl evlendiklerini, hangi şartlarda bir araya geldiklerini tek tek düşündü. Çektiği bütün zorluklara mukabil, yuvasını ayakta tutmaya çalışmıştı. Ama bunun kolay olmayacağını ta baştan görebilmişti. Hatta gün gelmiş, ayrılmayı da kabullenmişti. Ancak kızlarının büyümesiyle, hayli umutlanmıştı gelecekten. Lale’nin varlığıyla yuvasının kurtulacağını ummuştu. Lakin olmamıştı. Umutları kırılmış, beklentileri boşa çıkmıştı. Hayal kırıklığı, üzüntü, korku ve gerginlik, belli bir zaman sonra onu yordu ve haliyle dalgınlığa sürükledi. Ağlamaktan ve yorgunluktan uyuklamaya başladı. Gözlerinin iradesi dışında birkaç saniyeliğine kapanmasıyla kontrolünden çıkan araba, çok şiddetli bir şekilde bariyere çarptı, yolun karşı tarafına takla atarak sürüklendi ve ters yönden gelen bir tırın altında kaldı.

Süleyman yatakta gözlerini tavana dikmiş düşünüyordu. Gönlü hiç rahat değildi. İçinden bir ses, eşine mutlaka ulaşması gerektiğini söylüyordu. Alexandra’nın hafiften uykuya daldığını anlayınca, yataktan kalktı ve salona giderek Suphiye’yi aradı. Telefon, uzun uzun çalmasına rağmen kimse cevap vermedi. Kapattı ve tekrar aradı. Yine kimse yanıtlamadı.

Cevap alamadığına canı çok sıkıldı ve öfkeleni. Numaraları yine tuşladı, bu kez uzun uzun çaldırdı. Tam kapatacakken telefon açıldı. Hemen sordu:

“Gerçekten evden ayrılmadın değil mi?” Eşinden hayır ayrılmadım, diye yanıt beklerken onun yerine farklı bir kişi konuştu:

“Buyurun beyefendi!” diyordu karşıdaki yabancı adam. Zaten öfkeli olan Süleyman, bir anda patladı ve bağırarak:

“Sen kimsin ulan? Eşimin telefonunun sende ne işi var? Kimsin sen?” diye haykırdı. Adam sükûnetle cevap verdi:

“Efendim sakın olun lütfen. Ben polisim. Sanırım siz, telefonun sahibi olan bayanın eşisiniz?”

Polisim, kelimesini duyunca bir anda öfkesi meraka ve telaşa dönüştü Süleyman’ın. Polis olduğunu söyleyen adamın, Suphiye’nin kocası olduğunu nereden bildiğine kafası takıldıysa da karısının telefonunun ekranında aramalarının “Canım” kaydıyla çıktığını hatırladı. Heyecanla:

“Evet, ben onun eşiyim, ne oldu?” diye sordu bir sürü vehme kapılarak:

“Efendim eşiniz trafik kazası geçirmiş.”

“Bir şeyi var mı?”

“Beyefendi, üzülerək ifade etmeliyim ki yapılabilecek her şeyi yaptık. Fakat kurtaramadık maalesef.” Süleyman’ın elleri hemen titremeye başladı ve yürek çarpıntıları bir anda en üst seviyeye ulaştı. Damarlarındaki kan, beynine ve yüzüne fütursuzca ve aniden hücum ettiğinden yüzü kırmızı kesildi, ama karaya çalan koyu bir kırmızı. Onun sen kimsin ulan, diye bağırmasıyla neredeyse irkilerek uyanan ve salon kapısının arkasından çekinerek onu izleyen Alexandra, yüz ifadesinden korktu ve çok kötü bir şeylerin olduğunu anladı. Onun için, yanına yaklaşp bir şey sormaya cesaret bile edemedi. Süleyman ise telefondaki polise alacağı cevaptan korkarak sordu:

“Ya... Ya kızım? Ya, Lale’ım?”

“Maalesef efendim...” Bu cevap karşısında donakaldı. Telefon elinden kayıp yere yuvarlanırken dünyası da yıkılıp dağıldı gözlerinin önünde. Darmadağın bir halde elbiselerine yöneldi. Bir anda mazi bir makber alanı, hüznü ve kapkaranlık bir matem tüneli olarak zihnine kazınmaya başlarken istikbal, içinde bin bir türlü korkuların, çekilmez sıkıntıların ve katlanılmaz acıların olacağı upuzun, ışıksız ve meçhul bir yolculuğa dönüşüverdi. Apar topar giyindi. O kapkaranlık ve sonu meçhul yolculuğa doğru koşarken, Alexandra’nın arkasından:

“Nereye gidiyorsun? Beni bir kere daha bırakıp nereye gidiyorsun?” diye haykırışlarını ve yalvarışlarını işitmedi bile.

İKİNCİ BÖLÜM

NEFS-İ LEVVAME – NEFS-İ MÜLHİME

“Kendini kınayan, pişman nefse andolsun!” (Kıyamet Suresi, 2. ayet)

**Yol uzundur, kasvetlidir hem de kapkaranlık
Yolcu yalnız sensin! Yolculuğun adıysa yalnızlık!**

Süleyman, evinin Nijer Nehri’ne nazır balkonunda oturuyordu. Saçı başı birbirine karışmış, bakımsızlıktan yüzünün elmacık kemikleri belirginleşmiş ve ağlamaktan gözlerinin ferisi sönmüştü. Kâh suç işlemiş masum ve mahzun bir çocuk kâh bütün bir ömrü meşakkatle geçirmiş bitap ve kederli bir insan hali vardı üzerinde. Bakışlarını hep uzaklarda bir noktaya diktiğinden; balkonun bütün bir görüş alanını kapsayan genişçe nehri, nehirdeki salları, balıkçıları ve kıyıda çamaşırlarını yıkayan aileleri birer karartı olarak algılıyordu. Büyük bir ihtimalle nerede olduğunun bile farkında değildi.

Nijer’de uzun zamandır ticaret yaptığı, geçmişte açık hesap mal verip bedelini satıldıktan sonra tahsil ederek sermaye sahibi kıldığı Ebubekir adlı bir dostu vardı Süleyman’ın. Onu çok sever ve takdir ederdi. Ne zaman İstanbul’a gelecek olsa evinde misafir

eder, yemekleri bile kendi elleriyle pişirip izzetiikramda bulunurdu. Ebubekir de hem Nijer gibi çok yoksul bir ülkede iyi bir işe kavuşmasına sebep olduğu için hem de gösterdiği ihtimamlı misafirperverlikten ötürü Süleyman'a kaşı minnet besler; gönlünden, *Allah'ım, bu insana vefa borcumu ödememe fırsat ver*, diye daima dua eder, piyasadaki tanıdık tanımadık bütün tüccarlara, Türkiye'de bir kardeşinin olduğunu her vesilede iftiharla anlatırdı.

İşte bu vefalı insan, onun karısı ile kızını bir trafik kazasında kaybettiğini tevafuken gününde öğrendi ve hemen İstanbul'a gelerek cenazeye iştirak etti. Daha gördüğü ilk anda dostunun ne kadar büyük bir acı içinde olduğunu anladığından, cenazelerin toprağa verilisi sırasında olsun, dini vecibeler yerine getirilirken olsun yanından hiç ayrılmadı. Koyu bir mateme gömüldüğü bu süreci, öyle kolay kolay atlatamayacağını hissettiği için de bir süre Türkiye'den uzaklaşmasının iyi olacağını düşündü. İş yerine gidip patronlarıyla görüştü. Onunla aynı düşünceyi paylaşan holding başkanı Önder Bey, yönetim kurulunun onayı ve istediği zaman işine dönebileceği kaydıyla Süleyman'a ücretsiz ve süresiz izin verdi. Çaresizlik ve suçluluk içinde kıvranan, kafasını sokabileceği bir yeri kalmadığı, olsa bile İstanbul'da artık duramayacağı düşüncesine kapılmış olan Süleyman, fikir beyan edip itiraz edecek durumda değildi. Ailesine gelince, kazaya ve dolayısıyla karısıyla kızının ölümlerine, Suphiye'yi bir başka kadınla aldatmasının sebep olduğunu öğrendikleri için, nerede yaşayacağı ve ne yapacağı ile ilgilenmediler bile.

Böylece nasıl olduğunu anlamadan kendini Nijer'de buldu. Ebubekir'in iki yıl önce evlenen kardeşi Abdulkadir için satın aldığı, onun oturmak istememesi üzerine de âdeta yıkıma terk edilen harap ve bakımsız bir eve bilerek ve isteyerek yerleşti. Ebubekir'in, daha iyi bir yerde oturması için ısrar etmesine aldırmayıp yaklaşık bir yıl önceki ziyaretlerinden birinde görmüş olduğu ve hikâyesini bildiği o evde yaşama kararında diretti. İki katlı bir binanın ikinci katında, iki oda ile bir mutfaktan ibaret olan ev, oldukça geniş Nijer Nehri'nin güzel manzaralarından birine bakmasına mukabil, yapısı itibariyle gerçekten içinde yaşanılmayacak kadar kötüydü. Duvarları el yapımı eski usul briketlerden örülmüş, dışı hiç sıva görmemişti. İç sıvası ise alabildiğine basitti ve yer yer dökülmüştü. Hattâ duvarın yarım briket kullanılmış bir yerinde içerden dışarıya kocaman bir delik açılmıştı. İnsan elinin ve kolunun rahatlıkla sığabileceği bu delikten, her türlü haşere veya sürüngenin rahatlıkla eve girmesi mümkündü ki, bahçede bunlardan bol bol vardı. Deliği gördüğünde hatırına ister istemez bu ihtimal gelmesine rağmen, ne o deliği kapatmaya tevessül etti ne de yattığı odanın darlığını ve insanın

içini karartan tavanının basıklığını umursadı. Öylesine kahırlı ve üzüntülüydü ki, ilk günlerde canına kıymayı bile düşündü ama her seferinde *eşimin ve Lale'min ölümlerine ben sebep oldum. Onları ben öldürdüm. İntihar edersem ucuz kurtulmuş olurum. Her gün diri diri mezara girmeliyim ki hak ettiğim cezayı çekmiş olayım*, düşüncesiyle son anda vazgeçti. Ancak evin birkaç metrekarelik mutfağına adım atmayacak; Ebubekir'in, yerde serili naylon hasırını, üzerinde yattığı incecik yamalı minderini, kirinden kokan baş yastığını ve örtündüğü yıpranmış çarşafını değiştirme girişimlerini her seferinde engelleyecek kadar hayata karşı lakayt kaldı.

Oysa önceki yıllarda bu ülkeye yaptığı iş seyahatlerinde, günlerini dolu dolu geçirirdi. Kendine iyi baktığından Nijer Nehrinin kıyısında bulunan, ülkenin en güzel ve en tanınmış oteli Grand Otel'de kalırdı. Sosyal hayatı sevdiği için kimi zaman otelin nehre bakan bahçeli kafeteryasında, Ebubekir ve arkadaşlarıyla nargile keyfi eşliğinde sabahlara dek muhabbet eder; kimi zamansa Niamey'in gece eğlencesine dalar giderdi. Gündüzleri var gücüyle işine koşturup geceleri mutlaka keyif alacak sosyal bir ortam bulur, gittiği her ülkede yaptığı gibi iş ve eğlenceyle örülü bir programa kaptırırdı kendini.

Artık bu izbe evde yaşayan, aynı insan değildi. Geldiği günden beri, balkon haricinde bir kez olsun dışarıya adım atmamıştı. Haftalar sonra arada bir evin balkonuna çıkıp gözlerini uzaklara dikmek ve kızının o melekleri kıskandıran masumlardan masum, ipeklerden daha latif, çiçeklerden daha narin bellediği yüzünü, gözlerini ve gülümseyişini düşünmek, düşünmek, düşünmek ve acı çekmekten başka yapabildiği hiçbir şey yoktu. Hayata devam etmeyi, kızının yaşam fışkıran bakışları ile sevimli hal ve hareketlerine borçluyum, dediği Lale'nin, o sevimli davranışlarını ve bakışlarını hayal ediyor, şiddetli bir depresyonun etkisi altındaki haletiruhiyesi ile ufuklardan yavrusunu getirmesini umuyordu. Fakat beslediği umutların boş bir kuruntudan ibaret olduğunu anladıkça, kuruyan gözyaşları damlalarının her birinin yerine, bir kandamlasının yüreğine düştüğünü hissediyordu. Eşinin, trafik kazası esnasında gösterdiği tehalükü zihninde canlandırdıkça da, kalbinin en merkezinden çıkıp dalga dalga bütün vücuduna yayılan bir kasılma ile boğulacağını sanıyor; bu hissi yaşadıkça, hemen kendini odasına atıyor ve günlerce acıyla kıvranıyordu.

Bu arada, yemek içmekten de tamamen kesilmişti. Ölmek için kuru bir ekmek parçasından ve sudan başka bir şey kabul etmiyordu midesine. Ruhu gibi bedeni de zayıf düşmüş, ağlamaktan ve uykusuzluktan gözaltları şişmiş, mordan da öte kararmıştı. Buna mukabil gözlerinin akı daha bir büyümüş, daha bir irileşmişti. O haliyle, açlıktan yüzünde bir parça et kalmamış, yüzü küçüldükçe gözleri büyüüp irileşmiş Afrika'nın sefil çocuklarına

değil de ihtiyarlarına benzemişti. Haftalar geçmiş bulunmasına rağmen yıkanmamış, Ebubekir'in bütün ısrarlarını reddedip saç sakal tıraşı olmayı kabul etmemişti. Sokağa çıksa görenleri korkutacak kadar kötü bir haldeydi. Zaten onun da görüşmek ve konuşmak istediği hiç kimse yoktu. Hayata dönmeye ve insanların huzuruna çıkmaya hakkı olmadığı düşüncesiyle, dış dünyayla büsbütün irtibatını koparmıştı.

Aslında düşünebildiği de pek söylenemezdi. Gündüzleri dış dünyanın bütün aydınlığı ve ferahlığına rağmen, karanlık üstüne karanlık çöken iç âlemine dalıyor, artık bir kabirgâh* dönüşmüş olan mazisinde gezinip duruyor, atide ise sefaletten başka bir şey göremiyordu. Serseri gibi cinnet vadilerinde dolanırken, yer yer eşiyile kızına rast geliyor, sitemkâr bakışlarını ona diktiklerini görüyor, onlarla konuşmaya çalışıyor, önlerinde diz çökerek af diliyordu. Gördüklerinin bir zihin yanılgısı, bir halüsinasyon eseri olduğunu fark ettiği anlarda ise takatini kaybediyor ve bulunduğu yere yığılı veriyordu. Bütün uykusu ve dinlenmesi, bilincinin yerinde olmadığı bu kısacık süreler içinde sızıp kalmalarından ibaretti. Zira geceler, gayri uykuya dalmak suretiyle bir nebze olsun hafakanların dindirildiği bir sükûnet örtüsü olmaktan uzaktı onun için. Bilakis gece olunca, artık ateş gördüğü istikbalin, inanmadığı cehenneme dönüştüğünü ve bütün ruhunu kapladığını hissediyordu. Hani, cennet insanın

*kabirgâh: mezar alanı, mezarlık.

yüreğinde ve vicdanında bir tohumdur, yapılan güzel işlerse o tohumun neşv-ü nema* bulmasını ve inkişaf ederek hakiki cennete dönüşmesini sağlar; aynı şekilde, cehennem de insanın içinde bir nüvedir ve kötü ameller onu geliştirir, büyütür ve gerçek bir cehenneme dönüştür.” denilir ya. İşte o misal, Süleyman, içindeki cehennem nüvesinin gün be gün ve özellikle de geceleri büyüdüğünü ve bütün benliğini kuşattığını çektiği acılardan anlayabiliyordu. Onun için çoğu gece, gözlerine uyku girmiyor, giremiyordu.

Zamanla Ebubekir'in belli aralıklarla erzak getirmesi haricinde etrafında kendisine yaşamı hatırlatacak hiçbir emare kalmadı. Onca hissizliğine rağmen gösterdiği vefayı içten içe takdir edip minnet beslediği dostunun gelişlerine, her şeye rağmen getirdiği ekmeğe ve suya ihtiyacı olduğunu idrak edebildiği ve onun varlığını, içinde yaşadığı sessizliğin bir parçası olarak gördüğü için itiraz etmiyordu. Haftada bir -Nijer'de tatil günü olduğu için cuma günleri- uğrayan can dostu Ebubekir ise onun kendisi dâhil hiç kimseyle muhatap olmayacak kadar kendi içine mahpus ve kederine mahkûm durumunu anlayışla karşılıyordu. Her cuma, namazdan sonra erzak getirmeye devam ediyor, kilitli olmayan kapıyı üç defa çaldıktan sonra

sessizce açıyor, içeri girince karşılık alamayacağını bildiği selamını verip elindeki poşetleri mutfağa bırakıyordu. Arada bir çekinerek sorduğu tek tük soruyu, Süleyman'ın değil yanıtlamak, algılamaktan dahi aciz bir halde olduğunu görünce de hissettiği merhameti: “*Inna lillahi ve inna ileyhi raciun.*”** sözleriyle dile getirmekten başka elinden bir şey gelmiyordu. Ortadoğulu Müslümanların ölüm karşısında, Nijerli ve bütün Batı Afrikalı Müslümanların, ona ilaveten, çaresiz kaldıkları ve üzüldükleri her durumda okudukları “*Kur'an*”dan bir ayetti bu. Ama Ebubekir'e en fazla acı veren ve onu endişelendiren, getirdiği erzaktan dostunun sadece ekmeği yediğini, diğer gıdalardan hiç birine dokunmadığını görüyor olmalı. Buna rağmen, yiyecek getirmekten ve yenmemiş olanları alıp gitmekten geri durmuyordu.

Dünyanın başka bir kıtasında, çok daha farklı bir ortamda Alexandra da derin bir keder içindeydi. Sinaia'da kendisini terk edip gitmesinin ardından Süleyman'a ulaşabilmek için âdeta çırpınmasına mukabil, hiçbir şekilde irtibat kurmaya muvaffak olamamıştı. Çok değil, birkaç ay öncesine kadar kendisinden bir gün bile ayrı kalmaya güç tahammül ettiğini söyleyen sevgilisi, ne gönderdiği onlarca e-mail'ine cevap vermişti ne de telefon aramalarına.

*neşv ü nema: bitkilerin gelişip büyümesi.

*Şüphesiz biz Allah'tan geldik ve şüphesiz dönüşümüz O'nadır.

Nihayet holdingden ulaştığı bir görevliden, Süleyman'ın karısıyla kızının trafik kazasında öldüklerini öğrendi. İlk günler, onlar adına çok üzüldü ama zaman ilerledikçe sevdiği erkeğin kendisine kalacağı fikrinin yüreğine sızmasına bir türlü engel olamadı. Böyle bir şeyi düşünebildiği için utanç duymasına rağmen bu ihtimalden keyif bile almaya başladı. Kendi kendine itiraf etmekten kaçınsa da *aslanının* o yaralı anında yanında durmak, ona destek olmak ve yaralarını sevgiyle sarmalamak arzusu, diğer bütün duygularını bastırdı. Hamile olduğunu öğrendikten sonra heyecanı daha da arttı. Bir an evvel Süleyman'a karnında onun bebeğini taşıdığını söyleyebilmek ve kaybettiği karısıyla kızının yerine yeni bir ailesi olacağı müjdesini verebilmek için sabırsızlanmaya başladı. Fakat günler geçip de her aradığında telefonunu kapalı bulup ondan bir türlü haber alamayınca, üzüntüsünden yalnızlaşarak kabuğuna çekildi ve gitgide kimseyle muhatap olmayan geçimsiz bir insan haline geldi. Kavuşmayı hayal ederken onu sonsuza kadar kaybetmek korkusuyla kıvrandığı anlarda tek tesellisi ise: “Süleyman bebeği duyunca mutlaka bana dönecek.” oldu.

Buhranları her geçen günle birlikte daha da arttı. Üniversiteyi tamamen askıya aldı. Düşünmemek için daha önceleri babasına yardım olsun diye yaptığı işlere biraz daha kendini vermeyi denedi. Gündüzleri işe gitti, akşamları da evin içerisinde yalnız yaşıyormuş gibi odasına çekildi. Kızının bu haline fena halde içerleyen Robert Bey, her fırsatta Süleyman’la ilişkisinin çok yanlış olduğunu ta baştan anlattığını, tavsiyelerini dinlemediği için üzülmeyi hak ettiğini tekrar tekrar söyleyip durdu. Babasının, hatalı gördüğü ilişkisini yüzüne vurduğu anlarda, sadece hüzünlü bir suskunluk ve acılı bir yutkunma ile tepki verdiğinde annesi hep imdadına koştu, kocasını teskin etmeye çalışıp ona sahip çıktı. Aslında kızını çok seven ve o acı çektiği için çok üzülen Robert Bey’in, Alexandra’dan tek istediği ve beklediği şey, istikbali olmayan bu ilişkinin çok yakın geçmişte bütün aileye ne acılar çektiğini hatırlaması, yine aynı dertlere bir daha düşmemek için Süleyman’ı geride bırakıp geleceğine odaklanmasıydı. Babasının sözleri kadar üslubundan da yaralanan ve ona, davranışlarındaki inat ve bakışlarından saçılan öfkeyle karşılık veren Alexandra’nın ise yegâne beklentisi, o zor zamanında biraz anlayış ve biraz manevi destek görmektir. İçinden: “Babamsa şayet, kızıysam, evladiysam ve beni çok seviyorsa, en çetin dönemimde bana sahip çıkması gerekmez mi?” diye düşünüyor ve öyle yapmadığı için ona hınç besliyordu. Kısacası ikisi de birbirini anlamıyor ya da anlamak istemiyordu. Evin küçük evladı Markus ise, olayları sadece izlemekle yetiniyordu.

Alexandra, Süleyman hakkında Tansel’den bilgi almayı çok meşakkatli geçen iki ayın sonunda ancak akıl edebildi. Kaybedecek bir saniyesi bile bulunmadığını düşündüğü için hemen harekete geçip Tansel’den telefonunu aldığı Ebubekir’i aradı. Süleyman’ın arkadaş olduğunu, onunla çok önemli bir mesele konuşmak istediğini söyleyerek direk irtibatını sordu. Ebubekir, Süleyman’ın kendisi dâhil kimseyle görüşmediği, hayata küskün durduğu için inzivaya çekildiği ve hiçbir iletişim aracı kullanmadığı cevabını verdi. Israr karşısında arkadaşının çok kötü durumda olduğunu tekrarlayan Ebubekir, onu daha da kötü edebilecek hiç bir şeyi yapamayacağını anlattı ve bu konuda daha fazla ısrar etmemesini rica etti. Olumlu yanıt alamayacağını kavrayınca, taşıdığı sırrını Süleyman’a iletmek üzere Ebubekir’le paylaşmayı aklından geçirdiyse de, sevgilisinin buna rıza göstermeyeceğine kanaat getirdiğinden vazgeçti. Mektup göndermesi durumunda ona ulaştırmasının mümkün olup olmadığı sorusuna ise Ebubekir, iletmeye çalışacağı cevabını vererek mükâlemeyi* bitirdi.

O günün akşamında Alexandra, her zamanki gibi yatağına sığınıp bin bir umut ve heyecanla Süleyman’a mektup yazdı. Onu ne kadar çok sevdiğini ve özlediğini, gündüzleri müşterek anılarıyla ve kendisine yazdığı şiirleri tekrar tekrar okuyarak, geceleri ise Macaristan’dan ona aldığı matruşkaya sarılarak atlattığını uzun uzun anlattı. Ölen ailesi için

çok üzüldüğünü yazmayı da ihmal etmedi. Mektubunu: “*Bir insanın ailesini kaybetmesinin ne demek olduğunu az çok ben de anladım. Zira dünyaya gelecek bebeğimizle artık biz de bir aile oluşturacağız. Bebeğimiz her ikimizin de dünyasını aydınlatacak ve hayatımızı saadetlerle dolduracak. Daha fazla yalnızlık çekmeyeceksin.*” cümleleriyle belirttiği hamilelik haberiyle bitirdi. Kâğıdı itinayla katladı, zarfa koyup kapattı ve ertesi sabah uyanır uyanmaz hazırlanıp kahvaltı bile etmeden postanenin yolunu tuttu. Mektubunu acil postayla göndermek istediğini söylediği memura ulaşma süresini sorduğunda, bir hafta içerisinde, yanıtını aldı. Postaneden bir hafta, bilemedin iki hafta sonra Süleyman’ına kavuşacağı, böylece bütün sorunlarının biteceği umuduyla çıktı. Bu umudun verdiği sevinçle uzun zamandır ilk defa kendini güvende hissetti.

Günler günleri kovaladı, aradan bir hafta, iki, hattâ üç hafta geçti ama beklediği cevap bir türlü gelmek bilmedi. Umutlarının yerini endişeler aldı. Mektubun Afrika şartlarından kaynaklanan nedenlerden dolayı Süleyman’ın eline geçmemiş olabileceğini, ya da onun gönderdiği cevabın henüz yolda olduğunu kendi kendine telkin etti. Cevap vermemezlik etmeyeceği düşüncesini, Süleyman’ın kendisini ne kadar çok sevdiğini hayal ederek diri tutmaya çalıştı. Ancak zaman hızla akıp beklediği haber bir türlü gelmeyince, mektubun ona ulaşmadığına kanaat getirdi. Bir mektup daha yazdı. Yollarken de bildiği bütün duaları etti.

*mükâleme: karşılıklı konuşma, söyleşme.

Alacağı cevaba bağladığı bütün umutları, o mektupla birlikte gitti ve bir daha geri dönmedi. Onun tarafından bu şekilde ortada bırakılmayı hiç beklemediği için kendisini öylesine kırılmış ve yıkılmış hissetti ki, Ebubekir’e telefon açıp mektuplarını Süleyman’a teslim edip etmediğini dahi sormak gelmedi içinden. İlk dönemlerde, ailesinin kaybının henüz çok yeni olduğunu düşünerek onu mazur görmüş; azıcık zaman geçince geri döneceğini ve her şeyin eskisinden daha iyi olacağını tasavvur edip durmuştu. Oysa gidişinin üzerinden aylar geçmiş olmasına rağmen arayıp sormaması, o da bir yana kendisine ulaşılmasına dahi fırsat vermemesi kabul edilebilecek bir şey değildi.

“Hiç kimseyle konuşmak istemese bile, seninle konuşmalıydı değil mi? Hiç kimseyi hatırlayıp özlemese dahi, seni özlemesi gerekmez miydi? Yaşadığını sandığın aşkın, tutkunun, her ne ise bir yalandan ibaret olduğunu hâlâ mı anlamıyorsun?” Aşk hikâyelerine vakıf olan yakın dostları tarafından daha ilk baştan kendisine sorulan fakat aşkları hatırına yüzleşmeyi hep ötelediği bu soruları şimdi kendi kendine soruyor ve “Öyle yapması gerekirdi.” diye cevaplıyordu. Kendisi onun belli bir süreliğine yalnız kalma isteğini anlayışla karşılayabilmişti

ama buna mukabil o, herhangi bir açıklama yapmaya gerek duymadan, tekrar döneceğine dair tek kelime dahi etmeden çekip gitmişti. Üstelik acil bir durumda ulaşılabilecek bir telefon numarası ya da adres bile bırakmadan.

Böylece beslediği umutlar ve kurduğu hayaller yerini öfkeye ve kırgınlığa bıraktı. Zaman ilerledikçe de yüreğine terk edilmişliğin acısı çöktü. Ondan bir can taşıyorken yalnızlığa mahkûm edilmiş olmaktan ötürü, bir önceki ayrılıkları sırasında hissettiğinden çok daha derin bir şekilde sarsıldı. Huzursuzluğu ve mutsuzluğu evdeki herkesi etkiliyor, annesiyle babası onun yüzünden sık sık sonu kavgaya varacak şiddette tartışıyorlardı. Geta Hanım, kızlarını bir süre daha rahat bırakmaları gerektiği yönünde ısrar ederken Robert Bey, karısını bildiklerini ondan saklamakla hatta onu Süleyman’la birlikte olmaya teşvik etmekle suçluyordu. Alexandra’nın duygularını rezalet olarak yorumluyor, aptal yerine konulup yakınları ve çevresi önünde küçük düşürüldüğünü ve bu duruma artık asla göz yummayacağını haykırıyordu. Eğer yanlarındaysa ağlayarak odasına kaçan Alexandra, kimi zaman kavgaları odasından duyuyor, için için gözyaşı döküp kendisinin ve bebeğinin başına neler gelebileceğini tahayyül ettikçe kahroluyordu.

Nihayet: “Yaşamakta olduğun sıkıntıları hak ettin. İşlediğin büyük günahla Tanrı babayı, İsa’yı ve Meryem Ana’yı çok kızdırdın. Bu yüzden cezalandırılmaktasın.” düşüncesiyle kendini suçlamaya, Süleyman’ı tanıdığı andan bu yana ilk defa acı bir pişmanlık hissetmeye başladı. Evliliğini öğrendiği andan itibaren onunla ilişkisini sonlandırması gerektiğini itiraf etmeye başladı gecenin karanlıklarına. Ona duyduğu aşkın, gözlerini kör ettiğini ve iradesini elinden aldığını kabul eder hale geldi aynaların önünde. Hatta Süleyman’ın onu sevmediğine kesinlikle inandı. “Sevseydi bana sahip çıkar, bebeğimle beraber beni ortada bırakmazdı.” düşüncesi, kafasında bir saplantı haline geldi. Aşk, nefrete kaydı gün geçtikçe. Nefretin inkılap ettiği intikam alma arzusu da, gizliden gizliye içinden geçirdiği intihar etme düşüncesinden onu vazgeçirmeye yaradı. Ayakta kalacak ve kendince ondan intikam alacaktı. “Arkadaşlarım ve yakınlarım hamile olduğumu öğrenirse ne der?” endişesi, intikam hissiyle birleşince ilk adım olarak Süleyman’ın bebeğinden kurtulmaya karar verdi. Bir akşam babası ve annesinin ummadığı şekilde karşılarına dikildi. Onların sözünü dinlememekle yanlış hareket ettiğini, özrünü kabul etmeleri ve affetmeleri durumunda her dediklerini yerine getireceğini açıkladı. Robert Bey’in, kızındaki bu ani değişimin karşısında gözleri yaşardı ve yavrusunun gözlerinden perdeyi kaldırdığı için Tanrıya şükretti. Yarı sevinç, yarı hüznü bir sesle:

“Kızım, biliyordum er ya da geç kendine geleceğini. İnaniyordum Tanrı’nın sana doğru yolu göstereceğine. Çünkü ona çok dua ettim.” dedi ve eşinin gönlünü almak amacıyla da: “Annen de senin için çok dua etti, çok gözyaşı döktü.” diye ilave etti. Sonra da esas niyetini ikrar etti: “Emin ol her şey daha iyi olacak. Antonio’nun, hâlâ seni çok sevdiğini ve hâlâ seninle evlenmeyi düşündüğünü biliyorum. Sık sık arıyor, seni soruyor ve kabul etmen durumunda her şeyin eskisi gibi devam edeceğini söylüyor. Biliyorsun, o iyi bir delikanlı. Kabul edersen, en kısa zamanda eve davet edeceğim. Tamam mı?” Alexandra, sönük bir tebessümle:

“Tamam baba, nasıl istersen.” diye karşılık verdi. Robert Bey o akşam, uzun zamandır mahrum kaldıkları sessizlik ve huzur atmosferine kendini bırakırken anne Geta Hanım, kızının ansızın değişmesinden ve dudaklarında beliren umutsuz ve mutsuz tebessümünden, kendilerini kötü bir fırtınanın beklediğini sezinledi.

Mutlak kayıp sanma kaderin senden aldıklarını Görmez misin yenilerini vermek üzere hazırlıklarını

Süleyman zaman ve tarih mefhumunu çoktan unutmuştu. Vicdanının çılgınlıkları hareketlerini bile kısıtlamışken bir sabah vakti, alt kattan bir takım gürültüler ve patırtılar gelmeye başladı. Çocuk sesleri ve cıvıltıları, karanlık dünyasına ürkütücü bir yıldırım gibi düştü. Ardından, evin erkeği olduğu üslubundan anlaşılan adamın Fransızca olarak:

“Buraya yerleştirin... Hasır buraya koyun... Kap kaçak mutfığa sığmayacak, şu köşeye koyalım...” gibi talimatlarının eşliğinde, bir gürültüdür aldı başını gitti. Boş olduğunu bildiği alt kata bir ailenin taşınmakta olduğunu tahmin ettiği için çok rahatsız oldu. İçinde bulunduğu derin sessizliği bozup iç âlemiyle arasına giren bu hayat belirtilerinden ilk saatlerde hissettiği ürküntü, bilahare öfkeye dönüştü. Ses, hareket, hattâ renk bile onu hayata çağırıyor; oysaki o canlılıktan kaçıyor, etrafında hep sessizlik ve hareketsizlik hüküm sürsün, vicdan azabıyla arasına hiçbir engel girmesin istiyordu. İkinci vaktine doğru nihayet sesler kesildi, koşturmaca dindi.

Çevresine hâkim olan sessizlik içinde ruhunda kopmakta olan fırtınanın uğultusuna gömülmüştü ki, bu sefer de kapısının çalınışıyla irkildi. Hafiften kulak verdi. Kapı cılızca ama ısrarla çalınıyordu. Ebubekir olsaydı kapıya üç kere hafifçe vurur ve içeriye girerdi. Onca içine kapanıklığına rağmen, dostunun gelişlerindeki söz konusu detayı hatırlayışını şaşkınlıkla idrak ederken bir yandan da bilmediği birinin kapısını çalıyor olmasına sinirlendi. Her kimse gelenin gitmeye niyeti olmadığını, ısrarlı vuruşlarından anladı. Ani bir hareketle ayağa kalktı, kapıyı

hızlı bir şekilde açtı ve sabahtan o yana devam eden gürültünün hesabını gelenden sorarcasına hiddetle:

“Sabahtan beri, bana işkence ettiğiniz yetmedi mi?” diye bağırdı, karşısında kimin durduğunu fark etmeden. Bağırmasıyla karşısındaki küçücük kızın, minik elleriyle zorlanarak taşıdığı balık dolu tabağı elinden atması ve ağlayarak dönüp kaçması bir oldu. Alt kattaki eve giren çocuğun ardından şaşkınlık içinde bakarken onun bir kız çocuğu olduğunu ancak birkaç saniye sonra idrak edebildi. Eli ayağı titremeye başladı. Sadece birkaç adım atmış olmasına rağmen yorgun ve takatsizdi. Cephesi batıya bakan evin, alt katı üst kata bağlayan merdivenler dışarıdan kurgulandığından, kapıyı açar açmaz sürekli gölge ve karanlıkta kalan gözleri, guruba kaymakta olan güneş ışığı ve gündüz aydınlığıyla karşı karşıya kalmış ve kamaşmıştı. Dermansız hâliyle, ışıktan kaçan bir yarasa gibi hemen kapıyı kapattı, minderine oturdu.

Kafasının ve bakışlarının bulanıklığına rağmen, o küçücük kızın kendi kızıyla yaşıt olduğunu fark edebilmişti. Kızına da çok benzetmişti. Fakat nasıl benzeyebilirdi ki? Gördüğü yavrucağ siyah tenli idi. Düşündükçe, bir anafora çekilircesine son zamanlarda iyice sıkışmış olan hezeyan nöbetlerinden birine sürüklendi yine. Hem de daha öncekilerden çok daha şiddetli bir şekilde. Gelen kız çocuğunun kendi kızı, Lale’si olabileceğini düşünmeye başladı. Evet, kızıydı gelen! Minicik yüreğiyle ona acıyıp gelmişti nihayet. Hem de cennet yemeği getirmişti ona... Cennetten geldiği için de etrafına öyle ışık saçıyordu. Gözleri, yavrusunun aydınlık yüzünden ve bakışlarından yansıyan parlaklıkla kamaşmamış mıydı? Teninin siyah olmasına gelince, burası Afrika idi ve elbette kızı o iklimin şartlarına uygun bir şekilde kendisine görünecekti.

Onu korkutarak kaçırmış olduğuna gerçekmiş gibi üzülüyor, bir labirentin içine düşmüş, kızına ulaşan yolu bulamaya çalışıyor, “Nasıl oldu da böyle bir mükâfata layık görüldüm. Cehennem ehli olan birine cennet yemeği ikram edilir mi hiç? Benim ne yavrumu öpüp koklamaya ne o yemeği yemeye hakkım var. Zaten Lale’nin, sesimi duyunca korkup kaçması, cennetten beraberinde getirdiği yemeği dökmesi, bu gerçeğin yüzüme vurulması değil mi?” diye söylenip duruyordu. Lale’yi cennette kim bilir nasıl cıvıl cıvıl dolaşıyor, koşup koşup annesinin kucağına atlıyordu. Bir gün o da kızıyla cennette buluşacaktı. Onu bağrına basıp saçlarından yayılan misk kokusunu içine çekecek, şen gülücükler saçan yüzünü öpücüklere gark edecekti. Birlikte Firdevs bahçelerinde gezip oynayacaklar, yorulunca da tıpkı geçmişte olduğu gibi yavrusunu kollarında uyutacaktı.

Sanrıları bir süre sonra duruldu. Bakışları oturduğu minderde sabitleşti. Bir körün nesneyi tanımaya çalışması misali elini üzerinde gezdirdi. Sırtını dayadığı yastığı yokladı. Gözleri duvarlarda, tavanda, zeminde gezindi ve çevresindeki karaltılar yavaş yavaş gerçek hüviyetini aldı. Kaçıp giden yavrucağın uçup cennete gitmediği, bir alt eve girdiği gerçeğini tamamen unutmuş, hezeyanlar içinde kıvrandığı o anlarda kızının, biricik yavrusunun annesiyle birlikte başka bir âlemde çok mutlu olduğu hayaline sarılmak, çektiği acıyı az da olsa dindirebilmişti. “Belki de gerçekten cennette ikisi de.” diye geçirdi içinden, “Niçin olmasın?” Ama hatırladığı bir hakikatle, umut ve mutluluk hissetmesine vesile olan hayal dünyası darmadağın oldu. Aynı anda da acı, bir şok dalgasına dönüşüp hücre hücre bütün bedenini ve ruhunu tekrar sardı. Cennet ve cehenneme inanmıyorduk ki o! Birden depderin bir bataklığa saplanıp kalmışçasına dehşete kapıldı. Ne tutunacak bir dalı vardı, ne bir kurtuluş yolu... Çırpındıkça batıyor, her şey ve her yer karanlığa gömülüyordu. Oysaki bir anlığına bile olsa kızının ve eşinin cennete gittiklerini ve orada çok mutlu bir hayat sürdürdüklerini düşünmekle, buna yürekten inanmakla ne kadar da rahatlatmıştı. Bir kaç dakikalık cennet hayali bile, ruhunda yaşadığı kopkoyu zulmeti, nasıl da hemen aydınlığa çevirivermişti.

Kapısı tekrar çalındı. Hem bu sefer daha güçlü bir vuruşla... Zayıf düşmüş elleri ve parmakları titremeye, yorgun düşmüş yüreğiye hızlı hızlı atmaya başladı. Kalkıp açmak istedi. Acaba? Acaba gelen... Soluğu kesildi, âdeta olduğu yere mihlandı. Kapı çalınmaya devam ediyordu. Bütün enerjisini topladı, kendisini yere çivileyen bütün bağları kopararak sıçradı ve ayağa kalktı. Naçiz bedeninden beklenmeyecek çeviklikle bir hamlede kapıya ulaştı ve kızının, Lale’sinin bakışlarından ve gülümsemesinden saçılan ışıltıyla gözlerinin tekrar kamaşmasını dileyerek açtı. Kapının dışındaki genç adam, insanın içini ısıtan bir gülümseme ve yumuşak bir sesle ve İngilizce olarak:

“Efendim iyi akşamlar. Biraz önce kızım, size getirdiği yemeği istemedi dökmüş de siz kusuruna bakmayın lütfen.” dedi ve elindeki yemek tabağını uzatarak ilave etti: “Bu küçük ikramı kabul ederseniz, bizi mutlu etmiş olursunuz.” Söylenenleri duymasına rağmen gelenin kim olduğunu ilk anda algılayamadı. Derin derin ve dalgınca bakmaktan başka bir tepki vermediği halde genç adam, kendisini tanıtmak ve bir açıklama yapmak gereğini hissetti. Uzattığı tabağı tekrar geri çekti ve gülümsemesinden hiçbir şey kaybetmeyerek anlatmaya başladı:

“Efendim, müsaade ederseniz kendimi tanıtayım, ismim Kalu. Burada uzun zamandır balıkçılık yapmaktayım. Bundan ötürü herkes bana ‘Balıkçı Kalu’ diye hitap eder. Daha önce nehrin kenarında bir barakada yaşıyorduk. Tanrı onu bağışlasın ki uzun bir zamandır müşterim

olan Müslüman bir tüccar bana el uzattı ve bu evi almama yardımcı oldu. Doğrusu bir barakadan eve taşınmak ailece bizi çok heyecanlandırdı. Onun için elimizde olmadan gürültü yaptık. Sizin de üst evde oturduğunuzu bize yardımcı olan insandan biliyorduk. Bu yüzden sizinle tanışmak ve gün boyunca gayriihtiyari size verdiğimiz rahatsızlıktan dolayı özür dilemek üzere yemekten sonra gelmeyi planlıyordum. Ama bizim yaramaz yemeği dökmüş. Öyle olunca bir an önce tanışmak ve özür dilemek zorunlu oldu.” dedi ve tabağı tekrar ona uzatarak ekledi: “Yaptığımız gürültüden dolayı özür dileriz efendim. Bu ikramımızı kabul edin lütfen.” Süleyman, uğramış olduğu hayal kırıklığının sarsıntısı içinde, onun kim olduğuyla ilgilenecek ve buraya taşınmasına yardımcı olan insanı merak edecek kadar kendinde değildi. Hiç muhatap olmadan kapıyı kapatıp içeri girmek istedi. Lakin zihnindeki dağınıklığa rağmen, konuştuğu sürece simasından temiz kalpli ve çok görmüş bir insan olduğunu sezinlediği adama cevap vermek gerektiğini düşünebildi. Soğuk bir sesle:

“Teşekkür ederim, yemek falan istemiyorum. Beni bir daha rahatsız etmeyin lütfen.” dedi ve kapıyı yüzüne kapattı. Sadece birbirine karışmış saçı sakalı, kan çanağına dönmüş gözleri, perişan kılığı ile değil, bakışlarından da Süleyman’ın olağanüstü bir şeyler yaşadığını anlayacak kadar ilm-i kifayete* vakıf olan Balıkçı Kalu, onun tutumuna alınmadı ve içinden: “Tanrı korusun!” diyerek evine geri döndü.

*ilm-kifayet: yaşayıp görmekle elde edilmiş yeterli nazari bilgi.

Nijer’de Ebubekir’den başka bir insanla yüz yüze gelmeden ve konuşmadan geçirdiği aylardan sonra karşılaştığı kişilerin, bir kız çocuğu ile Balıkçı Kalu gibi ses tonu ve tavırlarıyla insana sükûnet telkin eden biri olması, az da olsa Süleyman’ın sakinleşmesine yardımcı oldu. Gece boyunca, yine acılarıyla boğuşup eşinin ve kızının cennette mutlu oldukları hayaliyle avunup durdu fakat sanrılarının şiddeti azaldı, süresi kısaldı. Hatta zihninde Balıkçı Kalu ve kızı bile yer bulabildi.

Ertesi sabah uyandığı andan itibaren, içten içe bir beklenti içinde olduğunu hissetti. O kız çocuğunun tekrar geleceğine dair nedenini bilemediği bir umut beslediğini, ancak birkaç saat geçtikten sonra algılayabildi. Öğlen oldu, ikinci güneşi guruba sarktı. Gelen giden olmadı. Nihayet akşama doğru kapısı çalındı. Heyecanla ayağa kalktı, kapıyı açtı. Balıkçı Kalu karşısındaydı ve üzerinde yüzüne kapının kapatılmış olmasından dolayı herhangi bir olumsuz

iz yoktu. Yine samimiyetle gülümsüyordu. Bu sefer yanında kızı Girbi ile oğlu John vardı. Ta baştan Süleyman'ın üstünde etki bırakan yumuşak ve nazik üslubuyla:

“Efendim, sizi tekrar rahatsız ettik ama biz komşuyuz ve sizin de bildiğiniz gibi, komşunun komşusu üzerinde çok büyük hakları vardır. Onun için dünkü verdiğimiz rahatsızlıktan dolayı tekrar özür diliyoruz.” dedi ve kızı Girbi'ye, elindeki tabağı vermesini söyledi. Babası yanında olduğu için kendini güvende hisseden Girbi, bir önceki karşılaşmalarında bir gorile benzeterек kaçtığı Süleyman'dan bu sefer korkmadı. Bilakis ona gülümseyerek baktı ve bir adım öne çıkarak mahcup sesiyle:

“Buyurun amca.” dedi ve elindeki tabağı uzattı. Gerçekten Lale'sinin yaşında görünen Girbi'nin sesini işitmesiyle birlikte Süleyman'ın heyecandan eli ayağı titremeye başladı. Bir tutukluk geçirdiğinden bir süre konuşmadı. Sonunda çocuğun, üstü balıkla kaplı pilav dolu yeşil plastik tabağı taşımakta zorlandığını fark ederek uzandı ve tabağı elinden aldı. Ama alırken ellerinin titremesine mani olamadı. Ardından Girbi'nin ağabeyi John, elindeki geleneksel un lapası dolu metal kabı uzatarak:

“Bunu da alır mısınız amca?” dedi. Onun kısa bir tereddütten sonra, boş olan diğer eliyle John'dan kâseyi alması üzerine Balıkçı Kalu, ikram edilen yemeklerin kabul edilmesini, özrünün kabulüne dair bir işaret olarak yorumladı. Çocuklarına:

“Haydi, çocuklar! Komşuyu daha fazla rahatsız etmeyelim.” diyerek onların ellerinden tuttu ve iyi akşamlar dileyerek evine indi. Dudak ucuyla:

“Size de iyi akşamlar!” demekle yetinen Süleyman, içeri girince elindeki yemek tabaklarını, bu vesileyle ilk defa geçtiği mutfığa koydu ve dönüp minderine oturdu.

Bütün gece kızıyla Girbi'yi kıyasladı farkında olmadan. İkisinin de gözleri kara, saçları koyu siyahtı. İkisinin de yüzleri yuvarlak ama bir farkla. Kızı esmer, Girbi ise siyahi idi. Lale dört yaşındaydı, Girbi de o yaş aralığında gözüküyordu. Artık istediği tek şey, Lale'yle özdeşleştirdiği Girbi'yi sık sık görebilmektir. Onu gördüğü zaman kızına duyduğu hasretin biraz olsun dineceğini, işiteceği sesinin kor olmuş sineline tatlı su gibi akacağını tasavvur etmekten bile keyif alıyordu.

Sabaha kadar rüyayla gerçeği ayırt edemeyecek bir hâlde, kâh kızıyla Girbi'yi birbirleriyle oynarken seyretti. Kâh onları birbirleriyle karıştırdı. Kimi zaman, ikisinin bir kişi olduğunu sandı. Kimi zaman da, Lale'sinin aslında ölmediğini keşfetmenin sevincini yaşadı.

Gün doğumunun yükselmesiyle kendine geldi. Her şey bir rüyadan ibaretmiş, diye inledi ve sevinci hüznə dönüştü. Bu arada bilinçsizce de olsa, aylardan beri ilk defa iç dünyası dışındaki insanlar hakkında düşünmeye, hayatlarını merak etmeye başladı.

Balıkçı Kalu tam bir ev babası idi. Yetiştığı ev Nijer Nehrinin kenarında olduğu için nehirle iç içe büyümüş ve doğal süreç onu balıkçı yapmıştı. Mütevekkil bir Hristiyan'dı. Sakin ve merhametli bir kişiliğe sahipti. Merhametini besleyen felsefe, babasının terbiye ve tavsiyeleri idi. Çocukken babası ona ve kardeşlerine hep şunu söylerdi: “Bize bu nehri Tanrı verdi. İçinden bize balık hediye eden de odur. Biz de tanrının bize hediye ettiklerinden muhtaçlara hediye edeceğiz. Edeceğiz ki Tanrı da bize vermeye devam etsin.” Bu inanca sıkı sıkıya bağlı yaşayan Balıkçı Kalu, tuttuğu balıkların bir kısmını ailesine ayırır, bir kısmını satar ve onunla evin ihtiyaçlarını karşılar, geri kalan kısmını ise muhtaç çocuklara yedirilmek üzere balık satarken tanıştığı ve zamanla bağlandığı bir batılının kurduğu vakfa bağışlardı. Kendisine ev alımında yardımcı olan ve aslında Ebubekir'den başkası olmayan Müslüman tüccarla da balık satışı vesilesi ile tanışmıştı. Zira Balıkçı Kalu bir nevi butik balıkçı idi. Nehirden müşteriye satış mentalitesini şahsında mündemic insani ilişkiler ile çok iyi kotaran bir esnaftı. Bu esnaflığı sayesinde ciddi paralar kazanmıyordu fakat Niamey şehrinin eşraf sınıfı ile dostluk kurabiliyordu. Bu dostluk sayesinde Ebubekir hâline müttali olmuş ve ev almada yardımcı olmuştu. Bu esnaflık sayesinde Mother Teresa'nın vakfının Niamey şubesinin Başkanı Samuel Bey ile tanışmış ve oraya bağlanmıştı.

Balıkçı Kalu'nun eşi Bennie Hanım'a gelince o sade bir ev kadını idi. Evlendiği andan itibaren en büyük hedefi kocasını mutlu etmektir. Ev işlerini kusursuzca yaptıktan sonra nehrin kenarına kocasının yanına gider, beraberinde yemek götürür, tutulan balıklar varsa onları alır gelir, evde temizler ve pişirirdi. Elbette her gün balık yapmazdı ancak tek gelirleri balıkçılık olunca evde en fazla pişen yemek de balık olurdu. Aynı hayat şartlarının bir araya getirdiği bu iki insan, evlendikten sonra her biri, diğerine en büyük desteği sunmuş, kurdukları yuvada birbirlerine kol kanat germiş; birbirlerinin eşi, yoldaşı, sırdaşı, memleketi, toprağı, anası ve babası hâline gelmişlerdi.

Sade bir hayat sürerek ve kıt kanaat geçinerek hayatlarına devam ediyorlardı. İlk çocukları doğunca inançlarından esinlenerek on iki havariden biri olan John'un ismini vermişlerdi. John'dan sonra uzun yıllar çocukları olmadığı gibi o yıllar boyunca da görülmemiş

bir kuraklık yaşadılar. Uzun bir bekleyiş ve kıtlıktan sonra dünyaya gelen kızlarının adını “Bereket” anlamında Girbi koymuşlardı. Girbi büyüdüğü isminin taşıdığı anlamını adeta ailesine yaşıtıyordu. Evin tek çiçeği, bereketi, neşesi, hayatı ve cıvıltısı idi. Yaramaz ve asiydi. Abisi John ise akıllı ve babası gibi sakin ve merhametli idi. Kısacası sade ve huzurlu bir yuvaya sahipti Balıkçı Kalu. Nijer’in fakruzaruretinden nasibini alan, Niamey’e hayat veren Nehrin bereketinden istifade ederek yokluğu dengelemeye çalışan, basit, yalın ve sorgusuz inancın verdiği tevekkül ile hayat döngüsünde akıp giden bir yuva...

Ailenin babası, gün doğumunu erken yakalamamanın insana dinçlik, huzur, azim, his ve zekâ keskinliği, kalp ve ruh yumuşaklığı, geleceğe dair güçlü bir ümit, hayata ve ömürlere bereket verdiğine inanır ve o doğrultuda yaşardı. Onu örnek alan eşi ve çocukları da gün doğumunu yakalamaya alışımlıydı. Nijer’deki evlerinde geçirecekleri ilk pazar sabahında, güneşin insanın içini kıpır kıpır eden doğumuna uyandılar. O sabah kiliseye gidecekleri için, karı koca tatlı bir telaşla küçücük mutfakta müştereken kahvaltı hazırlamaya giriştiler. Yıllardır metruk bir hâlde kalmış olan ev, oyuna dalan çocukların sesleri ve cıvıltılarıyla canlandı.

İki çocuk odada oynarlarken kahvaltı sofrası yere serilmiş, tabaklar itinayla dizilmişti. Normalde çok sade hazırlanan kahvaltı sofrasında, çoğu zaman pirinç lapası ve onun yanında ancak bir çeşit daha bulunurdu. Ama o güne özel omlet de hazırlanmıştı. Kahvaltıya oturmadan önce, Balıkçı Kalu bir kayık tabağa bütün kahvaltı çeşitlerinden doldurarak Süleyman’a çıkaracağını söylemesi üzerine, Girbi hemen peşine takıldı, onları John da takip etti.

İnsan İnsanın İmdadına Koştuğu Müddetçe Tanrı da Onun İmdadına Koşar

Süleyman, katıksız ekmeğini yemeye hazırlandığı sırada kapısı çalındı. Kısa bir tereddüt geçirdikten sonra gidip kapıyı açtı. Çocukları o cıvıl cıvıl hâllerıyla karşısında görünce şaşırdı. Girbi, kendisi için ağır geldiği belli olan kahvaltı tabağını, ağabey ise çay dolu kupayı ve ekmeği taşıyordu. Balıkçı Kalu çocuklarını göstererek:

“Efendim, çocuklarımla bugün kiliseye gideceğiz. Onun için erken kalktık ve kahvaltı hazırladık. Âcizane size de çayla birlikte küçük bir tabak hazırladık.” dedi ve kızına dönerek ilave etti:

“Kızım, tabağı amcaya verir misin lütfen?” Kendisine, kızının cıvıl cıvıl siyah gözlerini hatırlatan bakışlarla bakan Girbi’nin uzattığı tabağı alırken Süleyman’ın içi şefkatle doldu. Fakat aynı anda da, kendisinin şefkat ve merhamet gibi en erdemli ve en kıymetli insani duyguları hissetmeye, hakkının kalmadığını düşündü. O daima utanç içinde olmalıydı. Hem de insani hayâdan neşet eden şerefli bir utanç değil, zulümden ve cani ruhluluktan kaynaklanan aşağılık bir utanç. Onun bir lahzada gözlerinin yaşla dolduğunu, elinin neredeyse tabağı düşürecek derecede titrediğini gören Balıkçı Kalu, yumuşacık bir sesle:

“Efendim, bir mahzuru yoksa getirdiklerimizi içeri bırakalım.” diyerek tabağı onun elinden aldı. Girbi’ye bakarken dalıp gitmiş olan Süleyman, hafifçe içeriye çekilerek yol verince, peşinde çocuklarla eve girip getirdiklerini mutfaka bıraktı. Mutfaktan odaya geçtiklerinde, Süleyman minderde oturmuş için için ağlıyordu. Balıkçı Kalu, çocukları önüne katıp hiçbir şey söylemeden evden çıkarak kapıyı sessizce çekti. O arada evdeki kötü koku, yenmemiş yemekler, terden ve gözyaşından kullanılmayacak hale gelmiş olan yastık ve nevresim de gözünden kaçmadı.

Onların arkasından gözyaşlarına gark olan Süleyman’ın, Hz. Yakup misali, evladı için döktüğü yaşlardan gözlerini yitirmeyi dileyecek kadar yanıyordu yüreği. Cığerparesi Yusuf’unun, kendisine geri dönmesi için, gözyaşından Nil Nehri’ni akıtan Yakup’un yerinde bulunmayı ne kadar da çok istiyordu o anda. Ne kadar da arzuluyordu onun oğluna karşı hissettiği şefkati kendi kızına gösterebilmiş olmayı. Çocukken dedesinden dinlemişti Hz. Yusuf kıssasını. Altında yatan derin manayı o zamanlar kavrayamamıştı. Bir insan, evlat sahibi olmadan ve onunla birlikte herkesi kucaklayabilecek geniş bir gönlü bulunmadan, Hz. Yakup’un hislerini nasıl anlayabilirdi ki? Kızının kendisine geri dönmesi için akıta geldiği gözyaşları, Yakup’un Yusuf’una akıttığı gözyaşlarından daha mı azdı sanki? Ruhu ve yüreği, Afrika’daki sahra çölüne dönmemiş miydi? Ona sorulsa, gönlü sahra çölünden de kuruydu.

Balıkçı Kalu, Süleyman’ın halinden ailevi bir sıkıntısının ya da bir evlat acısının olabileceğini tahmin etmişti. Niamey’de bir arkadaşının, Girbi’nin yaşıtı dünyalar tatlısı kızı, sıtmaya yakalanmış ve imkânsızlıktan dolayı vefat etmişti. Bu elim olaydan sonra arkadaşı, Girbi’yi kendi kızıyla özdeşleştirmiş, uzun bir süre onları her ziyaret ettiğinde ona kendi kızıymış gibi sevgi ve şefkat göstermiş, sessiz sessiz gözyaşı dökmüştü. Süleyman’ı kapıda öyle biçare ve perişan gördüğünde, bu çağrışımla içinden: “Seyre daldığı Girbi’nin çehresinde belki de kızını görüyor. Kim bilir ne hissediyor, neler sezinliyor.” diye geçirmiş, ona mutlaka bir yardım eli uzatılması gerektiğini düşünmüştü. O gece, çocukları yataklarına çekildikten

sonra bu düşüncesini eşi Bennie ile de paylaştı. Onun yüzüne, sesine, ellerine ve bütün bedenine yansıyan perişanlığı tasvir edişi öylesine duygulu, ona yardımcı olmaları gerektiğini anlatıp duruşu öylesine içtendi ki, Bennie Hanım kocasının anlattıklarından etkilenerek hiç görmediği ve tanımadığı Süleyman’a yardım eli uzatmak konusundaki görüşünü canı gönülden destekledi. Hatta ertesi gün için bir de plan yaptı.

Sabah balıkçılığa gitmesi gereken Kalu, o gün evde kalıp bahçeyi düzenlemek, evin ufak tefek ihtiyaçlarını gidermek istedi. O sabah, karısının dört yerine beş kişilik hazırlamış olduğu kahvaltı sinisini görünce niyetini anladı. Çocuklarla birlikte bahçedeki mango ağacının altına bir hasır serdi. Siniyi üzerine yerleştirdikten sonra da kızı Girbi’yi kahvaltıya davet etmek üzere Süleyman’a gönderdi. Kızının böyle bir işi kotarabilmesi için henüz küçük olduğunun gayet iyi farkındaydı, fakat: “Amca, babam sizi çağırıyor.” demesi durumunda, ismini bile henüz öğrenemediği komşusunun onu kırmak istemeyeceğinden ve davete icabet edeceğinden de neredeyse emindi.

Nitekim öyle de oldu. Süleyman, Girbi’nin hatırına, o güne kadar bir kez olsun adım atmadığı bahçeye indi. Ancak açık hava, aylar sonra ilk defa evden dışarı çıktığı için ilk anda üzerinde şok etkisi yaptı. Panik içinde geri dönmeyi düşündüyse de, Balıkçı Kalu’nun karşılamak üzere kendisine doğru yürüdüğünü görünce, ayıp olacağını idrak ederek vazgeçti. Selamlaşma ve kısa bir hâl hatır sorma faslından sonra kahvaltı sofrasına oturdular. Balıkçı Kalu, bardaklara çay doldurup birisini Süleyman’a uzatırken nazikçe sordu:

“Efendim, şu ana kadar isminizi soramadım. İsminizi bağışlar mısınız lütfen?”

“Süleyman.”

“Süleyman Bey, sizinle tanıştığıma çok memnunum.”

“Ben de memnun oldum.”

Sessizlik içinde kahvaltılarını ederlerken, Süleyman’ın hiçbir şey yemediğini gören Girbi, tabaktan bir parça lapa alarak ona uzattı. Kendisine minnacık parmaklarla uzatılan ikram ile dalgınlığından sıyrıldı Süleyman, çekingen bir hareketle yerel dilde adına mai waina dedikleri lapayı kabul etti, fakat ağzına götürmedi. Lapasını yerken:

“Amca, niye mai wainayı yemiyorsun? Sen de ye.” diyen Girbi’nin bu sözleri, yüreğinde bir his fırtınası estirdi. Sanki kızı Lale konuşmuştu. O da öyle derdi. İyi beslenmesi

için kızına: “Kızım yemeğini bitir” dediğinde, o da ona “Baba sen de yemeğini bitir o zaman.” diye karşılık verir ve muhavere, neredeyse her yemekte tekerrür ederdi. Gayri ihtiyari gözleri nemlendi. O arada Girbi:

“Hadi amca. Sen de lapanı bitir. Bak ben bitirdim bile.” deyince onu kırmamak için titrek eliyle lapa parçasını ağzına götürdü, bu arada gözlerinden yaşlar süzölmeye başladı. Onun böyle karşılarında gözyaşı dökecek kadar derin bir derde giriftar* oluşu, Balıkçı Kalu’nun yüreğini merhametle doldurdu. Omzuna hafifçe dokunarak:

“Süleyman Bey, iyi misiniz?” diye sordu. Süleyman, kolunda hissettiği temasla Balıkçı Kalu’ya dönüp çaresizlik ve acı dolu gözlerle baktı, gözyaşlarını ve burnunu avuçlarıyla sildi:

“Kusura bakmayın Kalu Bey. Ama niye ağladığımı sormayın lütfen.”

“Peki, Süleyman Bey. Ben sormayacağım. Fakat siz anlatmak isterseniz seve seve dinler ve yardımcı olmaktan şeref duyarım.” dedi sükûnet ve merhamet dolu sesiyle. Ardından onu çocuklarla beraber bıraktı ve daha önceden tasarladığı şekilde bahçeyi düzenlemek üzere işe koyuldu.

Süleyman bir yandan Girbi ile iletişim kurmaya çalışırken bir yandan da Balıkçı Kalu’yu, yüreğinin derinliklerinde hissettiği bir özlemle izlemekten kendini alamadı. Amik ovasında elinde çapayla ter döktüğü çocukluğu, tarlanın otunu taşını ayıkladığı, çapa yapıp pamuk topladığı günleri bir bir hatırladı. Sonunda kendini daha fazla tutamadı ve yarım saat geçmeden ona katıldı. İkinci vaktine kadar birlikte çalıştılar. Önce bahçeyi çer çöpten ve kurumuş otlardan temizlediler. Sonra hafifçe suladılar ve ardından bel küreği ile bir nevi çapaladılar. Sonra bir kısmına, Balıkçı Kalu’nun bir gün önceden satın alıp getirttiği çiçeklerden, bir kısmına da meyve fidanlarından diktiler. Geri kalan bölümünü ise çocuklara oyun alanı olarak düzenlenmek üzere boş bıraktılar. Çalışma boyunca her ikisi de birbirinden çok etkilendi. Süleyman’ın ekip biçme konusundaki tecrübesi, Balıkçı Kalu’yu hayrete düşürüp takdirini toplarken; onun çalışkanlığı, samimiyeti ve beyefendiliği de Süleyman’ı derinden sarstı. Ama esas sarsıntıyı akşam olup evine dönünce yaşadı.

Elini ayağını yıkayıp, yorgun bedenini ve umutsuz ruhunu hemen dinlendirmek için şiltesine yöneldiğinde, burnuna uzun zamandır duymadığı hoş bir koku geldi. Aynı anda da

*giriftar: tutulmuş, yakalanmış.

şiltenin üzerine muntazam bir şekilde serilmiş tertemiz nevresimi fark etti. Uzanıp yastığı başının altına gelecek şekilde düzeltmeye yeltendiğinde ise eline bir naylon poşet takıldı. Poşetten çıkan yeni pijama takımını görünce hem çok şaşırdı hem de duygulandı.

Balıkçı Kalu, bahçede çalışmalarını fırsat bilerek, yastığının kılıfı dahil nevresim takımını ve kirli bütün çamaşırlarını toplayıp annesine götürmesi için oğlu John'u, ona sezdirmeden evine göndermişti. İki üç saat içinde çamaşırları yıkayıp kuruttuğu yetmezmiş gibi, bir de bulup buluşturduğu eski püskü ütü ile ütöleyen Bennie Hanım, kocası için aldıkları pijama takımını onun tembih ettiği üzere çamaşırlara katıp yollamıştı. John, kendisinden beklenenden daha büyük bir olgunluk ve maharetle çamaşırları yerlerine koymuş, hattâ yastığı kılıfına çok titiz bir şekilde geçirmişti. O akşam Süleyman'ın gözlerinden yaşlar, sadece kaybettiği en sevgili varlıkları için değil, ona yaşadığını hatırlatan ve girdiği zifiri girdaptan başını kaldırmasına yardımcı olan, her ferdiyle hassas ve iyi yürekli Balıkçı Kalu'nun ailesi için de aktı, yüreği onlar için de sızladı.

Sabahleyin erkenden kapıyı üç kez hafifçe vurup içeriye giren Ebubekir, ya saatlerdir devam etmiş bir hezeyanın içinde ya da bitap bir hâlde kendi kendini yargılarken bulacağını düşündüğü dostunu, kendisine gülümserken gördüğü için çok şaşırdı. Bir o kadar da sevindi. Zira son zamanlarda haftada iki güne çıkardığı ziyaretlerinde, yanında daha uzun süre geçirmek suretiyle, muhtelif konulardan konuşmaya çalıştığı Süleyman'ın ilgisini, acılarından başka bir konuya çekmeyi, onu bir kez olsun gülümsetmeyi başaramamıştı. Her ziyaretinden sonra, doktora gitmeyi ya da doktorun eve gelmesini kabul ettiremediği dostunun çok geçmeden akıl sağlığını kaybedeceği endişesiyle çaresizlik içinde kıvranarak dönmüştü evine. Oysa bugün onu ayakta ve *aleykümselamın* eşlik ettiği bir gülümsemeyle karşılıyordu. Bu değişikliğin nedenini irdelemeye kalkışmadı, çünkü tahmin ediyordu. Balıkçı Kalu'nun oraya yerleşmesi durumunda Süleyman'a çok iyi geleceğini hesap etmişti zaten. Gördüklerinden mutlu oldu. İki arkadaş, tıpkı eski günlerdeki gibi karşılıklı oturdular. İlk başlarda dinlemekle yetinen Süleyman, konu alt kata yeni taşınan komşularına gelince, kızları Girbi'nin, kızına ne kadar çok benzediğini hevesle anlatmaya koyuldu.

Balıkçı Kalu, birkaç gün sonra Süleyman'a tekrar uğradı. Bu sefer beraberinde kendi evinin eksikliğini gideren bir inşaat ustası vardı. Amacı, Süleyman'ın evine daha adımını atar atmaz duvarlarda gördüğü delikleri kapattırmaktı. Taşındıkları tehlikeyi ve biran evvel tamir edilmeleri gerektiğini çekinerek söyledi ve müsaade istedi. Süleyman, ne hayrettir ki

onun teklifini reddetmedi ve ustanın saatlerce evin içinde çalışmasına göz yumdu. Balıkçı Kalu, bu arada evin kaba kirini almayı da ihmal etmedi.

O günden sonra, Süleyman'ın hezeyanları giderek azaldı. Bir yanda gözlerine baktığı zaman kızının bakışlarına kavuştuğunu sandığı Girbi ve huzur veren babası Kalu, bir yanda Ebubekir... Onların ilgisi ve sevgisi, o kapkaranlık günlerinde, bir tipinin ortasında mahsur kalmışken, görünmez bir el tarafından kendisine uzatılan sımsıcak bir çorba kadar lezzetli ve değerliydi. Sadece başarılı ve güçlü zamanlarında değil, kötü gününde de dostluğunu kanıtlamış olan Ebubekir'in sevgisi ve saygısı, Girbi'nin varlığı ve Balıkçı Kalu'dan gördüğü şefkat ve merhamet, erkek de olsa, hak etmediğine de inansa, yaralı ruhuna yavaş yavaş şifa verdi. Eşini ve yavrusunu kaybettikten sonra unuttuğu kendi varlığının, onlar sayesinde tekrar farkına vardı.

Nijer'de geçirdiği bu ıstırap dolu aylar, ruhunun şiddetle arzuladığı inanma ihtiyacına, daha fazla direnemeyeceğini anlamasına da vesile oldu. Cenaze gününden beri yüreğinden kopup gelen, ölümden sonra cennetin var olmasını ve eşi Suphiye ile kızı Lale'nin oraya göçmüş bulunmasını dileyen sesi susturması artık mümkün olmuyordu. Kazayı öğrendiği andan itibaren vicdanından yükselen ve zalimler için cehennemin hak olduğunu, o iki masum insanın ölümlerine sebebiyet veren kendisiyle Taner gibi zalimlerin de, orada azabın en çetinini çekmesi gerektiğini haykıran çığlığı, daha fazla ruhunun derinliklerine hapsedemiyordu. Başkanın odasında, duvarlardan birinde asılı olan levhadaki: "*Cehennem lüzumsuz, cennet de ucuz değildir!*" deyişi, aslında hayatı gayet iyi özetleyen bir hakikat değil miydi? Evet, cennet ve cehennemin var olması kaçınılmazdı. İşte şimdi töre yüzünden yitirdiği ve Nijer'e yerleştiğinden bu yana yoğun bir şekilde hissetmeye başladığı, ama sürekli ötelemeye çalıştığı inancıyla tekrar yüzleşmek zamanı gelmişti.

Kaybettiği itikadının, daha önceleri de vicdanında kendini zaman zaman duyurduğu olmuş; fakat inançsız bir hayatın içine dalıp inkârda ısrar ettikçe, cennet ve cehennem fikrinden her geçen gün biraz daha uzaklaşmıştı. Bir taraftan cenneti hak edecek amelleri yapmaya artık muvaffak olamayacağına kanaat getirirken beri taraftan, insanı cehenneme götürecek hiçbir günahın bulunamayacağına; öylesine şiddetli bir azabın, Tanrı varsa bile onun tarafından insanoğluna reva görülemeyeceğine kendini inandırmıştı. Oysa şimdi, ruhundaki feveranı sakinleştirecek tek yolun, inkârda directiği cennet ve cehenneme artık inanmak olduğunu görebiliyordu. Eşiyle kızı mutlaka cennette huzurlu ve mutlu bir yaşayış içinde olmalıydı.

Onların ölümlerine yol açanlar ise bu büyük günahın kefareтини ödeyebilmek, ruhlarını temizleyebilmek için cehennemın en şiddetli azabını çekmeliydi. Tabii en başta da kendisi!

Bir gece, inanmadığı yaratanın huzurundan kovulmuş hissiyle geldiği Nijer’de, nasıl olup da bu kadar destek ve yardım görebildiğini; niçin hakkı olmadığı halde sevgiye ve saygıya layık bulunduğunu sorup durdu kendine. Kim bilir, ağaçtan düşen kuru bir yaprağın dahi kaydını tutan ilahi kudret, belki de geçmişte yaptığı iyiliklere karşılık aldığı dualara, böyle icabet ediyordu. Hayal meyal hatırladığı şeyler oldu, ancak sırrına kafa yoramadan uykuya daldı.

Sabaha kadar rüyasında, tamamen unutmuş olduğu iki olayın kahramanlarıyla uğraşıp durdu. Biri yaşlı bir adamdı; diğeri arkadaşı Fazlı’nın hiç görmediği, sadece sesini duyduğu karısı. Yaşlı adamı İstanbul’da, Esenler Otogarı’nda tanımıştı. Yıllar önce, şehir dışından gelecek olan eşiyle kızını karşılamak üzere gittiği seyahat firmasının yazıhanesinde onları beklerken, sağa sola koşuşturan yaşlı ve hayli bitkin bir adamcağz gözüne takılmıştı. Dermansızlığına rağmen, üç insan arasında mekik dokuyor, elindeki parayı göstererek onlara bir şeyler anlatmaya uğraşıyor, orali olmayan adamların her biri diğeri havale ediyordu. Perişanlığıyla ölümün suretini adeta üzerinde taşıyan adam, Ankara’dan İstanbul’a açık bir kalp ameliyatı için tek başına gelmiş; ameliyatını olduktan sonra yapayalnız olduğundan çok acılar çekmişti. Şimdi de memleketine geri dönmek için alacağı bilete, elindeki para yetmiyordu. Ankara’da yaşayan hayırsız bir evladı vardı ama telefon etse dahi ilgilenmeyeceğini biliyordu. Süleyman, yaşlı adamın hikâyesini yüreği sızlayarak dinledikten sonra onun biletini almış, adamcağz elindeki parayı ona vermeye çalışınca da: “Bu para sana yolda lazım olacak, onunla yemek yersin.” diyerek elinden tutup otobüse bindirmişti. Koltuğuna elleriyle oturttuğu yaşlı adam, yüzünde beliren hüzünlü bir sevinçle dua etmişti onun için: “Oğlum, Allah senin de en sıkıntılı anında sana yardım edecek birilerini göndersin.”

Diğeri gelince tanıdığı iki Fazlı vardı Süleyman’ın. Bir gün telefonla konuşmak istediği Fazlı yerine yanlışlıkla diğeri aramış, sesini alınca da bozuntuya vermeden hal hatırını sormuştu. Yaş olarak kendisinden epey büyük olan bu Fazlı, Çorum’daki kayınbiraderinin geriye beş küçük çocuk ve işsiz bir eş bırakarak vefat ettiğini, çiftçilik bağkurunun bulunduğunu, fakat emekli olabilmesi için gerekli hayli yüksek meblağı karşılamalarının mümkün olmadığını anlatmıştı. Süleyman, holdingin başkanıyla konuşarak gerekli parayı ondan almayı başarmış ve kendisi de harçlık niyetine bir miktar ilave ederek onlara göndermişti. Hemen ardından Fazlı’nın eşi arayarak çok teşekkür etmiş; bu meyanda onun kocasına telefon açmasından az evvel namaz kıldığını, Allah’a dua edip yardım edecek

birilerini göndermesini istediğini ve ardından kendisinin arayıp onlara yardımcı olduğunu ağlayarak anlatmış; sonra da: “Hepimiz senin için dua ediyoruz ve etmeye devam edeceğiz. Allah sana da en zor zamanında bir çıkış kapısı gösterebilir, yardım edecek birilerini gönderebilir, hem de hiç beklemediğin anda.” demişti.

Allah’ın bir vaadi vardı: Kim ki onun kullarının yardımına koşarsa o da onu yüzüstü bırakmayacaktı. Kim ki bir kulunun dar anında imdadına yetişirse, o da onun sıkıntılı zamanında imdadına yetişecekti. Süleyman farkında olmasa da yaradan, o duaların karşılığını ona göstermeye başlamıştı. Aldığı duaların neticesinde kendisine açılan kapıdan girebilmesi ise, tamamen iradesine kalıyordu. Yaratıcısını unutmamış olsaydı, karşılaştığı o şefkatin, geçmişte yaptığı iyiliklere mukabil küçücük bir kız çocuğu ve onun babasının eliyle ona bahsettiği bir lütuftan başka bir şey olmadığını anlayabilirdi. Ama vicdanı, bunu algılayabilecek duruluktan henüz çok uzaktı.

İntikam mı? Kefaret mi?

Alexandra, sabah erkenden geldiği poliklinikte bir saatten fazladır doktorunu bekliyordu. Doktor Angelika’nın, mutlak geliş saatini geçirmiş olması, zaten gergin olan sinirlerinin daha da gerilmesine neden olduğu için neredeyse ağlamak üzereydi. Polikliniğe geldiği ilk gün, farklı bir atmosferle karşılaştığını hissetmiş, muayene olup çıkarken de hamileliğini öğrenmesine rağmen hiçbir endişeye kapılmamış; bilakis, üzerindeki bütün gerginliğin yok olup gittiğini, yerini huzur ve sükûnetin aldığını hissederek oradan ayrılmıştı. Ancak o sabah üzerinde ne o sükûnetten ne de iyimserlikten eser vardı. Aldığı kararın ağırlığı altında ezilmiş bir halde otururken, iletişimde ve tavırlarında kendini belli eden yumuşak huyu ve şefkatiyle ona yakın bir arkadaş samimiyetiyle yaklaşan Angelika Hanım’ın kararına katılacağını umuyor, bir an evvel gelip onu içinde bulunduğu çaresiz durumdan kurtarması için dua ediyordu.

Nihayet ellili yaşlarındaki Doktor Angelika, koridorun ucunda gözüktü. Kendisini görür görmez ayağa kalkan Alexandra’yı fark ederek adımlarını hızlandırdı ve kısaca halini hatırlatıp onu hemen odasına aldı. Kahvaltı yapmadığını tahmin ettiği için sekreterinden alelacele bir sandviç ve çay getirtmesini istedi. Sonra ondan oturmasını rica etti. O arada mantosunu çıkardı, doktor önlüğünü giydi ve masasının başına geçip koltuğuna yerleşti. Alexandra, hemen derdini anlatmaya kalkışınca yine onun içini ısıtan tebessümüyle:

“Alexandra, birazdan sandviçin gelecek. Önce onu ye, çayını iç, sonra konuşuruz. Zamanımız var merak etme.” dedi. Ona büyük bir saygı duyan Alexandra, bir şey yiyecek iştahı olmamasına rağmen itiraz edemedi. Doktor Angelika, sekreterinden o gün randevusu olan hastaları hakkında bilgi alırken sandviç ve çaylar da geldi. Alexandra, tedirginlik ve utangaçlıkla sandviçini yiyip çayını yudumlarken, bir yandan da operasyonun nasıl olacağını düşünüyordu. Onun her geçen dakikayla birlikte tedirginliğinin daha da arttığını fark eden Doktor Angelika, alelacele talimatlarını verdiği sekreterinin odadan çıkmasını bekledi ve sonra sanki hastasının kafasından geçenleri okuyormuş gibi doğrudan doğruya:

“Alexandra, bebeğini neden aldırmaq istiyorsun?” diye sordu. Alexandra hiç beklemediği bu soruyla irkildi, ne cevap vereceğini bilemedi. Angelika Hanım, evladının derdini paylaşmaya çalışan bir annenin şefkatiyle devam etti:

“Onu feda ederek dertlerinden kurtulmayı umut ettiğini biliyorum. Sorunun her neyse anlat bana. Çekinme...” Alexandra, bütün gücünü toplayarak Süleyman’a nasıl ilk görüşte âşık olduğundan, onun kendisini hiçbir açıklama yapmadan terk edip gidişine kadar olan biten her şeyi anlattı. Doktor Angelika, gözyaşlarını bir türlü zapt edemeyen genç kızın biraz sakinleşmesini bekledi ve yüreğinden sesine yansıyan merhametle konuşmaya başladı:

“Anlattıklarından, âşık olduğun erkekten intikam almak için bebeğini aldırmaq istediğini sonucunu çıkarıyorum Alexandra. Yoksa yanılıyor muyum?” Onun cevap vermemesi üzerine devam etti: “Kızım, intikam zehirli bir bal gibidir. Tatlıdır, ama bilesin ki onu tadanı öldürür. Üstelik çocuğunu feda edersen Süleyman’dan daha bencilce davranmış olmaz mısın? Onun sana sahip çıkmamasına bu kadar içerliyorken günahsız yavruna sahip çıkmayışını nasıl izah edebilirsin vicdanına? Şu anda karnındaki bebeğin dile gelip de bu soruyu sorsa ne cevap verirsin?” Bu son soruyla Alexandra, yüreğinin parçalandığını hissetti. Elleri ve dudakları titreyerek:

“Sırf intikam için değil... Annem, babam... Arkadaşlarım... Bu bebeği tek başıma taşıyamıyorum.” dedi çaresizlik içinde kıvranarak.

“Bütün samimiyetimle söyleyebilirim ki seni anlıyor ve hak veriyorum kızım. Ailen, arkadaşların ve çevren karşısında nasıl bir duruma düştüğünü, neler yaşayabileceğini tahmin ediyorum. Evlilik dışı çocuk yapmak elbette yanlış ve inancımıza göre de büyük bir günah. Ama o masum çocuğa kıymak... İşte o çok daha büyük bir yanlış, daha vahim bir günah Alexandra. Dolayısıyla yeni bir yanlış ve günahla eskisini temizleyemezsin. Meryem anamızı

düşün! Hz. İsa'yı babasız dünyaya getirdikten sonra İsrail oğullarının saldırılarına, namusuna yönelik iftiralarına ve işkencelerine maruz kaldığında nasıl dimdik ayakta durmuş; çilelere göğüs gerip oğluna nasıl sahip çıkmış, başını eğmemiş. Aksine bağrına taş basarak oğlunu karşılarına çıkarmış ve: 'Bu benim oğlumdur.' diye haykırmış."

"Ama ben, Meryem Ana gibi iffetli biri değilim ki! Çocuğumun da kutsallığı yok!" diye inledi Alexandra, konuşmanın tam ortasında. O çıkışı bekleyen Angelika Hanım:

"Hangi kadın bir Meryem Ana olabilir ki kızım?" dedi derin bir çekişle ve devam etti: Yüz milyonlarca Hristiyan kadından ve kızdan kaç yaşantısını Meryem Ana'mızı kendisine örnek alarak sürdürüyor sanıyorsun? Kadınlar bir yana, ister Hristiyan olsun ister Yahudi ya da Müslüman, insanların ne kadarı dini inancına, kendi kutsal kitabının emrettiği kurallara uygun yaşıyor ki? Seni asla kınamıyorum Alexandra. Ama bugün vereceğin kararla ya yanlıştan dönüp hayatının kalan bölümünü, günahtan ve tefessüh etmiş bir ahlâk anlayışından uzak yaşayacaksın; ya da daha fazla yanlışa ve günaha batacaksın." Doktorunun bu sözleriyle hayli sarsılan Alexandra'nın dudaklarından bir inilti gibi döküldü kelimeler:

"Bu bebeği aldırma mecburiyetindeyim. Başka ne yapabilirim ki?" Doktor Angelika, onu cesaretlendirecek bir kararlıkla cevap verdi:

"Doğruyu tercih seçeneğin olmasına rağmen işlemiş olduğun hatayı ve günahı, şimdi işleyebileceğin çok daha büyük bir yanlıştan ve günahtan vazgeçme iradesiyle temizleyebilirsin. Tabii ki bu şartlarda dünyaya bir çocuk getirmeye karar vermek, çok meşakkatli ve külfetli bir hayata doğru ilk adımı atmak demek. Umalım ve dileyelim ki, sen o külfeti çekerek geçmişinin vebalinden kurtul; o meşakkate sabretmekle günahını temizleyip geleceğini aydınlatabil. Fakat yine de karar senin. Lakin bebeğini aldırma istersen, bunu benim yapmayacağımı bilmeni isterim."

Doktor Angelika, insana saygı ve güven telkin eden ve ne söylüyorsa doğrudur dedirten tavrıyla konuştuğu süre içinde Alexandra, zaten içine sinmeyen kararının değiştiğini, öfkesinin ve nefretinin yatıştığını, geleceğe yönelik umutlarınansa hafiften yeşerdiğini duyumsamıştı. Bebeğini kaybetmiş olmanın hayaline bile dayanamazken, onu kendi kararıyla yok etmesi halinde kendini nasıl hissedecekti? Bunu düşünmek bile dehşet vericiydi. Bu delice teşebbüsünün daha ileriye gitmesini önleyen Doktor Angelika'ya şükran ve minnet dolu gözlerle baktı. Kararını vermişti. Gelecekte kendini günahlarından temizlemeye çalışıp Meryem ana kadar iffetli bir kadın olmak için çabalayacak; bebeği hatırına, onun gibi bütün

külfetlere katlanacak; bütün meşakkatlere göğüs gelecek ve kendisini ortada bırakan Süleyman'ı, onu anlamayan yakın arkadaşlarını, üzerinde baskı kuran ailesini utandıracaktı. Alexandra'nın azim ve umut içeren açıklamasını memnuniyetle dinleyen Angelika Hanım, yanına gidip ona sarıldı. Sırtını sıvazlarken bundan sonra her zaman yanında olacağını, başı ne vakit sıkışsa kendisini arayabileceğini söyleyerek onu dış kapıya kadar uğurladı.

Alexandra, poliklinikten çıkıp arabasına doğru yürürken doktorunun melek gibi bir kadın olduğunu düşündü. Hak etmediği halde karşısına böyle bir insanı çıkardığı için Tanrıya sonsuz şükranlarını sundu. Bir daha günah işlemeyeceğine, ona layık bir kul olmak için çaba göstereceğine söz verdi yüreğinden. O gün öğleden sonra, uzun zamandır gitmediği üniversitesine gitti. Sonra alışveriş merkezine uğradı. Doğmasına daha belki altı ay olan bebeğine vitrinlerde elbise baktı. Bebeğinin cinsiyetini henüz bilmediği hâlde, nedense gözleri hep kız bebek giysilerine kaydı gezdiği bütün mağazalarda. Cinsiyeti belli olunca gelir alırım düşüncesiyle hiç birisini satın almadıysa da tavşanlı, sincaplı, çiçekli bir sürü model beğendi. Gezmekten yorulunca en üst kattaki restorana çıktı, kendine akşam yemeği ısmarladı. Kendisini nelerin beklediğinden habersiz, uzun zamandır hissedemediği huzuru içine çekerek kendiyile barışmanın tadını hesapsızca çıkardı. Bebeğiyle ilgili hayaller kurdu. Er ya da geç yakalayacağından artık hiç şüphe etmediği mutluluğun dışında, hiçbir şeyi ve hiç kimseyi zihnine kabul etmedi.

Eve ulaşır kapıdan içeri girdiği anda, akşam boyunca hayal ettiği bütün güzelliklerin yerini, az sonra vuku bulacağını sezinlediği olayların gerginliği aldı. İçi sıkıntıyla kasılmaya başladı. Bebeğine sahip çıkacağına karar vermişti vermesine ama babasına hamileliğini nasıl açıklayacağını ve karnındaki yavrusunu asla feda edemeyeceğini nasıl açıklayacağını hiç mi hiç düşünmemişti. Fakat gel gör ki şimdi, hiç hesaba katmadığı o an gelmişti ve ondan kaçma gibi bir olasılık da söz konusu değildi. Üstelik kızının her an fikrini değiştirebileceğini, âşık bir insanın dün evet dediğine bugün hayır diyebileceğini kendi tecrübelerinden gayet iyi bilen Robert Bey, ona kararını değiştirme fırsatı tanımak istememiş ve Antonio'yu, acilen davet etmişti.

Antonio, umudunu tamamen kestiği bir sırada Robert Bey'in telefonla arayarak: "Akşam yüzüklerle gel. Alexandra senden ayrıldığına pişman olmuş. Her şeyin eskisi gibi olmasını istiyor." demesi üzerine ailesine ve arkadaşlarına dahi haber vermeden hemen yüzükleri satın alıp akşamı zor etmişti. Çok heyecanlı olduğu her halinden belliydi. Hiçbir açıklama yapmadan kendisini terk etmiş olan Alexandra ile o tarihten sonra ilk karşılaşmalarıydı. Birçok kez telefonla arayıp ulaşamadığı, arkadaşları vasıtasıyla yaptığı

barışma taleplerine hep olumsuz yanıt aldığı sözlüsüyle nihayet barışacaktı. Ancak ayağa kalkıp daha elini ona uzattığı anda umutsuzluğa kapıldı. Alexandra'nın dudaklarından zoraki dökülen gönülsüz merhaba, sımsıcak avucundan çarçabuk çektiği soğuk eli, kendisinin mutluluktan gözlerinin içi gülerken, onun hiç ümit vermeyen bakışları... Hiçbiri hayra yorulacak sinyaller değildi. İçini bir burukluk kapladı. Cesareti kırıldı ve ona halini hatırını dahi soramadı.

Robert Bey ve Geta Hanım, kızlarının sözlüsüne karşı soğuk ve ilgisiz tavırlarından epey tedirgin oldular. Özellikle Robert Bey'in suratının şekli, gitgide korkutucu bir hal aldı. Kocasının nabzını an be an gözlemleyen Geta Hanım, kötü bir şeyler olmasından ciddi şekilde endişe etti ve havayı yumuşatmak istedi. Alexandra'ya anaç sesiyle:

“Kızım! Sanırım çok yorulmuşsun. Gün boyu koşturmuş olmalısın. Şimdi odana git ve Antonio'nun sana hazırladığı sürprizi gör. Eminim çok beğeneceksin. Üstünü değiştir, ondan sonra gel otur.” dedi. Annesinin araya girmesini fırsat bilen Alexandra, hemen denileni yaptı. Oturmadan salonu terk etti.

Odasına girdiğinde yatağı dâhil, her tarafın çiçeklerle donatılmış olduğunu gördü. Ama hiç sevinmedi. Hiç mutluluk duymadı, duyamadı. Ailesinin ve Antonio'nun beklentisinin aksine, üzüldü ve mutsuz oldu. Mahzun bir şekilde, yatağının üzerindeki çiçekleri eliyle bir tarafa itti ve oturdu. Hasretle etrafına bakındı. Yirmi bir yıldır onu her haliyle kabul edip sarmalayan; mutluluğunu, üzüntüsünü paylaşan; ağlamalarına ve neşesine vakıf odası ve yatağı, ona benzersiz bir sığınak olmuştu o güne kadar. Fakat şimdi ayrılma vakti gelip çatmıştı ve bu yüzden tarifsiz bir hüznün duyuyordu. Son bir defa nemlenmiş gözlerle tek tek eşyalarına baktı, yatağını eliyle okşadı. Dolabına, çalışma masasına ve bütün eşyalarına, kırgın ve solgun bakışlarla veda etti. Mekânlarla içindeki sakinleri arasında güçlü bir bağın var olduğunu, eşyalarla sahipleri mabeyninde ailevi bir ilişkinin teessüs ettiğini, ilk kez o dakikalarda keşfetti. Bir insanın, çok sevdiği ama yitirdiği bir kişiye ait eşyaları ve özellikle iç içe yaşadığı elbiselerini hasretle niye kokladığını, o koklamada neler bulduğunu ancak o lahzalarda hissedebildi. Ev eşyaları bir yana, elbiselerinin tamamını bile alamayacağını biliyor, sanki bir parçasını geride bırakıyormuş gibi ıstırap çekiyordu. Gözyaşlarını silerek yatağından kalktı ve küçük valizine alabildiğince kıyafet koydu. Bir eline çantasını diğer eline valizini alıp odasından çıkarken, son bir defa dönüp baktığında bir şey daha fark etti. Normalde çiçekleri çok seviyor olmasına rağmen, ne gariptir ki, odasını dolduran o çok güzel çiçeklerden birine dahi dokunmamış, eline alıp koklamayı düşünmemişti. “Demek ki her şey ancak sahibiyile

mana bulabiliyor.” diye geçirdi içinden. Bir kâğıt peçete bile onu verene göre çok anlamlı ve değerli olabilirken, çok güzel bir çiçeğin koklanamayacak ve haz alınamayacak bir nesne olarak görülebildiğini içi acıyarak anladı. Bir an o çiçeklerin Süleyman tarafından getirilmiş olmasını arzuladı ve böyle bir şeyin artık asla mümkün olamayacağı düşüncesiyle içi acıdı.

Ardında bir cenaze bırakıyormuşçasına üzgün çıktı odasından. Hiç oturmadan yapacağı açıklamasını yapıp hemen evi terk etme düşüncesiyle salona yürüdü. Onun salonun girişinde elinde valizi ve çantası ile ayakta dikildiğini gören Robert Bey ve Antonio şaşkınlıkla bakarken Geta Hanım, kocasından erken davranarak merak ve endişe dolu bakışlarla:

“Kızım elindekiler ne öyle? Niye öyle ayakta dikildin?” diye seslendi. Alexandra, beden diliyle birazdan evde fırtınalar kopartacağını ilan edercesine derin bir nefes alıp kararlı bir sesle konuşmaya başladı:

“Size söylemem gereken önemli şeyler var.” Annesinin neredeyse yalvarırcasına:

“Önce gel otur, sonra ne söyleyeceksen söylersin.” demesi üzerine de bütün gücünü toplayarak ve kimsenin araya girip bölmesine fırsat bırakmadan devam etti:

“Sizin beni sevdiğinizi, iyiliğimi istediğinizi, Antonio ile mutlu olacağımı düşündüğünüzü biliyorum. Fakat bizim evlenmemiz mümkün değil. Kararımdan dönüp, sizi kırdığım için çok üzgünüm.” O gözlerini yerden kaldırmadan konuşurken sinirinden kıpkırmızı kesilmiş olan Robert Bey, salondaki herkesin endişeyle beklediği üzere hiddetle ayağa kalktı, kızına doğru ilerledi ve neredeyse haykırdı:

“Sen kendini ne sanıyorsun! Bizimle alay mı ediyorsun? Dün burada bana ne söz verdin. Buna asla müsaade edemem anladın mı?” Alexandra gerginlikten iradesini yitirmişçesine:

“Baba ben evlenemem!” diye bağırdı sesi titreyerek.

“Neden evlenemezsin?!”

“Çünkü hamileyim! Anladınız mı? Hamileyim!”

Bir anda salonun havası kurşun gibi ağırlaştı. Hepsi ayaktaydı. Kendini aşağılanmış hisseden Antonio, bir an evvel çıkıp gitmek istemesine rağmen, hareket etme gücünü yitirmişçesine olduğu yerde çakılıp kaldı. Markus şaşkınlık, Geta Hanım ise olacakların

korkusu içindeydi. Robert Bey, büyük bir hınçla kızıyla aralarındaki iki üç metrelik mesafeyi tek sıçrayışla aştı ve ona bir tokat vurdu. Alexandra, yüzüne inen tokadın şiddetiyle yere yığıldı. Robert Bey, onu tekmelemeye kalkışınca Geta Hanım anında koştu ve kızının üstüne koruyucu kalkan gibi kapanıverdi. Antonio ile Markus, kollarından tuttukları Robert Bey'i, Alexandra'dan uzaklaştırmaya çalıştılar. Hıncını alamayan Robert Bey bağırıp dururken, dudağı patlamasına ve burnu kanamasına rağmen Alexandra, üzerinden büyük bir yükün kalktığını ve rahatladığını hissetti. Annesini üzerinden iterek hızla ayağa fırladı. Geta Hanım'ın:

“Kızım gitme! Gitme kızım!” diye haykırışlarına kulaklarını tıkayarak valizini kaptığı gibi koşar adımlarla evden çıktı.

Candan ve Canandan Vazgeçmek

Süleyman, her ne kadar Nijer'e geldiği ilk günlerde ve haftalarda olduğu gibi hezeyanlara kapılmıyorsa da, Türkiye'ye dönebilecek kadar ruh huzuruna kavuşmuş da değildi. Akli, ruhu ve kalbi, işlediği cürmün etkisiyle hâlâ hakikatlere kapalı, hâlâ karanlıklarda yüzüyordu. İstikbale dair olumlu hiçbir düşüncesi, ne yapacağına ve nasıl yaşayacağına dair herhangi bir fikri yoktu. İşte o günlerde, ruhunun sükûn bulmaya doğru adım adım yaklaştığı bir dönemde yaşadığı bir tecrübe, daha önceleri hiç hissetmediği şekilde gönlüne bambaşka ilhamların doğmasını sağladı.

Artık tanıştıklarını bildiği iki farklı inanca sahip Ebubekir ve Balıkçı Kalu'nun yardım konusundaki hassasiyetleri, fedakarlıkları ve merhametleri Süleyman'a, Tolstoy'un “*İtirafırlarım*” adlı kitabında söylediği: “*Hayatım boyunca, ölümümle anlamını yitirmeyecek bir amel aradım durdum. Ama bulamadım.*” sözünü hatırlatıyordu. Bir yandan da bundan sonraki hayatını anlamlandıracak, mazideki cürümlerini temizleyecek ve öldükten sonra hem manasını yitirmeyecek hem de vicdanında varlığını yeniden hissetmeye başladığı Allah'ın huzurunda, yüzünü ak edecek böylesine *anamlı bir amele*, Tolstoy'dan daha fazla ihtiyacının bulunduğunu düşünüyordu. O amelin ipinin ucunun nerede olduğunu sezinliyor, fakat onu nasıl çekip çıkaracağını bir türlü kavrayamıyordu. *Ehl-i vefayı* ve sevgiyi tam anlamıyla hissedemiyor, fedakârlık seralarının içinde özverinin ne demek olduğunu ve ondan kaynaklanan manevi lezzeti kavrayamıyor, bunların hepsinin altında katıksız bir inancın yattığını bir türlü algılayamıyordu. Ta ki Kurban Bayramı'nda vefanın, sadakatin, fedakârlığın ve insanlık namına adanmışlığın en cisimleşmiş halini görünceye kadar...

Nijer’de geçireceği ilk Kurban Bayramıydı ve Ebubekir, onu ve komşusu Balıkçı Kalu’yu Niamey’in merkez camisi olan Grand Marche’de yapılacak kutlamaya davet etmişti. O güne kadar, Balıkçı Kalu tarafından balık avlamaya ve Ebubekir’den bazı etkinliklere katılma konusunda defalarca davet aldığı halde dışarıya çıkmaya cesaret edemediği için hiç birisine icabet edemeyen Süleyman, bu sefer Girbi’nin: “Süleyman amca, sen de gel.” ısrarına hayır diyemedi ve törene katılmayı kabul etti. Tabii o davetin görünmeyen esas mimarı, Balıkçı Kalu’nun eşi Bennie Hanım’dı. Çünkü bir yıl önce ailece katılmışlar ve çok tatlı anılarla ayrılmışlardı. Buradan yola çıkarak bir Müslüman olan Süleyman’a böylesi bir kutlamanın iyi geleceğini düşünmüş ve fikrini eşi üzerinden Ebubekir’e iletmışti. Katılacağından emin olduğu için de ona bayram hediyesi olarak bir de takım elbise sunmuşlardı.

Arife günü, Balıkçı Kalu akşama doğru eve berber getirdi, kendisinin ve Süleyman’ın saç sakalını tıraş ettirdi. Sonra Süleyman duşunu aldı, pijamasını giydi ve erkenden uyudu. Planladıkları üzere, fecir doğmadan uyandılar ve kendilerini almaya gelen Ebubekir’in arabasıyla yola çıktılar. Sabahın o erken vaktinde nereye gitmekte olduklarını bilmediğinden endişe içindeydi. Oysa şafağın üzerlerine aheste aheste söktüğü o gün, kendisine teslim olunan ve güvenilen yüce dostun, dostunu zayi etmediği; vefa ve sadakat seremonisinin yâd edildiği gündü. Zamanın o hoş cilvesinde Süleyman da artık sadık dostu olarak gördüğü Ebubekir’e teslim olmuştu.

Benliklerini kaplayan teslimiyet ve güven içinde, Nijer’in merkez camisine ulaştılar. Çocukken dedesinin peşine takıldığı günlerden bu yana hiç camiye gitmeyen Süleyman’ı, telaş ve heyecan sardı. Binlerce Müslümanla yan yana, omuz omuza önce sabah namazını, ardından bayram namazını kıldılar. Süleyman, güneşin karanlıkları yırtıp etrafı yavaş yavaş aydınlatmasına denk, içindeki zulmetin de gıdım gıdım aydınlandığını duyumsayarak çocukluk bayramlarında hissettiği huzur ve sükûnetin bir benzerini yudum yudum tattı. Bir Hristyan Balıkçı Kalu’nun ise Müslümanlarla bayram namazına katılmasına da hayret etti. Ama Ebubekir’i çok daha yakından tanısaydı, dost düşman, Müslüman Hristiyan herkese icraat ve tavırlarıyla güven veren, her kesimden insana yardım eli uzatan, Nijer’in sosyal barışına büyük katkı sunan şahsiyetine tam anlamı ile vakıf olsaydı Balıkçı Kalu’nun Ebubekir’le neden camiye gittiğine şaşırılmazdı.

Kızı, eşi ve sevdiklerinin yanında bulunmadığı ikinci bayramıydı bu Süleyman'ın. İlkini nasıl geçirdiğini hatırlamıyordu. Yüreği kırık olmasına kırıktı ama hiç tanımamasına rağmen, cami bahçesinde bayramlaştığı siyahi insanların yaşlısından, gencine hatta çocuğuna kadar gördüğü sıcaklık, sevdiklerinin yokluğundan dolayı hissettiği o harap edici üzüntüye kapılmasına engel oldu. Yine de bir ara, oradaki varlığını anlamsız buldu ve bir fırsatını yakalayıp insanların arasından sıyrıldı ve caminin bahçesindeki bir ağacın altına sığındı. Hissettiği yalnızlığa kendini iyice kaptırmamak için, mescidin garip bulduğu mimarisine odaklanarak oyalanmaya çalıştı. Onun yalnız başına kaldığını gören Ebubekir, kutlamalara katılan eşi Zaynabu Hanım'ı alarak yanına geldi ve onları birbirleriyle tanıştırdı.

Hiç karşılaşmalarına rağmen, ona yemek gönderen ve zaman zaman çamaşırını yıkama alicenaplığını gösteren Zaynabu Hanım kapalı idi. Bayramlaşırken, onun kadınların örtünmesi konusundaki fikirlerini Zaynabu Hanım biliyormuş gibi yoğun bir mahcubiyet duygusuna kapıldı. Türkiye'deyken, tesettürü bir özgürlük ve bir hak meselesi olarak kabul etmediği gibi bilakis, gericiliğin ve yobazlığın simgesi olarak görür ve şiddetle muhalefet ederdi. Sokaklar bir yana camilerde bile örtünmeye karşıydı. Baş örtülü ya da değil, böylesine kişisel bir tercih konusunu, bir kadının kişiliği ve fikirleriyle özdeşleştirmenin ne kadar yanlış olduğunu ilk kez düşündüğü için, kendi kendine esef ederek, derin bir minnet ve saygıyla Zaynabu Hanım'ın önünde özür dilercesine gözlerini yerden kaldıramadı. O esnada bahçedeki bayramlaşmanın bittiğini ve herkesin yavaş yavaş kahvaltı yapmak üzere, caminin sosyal tesislerindeki yemek salonuna geçtiğini gören Ebubekir, Süleyman'ı da sürükleyerek kahvaltıya geçtiler.

Yemek salonundaki onlarca masa nerdeyse dolup taşıyordu. Ebubekir'in çocukları Batul ile Emir ve babalarının ardından anneleri ile camiye gelen Girbi ve abisi John, salona daha önce gelmiş ve ortarlardan bir masa ayırmışlardı. Masalar sekiz kişilik ve dikdörtgen şeklinde olduğundan Ebubekir ve Balıkçı Kalu çocukların sıkışık vaziyette oturmalarını sağlayarak bir şekilde masaya hep birlikte sığıldılar. Hizmetliler önce ekmekleri, sonra geleneksel mai wainayı misafirlere dağıttılar. Ardından, bir nevi kavurma etleri sınımsıcak vaziyette onların iştahlarına sundular. Çoluk çocuk, ana baba, eş dost, Müslüman Hristiyan, siyah beyaz ve onur misafirleri, kahvaltılarını keyifle yapmaya başladılar.

Süleyman hariç, herkes hâlimden çok memnun ve mutluydu. Kaç zamandır böylesine kalabalık bir ortamda bulunmayan ve bu kadar güzel bir sofrayı önünde görmeyen Süleyman'a gelince kendisini zenginlerin sofrasında oturan yaşlı bir fakir gibi hissetti ve içi daraldı. Aç

olmasına rağmen, elini tabaklara utana utana uzatıp aldığı küçük lokmaları yutmaktan kaçınıyormuşçasına çiğneyip durdu. Kendini bir türlü rahat hissetmemekle birlikte, salonda siyah insanla beyaz insanın nasıl iç içe olduğunu, başörtülü ile başörtüsüz bayanların rahatlıkla kaynaştığını ve modern giyinenle geleneksel entarisiyle gelenlerin, en yüksek makamdakiyle en alt basamaktakinin, zenginle fakirin yan yana oturduklarını göz ucuyla da olsa gözlemleyebildi. Herhangi bir bireyin üzerinde, orada bulunmaktan rahatsız olduğunu gösteren hiçbir emare yoktu. Herkesin birbiriyle gayet samimi bir şekilde iletişim kurduğu, sohbet ede ede kahvaltılarını yaptıkları sosyal bir ortamın, Nijer gibi yoksul ve geri kalmış bir ülkede sağlanabilmiş olması çok hoşuna gitti. Bu kadar farklı insanın kaynaşabilmesine ve birbirlerine bu denli yakın olabilmesine hayran kaldı. Hele kahvaltı sürerken yanında oturan beyaz tenli birisinin, onun çekingen hâlini fark ederek babacan tavırlarıyla kendi ekmeğini ona uzatması, ortadaki kavurma tabağını önüne yaklaştırması, suyu bitince doldurması ve âdetâ yemesi için onu teşvik etmesi, kendisini yoğun ilgi altındaki bir çocuk gibi hissetmesine neden oldu. Tanımadığı ama ihtimam gördüğü o insanı, daha sonra Balıkçı Kalu’ya soracak ve onun Lübnanlı bir esnaf olduğu cevabını alacaktı.

Bu insanları bir araya getiren, onları birbirleriyle kaynaştıran, aradaki dil, din, renk, cinsiyet ve makam farkını ortadan kaldıran ortak payda neydi? Hangi mana üzerinde anlaşmışlardı ve bu bayram gününde niçin toplanmışlardı? Merak ettiği bu soruların cevabını çok geçmeden alacaktı. Kahvaltısını bitirmiş olan misafirlerle birlikte o da mikrofondan ses geldiğini duyunca, salonun başucuna konumlandırılan sahne platformundan yana döndü ve herkes gibi dikkat kesildi. Kürsüye Ebubekir çıkıyordu. Ebubekir salondaki hemen hemen herkesi tanımakla beraber biraz ortamın coşkulu havasından, biraz da irticalen konuşacağından çok heyecanlıydı. İçinden bir besmele çekti, derin bir nefes aldı ve konuşmasına başladı:

“Değerli Kardeşlerim! Sevgili Bayanlar Baylar! Çok Kıymetli Milli Eğitim Bakanım! Nijer parlamentosunun saygıdeğer mensupları! Niamey’in önde gelen güzide iş adamları! Sevgili çocuklar! Hepiniz hoş geldiniz! Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum!.” Salondan coşkulu bir alkış sesi koptu. Ebubekir, kendisini bu kadar seven sayan Nijer’in ileri gelen simalarının ve diğer konukların dinmek bilmeyen alkışlarını ancak ricayla kesebildi ve konuşmasına devam etti:

“Bugün burada, candan ve canandan vazgeçebilmenin sınavıyla karşı karşıya kalan Hz. İbrahim’le Hz. İsmail’in, o imtihanı başarıyla geçmeleri üzerine, Allah’ın cennetten bir kurban

göndererek Hz. İsmail'i babasına bağışladığı günü yâd ediyoruz. O sınav ki ahde vefanın, bütün insanlığı kurtarma adına dünya çapında bir teslimiyetin, insanlığın huzuru uğruna kendini feda edebilmenin, insanlık saadeti namına adanmış ruh olabilmenin sınavıdır. Üç büyük semavi dinin ortak ataları Hz. İbrahim ve İsmail'in torunları olarak biz, Kurban Bayramı adıyla andığımız günlerde kurban keserek o sadakati ve vefayı hatırlıyor; Afrikalı Müslümanlar olarak da o günün ifade ettiği manayı anlamaya ve anlatmaya çalışıyoruz. Unutmayalım ki o geleneği sürdürmek demek, sadece şekil açısından bir hayvan satın alıp kesmek değildir. Önemli olan bu geleneğin temsil ettiği vefayı, fedakârlığı, Hakk'a teslimiyeti, insanlık adına adanmış ruh olabilmeyi kavramak; bütün o değerleri bizzat yaşamak ve yeryüzünün her yerinde o güveni ve sadakati ikame etmek için yaşatmaktır.”

“Biz bu inançla ve o kutsal değerlerden aldığımız ilhamla, atamız İbrahim'in cömertliğini Nijer'deki bütün kardeşlerimize hissettirmeye uğraşıyoruz. Allah'ın izniyle burada hep beraber atalarımızın bize miras olarak bıraktığı fedakârlık ruhunu, adanmışlık ve kardeşlik ruhunu yaşayacağız ve yaşatacağız. Bu değerlerle Nijerlilerin hizmetine koşarken dikkat edeceğimiz önemli hususlardan birisinin de altını çizmek istiyorum müsaadenizle. Bu yolda yürürken din, renk, cinsiyet ve şehir ayrımı yapmamak hepimizin şiarı olmalıdır. Bugün burada, bizi yalnız bırakmayan ve bu hizmetler için bizden desteğini esirgemeyen bütün misafirlerimize teşekkür ediyor ve sözü onur konuğumuz Hayırsever Kardeşler Derneği Başkanı Sayın Samuel Bey'e bırakıyorum. Buyurun efendim.” dedi ve alkışlar arasında kürsüden ayrıldı. Balıkçı Kalu, Süleyman'ın kulağına eğilerek: “Süleyman Bey, bu bizim vakfımızın kurucusudur.” dedi.

Samuel Bey, Rahibe Teresa'nın kurmuş olduğu Hayırsever Kardeşler Derneğinin Nijer başkanıydı. Nijer'de az sayıda Hristiyan bulunmasına rağmen, Niamey'de derneklerinin bir şubesini açmış ve arkadaşlarıyla birlikte özellikle sıtma ve AIDS'e yakalananlar için bir umut kapısı olmuştu. Dernek, söz konusu vakalarla mücadele etmek için ülkenin birçok yerinde klinikler ve toplumu bilinçlendirmeye yönelik, Türkiye'deki “Halkevleri” tarzında müesseseler inşa etmişti. Nijer'de o tarz faaliyet gösteren başka Batılı dernekler de yok değildi. Fakat aralarında Ebubekir'in faaliyetlerine en fazla yakın duran ve manevi desteklerini her vesileyle ileten Samuel Bey'in kendisi ve başkanlığını yaptığı dernekti. O desteğin devamı olarak o gün orada bulunan Samuel Bey, orada bulunan Batılı misafirlerin takım giyinmiş olmalarına mukabil sportif elbiselerle gelmişti. Altmış yaşını aşkın bulunmasına, kısa tuttuğu sakalının bir kısmı ağarmış olmasına rağmen, alnı ve çıkık elmacık kemikleri onu daha genç

gösteriyordu. Esprili ve rahat kişiliğiyle tanınan Samuel Bey, ağır adımlarla kürsüye çıktı, mikrofonu eline aldı ve mütebessim yüzüyle:

“Değerli misafirler! Ebubekir Bey’in sözleri üstüne ben ne söyleyebilirim ki?” diye sordu esprili bir üslupla. Salondan yükselen alkışın hafiflemesinden sonra da konuşmasına devam etti: “Evet, Ebubekir Bey her şeyi anlattı, ama buraya çıktığımıza göre birkaç söz söylemek de gerekiyor sanırım. Ha ne dersiniz?” diye seslenince herkes, tabii ki anlamında bir alkış daha gönderdi.

Kardeşlik ve yardımlaşma üzerine uzunca bir konuşma yaptı ve salondan âmin sesi ve alkışlar yükseldi. Herkes mest olmuş gözüküyordu. Ağlayanlar bile vardı. Süleyman için ise herkesten çok daha başka anlamlar taşıyordu Samuel Bey’in konuşması. Zorla evlendirildiğinden bu yana kendini inandırdığı gibi Hz. İbrahim yanmamıştı, galip gelememişti Nemrut, onun torunları değildi hüküm sürenler. Doğru olan dedesinden dinledikleri idi. Hz. İbrahim, Allah’ın izniyle ateşten kurtulmuş ve soyu, insanlığa hizmet davasını dünyanın her yerinde devam ettiriyordu.

Samuel Bey’in konuşmasının ardından caminin bahçesinde yoğun bir faaliyet başladı. Kurbanlar kesildi, etlerin bir kısmı gelen fakirlere dağıtıldı, geri kalanıysa kumanya haline getirilerek civar köylere ulaştırılmak üzere onlarca kamyonete yüklendi. Dostlardan oluşan her bir ekip, sorumlu olduğu kamyoneti alarak yola çıktı. Ebubekir de Süleyman ve Balıkçı Kalu ile bir ekip oluşturdu. Balıkçı Kalu direksiyonun başına geçti ve Ebubekir’in onlara belirlediği, Niamey’e yaklaşık yüz kilometre uzaklıktaki köye doğru hareket ettiler. Yolların büyük bir kısmı patika olduğundan, yüz kilometrelik mesafeyi ancak iki saatte alabildiler.

“Yerdekilere merhamet edin ki göktekiler de size merhamet etsin”

Yorucu bir yolculuk sonunda ulaştıkları köy, kırk elli haneden oluşuyordu. Evlerin tamamı, kerpiçten yapılmıştı. Basık tavanları, sazlıklara benzeyen kurutulmuş bitkilerle kapatılmıştı ve neredeyse hiç pencereleri yoktu. Yerleşimleri ise, tamamen gelişi güzeldi. Bazı evler dip dibe konumlandırılmışken bazıları bağımsız ve diğerlerinden uzakta kurulmuştu. Zemin tamamen düz bir tarlaydı. Fakat üzerinde çok yüründüğünden toprak iyice incelmış, neredeyse kuma dönüşmüştü.

Balıkçı Kalu, kamyoneti köyün girişindeki evin karşısında durdurdu. Toprağa ayak bastıklarında ilk hissettikleri şey, yeryüzünden fışkıran sıcaklıkla tepelerinde duran güneşin

insanın neredeyse beynini kaynatan ısısı oldu. Çünkü vakit tam öğlendi ve bunaltıcı sıcaklık, havadaki yoğun bir arı topluğu gibi hareket ettiğinden, yüzlerini bir alev gibi yalayıp geçiyordu. O denli hararetli bir havada dışarıda durmak ve o kızgın güneş altında çalışmak, ilk etapta Süleyman’a çok çetin gözüktü. Geriye dönebilme ihtimali bulunmadığından canı ağzına gelmiş vaziyette kamyonetin gölgesine sığındı. Ebubekir sıcaklığa aldırmadan, hızlı bir şekilde arabadan ilk kumanyayı kaptı ve köyün o ilk evine gidip teslim etti. Sonra tekrar direksiyonun başına geçti ve köyün içine doğru ilerledi. Süleyman, onun yanaklarından ve alnından akan teri görünce, içinden ona karşı bir acıma hissetti ve kendinden utandı. O utanma duygusuyla, işin meşakkatine rağmen koşturması gerektiğine karar verdi.

Köyün içine doğru ilerledikçe burunlarının kemiğini sızlatan ağır ve bir o kadar da kerih kokular almaya başladılar. Biraz daha mesafe kat edince, kokunun kaynağını gördüler. Köy sakinleri, ölmüş bir ineği kendi hanelerinin hemen yakınına, yolun kenarına öylece atıvermişlerdi. Doğanın bir nevi temizlik işçileri olan sinekler, karıncalar ve kurtçuklar, talancı bir ordu gibi, yarısı telef olmuş ineğin üstüne üşüşmüşlerdi. Daha da kötüsü leşin etrafına toplanmış bir grup çocuk, ellerindeki sopalarla hem onu karıştırıyor hem de haşerelerle kovalamaca oynuyorlardı. Onlardan kaçmak için havaya uçuşan sinekler, saniyeler sonra tekrar dönüyor ve bu sefer ya başlarına ve yüzlerine ya da vücutlarının çıplak yerlerine konuyorlardı. İkisinin de içini tiksintiyle beraber bir dehşet hissi kapladı ve midelerini bulandıran o manzara, istemeseler de hafızalarına kazındı. Bu arada araba görmeye pek alışık olmayan çocuklar, onların varlığını fark edince belki de oyuncak belledikleri o leşi bıraktılar ve daha farklı bir oyuncak olarak algıladıkları kamyonetin arkasına takıldılar, hem de çıkardığı toz dumana aldırış etmeden.

Bütün uyarılarına rağmen, yaramazlıktan vazgeçmeyen çocuklara zarar vermemek için ağır aksak ilerleyen Balıkçı Kalu, nihayet ulaştığı ev kümelenmesinin önünde durdu. Bu sefer Süleyman, atik davranarak ondan önce arabadan indi. Peşlerine takılmış olan çocuklar, hemen etrafını sardı. O sırada Ebubekir de arabadan çıktı. Biraz ötede oynayan kız çocukları da, kalabalığı görünce koşup onlara katıldılar. Sıcaktan ve koşuşturmadan kan ter içinde kalan yavrucaklar, her halleriyle Afrikalı olduklarını ilan ediyor; insanların hafızalarında yer edinen Afrikalıya ait doğal görüntüyü üzerlerinde taşıyorlardı. Terin etkisiyle yüzlerinde ve saçlarında yapış yapış hale gelmiş toz-duman, bir jöleyi andırıyordu. Özellikle yüzlerinin hafif nemli olduğu bölgelerde, -gözlerinin kenarlarında, akmakta olan burunlarının etrafında ve dudaklarının çevresinde- toz, bir katman oluşturmuş ve o katman sarıya yakın çaldığından,

siyah derilerinin üzerinde sırttan bir yama gibi duruyordu. Çocukların çoğunun üst elbisesi olmadığı için kaburga kemiklerinin, açlıktan zayıf düşmüş bedenlerine isyan edencesine dışarı fırlamak istedikleri görölüyordu. Gözleri ve bilhassa göz altları, yanaklarının içe doğru çökmesine zıtlık oluşturacak şekilde sanki şişmişti. Samuel Bey'in “*yaratık*” diye tabir ettiği o ikinci gruba giren insanların, istikballerini ve en önemlisi iradelerini ellerinden çaldığı bu çocukların her biri, bir şey elde edebilmek umuduyla kendince beyaz tenli gördükleri Süleyman'a bir şeyler anlatmaya çalışıyor, öne geçebilmek için sürekli birbirlerini çekiştiriyor ve böylece bir curcunaya neden oluyordu. Nihayet Süleyman'ın ve Ebubekir'in telkinleriyle sakinleşebildiler ve onları dinlemeye koyuldular. Kurban eti getirdiklerini anlatıp dağıtımı konusunda aralarından hangisinin rehberlik yapabileceğini sormaları üzerine de hepsi:

“Ben! Ben!” diye bağırıp öne atılınca yine bir kargaşa yaşandı. Süleyman, aralarından, diğerlerine nazaran daha atik duran birisini gözüne kestirerek elini ona uzattı ve en öne çıkmasını sağladı. Çocuğun adını sordu ve:

“Okba!” cevabını aldı. Okba'yı kolundan tutarak ondan neler istediğini tek tek ve üzerine basa basa izah etti. Okba, rehberliğinin gereği olarak kendilerinden önce evlere gidecek; ev halkına, Niamey'den üç kişinin buralara gelerek onlarla bayramlaşmak istediklerini söyleyip onlar adına ziyaret müsaadesi isteyecekti. Talimatları alan Okba ise vazifesine koştu. Tabii arkadaşları onu yalnız bırakır mıydı? Onlar da onunla beraber koşturaya başladılar. Süleyman ön ayarlamaları yapadururken Ebubekir ve Balıkçı Kalu, yan yana dizilen evleri gözüyle saymış ve kamyonetten evler adedince, her biri beş kilo ağırlığındaki kumanyaları yere indirmişti. Yalnız başlarına kalınca Süleyman, Ebubekir'in yanına yaklaşarak:

“Kardeşim, bizim üçümüzün kamyoneti bırakıp evlere kumanya taşımamız doğru olmaz. Eğer uygun görürseniz siz burada kalın, ben de yardımları dağıtayım.” diye teklif etti. Onun hizmet etme şevkini kırmak istemeyen Ebubekir, Balıkçı Kalu'ya göz kırparak kabul etti. Bir kaç dakika sonra Okba, görevini yapmış olmanın coşkusuyla çıkıp gelince Süleyman, her iki eline taşıyabildiği kadar kumanya çantası aldı, Okba'yla birlikte öne düştüler ve arkalarından diğer çocukları sürüklediler.

Arabayla evlerin arasında yüz-yüz elli metre gibi kısa bir mesafe bulunmasına rağmen Süleyman, daha işin başında kan ter içinde kaldı. Uzun zamandır hareket etmediğinden henüz birkaç adım yürümemişti ki, yorgun düştü ve nefes almakta zorlanmaya başladı. Nabızı

hızlanmıştı. Başı dönüyor; susuzluktan ağzı kurumuş vaziyette, kolları ve elleri ağırlıktan sızlıyordu. Biraz daha yürüyünce, kırk dereceyi aşan sıcaklığın etkisiyle vücudu terden sıırıslıklam oldu. Aralarında çok az mesafe bulunmasına rağmen evlerin gittikçe uzaklaştıkları ve onlara asla ulaşamayacağı sanısına kapıldı. Kalkıştığı işin boyunu aştığını anladı, ama geriye dönmenin çok abes kaçacağını bildiğinden, pes etme eğilimini bastırdı. Bu sefer aklından, kumanyaları çocuklara taşıtmak geçti. Ancak, talan edilebileceklerini hesap ederek ondan da vazgeçti. Dişini sıkıp sabretmekten başka çaresi olmadığına kendini inandırdı ve bütün gayretini toplayarak yürümeye devam etti.

Bitkin bir şekilde, nihayet en uzaktaki evin önüne vardı ve elindeki çantaları yere koyarak durdu. O soluklanmaya çalışırken, Okba ve arkadaşları koşarak kapısı açık eve girdiler ve sakinlerine haber verdiler. Az sonra, elindeki uzun ve metin gözüken sopaya yaslı yaslı yürüyen, yaşlılıktan iki büklüm olmuş bir kadın çıkageldi. Süleyman, daha onu görür görmez içi cız etti. Zayıflık ve bakımsızlıktan yaşlı kadının yüzü, bir el ayası kadar küçülmüş ve kurumuş bir badem ağacının gövdesini andırır şekilde kırış kırış hale gelmişti. Belini tam olarak doğrultamıyordu. İnce bedenine geçirdiği beyaz entarisi içinde, kefeniyle ayaklanarak yürüyen bir cesedi andırıyordu. Yaşlı kadın yaklaşıp konuşmaya başladı. Yaşlılıktan dişleri tamamen dökülmüş bulunmasına bir de yerli dili Havzaca eklenince, onun söylediklerinden hiçbir şey anlamadı Süleyman. Çok iyi İngilizce konuşan Okba'ya kadının ne dediğini sordu. Okba, hoş geldiğini ve bayramını kutladığını anlattı. Bir anda annesini, eşini, kızını ve onlarla nasıl bayramlaştığını hatırlayan Süleyman'ın içi burkuldu ve gözleri dolduysa da, kendi şahsi hüznünü bir tarafa bıraktı ve Okba'nın tercümanlığıyla yaşlı kadının ismini öğrenmek istedi. Kadın:

“Hatice” diye cevap verdi. Bu cevaba mukabil Süleyman, çocukken ailesinden ve çevresinden gördüğü örf ve adetleri her ne kadar reddetmiş olsa da, onları büsbütün içinden söküp atmadığını ortaya koyan şefkatli bir ifadeyle, kendisine “Hatice Ana” diye hitap edip edemeyeceğini sordu. Sorusuyla birlikte de, yaşlı kadınlara bir saygı göstergesi olarak “ana” diye hitap edilmesinin, bir Anadolu geleneği olduğunu unutmadığını fark ederek içten içe bir memnuniyet hissetti. Ayağına kadar gelen bu beyaz adamın kim olduğunu ve niye geldiğini bilmediğinden, şaşkınlık içinde olan Hatice Hanım, gülümseyerek “ana” diyebileceğini söylerken, onun gülümsemesinin altındaki derin acıları, yaşam sefaletini ve yalnızlığı sezinledi. Feri kaçmış gözlerindeki ümitsizliği gördü ve bütün bunlar ona kendi halini

hatırlattı. Lakin kendisini düşünecek şartlar içinde olmadığından üzerinde durmadı. Sesi titreyerek bayramını kutladıktan sonra peş peşe sordu:

”Hatice Ana, bayramın kutlu olsun! Nasılsın? İyi misin? Çoluk çocuğun yok mu? Eşin nerede? Niye onlar çıkmadı?”

“Hoş gelmişsin. Senin de bayramın kutlu olsun. Çok önceleri çocuklarım vardı, ama şu anda yoklar. Eşimse içerde yatıyor. Hasta, ayağa kalkamıyor.” diye yanıtladı çaresizliğini ele veren tavırlarıyla. Onu daha fazla yormak istemeyen Süleyman, sormak istediği sorularını içerde sormak üzere:

“Tamam Hatice Ana. Hadi eşini ziyaret edelim.” deyince Hatice Hanım, Süleyman’la Okba’yı hasta kocasının yatmakta olduğu odaya götürdü. Çocukların hepsi kapının önüne yığıldı. Misafirlerini gören hasta kocası, uzandığı hasırdan önce doğruldu, sonra ayağa kalkmak istedi fakat yapamadı. Sadece oturmakla yetindi. Yaşlı kadıncağız, yanına oturduğu eşinin arkasına bir yastık yerleştirdi. Süleyman, yatağın yanında diz çöküp karşısına yerleşti. Adamın ona uzattığı eli avuçlarının arasına aldı ve şefkatle:

“Happy Eid!” diyerek bayramını kutladı. “Bayram” anlamına gelen “Eid” kelimesi, Arapça; “mutlu” demek olan “happy” İngilizce’ydi ama Ebubekir’den Nijerli Müslümanların genelde yabancılarla bu şekilde bayramlaştıklarını biliyordu. Yetmişlere merdiven dayamış gözükten adamcağız, alnına kadar inmiş kirli takkesini sol eliyle geri itti ve:

“Eid Mubarak, eid mubarak!” diye Arapça yanıtladı ilgi bekleyen bir çocuk sesi ve bakışıyla. Süleyman’ın İngilizce:

“Nasılsınız amca, iyi misiniz? Eşiniz hasta olduğunuzu söyledi, neyiniz var?” sorusuna ise bu sefer kendine has bir aksanla İngilizce cevap verdi:

“Hastayım evet. Fıtığım var, çok büyük olduğundan yürüyemiyorum.” İki eliyle mavi entarisini dizlerinden yukarı doğru çekerek fıtığını gösterdi. Süleyman, zavallının balon kadar şişmiş fıtığına bakmak zorunda kaldığı için utandı ve ilk bakıştan sonra gözlerini başka yöne kaydırды. Tedavisiyle ilgili birkaç şey soracak oldu. Ancak bunun yaşlı adamın yaralarını daha fazla deşmekten başka bir şeye yaramayacağını düşünerek sormaktan vazgeçti.

“Geçmiş olsun efendim” demekle yetindi. Fakat onlara çok acıdığından, Hatice Hanım’a yönelmek istediği soruları ona sormaktan da kendini alamadı. İsmi öğrenmek istedi önce:

“Efendim, isminizi bağışlayabilir misiniz lütfen?”

“Younusa, senin ismin nedir?”

“Süleyman efendim. Tanıştığımıza çok memnun oldum Yunus amca.”

“Ben de, ben de.”

“Çoluk çocuğun yok mu Yunus amca? Sana Kim bakıyor?”

“Dört kızım, yedi oğlum oldu benim.” dedi yaşlı adam ve derin bir iç çekti. Kısa bir suskunluktan sonra devam etti: “Maalesef kızların üçü, erkeklerin de dördü henüz çocukken öldü. Sağ kalan kızım on beş yaşında evlenip Niamey’e gitti. Oğullarımdan birisi Maradi’de çalışıyor ve ondan ancak arada bir haber alabiliyoruz. İkincisinin Nijerya’da yaşadığını biliyoruz, ama maalesef ondan hiç haber alamıyoruz. Üçüncüsü ise, çok seneler önce ‘Uzaklara gidip iş bulacağım.’ diyerek evden ayrıldı. Bir daha da ne kendi geldi, ne haberi. Nereye gitti, ne yaptı bilemiyoruz.” En son cümlesini bir inilti eşliğinde ve yılların hüznünü hissettiren yorgun sesiyle söylemişti. Gördüklerinden ve duyduklarından yeterince etkilenen Süleyman, daha fazla bir şey sormadı. Beraberinde getirdiği kumanyayı verip çıkmak istedi. Niamey’de bulunan hayırsever insanların, ikram olarak onlara kurban eti gönderdiğini anlattı, sonra yanındaki çantalardan birisini Younusa’nın yanı başına koydu. “Sen nerelisin?” diye sordu Younusa. “Ben Türk’üm” diye yanıtladı Süleyman. “Türk” kelimesini hayatında belki ilk defa duyan ve daha önce asla böyle bir yardım görmeyen yaşlı adam, duyduklarına inanmamış olacak ki tehalük içinde sordu:

“Anlayamadım. Kim bunlar? Bize ne getirmişler?”

“Yunus amca, “Türkiye” diye bir ülke var. Ben orahıym. Niamey’den hayırsever arkadaşlarım insanlara yardım ediyorlar. Bu kurban etlerini onlar gönderdi size.” “Türk” kelimesine takılan Younusa:

“Nerede bu ülke?”

“Türkiye, Avrupa ile Asya arasında bir ülkedir.” Avrupa lafını duyan Younusa’nın merakı daha da arttı:

“Bu ülke Müslüman mı?” Beklemediği bu soruyla şaşırان Süleyman, hafif bir bocalama geçirerek:

“Evet, Yunus amca... Müslüman bir ülke.” diye cevapladı aklı karışmış bir vaziyette. Yaşlı adam önceki sorularını, en sona sakladığı soruya mukaddime yaptığını ele veren bir çıkışla:

“Peki, insanlara yardıma gelen bu kişiler, bana yardımcı olurlar mı? Benim hastalığımı tedavi edebilirler mi?” diye sordu. Süleyman, yaşlı adamın bakışlarında yakaladığı umut ve beklenti kıvılcımlarını söndürmeme adına:

“Söz Yunus amca, ben seni tedavi ettireceğim.” diye taahhütte bulundu, nasıl olacağını hiç düşünmeden. Sonra ayağa kalktı, daha başka evlere gitmesi gerektiğini söyleyerek ondan müsaade istedi. Younusa, arkasından gözlerinde beliren iki damla sevinç gözyaşı eşliğinde ve yüreğinden kopup gelen bir niyazla:

“Allah seninle beraber olsun!” diye seslendi. Süleyman odadan çıkarken, sohbet esnasında yanlarından ayrılıp diğer odaya geçmiş olan Hatice Hanım, elinde bakırdan bir bardakla diğer eşikte belirdi ve yanına yaklaşarak:

“Oğlum, senin kim olduğunu bilmiyorum ama iyi bir insana benziyorsun. Bizi çok sevindirdin. Biz yıllardır ağzımıza et koyamadık.” dedi hasret dolu sesiyle. İster istemez sormak zorunda kaldı Süleyman:

“Peki, neyle geçiniyorsunuz Hatice Ana?”

“Oğlum, benim iki keçim var. Yan komşumuzun kızı, onları kendi keçileri arasında otlatır, eve geri getirdiğinde de benim için sağar. Ben de, bunun karşılığında sütün bir kısmını ona veririm. Kalanını birazını kendimiz içer bir kısmıyla da birkaç şey alırız.” diye yanıtladı ve elindeki bardağı ona uzatarak ekledi:

“Al, iç. Yorulmuşsundur. İyi gelir.” Süleyman, kendisine uzatılan bardağa ve o bardağı uzatan muhtaç, yaşlı ve bıçare kadına derince baktı. Çok susamış bulunmasına rağmen, o insanların değil bir bardak sütünü, bir bardak suyunu dahi tüketmeye hakkı

olmadığını düşündü ve nazikçe geri çevirdi. Tabii ki o anda bu topraklarda sütün, sudan daha değerli olduğunu düşünmekle hata ettiği aklına bile gelmedi. O yaşlı kadının içecek suyunu komşularından âdeta dilendiğini bilebilseydi; evlerde kullanılan suyun, köylüler tarafından kilometrelerce uzaktaki kuyulardan çekilip çıkarıldığını ve binbir zahmetle taşındığını hatırlasaydı, suya erişmenin belki de sütü elde etmekten daha külfetli olduğunu kavrayabilirdi. Ama daha sonraları yaşayacakları ve görecekleri neticesinde, tıpkı o anda hatırlamadığı Tanzanya ziyaretinde gördüğü Masai köyünde olduğu gibi, çoğu Afrika ülkesinde suyun ne kadar zor tedarik edildiğini ve Afrikalılar için sütten daha hayati bir değer taşıdığını anlayacaktı. Hatice Hanım sütü içmesi için kendisine ısrar edince, onun gönlünü yapmak için dışarıda içip bardağı kendisine geri göndereceğini söyledi. Kadıncağz elini beline koyup hafiften doğruldu ve kendisine son bir defa dönüp bakan Süleyman’a el salladı ve:

Allah ecrini versin, diyerek uğurladı. Süleyman çocuklar arasından en küçük üç yavrucağı seçti, eliyle onlara sütü içirdi ve bardağı, en son miktarı içenle birlikte Hatice Hanıma geri gönderdi.

Gittikleri ikinci evin sahibi olan yaşlı erkek, onu evin önünde ayakta karşıladı. Süleyman selam vererek nereden geldiğini anlattı ve adama kumanyalardan birisini uzattı. Adam, defalarca önünde eğilerek teşekkür etti. İçeri girmesi için ısrarla davet edilmesine rağmen Süleyman, daha gideceği çok evin olduğunu söyleyerek izin istedi. O arada çocuklar vasıtasıyla, neredeyse bütün köylülere onların gelişleri haber verildiğinden her bir hanenin sahibi, kendince onları karşılamaya hazırlanmıştı. Bu açıdan üçüncü evin önünde biri kız, diğeri erkek iki çocuk ve ablaları gözükken genç bir kız, renkli mi renkli bayramlık elbiseleriyle hep birlikte onu bekliyorlardı. Süleyman yanlarına varınca, genç kız öne atıldı ve:

“Efendim, hoş geldiniz” dedi.

Hoş bulduk, diyen ve bayramlarını kutlayan Süleyman, anne babalarını sordu. Genç kız, babalarının olmadığını, evde bulunan annelerininse ağladığını söyledi. Süleyman bunu duyunca, kendini içeri girmek zorunda hissetti ve annelerine gidip haber vermelerini istedi. Kız, yanındaki kardeşlerini âdeta sürükleyerek alelacele eve gitti ve az sonra dönüp onu içeri davet etti. Onları ilk gördüklerinde duydukları heyecanı yitiren ve etrafından dağılan çocukların aksine yanında durmaya devam eden Okba ile iki arkadaşına, dışarıda beklemelerini tembihleyerek eve girdi. Yüzündeki hüznü ve gözlerindeki nemi saklamaya çalışan ev sahibesi, kendini toparlayarak onu girişte karşıladı ve acılı bir tebessümle:

“Hoş geldiniz!” dedi. Süleyman, orta yaşlarda duran kadının gözlerindeki kızarıklığı ve yüzündeki bayramı idrak etmenin sevincini değil de, bir matemî yâd etmenin belirtilerini hemen sezdi. Onu kardeşleriyle birlikte karşılamayan üç yaşlarında bir kız çocuğu, annesinin arkasına saklanmıştı. Anlaşılan çocuk evin en küçüğüydü ve çekingendi. Yabancı bellediği Süleyman’ı, annesinin eteğinin kenarından gizli gizli izliyordu. Henüz kederi ve yası anlayamayacak yaşta olan kızcağız, ona çekimser şekilde tebessüm ediyor ve kendince şirinlik yapıyordu. Süleyman, onun yuvarlak ve hafif tombul yüzünü çok tatlı buldu. Masumlüğünü simgeleyen meleksi bakışları ve gülümsemesi, içini ferahlattı. Annesiyle konuşup bayramlaşırken, bir yandan da onunla iletişim kurmaya çalıştı. Yanına gelmesi için el işaretleriyle çağırdı, ama yavrucağ pek oralı olmadı. Ha bire yüzünü gösterip kaçırdı ve bunu bir oyuna çevirdi. Süleyman, kederleri hal ve tavırlarına yansıyan aileyi bir nebze sevindirme isteğiyle yere koyduğu kumanyalardan birisini alıp açıklama yaparak evin annesine verdi. Utangaç ve üzgün bir şekilde teşekkür eden kadına önce ismini sordu ve:

“Halime.” cevabını aldı. Ardından esas öğrenmek istediklerine yöneldi:

“Halime Hanım! Dışarıdayken çocuklarınız bana sizin ağladığınızı söylediler. Müsaadenizle sizi üzen ve bayram gününde ağlatan sorunun ne olduğunu öğrenebilir miyim?” Böyle bir günde bir yabancıнын kendisini ziyaret edip kurban eti ikram edeceğini, kederini ve yasını sorabileceğini asla beklemeyen Halime Hanım, nasıl cevap vereceğini bilemedi. Çok utandı ve karşısındaki yabancı adama nerdeyse bakamaz hale geldi. Konuşmak istemiyor, fakat kendilerinin ayağına kadar gelen ve onlara yardımda bulunan yabancıyı kırmak da istemiyordu. Heyecanla ve zorlanarak:

“Efendim, Ramazan Bayramından hemen sonra kocamı kaybettim...” dedi, yutkundu ve az önce kuruyan gözleri tekrar nemlendi.

“Başınız sağ olsun. Size ve çocuklarınıza uzun ömürler dilerim. Kocanızı nasıl kaybettiğinizi sorabilir miyim?”

“Hayvanlarımızı otlatırken yılan soktu ve öldü.” diye yanıtladı Halime Hanım ve gözünden birkaç damla yaş yanaklarına süzüldü. Annelerinin ağladığını gören çocuklar da sessizce dökülen gözyaşlarıyla ona katıldılar.

“Halime Hanım, sizi çok iyi anlıyorum ve sizin için çok üzgünüm. Ama biliyorsunuz bugün bayram ve böyle bir günde ağlayıp çocuklarınızı üzmemeniz lazım. Bayramı sevinçle

kutlamalısınız.” dedi fakat aklından da kendi halini geçirerek söylediklerinin ne kadar anlamsız olduğunu düşündü. Az önce konuşmak istemeyen Halime Hanım’ın dertleri, onun sözleriyle değişti. Entarisinin etek ucunu kaldırıp yanaklarındaki yaşları sildi, derin bir nefes aldı ve Süleyman’a içini dökmeye başladı:

“Daha iki ay önce, Ramazan Bayramı’nı kocam ve çocuklarımla hep beraber geçirdik. Hepimiz çok mutluyduk. Ama şimdi o aramızda yok. Çocuklarımla yapayalnız kaldım. Çalışıp bize bakıyordu. Kocam öldüğünden beri hayvanlarımızı ben otlatmaya çalışıyorum ancak yapamıyorum. Aç kalan ineklerimizden birisi geçen hafta öldü. Bu şekilde çocuklarıma nasıl bakarım? Kaç gündür onlara doğru dürüst bir şey yediremedim.” Sesi âdeta kısıldı ve dinen gözyaşları tekrar cömertçe aktı. Annesinin ağladığını gören yavrucaksa, onun eteklerine sımsıkı sarılıyor, başını kaldırıp onun yüzüne bakıyor, üzüntüsünü yetim yüzüne ve gözlerine yansıyan garipsemeyle paylaşıyordu. Naif bedeni ve minik yüreğiyle çaresizce izlediği annesinin gözyaşlarını ve ıstıraplarını dindirmek için kim bilir neler hayal ediyor, onu mutlu edecek ve güldürecek kim bilir ne planlar kuruyordu saf ve körpe zihninde.

Çocukken annesini üzgün gördüğü zamanlarda, ilerde büyüyünce onu mutlu etmek için neler yapacağına dair bin bir türlü senaryo kurguladığını hatırlayan Süleyman’ın, ailenin perişanlığı karşısında eli ayağı birbirine dolandı. Onlara bir yardım eli uzatamayacak, umutsuz gözlerine bir ümit veremeyecek, kırık kalplerini doğrultacak bir söz söyleyemeyecek ve gözyaşlarını dindirecek bir teselli sunamayacak durumda bulunmanın ve özellikle evin minik kuzusunun hayallerini besleyecek bir şey yapamayacak olmanın ıstırapı, onu derinden sarstı ve şahsi kederini unutturdu. Nasıl tepki alacağını hiç düşünmeden, bir-iki hamleyle o küçük kuzuyu koltukları altından kaptı ve kucağına kaldırarak öpüp koklamaya başladı. Kendini tutmaya çalışmadan ağlıyordu artık. Halime Hanım ve çocukları ise kendi hallerini unutmuş, onlar için ağlayan Süleyman’ı hayretle izliyorlardı. Oradan ayrılırken, bir anda ağzından nasıl dökülüp çıkıverdiğini anlayamadığı:

“Ben sizi yalnız bırakmayacağım.” sözlerini ömrünün sonuna kadar aklından çıkaramayacak, bu cümle sürekli zihninde yankılanıp duracaktı. Sevincinden neredeyse bayılmak üzere olan Halime Hanım, o sabah fecir namazından sonra ettiği duaların Allah tarafından işitildiğini ve ona cevap verildiğini sezinledi ve bütün yüreğiyle ona hamd etti. Aynı samimiyetle Süleyman’ın arkasından:

“Allah da seni yalnız bırakmasın!” diye yakarış durdu.

Gördüğü sefalet manzaralarıyla kendisinin sefil kaderi birleşince Süleyman'ın kalbi yumuşadı, merhamet duyguları coştı. Onun sıırsıklam terlediğini, yüzünün ve gözlerinin nar gibi kızardığını, takatinin çok üzerine çaba sarf ettiğini gören ve ona acıyan Ebubekir ve Balıkçı Kalu'nun ısrarla: "Süleyman Bey, sen çok yoruldun. Gel biraz dinlen. Bir kısmını biz dağıtalım." tekliflerini: "Olmaz Ebubekir Bey. Siz burada kalın lütfen. Bütün kumanyaları ben dağıtacağım. Nedenini sormayın bana. Eğer bir tek tanesini dağıtırsanız sana kırılırım." diye yanıtlayarak kararlıkla geri çevirdi ve tekrar işe koyuldu.

Köyün geri kalan evlerinde, yetmedi Nijer'in tamamında, bir adım daha ileri giderek Afrika'nın bütününde, ne büyük sefaletlerin yaşandığını durmadan hayal ediyor ve bir an evvel onların imdadına koşup yetişmesi gerektiğini düşünüyordu. Nedenini bilemediği bir saikle, Halime Hanım ve Younasa gibilerin ihtiyaçlarını karşılamak zorunda hissediyordu kendini. Elleri kaldırabildiği kadar kumanya alıyor, süratle gidip muhtaçlara veriyor, geri dönüp tekrar yükleniyordu. Kızgın gökyüzü ve alev saçan yeryüzünün etkisiyle, terin şakaklarından boynuna doğru süzülüp oradan damlacıklar halinde yere düşmesine, susuzluğuna, yorgunluğuna ve havanın sıcaklığına aldırış etmeden bir evden öbürüne koşturuyor, elindeki kumanyaları teslim ediyor, dertlerini dinleniyor, onların namına ıstırapla doluyor, şefkatle geriliyordu. Bir an evvel elindeki yardımları muhtaç yaşlılara, yetim çocuklara, açlık çeken yavrulara ve onları çaresizce izleyip umutsuzca ağlayan analarına yetiştirmek, böylece iyi bir bayram geçirmelerini sağlamak için âdeta çırpınıyordu.

Gün batımına kadar, bedeninde ve ruhunda kendine ait hissettiği hiçbir ihtiyaca ve sıkıntıya kulak asmadan koşturup durdu. Bu koşturmaca sırasında gönlünün ferahladığını, ruh dünyasında beklemediği bir yeşermenin başlamakta olduğunu sezinledi. Yaşlı ve hasta insanların imdadına koşmanın, kaderine terk edilmiş ebeveynlere yardım götürmenin, yetim çocukların başını okşayıp onlara umut olmanın, aç çocukların zayıf bedenlerine gıda ulaştırmanın kendi iç yaralarına, ıstıraplarına ve dinmek bilmeyen vicdan azabına iyi geldiğini keşfetti. Her bir ter damlasıyla, ruhundan o damlacık ağırlığında bir kirin kopup aktığını, vicdanında ise o hacimce bir arınmanın gerçekleştiğini; dinlediği her bir derdin, paylaştığı her bir acının kendi yüreğindeki hüznleri dindirdiğini hissetti. Umut verdiği her bir gözün ışıltısının bir umut ışığı olarak geri döndüğünü gördü ve aldığı her bir duanın kendisine rehber ve koruyucu melek olacağını kabullendi. Yoruldu, bitkin hâle düştü, gördükleri ve işittikleri karşısında perişan oldu ama sabretti. Sonunda öyle bir an geldi ki, uzatılan ellerin mi ona ihtiyacı vardı, yoksa kendisinin mi o ellere tefrik edemez oldu. Elleri kavuşan kimi kez

nasırlaşmış, kimi kez kabuk tutmuş, kimi sefer epeyce kirli, kimi sefer de zayıflıktan bir ölünün ellerini andıran ellere dokundukça âdeta ruhunu ve vicdanını arındırdı. Yardım etmek üzere gittiği kapıları, artık yardım dilenmek için çaldığı hissiyle akşama kadar kapı kapı dolaştı, yardım dağıttı, yardım aldı, umut verdi, umut dilendi, bir ışık saçtı, bir ışık yakaladı.

Eve dönmek üzere kamyonete bindiğinde, Samuel'den dinlediği Hz. Muhammed'in: *"Yerdekilere merhamet edin ki göktekiler size merhamet etsin."* hadisiyle, Hz İsa'nın: *"Ne mutlu merhametli olanlara! Onlar yakında merhamet bulacaklar."* müjdesi kulaklarında çınlıyor, göktekilerin kendisine merhamet edeceğini umuyor ve ölümle anlamını yitirmeyecek amelin tadının nasıl bir şey olduğunu artık biliyordu.

Niamey'e döndüklerinde karanlık çökmüştü. Yorgun argın bir şekilde eve vardıklarında, herkes evine çekildi. Süleyman'ın yaptıklarından çok müteessir olan ve hayli üzülen Ebubekir, eşi ve çocuklarının onun gelişini bütün gün beklemelerine, kendisi de aç ve yorgun düşmüş olmasına rağmen, dinlenmek ve ailesiyle ilgilenmek yerine eve girer girmez dört dönmeye ve Süleyman için mutlaka bir şeyler yapması gerektiğini düşünmeye başladı. Gün boyunca, içine düşmüş bulunduğu kuyudan çıkabilme iradesini onda görmüştü. Dolayısıyla hiç zaman kaybetmeden, sıcağı sıcağına buna imkân hazırlamak lâzım geldiğini kendi kendine telkin ediyor, bunu nasıl yapabileceğini kestirmeye çalışıyordu. Bir çare bulmak için zihnini habire zorluyordu. Az sonra kafasında bir ışık beliren Ebubekir, aradığı vesileyi bulmuş olmasının sevinciyle gülümsedi. Ebubekir, eşinin hazırladığı yemeklerden birer kap hazırlatarak hemen yola çıktı. Yolda Balıkçı Kalu dahil samimi dostlarını arayarak bir organizasyon yaptı. Süleyman'ın evine vardı, onu bahçede bekleyen Kalu'yu yanına alarak Süleyman'a çıktılar ve gün boyu çok çalıştıklarını, aç ve susuz kaldıklarını hatırlatıp, hep birlikte iyi bir yemeği hak ettiklerini söyleyerek içeri girme müsaadesi istediler. Süleyman böylesi bir oldubittiği artık geri çeviremezdi.

Az sonra diğer misafirler de çıkageldiler. Ebubekir kollarını sıvadı ve eşinin kendi kurbanlarından artan az bir miktar etten yaptığı yemek kumanyasını salonun ortasında açtı ve herkesi yemeğe davet etti. Hep birlikte yemeklerini yediler ve sofrayı topladılar. Süleyman, Türklerin çaya düşkünlüğünü bilen Ebubekir'in hediye ettiği ama hiç kullanmadığı çaydanlığı doldurdu ve ocağa koydu. Bir gün gelip ocağının tütmesinden keyif duyabileceğine asla ihtimal vermezken öylesine zevkli bir telaş içindeydi ki, yarım saatte çayı demledi, bardakları tepsiye dizdi ve getirip misafirlerin bağdaş kurarak oluşturduğu sohbet halkasının ortasına koydu. Sonra aralarına bir yere yerleşti ve çayları servis etti. İlk çaylarını bitirinceye kadar

Ebubekir, Süleyman'ın gün içerisinde kumanyaları muhtaçlara nasıl dağıttığını, yaptıklarının ne kadar büyük bir fedakârlık ve hizmet olduğunu takdirle anlattı. Süleyman ise, hakkında söylenenleri başını öne eğmiş vaziyette, hicap içinde dinledi. Herkes çayını bitirdikten sonra Ebubekir, beraberinde getirdiği kitaptan Hz. Peygamberin hayatından bir kesit okumak istediğini söyledi. Hepsi birden:

“Tabii ki hocam.” diyerek onaylayınca elindeki kitabı açtı ve besmele çekerek Arap toplumunun Cahiliye dönemindeki gelenek göreneklerine ilişkin kısa bir kesit okuduktan sonra sıra o akşam için özellikle seçtiği bölüme geldi:

“Bir gün sahabeden biri, Allah Resulünün huzuruna gelerek: ‘Ya Resulullah! İnsanlar Cahiliye devrindeyken, kız çocuklarını diri diri gömerdi. Benim de bir kız çocuğum vardı. Annesine ‘Onu giydir, oynamaya götüreceğim’ dedim. Annesi, bunun ne demek olduğunu gayet iyi anladı. Ciğerpareyi yavrusunun, biraz sonra bir kuyuya atılacağını ve orada çırpına çırpına can vereceğini bilmekle beraber, asla sesini çıkaramadı. Zira eşimin, böylesi bir canavarlığa karşı koyma hakkı, ya da önüne geçme gibi bir gücü asla bulunmuyordu. Bu yüzden yapabildiği tek şey, için için ağlayıp gözyaşı dökmektir.” Okurken bir yandan da bakışlarıyla ara ara Süleyman'ın tepkisini ölçen Ebubekir, onun her satırda artan bir dikkatle dinlediğini gördükçe memnun oldu ve daha bir istekle okumaya devam etti:

“Hanımım, çaresizce ve gizlice akıttığı gözyaşları eşliğinde dediğimi yaptı. Kızımsa hakikaten oyuna gideceğini zannediyor ve mutluluktan uçuyordu. Onu dışarı çıkarttığımda, havada uçuşan meleksi bir kelebeği andırıyordu. O cıvıltılı hâliyle oynamaya götürmemi beklerken ben, onu elinden tuttum ve kendisine mezar olsun diye daha önce kazdığım bir çukurun yanına getirdim. Ona, çukura bakmasını söyledim. O, tam çukura bakarken, sırtına bir tekme vurdum ve çukura yuvarladım. Fakat her nasılsa elleriyle çukurun ağzına tutundu. Bunu bir oyun belleyen kızım, bir taraftan çıkmak için çırpındı, diğer taraftan da: ‘Babacığım üzerin tozlandı.’ dedi ve düşme pahasına, çukurun kenarına değen entarimin eteklerini sol eliyle silmeye çalıştı. Babası olarak bana güvendiğinden ve onun düşmesine asla fırsat tanımayacağıma inandığından, yüzünde ve gözlerinde hiç bir korku ya da telaş görünmüyordu. Hatta gülümsüyordu. Belki de oyunun gereği olarak, onu tekrar çekip çıkarmamı ve yine çukura itmemi bekliyordu. Fakat ben öyle yapmadım. O, kurtarılmayı ve oynatılmayı umarken ben, ona bir tekme daha vurdum ve yavrumu kendi ellerimle diri diri toprağa gömdüm.”

Dinlediği şeyler Süleyman’a, Lale’sinin kefene sarılı masum bedenini ve onu elleriyle nasıl toprağa verdiğini hatırlatmış, kalp ritmi hızlanmıştı. “Sebepe olduğu o kaza anında acaba Lale’sinin annesi, yavrusunu okşamaya fırsat bulmuş muydu? Onu öpüp koklayabilmiş miydi?” Göğsü, gök gürültüsü gibi hırıldamaya, gözleri akıtamadığı yaşlardan yanmaya başladı. Kızını kreşe götürürken, cıvıl cıvıl hâliyle annesiyle kapı ağzında nasıl vedalaştıklarını hayal ettikçe onunla parkta oynarken kirlenen yüzünü temizleme karşılığında, minik elleriyle kendisinin tozlanan saçlarını nasıl silmeye çalıştığını hatırladıkça ve koşuşturmalarını özlem ve yoğun bir şefkatle andıkça, yüreği duracak hâle geldi. Bu hikâyeyi sayısını hatırlamadığı kadar çok okumuş olmasına rağmen Ebubekir’in dostları ise, kapkaranlık Cahiliyenin o simsiyah manzarasının etkisinde kalarak sanki maziye gittiler ve o anı müşahade ediyorlarmış gibi hüznün içinde kaldılar.

“Adam bunu anlatırken Allah Resulü ve yanındakiler hıçkırarak hıçkırarak ağlıyorlardı. Orada oturanlardan birisi: ‘Be adam, Resulullah’ı hüznün içinde bıraktın!’ deyince, Efendimiz adama: ‘Bir daha anlat!’ dedi. Adam, hadiseyi bir daha anlatırken, Hz. Peygamberin gözlerinden süzülen yaşlar, mübarek sakalından aşağıya akıyordu. Allah Resulü, hadiseyi tekrar anlattırmakla sanki şunu ifade etmek istiyordu: ‘İşte siz, İslam’dan evvel böyleydiniz. Tekrar anlattırdım ki İslam’ın size kazandırdığı insanlığı bir kere daha hatırlamış olasınız!’”

Süleyman, kızını diri diri gömen ve onu binbir hicranla Peygamberin huzurunda anlatan kişinin kendisi olduğunun tasavvuruyla ağlıyor; gözyaşları, damlacıklar halinde sakalından aşağı süzülüp önüne düşüyordu, tıpkı Hz. Peygamberin gözyaşı damlacıklarının önüne düştüğü gibi. Onun derin üzüntüsü, Cahiliye döneminde gömülen o masumlar için göğsü daralan ve ağlamamak için kendini zor tutan etrafındaki dostların rikkatine dokundu ve hapsedtikleri gözyaşlarına daha fazla hâkim olamadılar. Onlar, tarihin belki de en masum yavrularına ağlarken Süleyman, döktüğü her bir gözyaşı damlasında, varlığını yüreğinde yeniden duyumsamaya başladığı Allah’tan için için af diliyor; utana utana ondan merhamet dileniyor; ıstırap duydukça, hüznüldükçe manen temizlendiğini ve vicdanının rahatladığını hissediyordu. Ebubekir ara vererek Süleyman’a baktı ve:

“Süleyman Bey, senin neler yaşadığını buradaki herkes biliyor. Ama kendini bu kadar harap etme ne olur.” dedi şefkat dolu bir sesle. Süleyman, her haline yansıyan perişanlığıyla iç çekti ve:

“Ebubekir, ben kızını diri diri gömen o adamdan daha da kötü bir insanım. Çünkü ben, hem kızımı hem annesini diri diri gömdüm.” diye yanıtladı ve hıçkırmaya başladı.

“Sen kızını ve eşini bile bile kendi ellerinle öldürmedin ki! Elbette kusurun var ama asıl katil, onların evden çıkmalarına neden olandır. Ayrıca dinlediğin gibi, kızını canlı canlı gömen adam, imana gelip tövbe ettikten sonra günahları affedilmiş ve Hz. Peygambere dost olma seviyesine kadar ulaşabilmiş. Size birazdan okuyacağım bu sahabeden daha ağır cürüm işlemiş olan Vahşi'ye, o günahkârların en azgınına bile af yolu açılıp yeni bir hayat bahşedilmiş. Yeter ki sen kalpten yakarıp tövbekâr ol, yüce Rabbim rahmetini esirgemeyecek, kurtuluş yolunu açacaktır.” Süleyman, gözyaşlarını sildi ve kırılgan bir sesle:

“Oku Ebubekir oku.” diyebildi ufak bir umut ve küçük bir ışıltı beklentisiyle.

“Allah Resulü, amcası Hz. Hamza'yı Uhud Savaşı'nda şehit eden Vahşi'yi imana davet ettiği bir mektup göndermiş ve İslam'a girmesi için onu yanına çağırmış. Ancak Vahşi, bu çağrıya yine bir mektupla cevap vermiş. Mektupta, Kur'andan duyduğu şu ayet-i kerimeyi yazmış: 'Yine onlar ki Allah ile beraber başka bir ilaha yalvarmazlar, Allah'ın haram kıldığı cana kıymazlar ve zina etmezler. Bunları yapan, günahının cezasını bulur. Kıyamet günü azabı kat kat olur. Ve orada alçaltılmış olarak temelli kalır' Vahşi, bu ayetin altına aşağıdaki satırları yazmayı ihmal etmemiş: 'Sen beni Müslüman olmaya davet ediyorsun, ama ben bu ayette geçen bütün günahları işledim. Küfür içinde yaşadım. Zina ettim ve senin gözünün nuru amcanı öldürdüm. Benim gibi birisi affolunur mu ki, ben de Müslüman olayım?.' Bunun üzerine şu ayet nazil olmuş: 'Ancak şu var ki, dönüş yapıp iman edenler, güzel ve salih amel işleyenler müstesnadır. Allah onların kötülüklerini iyiliklere, günahlarını sevaplara çevirir. Allah bağışlayandır, merhamet edendir.'***

*“Hz. Peygamber bu ayeti bir kâğıda yazmış ve Vahşi'ye göndermiş. Bunun üzerine Vahşi: 'Ya Muhammed! İman etme ve salih amel işleme çok çetin bir şarttır. Bana kalırsa ben, bu işin altından kalkamam.' diye cevap vermiş. Allah Resulü, ikinci bir mektup daha göndermiş. Bu defa mektupta şu ayet yazılıymış: 'Allah, kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz. Şirk hariç, dilediği kimsenin bütün günahlarını bağışlar. Allah'a ortak koşan kimse, büyük bir günah ve iftira etmiş olur.'*** Vahşi bu defa da ayette affın kat'i olmayıp*

* Furkan Suresi, 68. ayet.

**Furkan Suresi, 70. ayet.

***Nisa Suresi, 48. ayet.

meşîyyet-i ilahiyeye bırakıldığını Resulullah’a intikal ettirerek demiş ki: ‘Bilmiyorum ki beni bağışlar mı bağışlamaz mı?’”

Hikâyeyi dinlediği sürece içinden durmadan “Ben de affolunur muyum?” diye geçiren Süleyman’ın heyecanı ve merakı bir kat daha arttı. Vahşi’nin sorularını sanki kendisi soruyormuş gibi gelecek cevabın bir ışık göstermesini, bir kapı aralamasını umdu. Çok gecikmeden umduğu yanıt da geldi:

“Bunun üzerine Allah şu ayeti indirir: “Ey şanlı Nebi! Sen şunu tebliğ et: Ey çok günah işleyerek kendi öz canlarına kötülük etmede ileri giden kullarım! Allah’ın rahmetinden ümidinizi kesmeyiniz! Allah bütün günahları affeder, çünkü O, Gafur ve Rahim’dir!” Tam istediği cevabı almış olan Vahşi, koşarak Müslüman olmuş.”*

Süleyman, son ayet-i kerimeyi dinlerken rahatladı, gönlü ferahladı ve ruhu hafifledi. Bundan sonraki hayatına nasıl anlam kazandıracağını, Allah’ın ve ailesinin nezdinde nasıl yüzünü ağartacağını, nasıl aflarını celp edeceğini ve seyyiatını nasıl sevaba çevireceğini keşfetmişti. Kısacası bundan sonraki hayatının manasını bulmuştu: Allah’a iman etmek ve salih amel işlemek...Balıkçı Kalu’da manevi sofradan nasibini alarak kalkmıştı...

*Zümer Suresi, 53. ayet.

Karanlıktan Aydınlığa

Babasının evinden âdeta kovularak ayrılmış olan Alexandra, sığındığı teyzesinin yanında yaklaşık bir hafta ancak kalabilmişti. Zira eniştesinin ekşi simasından o evde istenmediğini anlamıştı. Biriktirmiş olduğu az miktardaki parayla kendisine küçük bir ev kiralamış, satın aldığı çok sade eşyalarla döşeyip oraya taşınmış; artık babasıyla birlikte çalışmasına imkân kalmadığı için de yeni bir iş arayışına girmişti.

O sırada Romanya’da iş bulmak hiç kolay değildi. Başvurduğu her merci aynı cevabı verdi: “Siz öz geçmişinizi bırakın, biz gerektiğinde size döneriz.” Fakat günler ve haftalar geçmesine rağmen dönen olmadı. İçinde yaşadığı hayat çemberinin gün be gün daraldığını, adım adım karanlığa sürüklendiğini umudu kırılmış bir şekilde izlemekten başka elinden gelen bir şey yoktu. Çocuğunu aldırmaya gittiğinde, doktorunun yaptığı nasihatler olmasaydı, yaşadığı çaresizlik yüzünden bebeği bir yana, kendi canına dahi kıyabilirdi. Lakin ne zaman aklından bu yolla kurtulmayı geçirse, Doktor Angelika’nın sözlerini hatırlayıp mücadeleden vazgeçmeyeceğini kendine telkin ederek, yavrusu için yaşamayı tercih etti. Çaresizlikler içinde çırpındığı o günlerde, mektuplarına cevap vermeyen ve onu yüzüstü bırakan Süleyman’a kırgınlığı derinleşti, onu asla affetmeyeceğine içinden yeminler edip durdu. İçine hapsediği çıkmaz, her geçen gün iradesini zayıflattı, elini ayağını hayattan biraz daha kopardı. Evden ayrılalı haftalar olmasına rağmen, kendisini bu şekilde yalnız bırakacağına hiç mi hiç ihtimal vermediği annesinin aramaması ise, hayal kırıklığını daha da artırdı.

Öte yandan kızı için çok üzülen, fakat kocasının tehditlerinden korktuğu için onu arayıp hatırını sormaya dahi cesaret edemeyen Geta Hanım, kızının gözleri önünde sefaletle sürüklenmesini keder içinde seyretmekten başka bir şey yapamadığı için kahrolurken Robert Bey, evladına bunları nasıl reva görebildiğinin üzerinde düşünmek istemiyordu. Düşünmesi durumunda, yüreğinin yumuşayıp geri adım atmaktan korkuyordu. Zira ona göre Alexandra, onun bir baba olarak iyiliğini istediğine bir türlü akıl erdirememiş ve nasihatlerini dinlemeyerek geleceğini kendi kararıyla mahvettiği gibi, başına gelenleri de hak etmişti. Her insanın gençliğinde bir takım maceralar yaşamayı isteyeceğini ve yaşayabileceğini kabul ediyor, ama zamanı gelince de insan, gerçek hayata dönüp her şeyi tadında bırakmalı diyordu. Alexandra bunu beceremediği için çok öfkeliydi ve öfkesi dineceğe benzememesine rağmen, ona tokat vurduğu an aklına geldikçe de kızına eli kalktığı için içi sızlıyordu. Aslında tam bir tezat içindeydi. Bir yandan kızının ne yaptığını, ne yiyip içtiğini merak etmekten kendini alamıyor ve kalbi incelerek ona kucak açmak istediğini hissediyor, öbür yandan Süleyman’dan hamile olduğunu hatırlıyor ve yumuşayan kalbi anında taş kesiliyordu. Kimi zaman, içten içe çaresiz kaldığı takdirde gerçekleri göreceğini ve bebeği aldırarak onlara döneceğini umut ediyor; kimi zaman ona duyduğu özlem ve şefkatin önünü alamayarak, her haliyle kabul edip bağrına basmak istiyordu. Böylesi anlarda hisleri onu, Alexandra’yı bebeğiyle kabul etmeye zorluyor ve kendini kızıyla kavuşma hayalleri kurmaktayken yakalıyordu. Ancak hemen ardından gururu ve onuru devreye giriyor, acıyla yutkunarak hayallerini bastırıyordu.

Ailesi cephesinde bunlar vuku bulurken Alexandra'nın hayatında sorunlar, birbiriyle anlaşmış gibi üzerine gelmeye başlamıştı. Göz açıp kapayıncaya kadar, kiraladığı evin aylığı gelip çatmış; üstüne de suyun, elektriğin ve yakıtın faturaları binmişti. Elindeki az nakitle hangi birini karşılayacağını bilemiyor, bebeğinin karnında kıvrılıp rahmine sığındığı gibi, o da her akşam erkenden yatağına sığınıp sessizce kendisinin ve bebeğinin haline ağlıyor, mazide geçirdiği mutlu ve müreffeh günleri hatırına getirip, geleceğinden emin bulunduğu o zaman dilimlerini hasretle yâd ediyordu. Işıksız, yakıtsız ve susuz kalmaktan korkmuyordu, ama yetersiz beslenmeden dolayı bebeğinin zarar görmesi onu çok endişelendiriyordu. Zaten son günlerde nerdeyse her gün poğaçalarla açlığını gidermeye çalışmış, değil bebeği için gerekli özel beslenme diyeti, meyve bile yiyememişti. Bir hafta çalıştığı ve patronun uygunsuz tekliflerde bulunmasından dolayı ayrılmak zorunda kaldığı işin dışında iş bulamadığı gibi, kimseden de borç talep edemedi. Sonunda aklına bankadan kredi çekmek geldi. Babasıyla çalışırken işbirliği yaptıkları bir bankaya gitti. Tanıdığı için oradan istediği meblağı alabileceğini sanıyordu. Fakat tahmin ettiği gibi olmadı. Zira banka, babasına sormuş ve babası yine burnu sürtünce gelecek beklentisiyle: “Vermeyin, kefil değilim.” demişti. Birkaç bankaya daha gitti fakat onlar da hem kefil, hem gelir beyanı istedikleri için onlardan da eli boş döndü. Bu arada ev sahibi, telefonlar açıp homurdandı ve kirayı birkaç gün içinde ödememesi durumunda, evden atacağını bildirdi.

Ev kirasının derdine düşmüşken hiç beklemediği bir zamanda bir yetkili çıkıp geldi ve elektriğine mühür vurdu. O günün gecesinde, artık sığınacağı hiçbir şeyin kalmadığını ürpererek anladı. Ama nedense o gece ağlamadı ve geleceğiyle ilgili endişe duymadı. Dilencileri, sokakta yatan sefil insanları, çöp konteynerlerinden gıda ve elbise toplamaya çalışanları, bir poğaça satabilmek için sıcak soğuk demeden saatlerce ayakları üstünde bekleyen yaşlıları düşündü. Birkaç “Lei”e bir mendil verebilmek için yalvarıp yakaran, sersefil sokak çocuklarını, Afrika’da gördüğü içler acısı sefaleti hatırlayarak kendi haline şükretti. Okuldayken arkadaşlarıyla çekiştirdiği, para karşılığında iş adamlarıyla yatan çaresiz genç kız öğrencileri o yola iten sebepleri anlamaya çalıştı. Acınacak halini unutarak, çaresizlik ve ihtiyaç içinde olan herkesin acısını yüreğinde hissetti. Ara sıra sokakta gördüğü dilencilere birkaç “Lei” verdiği olurdu, bir mendil alıp tutarından daha fazla para ödediği ve başını okşadığı çocuklar... İmkânı olduğu o günlerde, dilencilerden sokak çocuklarına, zaruret içinde bulunan yaşlılardan kız öğrencilere kadar bilumum bütün muhtaçlara daha fazla ilgi göstermediğine, onların halini anlamaya çalışıp daha fazla yardım etmediğine pişmanlık duydu. Merhamete ve acınmaya muhtaç bir haldeyken, yüreğinde onlara karşı bir merhamet

yükseldi. Karanlıklar içinde yatağında kıvrılmışken kendi geleceğinin aydınlığından emin olmuşçasına: “Bundan sonra onlara daha fazla yardım edeceğim.” diye sözler verdi içinden. İnsanın fitratında dürülü olan: “İnsan şefkate muhtaç kaldığı ölçüde, başkasına şefkat hisseder!” kaidesi, Alexandra’nın içinde bulunduğu ruh halinde tecelli etti o gece. Soğukta ve karanlıkta içini ısıtan, onu sarmalayan latif bir sıcaklık ve geleceğini aydınlatan bir ışık vazifesi gördü. Tam uykuya dalmak üzereyken, çalan telefonun sesiyle irkildi. El yordamıyla yorgan altında bir yerde kalan telefonunu buldu ve gecenin yarısında kimin aradığına merakla baktı. Arayanın, doktoru Angelika olduğunu görünce hemen toparlanıp heyecanla telefonu açtı. Doktor Angelika yumuşak bir sesle:

“Alexandra! Öncelikle seni bu saatte arayıp rahatsız ettiğim için lütfen kusura bakma. Kaç zamandır aramak istiyordum, fakat bir türlü fırsat bulamadım. Bugün de hep aklımdaydın, ancak aramak için şimdi uygun oldum.” dedi.

“Önemli değil Angelika Hanım. Rahatsız olmadım.”

“Teşekkür ederim kızım. Bugün mesaiden sonra ben ve birkaç arkadaşım derneğe gitmiştik. Gün boyunca bir sürü muhtaç insanın derdini dinledik ve biraz öncesine kadar onlara nasıl yardımcı olabileceğimizi tartıştık. Eve gelir gelmez, yarına bırakıp unutmamak için hemen seni aramak istedim. Nasılsın kızım? Nasıl gidiyor?” Alexandra, baba evinden ayrıldığından bu yana ilk kez birinin arayıp halini sorması karşısında, derinden sarsıldığı için ilk anda cevap veremedi.

“Alexandra orda mısın? İyi misin?” Doktor Angelika, anaç üslubu ile sorusunu tekrarlayınca:

“Buradayım. İyiyim.” diye yanıtladı kesik kesik.

“Alexandra! Yarın Pazar biliyorsun. Sabah müsaitsen seni özel bir yere götüreceğim. Orada sohbet eder, dertleşiriz. Ne dersin?”

“Olur, Angelika Hanım. Gelirim. Nereye gideceğiz?”

“Gidince kendin görürsün. Eminim çok beğeneceksin. Tamam mı?”

“Tamam.”

“Peki, anlaştık o zaman. Araban yoksa bana yerini söyle, yarın sabah uğrar alırım.”

“Arabam yok, ama siz zahmet etmeyin, ben gelirim oraya.”

“Hayır, senin bebeğin var. Ben seni gelip alırım. Sen bana adresini ver bakalım.” Alexandra pek direnmedi ve adresini verdi, teşekkür ederek telefonunu kapattı. Uyumaya çalışırken, babasının kendisi için aldığı araba geldi aklına. Evden ayrıldıktan sonra ona bile el koyacak kadar kendisine kızgın oluşuna üzüldürken Angelika Hanım’la nereye gideceklerine dair hissettiği merak ağır bastı. Bir süre tahminlerde bulunduktan sonra doktoruna duyduğu güvenle uykuya daldı.

Ertesi sabah henüz güneş doğmadan, Alexandra’yı evinden alan Doktor Angelika, mahzun halinden başına neler geldiğini hemen anladı. Üzerine titrediğini hissettiren bir üslupla hal-hatırını sordu ve ona nereye gitmekte olduklarını açıklamak istedi. Ağzından daha:

“Kilise...” lafı çıkar çıkmaz Alexandra neredeyse panik içinde:

“Hayır, ben oraya gidemem.” dedi.

“Neden?” diye sorunca da günahlarının büyüklüğünden dolayı Tanrı’nın, İsa’nın ve Meryem ananın huzuruna çıkmaya yüzü olmadığını, bunu yapmaya cesareti bulunmadığını söyledi. Angelika Hanım, onun neler hissettiğini çok iyi tahmin ettiğinden, uzun uzadıya izahat yapmak yerine, sadece elini tutmak ve:

“Alexandra, seni anlıyorum ama bana güven. Emin ol sana çok iyi gelecektir.” demekle yetindi. Onu kırmaktan çekinen Alexandra, içine sinmeyerek de olsa gitmeyi kabul etti.

Az sonra Mall’a yakın bir yerde park ettiler ve Doktor Angelika’nın rehberliğinde o civarda bulunan bir kiliseye gittiler. Ortadaki sıralarda boş bir yer bularak oturdular. Az sonra ayinler başladı ve huşuyla yapıldı. Ardından dualar edildi. Nihayet herkesin merak ve heyecanla beklediği an geldi. Orijinal, doğaçlama ve anlaşılır vaazları, etkili hitabetiyle halkın gönlünde taht kurmuş olan Papaz Pierr, cüppesini sürüye sürüye kilisenin bir nevi minberi olan kürsüye geçti ve mikrofon olmadan çıplak sesle cemaati selamladı. Ona göre İsa Mesih, vaazlarını verirken mikrofon kullanmamış, çıplak sesle insanlara hitap etmişti. Onu temsil eden papazlar da öyle davranmalıydı. İsa Mesih’e inananların, her hâliyle ona benzemeleri gerektiğini savunur ve çıplak sesin insanları daha fazla etkilediğini söylerdi. Papaz Pierr’in, etrafına her ne söylerse söylesin, öncelikle kendisinin ona uygun hareket etmesi en önemli özelliği idi. Aslında insanların nezdinde onu etkili kılan da buydu. Etkisinin farkında olmasına

rağmen, alçak gönüllüğü elden bırakmaz, samimiyetiyle bunu pekiştirirdi. Yine o alçak gönüllü tavırları ve insanlara samimi ve doğal gelen sesiyle konuşmaya başladı:

“Hayırlı sabahlar ey inananlar! Hayırlı sabahlar, ey böylesi soğuk bir kış sabahında sıcak yataklarını bırakarak Tanrı babanın huzuruna koşanlar! Hayırlı sabahlar, ey İsa Mesih’in sevgisi etrafında toplananlar; genciyle ihtiyarıyla, zenginiyle, fakiriyle, hastasıyla, sağlıklıısıyla, günahkârı ve sevaplıısıyla o sevgiyle kaynaşanlar! Tanrı baba sizi korusun ve size merhamet etsin! Bu fedakârlığınızın karşılığını versin ve sevginizi sonsuza kadar devam ettirsin!”

“Ameen!” sesleriyle yankılandı bütün bir kilise huşuyla.

“Ben de dahil hepimiz buraya bir ümitle geliyoruz. Günlük sorunlarımızdan, dünyevi meşakkatlerden, iç bunalımlarımızdan kaçıp, Tanrı’nın evine sığınıyor ve onun günahlarımıza rağmen bize merhamet etmesini umuyoruz. Elbette ki bu, takdir edilecek çok insani bir davranıştır. Çünkü insan sıkıştığında, kendisine bir musibet iliştiğinde, çıkmaz bir yola girdiğinde, bütün kapılar yüzüne kapandığında, ona bir çıkış yolu gösterecek, ona sığınak olacak ve teselli verecek bir merci arar kendisine. Bugün dünyanın dört bir yanında milyonlarca insan, bu arayışın neticesinde ya alkolik olmuş, ya uyuşturucu bağımlısı haline gelmiştir. Kimi canavarlaşıp mafyalaşmış ve adam öldürmeyi adeta doğal bir davranış bellemiş; kimi sokaklara düşüp başkasının zevkinin kölesi ve bağımlısı olmak gibi bir bataklığa saplanmış ya da tek çıkış yolu gördüğü intiharı seçmiştir. Keşke onlar da sizin gibi şanslı olabilseydiler! Keşke onlar da sizin gibi Tanrı’ya sığınmayı akıl edebilseydiler! Bu yüzden sizi kutluyor ve tebrik ediyorum! Çünkü siz, Tanrı’ya ve onun evine sığınmışsınız! Çünkü siz, İsa Mesih’e ve bakire annesine inanmışsınız! Bu takdir edilecek ve mükâfatlandırılacak bir davranış değil de nedir? Sizi temin ederim ki, Tanrı yaptıklarınızı görmektedir! Söylediklerinizi işitmektedir! İnanıyorum ki, ondan dilendiğiniz ve umut ettiğiniz merhameti, korumayı ve bağışlanmayı sizden esirgemeyecektir!”

“Ameen!” diye inledi cemaat yalvarırcasına.

“Ey inananlar! Her gün bana insanlar geliyor ve: ‘Efendim ben şu günahı, ben bu suçu işledim diyor; bir bir sayıyor ve ardından: ‘Bu kadar günahım varken Tanrı beni affeder mi?’ diye soruyor. Arkadaşlar! Ben bu sorulardan şunu anlıyorum: İnsanımız maalesef dinini bilmiyor. İsa Mesih’in sevgisinden, şefkatinden ve merhametinden ne yazık ki haberi yok. Onun ne kadar yumuşak huylu olduğunu hiç işitmemiş. Kendisine eziyet edenleri ve hattâ

öldürmek isteyenleri bile affettiğini öğrenememiş. Eğer İsa Mesih'i tanımış olsaydı: 'İsa Mesih bu kadar affediciyse acaba Tanrı ne kadar bağışlayıcı ve merhametlidir?' diye sorar ve günahları yüzünden ümitsizliğe kapılarak Tanrı'dan ve kiliseden uzaklaşmazdı. Eğer okusaydı, bugün en büyük havari olarak bildiğimiz Saint Pierr, yani Aziz Petrus'un hikâyesini de öğrenirdi. Onun, korkusundan nasıl İsa Mesih'i üç kere inkâr ettiğini, fakat daha sonra yanlışını kavrayıp tövbe edince nasıl bağışlandığını ve en büyük havari haline geldiğini, Roma'nın Hristiyanlaşmasında en büyük rolü oynadığını öğrenir ve onun gibi olmaya çalışırdı."

"Aziz Petrus'tan bahsetmişken sizlere şunu sormak istiyorum: Onun işlediği günahtan daha büyük günah ne olabilir ki? İsa Mesih, bir gece vakti Yahudi din adamları tarafından tutuklanıp çarmıha gerilmek üzere yaka paça götürüldüğünde, kendisi olayları uzaktan uzağa takip etmiş ve o gece ona üç farklı yerde rast gelinmiş ve 'İsa Mesih'i tanıyor musun?' diye sorulmuştu. Peki, kendisi ne cevap vermişti? Her üçünde de can korkusuyla: 'Hayır, tanımıyorum.' demişti. Oysaki o akşam beraber yemek yediklerinde Aziz Petrus, İsa Mesih'e: 'Seni çok seviyorum.' diye bağlılığını ilan etmişti. İsa'nın ona en muhtaç olduğu bir anda, onun ona sırt çevirmesi o kadar büyük bir günah ki, belki de Mesih'i öldürmek ancak onun işlediği günahtan daha büyük bir günah olabilirdi. Dönüp tekrar size soruyorum: Bugün burada, aramızda, bu günahtan daha büyük bir günah işleyen var mı?"

Hiç kimseden çıt çıkmadı. Herkes büyük bir merak ve vecd içinde hikâyenin devamını bekliyordu. Alexandra ise sanki onu kast ediyormuşçasına gözlerinin içine bakarak konuşan Papaz Pierr'i daha bir can kulağıyla dinliyordu. Papaz Pierr, cemaatin nabzının istenilen kıvama geldiğini gördüğünden, usta bir hekimin yarayı temizledikten sonra, şifalı merhemi üzerine sürmesi misali esas mesajını vermeye başladı. Sesini alçaltarak ve şefkat tonu vererek hitabetine devam etti:

"Sevgili inananlar! Hepimiz günahkâruz. Hepimizin bir sürü hatası ve yanlış var. Tanrı'nın ve İsa Mesih'in affetmeyeceği hiçbir günah yoktur. Fakat o bağışlanmayı hak edebilmek için bir takım şeyleri yapmamız lazım. Öncelikle günahın ne olduğunu iyi bilmemiz gerekir. Günah, insanla Tanrı'nın arasındaki barışı bozan, onunla ilişkimizi, bağımızı kopartan ve Tanrı'yı üzen İblis'in bir tuzağıdır. İblis, duyguları kullanarak Petrus gibi çok büyük şahsiyetleri de, biz sıradan insanları da bu tuzağa düşürmektedir. Petrus hangi duyguyla İsa'yı inkâr etme tuzağına düşmüştü arkadaşlar? Hiç şüphesiz korku hissiyle... İblis onu: 'İsa'yı tanıyorum dersen seni öldürürler' diye korkutmuş ve inkâra sevk etmişti. Bizim bir sürü

hissimiz vardır. Açlık bir histir, sevgi bir histir, hırs bir histir, açgözlülük bir histir, gurur bir histir, cömertlik bir histir, cimrilik bir histir, şefkat ve merhamet bir histir. Korku da bütün bu insani duygularımız gibi bir duygudur ve o gün İblis, Petrus'un o duygusunu kullanmıştır.”

“Günümüzün dünyasında ise İblis insanımızın en fazla hırs, açgözlülük, cimrilik, bencillik, kibir ve arzu gibi duygularını kullanmakta; esas mecralarından saptırarak Tanrı'yla arasını açmaktadır. Bugün dünyada günahların her çeşidi; adam öldürme, yolsuzluk, soygunculuk, ana babaya saygısızlık, zina, komşunun her şeyine göz dikme, Tanrı'dan başka ilahlar edinme, açlık ve sefaletle neden olma gibi insanlığı temelden sarsan günahlar işlenebiliyorsa, biliniz ki bu, İblis'in demin söylediğim hislerimizi kullanmasına fırsat vermemizdendir. Oysaki bizim dinimizin ‘On Temel Emir’inde saydığım günahların hepsi yasaklanmıştır. Ama üzülererek belirmeliyim ki bütün o günahları en fazla işleyen de yine biz Hristiyanlarız. Bugün, günahın her çeşidinin en fazla işlendiği yer, maalesef Hristiyan âlemidir. Bu yetmiyormuş gibi açgözlülüğümüz ve bencilliğimizin neticesinde, Afrika insanından tutun da Asya'daki bir sürü topluma kadar onların zenginliklerine göz dikiyor, ürettiğimiz teknoloji gücüyle oraları talan ediyor ve dünyayı büsbütün yaşanmaz hâle getiriyoruz. Bunun Hristiyanlıkta yeri var mı sevgili inananlar? Hani nerde kaldı İsa Mesih'in şefkati? Hani nerde kaldı onun sevgisi ve merhameti?”

“İşlediğimiz günahlar yüzünden, Tanrı'nın kıyameti başımıza koparmasını istemiyorsak her bir fert kendinden başlamak üzere bütün insanlığın günahlarından bir an evvel arınması ve Tanrı'yla tekrar barışması lazımdır. Her insan, işlediği günahlardan samimi bir şekilde pişman olacak, Tanrı'ya tövbe edecek, o günahı bir daha işlemeyecek ve günahlarının affı için kefarete ödeyecektir. O kefareti, dünyanın neresinde olursa olsun muhtaç insanların imdadına koşmak, onlara yardım etmek ve hayır işlemektir. Bugün insanlığın ihtiyaç hissettiği en önemli iki şey, şefkat ve adalettir. Hristiyan olsun Müslüman olsun Musevi olsun ya da başka dinden insanlar olsun, günah işleyip Tanrıyı öfkeliendirirken ve dünyayı yaşanmaz hale getirirken biz kalpten inananlara büyük sorumluluk düşüyor. İsa Mesih misali merhametimiz ve adaletimizle herkesin imdadına koşacak, herkesin elinden tutacak ve herkes için yaptığımız iyilikleri, bize merhamet etsin ve bizi huzuruna kabul etsin diye vesile olarak Tanrımıza sunacağız. Kısacası; İblis'e uyanlar, dünyada bozgunculuk çıkarıp onu yaşanmaz hale getirirken biz Tanrı'nın çocukları, yeryüzünü ıslah etmeye ve yaşanır hale getirmeye çalışacağız. Söyleyeceklerim bu kadardır. Sizi sevgiyle selamlıyorum. Tanrı sizi korusun!”

Herkes üzerinde bir hafiflik ve ruhunda bir huzur hissederek çıktı kiliseden, içinden: “Bundan sonra daha iyi bir insan olacağım.” diye geçirerek geleceğe dair umutları artmış bir şekilde evinin yolunu tuttu. Alexandra’nın nezdinde ise Papaz Pierr’in vaazının çok daha derin bir anlamı vardı. O, Tanrı, İsa Mesih ve kilisenin, korktuğu gibi olmadığını anlamıştı. Karanlıklar içindeyken, Papaz Pierr’in ona uzakta olmayan bir ışık göstermiş olmasına şükrediyor, fakat o aydınlık yarına kavuşmanın öyle kolay olmayacağını da biliyordu. Umutlu ve heyecanlıydı. Yüreğinin derinliklerinden: “Tanrı’m! Bana yardımcı olursan bundan sonra daha iyi bir insan olacak ve bütün muhtaçların imdadına koşacağım.” diye sözler vererek, Doktor Angelika’ya kendisine bu çok özel ve değerli günü yaşattığı için minnetle teşekkür etti.

O gün hiç beklemediği başka gelişmelerle de karşılaştı Alexandra. Kiliseden çıktıktan sonra, onu çalıştığı dernekdeki kahvaltıya davet eden Doktor Angelika, derneğin Romanya’nın önde gelen iş adamları, bürokratları ve özel şirketlerdeki yöneticilerden oluşan üyeleriyle tanıştırdı. Kahvaltıdan sonra da ofisine götürdü. Alexandra, yönlendirici levhada okuduklarından Angelika Hanım’ın derneğin başkanı olduğunu anladı. Derneğin ismi “Hayırsever Kardeşler Derneği”ydi. Dünyanın neresinde olursa olsun hayırsever insanları ve yine dünyanın neresinde olursa olsun yardıma muhtaç fakirleri, hastaları, işsizleri ve evsizleri buluşturuyordu. Böylece hayırseverleri iyiliğe sevk ederek, onların ihtiyacı olanlara sahip çıkmalarını temin ederken, muhtaçların da Tanrı tarafından reddedilmeyecek dualarıyla yardımsever iş adamların başarılarına katkıda bulunmalarını sağlıyordu. Derneğin felsefesine göre, yeryüzünden yükselen böylesi bir yardımlaşma manzarası, yaratıcıyı memnun ediyor ve onların hatırına yarattıklarının tamamına merhamet gözüyle bakmasına neden oluyordu. Alexandra’ya derneğin faaliyetlerini detaylarıyla anlatan Doktor Angelika, onun özellikle ilgisini çekeceğini tahmin ettiği bilgileri vermeyi de ihmal etmedi:

“Alexandra, hayırsever insanlar sadece zenginler değildir. Ya da şöyle ifade edeyim: İnsan sadece parasıyla hayır işlemez kızım. Derneğin Afrika’da, Hindistan’da, Amerika’da ve dünyanın her tarafında şubeleri var. Bu şubeleri vasıtasıyla okullar, hastaneler, klinikler, bakım evleri, öğrenci yurtları açıyor, birçok sosyal yardım projelerini hayata geçiriyor. Bugün dünyanın her yerinde faaliyet gösteren bu küresel organizasyonda yüzlerce, hattâ binlerce doktor, hemşire, öğretmen, papaz, rahibe ve öğrenci gönüllü olarak çalışıyor. Bu fedakâr insanlar, zamanlarını vererek ve bedenlerini kullanarak hayır işliyorlar. Bu sayede on binlerce

muhtaç, fakir, hasta, evsiz ve işsiz insana ulaşıyor, onlara yardım eli uzatılıyor.” Çok etkilenen Alexandra:

“Angelika Hanım, ben de o gönüllülerden birisi olmak istiyorum.” dedi mahcupça.

“Alexandra, sen önce bana kendinden bahset. Dün gece sesin iyi değildi. Senin için endişelendim. Yoksa yolunda gitmeyen şeyler mi var?” Alexandra, bu soru karşısında derin bir soluk alarak içinde bulunduğu durumu detaylarıyla ona anlattı. Angelika Hanım şefkatli sesiyle sordu:

“Sen tıp okuyordun değil mi?”

“Evet.”

“Peki, ne zaman okulunu bitireceksin?”

“Bu yıl Angelika Hanım.”

“O zaman sana öncelikle bir iş bulalım, gönüllü çalışma meselesini daha sonra düşünerüz. Her şeyden önce hamilelik süreni rahat geçireceğin, sağlıklı doğum yapacağın bir çalışma ortamının olmalı. Tıp okuduğuna göre, benim çalıştığım hastanede sana uygun bir iş bakayım bu hafta.” Sevincinden kelimeleri zor bir araya getiren Alexandra:

“Çok teşekkür ederim Angelika Hanım. Çok iyi bir insansınız. Sizi bana Tanrı gönderdi.” dedi ağlamaklı bir sesle.

“Tamam Alexandra. Hafta içerisinde seni bilgilendireceğim, olur mu?”

“Tamam efendim.” Alexandra, minnetle tekrar tekrar teşekkür etti ve onu daha fazla meşgul etmemesi gerektiğini düşünerek müsaade istedi. Dernek binasından artık güvende olduğu hissiyle çıktı. Montunun cebindeki elini karnının üzerinde gezdirmek suretiyle sevincini bebeğiyle paylaştı. Kendisine sahip çıkan Doktor Angelika’nın, tıpkı ismi gibi bir melek olduğuna gönülden inanarak, bulacağı işte çok çalışacağına ve onu asla utandırmayacağına içinden ahitler vererek evine geldi ve büyük umutlarla ondan gelecek müjdeli haberi beklemeye koyuldu.

Hafta boyunca heyecan, endişe ve sabırsızlık içinde Angelika Hanım’dan olumlu bir yanıt almayı umdu durdu. Her bir gün ona bir aymış gibi geldi. Maddi manevi artık “ölmek ya da dirilmek” noktasına geldiğinin farkındaydı. Perşembe akşamına kadar haber alamadığından dolayı umutları korkuya dönüşmüşken Doktor Angelika, Cuma günü akşama doğru aradı ve haberi verdi. Hastanenin doğum ve çocuk servisinde çalışacağını duyan Alexandra, ölmek ya

da dirilmek seçenekleriyle karşı karşıya kalmışken ona, dirilme şansını veren Tanrı'ya içinden sonsuz teşekkürlerini ilettili. Nasıl kendisine bu şansın tanınmasına vesile olunmuşsa kendisinin de ölüm dirim noktasına gelmiş insanlar uğrunda koşturacağına yeminler ederek uzun zamandır ilk kez huzura erdi.

Hastanedeki çalışmaya başladıktan sonra işine dört elle sarılıp, zamanının büyük bir kısmını çok sevdiği çocukların hizmetine adadı. Onların sevinciyle sevindi, üzüntüleri ve acılarıyla dertlendi, sağlıkları için yorulma ve usanma bilmeden koşturdu. Her bir çocuğun gözlerinde, âdeta kendisinin doğacak bebeğinin masumiyetini görerek daha bebeği doğmadan annelik duygusunun lezzetini tattı. Bu his ona, hem daha fazla çalışma azmi verdi hem de an be an içindeki şefkat ve merhamet duygularını arttırdı.

Böylece kaderinin, onu gelecekte üstleneceği role hazırladığının farkında olmadan yoğun ve hızlı bir tempo içinde, gündüzlerini çocuklarla uğraşarak; gecelerini kaybettiği zamanı telafi etmek ve okulunu bitirebilmek için geç saatlere kadar derslerine çalışarak geçirdi. Hafta sonları ise derneğin faaliyetlerine katıldı; cumartesi ve pazar günleri boyunca Romanya'nın her tarafında muhtaç insanlara götürülen yardım kampanyalarında, hamile olduğuna bakmaksızın bizzat emek verdi. Onunla da kalmadı, aldığı maaştan kendi zaruri ihtiyaçlarını karşılayacak meblağı ayırıp, geri kalan tutarın tamamını fakirlere bağışladı. Zaman zaman, yardım kampanyalarına katılmaları için ikna etmek amacıyla zengin insanları ziyaret etti. İnsanlığını henüz yitirmemiş kimileri, onun samimiyetinin farkına varıp bir takım yardımlarda bulundular; bazı katı yürekli ve merhametsiz para babaları ise tersleyip hakaret edercesine işine gücüne bakmasını söyleyerek kovmaktan beter ettiler. Karşılaştığı bu hoyratlıklar karşısında yılmadı, bilakis küçük de olsa elde ettiği bağışlara, muhtaçlar adına çocuk gibi sevindi. Yardım etmekten yardım toplamaya ve dağıtmaya kadar olan süreçte, Hz. İsa'nın: "Ne mutlu yumuşak huylulara, onlar yeryüzünü miras alacaklar." ve "Ne mutlu merhametli olanlara, onlar yakında merhamet bulacaklar." sözlerini kendine rehber kabul etti. Güç aldığı bu müjdelerden bihaber yaşayan insanların, hakikati idrak edebilmeleri için her vesileyle dua etti, herkese karşı yüreği merhametle doldu taşı. İnsanlardan yardım talep ederken karşılaştığı o ekşi ve soğuk yüzler, Hz. İsa'nın insanlara ilahi mesajı iletirken aldığı tepkileri, işittiği hakaretleri ve sonunda insanlık uğruna hayatını feda etmeyi nasıl göze aldığını hatırlattığından, ona olan inancının ve minnetinin daha da arttığını hissetti. Onun ruhaniyetinden aldığı azimle, artık hayatta karşılaşacağı sorunların tümünü yenebileceğine ve insanları manevi olarak diriltme misyonunu üstlenmişken, rehberi Mesih gibi hayatını ortaya koymadan bir başarı elde edemeyeceğine iliklerine kadar iman etti. Ancak bu imanın gereği

ve sonucu olan hizmetleriyle, Tanrı'nın huzuruna çıkabileceğini umut etti. Bu imanla diriltmek için mücadele verdi; maziden gelen acılarına tahammül edip geleceğe aydınlık gözlerle bakabildi.

Hastane, dernek ve üniversite üçgeninde bu şekilde mekik dokurken günler, haftalar ve aylar birbirini izledi. Doğum yapacağı güne kadar hastanede çalışmaya devam ettiğinden, işe geldiği günün sabahında sancıları tuttu. Yanındaki çalışma arkadaşları hemen müdahalede bulunarak onu doğum servisine kaldırdılar. Alexandra, birkaç saat içinde normal doğumla bir kız bebek dünyaya getirdi. Onu kucağına alıp koklarken yaşadığı mahzun mutluluğun, geçmişte çektiği bütün acılara değdiğini anladı. Mutluluğunu bebeğinin babasıyla, ailesiyle ve arkadaşlarıyla paylaşamadığı için kendini eksik hissederek buruk bir sevinçle gözyaşları döktü. Bütün o karmaşık hislerin içerisinde keşfettiği bir duyguyla yetindi: Mazlum ve mağdur olmanın içerisinde, kendine has manevi bir lezzet ve güç vardı ve o masum bebeğinin meleksi yüzüne bakarken o lezzeti tadıyordu. Daha sonra yavrusunun ismini, Lale'nin ölümünde payı olduğunun hissiyle vicdanını son bir kez arındırmak ve hayat yolculuğunda mazarisini hiç unutmamak amacıyla “Tulip” koydu.

Lohusalık döneminde, en büyük yardımcısı ve destekçisi yine Doktor Angelika oldu. İki ay içerisinde vazifesine dönen Alexandra, iş ve sosyal hayatına kaldığı yerden tüm hızıyla devam etti. Zaman onun için hızla akıp giderken Tulip günbegün, aybeay büyüyüp gelişti ve onu görenlerin nazarında tomurcuk açmakta olan bir çiçek haline geldi. Bir yaşına bastığında ise masmavi gözleri, altın sarısı saçları, yuvarlak yüzü ve pamuksu teniyle tıpkı annesine benzedi. Alexandra'ya gelince o, çenesindeki gamzesini ve gülümseyişini seyrettikçe onun kime benzediğini bir tek kendisi bildi. Tulip, hastanede büyümekte olduğu için sevimliliğiyle personelin ilgi odağı haline gelmişti. O ilgiden dolayı birinci yaş günü kutlamasında, hastanenin baştabibinden hizmetlisine, doktorundan hemşiresine kadar birçok kişi onu ve annesini yalnız bırakmadı ve iş yerinde dillere destan bir kutlama töreni hazırlandı.

Tulip'in doğum günü olan 2 Temmuz'un, Alexandra için bambaşka bir anlamı daha vardı. O gün, babasının da doğum günüydü. Ayrıca Alexandra, bir gün öncesinde en son sınavını vermişti ve mezuniyetinin ona yepyeni kapılar açacağını hissedebildiğinden farklı bir heyecan içindeydi. Nitekim okulunu bitirdiğini bilen Baştabip, Tulip'in yaş günü kutlamasından hemen sonra, onu yanına çağırdı. O güne kadar verdiği hizmetlerin hem hastane yönetimi hem de hasta velileri tarafından çok ama çok takdir edildiğini, dolayısıyla kurum adına büyük bir teşekkürü hak ettiğini ifade etti ve artık meslek hayatına yönetici olarak

değil de, branşına uygun bir şekilde dâhiliye hekimi olarak devam edeceğinin müjdesini verdi. Elde ettiği başarıdan dolayı mutluluğu oranında da hüzünlüydü. Ne işindeki ilerlemenin ne de anne olmanın sevincini paylaşabilmişti ailesiyle.

Yeni görevine insanların dertlerine derman, hastalıklarına şifa ve umut kapısı görülecek olmanın derin vakarı içinde, gönlünden Tanrıya şükran ve minnetlerini sunarak ona ve kullarına layık bir doktor olacağına söz vererek başladı. Hastalarını hep güler yüzle, sıcak bir tebessümle, tatlı ve yumuşak bir dille karşıladı. Onlarla yakından alâkadar olup fiziki hastalıklarının yanında şahsi sorunlarıyla da ilgilendi. Bir yandan bedensel rahatsızlıklarına çare bulmaya çalışırken, öbür yandan onlara bildiği kadarıyla psikolojik destek vermeyi ihmal etmedi. Bu yaklaşımı, hastaların o güne kadar ülkelerinde pek karşılaşmadıkları bir tedavi tarzıydı. Özellikle komünist sistemde yetişmiş asık suratlı memurlardan ve bilumum resmi kimlikli şahıslardan illallah etmiş olan insanlar ve çoluk çocuğu tarafından bile itilip kalkılmış, hayatlarında tatlı ve yumuşak bir söz duymaya hasret kalmış yaşlı hastalar üzerinde, bu tutumu etkisini gösterdi ve zamanla muayenehanesi cazibe merkezi hâline geldi.

Öte yandan bazı şeyler eksik de olsa onun hayatını düzene sokmayı başardığı günlerde, baba ocağında tam tersi gelişmeler yaşanıyordu. Robert Bey, kızı evden ayrıldıktan bir süre sonra beklemediği şekilde bozulan ticaretinin derdine düştüğü ve tüm himmetini işini doğrultmaya adanmış için onu düşünecek, ona acıyacak durumda değildi. İş hayatında çektiği sıkıntı ve stres yüzünden sağlığını da kaybetmeye başlamış, başına ne dertler açıldıysa, Alexandra'nın günahlarından dolayı açıldığını ileri sürerek, kızını terbiye edemediği için kınadığı Geta Hanım'la hemen hemen her akşam tartışır hale gelmişti. “Yanına gittiğini veya onunla görüştüğünü duyarsam çok kötü olur!” tehdidiyle de yasağını koyduğu için, gidecek bir yeri olmayan Geta Hanım, onun karşısında asla Alexandra'yı savunmadığı gibi, gizli de olsa kızıyla iletişim kurmaya teşebbüs dahi edememişti. Bununla birlikte kızının hayatında neler olup bittiğini gizliden gizliye takip ettiğinden, onun doğum yaptığını öğrendiği zaman, o günlerinde yanında olmayı çok istemiş ama kocasının korkusundan gitmeye cesaret edememişti. Ama uzaktan uzağa gözyaşları içinde onu izlemekten de geri kalmıyordu. Baba evinde artık huzur bulamayan Markus ise, ayrı eve çıkıp kendi kariyerinin ve geleceğinin peşinden koşmaya başladı ve zamanla ailesini nerdeyse hayatından tamamen çıkardı.

Umut ve Azim

Kapkaranlık bir gece düşün ki sen yolda kalmışsın!
Işığın da azığın da yok ve herkesten uzaktasın!

Sapmışsın yanlış bir yola, ne gelir elden kayıpsın!
Teselli edecek bir yoldaşın da yok, yapayalnızsın!

Korku ve endişe bütün bir benliğini kaplamış!
Sert rüzgâr, tipiği yüzüne savurmaya başlamış!

Kurt ulumaları her yanda yankılanırken!
Kendi nefesini ensende hissetmeye başlamışken!

Şartlar aleyhinde birleşip savaş açmışken!
Bütün geleceğin çepeçevre kuşatılmışken!

İradeni ve azmini bırakıp teslim mi olacaksın?
Yaşlı anana, hasta babana kimler baksın?

Kalk yürü! Koş ve mücadele et ölesiye!
Ölüm de öldürmez yoksa seni, korkaksın diye!

Öleyim de kurtulayım diye ümitsizliğe kapılmayasın!
Çekersin bir de üstüne gazabını yüce Hakkın!

Şartlara hükmü geçendir o, ferah tut kalbini!
Kaybedenler ancak Allah'ın rahmetinden keser ümidini!

Soğukmuş, karanlıkmiş, pes etme, sabret!
Sevdiklerinin gözlerindeki mutluluğu hayal et!

Ellerin donmuş, ayaklarını hissetmiyorsun, unut!
Bak şimdiden sana gülümsemeye başlamış umut!

Azmettikçe, verdikçe iradenin hakkını!
İnan bana kucaklayacaksın aydınlık yarını!

Yürüdükçe, mücadele ettikçe ilahi inayet yetişecek!
Herkes seni bekliyor, ellerinde bir demet çiçek!

İstanbul, 1 Ağustos 2011

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

NEFS-İ MUTMAİNE - NEFS-İ RADİYE

“Allah şöyle der: Ey huzura ermiş olan nefis! Sen O'ndan razı, O da senden razı olarak Rabb'ine dön! İyi kullarımın arasına dahil ol! Cennetime gir!” (Fecr Suresi, 27-30. ayetler)

“İyilik edin. Şüphesiz Allah, iyilik edenleri sever.”*

Süleyman, ancak Allah’a iman ve salih amelle kurtuluşa erebileceğini keşfettikten sonra zamanla dünyası aydınlandı, kendisiyle barışıp uzletti terk etti. Bununla birlikte, eğer acı çekmeyi bırakırsa, kızıyla karısının onu asla affetmeyecekleri, sonsuza kadar kırgın ve dargın kalacakları hissiyle yarasının kabuk tutmasına asla müsaade etmedi. O günlerde sadece kendi gibi keder içinde olanlar, kendi gibi ıstıraptan kıvrananlar arasında rahat etti. Nerede bir gamlı, nerede bir matemli varsa arayıp bulmak, derdine ortak olmak onda marazi bir hal aldı. Bir süre sonra da muhtaçların sadece dertlerini paylaşmakla değil, onlara derman olduğu nispette affa lâyık görülebileceğini düşünmeye başladı. Ruhen ve bedenlen bu merhaleye ulaşınca da, zor da olsa tekrar içtimai ve ticari hayatına geri dönme kararı aldı.

Türkiye’ye dönmeyi aklından bile geçirmediği gibi, eski sektöründe çalışmayı da istemiyordu. Nasıl ve ne şekilde bir iş yapabileceğini araştırdığı o günlerde, yine yardımına yetişen vefakâr dostu Ebubekir oldu. Onun maddi ve manevi desteğiyle bir işyeri açtı ve

Türkiye - Nijer arasında gıda ticaretine başladı. Dünyanın çok geniş bir tarla olduğu varsayımından yola çıkarak: “Hele içinde bulunduğum Afrika, çok bakir ve çok büyük. Elimi çabuk tutmalı, bu tarlaya mümkün olduğunca en verimli ürünü yetiştirecek tohumu ekip bir an evvel hasada başlamalıyım.” düşüncesiyle gece gündüz çalıştı.

Ancak çok parayı daha iyi yaşamak, karnı tok sırtı pek, bir eli yağda bir eli balda, hayattan daha fazla zevk ve lezzet almak ya da hiç ölmeyecekmiş gibi sermaye niyetine istiflemek için istemiyordu artık. Anlamlı ve ulvi bir mefkûre uğruna yaptığı ticaret ve o yolla kazanacağı para bir amaç değil, araç haline gelmişti gözünde. Bu yüzden, işe başladığı günden itibaren kazandığı her meblağı işini döndürmek ve büyütmek, muhtaç insanlara yardım etmek, eğitim ve sağlık kurumları inşasına sarf etmek üzere üçe böldü. Şahsına gelince, kazancının çok iyi olmasına rağmen, oturduğu evi terk etmediği, yaşam standartlarında hiçbir değişiklik yapmadığı için fazla paraya ihtiyacı yoktu. İş için ayırdığı miktardan aldığı küçük bir payın, şahsî harcamalarına yetmesi bir yana, çoğunu yine etrafındaki muhtaç insanlara harcıyordu.

Eline geçen ilk meblağ ile, kurban kumanyalarının dağıtımı için gitmiş olduğu köyde tanıdığı yaşlı hasta Younusa’nın ameliyatını yaptırmış, iki keçi satın alıp onlara hediye

*Bakara Suresi, 195. ayet

etmişti. Ardından yetim çocuklarıyla bir başına kalmış olan Halime Hanım’ı da, söz verdiği gibi yalnız bırakmadı. Ebubekir’in vasıtasıyla Niamey’deki özel bir Kolejde bir iş ayarladı, okuma çağında olan yetim yavrularının okul masraflarının bir kısmını üstlenerek orada okumalarını sağladı. Aynı köyün, daha sonra ki ziyaretlerinde çok büyük su sorunlarının olduğuna şahit olduğu için, o ihtiyaçlarını giderecek birkaç kuyu açtırdı ve hizmetlerine sundu. Kendi aralarında toplanıp ona başvuran köylülerin hepsini anlayışla karşıladı, hiçbirini geri çevirmedi.

İki yıl içinde, Nijer’de yaklaşık elli köye su, muhtaç ailelere erzak ve hiçbir şeyi olmayanlara da geçimini temin edecek keçi ve inek desteği olmak üzere, imkanları nispetinde yardım götürdü. Aynı zamanda, bir okul ve bir polikliniğin temellerinin atılmasına önayak oldu. Yaptığı yardımlar kısa sürede, başta Niamey olmak üzere bütün Nijer’de konuşulmaya başladı. Fakruzaruret içinde bulunan halkın çoğunluğu, o yardımların kendilerine de ulaşmasını umut ediyor ve bu lütuf ve inayet sahibi insanın kim olduğunu çok merak ediyordu. Halkla aynı hisleri paylaşan Niamey’in önde gelen iş adamları ve siyasetçileri de, onunla tanışmak için girişimlerde bulunuyorlardı. Fakat o, sürdürdüğü sade hayatına kimsenin muttali

olmasını istemediğinden bundan kaçınıyor, iş ortamında yalnız müşterileriyle muhatap oluyordu. Özel hayatındaysa Ebubekir, Balıkçı Kalu ve tanışık hâle geldiği Hayırsever Kardeşler Derneği Niamey Başkanı Samuel Bey dışında görüştüğü hemen hemen hiç kimse yoktu. Süleyman, Samuel Bey'in başkanı olduğu derneğin özellikle hastalara, evsizlere ve yaşlılara yardım ettiğini görüyor ve faaliyetlerini takdir ediyor; aynı şekilde Samuel Bey de onun tek başına yaptığı hizmetlere şahit oluyor ve ona sürekli manevi desteklerini iletliyordu. Aralarında alabildiğine saygı, hoşgörü ve anlayış vardı. Her bir araya geldiklerinde birbirlerine hayırda yarıştıklarını hatırlatıyor ve sömürgecilere karşı birlik olmaları gerektiğini vurguluyorlardı. Samuel Bey son görüşmelerinde, Süleyman'ı ne kadar takdir ettiğini şu sözlerle dile getirmişti:

“Süleyman Bey, Nijer'i ihya etmeye çalışan bir Muhammedî ruh, Nijer'i sömüren cani ruhlu bir Fransız İsevi'sinden çok daha sevimlidir benim için!” Süleyman, onun bu içten açıklamasına karşılık, Mekke'den ayrılmak zorunda kalıp Habeşistan'a göç etmiş ilk Müslümanlara, ülkesinde yurt veren Kral Necaşi'nin bir Hristiyan olduğunu; müşriklerin bütün baskısına rağmen, onlara sahip çıkıp geri göndermediğini anlattı.

Süleyman bu konuşmanın üzerinden çok geçmeden Samuel Bey'e, Nijerya'nın Hristiyan nüfusunun yoğunlukta olduğunu bildiği Lagos şehrinde, birlikte bir yardım kampanyası düzenlemeleri için teklif götürdü. Samuel Bey'in kabul etmesi üzerine ortaklaşa bir sağlık taraması yaptırılmasına karar verdiler. Hazırlıklara başlandı ve Samuel Bey, iki ay gibi bir süre içinde, Avrupa'dan beş doktor ve beş hemşireden oluşan gönüllü bir sağlık ekibinin gerekli bütün tıbbi alet edevatıyla birlikte Lagos'a gelmesini temin etti. Böylece sağlık ekibinin, Nijerya'da kaldığı bir aylık zaman dilimi içinde hem Lagos'ta hem civardaki köylerde yüzlerce kişi sağlık taramasından geçirildi ve onlarca kişi, uygun ortamlar ayarlanarak ameliyat edildi. Süleyman, doktorların gelişinden gidişine kadar yol giderleri dâhil, konaklamalarından günlük harcamalarına, kullanılan ilaçlardan medikal araç gereçlere kadar bütün masraflarını, kısacası organizasyon maliyetinin tümünü karşıladı. Hem doktor ekibiyle hem bazı hastalarla bizzat ilgilenmek üzere Lagos'a iki kere gidip geldi ve bu vesileyle Nijerya'nın ticarî potansiyelini tekrar keşfetti.

Lagos'u ilk kez, tekstil sektöründe çalıştığı ilk yıllarda görmüştü ve ne kadar dinamik bir şehir olduğu hakkında o zamanlardan bir fikri vardı. Nijerya, yaklaşık yüz yetmiş milyon nüfusuyla, Afrika'nın en büyük ülkesiydi. Petrol başta olmak üzere birçok yer altı ve yerüstü zenginliklerine sahipti ve bu da ticari gelişimi açısından birçok fırsat barındırması demekti.

Ancak o tarihlerde, güvenlik nedenlerinden dolayı Lagos yerine, Nijerya'nın kuzey eyaletlerinin ticari merkezi sayılan Kano'ya yönelmişti. Lagos'a nispeten çok daha güvenli bulunan Kano'da bir tüccar edinmiş, her ne kadar Ebubekir'le olduğu gibi dostluk kuramasa da piyasaya onunla girmişti. Nijerya'yı tekrar görünce, inzivaya çekildiği süreçte hafızasının derinliklerinde saklı kalmış bu bilgiler su yüzüne çıktı ve kafasında her şey netleşti. Nijerya'nın ticari potansiyelini değerlendirecek, burada yatırım yapacak, ticari olarak büyüyecek ve elde ettiği imkânlarla bütün Afrika'ya açılacaktı. Nijer üzerinden gerçekleşmesi mümkün olmayan "Ne kadar imkân, o kadar insan!" diye formüle ettiği hayalini, Nijerya'da hayata geçirecekti.

Nijerya'ya yatırım kararı aldığı sıralarda, Nijer'deki ticari hayatının ikinci yılını bitirmiş, üçüncü yılın hazırlığı içindeydi. Hemen hemen Afrika'nın tümünde olduğu gibi, Nijer ve Nijerya'da da gıda dâhil bütün sektörlerin en verimli sezonları, ramazan ve hac mevsimleriydi. İkisi de geçtiği için ticaretin yavaşladığı döneme girilmiş olması, ona açacağı işyerini yeni sezona yetiştirme şansı tanıdı. Derhal harekete geçerek öncelikle, hem fikrini almak hem de birlikte çalışmak imkânı olup olmadığını araştırmak üzere Kano'ya gidip eskiden birlikte çalıştığı tüccar Nasidi'yle görüşmeye karar verdi. Yaptıkları görüşmede onun iş yerini kaybetme noktasına geldiğini ve çok çaresiz bir duruma düştüğünü öğrendi. Uzun bir tefekkürden sonra, Nijerya'da yapmayı planladığı işi ona anlattı. Her işini şeffaf ve düzgün yapmaya özen gösterdiğinden şartlarını ilk başta belirterek birlikte çalışmayı teklif etti. Ticari olarak hiçbir çıkışı kalmadığını iyi bilen Nasidi, Süleyman'ın bu teklifini Allah'ın bir lütfu olarak gördüğünden hemen mutabakata vardılar. Nasidi, zaten atıl bulunan kendi iş yerini kapatacak, aylık ücret ve primle çalışacaktı. Ülkeyi ve çalışma hayatını iyi bilen bir insanla yola çıktığını düşünen Süleyman, bütün imkânlarını seferber etti ve Kano'da çok büyük ve çok modern bir iş yeri açmak üzere harekete geçti. Normalde bir yıldan aşağı bitirilmesi mümkün görülmeyen inşaatı ve binanın donanımını, Nijer Nijerya arasında mekik dokuyarak sekiz ayda tamamladı.

Bu çileli süre zarfında Ebubekir, vefası ve güvenirliliğiyle yine onun imdadına koştu ve Süleyman Nijerya'da uğraş verirken o, Niamey'deki işyerine kendininmiş gibi göz kulak oldu. Aslında sadece Süleyman'a karşı değil, karakterinde âdeta temayüz etmiş olan vefa ve sadakat vasıflarıyla, çevresindeki herkese güven telkin eden bir insandı Ebubekir. Nijer'de, ister iş çevresinde olsun ister oturduğu muhitte, ticari ya da içtimai bir sorun patlak verdiğinde, çözüm için akla ilk o gelirdi. Hakemliğine başvurulduğunda onun asla kimseyi kayırmayacağı, karşısında kim olursa olsun her zaman hakkı söyleyeceği çok iyi bilinirdi.

İnsanlar nezdinde böylesi bir güveni elde etmek, tabii ki hiç kolay değildi. Hele Nijer’de! Devlet kanunlarının pek itibar görmediği, kabile ve aşiret törelerinin kanun kabul edildiği, meselelerin hakkaniyet üzerine değil de, hısım akraba ve menfaat ilişkilerine binaen çözüldüğü Nijer toplumunda, her hâlükârda hakkı söyleyebilmek, hem cesaret hem de doğrulukta timsal kabul edilmeyi gerektirirdi. Bu iki haslete sahip olabilen bir insan, kabile âdetlerinin yürüdüğü bu gibi ortamlarda bir bakıma *hayat* demekti. Ebubekir de vefasıyla, sadakatiyle, doğruluğuyla, dürüstlüğüyle ve cesaretiyle etrafına âdeta hayat veren nadir insanlardan biriydi. “*İnsan ismiyle müsemmadır.*” derler, tanıyanlar da onu İslam tarihine sadakat ve vefanın sembolü olarak geçen ve bu yüzden “Sıddık” yani “doğrucu” lakabıyla anılan Hz. Ebubekir’e benzetirlerdi. Zaten Ebubekir de çocukluğundan itibaren: “Madem adımlı böylesine mübarek bir zattan almışım, ben de onun gibi sadık ve vefalı olmalıyım.” düşüncesini kendine şiar edinmiş ve ona uygun yaşamayı başarabilmişti.

Ebubekir’in bu özelliklerini çok iyi bilen Süleyman, Nijerya’ya taşınırken ondan gördüğü dostluğu da dikkate alarak, Nijer’deki işyerine bedelsiz ortak edip yönetimini ona devretmeye karar verdi. Ebubekir, bu şartlarda bir ortaklığı ilk başta reddettiysede, hem Süleyman’ın ısrarları hem iş hacminin ölmemesi gerektiği mülahazasıyla kabul etti. Ancak bir şartı vardı: Alacağı hissenin değerini karşılamamakla birlikte, elinde olan parayı ona takdim edecek, Süleyman da o meblağı fakirlere harcayacaktı. Süleyman onu kırmadı ve Ebubekir’in verdiği parayı kuruşuna kadar onun ismiyle tamamen fakir öğrencilere bağışladı.

Nijerya’da, uzun vadeli düşünerek kurduğu yaklaşık on bin metrekarelik kapalı alana sahip olan lojistik merkezinin içini, metalden yapılmış modern raflarla teçhiz etti ve yağ, un, makarna, salça, kuru gıdalar olmak üzere satmayı düşündüğü ürün grupları adedince beş bölüme ayırdı. Süreç içerisinde yaptığı pazar araştırmasına göre, Nijeryalıların en fazla bu ürünleri tükettiğini ve çoğunu ithal ettiğini tespit ettiğinden, sadece onların pazarlanmasına ve satışına odaklanmayı planlamıştı. Pazarda birçok ithalatçı bulunmasına rağmen, çoğunun modern bir lojistik merkeze ve profesyonel bir dağıtım ağına sahip olmadığını gözlemlemiş ve bu durumu, pazara girebilmek için bir fırsat bellemiştir. Lojistik merkezinin hemen önüne iki katlı bir akıllı yönetim binası inşa ettirdi ve onu bilgisayar ağıyla donattı. Yine inşaat devam ederken kızının ismi Lale’nin Hausa’da karşılığı olan “Tulip” kelimesini marka olarak seçmiş ve tasarımlarını yaptırmıştı. Bu marka ve amblemi dağıtım için satın aldığı kamyonetlere de bastırıldığı için, yeni bir firmanın varlığı kısa sürede bütün Nijer’de duyulmuştu.

Kuruluş aşamasında Nasidi, ister malzeme tedariki, ister bürokratik işlemler sırasında olsun Süleyman'ın güvenini kazanıp onun nezdinde güçlü bir konum elde etmiş, dolayısıyla da yönetici koltuğuna aday hale gelmişti. Haddizatında çok hırslı, zeki ve yetenekli bir insandı. İş hayatında başarının şartı olan bu üç haslet, Nasidi'de kaybetmenin anahtarı olmuş; hırsını kontrol edemeyince ticarete iyi yerlere gelmesine pek yetmemişti. Süleyman, onunla çalışmaya ve zaman harcamaya başladıktan sonra, tavırlarındaki ve bakışlarındaki hırsı görerek kısmen tedirgin olmuşsa da, “Kaybettiklerini kazanmak için hırslı davranıyordur.” düşüncesinin etkisiyle şahit olduğu yeteneğine, zekâsına ve çalışkanlığına yatırım yapmaktan kaçınmamıştı. Nasidi de onun yanılmadığını kanıtlarcasına şirketin kuruluş süresine paralel şekilde satış, dağıtım, sevkiyat ve muhasebe ekipleri oluşturmuş ve hareket etmeye hazır hale getirmişti. Faaliyete geçebilecekleri tarihin, piyasanın tam da en yoğun olduğu Ramazan sezonuna denk geleceğini hesap eden Süleyman ise daha işyerinin inşaatına yeni girişmişken siparişlerini vermiş, ürünlerin sevkiyatını tamamlayıp geçici deposuna çekirtmiş, kendi iş yeri hazır olunca da oraya naklettirerek sezona tam hazırlıklı olarak girmişti.

Böylece *Bismillah* deyip işe koyulur koyulmaz kendisi başta olmak üzere Nasidi ve satış ekibi, yoğun bir satış ve pazarlama faaliyetine giriştiler. Kimi zaman, ülkenin farklı yerlerinden davet edilen gıda tüccarlarına, modern işyerlerinin tanıtımını yaparak stokta bulunan kaliteli ve uygun fiyatlı ürünlerini sundular; firmanın ne kadar güçlü ve profesyonel olduğunu, gelecekteki planlarını anlatıp iş birlikteliği önerdiler. Kimi zamansa, numunelerle başka şehirlere gidildi ve hem müşteri hem distribütör bulunmaya uğraşıldı. Sahip oldukları tesisin genişliği, temizliği ve düzenliliği, âdeta *cennet-i âlâ* hâline getirilen bahçesi, ürünlerinin kalitesi ve uygun fiyatı, Süleyman'ın eğitmesiyle belli bir kıvama gelmiş olan satış ekibinin ziyarete gelen müşterilere gösterdiği ilgiyle birleşince şirket, yeni kurulmuş bulunmasına rağmen tüccarların üzerinde çok olumlu bir etki bıraktı. Tüketim endeksinin en hızlı seyrettiği mevsime girilmiş olması ise işlerini daha da kolaylaştırdı. Dört- beş ay içerisinde ummadıkları bir başarı elde ettiler. İlk partide gelen elli konteyneri sattılar ve ikinci partiye başladılar. Yaratanın: “*Mallarını Allah yolunda infak eden, sonra verdiklerinin arkasından başa kakmayı, gönül incitmeyi reva görmeyen kimseler, Rableri katında onların ecirleri vardır. Allah her şeyi kuşatandır, her şeyi en iyi şekilde bilendir.*”^{*} hükmünü kendine düstur edinmiş olan Süleyman, sonuçlardan çok memnundu. Bu hızla büyümeye devam etmeleri durumunda, bütün Afrika'ya hizmet götürme hayallerinin gerçekleşeceğini görerek yaratıcısına sürekli şükrettiği gibi, şükür borcu olarak da ramazan ve hac mevsimi boyunca yüzlerce erzak kumanyası hazırladı ve Kano içerisindeki muhtaç insanlara dağıttı.

Zeynel Abidin ve Noel Baba

Böylece Nijerya’da Süleyman için yepyeni bir yaşam başladı. Gündüzleri işiyle akşamlarıysa gecenin geç saatlerine kadar oturduğu mahallenin sorunlarıyla uğraşarak dopdolu geçiyordu zamanı. Nijerya’da temelli ikamet etmeye karar verdiğinde, Kano’nun en fakir insanların nerede oturduklarını araştırmış ve onların mahallesinde, Niamey’deki evini

*Bakara Suresi, 262. ayet

aratmayacak basitlikte bir ev kiralamıştı. Mahalle Müslüman ve Hristiyan ahalinin iç içe yaşadığı karmaşık bir nüfusa sahipti. Evine yerleşir yerleşmez, derme çatma bakkaliyenin sahibiyle tanışmış ve ahbablığını geliştirerek, zaman içinde mahalle hakkında ondan aldığı bilgilerle en muhtaç aileleri belirlemiş ve derhal yardımlarına başlamıştı. Her akşam işyerinden dönerken her biri otuz kilodan ağır erzak çuvallarını arabasına koyuyor, evinde geç saatlere kadar bekliyor, herkesin uyuduğuna kanaat getirince de dışarı çıkıp her bir ihtiyaç sahibinin kapısının önüne, erzakla dolu çuvallardan birisini bırakıyordu. Bir süre sonra, hiç beklemedikleri ve ilahi bir lütuf olarak gördükleri bu yardımları yapan kişiyi, mahallenin Müslüman ahalisi “Zeynel Abidin” adıyla anar oldu. Daha çuvallar ilk kapıya bırakıldığında, böylesi bir sürpriz, Hristiyanlar nezdinde Noel Baba’yı çağrıştırırken Müslümanların hemen hemen hepsine, büyüklerinden dinledikleri nesilden nesile aktarılmış Zeynel Abidin’in öyküsünü hatırlatmıştı:

Rivayetlere göre, Hz. Hüseyin’in Kerbela’da topyekûn şehit edilen ailesinden, sadece o zaman henüz bebek olan oğlu Zeynel Abidin kurtulmuş ve ileride çok büyük bir âlim ve zahit olmuş. Aynı zamanda mazlumların ve fakirlerin koruyucusu olan bu zat, Medine’de yaşarken elindeki imkânları tamamen fakirlere harcar; fakat yardımlarını hiçbir zaman açıktan açığa yapmazmış. Gece olmasını bekler, herkesin uykuya daldığından emin olunca, hazırladığı erzak çuvallarını omzuna vurup, sırtında taşıyarak muhtaçların kapısının önüne bırakırmış. Sabah uyanan insanlar, kapılarının önünde o sürprizle karşılaşmışlar. Uzun bir zaman ahali, o yardım çuvallarının kimin tarafından kapılarının önüne konulduğunu anlayamamış, ta ki Zeynel Abidin vefat edene kadar. Ne zaman ki o vefat etmiş, yardım çuvalları da kesilmiş. Ölümünden sonra onu yıkayan kişi, omuzlarında ve sırtında nerdeyse kanayacak nasırlar bulduğunu söyleyince insanlar, o nasırların sırtında taşıdığı çuvallardan dolayı oluştuğuna inanmış ve onun ardından günlerce gözyaşı dökmüş.

Mahalle sakinleri, yardımsever kişinin kim olduğunu, tıpkı bu öyküdeki gibi bir tesadüf sonucu öğrenebildiler. Onun sırrına tek başına vâkıf olan mahalle bakkalının, iyi bir niyetle ifşa etmesiyle Süleyman güvenin, merhametin, umudun ve saygınlığın timsali haline geliverdi. Kimin ne derdi varsa ona gelip anlatıyor ve yardım istiyordu. O da bıkmadan, usanmadan, insanların sıkıntılarını dinliyor ve çareler bulmaya çalışıyordu. Kısa bir zaman sonra, dinî taassuptan kaynaklanan çatışmaların hiç eksilmediği mahalleye, varlığının en büyük hediyesi barış oldu. Mahallenin Müslüman ve Hristiyan sakinleri arasında çıkan sorunlar, henüz çatışmaya dönüşmeden, her iki cemaatin ileri gelenleri tarafından onun huzuruna getiriliyor, o da hiçbir kesimi kayırmadan meseleye adilane yaklaşıyor ve hakkı söylüyordu. Ondan emin olan her iki kesim, çözüm adına söylediklerini gönül rahatlığıyla kabul ediyor ve böylece mesele daha fazla büyümeden tatlıya bağlanıyordu.

Onun hakemliğinde büyük bir çatışmaya dönüşmeden önlenebilen bir olay vardı ki, eğer Süleyman olmasaydı iki cemaat silahlı çatışmaya girebilir, onlarca kişi hayatını kaybedebilirdi. Müslüman bir genç, Hristiyan bir kıza âşık olmuş, aileleri kavuşmalarına izin vermemişti. Genç erkek, bir gece vakti kızı kaçırmaya kalkışınca kızın ailesi tarafından yakalandı ve ardından kızılca kıyamet koptu. Kız tarafı, erkeği öldüresiye dövdü ve esir gibi tutsak aldı. Birkaç saat sonra olup biten faş olunca, haliyle iki aile arasında, gecenin ortasında sert bir kavga patladı ve kısa zamanda bütün mahalleye yayıldı. Din ve kabile taassubuyla hareket edildiğinden kavga, bir anda Müslüman- Hristiyan çatışmasına dönüştü.

Öfkeli haykırışların ve bağırışların, karanlıkları ışıktan bir ok gibi deldiği o saatlerde henüz uyanık olan ve beraberinde getirdiği erzakları dağıtmaya hazırlanan Süleyman, gürültü patırtıyı duydu ve ilk etapta bir anlam veremedi. Fakat kadınların çığlıklarından ve çocukların ağlaşmalarından kavga çıktığını tahmin etti ve kumanyaları bırakarak dışarıya koştu. Seslerin geldiği iki alt sokağa ulaşana kadar koşmaktan soluk soluğa kaldı. Olay yerine vardığında, yaşlısıyla genciyle kadın erkek onlarca kişinin birbirine girmiş olduğunu; taş, toprak, sopa eline ne geçirmişse onunla diğerine fütursuzca saldırdığını müşahade etti.

Aslında olay basit bir kavgadan öte, şiddeti arttıran ve tarafları acımasız hale getiren kör zihniyetin, çok bariz bir şekilde sokağın ortasında sergilenmesiydi. Zira Nijerya’da tipik bir inanış vardı: Her bir dinin müntesibi, ötekinin ferdini kâfir bilir ve en küçük bir çatışma ya da kavgada, onu öldürmenin veyahut onun tarafından öldürülmenin cennetle mükâfatlandırılacağına iman ederdi. En kötüsü ise, bu tür kavgalar sırasında iki tarafta da, insanları makul olana davet edecek ve olayları yatıştıracak akliselim sahibi şahsiyetler yoktu

ya da varsa bile ortaya çıkmaya cesaret edemezdi. Üstelik ortaya çıksalar ve hakkı haykırsalar bile pek bir anlamı olmazdı. Zira Nijerya’da insanlar, çocukluktan itibaren çatışma kültürü, kabilecilik ve tarafgirlikle yetiştirilir ve bundan dolayı özellikle kavgalarda meselelere “siyah beyaz, biz ve ötekiler” diye bakar, aksi laf edeni kim olursa olsun dinlemez ve hemen hainlikle itham ederlerdi.

İşte Süleyman kendini, tam da hiçbir ölçünün olmadığı böylesi bir kavganın içinde bulmuştu. Bir şeyler yapması ve şiddeti bir an evvel yatıştırması gerektiğini düşünüyor, ancak bunu nasıl yapacağını bilemiyordu. Fakat bir şeyin çok iyi farkındaydı: Eğer kavgayı o gece bitirip meselenin barışla noktalanmasını sağlayamazsa mahallede başlayan o küçük çatışma, birkaç gün içinde bütün bir ülkede Müslümanlarla Hristiyanlar arasında cihada dönüşecek ve fitnecilerin söylemlerine uymaya çok yatkın cahil insanların şiddetiyle onlarca, hattâ yüzlerce kişi boş yere ölecekti. Çünkü Nijerya’ya geldiğinden beri, bu şekilde cereyan eden en az üç kavga biliyordu. Şahit olduğu çatışmanın böyle bir yöne kaymaması için, başına neler gelebileceğini umursamadan, kavga eden insanların ortasına kendini attı ve ayırmaya çalıştı. Fakat ortam karanlık olduğundan, ne kimin kim olduğunu çıkarabildi ne de galeyana gelen kitleye sesini duyurabildi. Bir saate yakın uğraş vermesine rağmen olumlu hiç bir netice alamadı. Ama o arada nereden geldiğini bilemediği bir darbeye sağ tarafından başı yarıldı ve kan içinde kaldı. Bir evin çatısının altına çekildi ve cebinden çıkardığı mendille başından yanağına ve oradan boynuna akan kanı silmeye çalıştı. Aynı anda da sesini nasıl duyurabileceğini düşündü ve kimsenin ölümüne varacak bir yara almaması için dua etti. Çareyi, duvarının kenarına sığındığı evin önünde kümelenen ve olayları izlemekle yetinen sahiplerinden müsaade alarak dama çıkıp yüksek sesle onlara haykırmakta buldu. Sesi havada dağılıp anlaşılmaz hale gelmesin diye ellerini ağzının etrafında bir hoparlör gibi birleştirdi ve haykırabildiği kadarıyla:

“Ey komşularım! Ey komşular!” diye seslendi. Yukarıdan gelen ve kargaşada çıkan gürültüyü âdeta bastıran o haykırışa herkes kulak kesilmek zorunda hissetti kendini. Zira Müslüman’ı da Hristiyan’ı da iyi tanıdıkları o sesin, çok saygı duydukları ve sorunlarını muhakeme etmesine müsaade edebilecek kadar güvendikleri Süleyman’a ait olduğunu anlamışlardı. Duraksamayı fırsat bilen Süleyman, karşısındakilerinin dikkatini dağıtmamak için canhıraş bir gayretle:

“Nedir bu durumunuz? Niye birbirinizle kavga ediyorsunuz? Neyi paylaşamıyorsunuz?” diye tekrar haykırınca her iki tarafın fertleri hep bir ağızdan kendini

savunmaya kalkıştı. Her kafadan bir ses çıktığından kimin ne dediği anlaşılmıyordu. Süleyman, müdahale ederek onları susturdu ve her iki tarafın ileri gelenlerinden dörder kişinin yanına çıkmasını talep etti. Her iki topluluk, kendi içinden dört kişi seçti ve onun yanına gönderdi. Hemen akabinde, kavgaya neden olan erkek ve kızın babalarının da yukarıya çıkmalarını rica etti. Kendilerine yaptığı yardımlardan ötürü onu kıramayan Saduki ve Emanuelle, gayri ihtiyari ricasına icabet ettiler. Süleyman, dönüp herkesin duyacağı şekilde kavganın nedenini onlardan istifsar etti ve hikâyeyi öğrendi. Saduki'ye:

“Peki, birbirini seven bu iki gencin evlenmelerine niye müsaade etmediniz?” diye sordu. Saduki:

“Efendim, biz evlenmelerini istedik fakat karşı taraf kabul etmedi.”

“Neden?”

“Efendim, biz Müslümanız onlarsa Hristiyan. Kızın Müslüman olması durumunda oğlumuza alabileceğimizi söyledik, fakat onlar kabul etmedi. Dolayısıyla biz de vazgeçtik. Süleyman, Emanuelle'e yöneldi ve aynı soruları ona yöneltti. Emmanuel de, Saduki'ye benzer bir cevap verdi:

“Efendim, kızımızı zorla Müslüman yapmak istediler. Biz de kabul etmedik. Kızımız Müslüman olacağına oğulları Hristiyan olsun.” Ortada çok büyük bir taassubun, cehaletin ve hissizliğin olduğunu anlayan Süleyman, hem o insanların hakikati bilmediklerine hem de bunun farkında olmamalarına çok üzüldü. Her iki tarafa dönüp büyük bir şefkat ve anlayışla konuşmaya başladı:

“Değerli komşularım, Müslüman da olsak Hristiyan da olsak ya da başka bir inanca sahip de olsak hepimiz bir tek yaratıcının kulu, hepimiz bir tek dişi ve erkeğin, yani Havva ve Âdem'in çocukları değil miyiz? İlahımız, biz kullarının ve anne babamız biz çocuklarının birbirleriyle kavga etmesini, birbirlerinin kanını dökmelerini mi ister; yoksa birbirimize yardımcı olmamızı, birlikte barış ve huzur içinde yaşamamızı mı? O bir yana, daha yakına geelim, Afrikalıların ilk ataları, acaba biz evlatları ve torunlarından ne beklerler? Birbirimize zulüm etmemizi mi, yoksa birbirimize sahip çıkıp korumamızı mı? Ya Nijeryalıların ecdadı? Onlar fakirliğin, eğitimsizliğin ve çaresizliğin bir kader haline geldiği şu Afrika kıtasında, bizi nasıl görmeyi arzu ederdi? Yoksunluklarımızı artıran ayrılıklarımıza devam etmemizi mi, ya

da bir olup, birlik kalıp kötü kaderimizi yenmemizi ve refah içinde yaşamamızı mı temenni ederlerdi?”

Süleyman'ın Müslüman ve Hristiyan muhatapları, aslında birlik ve beraberlik kavramlarına ve onun ifade ettiği anlamlara pek yabancı değillerdi. Hatta onlara çok aşinaydılar. Zira çoğu Müslüman, cuma namazında imamlarından, Hristiyanlar da pazar günleri kendi papaz ve piskoposlarından birlik beraberlik ve kardeşlikle ilgili az şey dinlememişlerdi. Tek vücut kalmanın ve ayrı gayrı düşmemenin getireceği nimetler hakkında çok şey anlatılmıştı onlara. Ancak her imam ve her papaz vahdetten bahsederken, kendi dininin müntesiplerinin vahdetinden, kimi zaman dinini de es geçerek sadece mezhep birliği ve beraberliğinden dem vurur ve meseleyi yalnız kendi dar çerçevesinde ele alırdı. Buna ilaveten çoğu, kendi hayatlarında birliği ve beraberliği temsil etmekten uzak; hattâ ettikleri nasihatlerin hemen hemen tümüne aykırı yaşadıkları için, söyledikleri halkın nezdinde pek karşılık bulmazdı. Lakin o anda kendilerine yardımcı olmaya çalışan Süleyman'a, daha farklı bir gözle bakıyor; söylediklerini kıymetli buluyor ve onu anlamaya gayret ediyorlardı. Evvela Süleyman, onlara çok daha geniş bir birlik ve beraberlikten bahsediyor; insanlığı topyekûn bir aile, fertlerini de o ailenin birer üyesi olarak ilan ediyordu. Hangi inanca ve millete mensup olursa olsun herkes, en önce insanlık ağacının bir dalı, bir yaprağıydı. Bu sözler onlara farklı ve çarpıcı geliyordu. Her biri, vicdanına ve yüreğine kulak verince ona hak verdiler. Savunduklarını en güzel şekilde bizzat yaşayan Süleyman'ın sözleri ayrılıktan, kavgadan ve yoksulluktan yorgun düşmüş gönüllerini harekete geçirdi. Az önce hınçla birbirlerine saldıran insanlar, gönüllerinin sesini dinleyince yaptıklarından dolayı pişmanlık duymaya başladılar ve onun bir yansıması olarak kafalarını önlerine eğdiler. İstisnaları var olmakla birlikte her bir birey, kendi hatasını içinden sorgulamaya koyuldu ve Süleyman'dan onlara bir çıkış yolu göstermesini beklemeye başladı.

Sözlerinin makes bulunduğunu anlayan Süleyman, hemen sonuca gitti. Aralarında barış ilan etti ve herkesi birbiriyle kucaklaştırdı. Sonra iki seveni yanına çağırttı ve nikâhlarını kıydırdı. Bu arada hem kendilerinden hem ailelerinden, dinini değiştirmesi için bir tarafın ötekine hiçbir şekilde baskı yapmayacağına dair söz aldı. Akabinde, çiftin evlilik masraflarını karşılayacağına söz verince, o gece mahallede neredeyse bir bayram havası esti. Geceye kavgayla başlayan mahalle sakinleri, hemen bir düğün dernek kurdu ve sabaha kadar sarmaş dolaş eğlendi.

Onca sertlik ve şiddetten sonra, insanların bu kadar hızlı barışa yanaşmaları ve kaynaşmaları haddizatında bir tek gerçeği gösteriyordu: Barış ve huzur, âdemoğlunun fitratında asli bir huy; kavga ve şiddetse fitratın bozulması neticesinde ortaya çıkan arızı bir hastalıktı. O gece Süleyman, hastası kendisine kemal-i itminanla* teslim olunan çok yetenekli ve tecrübeli bir hekim misali, ona şefkatli elleriyle acil bir müdahalede bulunup hayata, yani fitratına döndürmüştü. Kavgayı haber alarak olay yerine gelen güvenlik güçleri ve bir takım gazeteciler, birkaç ölü ve birçok yaralıyla karşılaşmayı beklerken, herkesin saygıyla Süleyman'ın konuşmasını dinlemekte olduğunu görmüşler; ardından da kendilerini, ansızın gelen

*kemal-i itminan: tam inanma, eksiksiz güvenme.

barış ve düğün şöleni içinde buluvermişlerdi. Onlar vasıtasıyla ve tabî ki fertlerin dilden dile yayılan hikâyeleri neticesinde o gece olanlar her tarafta duyuldu. Nijerya'da böylesi bir kavganın barışla tatlıya bağlandığı o güne kadar görülmuş ve işitilmiş bir şey olmadığı için de, Süleyman'ın kişisel başarısı olarak yorumlandı.

Yardımsever ve barışçı kişiliğiyle, sosyal ilişkilerinde vazgeçilmez bir insan hâline gelirken, ticari ahlakı sayesinde de iş hayatında her geçen gün biraz daha tanındı, markası günden güne Nijerya'da daha fazla yere ulaştı. Firmasından mal alanlar, ondan gördükleri dürüstlüğü ve şahit oldukları insanca muameleyi etrafındakilere anlattıkça, gıda sektöründe çalışan esnaf, ilk önce sırf meraklarını tatmin için onunla tanışmak istedi. Fakat kişiliğine vakıf olunca konuşmasından, oturup kalkmasından, işçilerle münasebetinden ve iş hayatıyla ilgili görüşlerinden, hakkında anlatılanların doğru olduğunu anlayarak onunla hemen iş birliğine girdiler. Piyasanın teveccühünü iyi değerlendirmek isteyen Süleyman'sa bütün şehirlere ulaşacak geniş bir dağıtım ağı kurmak üzere kolları sıvadı. Beri taraftan da markasının gücünü muhkem hale getirmek, tanınırlığını artırmak için reklam çalışmalarını başlattı ve bunun neticesinde gelebilecek yoğun talepleri karşılamak üzere tedbirler aldı. Nitekim çok geçmeden beklenen sonuçlar geldi. Ülkenin her bölgesinden onun belirleyeceği şartlarda çalışmak üzere yüzlerce distribütörlük başvurusu yapıldı.

Firmasına gelen bu yoğun taleplere yeni bir satış politikasıyla cevap verdi. Aylarca süren hummalı bir çalışmadan sonra, Nijerya'nın her şehrine *franchising* tarzında acentelikler dağıttı. Her birine, bulunduğu şehirde minimum iki bin metre kapalı alan tesis inşa ettirdi ve hepsinin aynı tasarımda olmasını sağladı. Cephelerine aynı şekilde tabelalar yaptırdı ve hem onların üstüne, hem de dağıtım kamyonetlerine "Tulip" markasını ve amblemini koydurttu.

Kendi bünyesinde oluşturduğu bilgi işlem ekibini devreye sokarak, bütün distribütörlerine bilgisayar ağı kurdurdu, kendi sistemine entegre etti ve faaliyetlerini günlük takip edilebilecek hale getirdi. Akabinde, kendisine zaman ayırmak için Nasidi'ye sorumluluk verdi ve onu genel müdür yaptı. Nasidi, çalışma konusunda gösterdiği hırsla birkaç ay içinde görevinin gereğini yerine getirebileceğini kanıtladı ve neredeyse işi tek başına yürütür oldu.

İşlerinin yoluna girdiğini ve sisteminin oturduğunu gören Süleyman, artık esas amacını gerçekleştirmenin, Nijerya'ya taşındığından bu yana tasarladığı planı hayata geçirme zamanının geldiğini düşünerek harekete geçti. Öncelikle bir vakıf kurdu ve adını “ZEYLA” koydu. Vakıf; eğitim işleri, sağlık hizmetleri, girişimcilik destekleri ve ayni yardımlar olmak üzere dört bölümden oluşacaktı. Eğitim bölümünün başına Balıkçı Kalu'yu getirmeyi ta baştan düşündüğü için, onunla ve Ebubekir ile konuştu, ikna etti ve ailesiyle birlikte Nijerya'ya getirtti.

Ardından, Türkiye'den tanıdığı ve eski hukuku bulduğu Doktor Uğur'a, Afrika'da sağlık konusunda yapmak istediği hizmetleri anlattı ve ona kurdukları vakfın Sağlık Bölümünün başına geçmesini teklif etti. Başlangıçta tereddüt eden Doktor Uğur, daha sonra, insanlığa hizmet etme idealiyle teklife yeşil ışık yaktı ve ailesini Türkiye'de bırakarak Nijerya'ya geldi. Genel koordinatörlük ve ayni yardımlar bölümünün yönetimini kendisi üstlenirken Girişimci destek bölümünün yönetimini, Nijerya'ya iş kurma amacıyla gidip geldiğinde tanıştığı, kaynaştığı, dost olduğu ve sonrasında büyük desteklerini aldığı Nijerya'da iyi tanınan iki büyük iş adamına, Tahir ve Hanna'ya tevdi etti.

Tahir ve Hanna

Tahir'le Hanna, aslen Lübnanlıydı ve ikisi de Arap'tı. Ama bir farkla... Biri Müslüman, diğeri Arap Ermeni'si bir Hristiyan'dı. Her ikisinin de hayat hikâyeleri aynıydı. Gözlerini Lübnan'da yan yana evlerde açmış, ilk adımlarını aynı mahallede atmış, aynı sokaklarda oynayp koşturmuş, aynı duygularla coşmuş, ağlamış, gülmüş ve böylece kendi aralarında sınıksız bir çocukluk arkadaşlığı inşa etmişlerdi. Büyükleri, onlar henüz çocukken her şeylerini geride bırakarak Lübnan-İsrail savaşlarından kaçıp, bin bir zorluk içinde ulaştıkları Nijerya'da büyük ıstıraplar içerisinde hayata tutunmaya çalışırken Tahir ve Hanna, acımasız bir hayat mücadelesi neticesinde Nijerya'nın önde gelen iş adamları olmayı başarmışlardı. Aynı sektörde hem otel işletmeciliği hem inşaat işleriyle uğraşan iki arkadaşın verdikleri o zorlu hayat mücadelesi, ne yazık ki kalplerini katılaştırmış; üstüne rekabet hissi

ve farklı din inancı eklenince, aralarına önce soğukluk girmişti. Bir süre sonra da, çocukluktan gençlik yıllarına kadar etle tırnak gibi olan, savaşın bile birbirinden ayıramadığı Tahir ve Hanna, mabeyinlerinde selam sabah dahi kalmayacak şekilde birbirlerinden tamamen kopmuşlardı. Ta ki Süleyman'la tanışınca kadar...

Kano'ya ilk geldiğinde Tahir'in otelinde kalmış olan Süleyman, onunla o zaman tanıştı. Daha lobide ilk kez karşılıklı oturdukları bir akşam vaktinde, aralarında hemen sıcak bir ahbaplık kuruldu. Türk-Arap ilişkileri, Orta Doğu meseleleri, Arapların ve Müslümanların geleceği derken sohbet iyice koyulaştı. Sıra Türkiye'nin yeni konumuna geldiğinde Tahir, Türkiye'den ve Türklerden memnuniyetini dile getirerek Süleyman'a hususi bir iltifat ve belirgin bir saygı gösterdi. Dolayısıyla otelde kaldığı süre içinde hemen her akşam lobide buluştular, sohbet edip kaynaştılar.

Tahir, kendi çocuğu yaşında olan Süleyman'da büyük bir olgunluk, derin bir vakar, güven veren bir samimiyet, şefkatli bir üslup gözlemlediği için ona karşı içten içe sevgi ve saygı beslemeye başladı. Babası yağındaki Tahir'in yüzünde acının, meşakkatin, özlemin, hasretin, mücadelenin ve bunun neticesinde oluşan heybetli çizgilerin ve başarının kendine has ifadesini müşahade eden Süleyman da, saygının yanı sıra mağrur bakışlarıyla bir aslana benzettiği bu adama bir yakınlık hissetti. Aralarındaki yaş farkına rağmen sohbetler muhabbeti, muhabbet de dostluğu getirdi.

Yeni dostuna, daha çocuk yaştayken İsrail saldırılarından dolayı Lübnan'dan, kendi öz vatanından ayrılıp nasıl bir sürgün gibi Nijerya'ya geldiklerini, yollarda nasıl sefalet çektiklerini, nasıl aç ve susuz kaldıklarını, daha nice acılarla dolu anılarını derin bir hasretle hikâye etmişti Tahir. Buna mukabil Süleyman, ona mazisinden çok, gelecekte Afrika için yapmak istediklerinden bahsedip duruyordu. Tahir, ilk etapta Süleyman'ın anlattıklarının üzerinde pek düşünmemekle birlikte daha sonraları, onun sosyal yardımlarına şahit oldukça meseleyi dikkat çekici buldu ve ilgilenmeye başladı. Süleyman'ın, kazancının büyük bir kısmını muhtaç insanlara harcaması, katılaşılan yüreğinde kıpırdanmalar hâsıl etti ve zamanla kendisinin de bir takım yardımlarda bulunmasına vesile oldu. Verdikçe ruhunda bir hafiflik ve gönlünde tatlı bir huzur duyumsadı. Bağışladıkça, hayatının daha anlamlı hale geldiğini keşfetti. Yardım ettikçe yüreği daha bir inceldi ve merhametin manevi zevkiyle tanıştı. İlk başlarda Süleyman'ın yaptıklarına anlam veremeyen Tahir, gün geçtikçe aslında hayatın anlamının yardımlaşmak ve paylaşmak olduğunun farkına vardı ve uzun bir nefis muhasebesi neticesinde, bütün imkânları ile Süleyman'ın yanında yer almaya karar verdi.

Süleyman'ın Hanna'yla ilişkilerine gelince; Kano'daki iş yerini kurmaya kalkıştığı sırada karşısına onun inşaat şirketi çıkmış, ehil olduklarını anlayınca da işi onlara vermişti. İnşaat sürecinde tanıştıktan sonra, hemen hemen her gün inşaatla buluşup iş ve ticarete dair konuların yanı sıra, kendi hayat hikâyelerinden bir takım kesitleri de paylaştıkları sohbetler, bir süre sonra aralarında sıcak bir arkadaşlığın oluşmasına yol açmıştı. Her ikisi de hayatın bütün meşakkatlerine rağmen, kendilerini siyasî ve tarihî konularda aydınlatacak kadar okumuş ve o birikimle meselelere objektif yaklaşabilme yeteneğini kazanmış oldukları için birinin Türk, diğerinin Ermeni olması aralarında hiçbir rahatsızlık uyandırmamıştı. Özellikle de Süleyman'ın işçilerine davranışları, gereğinde işçileriyle omuz omuza çalışacak kadar mütevazı oluşu ve yardım severliği Hanna'nın saygısını celp etmişti.

İş dışında aralarındaki en önemli sohbet konusunu, doğal olarak Türk-Ermeni ilişkileri oluşturuyordu. Hanna'nın kanaatine göre, şartların birbirinden kopardığı ve düşman ettiği Türk ve Ermeni milletleri, geçmişte çok ortaklı küresel bir şirketin iki önemli ortağıydı. Yıllarca aynı çatı altında beraber çalışan ve birçok hedef doğrultusunda işbirliği yapan bu iki ortak; kimi zaman aynı kayıp için üzüldüler, kimi zaman aynı başarı için sevindiler, gün geldi birbirlerine güvendiler, gün geldi birbirlerinden şüphe ederek sorunlar yaşadılar. Ne yazık ki I. Dünya Savaşı'nın şartları, sadece o iki ortak arasında değil, Osmanlı denen küresel şirketin bütün ortakları mabeyninde çok derin bir güven bunalımının patlak vermesine neden oldu. Mecburi yaşanan süreçler sonunda devasa holding zayıf düştü, alacaklılar başına üşüştü, uluslararası kredisi tükenince borçlarını ödeyemez hale geldi ve geleceğinden asla emin olunmayan, her an iflasını ilan edecek bir kurum durumuna düştü. Hal böyle olunca her bir ortak kendi hissesinin, yer yer hissesinden de fazlasının peşinden koşarak: “Ne kurtarırsam kârdır. Kurtardığımla kendi şirketimi kurarım.” düşüncesiyle hareket etti ve böylece o beynelmilel organizasyon, bizzat hissedarları tarafından parçalanarak dağıtıldı. Söz konusu muazzam şirketin kurucusu olan ve aynı zamanda Yönetim Kurulu Başkanlığını yürüten en büyük hissedarı Türkler, altı yüz yıllık şirketlerini doğal olarak ayakta tutmaya çalıştılar. Bir yandan kendilerini alt etmeye uğraşan global rakiplerine karşı mücadele verirken, diğer yandan ortaklarını ve işçilerini, firmalarının hâlâ bir geleceği olduğuna inandırmaya canhıraş bir şekilde gayret ettiler. Birlikten kopup gitmek isteyen, koparak istikbal inancını baltalayanı ise hain bellediler ve onu cezalandırmaya kalkıştılar.

Hanna, böyle devasa bir şirkette en derin çatışmanın ve en büyük kavganın, birbirine en fazla yakın duran ve bir nevi şirketi birlikte yönetecek kadar alan paylaşıp, sorumluluk üstlenen ortakların arasında yaşanmasını tabiatın gereği olarak görüyordu. Devletin kurucusu

Türklerle, kendine “Millet-i Sadıka”, başka bir ifadeyle “sadık ortak” dedirtecek kadar devlete güven veren ve en aktif ortak olan Ermeniler arasındaki paylaşım kavgasının, kaçınılmaz olduğunu kabul ediyor ve her ikisini de, kendi konumları itibariyle hem haklı hem de haksız buluyordu. Haklı görüyor, çünkü her bir tarafın kendini korumaya kalkışmasını insani bir refleks olarak değerlendiriyordu. Haksız belliyor, zira yüzyıllardır aynı havayı teneffüs eden, aynı suyu içen, aynı ekmeği paylaşan insanlar olarak, konuşup anlaşabileceklerini ve karşılıklı bir takım fedakârlıklarla kayıpları minimize edebileceklerini düşünüyordu.

“Günümüzün en büyük holdingi olan Amerika’nın çökmesi, iflas etmesi ve dağılması durumunda, birçok milletten oluşan ortakları arasında acaba nasıl bir paylaşım kavgası patlar?” diye benzetim yaparak, Türklerle Ermenilerinkinden daha az şiddette bir çatışmanın yaşanmayacağı hükmüne varmış olan Hanna, Ermeni olması hasebiyle cibilliyet olarak elbette Ermenilerin kayıplarına çok üzülüyordu. Bununla birlikte Türklerin de çok büyük acılar yaşadığına inanıyor ve onlara da hayıflanıyordu. Fakat kendisini en fazla yaralayan ve derinden sarsan husus, İsraililerin kuruluş aşamasında hiçbir payları bulunmadığı ve zerre kadar katkıları olmadığı halde, fırsatı ganimet bilerek şirketin gayrimenkullerinin bir kısmına, hattâ çok önemli bir toprağına konması ve sahiplerini oradan kovmasıydı. Türklerle Ermenilerin kavgasını anlayabiliyordu. Fakat İsraililerin yaptıklarını asla anlayamıyordu. Sonradan araya girip, kendisini öz vatanından, Lübnan’dan sürgün eden İsrail’i nasıl anlayabilirdi ki? İşte inandığı bu fikirleri doğrultusunda Hanna, Süleyman’ı “atalarımın ortaklarının torunu” diye görerek kabullenmiş ve şahsiyetine vakıf olunca da dostluğunu esirgememişti. Varını yoğunu Afrika halkının uğruna harcadığını gördüğü ve içinden: “Evladı bu şekilde olan bir millet zalim olamaz.” diye geçirdiği Süleyman’a bir gün:

“Biz Ermeniler, mazlum bir milletin evladıyız. Tıpkı şu Afrika milletleri gibi... O gün imdadımıza yetişen kimseler var mıydı yok muydu bilemiyorum, ama olmasını çok isterdim.” diye duygularını dile getirdiğinde ondan: “O zaman kendine istediğin bir şeyi, neden sen bir başkası için istemiyorsun? Senin de mazlum insanlar için bir takım şeyler yapman gerekmez mi?” karşılığını aldı. Bu konuşmadan kısa bir zaman sonra da, vicdanının sesine kulak vererek Süleyman’ın yardım kampanyalarına katılmaya ve onu şaşırtacak kadar koşturmaya başladı. Yardım ettikçe, hayat sevincinin arttığını anladı. Muhtaçlara harcadıkça mazisinin aydınlandığını ve geleceğinin daha bir parladığını manevi gözle gördü. Miskinlerin elinden tuttukça, atalarının imdadına koşmuş gibi ruhunun dinlendiğini hissetti. Kısacası, kavga ve düşmanlıkla onları uyudukları kabirgâhta rahat ettiremeyeceğini, bilakis öbür âlemde huzur

içinde olmalarını sağlayacak yolun, yoksul ve muhtaç insanlara el uzatmaktan geçtiğini kavradı. Dostlukları iyice ilerleyince de, Süleyman’a:

“Biliyor musun, dedelerimiz tarihin en büyük devletinin ortaklarıydı. İster misin biz de seninle Afrika’da ortaklaşa çok büyük bir şirket kuralım?” diye takıldı ve sonrasında yaşananlarsa âdeta onun dediklerini haklı çıkardı.

Süleyman’ı tanımak, Hanna ve Tahir’in hayatında çok farklı kapıların açılmasına neden olduğu gibi, tekrar birbirlerine kavuşmalarını da sağladı. Süleyman onlara barış teklif ettiğinde, bu iki çocukluk ve gençlik arkadaşı hemen olumlu yaklaştılar. Çünkü her ikisinin de yüreği, birbirine karşı özlemle dopdoluydu. İkisi de, birbirlerinin varlığında kendi mazisini, çocukluğunu ve memleketini hissedebileceğini, birbirlerinin yüzünde ve gözlerinde kendi hayat mücadelelerini, umutlarını ve başarılarını izleyebileceğini ve bir ömürlük hasretlerini ancak o eski dostun yakınlığıyla dindirebileceklerini çok iyi biliyordu. Onun için, Süleyman’ın arabuluculuğunu bir fırsat bilerek hemen barıştılar ve her biri kendi içinde, diğerinden bir daha asla ayrılmayacağına yeminler etti. Süleyman’ın çalışma odasındaki ilk buluşmalarında, birbirinden uzakta kalan ve sonra kavuşan bir babayla oğul nasıl sarılırsa, birbirlerine öyle sarıldılar ve hasret gözyaşları döktüler.

İki dost barıştıktan sonra Süleyman hemen harekete geçti ve onlara ortak bir vakıf kurmayı ve o vakıf vasıtasıyla bütün Afrika’ya yardım götürmeyi teklif etti. O ana kadar yaptıkları yardımlarla kalpleri yumuşamış olan Tahir ve Hanna, aralarındaki barışın vermiş olduğu huzur, sükûnet ve itminanla hiç tereddüt etmeden kabul ettiler. Akabinde hepsi birden işe girişti ve vakıf için herkesin ulaşabileceği merkezi bir yerde, hazır bir bina satın aldılar. Ardından iki dost, el ele vererek imkânlarını ve nüfuzlarını devreye soktular ve vakıf kurulumunun gerektirdiği bütün bürokratik işlemleri ve izinleri bir çırpıda bitiriverdiler. Vakıf faaliyete geçtikten ve bölümler oluşturulduktan sonra görev paylaşımı masaya yatırılınca da, Tahir ve Hanna’nın iş hayatındaki tecrübeleri gündeme geldi ve Girişimci Destek Bölümünün sorumluluğu, doğal olarak onların omuzlarına yüklendi.

Zeyla Vakfı Cumartesi Kahvaltıları

Süleyman hali hazırda inanmakta olduğu değerleri, asırlar önce Batı Afrika’ya canı pahasına getirip yayan sahabe Ukbe Bin Nafi’ye vefa borcunu ödercesine emek ediyordu. İlahi inayetin ona ne kadar yettiğini yaşanan süreçte anladı. Zira yaptığı faaliyetler, kısa sürede

Kanoluların nezdinde çok büyük bir hüsnü kabul gördü ve hemen hemen bütün Nijeryalıların gönlünde yer edindi. Zamanla da Zeyla ve Tulip isimleri, Batı Afrika Müslümanlarının tümü üzerinde etkisini gösterdi. Gana, Nijer, Çat, Burkina Faso ve bölgedeki diğer ülkelerden şaşırtıcı derecede destek geldi.

Vakfı kurup organizasyon şemasını bitirir bitirmez, projelerini hayata geçirmeye başlamış olan Süleyman, bir okul açmak için hemen işe koyulmuştu. Kano'nun kuzey batı çevresinde altmış dönümlük bir arsayı vakıf adına satın aldılar ve ruhsat işlemlerinden sonra kolejin inşaatına başladılar. Okula paralel olarak Tahir'in vakfa bağışladığı, Kano'nun güneyindeki kırk dönümlük arsada bir çocuk hastanesinin temelleri atıldı. Genel bir hastane değil de çocuk hastanesinin kurulmasına karar verilmesinin altında yatan sebep, Nijerya'daki hayli yüksek olan bebek ölümlerinden Süleyman'ın çok etkilenmesiydi. Duyduğu her bir bebek ölümü, onun rikkatine dokunuyor ve şefkatini daha bir derinleştiriyordu. Fırsatını bulur bulmaz, en azından Kano eyaletindeki bebeklerin imdadına yetişecek bir çocuk hastanesinin inşa edilmesini, vakfın yönetim kuruluna teklif etmiş ve onay çıkmasını sağlamıştı.

Bütün bu uğraşlara ilaveten her hafta cumartesi günü, Kano'nun ve Nijerya'nın ileri gelen iş adamlarından, siyasetçilerinden ve kanaat önderlerinden bir gruba kahvaltı davetleri verdi ve onları, ikamet etmekte olduğu mütevazı evinin aksine, sadece misafirlerini kabul etmek üzere kiraladığı villasında ağırladı. Söz konusu kahvaltılar kendisi organize etmekle birlikte Balıkçı Kalu, Tahir ve Hanna ona destek vermekten geri durmadılar. Misafirlerine yemekleri bizzat elleriyle hazırladı ve vakfın ileri gelen birkaç görevlisiyle birlikte bizzat kendisi servis etti. İlk başlarda bu durumu garipseyen ve Tahir ile Hanna'nın hatırına davetlere zoraki icabet eden insanlar, onun samimiyetini, nezaketini, alçak gönüllüğünü ve misafirperverliğini gördükçe, ticaret hayatındaki başarılarını ve bütün ülkeye yayılan yardım faaliyetlerini duydukça ona daha çok saygı duymaya ve onu yakından tanımak gerektiğini düşünmeye başladılar. Tanıdıkça takdir etmekten ve hayran olmaktan kendilerini alamayan davetliler, zamanla cumartesi kahvaltılarının namının Kano'dan bütün Nijerya'ya dalga dalga yayılmasını sağladılar. Böylece davetlere katılım gitgide arttı ve cumartesi kahvaltıları Nijerya'nın ileri gelenleri arasında en ilgi çekici, en entelektüel sosyal bir aktiveye dönüştü. Kano Eyaletinin Prensi ve Valisi, Batı Afrika'nın en güçlü İslami tarikatlarından birisi olan Ticiani tarikatının Kano Şeyhi, Hayırsever Kardeşler Derneği Kano Başkanı, Nijerya'da yaygın olan Rotary Kulübü'nün Lideri, Kano Sanayi ve Ticaret Bölgesi Reisi, müdavimler arasına girdi. Zaman geçtikçe başkent Abuja ve eski merkez Lagos başta olmak üzere, Nijerya'nın diğer şehirlerinden katılımlar başını aldı gitti.

Söz konusu kahvaltılarda, konuklarda âdeta tiryakilik hasıl eden üç temel unsur vardı. Birincisi, hiç şüphesiz Süleyman'ın, o kültüre çok da uzak olmayan Tahir'den yardım alarak büyük bir itinayla hazırladığı geleneksel Anadolu yiyeceklerinin lezzetiydi. Kaymak ve yağ üzerinde bal; limon, kekik ve pul biberle lezzetlendirilmiş siyah ve yeşil zeytin; sucuklu ve beyaz peynirli sahanda yumurta; arada bir yaptıkları kuzu kavurması, zeytinyağı ve kuru naneyle donattıkları söğüşler, çeşit çeşit peynirler, taze kekikli biber ezmesi, ısıtılmış ekmekler... Bütün bunlara Hanna'nın Lübnan'dan getirttiği zahter de eklenince, misafirlere unutulmaz bir damak zevki yaşatılıyordu.

Misafirlerine karşı cömertlikte akan bir deryayı andırırken, özel hayatında benzeri sofralardan fersah fersah kaçan Süleyman, yemeklerinde bir ya da en fazla iki çeşit bulundurur ve çoğu vakit günde bir öğünle yetinirdi. Bu durumunu bilen ve iyi beslenmesi gerektiğini telkin eden dostlarına ise: “İnsan nefesine karşı cimri, başkasına karşı cömert olmalıdır.” sözleriyle mukabelede bulunurdu. Bu şekilde sade yemeyi, cömertliğinin had safhaya çıktığı cumartesi kahvaltılarında da bozmaz; dar çerçevede Nijerya'nın ve daha geniş bir perspektifte bütün Afrika'nın kaderinde rol oynayabileceklerine inandığı insanları, izzeti ikrama gark ederken, kendisinin eli bir çeşitten fazlasına uzanmazdı. Kahvaltıya gelenleri o ortama bağlayan ikinci sebep, aralarında yaptıkları sohbetlerdi. Genelde konuşmalar Nijerya'nın sorunları, Afrika ile ilgili meseleler ve dünyadaki önemli hadiseler etrafında dönüp dururdu. Nijerya'nın güncel sorunları başta olmak üzere, bütün Afrika'yı kapsayan problemler gündeme getirilir, tartışmalarda herkes düşüncesini ifade eder ve kendince enfes çözümler üretirdi.

Söylenenler ve hararetle savunulanlar dağınık fikir beyanlarından öteye gidememekle beraber, arada bir Afrika'nın geleceği adına çok güzel tahliller yapılmıyor da değildi. İşte tam da burada Süleyman, görevini icra ederdi. Tartışmaları dikkatlice dinler, kıymetli bulduğu fikirleri not eder, üzerlerinde düşünür, onları kendi kanaatiyle harman eder, sohbetin sonunda bir fırsatını bulup misafirlerine, o fikirleri hayata geçirecek bir eylem planı sunar ve bu amaçla birlikte çalışmayı teklif ederdi. Onun üslubundaki derinliği, beyanındaki bilgeliği, sunduğu işbirliğinin ardındaki tecrübeyi ve samimiyeti sezinleyen konukları, önerdiği teklifleri yüreklerinde ve kafalarında tartınca, Nijerya ve Afrika için yaptıklarının, söylediklerinin çok ilerisinde olduğuna hükmedip ona kayıtsız kalamazlardı. Sohbetlerin bu kısmı ise, davetlilerin o kahvaltılara müdavim olmalarının üçüncü ve en önemli nedenini meydana getirirdi. Çünkü kendi ülkeleri ve kıtaları adına heyecan duymalarına ve geleceğe umutla bakmalarına yol açan

projelerin dile getirildiğini müşahade eder ve en önemlisi, bunları gerçekleştirebilecek irade, azim ve birlik ruhunun o küçük toplulukta doğmakta olduğunu görürlerdi.

Cumartesi kahvaltıları sayesinde Zeyla Vakfının namı, hızlı bir şekilde Nijerya'nın ileri gelenleri arasında yayıldı, yayıldıkça takdir edildi, takdir edildikçe hüsnükabul gördü ve onun neticesinde vakfa olan katılım, günden güne katlanarak büyüdü.

Bir İnsanlık Okyanusudur Şefkat

“Tanrı tarafından gönderilen bir melek... Yeni bir Rahibe Terasa doğuyor.” Alexandra, halk arasında artık böyle anılıyordu. Gerek mesleğindeki şefkati ve merhameti, gerek dernekle beraber yaptığı insani faaliyetleri ve fedakârlığı, şahit olanlar tarafından dilden dile aktarıldığından her geçen gün biraz daha artan üzü, Bükreş'ten taşıp bütün ülkeye yayılmıştı. Hekimlik kimliğiyle insanların şifası için verdiği uğraşlar ve muhtaçlar uğruna ortaya koyduğu emekler, mistik vasıflar izafe edilerek anılmasına yol açarken ona İsa gibi şifa dağıtmak üzere görevlendirilmiş kutsal bir varlık gözüyle bakanlar bile vardı.

Alexandra ise hakkında söylenenlerin farkında olmasına rağmen, alçak gönüllülüğünden ve sade yaşamından zerre kadar ödün vermedi, bilakis insanların teveccühüne layık olabilmek için daha fazla çalıştı. Daha önce gidip de terslendiği kapılara kovulma pahasına bile olsa tekrar tekrar giderek, toplumun aksayan ayağı olan yoksulları kalkındırmak üzere uygulamak istediği projelerini anlattı ve nefesine çok ağır gelmekle birlikte onlardan yardım talep etti. Onun artık değerli bir hekim olduğunu bilen ve yaptığı insani faaliyetleri takdirle karşılayan o katı yürekli zenginler, samimiyeti ve gayretleri karşısında insafa gelip, zorlarına gitmesine rağmen hayır hizmetlerine katkıda bulundukça, derneğin geliri arttı ve böylece ülkenin her yerinde daha fazla yoksula, evsize ve hastaya ulaşıldı.

Her şey yolunda giderken Dernek Başkanı Doktor Angelika bir pazar günü, derneğin mutat toplantısında göğüs kanseri olduğunu ve görevi bırakacağını açıkladı. Herkesi ve özellikle Alexandra'yı derinden üzen ve sarsan beklenmedik bu haber üzerine, bir hafta

boyunca kendi aralarında durumu istişare eden yönetim kurulu, bu görevi ancak Alexandra'nın üstelenebileceğine kanaat getirdi. Kendisine tevdi edilmek istenen vazifeyi ilk etapta kabul etmeyen Alexandra, daha sonra Doktor Angelika'nın devreye girmesi ve rica etmesiyle, çok ağır bir sorumluluk olarak gördüğü dernek başkanlığını kabul etmek zorunda kaldı. Akabinde de, uzun zamandır gerçekleşmesi hayaliyle kafasında kurguladığı bir projeyi hayata geçirmek üzere harekete geçti.

Evlerinde, yalnız başına kaderlerine terk edilmiş bakıma ve şefkate muhtaç yaşlılar; sokaklara atılmış, sevgiye, sıcaklığa, sarılıp sarmalanmaya, barınmaya, karnı doyurulmaya ve eğitime muhtaç zavallı çocuklar; sokaklarda aç ve sersefil dolaşan ve zaman zaman tehlike arz eden sahipsiz hayvanlar... İlk iki gruba yapılan yardımların, bir pansumandan öteye gitmediğine, sokak hayvanlarıyla ise kimsenin ilgilenmediğine yakından tanık olan Alexandra, uzun süredir içini sızlatan ve üzen duyarsızlığa bir çözüm arayışı içine girmişti. Doğanın bir parçası ve Tanrının eseri olan sokak hayvanlarının da yaşamaya ve yaşatılmaya hakları olduğu düşüncesiyle, onlara da yer ayırdığı projesini nihayet somut bir öneri haline getirdi ve başkan olduktan üç ay sonra derneğin yönetim kuruluna sundu.

Alexandra'nın hazırladığı projeye göre önce Bükreş'te, ardından da ülkenin tümünde yalnız başlarına yaşayan yaşlılar, sokak çocukları tek tek tespit edilecek; her biriyle ayrı ayrı görüşülerek onlara birbirlerine muhtaç oldukları anlatılacak ve birlikte yaşamaları konusunda ikna edileceklerdi. Kabul etmeleri durumunda yanlarına bir de bir sokak hayvanı verilecek ve teşvik maksadıyla belirlenecek miktarda maddi yardımda bulunulacaktı. Bunun başarılması durumunda, her üç tarafın şefkat, merhamet ve sevgi ihtiyaçları giderilmiş olacak ve özellikle yaşlıların ve kimsesiz çocukların yaşama sevinci temin edilecekti.

Böylece sağlıklı bir sosyal yapının ortaya çıkmasını sağlayacağına inandığı projesi için kurulun onayını alan ve bir bütçe oluşturan Alexandra, yoğun bir çalışmayla, bir-bir buçuk yıl içerisinde takdire şayan bir netice ortaya çıkardı. Onun ve ekibinin büyük bir fedakârlıkla yürüttükleri proje kapsamında, yüzlerce yaşlı ve yalnız insan, sokak çocuklarıyla buluşturuldu; onlardan bir nevi çekirdek bir aile teşekkül edildi ve yanlarına birer sokak hayvanı yerleştirildi. Meydana getirilen o yüzlerce ailenin ayakta kalması ve hayata tutunabilmesi için maddi destekte bulunuldu. Bu çarkı döndürebilmek uğruna çalınmadık zengin kapısı, müracaat edilmedi devlet kurumu, düzenlenmedik şölen ve kermes kalmadı. Süreç, Alexandra ve diğer gönüllü çalışanlar için çok çileli olmasına rağmen, buna değdi. Çünkü oluşturdukları çatı altında, kaderiyle baş başa bırakılmış yüzlerce yaşlı insan hayat sevincine kavuşmuş; bir o

kadar sokak çocuğu korunma, barınma, karnı doyma ve eğitim alma imkânına ulaşmış; biçare hayvancıklar da kendilerine sıcak bir yuva bulabilmişlerdi. Dolayısıyla başta Alexandra olmak üzere projede emeği geçen herkes, elde edilen bu sonuçtan mutluluk duyuyorlardı.

Bu ender projenin yankıları, kısa sürede bütün ülke sathına yayıldı. Medya ve halk tarafından eşi daha önce görülmemiş diye tabir edilen bu sosyal projeye bigâne kalmadı ve gündemine aldı. Günlerce Alexandra ve takım arkadaşları hakkında haberler yapıldı. Birçok ulusal ve uluslararası TV kanalı ve gazete, ısrarla Alexandra ile mülakat yapmayı istedi. Fakat o hep perde arkasında kalmayı, asla öne çıkmamayı tercih etti ve hiç bir mülakat isteğine olumlu yanıt vermedi. İltifatlara ve alkışlara dönüp bakmadı. Çünkü yola çıkarken ta baştan ruhuna, İsa'nın: *“Birinci olmak isteyen, sonuncu olsun ve herkese hizmet etsin!”* sözünü işlemişti. Devleti idare edenler de yapılanları görmezlikten gelememi. Hemen harekete geçtiler ve bir “Sosyal Barış ve Kalkınma Ödülü” ihdas ederek Alexandra'yı bu ödülle mükâfatlandırmak istediler. Lakin o kendisine gelen devlet erkânına, bu projede yüzlerce insanın maddi-manevi katkılarının bulunduğunu, onların başarılarını kendi şahsına mal etmenin büyük bir haksızlık olacağını belirterek ödülü kabul etmedi. Söz konusu ödülün, herkes adına ancak derneğe verilebileceğini; derneğin de onu, projeye katkıda bulunan insanlara teşvik olması amacıyla kabul edebileceğini ifade etti. Bunun üzerine ödül, derneğe verildi.

Hâlâ görüşmek bir yana, hiç haberleşmedikleri annesiyle babası, Alexandra'nın topluma örnek olarak gösterilen yaşantısını ve ulaştığı konumu hasretle, özlemle ve pişmanlıkla takip ediyorlardı. Zaman zaman çalıştığı hastanenin önlerine gidip hasretten içi yanarak yavrusunu ve torununu uzaktan uzağa seyreden Geta Hanım, Alexandra'ya sahip çıkmadığı için kocasını suçluyor, onu asla affetmeyeceğini her fırsatta haykırıp duruyordu. İşleri tamamen bozulduktan sonra büsbütün sağlığını da yitirmiş olan Robert Bey, karısının serzenişlerine ve sitemlerine karşılık vermeyi çoktan bırakmıştı. Çoğu gece yatağında kızıyla kavuşma hayalleri kurarak sessizce ağlıyor; kimi zaman o hayalleri, rüyalarına intikal ediyordu. Ablasıyla irtibat kurmayı çok isteyen Markus ise o cesareti bir türlü gösteremiyordu. Eski arkadaşları ve akrabaları da Alexandra'ya yaptıklarından dolayı kendince günah çıkartanlar arasındaydı. En zor anında ondan uzaklaştıklarını ve kaçtıklarını unutmuşçasına, aslında onunla çok yakın dost olduklarını yakın çevrelerine gururla anlatıyorlardı.

Alexandra'ya gelince aynı şehirde yaşadığı ailesiyle evden ayrıldığı günden itibaren hiç karşılaşmamasına rağmen, kendine has kanallarla onlardan sürekli haber alıyordu.

Babasının düştüğü zor duruma çok üzülmüş ama onunla yüzleşme gücünü bir türlü kendinde bulamamıştı. Onları çok özliyordu, görmeyi çok istiyordu. Gel gör ki çok kırılgan ve kızgın olduğundan, duygularını kendine bile itiraf edemiyordu. Özlemi her kabardığında, hemen kendisini nasıl ulu orta bıraktıklarını hatırlayıp bir ebeveynin evladına bu şekilde kıyamayacağını düşünüyor; yapılanları hazmedemediğinden, her seferinde duyduğu özlem, yerini öfkeye bırakıyor ve bu gelgitlerin sonunda, beşer olmaktan kaynaklanan kırılganlığı, barış isteğine hep galip geliyordu. Yıllar önce “diriltmek için dirilme” diye formüle ettiği inancın verdiği azimle, yüzlerce insana bir bakıma hayat veren ve bir iyilik meleği olarak görülen Alexandra’nın, ailesiyle aralarındaki kırılganlığı bir çırpıda bitirivermesi beklenebilirdi ki, o da bu tezatın fakındaydı ve altında eziliyordu. Ancak o bir beşerdi ve tabiatında herkes gibi öfke, kırılganlık, karşılık vermek ve hattâ intikam almak gibi duyguları barındırıyordu. Ailesini ve Süleyman’ı her yâd ettiğinde, işte bütün bu duyguları müsamahasının önüne geçiriyor; yaşadığı bu tezat, ona ayrı bir hüznün de veriyordu.

Beri tarafta beş yaşına gelen kızının sorgulamaları, onu daha da üzüyor ve zor durumda bırakıyordu. Kreşe gittiğinden beri çok şey öğrenmiş ve her şeyi sorar hale gelmişti. Babasının nerde olduğunu, niye gelmediğini, onu niye okuldan almadığını, anneannesinin, babaannesinin, dedesinin ve ninesinin niye yanlarına uğramadıklarını soruyor ve acaba bizi sevmiyorlar mı, diye yorumlarda bulunuyordu. Alexandra, kızının bu tarz sorularına her defasında kaçamak sözler ve keder dolu bakışlarla cevap veriyordu. Çünkü gerçekten ne diyeceğini bilemiyor, alamadığı yanıtlar karşısında susarak tepkisini ve üzüntüsünü ifade etmeye çalışan kızı gibi, sessiz kalıp içine atıyordu. Zaten bir yandan dernek ve yardım faaliyetleriyle, bir yandan her geçen gün sayıları artan hastaları ve en önemlisi de kızıyla ilgilenmek, Alexandra’ya, kendi şahsî dertlerine çözüm bulması için fırsat ve imkân bırakmıyordu.

Bir cuma sabahı hastasını kontrol etmek üzere uğradığı polikliniğinde, masasının üstünde bıraktığı telefonu çalmaya başladı. Uzun uzun çalmasına rağmen, hastasını bırakıp cevap vermediği için telefon sustu, biraz sonra ikinci kez çaldı. Alexandra yine cevap vermedi. Hastasını muayene etti, reçetesini yazdı ve onu kapıya kadar uğurladıktan sonra koltuğuna geçip telefonunu eline aldı ve arayanın kim olduğuna baktı. Arayan numaranın rehberinde kayıtlı olmadığını gördü. Kim olduğunu merak ederken elindeki telefon üçüncü kez çaldı. Bu ani sesle irkildi. Kalp atışları anlam veremediği bir şekilde hızlandı. Ufak bir duraksamanın ardından çekinerek açabildi ve:

“Buyurunuz, ben Doktor Alexandra.” dedi sesi titreyerek. Karşıdan gelen ağlama seslerini işitince, biraz önce anlam veremediği kalp atışları daha da hızlandı ve:

“Buyurunuz efendim. Ben Doktor Alexandra. Ne istemiştiniz? Kimsiniz?” sorularını sıraladı peş peşe ve heyecanla. Karşıdaki ses:

“Kızım, baban... Baban fenalaştı. Ağzından kan geliyor. Yetiş ona!” diyebildi ve hıçkırıqlarla telefonu kapattı. Alexandra dona kaldı. Annesinin hıçkırıqlarını ve söylediklerini durmadan zihninde döndürüp ne yapması gerektiğini kestirmeye çalıştı. Heyecanı ve telaşı had safhaya ulaştı. Onu aramayı aklından geçirdi fakat yapamadı. Süleyman tarafından terk edildiği ve hamile olduğunu öğrendiği günlerde yaşadıklarını tek tek hatırlamaya başladı. Maziye dalıp gitmişken oda kapısı çalınması ve ardından sekreterinin içeri girmesiyle kendine geldi. Annesinin: “Ağzından kan geliyor, yetiş ona!” sözlerini hatırladı ve babasının hayati tehlikesinin olabileceğini düşündü. Ayağa kalktı ve soluk soluğa sekreterinden acilen bir ambulans ayarlamasını istedi ve parmakları titreye titreye seneler önce kovulduğu evin adresini yazdığı kâğıdı uzatarak:

“Çok acil bir şekilde şu adrese gidilsin ve oradaki hasta alınıp acil servise getirilsin!” talimatını verdi.

Beklemekte olan hastalarıyla ilgilenemeyecek kadar sarsılmıştı. Onları arkadaşına sevk etti. Koltuğuna oturmayı denedi, fakat telaştan ve heyecandan pek rahat edemeyeceğini anladığı için ayakta kalmayı tercih etti. Sürekli ebeveynini düşünerek odada volta atıyor, bir yandan onlara olan kırgınlığını ve kızgınlığını yenmeye çalışırken öbür yandan babasının hayati tehlikesinin olup olmadığını merak ediyordu. O arada ister istemez aklına ölüm geldi. Ardından zihnine babasının ölebileceğinin ya da ölmüş olabileceğinin vesvesesi üşüştü. Böylesi bir ihtimal, yüreğini sızlattı. Ambulansla gitmediğine pişmanlık duydu. Babasıyla konuşmadan, onunla barışmadan, daha da ötesi bir doktor olarak onunla ilgilenmeden ölmüşse şayet, bunu asla kaldıramayacağını ve kendisini asla affedemeyeceğini düşünmeye başladı. Ansızın üzerine çöktüğünü hissettiği yorgunlukla yürümeyi kesti ve gidip koltuğuna oturdu. Babasının ölüm ihtimalinin yaşattığı stres, arabasına atlayıp yanına gitmesini dahi unutturdu. Derin derin düşüncelere dalıp gitti. Oturduğu koltukta ne kadar zaman geçtiğinin farkında değilken kapısı çalındı. Heyecanla:

“Girin!” diye seslendi. Sekreteri içeri girdi ve:

“Efendim, hastayı aldırık ve acil servise getirdik.”

“İyi mi? Nesi var hastanın?” Sesi titreyerek sorduğu soruya sekreterinin:

“Alexandra Hanım, edindiğim bilgiye göre mide kanaması geçirmiş, durumu tehlikeliymiş.” cevabını vermesi üzerine tedirginlik ve korku içinde:

“Peki, müdahale edildi mi?” diye sordu.

“Şu anda ediyorlar.”

“Teşekkür ederim.”

“Alexandra Hanım, hastanın soyadı sizinle aynı. Herhangi bir akrabalığınız var mı?” Alexandra bu soruyu duymazlıktan gelince Sekreter, bir kere daha sorma cesaretinde bulunamadı ve müsaade isteyerek dışarı çıktı.

Alexandra, pencereden bakarken havanın kararmakta olduğunu ve kızını kreşten almaya gitmesi gerektiğini hatırladı. Hızlı bir şekilde toparlanarak hastaneden ayrıldı ve gidip kızını aldı. Evine gelirken, babasının sağlığıyla ilgili içi içini yedi. Telefonuna sarılıp hastaneyi tam arayacakken gönlünden gelen bir ses ona: “Niye gidip babanı görmüyorsun? Niye gidip başucunda durmuyorsun? Niye gidip tedavisine katılmıyorsun?” diye sordu. Özellikle babasına karşı aynı anda öfke, kırgınlık, kızgınlık ile özlem, hasret ve sevgi hissettiği için duyguları karmakarışıktı. İçindeki çatışma devam ederken, vitesin yanındaki gözde duran telefonunu eline aldı ve sekterini aradı. Ona aldırığı hastayla ilgili bilgi edinmesini ve kendisine iletmesini söyledi.

Kızıyla birlikte eve girip tam oturmuştu ki sekreteri aradı ve ilgilendiği hastaya gerekli tıbbi müdahalenin yapıldığını ve yoğun bakıma alındığını, ancak doktorların mide kanamasının tekrar nüksedebileceğini ifade ettiklerini aktardı. Aldığı haberle babasının en azından hayati tehlikeyi atlattığını düşünen Alexandra, rahat bir nefes aldı. Oturduğu koltuktan kalktı, mutfığa gitti ve kendisiyle kızına yemek hazırladı. Gece boyunca annesini ve babasını düşündü, onların hayaliyle kızına sarılı bir vaziyette kanepede uyuya kaldı. Ertesi gün evinden dışarı çıkmadı ve gün boyunca kızıyla ilgilendi. Bir yandan da babası hakkında bilgi aldı sürekli. O gün akşama doğru Doktor Angelika aradı ve ertesi sabah kiliseye, Papaz Pierr’in vaazlarını dinlemeye gitmeyi teklif etti. Alexandra seve seve kabul etti.

Ertesi sabah erkenden kalktı, önce kendisi giyindi ve sonra kızını hazırladı. Her zaman başucuna koyduğu küçük İncil'ini el çantasına yerleştirdi ve ana kız evden çıktılar. Doktor Angelika'ya uğrayarak onu evinden aldı ve hep birlikte kiliseye gittiler. Yol boyunca hastalığıyla ilgili sorular sorduğu Angelika Hanım, tedavilerini bitirmek üzere bulunduğunu, iyi yönde seyreden hastalığından tamamen kurtulmayı umduğunu; bunu da erken teşhise, düzenli tedaviye, iyi beslenmeye ve en önemlisi etrafındaki dostlarının ve bilhassa onun verdiği desteğe borçlu olduğunu anlattı. Bu minval üzere sohbet ede ede kiliseye vardılar. Arabalarını uygun bir yere park edip kiliseye geçtiler. Kilise her pazar olduğu gibi kalabalıktı. Herkes yerini almış, Noel'in arifesinde çok sevdikleri Papaz Pierr'in neler söyleyeceğini, idrak etmekte oldukları yılbaşı öncesinde ruhlarını nasıl arındıracağını, vicdanlarını nasıl dinlendireceğini merak ve heyecanla bekliyordu.

Alexandra kızını kucığına aldı, ortalara doğru ilerleyen Doktor Angelika'yı takip etti ve zor bela iki sandalye bularak oturdular. Az sonra Papaz Pier'in haşmetli elbiseleriyle kürsüdeki yerini aldığını gören topluluk, soğuktan kaynaklanan öksürüklerini, aksırıklarını, burun çekmelerini bastırmaya çalıştı. Onca kalabalığa rağmen, herkes pür dikkat kesildiğinden içerisi derin bir sessizliğe gömüldü. Papaz Pierr heybetli ama yumuşak, vakarlı fakat sevimli sesiyle kalabalığa hitaben konuşmaya başladı:

“Hayırlı sabahlar ey Tanrı'nın değerli misafirleri! Hepiniz Tanrı'nın evine ve onun huzuruna hoş geldiniz! Birkaç gün sonra kavuşacağınız yeni yılınızı ve Noel Bayramı'nızı şimdiden kutluyor; size, ailelerinize ve tüm sevdiklerinize sağlık, huzur, bağışlanma ve arınma diliyorum!”

“Amen!” dedi cemaat hep birlikte ve o fırsatta öksürüğünü, aksırığını zoraki tutan her kimse, bütün öksürüklerini bitirircesine öksürdü ve mendiliyle burnunu temizledi. İnsanların tabii ihtiyaçlarının farkında olan Papaz Pierr'se o kısacık molayı ve sonraki molaları, bilerek Tanrı'nın misafirleri için biraz uzun tuttuktan sonra konuşmasına devam etti:

“Ey İnananlar! Bu hafta aile kurumu üzerinde durmayı, aile bireyleri arasındaki bağlardan ve özellikle ebeveyn ile çocuklar arasındaki saygı, sevgi, şefkat ve merhametten bahsetmek istiyordum. Lakin aile kurumunun en iyi bilincinde olan, bunu benim gibi kuru sözlerle değil de, yaptığı icraatla hepimize ve belki de tüm dünyaya gösteren Sayın Alexandra Hanım'ın aramızda olduğunu görünce sözün ona ait olması gerektiğini düşündüm. Eğer kendisi kabul ederse, kürsüye davet ediyorum.” dedi ve eliyle onu işaret ederek:

“Lütfen buyurun efendim. Buyurun Alexandra Hanım!” diye seslendi. Neye uğradığını şaşırان Alexandra, utancından başını önüne eğdi. Herkes, Papaz Pierr’in eliyle işret ettiği yöne doğru baktı, kimisi ise ayağa kalkıp onu görmeye çalıştı. Doktor Angelika:

“Hadi kızım, Papaz Pierr’i kırma. Tulip’i bana ver, ben tutarım.” dedi ve çocuğu onun kucağından aldı. Bu arada Papaz Pierr, ricasını tekrarladi:

“Alexandra Hanım! Lütfen bize hitap etme şerefinden mahrum etmeyiniz!” Alexandra, Papaz Pierr’in ve kilisedekilerin bakışlarıyla yansıttıkları yoğun beklentiden kaçamayacağını anladığından, ayağa kalktı ve büyük bir heyecan içerisinde kürsüye gitti. Papaz Pierr, eğilerek onu büyük bir nezaketle karşıladı ve yerini ona bıraktı. Alexandra, hayatında belki ilk defa bu kadar kalabalığa hitap edecekti. Kürsünün üzerinde duran su bardağından bir yudum alarak ağzının kuruluğunu gidermeye ve rahatlamaya çalıştı. O arada insanlara neler söyleyebileceğini kafasında kurgulamaya çabaladı ve gücünü toplayarak seslendi:

“Değerli bayanlar baylar! Sevgili gençler ve sevgili çocuklar! Ben de hepinizin yeni yılını ve Noel’ini kutlar, size ve tüm sevdiklerinize nice yeni yıllar ve mutlu Noeller dilerim.” Cemaatin kimisi sessizce “Sağ olun, teşekkür ederiz.” derken, kimisinin de dudaklarından *inşallah* anlamında *amen* sözcüğü döküldü. Alexandra, heyecandan hafifçe titreyen sesiyle konuşmasına devam etti: “Bu arada, heyecanımı ve ondan doğacak söz dağınıklığımı mazur görün lütfen. Değerli misafirler! Yaratılışın başından bu yana, ister insanoğlunun hayatında ister hayvanlar ve bitkiler âleminde hayat aileyle başlamış; onun etrafında örülmüş ve dönüp durmuş; her şey onun için gelişmiş, geliştirilmiş ve bütün bir mevcudat, tarihin mecrasında var olma serüvenini, aile sayesinde devam ettirebilmiştir. Onun için aile, Tanrı katında kutsaldır. Onun için aile, bütün dinlerde ve milletlerde en önemli kurumdur. Hele bizim dinimizde, aileden daha önemli bir kurum yoktur. Bu yüzden Hristiyanlıkta boşanmak, haram ve yasaktır.” dedi ve elini uzatarak tekrar bir yudum su aldı. Giriş konuşmasını bu kadar düzenli ve akıcı yapabildiğine hayret etmekle birlikte biraz daha kendinden emin ve rahatlamış bir şekilde hitabetini sürdürdü:

“Saygıdeğer bayanlar, baylar! Siz benden daha iyi bilirsiniz ki İsa Mesih şöyle demiştir: ‘Ben size boşanmayın demiyorum. Ben size diyorum ki boşanan insan, karısını fuhşa atmış olur.’ İsa Mesih böyle buyurmuş ve aile kurumuna bu kadar değer vermişken bugün Hristiyan olan ülkemizde ve Avrupa’da aile kurumumuz acaba ne durumda? Ya da ulaştığımız çağdaş ve modern hayatta aile denilen kurumun önemi kaldı mı? Evliliklerin kaç tane ölünceye

kadar devam ediyor? Ailelerin kaç tane dağılmadan devam edebiliyor? Üzümlere ifade etmeliyim ki, ülkemizde ve Hristiyan Avrupa'sında aile büyük bir yara almıştır, almaya da devam etmektedir. Akıllı ve mantığıyla birçok ekonomik ve sosyal sorunu çözen Avrupa insanı, ne yazık ki aile kurumunu ayakta tutmayı başaramamıştır. Ben şahsen, dernek faaliyetlerimizde bu acı tabloyu gözlerimle gördüm. Birbirinden ayrılan ve çocukları tarafından da terkedilen yaşlı babalar ve anneler, yetiştirme yurtlarına âdeta atılan masum yavrular ve sokakların insafına bırakılan çocuklar, beni derinden üzmüştür. Bir insan yaşlanınca, yanı başında onu teselli edecek, ona şefkat ve merhamet gösterecek bir hayat arkadaşı olsun istemez mi? Etrafında ona hayat veren, saçtığı yaşama sevinciyle hayat ağacına tutunmasını sağlayan bir çocuk, bir torun bulunsun istemez mi?" dedi, duraksadı ve dinleyenlerin gözlerine bakarak sözlerinin nasıl bir makes bulduğunu ölçmeye çalıştı.

Söylenenleri can kulağıyla dinleyen, o sözlerle maziye gidip eski aile bağlarını ve hatıralarını anımsayan çoğu orta yaşın üzerindeki insanların kimisi derin derin iç çekerek, kimisi kafasını hafifçe öne sallayarak ve kimi yaşlılarsa nemlenen ve buğulanan gözleriyle onu tasdik ediyordu. Hasret ve acıyla yanlarında bulunmayan aile bireylerinin hayalini kuruyor ve bantellerine dokunan Alexandra'nın, Meryem Ana'nın dizlerinin dibinde yetişip de onlara hitap etmeye tenezzül ederek gelen bir Azize olduğunu düşünüyorlardı. Belki de haklıydılar. O yaşlarına kadar, onun bahsettiği değerlerin ancak kutsal kitaplarında yazılı olduğunu, orada kalması gerekirmiş gibi insanlara söz konusu bu değerlerin anlatılmaması lazım geldiğini ve mevzu edilen aile yaşantısının yalnız mazide kalmış Azizlerin hayatlarında olabileceğini tasavvur edegelmişlerdi. Ama şimdi karşılarında henüz genç bir insan, hem de doktor olan modern giyimli bir bayan, onlara mazide kalan ve sadece özlenebilen ailevi tablolarından bahsediyordu. "O bir Azize olmasın da ne olsun." diye geçiyordu çoğunun zihninden. O etkiyi iliklerine kadar hisseden yaşlı bir bayan, daha fazla dayanamayarak ayağa kalktı, sol eliyle bastonuna yaslandı, sağ eliyle de dağınık tuttuğu mendiliyle yaşlı gözlerini ve burnunu sildi, hasret ve acı dolu sesiyle:

"Kızım!" diye seslendi ve heyecanla devam etti: "Ben seni haberlerden tanıyorum. Yaşlılara ne kadar yardım ettiğinizi herkes biliyor. Onlara birer çocuk ve birer sokak kedisi veriyormuşsunuz. Ben de bir çocuk ve bir kedi istiyorum." Yaşlı kadının bu ifadeleri kimine çocuksu geldi ve onları hafiften gülümsetti. Lakin onun sözlerinde bir hakikat payı vardı. İnsan yaşlanınca, çok duygusallaşan ve çocuklaşabilen bir varlıktı. Dolayısıyla da etrafından yoğun bir ilgi beklemesi doğaldı. Alexandra bunu anladığından, çok yumuşak bir üslupla:

“Efendim sizin çocuğunuz ya da eşiniz yok mu?” diye sordu.

“Kızım, eşim beni çok yıllar önce bıraktı, hem de küçük bir oğul ve mini bir kız çocuğuyla baş başa. Ben çalıştım, didindim, uğraştım ve çocuklarımı büyüttüm. Fakat büyüyünce, onlar da beni terk etti. Anlayacağın her ikisi de vefasız çıktı. Biri kız arkadaşıyla çekti gitti, kızım evlenmeden bir erkekle beraber yaşıyor. Her ikisi de ne beni arıyor ne de soruyor. Ah kızım ah! Eskiden aileler böyle miydi? Bizim dönemimizde, annemizin babamızın yanında nişanlılarımızla bile bir araya gelemezdik. Ama şimdi hayâ kalmamış ve en kötüsü, ana- babaya saygı ortadan kalkmış maalesef. Ben kızımın, beyaz gelinlikler içinde kocaya gitmiş olmasını görmek istemez miydim? Benim de etrafımda bir gelinim ve bir torunum bulunsun arzu etmez miydim? Fakat gel gör ki oğlumun yüzünü bile artık göremiyorum. Kızıma ise azıcık nasihat ettim diye bana düşman kesildi ve etmediği hakaret kalmadı. O gün bugün benimle konuşmuyor. Böylece yapayalnız bırakıldım. Hayata tutunacak bir dalım bile kalmadı. Tek teselli kaynağım, işte pazar sabahları bu kiliseye gelmektir. Bütün gün evde yalnız başıma oturuyorum. Çünkü komşuluk da bitmiş kızım. Hastalandığımda ise halimi soracak kimsem yok...” dedi ve sözlerinin devamını getiremedi. Gözyaşları, kırıışmış yanaklarından aşağı doğru süzülen yaşlı kadın, mendiliyle tekrar burnunu, gözlerini sildi ve çaresizliğini ilan edercesine sandalyesine oturdu.

Alexandra, dinlerken hem ona çok acımış, hem de o perişan hali kendisine ebeveynini hatırlatmış; anne babasının içinde bulunduğu ahvalın, karşısında merhamet dilenen yaşlı kadınınkinden daha farklı olmadığı, hatta babasının daha fazla merhamete muhtaç bulunduğu hakikati gelip yüreğini kısıkvrak yakalamıştı. O ana kadar, tanımadığı kaç insana yardım eli uzatıp sahip çıkmış, kaç hayvancığa şefkat ve merhamet dağıtmıştı da, babasının ölüm kalım mücadelesinde onu yalnız bırakmıştı. Birden başı döndü, bakışları hafiften karardı ve neredeyse bayılıp düşmemek için eliyle kürsünün kenarlarına tutunurken, babasının içinde bulunduğu zor durumun hayali zihninde büyüdükçe büyüdü. Yaptığının vahametini anlamaya çalışırken, başka bir hakikat onu daha derinden yakaladı. Şefkat, merhamet ve affedicilikten bir dünya kurmaya çalışırken en yakın varlıkları olan ebeveynini affedemediği, onlara şefkat ve merhamet göstermediği gerçeğini hücrelerine kadar kavradı. Annesiyle babası affedilmeyecek ne yapmışlardı ki? Evli bir erkekle ilişkisine karşı çıkmaları mı? O evli erkekten hamile kalmasını affedememeleri mi? Ne olmuştu da onu sokağa terk edecek kadar kızmışlardı? Bütün bu sorular şimşek hızıyla beyninde çaktı, ama cevapları da yıldırım hızıyla geldi. Bütün korkuları, deminden beri kendisinin anlattığı ve kutsadığı o aile kurumunun yıkılması ve dağılması değil miydi? Annesi ve babası, onu beyaz gelinlikler içinde görmekten

ve gurur içinde koca evine göndermekten başka ne istemişlerdi ki? “Hiçbir şey, hiçbir şey.” diye mırıldandı. Yanında duran Papaz Pierr, onun benzinin sarardığını ve neredeyse düştü düşecek durumda olduğunu görerek müdahale etmek istedi ve:

“İyi görünmüyorsunuz Alexandra Hanım. İsterseniz yerinize gitmenize yardım edeyim.” diye fısıltıyla konuştu. Alexandra, onu duymadı bile. O anda yegâne duyabildiği vicdanın ve yüreğinin sesiydi. O ses de ona *annene babana koş, onlara koş*, diyordu. Kürsüyü beklenmedik şekilde terk ederken gözleri, kızının gözleriyle buluştu. O buluşmada, kendisi kızına nasıl sınırsız bir sevgi ve şefkat duyuyorsa ebeveyninin de ona karşı aynı hisleri sevdiğini ve şefkat beslediğini düşündü. O düşüncesi, onlara karşı yüreğinde dalga dalga şefkat ve merhametin yükselmesine neden oldu. Koşup kızını kaptı ve dışarı fırladı. O esnada, bembeyaz bir sayfayı ve Noel’i müjdelercesine lapa lapa kar yağıyordu dışarıda. Gerçekte ne olup bittiğinin farkında olmayan cemaat, artık bir Azize’yle karşılaştığından emin, yağmakta olduğunu pencereden gördükleri karı seyrederken, sınısıcak yılbaşı ve Noel atmosferinin şimdiden gönüllerini sarmalayan huzuru içindeydi. Doktor Angelika’ya gelince o, manidar bir tebessümle, Alexandra’nın ardından bakarak hasta haliyle organize ettiği planının başarıya ulaşmış bulunmasının gururunu yaşıyordu.

İyilikle Kötülüğü Ayırtmak ve İyiliğe Kilitlenmek

Okulu ve hastaneyi, vakfın birinci kuruluş yıl dönümüne yetiştirmek amacıyla gece gündüz demeden iki inşaat arasında mekik dokuyan Süleyman, işleri hızlandırmaları için inşaatları yöneten mühendis ve mimarları sıkı bir takibe alırken kimi zaman, güvenlik kasketini başına geçirip sabahtan akşama kadar inşaat içinde dolaşp işçileri ve yapılan işleri denetledi. Bir yandan da, Tahir ve Hanna’yla birlikte daha fazla istihdam meydana getirmek için çırpınıp durdu. Bu hedef doğrultusunda, vakıfta ayırdıkları fonu kullanırmak üzere gaztelere ilanlar verildi, iş projesi olanların başvuruları alınıp değerlendirildi ve uygun görülen fizibilitelere gerekli destekler sunuldu.

Bu arada Zeyla Vakfının faaliyetleri, Kano Prensi ile valisi tarafından ülkenin başkanına rapor edilip destek istenmişti. Yapıla gelen icraatı daha önce duyan ve beğenen başkan, vakfa destek vermekte tereddüt etmedi. Okul ve hastanenin hızlı bir şekilde açılabilmesi için bütün bürokratik engelleri kaldırttı. Bununla beraber, vakfın iş edindirme ve

istihdam meydana getirme planını çok orijinal buldu ve devlet bazında destek sağladı. Bütün bu hummalı çalışmaların sonucunda beş yüz kişilik derslikleri ve iki yüz öğrenciyi barındıracak yurdu bulunan, geniş spor ve sosyal tesislerle donatılan bir kolej; iki yüz yataklı ve birçok tıbbi branşı ihtiva eden Nijerya'nın en modern çocuk hastanesi ve yaklaşık üç bin kişiye istihdam sağlayan yetmiş sekiz işletme doğdu. Dakik bir ayarlamayla okul ve hastanenin açılışları, vakfın birinci kuruluş yıl dönümüne denk getirildi ve tek bir törenle üçlü kutlama yapıldı. Törene katılan başkan ve içişleri bakanı, okul ve hastanenin açılışını yaptılar ve ardından, binlerce katılımcıya hitap ettiler. Yaptıkları konuşmalarda, vakfın faaliyetlerini övdüler ve arkasında duracaklarını ifade ettiler, Nijerya'nın bütün zenginlerinin Zeyla Vakfına destek vermelerinin gereğinin altını çizdiler ve Tulip Koleji ile "Girbi" (Hasat) Hastanesinin, Nijerya halkı ve tüm Afrika milleti için gerçek bir gün doğumu olmasını dilediler.

Okul ve hastanenin faaliyete geçmesiyle Süleyman, Balıkçı Kalu, Tahir ve Hanna omuzlarından büyük bir yük kalkmışçasına rahatladılar. İnşa sürecinde yaşadıkları meşakkatlerin tatlı bir meyveye dönüştüğünü görmenin keyfini çıkarmakla birlikte, kendilerini bekleyen yığınla iş olduğunu bildiklerinden, rehavete kapılmamaları gerektiğinin de farkındaydılar. Açılış törenlerine Başkan ve İçişleri Bakanının katılması neticesinde, çok hızlı bir şekilde gelişen ve yeni sonuçlar doğuran yoğun süreci anlamaya ve yönetmeye çalışıyorlardı. Beri tarafta her şey zıddıyla kaim olduğundan, hakka ve halka yapılan hizmetlerin muarızları da çıkacaktı ve çıkıyordu.

Nitekim Nijerya'da iş yapıp memleketin ekmeğini yiyen, ülkenin kaynaklarını sömürüp semiren, fakat yüreği ve vicdanı iyiliğe ve güzelliğe tamamen kapalı bulunan bazı yerli ve yabancı iş adamları Zeyla Vakfını, kurulduğu günden itibaren icraatını anlamaya bile çalışmadan, kendi varlıkları açısından gelecekte bir tehlike olarak algılamışlardı. Düşmanlıkta başı çekenler, Süleyman'ın cumartesi kahvaltılarına defalarca katılmış, yapılanları yakından görme fırsatı bulmuş, ama buna rağmen yürekleri yumuşamamış ve cibilliyetleri gereği iyiliğe hep karşı bulunmuş bir takım yabancı iş adamlarıyla, onların elinde oyuncak hâline gelmiş yerli iş birlikçileriydi. Aslında Süleyman ve yol arkadaşları, onları görmüyor ve tanımıyor değillerdi. Fakat yatarken iyilik düşünüp kalkarken güzellik hayal ettiklerinden, yerken amel-i salihe aç bulunup, içerken hayra susadıklarından, bir gün gelir de iyiliğe yönelirler diye umut besliyor ve göz yumuyorlardı. Ancak okul ve hastanenin açılması için devlet bazında verilen destek, her türlü açıdan bir dönüm noktası; ak ile karanın, iyi ile kötünün, güzelle çirkinin, tatlıyla acının ayrıştığı bir dönemeç oldu.

Süleyman'ı ticari hayattan tanıyan, onun Nijerya için yaptıklarını yakından takip eden ve samimi bir şekilde Nijerya'yı seven iş adamları, teker teker ona gelmeye ve yapılan faaliyetlere imkânlarınca omuz vermeye başladılar. Zeyla Vakfına böylesi bir teveccühse Süleyman'a, bütün Afrika'ya hayallerindeki hizmetleri götürmenin kapılarını aralıyor; lakin aynı zamanda üstüne büyük bir sorumluluk da yüklüyordu. Vakfa yapılan bağışlar büyük rakamlara ulaşmış ve o bağışların arasında Hristiyan işadamlarının payları azımsanmayacak seviyelere ulaşmıştı. Bu durumda, vakfın içinde yeni bir yapılanma zaruri hale gelmişti.

Kader denk noktası, Nijer'deki Hayırsever Kardeşler Derneği Başkanı Samuel Bey, o sıralarda Nijerya'ya tayin olmuştu. Bunu duyar duymaz onu arayarak *hoş geldin*, demek için ziyaret etmek istediğini söyleyen Süleyman, Samuel Bey'in görüşmekten büyük bir mutluluk duyacağını belirterek seve seve kabul etmesi üzerine, yanına Hanna'yı alarak bir cumartesi sabahı erkenden yola çıktı. Dört saat kadar süren yolculuktan sonra saat dokuz civarlarında Abuja'ya ulaştılar. Direkt ofisine gittikleri Sameul Bey, onları çok sıcak bir şekilde karşıladı ve hemen kahvaltı hazırlattığı salona buyur etti. Süleyman, Hanna ve Sameul Beyleri birbirleriyle tanıştırdıktan sonra sofraya oturuldu. Samuel Bey, misafirlerinin çaylarını bizzat servis ederken neşeyle:

“Süleyman Bey.” dedi. “Tanrı'nın iradesini görüyor musun? Senin buraya geleceğin, seneler sonra benim de buralara tayin olacağım aklına hiç gelir miydi? Açıkçası ben, bunu hiç düşünemezdim. Fakat çok güzel bir rastlantı oldu. Zira seni görmekten çok mutluluk duydum. Yaptığın hizmetleri dernek olarak yakından izliyor ve çok takdir ediyoruz. Ayrıca Lagos'ta, Hristiyan halkı için yaptıklarını unutmuş değiliz ve hâlâ kendi aramızda minnetle anıyoruz.” Şahsına yapılan iltifatları pek sevmeyen Süleyman, söylenenler karşısında hayli sıkıldı ve alnı terledi. Mahcubiyet ve mahviyet* içinde:

“Ben de sizi görmekten çok memnun oldum. Nijer'de yaptığınız konuşmayı untabilmiş değilim. Açıkçası o sözlerinizin hayatımda çok özel bir yeri vardır ve olmaya devam edecektir. Buradaki hesap edilmedik buluşmamıza gelince, ben yaratıcıdan diliyorum ki öbür dünyada da bizi bu şekilde buluştursun ve inandıklarımızdan dolayı hayal kırıklığına uğratmasın.”

“Amen” diye teyit etti Samuel ve Hanna. Süleyman devam etti:

“Lagos'ta beraber yaptıklarımız çok güzeldi. Sizin katkılarınız ve rehberliğiniz asla inkâr edilemez. Ayrıca siz kabul ederseniz, ister Nijerya'da ister başka bir Afrika ülkesinde bundan sonra da beraber çok hizmetler yapabiliriz.

“Memnuniyetle Süleyman Bey... Seninle çalışmak, benim için büyük bir şereftir. Yaptıklarına şahit olduktan sonra, seninle her yola çıkarım. Yeter ki sen ne yapmak istediğini söyle.” Süleyman teşekkür ederek çayını yudumlayıp, bir iki lokma yedikten sonra projesini açıklamaya girişti:

“Samuel Bey, Nijerya halkı bizim Müslüman olduğumuzu bilmesine rağmen bazı hayırsever Hristiyan iş adamları, Zeyla Vakfına azımsanmayacak miktarda bağış yapmaktadırlar. Biz bu yardımları, o insanların hayır işleme arzularını kırmaya hakkımız olmadığını düşünerek geri çevirmiyoruz, ama onların parasıyla sadece Müslüman halka hizmet götürmeye de hakkımız yok. Dolayısıyla Hristiyanların yoğunlukta bulunduğu Lagos’ta bir okul ve bir hastane inşa etmeye karar verdik. Fakat bunu nasıl yapacağımızı bilemedik. Ancak sizin buraya tayin olduğunuzu öğrenince, hemen aklıma bu işi sizinle organize edebileceğimiz geldi.”

“Süleyman Bey, ne diyeceğimi bilemiyorum. Emin ol ki, son dönemlerde beni bu haberden daha fazla sevindiren ve heyecanlandıran bir şey duymadım. Ama bu işi tek bir şartla kabul ederim.”

*mahviyet: alçakgönüllülük, kendine önem vermeyiş, hiçe sayma.

“Buyurun Samuel Bey, nedir şartınız?”

“Bu işi, Zeyla Vakfı ve bizim vakfımız el ele yapacak ve bizim de Kano’ya Müslümanlar için aynı müesseseleri yapmamıza yardım ederseniz. Kabul ederseniz hemen başlayabiliriz.”

“Anlaştık o zaman Samuel Bey. Siz bize Lagos’ta uygun bir yer ayarlayın, biz de size Kano’da yer tahsis edelim ve işe koyulalım.”

“Yer aramaya hemen bugün başlıyoruz Süleyman Bey. Öyle hissediyorum ki beraber çok güzel işler yapacağız.”

Ziyaretinin maksadının hâsıl olduğunu gören Süleyman, Hanna Bey’in kahvaltısını bitirdiğini görünce, çay bardağındaki son yudumu içerek ayağa kalktı ve gitmek için müsaade istedi. Samuel Bey, onları daha fazla tutmak ve akşama ağırlamak istediye de Süleyman:

“Bizi bekleyen bunca muhtaç varken, onları daha fazla bekletmemiz doğru değildir.” diyerek Samuel Bey’in elini sıktı. Ev sahibi, misafirlerini arabalarına kadar uğurladı ve gözden kaybolana kadar arkalarından baktı. Yola koyulur koyulmaz Hanna, merakla sordu:

“Süleyman Bey, biz kendi başımıza o okulu ve hastaneyi çok rahatlıkla inşa edebilirdik. Onlara ihtiyacımız yokken Samuel Bey’e niye böyle bir teklif yaptın ki?” Süleyman böyle bir soruyu beklediğinden, hazırlıklıydı. Kendinden emin bir şekilde cevapladı:

“Hanna Bey, öncelikle anlayışın ve sabrın için teşekkür ederim. Biliyorsun ki, bizim vakfımıza Hristiyan iş adamları da bağış yapıyor, fakat bunu birçok Müslüman bilmiyor. Dolayısıyla Hristiyanlara hizmet götürmeye kalksak Müslümanlar: ‘Bizim paramızla nasıl Hristiyanlara hizmet götürürler?’ diye soracak ve belki de bir yıkıma yol açacaklar. Yok, şayet hizmet götürmezsek, bu sefer Hristiyanlar: ‘Yahu biz bunca bağış yaptık, fakat onlar sadece Müslümanlara yardım ediyorlar. Bizim halkımıza neden el uzatmıyorlar?’ diye düşünecek ve böylece büyük bir ayrışmaya neden olacaklar. Ha, diyebilirsin ki: ‘Neden o zaman Hristiyanlardan bağış kabul ettik? Ta baştan onlardan hiçbir yardımı almasaydık.’”

“Evet, aynen bunu diyorum. Bunca soruna neden olacaksa hiç kabul etmeseydik.”

“Yapamazdık Hanna Bey. Hatırlarsan biz yola çıkarken hiçbir ırk, renk, dil din ayrımı yapmadan bütün insanlığa hizmet götürmeye karar vermiştik. Aynı şekilde hayır yapmak isteyen hiçbir insanı da ret edemezdik. Etmiş olsaydık, bir önceki ayırım kadar gayri insani olurdu. Ayrıca şunu düşündüm: Ben Türk ve Müslüman’ım. Sense Ermeni ve Hristiyan’sın. Ben tek başıma bir şeyler yapabilirdim. Sen de tek başına birtakım şeyler yapmaya kadirdin. Fakat el ele, insanlığa hizmet etme ortak paydasında birlikte yaptığımız şeyleri, her birimiz tek başımıza yapamazdık. Aynen onun gibi bizim vakfımız da, Samuel Bey’in vakfı olmadan Lagos’ta bir takım şeyler yapabilirdi. Ama unutmayalım ki onların da tüm Afrika’da çok güzel hizmetleri var. Dolayısıyla, insanlığa hizmet etme noktasında iki vakıf birlikte çok daha faydalı olabiliriz. İnanıyorum ki bizim vakfımızın Hristiyanlara, onların vakfının da Müslümanlara hizmet götürmesi, Nijerya’da çok göre geldiğimiz ve çok defa yüzlerce insanın ölümüyle sonuçlanan Müslüman Hristiyan kavgalarının azalmasına ve zamanla belki bitmesine hizmet edecektir.” Söylenenleri can kulağıyla dinleyen Hanna, böyle bir şeyin olabileceğine pek ihtimal veremediğini ortaya koyan ifadeyle:

“Bu mümkün mü?” diye sordu.

“Zeyla Vakfıyla, misyonerlerin vakfının başlatacağı üst düzey diyalog ve ortak hizmet projeleri, er geç tabana yayılacak; onların arasında bir iletişim başlatacak, iletişimse karşılıklı anlamayı ve tanımayı sağlayacaktır. Anlamak ve tanımak beraberinde anlaşmayı, barışmayı,

huzuru ve refahı getirecektir.” Hanna, Süleyman’ın söyledikleri karşısında çok etkilendi ve o çınar gibi duran adamın gözleri yaşardı.

Nefis Herkesten Edna*, Vazife Herkesten Âlâ

Zeyla Vakfı, olağanüstü bir gayret ve fedakârlıkla Kano’da inşa ettiği okul ve hastanenin aynısını, yaklaşık bir buçuk yıl içinde Lagos’taki Hristiyanların hizmetine sundu ve açılış törenlerini yine vakfın kuruluş yıl dönümüne denk getirdi. Bununla beraber, geçen iki yıllık sürede, hükümetle koordineli bir şekilde yüzlerce girişimciye olanak sağlandı ve bu vesileyle binlerce kişiye istihdam alanı açıldı. Ayrıca, pek çok aileye aynı yardımlar dağıtıldı, Nijerya’nın birçok şehrinde sağlık taramaları yapıldı, buna ilaveten imtihanla seçilen onlarca öğrenci, öğrenim görmek üzere yurtdışına gönderildi, Abuja şehrinde bir üniversitenin temelleri atıldı ve Batı Afrika’nın en önemli merkezlerinden birisi olan Gana’da, vakfın bir şubesi açıldı.

*edna: daha aşağı, daha az, daha bayağı.

Bütün bu çalışmalar, büyük meblağlar ve çok sayıda personelle gerçekleştirildiği için, dönem dönem mali sıkıntılar da yaşandı. Ancak yapılanları büyük bir takdirle takip eden vatansever Nijeryalı zenginlerin, beklenmedik şekilde mali destekte bulunmalarıyla hepsi aşılabildi. En büyük mali fedakârlığı ise işin organizatörleri olarak Süleyman, Tahir ve Hanna yaptılar. Süleyman, inşa edilen müesseselerin bir an evvel tamamlanabilmesi için, milyonlarca dolarlık ciroya ulaşan işinden elde ettiği kârının nerdeyse tamamını vakfa aktardı. Yüzlerce milyon dolar ciro çeken Tahir ve Hanna da farklı davranmadılar. Balıkçı Kalu ve Doktor Uğur’un paraları olmadığından, ruhları ve bedenleriyle dur durak demeden, çalışarak işleri koordine ettiler ve o eserlerin ortaya çıkmasında belki en büyük katkıyı sundular.

Sonunda, Zeyla Vakfının ikinci kuruluş yıl dönümünde okul ve hastanenin açılışı yapıldı. O gece, Lagos’un en büyük otelinin en geniş salonunda tertiplenen kutlama törenine Başkan, İçişleri Bakanı, Milli Eğitim Bakanı, Sağlık Bakanı, Lagos Valisi, birçok milletvekili, Sameul Bey ve vakıftan arkadaşları, yüzlerce Müslüman ve Hristiyan iş adamı, ülkenin önde gelen sanatkarları ve Batı Afrika ülkelerinden vakfa katkı sağlayan tüccarlar katıldı. Bütün o misafirlerin içinde uzaklardan gelmiş, farklı milletten ama hemen hemen herkes tarafından tanınan iki sima daha bulunuyordu. Afrika ve Afrika insanıyla yakından ilgilenen, onlara yardımcı olmaya çalışan ve bunun için Namibya’da vakıf kuran Hollywood’un meşhur iki sanatçısı törenin, kısa sürede büyük işler başardığını duyup merak ettikleri Zeyla Vakfı ile

müştereken organize edildiğini öğrenince, Hayırsever Kardeşler Derneğinin davetini cazip bulup icabet etmişlerdi.

Salonda her şey güzeldi ve daha güzel olabilirdi. Herkes, mutluluğu ve heyecanı daha parlak bir şekilde hissedebilirdi. Herkes, yapılanların ve ortamın keyfini içinde bir burukluk hissetmeden çıkarabilirdi. Fakat ne yazık ki o parlak açılışlara ve muhteşem bir şekilde hazırlanan törene hüznün hâkimdi. Çünkü Balıkcı Kalu, o törende yoktu. Çünkü Kalu aralarından ayrılmış, bir kuş gibi kanatlanıp uçmuştu. Okullar ve hastaneler bir an evvel hizmete girsin; girsin de siyah melekler derslerine, kitaplarına ve sağlıklarına hemencecik kavuşsun diye, Kano ile Lagos arasında mekik dokumuş; o seyahatler sırasında yorgunluktan ve uykusuzluktan elim bir trafik kazası geçirmiş ve o müesseselerin bitimine az kala vefat etmiş, daha doğrusu şehit olmuştu. Çünkü Süleyman ile hidayete ermiş, Hristiyanlıktan kalan dindarlığını bir üst perdeye taşımıştı. Kim bilir... Belki Allah ona şehadet yoluyla hem Hristyanken samimiyetine hem Müslüman olduktan sonra gösterdiği fedakarlığına mukabil ona ölümsüzlük payesini vermişti.

Vakıfla yakından veya uzaktan münasebeti olan herkes, onun yaptığı o fedakârlıkları ya görmüş ya da bir şekilde duymuştu. Bu açıdan, beklenmedik bir şekilde ölümü, onu tanıyan herkesi derinden sarsmış ve üzmüştü. Süleyman “Nefis herkesten edna, vazife herkesten âlâ...” düşüncesiyle açılışların ve törenlerin düzenlemesine göz yummuş, fakat coşkulu olması beklenen o seremoniler, Balıkcı Kalu’nun yokluğuyla tüm katılımcıların yüreğinde hissettiği, yüz ifadeleriyle belirttiği ve diliyle diğer misafirlerle paylaştığı bir hüznün ortamına dönüşmüştü. Hele geride en az onun kadar vefalı ve fedakâr bir eş ile iki çocuk bıraktığını bilenler, onlar adına yüreklerinde derin bir üzüntü ve şefkat hissediyordu. Bu yüzden, ön sıralarda oturan eşi ve yetim çocukları, törenin başından itibaren herkesin ilgi odağı oldu. Seremoni başlarken misafirlerin hemen hemen hepsi, teker teker yanlarına gelerek onlara bir daha taziyelerini sundular ve acılarını yürekten paylaştıklarını söylediler. Tören Kalu’nun anısına, onun hayatını anlatan bir mini sinevizyonla başladı. Herkes merhamet ve fedakârlıktan ibaret bir hikaye izledi.

Sinevizyon sona erince salondakiler, elleri çatlarcasına alkışlayarak onun ruhunu şad ettiler. Ardından sunucu, hislerini ve düşüncelerini katılımcılarla paylaşmak üzere eşi Bennie Hanımı ve çocuklarını sahneye davet etti. İlk etapta konuşacak durumda olmadığını belirten Bennie Hanım, yanında oturan Başkan’ın ricası üzerine ayağa kalktı; sol eliyle kızı Tulip’in, sağ eliyle de oğlu John’un elinden tuttu ve kendine has o vakur yürüyüşüyle sahneye çıktı.

Hüzünlüydü, acılıydı, ıstırap içindeydi, fakat dimdik ayaktaıdı. Misafirlere dönünce herkes, onun tavrındaki asaleti, gözlerindeki saygınlığı ve sadakati fark etti. Hüzünlü sesiyle:

“Hepinize hayırlı akşamlar diliyorum. HEPİNİZE, bana ve evlatlarıma gösterdiğiniz ilgiden dolayı teşekkür ediyorum.” dedi ve bir soluk alarak devam etti: “İnanıyorum ki Kalu, yeni ismi Bilal’ın ruhu aramızdadır ve bu mutlu ve kutlu töreni gururla izlemektedir. Onun cismani olarak aramızdan ayrılması, elbette beni ve çocuklarımlı çok üzdü ve elbette derinden sarstı. Fakat bizim için yaşam, sadece fiziki yapıdan, madde âleminden ibaret değildir. İncancımıza göre hayatın bir de ruh ve mana yönü vardır ki, bizim için esas ve kalıcı olan da odur. Sanırım buradakiler için de öyledir. Öyle olmasaydı, bin bir maddi ve manevi fedakârlık yapılmak suretiyle, bu eserler ortaya çıkarılabilir miydi? Bu anlam yakalanamasaydı, bu uğurda çekilen çilelere katlanılabilir miydi? Bu inançla sarılmasaydı, Bilal hayatını ortaya koyabilir miydi? Yine bu inançtan alınan azim bulunmasaydı, benim ve çocuklarımlın aciz bedenleri, onun ayrılığına tahammül edebilir miydi?

“Çocuklarıml bana: ‘Anne, babamız nereye gitti?’ diye soruyorlar. Ben de onlara: ‘Cennete gitti, bizi orada bekliyor ve biz daha sonra onun yanına gideceğiz.’ diye cevaplıyorum. Bu imanınız olmasaydı, hangi düşünce, hangi felsefe bizi teselli edebilirdi? Sağ olsun Süleyman Bey, geçen gün ziyaretimize geldi ve: yeni ismimle hitap ederek “Fatıma Hanım, isterseniz sizi ve çocuklarınızı memleketiniz Nijer’e göndereyim. Siz ve çocuklarınız orada, baba ocağında hayatınıza devam etmek isterseniz Zeyla Vakfı, ailece bütün masraflarınızı karşılayacak ve çocuklarınız okullarını bitirip mesleklerini eline alana kadar onlara yardım edecektir.’ dedi. Bense bu alicenap teklif karşısında, çok müteessir oldum. Hiç cevap vermedim, veremedim. O gün bugündür bunu düşünüyor ve şu anda sizin huzurunuzda cevabımı veriyorum. Acaba Zeyla Vakfının değerli kurucuları, bende bir zaaf mı gördüler de bana bunu teklif ettiler? Acaba ben ve çocuklarıml, Bilal’in mirasına sahip çıkamayacak kadar iradesizlik mi sergiledik de, bize böyle bir seçenek sunuldu? Evet, çok acılıyız. Evet, çok üzüntülüüz. İstırabımız çok derin, ama Allah’a hamdolsun ki eşim, ömrünü şurada burada değil de, insanlığı hizmet yolunda, muhtaçlara el uzatma uğrunda harcadı. Kendi hayatını, onun deyimiyle ‘siyah çiçeklerin, siyah meleklerin’ saadeti için adadı. Bu ise, incancımıza göre Allah katında mertebelerin en büyüğüdür. Bu mertebeye ulaşan eşimin buradaki kabrini, ben ve çocuklarıml nasıl bırakabiliriz? Onun hayatını verdiği yoldan nasıl dönebiliriz? Bu yolda şayet daha fazla hayatlar feda edilecekse ve o hayatlarla, kara kıtanın kara insanının kara kaderi bir nebze olsun ak olacaksa, herkesten evvel benim ve çocuklarımlın hayatı feda olsun.

Bunu bütün samimiyetimle söylüyorum. Diyeceklerim bu kadardır. Biz Allah’tan geldik ve yine Allah’a döneceğiz.”

Yerine geçerken yanaklarından billur tanesi gibi birkaç damla gözyaşı süzülen Fatıma Hanım’ın sözleri Müslüman’ıyla, Hristiyan’ıyla konukların tümünü can evinden vurdu. Onun asil duruşuna, mukaddes hüznüne, çelikten iradesine, en katı yürekleri merhamete getirecek fedakârlığına ve sorumluluğuna herkes hayret etti, yüreği sızladı ve gözleri yaşardı. O ve çocukları yerlerine oturlurken, Başkan dâhil olmak üzere herkes, onu ayakta ve alkışlarla karşıladı. O alkışlar sırasında, Hollywood’un tanınmış iki sanatçısı arasında şu konuşma geçiyordu: Bayan sanatçı, beraberindeki erkek sanatçıya:

“Ben, insanlığa hizmet ettiğimizi ve bu konuda görülmemiş fedakârlık sergilediğimizi düşünüyordum. Fakat şu an itibariyle anladım ki; gerçek hizmet ve gerçek fedakârlığı, bu bayan ve eşi yapmış meğer. Biz ise, işin şöhretinde ve magazinindeymişiz.” diyordu.

Herkesin hissettiği, paylaştığı ortak bir hüznün ve o hüzünden kaynaklan bir birliktelik ruhu hâkim olmuştu ortama. Geriye o birlikteliği tahkim edecek birkaç söze ihtiyaç kalıyordu. Tam da o esnada Nijerya başkanı, misafirlere hitap etmesi için kürsüye buyur edildi:

“Saygıdeğer misafirler! Bana inanınız ki diyecek bir şey bulamıyorum. Yitirdiğimiz Balıkçı ünvanıyla nam salmış kardeşimizin, onun çok değerli eşi ve çocuklarının fedakârlığı, sorumluluğu ve iradesi karşısında ne diyeceğimi bilemiyorum. Fakat bildiğim ve emin olduğum bir şey var ki, o da şudur: Altmış beş yıllık hayatımda, ben fedakârlıktan, adanmışlıktan, başkasını yaşatmak için yaşamaktan ve bütün o yüce hasletlerin kaynağı olan şefkat ve merhametten oluşan böylesi bir tablo görmediğimdir. Bu tabloyu bize yaşatması vesilesiyle Balıkçı Bilal’e minnettarlığımı sunuyor, Allah’tan merhamet diliyor ve mirasına sahip çıkacağımıza huzurlarınızda söz veriyorum. Zira o miras bize, Balıkçı Bilal’in ismini ondan aldığı, hepimizin ortak atası ve hepimizin simgesi Bilal-i Habeşi’nin mirasıdır ve ne latif bir tecellidir ki, yüzlerce yıl sonra bugün bile biz, o isim etrafında buluşuyor ve birleşiyoruz.”

“Eminim ki ben dahil hepimiz, şu anda bu bayan kardeşimize ve çocuklarına içimizden acıyor, ona şefkat ve merhamet duyuyoruz. Ama bütün kalbimle diyorum ki onların bizim acıımıza, bizim merhametimize ve şefkatimize ihtiyaçları yoktur. Bizim milletçe, yitirdiğimiz Balıkçı kardeşimizin ve onun değerli eşinin engin şefkatine ve merhametine ihtiyacımız vardır. Hepinizin huzurunda, dünyalık hiçbir menfaati olmadan, komşu ve kardeş

lkeden gelip hayatı pahasına bizim milletimize hizmet eden, insanımıza şefkat ve merhamet ellerini uzatan Balıkçı Bilal'e ve onun eşine, Kervan Vakfına ve onun değerli kurucularına, Hayırsever Kardeşler Derneği müntesiplerine şahsım ve lkem adına teşekkür ediyorum. Eğer kabul ederse bu bayan kardeşimizi 'Yılın Annesi ve Eşı' ilan ediyor ve uygun görürse devletimizin *yüksek hizmet dln* kendisine sunmak istiyorum." dedi ve akabinde sahneye gelmesi için ricada bulundu. Coşkulu alkışlar eşliğinde tekrar sahneye gelen Fatıma Hanım'a dln takdim etti ve son olarak ağızından şu sözler döküldü:

"Beyazı siyahıyla, Müslüman'ı Hristiyan'ıyla, zengini fakiriyle, kadını erkeğiyle hepimizin arasında, insanlık namına umut veren bir birliktelik ruhunun doğduğunu görüyorum. Allah bu birlik ruhunu bozmasın. Çünkü biz Nijerya halkı, ayrılıktan çok çektik ve hala çekiyoruz. Umarım bu birlikteliğimiz, ülkemizin her köşesine yayılır ve huzurla doldurur. Allah, aramızdan ayrılan ve birliğimize çok büyük katkılar sağlayan kardeşimize, merhametiyle muamele etsin."

Amin dedi bütün salondakiler. Ardından sırasıyla Hristiyan olan İçişleri Bakanı ve Samuel Bey de birer konuşma yaptı. Sonra kapanış hitabetini yapmak üzere Süleyman, sahneye yürüdü. Eşinden ve çocuklarından sonra, Balıkçı Bilal'in belki de en fazla yasını tutan Süleyman'ın içinden insanlara hitap etmek gelmiyordu. Fakat her hâlükârda insanlığa hizmet vazifesini devam ettirmek de gerekiyordu. Onun için hüznünü yüreğine gmererek kürsüye çıktı ve irticali konuşmasına başladı:

"Sayın Başkanım, Sayın İçişleri Bakanım ve saygıdeğer tüm misafirler! Her şeyden evvel yasımızı paylaştığınız ve böylesine derin bir acıyla mutluluğu bir arada hissettiğimiz bir günde, bizi yalnız bırakmadığınız için çok teşekkür ederim. Bugüne kadar vakfımıza yapmış olduğunuz maddi ve manevi destekler, bizim bu insani yolda yrmemize en büyük katkıyı sağlamış ve sağlamaya devam etmektedir. Saygıdeğer misafirler! Diyebilirim ki tüm canlıların temel ihtiyaçları; doymak, barınmak, korunmak ve oğalmaktır. Ama insanın bu temel ihtiyaçlarının yanında bir de beşinci, belki de hepsinden daha önemli bir ihtiyaç daha vardır ki, o da hayatın anlamını bulmaktır."

"Peki, hayatın anlamı nedir sizce? Günümüz insanının çoğunluğunun anladığı gibi, para kazanıp sonra bohemce yaşamak mıdır? O imkânları elde etmek için ihtiyaçtan öte üretim yapmak ya da hayattan daha fazla km almak üzere gereksinimi çok çok aşan tüketim bataklığına saplanmak mıdır? Böyle bir algıyla ve bu şekilde yaşayarak hayatın anlamını

yakaladığını sananlar, o anlamı yitirmemek amacıyla mı ülkelere saldırmakta, çoluk-çocuk, kadın-erkek, genç-ihtiyar demeden öldürmekte; yoksa o bohemce hayatları süregitsin diye mi milyonların hakkına, hukukuna tecavüz etmekte, yer altı ve yerüstü kaynaklarını ve servetlerini talana girişmektedirler?”

“Ya da hayatın anlamı, yerkürede değil de uzayda bir yerlerde midir? Böyle düşündükleri için mi devasa araç gereçlerle aya, marsa seferler düzenlemekte, milyarlarca para harcamakta ve milyonların imkânını tüketmektedirler? Yanlış anlaşılmasın! Ben bilime ve terakkiye karşı değilim. Ancak bana söyler misiniz lütfen, beraberinde yıkım getiren, sefalet sürükleyen, acı ve gözyaşına neden olan hangi kazanım hayatın anlamına karşılık olabilir? Coğrafi keşiflerle ele geçirilen kıtalarda insanların köleleştirilmesi, bir emtia gibi pazarlarda satılması, sesini çıkaranın ezilmesiyle mi bulunmuştu bu anlam? Yoksa parçalanmış atomun gücüyle, on milyonların yaşamlarının parçalanmasında mı?”

“Oysaki onu bulmak için coğrafi keşiflerle, uzay yolculuklarıyla hayat, zaman ve imkân tüketmeye gerek yoktu. O seferlerden birisini, sadece birisini kendi içimize düzenleyebilseydik o yolculuklardan bir tekini yüreklerimizin merkezine yapabilseydik o, kâinata bulamadığımız ve aslında kâinata sığmayan anlamı kalplerimizde bulabilir, onun orada keşfedilmeyi bekleyen bir hazine olduğunu görebilirdik. Paraya daha fazla sahip olmak değil de, daha fazla paylaşmak olduğunu anlayabilirdik. Onun, kendimizi ve sevdiklerimizi tatmin etmek uğruna bir başkasına ve sevdiklerine kıymak olmadığını; bilakis, kendimiz için istediklerimizi diğerleri için de istemek olduğunu kavrayabilirdik. Onu, menfaatlerimiz için tilkileşmekte, kurtlaşmakta ve sırtlanlaşmakta bulamayacağımızı; tam aksine, tilkinin de kurdun da ve sırtlanın da hayatımızda bir mekânının olduğunu keşfetmekle bulabilirdik. Bu açıdan, hayatın anlamını dışarıda arayan herkesi, her biri bir kâinat olan yüreklerimize dönmeye çağırıyorum. Bizim olan, bize ait olan ve bize kendimizden daha yakın bulunan, hiçbir külfeti ve zahmeti olmayan, ama sonunda tükenmez hazineleri bulacağımız yolculuğa çıkmaya davet ediyorum.”

“Değerli dostlarım! Balıkçı Bilal işte hayatın gerçek anlamını kavrayan ve başkalarının da kavramasını sağlayan seçkin bir insandı. Ben onun sayesinde hayatın anlamını yakalamıştım. Onun vasıtasıyla muhtaç insanlara el uzatmanın insana nasıl bir manevi lezzet verdiğini tatmıştım. Maddi manevi dibe vurmuş ve hayattan büsbütün umudumu kesmişken, insanlarla paylaşmanın ve onlara yardımcı olmanın neticesinde kendimi ve tanrıya giden yolu bulmuştum. İlk defa Nijer’in bir köyünde dağıttığım yardım paketlerinin insan elleri tarafından

değil de, tanrının eli tarafından kabul edildiğini hissetmiş, onlara sımsıkı sarılmış ve öylece maddi manevi dirilebilmişim. İlk defa orada şunu kavramıştım: İnsanoğlu kendisini ve sevdiklerini güvende hissetmekten ve refah içinde bulmaktan elbette mutluluk ve keyif duyar. Ancak bir minik serçe de kendi yavrularını besleyebilmekten kendince bir lezzet alır. Ama zişuur* bir varlık olarak ben o gün, o fakirler arasında, daha kalıcı ve daha derin bir keyfin, kısacası hayatın ölümsüz anlamının, insanın kendi bedenini ve ruhunu diğer insanların ve sevdiklerinin mutluluğu için istihdam etmekten geçtiğini çözmüştüm. Bir gün ölüp tanrının ve ailemin huzuruna çıktığımda ve tanrı bana: “Kulum yanıma ne ile geldin?” ailemse: “Bize ne hediye getirdin?” diye sorarlarsa, ben de her ikisine “Nijer’de babası genç yaşta vefat etmiş küçücük bir kızın, bir bayram gününde hüznle dolu yüzünün, ona verdiğim basit bir hediye karşılığında bana bağışladığı tebessümünü getirdim” diyeceğim.”

*zişuur: şuur sahibi, bilinçli.

“Saygıdeğer gönüldaşlarım! Konuklarımız çok değerli Hristiyan ve Müslüman insanlardan oluştuğu için rahatlıkla konuşacağım. İnsanlık tarihinin kaderini, son iki bin yıldır belirleyenler Hristiyanlarla Müslümanlardır. Bu hakikatten yola çıkarak, bu iki medeniyette hayatın anlamını çok araştırdım ve şu sonuca vardım: Her iki dinde de hayatın anlamı, inanmak ve paylaşmaktır! Hz. İsa da Hz. Muhammed de insanlığı bir tek yaratıcıya inanmaya ve sahip olduğumuz her şeyi diğer canlılarla paylaşmaya çağırmıştır. Fakat inanmak ve paylaşmak, yürek gerektirir. O yüreğe sahip olanlarda merhamet, şefkat, adalet hissi ve acıma duygusu olur, diğer bütün canlı ve cansız varlıklara hayatının bir parçası gözüyle bakar ve onlarla sahip olduğu bütün imkânları ölçüyle paylaşır. Hz. İsa böyle yapmamış mıydı? Hz. Muhammed bu şekilde davranmamış mıydı? Hz. İsa, insanlığın mutluluğu için hayatını ortaya koymamış mıydı? Hz. Muhammed bu dünyadan ayrıldığında, çoluk çocuğuna hiç miras bırakmayacak kadar fedakâr yaşamamış mıydı? Aynı şekilde Hz. İsa’nın havarileri ve Hz. Muhammed’in sahabeleri, kendi rehberleri gibi hayatlarını insanlığın saadeti için harcamamışlar mıydı? Harcamışlardı. Peki, bugün dünya nüfusunun yarısından fazlasını oluşturan Hristiyan ve Müslüman âleminde, insanlar nasıl yaşıyorlar? Dünya kaynaklarının çoğunu elinde bulunduran ve gereksinimlerinin büyük bir kısmını üreten bu iki âlem, maalesef intisap ettikleri inancın gereğini yerine getirmiyorlar. Paylaşmak bir yana, diğerlerinin hakkını gasp etmek için dünyayı ateşe veriyorlar. Değerli misafirler, pek uzatmadan söyleyeceğim; insanlığın kaderi bu iki medeniyete müntesip insanların elindedir. Bana göre, insanlığı sefaletten kurtaracak, insanlığı son bir defa sahil-i selamete çıkaracak ve dünya barışını tesis edecek tek bir şey vardır. O da: Hz. İsa’nın şefkati ve mülayemeti ile Hz. Muhammed’in

adaleti ve merhametinin birleşmesidir. Birleşip zulme, haksızlığa, inançsızlığa ve adaletsizliğe karşı tek vücut olmasıdır. İşte o zaman hayatın anlamı yakalanmış ve yakalatılmış olacak ve insanlığın dört temel ihtiyacı rahatlıkla karşılanabilecektir. Son söz olarak ben, burada bulunan Hristiyan ve Müslümanların gerçek İseviler ve Muhammediler olduğuna ve hayatın anlamını yakaladıklarına inanıyor ve onları tebrik ediyorum. Eğer bir gün gerçekten Hz. İsa yeryüzüne inecek ve dünyayı küresel barışa taşıyacaksa, onun sizin gibi bir topluluğun arasına geleceğinden ve onlarla birlikte hareket edeceğinden hiç şüphem yoktur. İyi geceler efendim.”

Gecenin sonlarına doğru, Lagos'ta açılan kurumların isim hakkını elinde tutan Hayırsever Misyoner Kardeşler Derneği Başkanı olarak Samuel Bey, o gecenin hatırına okul ve hastanenin adlarını değiştireceğini, okula “Fisher Bilal Colleague – Balıkçı Bilal Koleji” ve hastanenin ismini de “Infinite Peace - Sonsuz Barış” vereceğini ilan etti ve böylece kutlama, Nijerya'nın iç barışına bu anlamlı katkıyla taçlandırılmış oldu.

Mesihîyet Misyonu ve Havari Ruhu:

Zeyla Vakfının ikinci kuruluş yılını kutlama töreni hem Nijerya hem de bütün Batı Afrika basınında alabildiğine yankı bulmuş; gazetelerde ve televizyonlarda genişçe yer almıştı. Vakıf herkesin ilgi odağı hâline gelirken ona paralel bir şekilde Süleyman'ın da popüleritesi artmıştı. Bu durum, tabii ki siyasetçilerin dikkatinden kaçmadı ve bunu hemen kendi lehlerine kullanmak istediler. Gerek muhalefet gerek iktidar partisi, onu kendi saflarında milletvekili yapabilmek için yoğun bir faaliyete giriştiler. Hatta iktidar partisi, onu ikna etmesi için Samuel Bey'e dahi ricacı oldu. Ancak Süleyman Türkiye'de yaşarken de Nijerya'da da siyasette aktif olarak yer almayı hiç düşünmemişti. Hiçbir siyasi partiye üye olmamış, siyasi faaliyetlere karışan hiçbir sivil toplum kuruluşunda veya cemaatte yer almamıştı. Sahipleri bir cemaatin mensubu olan bir holdingde çalışırken bile, uzak kalmayı başarabilmiş; özel bir mensubiyetle değil, tamamen yetenekleriyle kendisini herkese kabul ettirmişti. Nijer ve Nijerya'da çıktığı ve yıllarca süren acılarla yoğrulmuş içsel yolculuk sırasında, inkâr ettiği Allah'ına ve dini inancına yeniden kavuşmuş, yeni bir hayat felsefesi oluşturmayı başarmıştı. Elbette ki kendine ait siyasi görüşleri vardı, ama o hayatını ve geleceğini, yaratanın rızası için insanlık hizmetine adamayı tercih etmişti. Yaşamının felsefesinin düsturlarını Kur'an, sünnet ve bütün insanlığın birikimlerinden harmanlayan Süleyman, bir tek şeyin hayalini kuruyordu: Sacayaklarını eğitimin, adaletin ve paylaşmanın oluşturduğu “Evrensel Barış ve Adalet!” Bunun başarılabilmesi ise ona göre ancak Hristiyan Batı dünyasının Hz. Muhammed'in mesajlarını ön yargılardan uzak bir şekilde anlamasıyla mümkündü.

Kavrayabildiği kadarıyla bin dört yüz yıl önceki ilk sosyal hareketi risaletiyle başlatan Hz. Muhammed'in vazettiği değerlerin muhtevasını, okudukları, dinledikleri ve yaşadıkları ile harmanlayarak şöyle bir özet çıkarmıştı Süleyman: “Yaratıcı kudret: ‘Tek’ diyor. Bütün insanlık bir ana ve babadan gelmiştir. İnsanlar “hür” doğar ve hiç kimse onları “köle” yapamaz. İnsanoğlu olsa olsa bir tek yaratıcısına kul olur ve o kul ile Tanrısı arasına kimse giremez ve vasıta olamaz. Bu açıdan herkes Allah ve hukuk karşısında eşittir. Bireyin Allah ve toplum nezdindeki değeri, sergilediği iyi ve yararlı faaliyetlere göre; değersizliği de yaptığı kötü fiillerle belirlenir. Soy, sop, makam, mansıp, mal ve mülk; ne Allah ne hukuk ne de toplum nazarında insana bir kıymet ya da bir ayrıcalık kazandırabilir. Bu ölçü; erkekler için de geçerlidir, kadınlar için de. Allah: ‘Ey insanlar! Sizi bir erkek ve bir diğiden yarattık. Sonra sizi kavim ve kabilelere ayırdık ki birbirinizle tanışıp kaynaşasınız. Sizin en değerliniz, Allah’ın ve insanların hak ve hukukuna en fazla riayet edeninizdir!’* buyurarak ‘evrensel insan haklarını’ 1789 Fransız Devrimi’nden yüzyıllar önce vazetmektedir. Hz. Muhammed de: ‘İnsanların en hayırlısı, insanlara en faydalı olandır’ ve: “Ne Arap’ın Arap olmayana ne de Arap olmayanın Arap olana bir üstünlüğü vardır! Üstünlük ancak takva ile olur!’ hadisleriyle, kıymetin nerede aranacağını göstermiştir. Bununla da yetinmeyerek bir siyahi köle olan Habeşli Bilal’i kendi müezzini kılmak, evlatlığı Usame’yi ordusuna komutan atamak yolu ile de bunu hayata geçirmiş, bu iki sahipsiz insanı, kurmakta olduğu medeniyetin simge isimleri hâline getirmiştir. Yine Allah: ‘Sizin bir topluluğa olan öfkeniz veya kininiz, onların hakkında adaletle hüküm vermenize engel olmasın!’** ve: ‘Allah için adaleti savunan ve onu ayakta tutan insanlardan olun!’*** emirleriyle hukukun üstünlüğünü ilan etmektedir. Hz. Muhammed de: ‘Hırsızlık yapan, kızım Fatıma da olsa elini keserdim!’ beyanıyla, ‘hukuk önünde eşitlik’ ilkesini halk arasında tahkim etmiştir. ‘Sizin mallarınızda, fakir ve mahrumların hakkı vardır!’**** ayetindeki tespitle Allah, sosyal adaleti emretmektedir. ‘Komşusu açken, karnı tok yatan bizden değildir!’ hadisiyle de Hz. Peygamber, toplum arasındaki sosyal adaletin yürekten tesis edilmesini teşvik etmiştir.

İktidar partisinin teklifi üzerinde konuşurlarken Samuel Bey:

“Ayet-i kerimede Allah: ‘Müslümanlar, işlerini kendi aralarında meşveretle, istişare ile yürütürler!’” beyanıyla, o günün Müslümanlarından katılımcı yönetimi istemiyor mu Süleyman Bey? Hatta demokrasiyi işaretlemiyor mu? Sen de siyasete girersen hem yönetime katılacaksın hem de sosyal hizmetlerini daha kolay yapacaksın.” diyerek bir kere daha ikna çabasına girişince Süleyman’dan şu cevabı almıştı:

“Hz. Muhammed, elçisi olduğu değerlerin ve temellerini attığı medeniyetin, kendisinin yokluğunda yakın ve uzak akrabaları tarafından siyasete alet edilmesini; para, pul, makam, mansıp ve her türlü menfaat ve çıkarın referansı kılınmasını önlemek için hayatı boyunca toplumundan herhangi bir ücret ya da makam talep etmedi. Üstelik kendisine ve ehlibeytine kıyamete kadar zekât ve sadaka almayı yasakladı, iktidarı da onlara miras bırakmadı.

*Hucurât suresi, 13. Ayet.

**Maide suresi, 8.ayet.

***Nisa suresi, 135. Ayet.

*Zariyat suresi, 19. ayet.

Ben elimden geldiğince Muhammedi ilkelere bağlı kalarak yaşamaya gayret ediyorum Samuel Bey. Makamda mansıpta gözüm yok. Temel ihtiyaçları konusunda bile, büyük yoksulluklar çeken milyarlarca insan var dünyada. Cüzi sayıda da olsa onlara yardım edebilirsem geçimlerine ve refahlarına, daha da ötesi evrensel barışın tesisine bir parça da olsa katkıda bulunabilirsem bu bana yeter.”

“Haklısın Süleyman Bey. Ben de Afrika ve Orta Doğu’da barış sağlanmadıkça evrensel barışın ütopyadan öte bir anlamının olmayacağını inanıyorum. Bir tarihçi olarak zaman zaman aslında Türkiye Cumhuriyeti’nin, atalarının bin yıl liderlik ettiği insanlığın ata yurdu sayılan medeniyet havzasına yönelmesi ve Osmanlı gibi oraları yönetmesi gerektiğini düşünüyorum. Mezopotamya’da barış ancak böyle tesis edilir, sizce de öyle değil mi?”

“Samuel Bey, ben sizin gibi iyi bir tarihçi değilim ancak bu konuda kendime has farklı bir görüşüm var”.

“Nedir Süleyman Bey, dinleyebilir miyim?”

“Tespitlerime göre, Selçuklu ve Osmanlı devletlerinin varisi olan Türklerin; yüzyıllarca geriye götürebildiği bir dili, kendinden inşa ettiği bir inancı ve o inançtan beslediği bir kültürü ve de binlerce yıl üzerinde yaşayageldiği bir vatan toprağı bulunmuyor. Bin dört yüz yıl öncesinde ilk hareketi başlatan Araplarla karşılaşp uğradıkları askeri yenilgi üzerine Arapların dini inancını olduğu gibi kabul etmiş ve alfabesini alıp kullanmışlardı. Arap-İslam medeniyeti içinde yüzlerce yıl siyasi, askeri, iktisadi ve hukuki bir nevi kariyer yapmış ve oradan edindikleri tecrübeyle sırasıyla Selçuklu devletlerini ve akabinde Osmanlı İmparatorluğu’nu kurmuşlardı. Müntesip oldukları medeniyeti, Avrupa’nın içlerine kadar

taşımış ve onu, gücünün zirvesine ulaştırmışlardı. Kendisini var eden medeniyeti, dönüp yüzlerce yıl yöneten Türkler, yaklaşık bin yıl sonra, I. Dünya Savaşı'nda, Batı tarafından çok ağır bir yenilgiye uğratılmış ve var olmak ile yok olmak üzere iki seçenekle karşı karşıya bırakılmışlardı. Nihayetinde istiklalini kazanan Türkler, bu sefer ikinci hareketin kurduğu Batı medeniyetinin değerlerini kabullenmiş ve ona göre yeni bir devlet kurgulamışlardı. Peki, insanlığa artık yön veren yeni medeniyeti kabul etmekle Türkler, doğru mu yapmışlardı? Yoksa doğru olan, bin yıldır liderlik yaptığı medeniyet havzasına yönelmesi ve liderliği tekrar elde etmesi uğruna, Orta Doğu siyasetine saplanması mıydı?

“O zaman biraz önceki soruma cevap verin lütfen, sizce?”

“Bence biz Türkler, yönü Batı'ya dönük olan bir devlet kurgulamakla doğru yaptık. Çünkü tarih bize şunu göstermiştir: Biz Türk kavimleri olarak Orta Asya'dan çıktığımızdan beri, bizden hangi topluluk Batı'ya yönelmiş ise ayakta kalmış ve gelişmiştir. Hindistan başta olmak üzere, doğuya giden Türklerin tamamının, varlıklarını devam ettiremediklerini görüyoruz. Hatta Anadolu Selçuklu Devleti yıkıldıktan sonra, ortaya çıkan bir sürü Beylik olmuş, ancak bugünkü Orta Doğu'ya saplanıp kalan, bu belalı bölgede hâkimiyet peşinde koşanların tümü, tarih sahnesinden silinip gitmişlerdi. Fakat en batıda kurulan Osmanlı Beyliği, diğer beyliklere nazaran çok güçlü olmamasına rağmen, diğer beyliklerin sürdürdüğü Orta Doğu mücadelesinden uzak durduğu ve yönünü sürekli Batıya döndürdüğü için, hızla büyümüş ve Bizans'ın mirasına konarak imparatorluğunu ilan etmiş ve dönüp bütün İslam milletlerini çatısı altında toplamıştı. Gelelim günümüze, bugün coğrafi fetihler anlamını yitirmiştir. Fakat biz onu evrimleştirerek stratejik bir siyasete çevirebiliriz.

“Nasıl?”

“Hani ben bin dört yüz yıllık tarihi, bir sosyal hareket ve o harekete bir cevap olan ikinci bir sosyal hareketten ibaret görüyorum ya işte biz Türkler, cumhuriyetin bize verdiği fırsatla tarihteki *üçüncü ve belki de son sosyal hareketi* başlatabiliriz. Bu fırsatla bunu başarabilirsek kim bilir belki de adımızı sonsuzluğa “Tarihin Son Medeniyetinin Kurucuları” olarak yazdırabiliriz.”

“Nasıl olacak bu Süleyman Bey? Çok merak ettim açıkçası.”

“Samuel Bey, biz Orta Doğu siyasetine saplanıp kalırsak ve de Osmanlı'yı tekrar ihya edeceğiz diye ısrar edersek korkarım ki yok olmakla karşı karşıya kalabiliriz. Kaldı ki mazi

ihya edilemez, ancak istikbal inşa edilebilir. Biz nasıl ki Araplarla karşılaşp onlardan aldığımız yenilgiyle medeniyetlerine dahil olduysak ve nasıl ki Abbasilerde kariyer yapıp, oradan edindiğimiz tecrübeyle, belki de tarihin şimdiye kadarki en büyük devletini kurduysak, şu anda da aynısını yapmamız lazım. Son üç yüz yıldır insanlığın çoğunun içinde yaşadığı modern hayat şeklinin iktisadi, siyasi, hukuki, sosyal, iletişim, ulaşım, sanatsal ve teknolojik kurallarını büyük ölçüde ortaya koyan ve onun alt yapısını hâlâ ayakta tutan -Amerika'yı içinde varsayarak- Batı medeniyetidir. Batı medeniyetinin, Doğu (Çin, Japonya, Hindistan ve Rusya) ve İslam medeniyetlerinden içine kabul ettiği tek millet, biz Türkleriz. Bu açıdan biz, bu medeniyet içerisinde gerekirse yüzlerce yıl teknolojik, iktisadi, sosyal, siyasi, hukuki, sanatsal ve her türlü gelişim alanında kariyer yaparak ya da lazım gelirse bütünleşerek oradan maksimum tecrübeyi elde edebiliriz. Bu tecrübe bize iki seçenek sunacaktır: Ya Doğu ile Batı'yı birbirine kavuşturarak tarihi mücadeleyi, küresel bir barışa taşıyabileceğiz. Ya da gün gelip Batı medeniyeti tabii ömrünü doldurursa yine oradan elde ettiğimiz değerleri, Doğu'dan alageldiğimiz değerlerle mezcederek beşeriyete yeni bir hayat tarzı sunabilecek ve insanlığı evrensel barışa taşıyabileceğiz. Böylesi bir tercih, hiç şüphesiz “Üçüncü Sosyal Hareket” olacak ve kanaatimce bu “Üçüncü Hareket”, “Mesihîyet Misyon u” ve “Havari Ruhu” ile gerçekleşecektir.

“Mesihîyet Misyonu ve Havari Ruhu ile neyi kastediyorsun Süleyman Bey?”

“İnsanlığın ve özellikle İslam toplumlarının, bugünün süper güçleri karşısındaki durumu, İsa Mesih ve Havarilerinin Roma karşısındaki durumundan farksızdır. O günkü hâkim güç olan Roma ve çatısı altındaki İsrailoğullarına, maddi kılıçla mukavemet edilemeyeceğini en iyi bilen ilahi kudret, İsa Mesih ve Havarilerini derin bir maneviyat, diriltici bir ruhaniyet ve sarsılmaz bir sabırla donatmıştı. İsa Mesih ve Havarileri, sahip oldukları o donanım ile maddi güce ve kılıca hiç başvurmadan, Roma'yı Hristiyanlaştırabilmişlerdi. Bizim de, “Evrensel Barış ve Adalet” adına bu misyonla hareket etmemiz gerektiğine inanıyorum. Kim bilir, belki de “Mesih'in Dönüşü”nün anlamı budur.

“İyi de Süleyman Bey, “Üçüncü Hareket” Doğu'ya ve Batı'ya aynı anda nüfuz eden olması bakımından, ikinci bir Roma olmayacak mı?”

“Samuel Bey, “Üçüncü Hareket” er ya da geç, mutlaka süper güç olacaktır. Doğu'ya ve Batı'ya aynı anda hitap edecek olması itibarıyla evet, Roma'yı andıracaktır. Çünkü küresel barış, ancak küresel bir güçle tesis edilebilir. Bunun adına “Neo Roma” da denebilir. Ancak

ahlâk, adalet, eşitlik ve özgürlükle inşa edilmiş bir “Neo Roma” dan bahsediyoruz. İnsanlık tarihinin bütün deneyimlerini ve değerlerini temsil eden bir “Neo Roma” bu.

“Süleyman Bey, “Neo Osmanlıcılık” dururken siz Türkler neden “Neo Roma” peşinden koşasınız ki?

“Samuel Bey, Osmanlı hiçbir zaman Batı’ya hitap etmedi ve onu kendisinin tabii bir parçası görmedi. Batı’yı, fethedilecek ve zenginliklerine konulacak bir düşman toprağı olarak gördü. Hakeza, bugünün hâkim gücü kimse, Doğu’ya ve İslam topraklarına hitap etmemekte ve o coğrafyayı kendisinin doğal bir unsuru görmemektedir. Bilakis oraları, doğal zenginlikleri elde edilecek, tarihi karşıtların yaşadığı, sorunlar kaynağı bir dünya kabul etmektedir. Bu açıdan beşeriyetin, Doğu ve Batı’ya aynı anda hitap eden, her iki coğrafyayı kendi mülkiyetinin müsavi parçaları kabul eden ve her iki kıtanın insanını, eşit ve doğal unsuru telakki eden, yeni bir “dengeleyici” güce ihtiyacı vardır. Sen istersen bunun adına “Üçüncü Hareket” veya “Son Medeniyet” yahut “Neo Roma” ya da “Neo Endülüs” de. Ne dersen de, ancak insanlık, “Evrensel Barış ve Adaleti” tesis edecek böylesi bir oluşuma ihtiyaç duymaktadır ve ben, yetiştirmekte olduğumuz öğrencilerimizin bunu başaracağına inanıyorum.”

“Süleyman Bey, bu yüzden senin siyasete girmen ve vakfınızın yetiştirdiği öğrencilere yol açman lazım. Onların devlet yönetiminde bir yerlere gelip söz sahibi olmalarını istiyorsan başkanın teklifini kabul et. Kim bilir belki Nijerya’da, başkandan sonra en güçlü insan sen olursun”

“Samuel Bey, benim öyle bir hayalim hiç olmadı bundan sonra da olmayacak. Hatta bütün siyasilerin vakfımızdan bu anlamda umudunu kesmesi için, acil tedbirler alacağım.”

Süleyman gerçekten de öyle yaptı. Ertesi gün yönetim kurulunu topladı ve aldığı şu prensip kararlarını medya yoluyla kamuoyuyla paylaştı:

“1. Zeyla Vakfı bütün siyasi partilere eşit mesafededir ve hiçbir üyesinin siyasete dahil olmasını uygun görmemektedir.”

“2. Zeyla Vakfı, siyasete dahil olan üyesi ve ister burs verdiği ister kendi eğitim kurumlarından mezun olup da devlet kademelerinde görev alan öğrencisi ile derhal bütün ilişkilerini kesecektir.”

Nitekim Zeyla Vakfı, aldığı bu prensip kararlarına, faaliyet hayatı boyunca uydu, ne bir siyasi partiyi destekledi ne de törenler haricinde bir siyasi ile temas kurdu.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
NEFS-İ MARDİYYE ve NEFS-İ SAFİYE

“O’nun (cc) vechi hariç, her şey helak olucudur” (Kasas Suresi, 88. ayet)

“Kim zerre miktarı bir şer işlemişse onu görür”*

Zeyla Vakfı ile Hayırsever Kardeşler Derneğine verilen maddi manevi destek, dalga dalga büyüyerek devam etmiş, Hristiyanlar ve Müslümanlar arasında ilk defa barış havası esmeye başlamış ve ilk defa insanlar birbirleriyle sarmaş dolaş olup enerjilerini ülkelerini nasıl kalkındırabileceklerine yöneltmişlerdi. Ne yazık ki bu barış ikliminin, kötü niyetli insanların nazarlarını celp etmesi uzun sürmedi. Öncelikle Nijerya’ya, daha sonra bütün bir Afrika’ya ve

oradan da belki bütün dünyaya barışı ve refahı yayabilecek bu iyilik kervanını, menfaatleri açısından tehlikeli gören; çatışmalardan, ayrılıklardan ve fitnelerden beslenen bir grup yabancı iş adamı ve yerli ortakları, karşı harekete geçmekte gecikmediler. Bunların arasında Hristiyan'ı, Müslüman'ı, Musevi'si, beyazı ve siyahı vardı. İnançları İsevilikti, Muhammedilikti ve Musevilikti ama hepsi, isimlerini zahiren taşıdıkları inançlarının değerlerinden çok uzaktı. Nazarlarında hiçbir insanın ve insani değerın kıymeti olmayan bu insanlar, maddi çıkarları için her türlü şerri ve fitneyi irtikâp edegelmişlerdi ve etmeye devam ediyorlardı. O güne kadar, özellikle Nijerya'da Hristiyan Müslüman çatışmalarını körükleyerek, besleyerek ve kontrol ederek devlet idaresinin ve halkın dikkatlerini, ülke işlerine ve geleceklerine odaklanmaktan alıkoymayı başarmış ve kendileri o arada istediklerini alabilmişlerdi.

Bu iş adamlarından birisi, Black Pearl Oil adlı büyük bir şirketin Nijerya CEO'su Bill idi. Maxim, "Nature Gas" adlı devasa holdingin Nijerya genel müdürüydü. Bir diğeri Lie'ydi ve Nijerya'da en büyük inşaat malzemesi tedarikçisiydi. Bütün elmas ve mücevherat işleri Moshe'den sorulurdu. Beşincisi ise Nicolas'tı ve Süleyman oraya gelene kadar gıda sektöründe ithalatta neredeyse tekeldi. Yeri yurdu olmayan Nicholas, işlerini bir takım Nijeryalı taşeronlar üzerinden yürütürdü. En büyük taşeronu da Nijeryalı bir Müslüman olan Tahiru idi. Süleyman gıda işine girip Nicolas'ın tekeli kırınca Nicolas ve Tahiru, onu can düşmanları görmeye başlamışlardı. Lie ise çoktan Tahir'i ve Hanna'yı düşman bellemişti. Bill, Maxim ve Moshe de Nijerya'nın Müslüman başkanı ve Hristiyan içişleri bakanını, Süleyman'a ve vakfına bu kadar yakın hâle gelmelerini ve destek sunmalarını hazmedemez olmuş; Müslüman Hristiyan birlikteliğini, kendi gelecekleri açısından büyük tehlike telakki etiklerinden, ne yapıp edip bu birlikteliği bitirme konusunda anlaşma yoluna gitmişlerdi. Çünkü ülkenin petrol, doğal gaz ve değerli taş kaynaklarının işletilmesinin direk Müslüman Hristiyan birlikteliğiyle bağlantısı bulunuyordu.

*Zilzal Suresi, 8. ayet.

Bu üç hayati kaynağın paylaşımı ve işletimi konusunda bir türlü anlaşılamayan Müslüman ve Hristiyan siyasiler, ülkelerini kaybetmek pahasına ön yargı ve asabiyetle hareket etmiş, o güne dek kendi aralarında uzlaşma zemini bulamamış ve yabancı şirketlerin elinde âdeta oyuncak haline gelmişlerdi. Söz konusu ayrılığı fark etmiş olan yabancı şirketlerse, bu zaafı kullanıp ikili oynayarak her iki kesimin arasındaki sorunları daha da derinleştirmişler, her iki taraftan etkileri altına aldıkları siyasiler kanalıyla merkezi hükümet üzerinde nüfuz

kurmayı başarmışlar ve bu vesileyle kaynakların işletim hakkını, ucuz pahalarla devletten koparabilmişlerdi. İlkel metotlarla asırlardan beri sürdürüldüğü sömürgeciliğini, post modern yöntemleriyle devam ettirmeyi başaran bu zihniyet, ülkeyi daha iyiye götürebilecek, Nijerya halkını birleştirebilecek ve onları özgürleştirecek hiçbir alternatif düşünceye tahammül edemeyecek kadar bencil, nobran, egoist ve gaddardı.

Zeyla Vakfının onlar açısından tehlike arz ettiği gerçeğine gelince, vakfın yaptığı faaliyetler ve ortaya koyduğu hayat felsefesi, her platformda mevzubahis edilmeye başlanmıştı. Haliyle, yabancı iş adamları ve onların Nijerya'daki dostları arasında da konuşulur olmuştu. Bu dostlar, üç semavi dinden önemli bir dinin siyasal kanadının kurmuş olduğu “Eddy” (Girdap) ismindeki dernekte zaman zaman bir araya geliyor ve Zeyla Vakfının gelecekteki muhtemel etkileri üzerinde uzun uzun tartışıyorlardı. Bu dost grupların en başında gelen ve ülkede en fazla etkisi bulunan grupsa, Nicolas'ın başını çektiği Bill, Maxim, Lie ve Moshe'den oluşan halkadan başkası değildi. Bu dost halkası, Zeyla Vakfını ve Süleyman'ı nasıl durduracaklarını tartışmak üzere, bir cumartesi gecesini derneğin özel bir locasında bir araya geldiler. Her biri kendi kafasında en zekice olduğunu düşündüğü ve içten içe gurur duyduğu karanlık bir senaryo çizmişti. Moshe, viski bardağından bir yudum alarak konuşma faslını açtı ve sordu:

“Evet, arkadaşlar! Süleyman ve dostlarından nasıl kurtulacağız? Müslümanlarla Hristiyanlar arasında kurmaya çalıştıkları ve kısmen başardıkları birliktelik, bizim için çok ciddi bir tehdit hâline geldi. Nitekim ben, bu hafta söz konusu tehdidin ne boyutlara varabileceğini bizzat gördüm.

“Altın ihalesini kaybettim deme!” diye şaşkınlık ve biraz da alacağı cevabın tedirginliği içinde araya girdi Bill.

“Maalesef. İhale komitesinde Hristiyan da vardı Müslüman da. Ancak komite başkanı Hristiyan'dı ve uzun yıllardır bize el altından çok değerli bilgiler verirdi. Tabii ki birtakım menfaatler karşılığında... Çoğu kez de ihale bize kalırdı. Fakat bu sefer: ‘İhalede çok değerli bir Lübnanlı iş adamı bulunuyor. Şu anda da Lübnanlıların devlet nezdinde çok itibarları var. Bu yüzden yanlış bir iş yapmak istemiyorum. Size bilgi vermem mümkün değil’ deyince çok şaşırdım ve ‘İtibarları nereden geliyor?’ diye sordum. ‘Efendim, Zeyla Vakfının yöneticileri Lübnanlı. Ülkemize çok yararlı işler yapmaktadırlar. Geçen ay benim kayın biraderim bir iş kurmak istedi ve onlara yardım için başvurdu ve çok büyük bir destek aldı. Şu anda işyeri de

gayet iyi çalışmaktadır.’ yanıtını verdi. ‘İyi ama rakibimiz bir Müslüman!’ diye çıkıştım. ‘Olsun. Bizim Müslümanlarla artık bir sorunumuz yok ki! Onlar bizim düşmanımız değil. Onların da en az bizim kadar bu ülkede hakları vardır.’ dedi ve yardımcı olamayacağını söyleyip konuyu kapattı. Sonunda ihaleyi Lübnanlı Müslüman rakibimiz kaptı.”

“İnşaat projeleri de Hanna ve Tahir’in şirketlerine akmaya başladı.” diye itiraf etti Lie. Sigarasını tüttüren ve votkasını içen Maxim, hemen konuya girdi:

“O zaman gidip vakfı Süleyman’ın başına yıkalım ve onu öldürüp kurtulalım.” dedi o çok kaba sesiyle. Piposuyla özdeşleşen Nicolas, kıs kıs gülerek hıncını ve kinini dile getirdi:

“Bence onu direkt öldürmek, ona merhamet olur. Kaç senedir benim menfaatlerime dokunuyor. Ondan mal almayan tek bir müşteri kalmadı. Onu öyle vurmamız ki ömrü boyunca sakat kalsın ve acı çeksin.” Büyük bir ciddiyetle oturan Bill, sözün burasında lafa girdi ve kendi kanaatlerini açıkladı:

“Arkadaşlar, biz vurup öldürürsek onu kahraman yaparız. Böylece misyonuna sahip çıkacak yüzlerce insan yaratmış oluruz kendi ellerimizle. Dolayısıyla kaleyi, sessizce içeriden fethetmemiz lazım.” Bill böyle deyince herkes merak içinde “Nasıl olacak bu?” diye sordu. Bill sinsice sıratarak devam etti:

“Hepimiz zaman zaman onun cumartesi kahvaltılarına gittik. Hatırlarsanız, orada Süleyman’ın şirketinin genel müdürüyle tanışmıştık. Yanılmıyorsam adı Nasidi mi neydi? Evet evet, Nasidi. Eğer dikkat ettiyseniz bakışları, bir cinin bakışlarından farksızdı. Benim sezinlediğim kadarıyla paraya çok düşkün bir insan. Bunu nereden çıkardığımı soruyorsanız, bir keresinde sohbette ben, Süleyman ve Nasidi yan yana oturmuş işten güçten, ticaretten bahsediyorduk. Bir ara Nasidi, bir münasebetle Süleyman’a vakıf işleriyle ilgili şunu söyledi: ‘Süleyman Bey! Bence siz yanlış yapıyorsunuz. Paranızı boş yere harcıyorsunuz. O parayı bana verseniz ben onunla neler yapmam ki.’”

“Wow!” diye haykırdı Moshe.

“Ee, ne demek istiyorsun?” diye sordu sıska suratlı Lie.

“Bence biz, parayla o insana her şeyi yaptırabiliriz. Süleyman’ı sessizce zehirletip ‘kaderiyle öldü.’ dedirtebiliriz ve daha sonra Nasidi’yi ortadan kaldırırız. Süleyman’ı bu

şekilde yok edebilirsek, birkaç ay içinde vakfın tamamı dağılır gider. Ne dersiniz?” Plandan çok hoşlanan Nicolas, piposunu eline aldı, oturduğu koltuktan ileri atlar gibi oldu ve:

“Ben bu planı çok beğendim.” dedi ve o ona kadar bir fikir beyan etmeyen Lie ve Moshe’ye bakarak:

“Ya siz dostlarım? Sizin planlarınız nedir?” diye sordu. Lie sakince:

“Arkadaşlar, benim bu konuda bir planım yoktur. Fakat neye karar verirseniz sizi desteklerim.” diye yanıtladı. Faslı açan Moshe, sehpasında duran viski bardağını tekrar eline aldı, oturduğu koltukta geriye yaslandı ve kendi planını anlatmaya başladı:

“Arkadaşlar, Süleyman’ı kendi adamına zehirletmek iyi bir plan, fakat bana göre yeterli değil. Çünkü kendisi ölse de kurduğu vakfın devam edeceğini düşünüyorum. Zira vakfını çok sağlam temellere dayandırmış. Objektif düşünecek olursak Süleyman ölse bile halk, kendisine görülmemiş hizmetler sunan Zeyla Vakfına sahip çıkmaya devam edecektir. Bu yüzden başka bir yöntem düşünmeliyiz.”

“Düşündüğün bir alternatif var mı?” diye sordu Nicholas.

“Bizim için en büyük tehlike, Hristiyanlarla Müslümanların barışması ve birlik oluşturmaları değil mi? Görmüyor musunuz ki başkan ve içişleri bakanı çoktan beri bu birlikteliği desteklemektedir. Bu birliktelik eğer daha fazla güçlenirse devlet kademelerindeki birbirleriyle çatıştırıp kullandığımız bütün bürokratları ve siyasetçileri kaybederiz. Bu da, petrol ve gazdan tutun da inşaat ihalelerine, gıdadaki tekelliliğimize, oradan da değerli taş ve maden kaynaklarına kadar hegemonya kurduğumuz bütün alanları yitirmemize yol açar. Onun için bizim, bütün Nijerya’ya yayılacak şiddetli bir Hristiyan- Müslüman çatışması çıkarmamız lazım. O çatışmayla ülkede esmeye başlayan barışı kırar ve o kargaşada Süleyman’ı gerekirse adamına öldürtüp Hristiyanlar vurdu dedirtiriz. Ya da gerçekten bir Hristiyan’a öldürtürüz. Bunu başarabilirsek Zeyla Vakfının Nijeryalıların gönlünde ektiği hayat felsefesini, bir daha dirilmemek üzere gömmüş oluruz.”

“Harika bir plan!” diye haykırdı Nicolas ve sordu: “Böyle bir durumda medya ayağını kim halledecek?”

“Onu bana bırakın. Medya ayağını, dostumuz George üzerinden hallederiz. Kendisi de aslında bugün bize katılacaktı. Fakat çok önemli misafirleri olduğundan gelemeyeceğini, ama

her türlü kararda bizimle beraber hareket edeceğini ifade etti.” diye yanıtladı Bill ve kibirle ekledi: “Ayrıca Hristiyanlar ile Müslümanlar arasındaki ilk alevîn tutuşturulması da benim işim. Biliyorsunuz bu konuda hayli tecrübeliyim.” Hepsi birden keyifli bir şekilde sırtırtken, siretleri* suretlerine yansıdığından loş ışıklı locada, onları görenleri korkutacak bir sırtlan topluluğunu andırıyorlardı.

Bill, ertesi gün erkenden işe koyuldu. Farklı petrol istasyonlarında çalıştırdığı beş Müslüman genci yanına çağırttı. Onları sıcak bir karşılamayla misafir koltuklarına oturttu. Ardından içecek ikram etti ve hâl hatırlarını sordu. Şirketin yöneticisi olarak onlardan memnun olduğunu, işlerini beğendiğini ve ödüllendirmek için yanına davet ettiğini söyledi. Sonra çekmecesindeki zarfları çıkartarak onlara takdim etti. Hayatlarında belki hiç iltifat işitmemiş olan gençler, çalıştıkları küresel şirketin yöneticisinden gördükleri bu muamele karşısında kendilerini büyülenmiş gibi hissettiler. Zarfları alırken nerdeyse adamın önünde yerlere kadar eğildiler. İçlerinde Bill’e karşı derin bir minnet ve hayranlık uyandı bir anda. Onları istediği kıvama getiren ve psikolojilerini çok iyi okuyan Bill, hamlesini yaptı ve zehirli oklarını muhataplarına sapladı:

“Delikanlılar!” dedi. “Siz bu memleketin geleceğisiniz. Nijerya, sizin gibi gençlerin başarılarıyla Afrika’nın en güçlü ve en güzel ülkesi olacaktır. Ama bunun gerçekleşebilmesi için her şeyden önce Nijerya halkının, dini değerlerine sahip çıkması lazım. Ben farklı bir dindenim. Fakat bir şeyi itiraf etmeliyim ki sizin gibi Müslüman gençlerin kendi dinlerine sahip çıkmalarına hayranım. Birkaç sene evvel, Peygamberinize hakaret eden karikatür karşısında göstermiş olduğunuz tepkiyi takdirle izlemiştim. Emin olun çok beğenmiştim. Keşke Hristiyanlar da değerlerine böyle sahip çıkabilse. Fakat yine de o tepkiler, o hakaretin karşısında yetersizdi. İsa’ya bu şekilde hakaret edilseydi, ben bu yaşımla gider, nerede cami varsa hepsini yakardım, hem de içindekilerle beraber. Bir de sizin gibi genç olacaktım ki neler yapardım neler...” Onun bu sözleriyle gençlerin kanı kaynadı. Bill’in bir Hristiyan olduğunu

*siret: bir kimsenin içi, tabiatı, ahlâkı.

unutarak Hristiyanlara karşı duydukları nefret ve kin, bir anda yüzlerine ve gözlerine yansıdı. Bunun farkında olan Bill, son okunu attı:

“Aslında hâlâ İslam dinine ve peygamberine hakaret edilmektedir. Ben Hristiyan’ım, lakin bunu çok yanlış buluyor ve mutlaka karşılığının verilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Benim gözümde dini değerlerine sahip çıkan bir insan, işine, gücüne, ülkesine ve geleceğine sahip çıkar demektir. Ben sizi öyle görüyor ve Nijerya'nın sizin gibi gençlere çok ihtiyacı olduğuna inanıyorum.” Gençlerin hep bir ağızdan heyecanla teşekkür etmelerinden duyduğu memnuniyetle de son sözünü söyledi:

“Rica ederim. Haydi, bakalım. Hem değerlerinize hem işinize sahip çıkmaya devam edin.”

Hayatlarında ilk defa adam yerine konan, parayla mükâfatlandırılan ve takdirlerle göklere çıkartılan on beş yirmi yaşlarındaki delikanlılar, barut gibi olmuşlardı. Kabaran kahramanlık duyguları, dini değerlerine hakaret edenlere bir karşılık verilmesini, kendilerine yapılan iltifatları hak ettiklerini herkese ve özellikle Bill'e göstermeleri gerektiğini telkin edip duruyordu. Şahıslarına verilen ödülün niye verildiğini, hangi işi başarmalarının üzerine kendilerine mükâfat takdim edildiğini zerre kadar sorgulamıyor; bilakis, bir şeyler yapıp daha fazla göze girmek ve daha fazla iltifat elde etmek istiyorlardı. Hemen baş başa verip düşmanlara karşı neler yapabileceklerini tartışmaya başladılar. Patronlarının sözleri kendilerine ilham verdiği için karar vermeleri zor olmadı. Pazar sabahı bir kilise, içindekilerle beraber ateşe verilip yakılacaktı. Pazar gününe dört gün vardı ve bu süre hazırlık için yeterliydi.

Hiç vakit kaybetmeden işe koyuldular. Onlar gibi henüz akıllı bir karış havada olan arkadaşlarıyla konuşarak beraber hareket etmelerini sağladılar. Ardından hedef kilise belirlendi. Kano'nun doğusunda bulunan, Hristiyanların çok önem verdikleri Protestan kilisesi yakılırsa bu büyük bir kahramanlık sayılacak ve kâfirlere en büyük ceza verilmiş olacaktı. Böylece patronun karşısına gururla çıkılacak ve ondan daha büyük ödüller ve iltifatlar elde edilecekti. Yeni katılan gençlerden birisi:

“Arkadaşlar, biz adam öldürme işini bir daha gözden geçirsek?” diyecek oldu, aralarında hafız olan birisi hemen öne çıktı ve: “*Onları (Müşrikleri) nerede yakalarsanız öldürünüz.*”^{*} ayetini okudu. Ona göre tartışma bitmişti. Kur'an: “*Nerede yakalarsanız öldürünüz.*”

^{*}Bakara Suresi, 191. ayet.

demişti ve bunun üstüne daha fazla laf söylemek insanı dinden çıkarırdı. Oysaki itiraz eden genç, o ayetten önceki ayette: “*Sizinle savaşanlara karşı Allah yolunda siz de savaşın. Ancak*

*aşırıya kaçmayın. Çünkü Allah aşırıya gidenleri sevmez.”** buyrulduğunu ve sonra şöyle devam ettiğini biliyordu: “ *Onları nerede yakalarsanız öldürünüz. Sizi çıkardıkları yerden (Mekke’den) siz de onları çıkarın. Zira zulüm ve baskı (Fitne) adam öldürmekten daha şiddetlidir. Yalnız, Mescid-i Haram yanında, onlar sizinle savaşmadıkça siz de onlarla savaşmayın. Ama sizinle savaşmaya kalkışarlarsa siz de onlarla savaşın ve öldürün. Kâfirlerin cezası işte böyle olur.”*** Kur’an hemen arkasındaki ayette ise savaştan vazgeçmeyi şu şekilde teşvik ediyordu: “*Eğer onlar savaşmaktan vazgeçerlerse Allah çok affedici ve merhametlidir.”**** Hafız, okuduğu ayetin öncesini (sibak), sonrasını (siyak), iniş sebebinin (sebeb-i nüzul) ve zamanını bilerek veya bilmeyerek göz ardı etmişti.

Bir gece vakti, çalıştıkları petrol istasyonlarından ihtiyaç duydukları ölçüde benzin ayarladılar. Bir kısmını sokaklardan temin ettikleri, o uluorta atılan ve yüzlercesi bulunan içecek şişelerine doldurdular. Benzinin bir kısmını da sağdan soldan arakladıkları bidonlara koydular. Plana göre bidonlardaki benzinden, cumartesiye pazara bağlayan gece, kimseye görünmeden kilisenin bahçesine, dört bir tarafına, imkânı varsa duvarlarına ve içerisine bolca dökülecek, pazar sabahı ibadet çıkışında ise eldeki benzin şişeleri ateşe verilip kamyonet üzerinden kalabalığın üzerine atılacaktı. Şişeleri tutuşturacak bez parçalarını ayarlamak çok kolaydı, fakat kamyonet bulmak zor görünüyordu. Ama onu da bulmak, hiç tahmin edemeyecekleri kadar basit oldu. Onlara katılan Abdülkadir isminde bir genç, babasının nakliyat yaparak ailesinin geçimini temin ettiği kamyonetini ayarlayabileceğini söyleyince hazırlıklar büyük ölçüde tamamlandı. Geriye, hedefi gerçekleştirmek kalıyordu. Cumartesi gecesi gelip çatınca gecenin koyu karanlığında, çetenin üç üyesi bir hayalet gibi kilisenin çevresine sızdılar ve dört bir tarafına, duvarlarının üstüne ve çıkışın hemen önündeki alana benzin döktüler ve oradan sıvışarak ertesi günü beklemeye koyuldular.

Pazar sabahı her şeyden habersizce akın akın kiliseye gelen ve Tanrının evine kemal-i huzurla giren hemen hemen her bir fert, ağır bir benzin kokusu almasına ve özellikle kilise önündeki alana dökülen benzinin izlerini görmesine rağmen, üzerinde pek durmadı. Çünkü yaşadığı şehrin sokaklarındaki pislige ve bütün Kano’nun havasını biber gazı sıkılmışçasına

*Bakara Suresi, 190. ayet.

**Bakara Suresi, 191. ayet.

***Bakara Suresi, 192. ayet.

kirleten motosikletlerin dumanına alışmış bir insanın, kiliseye gelirken aldığı o ağır benzin kokusunu ve yine benzinle sulanan meydanı garipsemesi mümkün değildi.

Mütevekkil insanlar, artık içerideydiler. Derin bir huşuyla ayinler yapıldı. Dualar içten bir samimiyetle edildi. Her tarafa buhur ve ona benzer egzotik kokular saçan papaz efendinin önünde, istavroz çıkarıldı. Dinlenen vaazlardan her bir birey kendince dersler çıkardı ve tefekkür içinde dışarıya çıkmaya başladı. O sırada, cemaate bir şeyler satmaya çalışan kilise önündeki seyyar satıcıların sesleri, bütün bahçeyi dolduruyordu. Cemaatin bir kısmı, kendi aralarında sohbete koyulurken bir kısmı da seyyar satıcıların ürünlerine göz gezdiriyordu. Kilisenin önünün hayli kalabalıklaştığını gören ve bir nevi meczuplaşan çete üyeleri, şoförlük vazifesini gören çocuk yaşındaki Musa'ya, kasasında çömelerek gizlendikleri kamyoneti, kiliseye doğru sürmesini söylediler. Musa, olabilecekleri kestiremeyen çocuk aklıyla hedefe doğru ilerledi. Sekiz kişiden oluşan çetenin her bir üyesinin elinde birer çakmak, önlerinde yakıtla ıslanmış onlarca bez parçası ve ona denk benzinle dolu şişeler bulunuyordu. Kamyonet kalabalığa hızla yaklaşırken heyecanları doruğa çıktığından çakmağı çakıp bezi tutuşturmak, hiç birisi için kolay olmadı. Hattâ aralarından birisi, elinden düşürdüğü benzin şişesiyle az kalsın hepsini ateşe verecekti. Telaşa kapılan diğerleri, acil bir şekilde müdahale ettiler ve muhtemelen kamyonet sahibinin yere serip üzerinde dinlendiği, paçavraya dönüşmüş çok ince halıyı kaptıkları gibi alevin üzerine atarak kazayı önlediler.

Kamyonet hızla gelerek kalabalığın hemen önünde durdu. İnsanların, bir seyyar satıcıya ait olduğunu sandıkları kamyonete masum ve meraklı gözlerle bakmalarıyla çete bireylerinin ayakları üzerlerine dikilmeleri ve tutuşturdukları şişeleri "Allah-u Ekber" nidalarıyla onların üstüne fırlatmaları bir oldu. Kendilerine isabet eden ateşle bir anda tutuşanların çılgınlıkları ve neye uğradığını şaşırarak kalabalığın panikleyerek çıkardığı gürültü, yeri göğü inletmeye yetti de arttı. Her taraf, korku dolu sesler içinde kaldı. Yere düşen molotof şişelerin etkisiyle benzinle hayli sulanan meydanın saniyeler içinde alev alması, paniğe kapılan kalabalığı dehşete sürükledi. Ayakları altından yükselen alev ve üstlerinden art arda yağın ateş şişelerinin kendilerini âdeta kuşattığını hisseden insan yığını, yuvalarına çomak sokulmuş karıncalar, ya da çıldırılmış boğa sürüsü gibi, yön belirlemeden akılsızca hareket ediyordu. Atılan her bir çılgın, kalabalığın daha fazla korku ve daha büyük dehşet duymasından başka bir şeye yaramıyordu. O esnada henüz kilise içinde bulunanlarsa dışarıda ne olup bittiğini anlamaya çalıştıkları sırada, atılan molotof kokteyl şişelerinin bir kısmı pencereleri kırdı ve düştükleri yeri ateşe verdi. Kilisenin zemininde ve duvarlarının bir kısmında ahşap kullanılmış olması, ateşin çok hızlı bir şekilde yayılmasına yol açtı. Cemaatin tümü, kilisenin tek çıkış kapısına yönelince kargaşa ve izdiham yaşandı. Her bir fert kendi derdine düşmüş, kurtulmaya çalışıyordu. Hâliyle yaşlılar ve çocuklar, ezilme tehlikesiyle karşı karşıya kaldı. Meydana

getirdikleri dehşetli ve bir o kadar acıklı manzarayı, adeta hipnoz olmuş şekilde merhametsizce izleyen saldırganlar, ellerindeki son şişeleri de kilisenin içine fırlattıktan sonra kaçtılar. Arkalarında bıraktıkları enkaza, bir zafer kazanmış ruh haletiyle bakarak hızla oradan uzaklaştılar.

Olay birkaç saat içinde bütün Nijerya’da duyuldu. Onlarca kişi ölmüş, yüzlerce kişi yaralanmıştı. Vatandaşların çoğu, olanlardan büyük bir üzüntü ve olacıklardan derin bir endişe içindeydi. Zeyla Vakfının ülkeye yaydığı barış ve huzur ortamı bir anda kaybolmuş, henüz yeni filizlenmeye başlamış olan karşılıklı iyi niyet ve hoşgörü tomurcukları hazan yemiş, onun yerine fertlerin nesilden nesile aktardığı içlerindeki nefret ve kin duyguları tekrar kabarmıştı. Hristiyan gruplar, gönüllerinde kabaran o nefret ve kin duygularıyla, kendilerine yapılan saldırının intikamını almaya yemin ediyor; Müslüman topluluklarsa ne olup bittiğini anlamaya çalışıyor, saldırıyı kimin niye yaptığına kafa yoruyor ve kendilerine gelecek saldırıya karşı tetikte bekliyordu.

Öbür tarafta, saldırıyı organize eden Bill ve dostları, olup bitenleri büyük bir keyifle izleyerek meydana getirdikleri kargaşa ortamını kullanmak için yeni hareket planları çizmeye başladılar. Aralarında bir istişare daha yaparak bir yol haritası üzerinde anlaştılar ve işe koyuldular. Bill yine sahneye atıldı ve ilk adım olarak oyuna getirdiği gençleri el altından ihbar ettirdi ve yakalanmalarını sağladı.

İlk desisesini böylece başaran Bill, hemen ikinci ve en tehlikeli adımını attı. Nasidi’yi sekreterine arattı ve yemeğe davet etti. Nasidi, sebepsiz yere aldığı bu davete, meraklı bir yaklaşımla icabet etti ve vahşetin yaşanmasından iki gün sonra, salı akşamı şehrin dışındaki Çin restoranında Bill’le buluştu. Onu ayakta karşılayan Bill, koluna samimiyetle girdi ve en dip köşedeki masaya çekip oturması için buyur etti. Karşılıklı hal hatır sormanın akabinde, kendilerine getirilen menüden yemeklerini seçtiler ve beklemeye başladılar. Birkaç dakika sessizlikten sonra Bill, söze girdi:

“Nasidi Bey, Nijerya’da büyük işler yapan biz ve bizim gibi şirketler, sizin firmanızı yakından takip etmektedir. Açıkçası Tulip Şirketi, çok kısa zamanda çok büyük başarılar ortaya koydu. Kendi aramızda konuştuğumuzda, herkesin söylediği ve üzerinde ittifak ettiği husus, o başarıların altında senin olduğundur. Çinli iş adamları, Fransız tüccarları, Rus yatırımcıları ve birçok yabancı sermaye sahipleri, seni çok başarılı buluyorlar ve Tulip Şirketi’ni kalkındırmanın sen olduğuna inanıyorlar.

“Teşekkür ederim efendim. Ben sadece elimden geleni yapmaya çalışıyorum. Başarılı olmamın nedeni, kendimi işe yirmi dört saat vermemdir. Doğrusu Süleyman Bey, işin detayıyla pek ilgilenmez. Sadece raporları kontrol eder ve geri kalan her şeyi bana bırakır. Ben de gecemi gündüzüme katıyor ve kendi işimmiş gibi sahip çıkıyorum.”

“Umarım ki Süleyman Bey, senin sadakatini ve yaptıklarını takdir ediyor, kıymetini biliyordur. Dürüstçe söylemek gerekirse ben onun yerinde olsaydım, sana şirkette bir hisse verir ve seni ortak ederdim. Nasidi Bey, beni yanlış anlama ama meraktan soruyorum: Süleyman Bey, emeklerinin karşılığını veriyor mu gerçekten?”

Nasidi, ilk etapta ne diyeceğini kestiremedi ve dolayısıyla hemen cevap veremedi. O esnada salataların ve sıcak atıştırmaların servis edilmesi, Süleyman’ın kendisine neler verdiğini ve Bill’e vereceği cevabı düşünmesine yaradı. Nijerya gibi bir yerde, standartların çok üstünde olan beş bin dolar maaş alıyordu. Ayrıca cirodan yüzde sıfır beş oranında prim, şahsına hediye edilen son model bir cip, kendisinin ve ailesinin rahat edeceği bahçeli, modern ve iki katlı bir ev, özel sağlık sigortası ve şahsi harcamaları için on beş bin dolar limitli özel bir kredi kartı... Tabii işleri yürütebildiği ve aynı zamanda belli meblağları yönetebildiği imza yetkisi vardı ve bu sayede birçok yakınına işe alma imkânına sahip olmuş, bu meyanda iki kardeşini iş sahibi etmişti. Nasidi, bütün bunları aklına getirince vicdanı: “Hak ettiğinden çok fazlasını almışsın ve alıyorsun.” dedi. Fakat tabiatında dürülü olan ve işin başından bu yana kendisini dürtten hırsı ve tamahkârlığı hemen devreye girerek: “Sen olmasaydın, Süleyman Nijerya’da böyle bir işe sahip olamazdı. Senin sayende Tulip Şirketi var oldu. Dolayısıyla sen, çok daha fazlasını hak ediyorsun.” diyerek vicdanının sesini susturdu. O arada Bill, ona fırlattığı bir bakışla cevap beklediğini hissettirdi. Nasidi, patron olarak Süleyman’ın bile şirketten şahsı namına onun kadar istifade etmediğini unutarak geçmişinde çoğu gün iki öğün yemek bulamadığını hatırlamayarak ve değil bir ev ya da bir cip sahibi olmayı, ikinci bir elbiseyi dahi hayal edemediği günleri aklından çıkararak, taşıdığı hırsının diliyle cevap verdi:

“Efendim, işimden memnunum. Fakat hak ettiğimi alıyorum diyemem.” Duyduğu cevap karşısında sevincini zor saklayan Bill, sesine sahte bir üzüntü tonu vererek karşılık verdi:

“Çok üzüldüm buna. Süleyman Bey’in, ona kazandırdığın onca parayı şurada burada, gereksiz yerlere ve değmez insanlara harcarken sana hak ettiğini vermemesi, çok büyük bir haksızlık. İnsan önce kendisine para kazandıran insanlara verir, ondan sonra başkasına. Ama

Süleyman, anlaşılan tam tersini yapıyor. Sen onun yanından ayrıl, işini devam ettirebilecek mi bakalım?”

“Hiç sanmıyorum. Ben olmazsam o iş kısa sürede çöker.”

“Bırak çöksün, o zaman senin kıymetini anlar.” diye çıkıştı Bill, ondan yanaymış gibi. Sonra yüzünü Nasidi’ye biraz daha yaklaştırarak sordu:

“Nasidi Bey, bir şey daha sormak istiyorum sana... Bildiğimiz kadarıyla Süleyman evli değil. Dolayısıyla çocuk yoktu. Böylesi bir durumda, kendisi öldüğünde, bu mal mülk kime kalacak hiç düşündün mü?”

“Hiç aklıma gelmedi Bill Bey.” diye yanıtladı Nasidi. Çünkü gerçekten bu olasılığı hiç düşünmemişti. Ama hemen akabinde dudaklarından:

“Belki de kurduğu vakfa bağışlamıştır.” sözleri dökülüverdi. Hedefine bir avcı gibi kilitlenen Bill, şaşırması gibi yaparak düşüncesini söyledi:

“Ben, Tulip Şirketi’ni sana bırakır diye düşünmüştüm. Öldüğünde, senin ona kazandırdığın şirket, o saçma sapan işlerle uğraşan vakfa kalacak. Belki de sen, bunca emeklerine rağmen ortada kalacaksın dostum.” dedi ve dudaklarına acımsı bir gülümseme kondurdu. Nasidi, onun gülüşündeki sahteliği sezemeyecek kadar sözlerinin etkisinde kalmış ve çoktan gelecek hesaplarına dalmıştı. Şaşkınlıkla:

“Süleyman Bey çok genç ve sağlıklı.. Allah bilir ama ben ölüme ondan daha yakınım.” diyebildi sadece.

Bill psikolojik taarruzuna fütursuzca devam etti: “Senin ve ekibinin kazandırdığı paraları, saçma sapan yerlere harcıyor. Neymiş? Fakirleri kalkındıracakmış. Neymiş? Müslümanlarla Hristiyanları barış içinde yaşatacakmış. Böyle bir saçmalık olur mu? Beni yanlış anlama lütfen. Ben de Müslümanlarla Hristiyanların barış içinde yaşamasını isterim. Ancak daha iki gün önce neler yaşandığını hepimiz gördük. Bak Nasidi Bey, söyleyeceklerimi unutma lütfen: Süleyman’ın akılsız faaliyetlerinin neden olduğu bu kargaşa, daha da büyüyecek ve emin ol ki Zeyla Vakfı yaptıklarının altında kalacaktır.

“Niye efendim? Vakıf da Süleyman Bey de her iki tarafa iyilik yapıyor.”

“Görünürde evet, fakat gerçekte kötülük ediyor. Sen gidip Müslüman parasıyla Hristiyanlara tesisler yaparsan Müslüman gençler de çıkar Hristiyanlara saldırır işte. O saldırıda ölen o masum insanların ahı, korkarım gelip onu bulacak. Herhangi bir taraftan birisi çıkıp onu vurup öldürürse şaşırırmam yani.”

Bill bu lafları sarf ederken Nasidi’nin gözlerinin içine bakıyor ve tepkisini ölçmeye çalışıyordu. Nasidi ise söylenenlere karşı net bir tavır koyamıyor ve muhatabının söylediklerinin, benliğinde açtığı tuhaf çağrışımları yerli yerince oturtuktan sonra cevap vermek istiyordu. Zira Süleyman’ın yokluğunun, onun için ne anlamlar taşıyacağı ilk defa aklına getiriliyor ve böylesi bir ihtimalle içinde farklı hislerin depresmesi hedefleniyordu. Nitekim Süleyman’ın öldürülme ihtimalinden ilk etapta ürkmekle birlikte, ölümüyle doğacak boşluğun kendisine neler kaybettirip neler kazandıracığını düşünmeye başladı. Bill, onun zihninden geçenleri hafif kızaran gözlerinden okuduğundan, hırsını tahrik etmek üzere konuşmasına devam etti:

“Nasidi Bey, sanırım söylediklerim seni düşündürdü. Aslında realist olmak lazım... Süleyman öldürülürse hayat durmaz. Bilakis senin açıdan bakıldığında olumlu gelişmelere bile yol açabilir. Aslında sıfırdan bir firmayı ele alıp birkaç yıl içinde bu kadar büyüten bir insan olarak sen, her şeye layıksın. Emin ol, Süleyman’ın ölümü hâlinde, şirket vakfa kalsa bile ikisinin de başına senin geçmen için ben ve arkadaşlarım ne gerekiyorsa yapacağız.” dedi ve iştahla yemeğine koyuldu. “Hadi fazla düşünme. Yemeğimizi soğutmadan yiyelim” ilavesinde bulunmayı da ihmal etmedi.

Nasidi sessizdi. Fakat suratının derisinin rengi, bütün siyahlığına rağmen kırmızıya dönmüştü duyduğu heyecandan. Şirketin ve vakfın başına geçmek ve böylece büyük bir oluşumun tek söz sahibi haline gelmek düşüncesi durmadan zihnini meşgul ediyor, iştihayı kabartıyor, hırsını tetikliyor, tetiklenen hırsı ise ona büyük bir iş adamı olmanın zevkini ve gururunu hayalen de olsa tattırıyordu. Bir kere daha kendisini yokladığında, Süleyman’ın öldürülme tasavvurunun ürpertisinin benliğinden gittiğini, yerini kurduğu hayallerin tatlılığının aldığını hissetti. Bir insan sarrafı olan Bill’se, avını vurduğunun farkındaydı. Onun için kaşığı ve çatalını elinden bıraktı, masadan aldığı mendille ağzını sildi ve hiç çekinmeden gerçek niyetini bütün soğukkanlılığıyla dudaklarından döküverdi:

“Nasidi Bey, seninle açık konuşacağım.” dedi ve dirseklerini masaya dayadı. Havada paralel tuttuğu elleriyle onu hipnoz edercesine devam etti: “Süleyman’ın yokluğu, senin için

de bu memleket için de hayırlı olacaktır. Bundan hiç şüphelen olmasın. Biz, bu memleketin geleceğini düşünüyor ve iyiliğini istiyoruz. Senin de Nijerya'nın istikbali için çalıştığını biliyor ve ileride bu ülkeye çok büyük hizmetler yapacağına inanıyoruz. Kısacası biz, seninle aynı taraftayız. Senin bu ülkeye hizmet edebilmen için, her şeyden evvel bağımsız olman lazım. Bağımsız hareket edebilmek içinse işinde tek söz sahibi olman şarttır. Bunu başarabilirsen, her şey çok farklı olur. Bizimle olursan, Tulip Şirketi'nin ve vakfın başına geçmeni sağlar, bütün hayallerini gerçekleştirmek imkânını sana sunarız”

“Anlamadım efendim, sizinle nasıl olacağım?” diye sordu Nasidi, meraklı bakışlarla.

“Çok basit. Bizim tahminlerimize göre, Hristiyan Müslüman kavgası çok büyüyecek ve Süleyman'la yanındakiler, bu işe mutlaka karışacaktır. Ancak altında kalacaklarını göreceksin.” Nasidi'nin tereddütte kaldığını hissederek kararlı bir tavırla devam etti:

“Bak Nasidi Bey, söylediklerim seni rahatsız ettiyse ve geleceğine sahip çıkmaya hazır değilsen bütün konuştuklarımızı unut lütfen. Ben unuttum bile. Lütfen söylenmemiş kabul et.”

“Benden ne yapmamı istiyorsunuz efendim?”

“Hah şöyle... Aslında senden çok büyük bir şey istemiyoruz. Bundan sonra yaşanacak süreçte, Süleyman'ın bütün yaptıklarından ve yapmayı planladıklarından bizi haberdar etmen yeterlidir. Gerisini biz hallederiz. Bizimle iş birlikteliğini sürdürmen karşılığında Tulip Şirketi'yle vakfın başına geçmeni sağlayacağız. Buna gücümüzün yettiğini izah etmeme gerek yoktur sanırım. Anlaştık mı?” Cevap alamayan Bill, tekrar sordu: “Anlaştık mı dostum?”

“Anlaştık.” dedi Nasidi dudakları titreyerek. Önlerindeki yemeklerin bittiği gibi konuşma da bitmişti. Bill kalkmak üzereyken, bir şey unutmuş gibi yaptı ve:

“Nasidi Bey, az kalsın unutuyordum...” diyerek çantasından çıkardığı bir poşeti ona uzattı. Sonra: “Bu hediyeyi arkadaşlar sana gönderdi. İyi ki aklıma geldi. İçinde ne olduğunu ben de bilmiyorum. Lütfen kabul et?” Nasidi elini ağır ağır uzattı ve poşeti ondan aldı. Bill, hemen ayağa kalkarak onunla vedalaştı ve mekânı terk etti. Yalnız başına kalan Nasidi, kimse görmesin diye poşeti bacaklarının üstüne koydu, yemek örtüsünü biraz daha kendine doğru çekti. Mavi poşetin içinde gazete kâğıtlarıyla sarılı bir şeyler duruyordu. Titreyen elleriyle açmaya çalıştı, fakat bir türlü düğümünü çözemedi. Poşeti yan tarafından deldi. Ardından, içini görecektik kadar gazete parçalarını yırttı. Gördüğü şey karşısında küçük dilini yuttu. Heyecanlanarak poşeti topladı, ayağa kalktı ve âdeta sıvışarak oradan uzaklaştı.

**Yüce sanatkârın resmindeki boyalarız her birimiz
Rengârenk Rabbani bir tabloyuz aslında biz**

Gün be gün ve an be an gelişmeleri yakından izleyen Süleyman, başta Samuel Bey olmak üzere, her iki taraftan tanıdığı manevi liderlere telefonlar açıyor, onlara sükûnet tavsiye ediyor ve daha fazla kan dökülmemesi konusunda topluluklara telkinde bulunmalarını rica ediyordu. Perşembe akşamına kadar geçen dört gün içinde, Hristiyan cemaatlerinden sert bir karşılık verilmemesi onu sevindirdi. Fakat bu sevinci kısa sürecekti. Çünkü ertesi gün cumaydı ve Müslümanların topluca namaza gideceğini bilen Hristiyan halk, saldırı hazırlıklarını yapmış bekliyordu. Nitekim ertesi gün Hristiyanlar, Kano'nun güneyindeki en kalabalık cemaati toplayan bir camiye, cuma namazının kılındığı esnada silahlarla saldırdılar. Kalabalığın üzerine yayılım ateş açarak onlarca kişiyi öldürdüler ve yüzlerce kişiyi yaraladılar. Olay bir anda, zaten diken üzerinde bekleyen tüm ülkede geniş yankı buldu ve önü alınamaz vukuatlara kapı araladı. Aynı gün akşama doğru, bütün Nijerya'da, Hristiyanlarla Müslümanların iç içe yaşadığı şehirlerde ve mahallelerde sokak kavgaları patladı ve neticesinde her iki taraftan birçok insanın kanı döküldü. Zeyla Vakfının faaliyetleriyle ülkenin üzerine hâkim olan barış ve güven atmosferi, o gün itibariyle zehirlendi ve onun yerine, Nijerya'nın kaderi hâline gelen kanlı süreç yeniden başladı. Ümitler ümitsizliğe, beklentiler karamsarlığa, emniyet korkuya, iyi niyet su-i zanna, ışıksa karanlığa dönüştü o gece. Her bir taraf, diğeri aleyhine bilendikçe bilendi ve intikam yeminleri etti. Dolayısıyla, yaşlısından çocuğuna, kadınından erkeğine kadar herkesi tehdit ve tedirgin eden zor bir süreç başladı.

Hadiselerin olduğu gece, Süleyman'ın gözüne pek uyku girmedi. Olanları ve olabilecekleri düşünmekten, yatağına dahi uzanamadı. Gün içerisinde Tahir ve Hanna'yla yüz yüze görüşemediğinden çok geç olmasına rağmen, nazının geçeceğini bildiği için onları arayıp uyandırdı ve olup biteni görüşmek üzere evine davet etti. İkisi de gece yarısı uyandırılmaktan rahatsızlık duymadan kalkıp geldiler. Sabaha dek meselenin nedenleri üzerinde tartıştılar ve çatışmaları bitirip, barışı tekrar tesis etme konusunda fikir alışverişinde bulundular. En sonunda, her iki inanç kesiminden tanıdıkları ve de toplumun üzerinde etkili olduklarını sandıkları şahısların ayağına gidip yapılanların yanlış olduğunu ve her iki topluluğa büyük zarar vermekten başka bir şeye yaramayacağını anlatmaya karar verdiler. Halk üzerinde nüfuz sahibi olan bu şahıslar, barışın en büyük değer olduğuna ikna edilecek, etkili bir şekilde halka sükûneti telkin etmeleri talep edilecek; her iki cemaatin barışa yanaşmaları halinde de,

fertlerini kaybeden ailelere ve de maddi hasarı dahi olan herkese, Zeyla Vakfının büyük yardımlarda bulunacağını sözü verilecekti.

Ertesi gün Lagos ve Kano'da sabahın erken saatlerinde, iki inanç grubu arasında çatışmalar tekrar başladı. Kavgalar genelde sokak çatışmaları şeklinde cereyan ediyor; her iki tarafın radikalleri, gençlerle çocukları öne sürüyor; onları, cennet başta olmak üzere bir sürü manevi ücretlerle galeyana getiriyor ve öylece kavgaların büyümesine öncülük ediyorlardı. İş gücü olmayan ve kaybedecek bir şeyi bulunmayan gençler, kendilerine telkin edilen vaatlere, tartma ve ölçme imkânından ve yetisinden mahrum oldukları için hemen kanıyor; en tehlikelisi de kerametleri kendilerinden menkul büyük zevattan gelen talimatlara Allah'a itaat ediyormuş gibi itaat ediyor ve onların emirleriyle sokaklarda terör estiriyorlardı. Her iki inanç grubundan, kendini müntesip olduğu din adına konuşma ve hüküm vermede salahiyyetli gören ve sözlerini dinleten manevi liderler de fırsat belledikleri bu puslu ortamı, nüfuzlarını artırmak, seslerini daha geniş kitlelere duyurmak, sosyal statülerini yükseltmek, enaniyetlerini* tatmin etmek ve bütün bunların neticesinde, şahsi menfaat kazanmak için kullanıyorlardı. Bu yüzden, Tanrı ve din adına onların etrafında toplanan saf ve iyi niyetli gençlere, iman etmenin özü olan iyiliği, güzelliği, müsamahayı, tahammül etmeyi, hoşgörü ve affetmeyi telkin edeceklerine buğzu, nefreti ve intikamı pompalıyor ve hiç acımadan öylece sokaklara salıveriyorlardı. Niye öldüğünün ve niye öldürdüğünün gerçek nedenini bilmeyen çocuk yaştaki delikanlılarsa ardına bakmadan ölmek ve öldürmek için düşman bellediği öteki insanlara saldırıyorlardı. O kaotik atmosfer neticesinde çatışmalar, günden güne bütün ülkeye yayıldı ve birkaç hafta içinde yüzlerce kişi öldü ve binlerce kişi yaralandı.

Süleyman; Tahir ve Hanna ile beraber barışa katkısı olacak diye ümit beslediği her iki toplumun kanaat liderlerine gidip düşüncelerini anlatıyor ve barışa yönelmelerini sağlamaya çalışıyordu. Bu amaçla belki elli kişinin yanına gittiler. Onlarla müzakere ettikçe durumun kendisinin tahmin ettiği gibi kolay olmadığını anlamakta gecikmedi. Zira şiddeti bitirmek için yanlarına gittikleri o zevatın, o şeyhlerin, o papaz efendilerin ve o aşiret reislerinin, aslında bizzat kendilerinin şiddeti teşvik ettiğini, hatta şiddetten beslendiklerini ve onu şahsi menfaatleri uğruna kullandıklarını söylemlerinden ve onlara karşı sergiledikleri kaba

*enaniyyet: bencillik, kendini beğenme.

tavırlarından fark etti. Hangi birisiyle konuştularsa hepsi birden anlaşmış gibi barışa asla yanaşmayacağını söylüyor ve neye mal olursa olsun intikam alacağına yemin ediyordu. Bu ortak üslup, Süleyman'ı derinden sarstı ve onu hayal kırıklığına uğrattı. Hatta karşılaştıkları

iki olay, meselenin düşündüğünden çok daha vahim olduğunu kavramasını sağladı. Yaptıkları barış turlarının birisindeydiler. Kendisinin yakından tanıdığı ve Müslüman toplumun büyük saygı duyduğu bir manevi liderin yanına gidiyorlardı. Evine yaklaştıkları sırada, kapısından bir grubun çıktığını gördüler. Süleyman, onları tanımadığı için pek bir anlam veremedi. Fakat Hanna ve Tahir, tanımıştı. Grubun içindekilerden birinin ünlü bir Hristiyan manevi önderi, diğerininse yeraltı dünyasından önemli bir silah tüccarı olduğunu söylediklerinde çok şaşırdı. Gördüğü diğer bir başka bir tablo ise onu daha fazla ürküttü. Küll-in Haram Örgütü’nden daha önceleri yanına gelen ve ona liderlerinin tehdit dolu mesajlarını getiren militanlar, kapı kapı dolaşıyorlardı. Daha evvel ziyaret ettiği şahısların, çatışmayı isteyen ve körükleyen sözlerini ve sokak kavgalarında insanların kullandıkları çeşit çeşit silahları düşününce, olayların tahmin ettiğinden çok daha girift ve çetrefilli olduğunu anladı. Kanaat önderiyle görüşmenin artık fayda sağlayamayacağını, gönül kırıklığı içerisinde kabul etti.

Evine dönüp meseleleri biraz daha derinlemesine düşününce birtakım sonuçlara vardı. Tespitlerine göre olayların dört ana nedeni bulunuyordu: İnsanların inanç taassubundan kaynaklanan radikallikleri; iletişim ve diyalog zayıflığından kesimlerin birbirini tanıyamamaları ve bu nedenle birbirlerini düşman bellemeleri; ilk iki sosyal hastalığın doğal sonucu olarak toplumun içine düştüğü fakirlik ve yoksulluk; adına “realizm” dedikleri, acımasızlık ve adaletsizlik üzerine kurulu uluslararası sistemin, ülkelerin bu zaafalarını kullanarak üzerlerinde tahakküm kurması. Birinci etkeni oluşturan farklı inanç müntesipleri, meselelere akliselimle yanaşmıyor, intikam hisleriyle hareket ediyor ve bunu topluma pompalıyordu. “Peki, bu kesimler neden öyle davranıyor?” sorusunun cevabı ise: “Cahillik” ti. İnanç taassubu cehaletten kaynaklanıyordu. Ayrıca toplumu yönlendiren dini liderlerin ve kabile reislerinin birçoğunun sahtekâr kesildiklerine, milli ve manevi değerleri bir takım ucuz şahsi menfaatler karşılığında sattıklarına şüphe yoktu. Böylesi adi bir sahtekârlığı havsalası bir türlü almayan Süleyman’ın imdadına kutsal kitabı yetişti. Orada, Allah’ın ayetlerini ucuza satmanın üzerinde nasıl ısrarla durulduğunu hatırladı. Yaratıcı, birçok yerde şöyle buyuruyordu: *“Ey Ehl-i Kitap, siz Allah’ın ayetlerini okuyor ve insanlara anlatıyorken (Hakikatlerin ne olduğunu biliyor ve insanlara onları tebliğ ediyorken) işte Allah’ın o ayetlerini ucuz menfaatler karşılığında satmayın!”** Demek ki “değer satma”, ta atamız Âdem’den bu yana, en temel insani

*Nahl Suresi, 95. ayet.

hastalıkların başında geliyordu. Adaletin, hukukun ve kanunların geçerli olmadığı, üretimin, paylaşımın ve refahın bulunmadığı toplumlarda; eğitimin, demokrasinin ve özgürlüğün yerleşmediği topluluklarda cahillik, taassup, tahakküm, ayrılık, fitnecilik, fakirlik ve hatta sefalet, kader ve yaşam tarzı hâline geliyordu. Böylesi toplumlarda aşiret kaideleri, kabile gelenek ve görenekleri, grup inançları belirleyici sosyal kurallar statüsüne yükseliyor ve fertler, hayatlarını bu prensipler çerçevesinde yaşıyorlardı. Nijerya ve de bütün Afrika buna en iyi örmektir. Batı Afrika'nın en büyük topluluğu olan Hausa kabilesinin, on milyonları aşan nüfusu, dünya üzerinde birçok milletten sayı olarak daha fazla bulunmasına rağmen, hâlâ bir kabileden öteye geçememişti. Çünkü onu millet yapacak değerlerden yoksundu. Kabile kaldığı için de, doğal olarak birçok alt aşirete bölünmüştü ve her aşiretin ayrı bir reisi vardı. Ülkenin sosyal yapısı böyle olunca şeyhlerin, mürşitlerin, reislerin ve büyüklerin her söylediklerinin kanun kabul edilmesi tabii bir sonuçtu. Yer yer, kabilecilik ve inançlar iç içe girdiğinden, sosyal yapı daha da karmaşık hâle gelmiş, ilişkiler tam bir kördüğümüne dönmüştü.

Sanayinin, üretimin, kariyer edinmenin, özgürlüğün ve bunların esasını oluşturan şahsiyet ve irade inkişaflarının olmadığı sosyal yapılarda bireyler, sıvrılmak ve sosyal statü elde etmek için kabilecilik, değerlere bağlılık ve dincilik yaparak konum elde etmeye ve öne çıkmaya çalışırlar. Süleyman da hâlihazırda içinde bulunulan çatışma ortamının, lider konumundaki şahıslar tarafından büyük fırsat olarak algılandığını ve sonuna kadar kullanıldığını görüyordu. "Refah ve her açıdan gelişmişlik, böyle toplumların semtine hiç uğrar mı? Böyle bir ülkeyi, güçlü olanlar gelip sömürmez mi? Sömürüp daha fakirleştirmez mi? Hatta insanını kendine köle etmez mi?" diye soruyordu kendine. Nitekim kavganın sürdüğü bir ortamda, Hristiyan bir manevi lider, bir silah tüccarını yanına alıp Müslümanların önemli bir manevi liderinin yanına geliyorsa bu, menfaat için değerlerin peşkeş çekildiği bir sahtekârlık anlamına gelmez miydi?

Tahir ve Hanna aslında bu konularda çok şey anlatmışlardı Süleyman'a. Nijerya'da işlerin nasıl döndüğünü, kimlerin ve hangi mercilerin, toplum arasındaki farklılıkları nasıl körüklediklerini, nasıl çatışmalar çıkarttıklarını, o çatışmalarla halkı nasıl böldüklerini ve o bölünmüşlük üzerine kendi hâkimiyetlerini nasıl kurduklarını tek tek izah etmeye çalışmışlardı. Ucuz hammaddeye ihtiyacı olan güçlerin, ülkenin yeraltı ve yerüstü zenginliklerini talan edilebilmesinin önündeki en büyük engel olan, toplumun birlik ve beraberlik ruhunu kırabilmek için devlette etkin olan bürokrattan siyasetçiye, askerden sanatçıya, din adamından silah tüccarına kadar, insanları nasıl markaja aldıklarını, kimi zaman menfaat temin ederek, kimi zaman korkutarak ve kimi zamansa öldürerek istediklerini onlara

nasıl yaptırdıklarını uzun uzun hikâye etmişlerdi. Hatta Tahir ve Hanna, kafalarında o kategoriye koydukları kimi şahsiyetlerin, cumartesi kahvaltılarına davet edilmemeleri yönünde ona telkin de bulunmuşlardı. Fakat o, davet etmeyi tercih etmişti. Artık iyi bir mümin olduğu için, hiç kimse hakkında ne olursa olsun suizanda bulunmamayı ve ön yargılı yaklaşmamayı tercih etmişti. İyilik ve güzellikten etkilenirler, düşüncesiyle sohbetlere katılmalarına göz yummuş, evini ve sinisini onlara açmıştı. Ama şimdi aldanmış, aldatılmış olabileceğini düşünüyordu. Dudaklarındaki acı tebessümünün bir anlamı da işte buydu. Buna rağmen pişman mıydı? Kendini yokladığında pişmanlık duymadığını hissediyordu. Zira ta baştan, yaratıcıya canıgönülden inanan bir insanın, mutlaka aldanacağını kabul etmişti. Bu yüzden yüreği rahattı. Hatta ihanet içinde bulunan insanların, güzelliklerden etkilenip iyiliğe meyletmemelerinin nedenlerini kendinde aradı. “Demek ki biz, kendimizi onlara anlatamamışız. Demek ki biz, yaptıklarımızdan onları yeterince emin kılamamışız. Demek ki biz, onlara gerektiği ölçüde yüreğimizi açamamışız.” diye düşündü ve bütün bir ülkeyi tehlikeye atan o fitne alevlerinin nasıl söndürülebileceği üzerinde kafa yordu. O günün gecesini de uykusuz geçirerek toplumsal barışın nasıl temin edileceğiyle ilgili sabaha dek fikir sancısı çekti.

Şafak söktüğünde, koltuğunda öylece yarı uykulu, yarı uyanık halde oturuyordu. Gün ışığı pencereden sızmış, yüzüne vuruyordu. Bedensel olarak hayli hırpalanmıştı. Gözlerinin altı uykusuzluktan şişmiş ve morarmıştı. Gerçi sürekli az uyuduğundan buna alışkındı, fakat son dönemlerde ve özellikle çatışmaların başladığı günden itibaren, çok düşünmekten ve yediği zaten az yemeklerini daha da kısmaktan hayli bitkin düşmüştü. Çünkü yaşanan bütün acıları ta bağrında hissediyor, duyduğu ıstıraptan uykuları kaçıyor ve yemek yeme iştahı kalmıyordu. Böylece vücudu gitgide mukavemetini yitiriyordu. Fakat bütün fiziki yorgunlukları ve yıpranmışlıklarına rağmen ruhu dipdiri, vicdanı taptaze, zihni dupduru ve yüreği hep uyanıktı. Gün ışığının yüzüne vurmasıyla hafiften gözlerini açtı ve ilk hissettiği duygu, bir gün önce yapması gerekip de yapamadığı iki şey yüzünden yüreğinin sızlaması oldu. Gece, muhtaçların kapısına erzak çuvalı koymamış, koyamamıştı. Oysaki Kano’ya geldiğinden itibaren alışkanlık hâline getirdiği ve şehir dışına çıkışları hariç, her gün ifa ettiği gece yarılarında muhtaçların kapılarına erzak bırakma işini, o gece her nasıl olduysa unutmıştı. Ama yüreğini esas derinden sızlatan başka bir şeydi. Son üç aydır mahallede şahsi bakımını üstlendiği Emmanuel isminde yaşlı bir Hristiyan adam vardı. Eşini seneler önce yitirmiş, kızları koca evine varmış ve oğlu, hayat mücadelesi adına haber alamadığı, ismini bile bilmediği dünyanın bir yerine savrulmuştu.

Bu yapayalnız zavallı adam, Süleyman'ın mahallede erzak dağıttığı sır olmaktan çıkınca onun yolunu gözler, gece geç vakitlerde de olsa pencereden bakarken onun varlığını algılar algılamaz hemen aşağı iner, sevinçle karşılar, minnet ve şükran dolu gözlerle kumanyayı elinden alır, sonra binbir dua ve teşekkürlerle uğurlardı. Aralarındaki bu bağ, gitgide güçlenmiş ve bir nevi baba evlat ilişkisine dönüşmüştü. Süleyman, bu yaşlı adamın ona olan tavırlarında, çok özlediği babasının şefkatini hisseder olmuş; yaşlı adamsa çok sevdiği tek oğlu David'den görmeyi arzuladığı merhameti, onun şahsında bulmuş ve zamanla evladı gibi bağrına basmıştı. O bağ neticesinde Süleyman, gün içinde fırsat bulduğunda ona uğrar, hâlini hatırlar ve başkaca bir ihtiyacı olup olmadığını sorar, yaşlı adamsa ona evladı gibi davranır ve elinden geldiğince yemek de hazırlardı. Süleyman, onun evinde yediği yemekleri en lezzetli yemekler olarak kabul eder ve baba-evlat gibi oturup bir sofradan yemek yemekten çok keyif alırdı. Aralarında inanç farkı olması ise onlarda hiçbir rahatsızlık uyandırmamıştı. Hatta yemek esnasında yaptıkları sohbetlerde yaşlı adam, Süleyman'dan onun İsa'sına, Meryem Ana'sına ve kutsal kitabına inandığını ve onları inancının ayrılmaz bir parçası gördüğünü duyunca çok şaşırmış, mutlu olmuş ve kendisi de içten içe İslam peygamberine saygı beslemeye başlamıştı. Hem saygısının hem de sevgisinin tezahürü olarak ramazan ayında, çoğu kez Süleyman'a iftar hazırlar ve bir çocuğuna güzel bir sofraya kuracak olmanın sevinciyle dışarı çıkar, kapının önünde bank vazifesini gören toprak yapılı merdivene oturur ve sokak başından onun arabasının gözükmesini heyecanla gözlerdi. Süleyman da kendisini bekleyen bir büyüğü olduğunu bildiğinden, beraberinde mutlaka bir şeyler getirir ve daha mahalleye girer girmez gözleri o ihtiyar adamı arardı.

Fakat bir akşam eve gelirken gözleri yaşlı Emmanuel'i aramasına rağmen onu göremedi. İçi bir anda burkuldu ve hissikablelvuku ile ona bir şeyler olduğunu anladı. Adımlarını koşarcasına hızlandırarak evine vardı ve bir hamleyle kilitli bulunmayan kapısını açıp içeriye girdi. Onu evin ortasında hareketsiz öylece yere serili olduğunu görünce hemen telefonuna sarılarak hastaneden acilen ambulans getirtti. Süleyman'ın bir Hızır gibi çıkagelmesi, felç geçiren Emmanuel'in sadece hayatını kurtarabilmiş, ama ayağa kalkabilmesini sağlayamamıştı. Ardından ağlayacak kadar üzülen Süleyman, işte o günden itibaren her akşam ona bir hemşire getirtti, ilaçlarını verdirdi, yemeğini yedirtip bakımını yaptırdı. Fakat o sabah, güneşin yüzüne vurmasıyla gözlerini açtığında, bir önceki gün ona uğramadığını, onunla ilgilenmediğini ve en önemlisi, ilaçlarını vermesi ve bakımını yaptırması için hemşireyi getirtmediğini hatırladı. Yüreği acıyla burkuldu. Hemen yerinden fırladı.

Kapıyı açıp adımını dışarı atar atmaz da Nasidi'yle karşılaştı. Biraz şaşırmakla beraber hayra yorarak sordu:

“Buyurun Nasidi Bey, seni bu saatte buraya sürükleyen nedir?” Nasidi gayet sakin ve samimi bir üslupla:

“Efendim...” dedi. “Kaç gündür işe uğramadınız, telefonlara da cevap vermediniz. Dolayısıyla sizi merak ettik. Sizden cevap alamayınca gelip eve bakmak istedim. Ciddi bir sorunuz, ya da bir sıkıntınız yoktur umarım.” Süleyman'ın kaybedecek vakti olmadığı için, onu dinledikten sonra tekrar hızlı adımlarla yürümeye başladı ve sahibinin ardına düşen bir köpek misali onu geriden takip eden Nasidi'ye cevap verdi:

“Sağ olasın Nasidi Bey. Ben iyi olmak isterdim, fakat Nijerya'da olup bitenleri görüyorsun. Bu kadar kan akarken benim iyi olmam mümkün değildir.” Nasidi, ona sokulurcasına yanaştı, yüzüne alabildiğine ciddiyet ve içtenlik kondurarak:

“Efendim, olup bitenleri görüyorum ve inanınız ki ben de çok üzülüyorum. Açıkçası, buraya gelmek istememin nedenleri; hem sizin iyi olduğunuzu görmek, hem de tahmin ettiğim koşturmacanızda size yardımcı olmaktır. Efendim, toplumun huzuru adına sizin canınız pahasına çalışmakta olduğunuzu bilmeyen yoktur. Bugüne kadar ben, iş haricinde sizin yanınızda duramadım. Manevi hizmetlerinizde size eşlik edemedim. Fakat emin olunuz ki, bu durum beni hep rahatsız ede gelmiştir. Uzun zamandır ‘Bir fırsat doğsa da, yanınızda insanlığa biraz hizmet etsem.’ diye içimden dua ediyordum. Şimdi müsaade ederseniz, akmakta olan kanı durdurana kadar sizinle koşturmak istiyorum. İşleri de sakın düşünmeyiniz Süleyman Bey. Ben her şeyi ayarladım. Hiçbir aksama yaşanmayacak. Merak etmeyiniz lütfen.” Süleyman, Nasidi'den gelen bu talebe çok sevindi. Ona dönüp tebessüm etti ve:

“Peki Nasidi Bey. Bana katılabilirsin. Fakat daha önce yapmamız gereken bir şey var. Onu bitirelim, ondan sonra oturur, yaşanan sorunlarla ilgili beraber neler yapabileceğimizi konuşuruz.” dedi. Nasidi, aldığı cevaptan duyduğu memnuniyeti ve heyecanını gizleyemedi. Esas niyetini ele verebilecek bir yüz ifadesinden korktuğu için, zoraki “Öhö öhö!” diye öksürerek yönünü başka tarafa döndü ve kendince toparlandı. O arada, çok da uzak olmayan olan Emmanuel'in evine ulaşmışlardı. Süleyman kapıyı açarak içeri girdi, arkasından da Nasidi. Odaya varan Süleyman:

“Emmaneul amca!” diye seslendi ve büyük adımlarla, yer döşeginde hareketsiz yatan uzanan ve gözlerini beklentiyle kapıya çeviren ihtiyar adamın yanında diz çöktü ve ellerini tutup okşamaya başladı. Sonra gözlerinin içine bakarak:

“Emmanuel amca, lütfen affet beni. Dün seni ihmal ettim. Ama söz, bundan sonra seni asla yalnız bırakmayacağım.” dedi. Zavallı Emmanuel duyabiliyor, anlayabiliyor fakat konuşamıyordu. Ama neler söylemek istediğini, bakışları ve gözlerinden süzülen birkaç damla gözyaşıyla ifade edebiliyordu. Onu anlayan ve halini çok kötü görmeyen Süleyman, içi rahatlamış bir şekilde ayağa kalktı, pencereyi açtı, dönüp yatağın yanındaki çantadan bir çift plastik eldiven çıkardı ve onları giyindi. Ardından diğer çantadan çıkardığı yaşlı ihtiyaç bezini açtı ve yatağın yanına koydu. Sonra ıslak mendil paketini hazır etti. Nasidi ise, bütün bunları hayret dolu bakışlarla izliyor ve Süleyman’ın ne yapacağını merakla bekliyordu. Aklından, temizlikle ilgili bir şeyler geçiyor, ancak bunun olabileceğine ihtimal vermiyordu. Süleyman’ın:

“Nasidi Bey, arkanı döner misin lütfen?” demesiyle, yaşlı adamın altını temizleyeceğini kavradı. Arkasını döndü ve akıl erdiremez hâlde gözlerini pencereden dışarı dikip beklerken Süleyman’ın yaptığı insanlığı düşünüyor, düşündükçe başı dönüyor, onun gösterdiği alicenaplığı ve alçak gönüllülüğü aklı havsalası ve yüreği bir türlü anlayamıyor ve vicdanı, ona karşı girdiği ihanetten şimdiden muazzep oluyordu. Kimlerle masaya oturduğunu ve kimlerle el sıkıştığını çok iyi bildiği için ihanetinden geri dönemeyeceğini düşünüyor, bu da vicdan azabını daha fazla derinleştiriyordu. Dolayısıyla önünde tek bir yol kalıyordu. O da girdiği işi bitirmesiydi ki söz konusu işi zaten bitirmek için orada değil miydi? Bu amaçla, günlerdir Süleyman’ın arkasına gözcüler koyup ne yaptığını, ne ettiğini, nereye gittiğini ve kimlerle görüşüğünü öğrenmeye çalışmıyor muydu? Yeni patronlarının planları gerçekleştiği takdirde sahip olacakları az buz değildi. Her şeyden evvel, marka ismi bütün Afrika’ya yayılmış, on milyonlarca dolar değeri bulanan Tulip Şirketi’nin yöneticisi olmaktan çıkacak ve patronu olacaktı. Bu vesileyle milyon dolarları elinde oynatacak ve bir anda bütün bir ülkede tanınan ve saygı gören bir insan haline gelecekti. Patron olunca daha çok çalışıp daha fazla para kazanacak ve çok büyüyecekti. Tam bunları düşlerken, Süleyman’ın:

“Bitti!” çağrısı, kurmakta olduğu tozpembe hayallerinin akıbetini ilan edercesine kulağında yankılandı ve irkildi. Yaşlı adamın temizliğini bitirip onu tekerlekli sandalyesine oturtuktan sonra, bulundukları odadan bir mini kileri andıran mutfığa geçen Süleyman,

elektrikli çaydanlığa su doldurup duvardaki prize takarak kaynamaya bıraktı. Kendisinin hediye ettiği erzak dolabından bir hazır çorba paketi çıkarıp kâseye boşalttı, kaynayan suyu üstüne döküp karıştırdı. Sonra çorba kâsesini raftan aldığı orta büyüklükteki plastik tepsiye yerleştirdi. Dönüp tezgâhın üzerinde bulunan kaşıklardan birisini kaptı, kovadan aldığı suyla yıkadı ve çorba kâsesinin yanına koydu. Tepsi elinde odaya döndü. Nasidi, hiç konuşmadan takdir karışık hayret dolu bakışlarıyla kendisini izlerken çorba kâsesini pencerenin önüne koyarak soğumaya bıraktı. O arada Emmanuel'in oturmakta olduğu hasta sandalyesini, dışarıyı görebileceği şekilde pencerenin yakınlarına çekti. Sonra çorba kâsesini eline alarak ona içirdi. Son olarak onu yalnız bırakmamak için hemşireyi aradı ve ona taksi gönderterek aldırıldı. Bütün bunları yapınca güne başlarken hissettiği yürek sızısı ancak geçebildi. İhtiyar adama iyi bakması konusunda hemşireye sıkı tembihte bulunduktan sonra evden ayrıldı. Tabii ki Nasidi de peşinden sürüklendi.

Büyük bir yükün sırtından indiğini hisseden Süleyman, önceki gece boyunca detayları üzerinde kafa patlattığı ve memleketin neredeyse her yanına sıçrayan çatışmaları durduracağına inandığı planlarını, hayata geçirmek üzere hemen harekete geçti. Yolda giderken Tahir'i ve Hanna'yı aradı ve vakıfta görüşmeyi rica etti. Bir saati bulmadan hepsi vakıfta oldu. Süleyman onları odasına davet etti ve hemen toplantıyı başlattı. Zaman kaybetmek istemediği için düşüncelerini paylaşmak üzere hemen konuya girdi:

“Arkadaşlar!” dedi. “Biz hepimiz şunu gördük ki iki toplum arasında barışı tesis etmek, düşündüğümüz kadar kolay değilmiş. Umutla yanlarına gittiğimiz insanların, bizzat çatışmayı istediklerini ve kavganın büyümesi için toplumu tahrik ettiklerini, hayal kırıklığına uğrayarak anladık. Biz şayet hızlı bir şekilde başka bir çare bulamazsak, korkarım ki çatışmalar, önü alınamayacak kadar büyüyecek ve binlerce insanın hayatına mal olacaktır.”

“Süleyman Bey! Biz elimizden geleni yaptık. Ama sen de şahit oldun ki her iki toplumun büyükleri bu kavgayı istiyor ve bunun için alttan alta iş birliği dahi yapıyorlar. Dolayısıyla, yapabilecek bir şeyimizin kaldığını düşünmüyorum. Bugüne kadar iki toplumu barıştırmak adına uğraşlarımız beyhudeymiş.” dedi Tahir umutsuzca. Hanna:

“Tahir Bey!” dedi. “O cahil ve hain insanların durumlarına bakarak bu kanaate varmanız doğru değildir. Kavgayı ve çatışmayı isteyen o gafillere karşı, bizi destekleyen ve bizimle işbirliği yapan ve yapacak onca makul insan var. Barışı samimi bir şekilde isteyecek

bir sürü saygın iş adamı tanıyoruz. En önemlisi, devletin büyüklerinin bu kavganın sürmesine göz yumacaklarını sanmıyorum. Dolayısıyla umutsuz olmaya gerek yoktur.” Tahir’in:

“Hanna Bey, o zaman bu kavgalar niye oluyor? Niye bunca kan dökülüyor? Devlet razı değilse neden hala izliyor ve niçin duruma el koymuyor?” sorusu üzerine de:

“İşin doğrusu, toplumun barışı adına yürüttüğümüz çabalarımızdan tutun da eğitimden sağlığa kadar topyekûn halkın ve ülkenin kalkınması namına yaptıklarımızdan rahatsız olanlar var. Kargaşaları, faaliyetlerimizi kendi çıkarları açısından tehlike olarak gören bu insanlar çıkarıyor. Tecrübelerime dayanarak diyorum ki, Zeyla Vakfının icraatına, kendilerince cevap veriyorlar. Bu sözlerden rahatsız olan Nasidi:

“Hanna Bey!” dedi. “Bence yanılıyorsunuz. Nijerya halkı hep böyledir. Kavgayı ve çatışmayı sever. Sizin yaptıklarınızdan, kim niye rahatsız olsun ki? Ben, kendimi bildim bileli, halkın arasında bu kavgalar hep vardı ve var olmaya devam edecektir. Aslında hiç uğraşmamak lazım... Bırakalım birbirlerini yesinler.”

Nasidi’nin bu çıkışından sonra, ortalığı kısa bir sessizlik kapladı. Özellikle Süleyman onun bu sözlerini, sabah kendisine uğradığında söyledikleriyle bağdaştıramadığından şaşkınlıkla karşıladı. Fakat üzerinde durup düşünülecek kadar önemli bir tezat da görmedi. Onun bugüne kadar, toplum içinde gerçekten yaşayıp şahit olduklarına verdi ve kafasından attı. O arada Nasidi, gayri iradi sarf ettiği sözlerin yanlışlığının farkına varmış, bütün planlarının alt üst olacağından endişelenerek nasıl düzeltebilirim diye için için kıvranmaya başlamıştı bile. Süleyman’ın gözlerine odaklanarak, onun bakışlarından bir anlam çıkarmaya çalıştı, fakat bir şey elde edemedi. Planlarına halel getirmemek için:

“Süleyman Bey!” diye söze başlayarak heyecanla devam etti: “Benim söylediklerime bakmayın lütfen. Ben olaylara kızgınlığımdan dolayı bu şekilde tepki gösterdim. Yoksa daha fazla insanın ölmesini ben de istemiyorum. Zaten onun için buradayım. Yapılacak bir iş varsa, lütfen söyleyiniz. Zira en doğrusunu siz bilirsiniz. Siz ne derseniz biz onu yapmaya hazırız.” Süleyman, Nasidi’ye cevap vermek yerine ortaya konuşmayı tercih etti:

“Ben, bu işi kim yapıyor, niye yapıyor diye tartışmanın yerine, cereyan etmekte olan çatışmaları önlemeye ve bozulan huzuru tekrar tesis etmeye kafa yormanın daha isabetli olacağını düşünüyorum.”

“Bir planınız var mı?” diye sordu Hanna.

“Evet var.” diye yanıtladı Süleyman ve açıklamaya girişti: “Bu meseleyi bizim, başkan ve genelkurmay başkanı ile görüşmemiz lazım. Olup bitenlerle ilgili bu iki devlet büyüğü, şu ana kadar bir açıklama yapmadılar. Onların bu suskunluklarını, her topluluğun, kendi yaptıklarına cevaz ve destek olarak yorumladığını, gittiğimiz hemen hemen her yerde hep birlikte müşahade ettik. Müslümanlar, Müslüman başkanın; Hristiyanlarsa Hristiyan genelkurmay başkanının kendilerini haklı bulup yaptıklarına rıza gösterdiklerini iddia ediyorlar. Barışı tesis etmek umuduyla yanlarına gittiğimiz sözüm ona çoğu reisten, şeyhten ve papazdan sürekli bunu duymadık mı? Devleti yönetenlerin bu sessizliklerini, kavgayı bir iç savaşa dönüştürmeye matuf bir propaganda olarak kullandıklarına ve fikirlerine meşruiyet delili gösterdiklerine şahit olmadık mı? Maalesef olduk. Halksa bu iki devlet büyüğünden aksi bir tutum ve açıklama görmediğinden ve duymadığından, ne yazık ki onlara inanıyor. Dolayısıyla barışın tesisi, bana göre ancak bu iki devlet reisinin bir araya gelmesi ve şimdiye kadar suskunluklarını, çatışmanın büyümesi için kullanan herkesi yalanlayacak tarzda, ortak bir açıklama yaparak her iki tarafı da barışa çağırımlarıyla mümkündür. Bu amaçla Samuel Bey ve onun ön göreceği kendi çevresinden birkaç etkili kişiyle birlikte, başkan ile genelkurmay başkanını ziyaret etmemiz iyi olur diyorum. İkisine de toplum arasında teessüs etmeye başlayan barış ve huzur ortamının yok edilerek ülkenin birlik ve dirliğine nasıl kastedildiğini; bunları planlayanların amaçlarının aslında iç çatışma çıkarma yoluyla, toplumun enerjisini kendi geleceklerini inşa etmeleri yerine, kavgaya ve kan dökmeye harcatmak istediklerini anlatmalıyız. Tabii ki o arada Nijerya’nın zenginliklerini talan etmeye devam edeceklerini söylemeyi de ihmal etmeden. Ben, her ikisinin de niyetlerinin iyi olduğuna ve ülkelerinin huzuru ve geleceği adına ortak bir barış çağrısı yapacaklarına inanıyorum.

“İyi de Sameul Bey ne der bu işe? Bizimle beraber hareket eder mi sizce?” diye sordu Hanna.

“Evet edecek. Ben kendisiyle telefonda görüştüm. O da aynı şeyleri düşünüyor ve bizden bir hareket planı bekliyor.”

“Eğer Sameul Bey ve çevresi, bizimle ortak hareket edecekse belki bu iş çözülebilir.” dedi Tahir ve ilave etti: “Başkandan randevu almayı bana bırakın, ben hallederim. Ancak genelkurmay başkanından randevuyu kim alabilir bilemem.”

“Onu da Samuel Bey halleder sanırım. Yeter ki biz işe koyulalım. Siz, başkandan bir an evvel randevuyu alın lütfen, ben de Samuel Beyle genelkurmay başkanından randevu alması için konuşacağım. Sizden ricam, bu süreçte sıkı bir irtibat içinde olmamız ve imkânı

varsa randevuları aynı güne denk getirmemizdir. Getirelim ki, eğer bizim fikirlerimize katılırlarsa, o açıklamayı aynı günde yapmalarını sağlayalım. Anlaştık mı?” Tahir:

“Tamam Süleyman Bey.” diye teyit edince ve Hanna:

“Ben de Tahir’e yardımcı olurum.” diye destek verince Süleyman:

“Anlaştık o zaman. Hadi kalkıp işimize bakalım. Çünkü yapılacak çok işimiz var.” dedi ve ayağa kalktı, yüzüne yansıyan umudun çizgileriyle. Ayaktayken:

“Sizden son ricam var.” dedi. “Lütfen çatışma ortamlarından uzak durun ve kendi güvenliğinize dikkat edin. Dışarı çıktığınızda, gerekirse yanınıza güvendiğiniz adamlardan birkaç tanesini alın ve öyle çıkın lütfen.” Hanna gülümseyerek karşılık verdi:

“Süleyman Bey, sen bizi düşüneceğine kendini düşün. Bizim yanımızda sürekli birileri vardır. Bizi merak etme. Ama sen hep yalnız geziyorsun. Esas sen yanına güveneceğin birilerini al. Bundan sonra, senin bizden daha fazla kendine dikkat etmen lazım...” Süleyman, Nasidi’yi göstererek:

“Benim yanımda Nasidi var artık. Çatışma bitene kadar yanımda duracak. Ondan daha fazla güvenebileceğim birisi mi var?” yanıtını verince Nasidi, vicdanına bir balta indiğini hissetti ve sarsıldı. Fakat belli etmemek için yüzünü yere indirdi ve suskunluğunu korudu. Tahir ve Hanna, kendi sorumluluklarını yerine getirmek için müsaade alıp çıktılar. Nasidi de işlerle ilgili birkaç telefon görüşmesi yapacağını söyleyerek kendini âdeta bahçeye attı. Süleyman’sa koltuğuna tekrar oturdu ve vakfın kurduğu hastane ve okulların sorumlularını aramaya ve çatışmaların oralara nasıl yansıdığını sormaya başladı. Aldığı haberler pek de iç açıcı değildi.

Dost İhanetinin Keskin İzleri, Dağ Gibi Olunsa da Çöktürür O Dizleri

Nasidi, elde ettiği bilgileri anlaştığı mercilere bir an önce ulaştırmak için harekete geçti. Onlardan koparacağı takdir ve mükâfatı hayal ederek yarı heyecan, yarı ihanet ediyor bulunmanın vermiş olduğu derin bir endişe içinde Bill’i aradı. Telefonda Bill’in sesini alırmaz:

“Efendim, size çok önemli bilgiler aktaracağım.” dedi nefes alış verişleri ruh halini ele verircesine.

“Seni dinliyorum.”

“Süleyman Bey ve yanındakiler, Hayırsever Misyoner Kardeşler Derneği Başkanı Samuel Beyle birlikte, başkan ve genelkurmay başkanı ile görüşecekler.”

“Amaçları ne peki?”

“Çatışmaların ardında yatan gerçek nedenleri bir bir onlara anlatacaklarmış efendim. Sonra onları bir araya getirip ve çatışmaların bitmesi için ortak bir basın açıklaması yapmalarını ve barış çağrısında bulunmalarını sağlayacaklarmış.”

“Sakın Süleyman’ın yanından ayrılma Nasidi. Nereye gidiyor, kiminle konuşuyor anında haberim olsun.” diyen Bill, onun cevabını beklemeden telefonu kapattı.

Nasidi, tekrar Süleyman’ın yanına döndü ve o gün alınan kararlara binaen yapılacak bir işinin olup olmadığını sordu. O arada Süleyman, Girbi Hastanesine çatışmalarda yaralanan birçok çocuğun getirildiğini öğrenmişti. Hastaneye gidip birkaç saat çocuklarla ilgileneceğini söyleyerek birkaç dakika içinde toparlandı ve birlikte hastaneye gitmek üzere vakıftan ayrıldılar.

Yaklaşık kırk dakika sonra hastaneye ulaştılar. Süleyman yaralı çocuklar ve aileleriyle görüştü. Başhekim ve yönetici ekibiyle hastanenin güvenliğinin artırılması hususunu müzakere etti ve alınacak ekstra önlemler konusunda önerilerini sundu. Hastaneden okula gitti. Eğitim-öğretimin güvenli bir şekilde yürütülmesi adına okul içinde, okul çevresinde ve servis güzergâhında emniyet tedbirlerinin artırılması ve sıkılaştırılması konusunda idarecilerle istişareler yaptı ve fikirlerini iletti. Okulda birkaç saat geçirdikten sonra, temelleri atılan meslek edindirme ve halk eğitimine yönelik faaliyet gösterecek olan yeni okulun inşaatlarını kontrol etti. Bu yoğun tempoya rağmen, bir yerden bir yere intikal ederken de boş durmadı. Nasidi’nin arabayı kullanmasıyla eline geçen zaman fırsatını, telefonla görüşmeler yaparak değerlendirdi. Mahallelerde tanıdık bakkal ve market sahiplerine telefonlar açarak çatışmalarla ilgili haber aldı; Hanna, Tahir ve Samuel’le iletişim kurarak, randevularla ilgili onlardan bilgi topladı ve elde ettiği bilgiler doğrultusunda, süreci hızlandırmak için düşüncelerini onlarla paylaştı. O arada Nasidi de kendi hedefleri doğrultusunda ondan geride kalmadı. Su, kafe, tuvalet ihtiyacı veya başka bir nedenle bir yerde durakladıklarında ilk yaptığı şey, Süleyman’ın faaliyetlerini ve kiminle neyi konuştuğunu Bill’e aktarmak ve ondan yeni talimatlar almak oldu. O yoğunluk içerisinde Süleyman, zamanın bile farkına

varamamıştı, ta ki Nasidi ona, saatin akşam dokuza geldiğini söyleyene kadar. Onun üzerine, kendisini eve bırakmasını ve sabah erkenden yine evden gelip almasını rica etti. Nasidi, hemen denileni yaptı ve evin yolunu tuttu. Saat on sularında evine girebilen Süleyman, önce düşünu aldı, sonra inançları doğrultusunda ibadetini yaptı ve yaratıcıya ellerini kaldırarak duaya durdu. Rabb’inden en fazla, iki toplum arasındaki kavganın durmasını ve daha fazla insanın ölmemesini istiyordu. Çünkü gün boyunca açtığı telefonlarla, ülkenin farklı yerlerinde birçok çatışmanın çıktığının ve onlarca kişinin yaşamını yitirdiğinin haberini almış ve çok kederlenmişti. Dualarını bitirmek üzereyken kapısının çalındığını duydu. Dilenmek için semaya kaldırdığı ellerinin, Rabbinin manevi hazineleriyle doldurulduğunu hissetmiş şekilde, o hazineleri baş tacı etmek kabilinden yüzüne ve gözlerine sürdü, sonra ayağa kalktı ve gidip kapıyı açtı. Karşısında Nasidi’yi görünce şaşırdı. Daha kendisi bir şey sormadan, Nasidi açıklama yaptı:

“Efendim, size yemek getirdim. Sabahtan bu yana doğru dürüst bir şey yemediniz. Birkaç içeceklerle yetindiniz.” dedi ve elindeki poşeti uzattı:

“Lütfen alınız.” Süleyman, acıkmasına acıkmıştı, ama yemek yiyesi de pek yoktu. Fakat onu kırmak istemediğinden kendisine uzatılan poşeti aldı ve:

“Nasidi Bey, sen de bir şey yedin sanırım, gel beraber yiyelim.” diye teklifte bulundu. Nasidi:

“Sağ olun efendim. Siz okulda görüşmeler yaparken ben bir şeyler atıştırmıştım. Siz kendi rahatınıza bakın lütfen.” dedi ve ekledi: “Ben sizi daha fazla rahatsız etmeyeyim, bana müsaade lütfen. Yarın sabah erkenden gelir sizi alırım. Ha, bu arada size hoşlandığınız o ananas suyundan da aldım. Yorgunluğunuza iyi gelir. Haydi, iyi geceler efendim”

“Teşekkür ederim Nasidi Bey. Çok ince düşüncelisin.”

“Rica ederim efendim. Size hizmet etmek vazifemizdir.” dedi Nasidi ve çekip gitti.

Süleyman, kapıyı kapatıp içeri girdi. Direk mutfığa gitti. Yemek dolu poşeti açtı. İçinden bir tabak salata, bir kap pilav, Arap ekmeğine zerzevatıyla sarılı üç parça tavuk biftek ve bir litrelik ananas suyu çıktı. Yiyecekler iştahını celp etti, fakat yine de yemek istemedi. Sadece ananas suyu içmeyi yeğledi. Rafa uzanarak bir bardak aldı ve tezgâha koydu. Bardağa boşaltmak için ananas suyu paketini eline aldığı anda, ihtiyar Emmanuel’in de ananas suyundan çok hoşlandığı aklına geldi. İçinden: “Gidip ona biraz ananas suyu içireyim, hem de

hemşirenin, anlaştığımız üzere hâlâ onun yanında olup olmadığını bir göreyim.” diye geçirdi. Ananas suyunu götürmek üzere tam dış kapıdan çıkacakken: “Yemekleri yemeyeceğime göre, onları da hemşire hanıma ikram edeyim.” diye düşündü ve tekrar mutfığa döndü. Yemekleri poşete tekrar doldurdu, içecek için de iki bardak yerleştirdi ve Emmanuel’in evinin yolunu tuttu. Hemşirenin içerde olduğunu düşünerek kapıyı direk açıp girmede. Kapıyı çaldı ve bekledi. Hemşire Hanım, gerçekten onunla anlaştığı şekilde ordaydı ve henüz uyumamıştı. Hemşire:

“Kim o?” diye sorup:

“Süleyman.” cevabını aldıktan sonra kapıyı açtı ve onu buyur etti. İçeri geçer geçmez Süleyman’ın gözleri, yaşlı Emmanuel’i aradı. Sabahleyin kendisinin yanından ayrılmasının ardından hemşire, yaşlı adama ilaçlarını içirmiş; biraz dışarı çıkarmış, ikindiye doğru yemek yedirmiş ve tekrar ilaçlarını verdikten sonra onu yatağına yatırmıştı. Henüz uyumamış olan Emmanuel, Süleyman’ın geldiğini anlayarak gözlerini açtı ve uzandığı yatakta kıpırdanmaya başladı. Değerli misafirine fırlattığı bakışlarla yatağından kaldırılmak istediğini anlattı. Süleyman, elindeki poşeti hemşireye teslim ederek onun yanına yaklaştı, sol elini onun başının altından destek verdi, sağ eliyle de elinden tutup doğrulttu. Sonra arkasına yastık koyarak oturmasını sağladı. Yanına oturarak halini hatırını sordu. Zavallı adam konuşamasa da gözleriyle duyduğu memnuniyetini ve ondan rızasını ifade ediyordu. Bunun farkında olan Süleyman, gülümseyerek sordu:

“Emmanuel amca, sana çok hoşlandığın ananas suyundan getirdim. İçmek ister misin?” Emmanuel evet anlamında gözlerini birkaç defa kırptırdı. Süleyman, ayakta kalan hemşireden, poşetten ananas suyu paketini çıkarıp bir bardak doldurmasını istedi. Hemşire, isteneni hemen yaptı. Bardağı, hemşireden alırken Süleyman:

“Hemşire Hanım, çantadaki yemekler sizin için, onları yiyebilirsiniz.” dedi. Hemşirenin:

“Sağ olun efendim, fakat ben yemeğimi geç yemiştım.” diye karşılık vermesi üzerine:

“O zaman en azından siz de kendinize bir bardak ananas suyu doldurun lütfen. Bir de mutfaktan bir kaşık getirir misiniz?” diye rica etti.

Hemşire mutfığa tekrar gitti, küçük bir kaşık aldı ve hem kendine hem de Süleyman’a birer bardak ananas suyu doldurdu ve tepsiye koyarak getirdi. Elindeki tepsiyi onun önüne

koydu ve kendi bardağını eline alarak gidip pencerenin yanındaki sandalyeye oturdu. Hemşire bardağını yudumlarken, Süleyman, birkaç dakika içinde Emmanuel’e meyve suyunu içirdi. Sonra tepsiyi mutfığa götürdü, yemek tabaklarını buzdolabına yerleştirdi, artakalan ananas suyunu lavaboya döküp bardağı ve sonra ellerini sabunlayıp temizledi ve peçeteyle kuruladı.

Odaya geri döndüğünde, hemşirenin yere sırtüstü serilmiş vaziyette kıvrandığını, Emmanuel’in de başının yastıktan aşağıya kaydığını görünce bir an donup kaldı. İkisinin de ağızlarından çıkan sarı köpükler, dudaklarından çenelerine doğru yayılmış, gözleri yerlerinden fırlayacakmış gibi irileşip açılmış, yüzleri kararmış ve kızarmış, alın damarları çatlarcasına gerilmişti. İçini burkan bu manzara karşısında yüreği hızla çarpmaya başladı. Geçirdiği kısacık bir tutukluktan sonra, koşup onlara bakması gerektiği aklına geldi ve bir hamleyle Emmanuel’in yanına diz çöktü. Bir eliyle başını kaldırdı ve diğer elini boynuna koyarak nabzını hissetmeye çalıştı. Büyük bir umutla bir hayat belirtisi hissetmek istemesine rağmen, onun yaşadığına dair bir atış duyumsamadı. Ondan ümidini kesince, gözlerini kapadı, başını yavaşça yere koydu, eğilip alnından öptü ve: “Hemşireyi kurtarabilir miyim?” düşüncesiyle bir sıçrayışla onun yanına gitti. Başucunda çömelip, boynundan nabzını yokladı, atmadığını hissedince onun da ölmüş olduğunu anladı ve ayağa kalktı.

Soğukkanlılığını yitirmeden odanın ortasında bir Emmanuel’e bir hemşireye bakıyor, kâh onları öldürenin ne olduğunu, kâh ne yapması gerektiğini düşünüyordu. O arada gözü ananas suyunun içildiği bardaklara takıldı. Hemen gidip hemşireninkini eline aldı ve kokladı. Bardaktan aldığı koku pek hoşuna gitmedi. Tekrar yerine bıraktı ve kafasından geçen şüpheleri gidermek için hemen Nasidi’ye telefon açtı. Nasidi’nin telefonu çaldı, çaldı fakat cevap veren olmadı. Telefonu kapattı ve tekrar aradı. Gene telefonu defalarca çaldırmasına rağmen cevap alamadı. Bu durum şüphelerini epeyce artırdı. Bu sefer Doktor Uğur’u aradı, durumu ona anlattı, adresi verdi ve acilen bir ambulans göndermesini istedi. İki ölünün bulunduğu evde beklerken ve duyduğu şüphe beynini kemirirken telefonu çaldı. Arayan, Nasidi’ydi. Titrek bir sesle:

“Efendim kusura bakmayın, gece ibadetlerimi yapıyordum. Onun için size cevap veremedim.” dedi. Süleyman gayet sakin bir dille:

“Allah kabul etsin.” diye yanıtladı ve devam etti: “Nasidi! Sana bir şey soracağım: Ananas suyunu nereden aldın?” Kısa bir suskunluktan sonra:

“Efendim, sizin evin oradaki bakkaldan aldım.” diye yanıtladı Nasidi ve endişeli bir sesle sordu:

“Bir şey mi oldu Süleyman Bey?”

“O ananas suyundan komşum olan yaşlı Emmanuel’le, onun bakımını yapan hemşireye içirdim Nasidi. İçer içmez öldüler.” dedi çok soğuk ve sert bir ifadeyle. Süleyman’ın sesinden Nasidi’nin yüreği titredi ve soluk soluğa kaldı. Konuşamıyor ve cevap veremiyordu. Süleyman:

“Orada mısın? Niye cevap vermiyorsun?” diye birkaç defa sormasına rağmen, onun telefona akseden soluğundan başka bir şey duyamadı. Duymayınca da:

“Ben evine geliyorum.” dedi ve telefonu kapattı. Ardından Doktor Uğur’u aradı ve nerede olduğunu sordu. Doktor Uğur, birkaç dakika içinde kapı önünde olacağını söyleyince:

“Hadi bekliyorum.” diyerek telefonu kapattı. Sonra cesetlerin üstünü çarşafıla örttü. Ardından mutfığa gitti ve boş ananas suyu kutusunu kapağıyla birlikte bir poşete koydu. Poşeti, odada gözünün önünde bir yere yerleştirdikten sonra, vakit geç olmasına rağmen mahalleye taşındığından beri çok iyi ilişki içinde olduğu bakkal Joseph’i aradı. Telefon birkaç kez çaldıktan sonra açıldı. Onun mahalle için yaptıklarından dolayı kendisine çok saygı duyan bakkal Joseph, yine saygısını her zamanki gibi sesine yansıttı ve:

“Buyurun Süleyman Bey.” dedi.

“Joseph Bey, seni bu saatte rahatsız ettiğim için özür dilerim. Fakat senden öğrenmem gereken önemli bir şey vardı.”

“Rica ederim Süleyman Bey. Ne rahatsızlığı. Size yardımcı olmak, bana ancak mutluluk verir. Ne öğrenmek istiyordunuz efendim?”

“Joseph Bey, yaklaşık bir bir buçuk saat önce senden ananas suyu alan oldu mu?”

“Efendim, ben ananas suyu satmıyorum ki!” Bu sözler karşısında Süleyman, kendini yüreğinden vurulmuş hissetti. Nasidi ona yalan söylemişti. Bu ise ondan asla beklemeyeceği bir şeydi. Nasidi’nin yalan söylemesi, aynı zamanda şüphelerinin de teyidi olduğundan, durumu: “Arkasını dayadığı birisi tarafından, sırtının tam ortasından zehirli bir hançerle vurulmuş bir insan.” tanımlamasıyla ancak açıklanabilirdi. Dost bellenen bir insanın sapladığı

o zehirli hançerle, ciğerleri bir yangın yerine dönüşmüş, alevleri ise ruhunu kavuruyordu. O acı içerisinde bakkala ancak:

Teşekkür ederim, diyebildi ve telefonu kapattı. Ananas suyunun içine zehir konmuş olduğundan şüphesi kalmamıştı artık. Kapının önüne varan ambulansın siren sesiyle efkârından sıyrıldı ve gidip kapıyı açtı. Doktor Uğur hemen arabadan indi, kapıda bekleyen Süleyman’a selam verdi ve elini sıkarak telaşlı bir şekilde halini, hatırını ve ne olup bittiğini sordu. Süleyman, hiçbir şey demeden onu içeri aldı ve yerdeki meyyitleri göstererek:

“Cesetleri hastanenin morguna götürüp hemen otopsi yaptırır mısın lütfen?” dedi ve ananas kutusunu bıraktığı yerden alıp:

“Bu içecek suyunu da lütfen tahlil eder misin? İçinde zehir var ve bu insanlar o zehirden vefat etti.” dedi ve ona verdi. Doktor Uğur’un cevap vermesini beklemeden hızlıca oradan ayrıldı. Evine gidip arabasına bindi ve Nasidi’ye gitmek üzere yola çıktı.

Öbür tarafta sırlarının ortaya çıktığını düşünen Nasidi, Süleyman’ın gazabından çok korktuğu için, muhakemesini yitirme noktasına gelmişti. Dünyasının başına yıkıldığını anladığından, Bill’i tekrar aradı ve Süleyman’ın her şeyi öğrendiğini anlattı. Yanına gelmekte olduğunu, geldiğinde ise bütün olup bitenleri ona itiraf edeceğini söyledi. Bill:

“Sakin öyle bir çılgınlık yapma! Derhal birilerini gönderiyorum! Sakin ol ve korkama! Şimdi kapatıyorum! Adamlarım birazdan senin yanında olur!” dedi ve konuşmayı bitirdi. Büyük bir telaşa düşen Bill, suç ortaklarına telefonla ulaştı, cereyan eden hadiseleri izah etti ve alınması gerekli olan tedbirler üzerinde düşüncelerini sordu. Hepsinde: “Süleyman, sırlarımızı öğrenirse biz biteriz. Bu yüzden ne pahasına olursa olsun tuzağımızı öğrenememesi gerekir.” kanaati ağır bastığından, bir plan üzerinde anlaştılar.

Süleyman, yolları hızlı bir şekilde kat ederek Nasidi’nin evine ulaştı. Arabasını, bahçeye açılan dış kapının önüne park etti. Arabadan iner inmez, etrafını dikkatlice gözetledi. Kuşku uyandırıcı bir hareket görmeyince kapıya yöneldi ve onu nasıl açacağını bildiği için zili çalmadan açtı ve içeri girdi. Ayın aydınlatıcı ışığının yardımıyla, otuz-kırk metrelik patika yolu hızlıca yürüdü. Sağı solu kolaçan ederken, Nasidi’ye satın alıp hediye ettiği evin bahçesine anlamlı anlamlı baktı. Zira evi ona aldıktan sonra, bahçeyi bizzat kendisi elden geçirmiş, yabancı otlardan ayıklamış, çimlendirmiş ve çiçeklendirmişti. Böyle bir sebeple bu eve geleceğini asla düşünemeyeceği için derin bir hüznü duydu.

Evin iç kapısının önüne vardığında, beklediğinin aksine evde ışık yanmıyordu. Elini zile götürdü ve çaldı. Biraz bekledi, kapı açılmayınca tekrar zile bastı. Israrlı çalışmalarının neticesinde, içerde ışıkların açıldığını gördü ve sabırsızca beklemeye başladı. Az sonra, bir elin kapı kilidini ve ardından kolunu ağırdan ve korkakça açmaya çalıştığını anladı.

Kapıyı açtığı sırada Nasidi'nin yüzünün aldığı şekil, kendini yoğun bir ışık karşısında bulan bir yarasanıkinden ya da bir aslanın taarruzuna maruz kalmış bir sırtlanın suratından farksızdı. Süleyman'ın, Bill'in adamlarından önce gelmesi ödünü patlatmaya yetmişti. Onun geldiğini salonun penceresinden gördüğü anda eli ayağı birbirine dolanmış, kendi aklıyla hareket edemez hale geldiğinden, hemen Bill'i arayıp adamlarının nerede kaldığını sormuş ve tehditler savurmuş, onun azarıyla da kuyruğunu hemen kısmıştı. Adamlarının birkaç dakikaya kadar orada olacaklarını söyleyen Bill'in, Süleyman'ı içeri alıp hiçbir şey olmamış gibi davranması talimatını korka korka yerine getirmişti. Kendisi halis bir hainlik içinde olduğundan, artık Bill'e de tam güvenemiyor, içinden bir ses: "Süleyman'dan özür dile, ayaklarına kapan ve af için yalvar. Bugüne kadar kendisinden asalet, emniyet ve cömertlikten başka bir şey görmediğin bu adam, seni mutlaka bağışlar." telkininde bulunuyordu. İşte bu çelişik duygularla Süleyman'a kapıyı açmış, salona buyur etmişti.

Süleyman salona girer girmez karşısında el pençe divan durmuş, nerdeyse tir tir titreyen, yüzünü ve bakışlarını yere eğip onunla göz göze gelmeye cesaret edemeyen Nasidi'ye çok sert bir üslupla:

"Senden çok hızlı ve bir o kadar da net bir açıklama bekliyorum." diye haykırdı. Nasidi, eliyle koltuğu gösterip:

"Efendim, şöyle buyurmaz mısınız? Oturun lütfen." diyerek hem geçiştirmeye, hem de zaman kazanmaya çalıştı.

"Ne oturacak bir durum ne de benim kaybedecek zamanım var. Senden hemen şimdi olup bitenlerle ilgili bir cevap bekliyorum."

"Tamam efendim. Her şeyi açıklayacağım."

"Dinliyorum."

"Efendim, size ne kadar bağlı ve saygılı olduğumu bilirsiniz. İnanın isteyerek hiçbir şey yapmadım. Düşmanlarınız o kadar güçlüler ki... Size çok yakın olduğumu bildiklerinden

bana geldiler ve sizi zehirlememi istediler. Kovalamak için ağzımı açmama bile fırsat bırakmadan, ailemin tamamını öldürmekle tehdit ettiler. Siz onların neler yapabileceklerini belki bilmezsiniz, ancak biz Nijeryalılar onların kötülüklerini çok iyi biliriz Efendim. Her istediklerini yaparlar. Başka seçeneğim yoktu. Ama inanın ki size bir şey olmasın diye Allah’a o kadar yalvardım ki...”

“Allah ismini ağzına alma! Eğer Allah’a yürekten inanıyor olsaydın, böyle bir şeyi yapmazdın!” diye sözünü kesti Süleyman ve cevap vermesine fırsat vermeden sordu:

“Söyle bakalım, kim bu güçlü düşmanlarım?” Nasidi:

“Efendim, eğer söylersem ailemi yok ederler.” dediği sırada, arkasının dönük olduğu pencereleri, bir yıldırım çarpması misali kırıp döken ve içeri giren kurşunlar, kulakları sağır eden bir uğultuyla gelip onları buldu. Süleyman, sağ omzuyla göğsünün birleştiği koltuk altına yakın bir yerden isabet almıştı. Tam o yerinden hissettiği tarif edilemez acı, dalga dalga bütün vücuduna derin bir sancı olarak yayılıyordu. Ölebileceğini düşünüyor, ancak hiçbir endişe duymuyordu. Çünkü yere düştüğünde, aklına ilk gelen kızı ve eşi olmuş ve ölmesi durumunda onlara kavuşacağını düşünmeye başlamıştı. Ruhuna işleyen o güçlü inançla, bedeninin elemelerine mukavemet ediyor ve bir taraftan yanı başında serili Nasidi’nin halini merak ediyordu. Onun anlattıklarına artık inandığından, içinden ona büyük bir şefkat hissediyor ve ölmemiş olmasını Allah’tan diliyordu.

İsabet anındaki derin sarsıntıyı üzerinden atıp, biraz yatıştıktan sonra hareket edebileceğini anladı. Duyduğu bütün acıya rağmen dişini sıktı ve doğrulup önce oturdu, sonra sol eliyle yerden güç alarak ayağa kalktı. Şiddetli bir baş dönmesiyle sendeledi. Yere kapaklanmamak için hemen çömeldi, dizlerinin üstünde durdu, sol elini yere koyup destek aldı, başını alabildiğince eğdi ve toparlanmayı bekledi. Ağrıyan sağ kolunun yere değmemesine azami derecede dikkat edip kanamasının ürkütücü olmamasına şükretti ve bu durumu, kurşunun omzunu delip çıktığına ya da sıyrıp geçtiğine yorumladı. Nasidi’nin sırtından bir oluk gibi akan kan ise salona yayılmıştı. Anlaşılan Nasidi, sırtıyla ona siper olmuştu. Bundan dolayı derin bir ıstırap ve sorumluluk hissine kapıldı. Kendi acısını unutup bir an evvel ona yardım etmek istedi. Ağrılarına rağmen, dizlerinin üzerinde ilerleyerek Nasidi’nin başucuna ulaştı. Tek eliyle başını kaldırdı, sağ bacağını altına koydu ve elini tuttu. Bilincini kaybetme sınırında olan Nasidi, dudaklarını kımıldatmaya ve bir takım şeyler söyleme çalıştı. Ağzından kan geldiğini gören Süleyman, büyük bir şefkatle ona:

“Nasidi konuşma, kendini yorma. Ben hemen bir ambulans getirmeceğim.” dedi merhamet dolu sesiyle. Fakat ölümle pençelesen Nasidi’nin vicdanı, kurşun yaralarından daha fazla bedenini acıttığı için konuşmak, itiraf etmek ve kendisini bitiren zehri, ağzından gelmekte olan kanla birlikte kusmak istiyordu. Can havliyle kesik kesik ona nasıl ihanet ettiğini anlatmaya çalıştı. Süleyman onu susturarak, ambulans çağırmak üzere sol eliyle, pantolonun sağ cebinden telefonunu güçlkle çıkardı. O arada Nasidi, ihanetini itiraf etti ve iş birliği yaptığı adamların isimlerini güç bela saydı. Müslümanlarla ile Hristiyanlar arasındaki çatışmaları, onların çıkardığını ve yönettiğini söyledi.

Süleyman, duyduklarına inanamıyor, inanmak istemiyordu. Kendi şahsına yapılanları, o anki atmosferde belki sineye çekebilir ve gözleri önünde cezasını en ağır halde ödemekte olan Nasidi’ye karşı intikam hislerine, belki o an hâkim olabilirdi. Fakat iki masum insanın ölümüne sebep olduğunu düşününce, bir de elindeki bilgiyle, birçok kişinin katledilmesine yol açan çatışmaları önleme imkânı varken onu yapacağına, bilakis büyük bir ihanetle kavgaların şiddetlenmesine hizmet ettiğini onun ağzından duyunca, soğukkanlılığını yitirdi ve gayri ihtiyari dizini Nasidi’nin başının altından çekti. Ayağa kalktı ve bedeninin acısını hissetmiyormuşçasına salonun içinde dönüp durmaya başladı. Ölen yüzlerce insanı, onlarca çoluk çocuğu, kadını ve yaşlıyı hatırlayınca zehirlenerek ölen Emmanuel’i ve hemşireyi nerdeyse unutacak oldu. Duyduğu hüznün ve öfkeyle yerde uzanan Nasidi’ye şöyle bir baktı ve aklından ihanetinin bedelini ödemeli, diye geçirmekten kendini alamadı. Benliğini bir anda saran menfi duygularla ambulans çağırma fikrinden vazgeçti ve kapıya yönelerek hızlıca evi terk etti.

Dış kapıya doğru ilerlerken gayri ihtiyari aklından geçen: “Birkaç yıl öncesinde sen, Nasidi’nin şu andaki durumundan daha mı farklıydın?” sorusu, almış olduğu karardan dolayı huzursuz olmasına yetti. Kulak asmak istemedi ve yürümeye devam etti. Ancak bu soru, zihninde art arda sükun eden sorulara, yönelmekte olduğu bahçe kapısı genişliğinde kapı araladı. “Sen de en az Nasidi kadar katil değil miydin? Hem de eşinin ve kızının katili!” düşüncesiyle bir adım daha atamadı. “Affedilemez bir günahın neticesinde merhamet ve şefkate layık değilken bile, sana şefkat eli uzatıldığı gibi, senin de hak etmemesine rağmen Nasidi’yi affedip ona merhamet elini uzatman gerekmez mi?” sorusu ile onu bile bile ölümüne terk ettiğini düşünmeye ve bundan dolayı vicdan azabı çekmeye başladı. O esnada, yaratılışından kaynaklanan ve iblisi olduğunu şivesinden ele veren başka bir ses: “Sen ona kendi adına kızmış değilsin ki. Masum insanların ölümüne sebep olduğu için affetmiyorsun. Bırak hak ettiğini bulsun.” dedi. Bu sese hafiften meyledecek oldu, fakat vicdanından kopup

gelen ve rahmani sedasıyla diğer sesi bastıran nidanın: “Sen de iki masum insanın ölümüne neden oldun. Ama daha sonra, sana merhamet eli uzatılınca, şu anda sayısını dahi bilemeyeceğin âdemoğlunun hayata tutunmasını sağladın. Dolayısıyla, içerde ölüme terk ettiğin kişinin de, yarın bir gün senin gibi olmayacağını nereden biliyorsun?” sözleri yüreğinde yankılanması ile olabildiğince hızlı adımlarla eve dönü.

Salona dalarcasına girdi. Nasidi’nin baş tarafına geçti, başını sol eliyle kaldırdı ve onu iterek oturur vaziyete getirdi. Amacı, onu hemen gerisindeki koltuğun yanına sürükleyip oturtmak ve daha sonra sırtına alabilmektir. Lakin bunu yapabilmesinin tek yolu, yaralı kolunu kullanabilmekten geçiyordu. Kolunu hareket ettirip ettiremeyeceğini hemen denedi. Parmaklarından başladı ve yavaş yavaş elini ve oradan bütün kolunu kımıldattı. Şiddetli bir ağrı hissetmesine rağmen oynatabiliyordu. Zamana oynadığının farkında olduğu için, bir yandan sesi soluğu kesilen Nasidi’ye:

“Biraz daha dayan, seni hastaneye yetiştireceğim. İyileşeceksin.” diyerek moral vermeye çalışıyor, diğer yandan da bütün konsantrasyonunu toplayıp onu koltuğa çekmeye hazırlanıyordu. İçinden dua ederek, iki kolunu onun koltuk altlarına geçirdi, nefesini tuttu ve çekmeye başladı. Hissettiği bütün acılara rağmen, büyük bir özveriyle onu koltuğun üzerine yerleştirmeyi başardı. Sonra, önünde diz çöküp ellerinden tutarak sırtına çekti. Azimle ayağa kalktı. Nasidi’nin iri yarı bedeni bir ölü gibi alabildiğine kendini salmış, bu yüzden epey ağırlaşmıştı. Ayağa ilk kalktığı anda nerdeyse dengesini kaybedip düşecekti.

Sağ ayağını biraz daha yana açarak ve yükünü sola doğru kaydırarak durumu dengeledi ve öylece yürümeye başladı. Patika yolu geçip dış kapıya ulaşana kadar bütün vücudu, kendi teri ve Nasidi’nin kanıyla sırlıslıklam oldu ve takatinin son raddesine geldi. Son bir hamleyle arabasının yanına vardı. Sol eliyle, omuzlarından aşağı sarkan Nasidi’nin iki elini birleştirerek tuttu ve yaralı eliyle de arabanın arka sağ kapısını ardına kadar açtı. Sonra dönüp sırtını arabaya doğru verdi ve yavaşça onu arabanın koltuklarına bıraktı. Nasidi’nin ayakları dışarı sarkık kaldığından hızlı bir şekilde arabanın diğer tarafına geçti ve omuzlarından tutup çekerek düzgün bir şekilde koltuğa yerleştirdi. Direksiyona geçmeye hazırlandığı esnada, iki polis aracı ve bir ambulans Hızır gibi yanında bitiverdi. Nasidi’nin evini kendi evinden net bir şekilde görebilen üç komşusundan biri, Türkiye’nin fahri konsolosu Şeyh Koguna, silah seslerini duyunca pencereye koşup bakmış, olup bitenleri müşahade etmiş, hayli yaşlı olduğundan bizzat kendisi gidip yardım edemeyince telefona sarılmış ve gerekli mercileri harekete geçirmişti. Bunun neticesinde yardıma yetişen polis ve ambulans ekipleri, Nasidi’yi

hemen ambulansa aldılar ve onu yalnız bırakmayıp yanına binen Süleyman'ın talimatıyla Girbi Hastanesine doğru yola çıktılar.

Ambulansta boş durmayan Süleyman, hastaneyi aradı ve nöbetçi amire bağlandı. Ona durumu izah ederek ameliyathaneyi ve gerekli diğer bütün birimleri hazır etmesini rica etti. O gece amirlik yapan ve epey tecrübeli olan Doçent Doktor Nasiru, talimatı alır almaz hızlı bir şekilde hazırlık yaptı ve röntgencisinden cerrahına kadar, çalışma arkadaşlarıyla birlikte hastanenin acil kısmının kapısının önünde beklemeye koyuldu. Ambulans, acilin önüne yaklaşır yaklaşmaz, görevli olanların bir kısmı koşup arka sağ kapıyı, diğer bir kısmı ise karşısındaki sol kapıyı açtı ve hep birlikte Nasidi'yi indirerek hasta acil sedyesine yatırdılar. Taşıma görevlileri, yaralının sedye şiltesinden kaymaması için sedyenin baş, orta ve ayak emniyet kemerlerini bağlayıp dururken aynı anda onun nabzını boynundan ölçen Dr. Nasiru, beynine kan gitmesi için görevlilere sedyeyi hemen "ters trendelenburg pozisyonuna"* getirmelerini emretti. Denileni anında yapan görevli ekip, yaralıyı daha önce planlandığı gibi radyoloji departmanına götürdü. Sedye, boydan boya X Ray geçirme özelliğine sahip olduğundan, hazır bekleyen teknisyen, röntgen çekebilmek için görevlilerden sedyeyi önce CPR (Düz Pozisyon) durumuna, daha sonra maksimum yükseklik seviyesine getirmelerini ve bir kişi hariç herkesin dışarı çıkmasını istedi. İşine başlayan teknisyen, diğer görevlinin desteğiyle, hastayı sedyeden indirmeden film kasetini sedyenin X Ray yuvasına yerleştirdi ve Dr. Nasiru'nun direktifleri doğrultusunda Nasidi'nin akciğeri başta olmak üzere üst batın röntgenlerini çekti. Daha sonra yine Dr. Nasiru'nun talimatıyla Nasidi'nin tomografisi alındı ve oradan ameliyata götürüldü.

“Allah zalim topluluğa hidayet etmez”* – Küll-in Haram Örgütü

Gecenin ilerleyen vakitleriydi. Süleyman, kendi kurşun yarasına yapılan cerrahi müdahaleden sonra yorgun argın bir şekilde ameliyathane salonunun önündeki bankta oturmuş, bıçak altındaki Nasidi'den gelecek haberi bekliyordu. Uğradığı ihanetten dolayı çektiği ıstırap, kurşun yarasının açtığı acıları unutturacak kadar derin seyrederken bile, onun ameliyattan sağ salim çıkmasına dua ediyor ve hastaneye yetiştirme konusunda kaybettiği zamana ha bire hayıflanıyor ve kendini durmadan kınıyordu. İstiraba, acıya, Nijerya halkına yönelik

*trendelenburg pozisyonu: ayaklar aşağı, baş yukarı gelecek şekilde yatma, yatırılma.

**Saff Suresi, 7. ayet.

ciddi endişelere ve ameliyattan dolayı geçmek bilmeyen dakikalara karşı sabır kalkıyla mücadele ettiği o sıralarda, telefonunun çalışmasıyla irkildi. Saat üç sularında aranmanın doğal neticesi olarak, kafasına üşüşen bir sürü vehim yüklü düşünceyle telefonunu hızlıca ceketinin sağ dış cebinden çıkardı ve ekranına baktı. Arayan Hanna idi. Hemen cevapladı. Telefonun öbür ucundaki Hanna, nerden ve nasıl başlayacağını kestiremez bir halde merhaba bile demeden söze girdi:

“Seni bu saatte rahatsız ettiğim için çok özür dilerim Süleyman Bey” Süleyman, o saate kadar olup biteni kimseye haber vermediği ve Doktor Uğur’la diğer hastane yetkililerine de hiç kimseye bir şey söylenmemesini tembihlediği için, onun başına gelenlerden henüz haberi olmayan Hanna, soluk soluğa devam etti:

“Ancak mevzu çok mühim olduğundan aramak zorundaydım. “

“Rica ederim Hanna Bey. Hiç rahatsız olmadım. Buyurun lütfen, konu neydi?”

“Süleyman Bey, üzülerek belirtmeliyim ki Küll-in Haram Terör Örgütü’nden bir grup, bizim Tulip Kız Öğrenci Yurduymuzu biraz önce basmış ve orada kalan bütün öğrencilerimizi kaçırmış.”

“Nasıl öyle bir şey olabilir Hanna Bey? Güvenlik görevlilerimiz neredeydi? Nasıl engel olamamışlar?”

“Maalesef hepsini öldürmüşler.”

“Siz neredesiniz şu anda Hanna Bey?”

“Tahir Bey’le yurdun önündeyiz ve buraya akın eden velileri yatıştırmaya uğraşıyoruz.”

“Tamam, ben hemen oraya geliyorum.”

Olayı duyar duymaz korku içinde yurt binasına akın eden öğrenci aileleri, örgütün tecavüz dahil olmak üzere her türlü fenalığı yapacağını bildiklerinden büyük bir buhran ve korku içerisinde, kendilerine güven verip teskin edecek bir habere muhtaç hâlde bekliyorlardı. Süleyman’ın geldiğini gören ve onu tanıyan veliler, hızlıca başına üşüşüp soru yağmuruna tuttular. Süleyman, muhatap olduğu herkese sükûnet telkin edip bütün ailelerin yurdun sosyal tesislerinde toplanmasını rica etti ve orada gerekli açıklamaları yapacağını söyledi. Kısa bir

sürede herkesi sosyal tesislere toplamayı ve sandalyelere sakince oturtmayı başaran Süleyman, muhataplarına birçok şey anlatacağına sadece şu cümleyi sarf etmekle yetindi:

“Bana ve vakfımıza güvenerek teslim ettiğiniz yavrularınızı, yavrularımızı en kısa zamanda sağ salim size teslim etmek için elimden gelen her şeyi yapacağıma, bu uğurda ne bedel ödenmesi gerekirse ödeyeceğime ve hatta hayatımı ortaya koyacağıma söz veriyorum. Sizden tek beklentim sükûnet, sabır ve duadır!”

Olayı soruşturmaya gelen polislerin elinden bir şey gelemeyeceğini tahmin ettiği için, onlarla muhatap olup vakit kaybetmek yerine, yurt müdürüne onları idare etmesini söyledi ve Hanna ile Tahir’i yanına alarak Zeyla Vakfının genel merkezine gitti. Toplantı odasına geçip oturduktan sonra, onlara başından geçen hadiseyi anlattı. Bir yandan Nasidi’nin ihanetine bir yandan da onun sağlık durumuna ne kadar çok üzüldüğünü söylediği zaman ikinci bir şaşkınlık yaşayan dostları, onu teselli etmeye çalıştılar ve hep birlikte el ele, üzerlerine çöken kara günlerden kurtulacaklarını ifade ettiler.

“Buna bütün kalbimle inanıyorum.” diye karşılık veren Süleyman, muhavereyi kız öğrencilerin kaçırılmasına getirdi:

“Hanna Bey, Tahir Bey, olay nasıl olmuş? Buna nasıl cüret etmişler?” Sorusuna yanıtı Hanna verdi:

“Biz de haberi yurt müdüründen aldık. Ondan edindiğimiz bilgilere göre, saat iki gibi otuza yakın silahlı kişi baskın yapmış ve mukavemet eden dört güvenlik görevlisini ne yazık ki öldürmüşler. Bütün öğrencilerimizi zor kullanarak beraberlerinde getirdikleri kamyonlara bindirip kaçmışlar.” Söze Tahir devam etti:

“Ben Nasidi’nin itiraflarından ve cereyan eden hadiselerden şunu anlıyorum: Nijerya bir iç çatışmaya hızlı bir şekilde sürüklenmekte ve bu kaos ortamında yapılacak en makul şeyse sabır ve sükûnetle hareket etmek. Ülke içinde barışın sağlanabilmesi için, Nasidi’nin itiraflarını başkana, genelkurmay başkanına ve medya yoluyla tüm halka duyurmalıyız. Bunu başarabilirsek ihtimal ki kaosu durdurabiliriz. Ancak her şeyden evvel kaçırılan öğrencilerimizi bulmamız ve geri almamız gerekiyor. Ne yaparsak hemen yapmamız lazım. Aksi takdirde o kızlarımızı kaybederiz. Bu arada derhal vakfımızın, müesseselerimizin, işyerlerimizin ve içindekilerin güvenliğini bir daha açık vermeyecek şekilde güçlendireceğiz tabii. Bu örgütün neler yapabileceğini hepimiz biliyoruz. Bir Müslüman olarak yaptıklarını

iğrenç buluyor ve kendimden utanıyorum. Her bir Müslüman, Hz. Muhammed'in şu meşhur sözünü çok iyi bilir: *'Müslüman insan; insanların ve de Müslümanların elinden ve dilinden emin olduğu kimsedir.'* Ama gel gör ki sözüm ona Müslümanlık adına hareket eden bu cani örgütün elinden, ne Müslümanlar ne de diğer insanlar güvende. Onun için hemen harekete geçmemiz elzemdir."

"Elbette Tahir Bey... Onları kurtarmak için bütün olanaklarımızı seferber edeceğiz. Ayrıca endişelerinizi biraz hafifletmek için şu tespitte bulunmama izin verin lütfen. Küll-in Haram Örgütü'nün kaçırıp zarar verdikleri ve köle gibi kullandıkları çok kadın var, ancak onların kızlarımızı alı koymalarının altında başka bir neden yatıyor olabilir."

"Nedir Süleyman Bey?"

"Para Hanna Bey. Sizi huzursuz etmemek için daha önce paylaşmadım, fakat bu örgüt birkaç ay önce kendilerine has kanallarla bana ulaştılar ve ilk etapta uyarıda bulundular, sonra para talep ettiler. İlk mesajları 'Kâfir ve müşriklerle iletişim kurmaktan ve onları dost edinmekten hemen vazgeçin! Evinde durması ve kocasına hizmet etmesi gerekli olan kadınları ve kızları eğiterek İslam toplumunun arasında fitne ve fesat tohumları ekmekten sakının! İslam'a hizmet etmek istiyorsanız derhal faaliyetlerinizi durdurun ve gelin İslam devleti halifesinin Nijerya valisi olan şeyhimize biat edin!' oldu. Ben net bir şekilde rest çekince geçen ay başka bir mesajla karşıma çıktılar: 'Siz, bizim İslam devletinin topraklarında yaşamaktasınız ve bizim himayemiz altındasınız. Bunun bedeli olarak devletimize cizye ödeyeceksiniz!' dediler. Ben de Nijerya Devleti topraklarında yaşadığımı ve onun haricinde hiçbir otorite kabul etmeyeceğimi ve vergilerimi sadece bu devlete vereceğimi söyledim ve yanımdan kovdum. 'Biz hakkımızı tahsil etmesini biliriz!' diyerek gittiler. Sanırım yavrularımızı bunun için kaçırdılar." Acı acı gülümseyen Hanna:

"Demek bizimle mücadele edemeyeceklerini anlayınca işi kurnazlığa vurup cizye istediler ha! Yanılıyorsam beni düzeltin lütfen. Cizye; İslam devleti topraklarında yaşayan gayrimüslimlerden, askerlik yapmamak gibi bazı muafiyetler karşılığında alınan bir vergi değil mi?"

"Evet öyle. Ama ne biz İslam devletinde yaşıyoruz, ne de gayrimüslimiz." Süleyman, araya girerek konuyu tekrar esas meseleye çekti.

“Tahir Bey, biz onların yaptıklarında mantık ararsak yanlışla düşmüş oluruz. Onun yerine bir an evvel yavrularımızı kurtaracak bir girişimde bulunalım.”

“Nasıl olacak Süleyman Bey? Eğer beklentileri para ise mutlaka bizimle iletişime geçeceklerdir. Beklemekten başka ne yapabiliriz ki?”

“Eğer biz onların keyfini bekleyecek olursak, kızlarımız mutlaka zarar görür Hanna Bey. Zira bu kaçırma olayına bizzat örgütün başkanı mı, yoksa bölge sorumlusu mu karar verdi bilmiyoruz. Eğer bölge sorumlusu karar vermişse durumu başkanlarına ulaştırana ve nasıl hareket edeceklerine dair ondan talimat alana kadar kızlarımız, telafisi olamayacak zararlara maruz kalabilirler. Bu eşkıyalar, artık kendi malı ve emtiası kabul ettiği kızlarımıza, ağzıma almak istememekle beraber söylemek zorundayım ki tecavüz edip sonra da satabilirler. Onun için hemen ve doğrudan doğruya başkanları ile irtibat kurmamız lazım. Bedeli ne olursa olsun bunu yapmak ve netice almak zorundayız.”

“O canavarın nerede olduğunu bile bilmiyoruz ki Süleyman Bey?” Tahir:

“Ben onlara silah ve her türlü lojistik hizmeti sunan ve örgütün lideriyle bizzat görüşebilen bir Lübnanlı tüccar tanıyorum.” dedi. “Eğer onay verirsiniz hemen onu arar, durumu anlatırım ki mutlaka duymuştur. Ondandır aracı olmasını talep ederim. Eğer istedikleri karşılayabileceğimiz miktarda paraysa öder ve yavrularımızı geri alırız.” Süleyman meseleyi kafasında tarta dururken Tahir’in cep telefonu çaldı. Ekrana baktığında heyecandan elleri titredi.

“Bahsettiğim Lübnanlı tüccar arıyor, ne yapayım?” diye sordu. Süleyman’dan:

“Hemen cevap ver lütfen.” teyidini alınca aramayı kabul etti:

“Merhaba Bahir Bey...”

“Marhaba ya ibn belediy!”* karşılığını verdi Lübnanlı tüccar. Alaycı ve tilkice bir gülüşle de devam etti: “Hemşerimin ve ortaklarının başının dertte olduğunu duydum da, bir arayıp hal hatırlarını sorayım ve bir yardıma ihtiyaçları var mı yok mu bir öğreneyim dedim.”

“Teşekkür ederiz Bahir Bey. Evet, yardıma ihtiyacımız var. Örgütün ne yaptığını biliyorsun madem, git ahababın olduğunu söylediğin Şeyh ile konuş kızlarımızı bıraksın.”

*Merhaba ey hemşerim.

“Konuşmasına konuşurum. Ancak bunun bir maliyeti olacağını tahmin ediyorsunuzdur memleketlim. Hani ben kendime bir ücret ya da komisyon filan istemiyorum, ancak yanına eli boş gidilmez. Şeyhimiz lüks arabalardan, marka saatlerden, parfümlerden ve ayakkabılardan çok hoşlanır ve hediye edilmesini bekler. Onunla da yetinmez, cariyelerine de aynısından getirilmesini arzular.”

“Anlaşıldı Bahir. Sen git gerekenleri yap, maliyeti neyse ben öderim.”

“Tamam, hemşerim hemen ilgileniyorum.”

Aslında Bahir, Küll-in Haram Örgütü’nün başkanı olan şeyhin bilgisi dahilinde Tahir’e telefon açmıştı. Konuşmadan sonra, Tahir’in sözünü tutacağını iyi bildiğinden hemen şeyhi aradı.

“Muhterem Şeyh’im! Emrettiğiniz gibi Tahir’i aradım ve ben arıyormuşum gibi yaparak nabızlarını yokladım.”

“Ne dediler? Bedel ödemeye hazırlar mı?”

“Önce değillerdi efendim. Ama ben ne kadar ciddi, kararlı ve kudretli olduğunuzu anlatarak ikna ettim efendim.”

“İyi etmişsin.”

“Muhterem Şeyh’im, bundan sonraki planınız nedir? Benden ne yapmamı istersiniz efendim?”

“Yarın sabah erkenden yanıma gel.”

“Tamam Şeyh’im. Eğer uygun görürseniz yarın fecir namazını birlikte kılalım.”

“Tamam gel.”

Ertesi gün fecir ezanından önce şeyhin karargâhına giden Bahir, mescit vazifesi gören mekâna girer girmez nafîle namazına durdu. Kalabalık mescitte, nafîle namazı ve fecir ezanından sonra kıldığı sünnet namazı süresince, derin bir huşu içindeymiş gibi yaparak şeyhi ve etrafındakileri etkilemek istedi. Bu amaçla kıyamda uzun mu uzun kaldı, rükû ve

secdelerden kalkmak bilmedi. Farz namazından sonra ise herkesten fazla tespih ve dua etti. Semaya kalkan elleri ise en son inen eller oldu. Bitirince ise herkesle tek tek tokalaştı ve *Allah kabul etsin* diyerek onlarla koordineyi sağladı. En son, mihrapta oturan şeyhin huzuruna gitti ve önünde diz çöktü, başını öne eğdi ve herkesin duyabileceği bir sesle:

“Efendim, Allah size uzun ömürler ve muvaffakiyetler ihsan etsin.” dedi. Memnun kalan şeyh, rahat etmesini ve yanına oturmasını salık verdi. Herkesin işine gitmesini isteyen şeyh, Bahir’le baş başa kalınca:

“Bahir, hemen arkadaşın Tahir’i ara ve Süleyman’la görüşmek istediğimi söyle.”

“Efendim haddim değil ama bana kalırsa vakit çok erken. Biraz zaman geçsin öyle arayalım.”

“Tamam, öyle olsun. Kalk o zaman kahvaltı yapalım.”

“Olur efendim. Fakat ondan önce arabama gidip size getirdiğim hediyeleri almama müsaade edin lütfen.” diyen Bahir, cevap alamayınca şeyhin suskunluğunu teyit kabul ederek ayağa zıpladı ve koşar adımlarla gidip hediyeleri ve evrak çantasını kaptığı gibi şeyhin özel odasına döndü. Bir adet erkek saati ve parfümü ile dörder adet kadın parfümü ve kadın saati takdim etti. Şeyhin sakalını sıvazlayarak gülümsemesinden memnun kaldığını anladı ve hemen evrak çantasından bir dosya çıkardı ve:

“Şeyh’im, geçen hafta size askeri bot teklifi yapmıştım.” dedi ve dosyayı önüne koydu. “Sizin hatırlığınız için çok ama çok özel fiyat verdim. Vallahi, billahi kâr etmedim. Sadece hizmet olsun istedim.” demeyi de ihmal etmedi. Dosyayı eline alan şeyh, kontrol ediyormuş gibi yaptı ve birkaç evrakı çevirip göz attıktan sonra fikrini söyledi:

“Evet Bahir. Fiyatlar uygun gözüküyor ancak bu fiyatlardan yüzde üçü bana ayır. Ben o meblağı farklı yerlere harcayacağım.”

“Olur, Şeyh’im. Ben ödemeyi alır almaz payınızı takdim ederim.”

“Peki, hemen ödeme talimatı veriyorum.” Şeyh, telefonla örgütün mali işlerinden sorumlu görevliyi çağırdı. Dosyayı imzalayıp ona teslim ederek ödemeyi derhal yapmasını emretti. Bir milyon doları aşan siparişi garantileyen Bahir, sevinç ve neşe dolu sesiyle:

“Efendim, şimdi de Zeyla Vakfının işini halledelim. Sizin ne kadar haklı ve kudretli olduğunuzu gösterelim.” dedi. Süleyman’la bir an evvel görüşmek isteyen Şeyh:

“Olur, ara onları ve görüşmek istediğimi ilet.” diye teyit etti. Bahir, şeyhin Süleyman’la görüşmeyi neden bu kadar çok istediğine bir anlam veremedi. Oysa ticari konularda gösterdiği kıvraklığı ve malını satmak için insanların psikolojini okumadaki uyanıklığını onun söz konusu talebi üzerinde uygulasaydı meselenin özünü kavrayabilecekti. Şeyh, hiçbir şiddete başvurmadağı gibi bilakis sürekli barışı, müsamahayı ve hoşgörüyü savunan ve bir yabancı olan Süleyman’ın günden güne bütün Batı Afrika’da sevenlerinin ve destekçilerinin artması karşısında hasedinden çıldırıyordu. O kıskançlık ve hırsıyla Süleyman’ı karşısına alıp her türlü hakareti edecek, onu aşağılayıp küçük düşürecek ve ona diz çöktürüp kendisine biat ettirmek için elinden gelen her şeyi yapacaktı. Lakin kâr elde edemeyeceğini bildiğı hiçbir konuda kafa yormayan Bahir’in, onun niyetini ve duygularını anlamasına imkân yoktu. Dolayısıyla aklına takılan bu konuyu hemen kafasından attı ve telefonunu çıkarıp Tahir’i aradı. Tahir telefonu açınca:

“Sabah Al Hayr Ya Aziziy!”* dedi.

“Sana da hayırlı sabahlar! Seni dinliyorum Bahir.”

“Memleketlim, ben şu anda Şeyh Efendimin yanındayım. Süleyman’la bir araya gelip yüz yüze görüşmek istiyor.”

“Ben de Süleyman Bey’le birlikteyim. Biz hazırız. Orta bir yerde görüşelim.”

“Peki, bir sorayım şeyhime bakalım ne diyecek.” Araya kısa bir sessizlik girdikten sonra Bahir geri döndü:

“Dostum, Şeyh Efendi yarın Borno’ya gelsinler diyor.”

“Hayır Bahir! Biz oraya gelemeyiz. Şeyh çok arzu ediyorsa benim Yobe’de butik bir otelim var, yarın öğleden sonra saat iki de oraya gelsin. Kendisine de en fazla silahsız dört kişi eşlik edebilir. Kabul ediyorsa buyursun lütfen.”

“Hemen ona soruyorum.” dedi Bahir ve dönüp durumu şeyhe ilette. Yobe, Kano ile Borno arasında ortada bir şehirdi. Süleyman’ın çok emin bir kişi olduğunu bildiğı için Şeyh, karargâhından çıkıp oraya gitmede beis görmedi ve kabul ettiğini söyledi. Onayı alan Bahir:

*Hayırlı sabahlar Ey Azizim.

“Şeyh'im kabul ediyor Tahir. Yarın öğleden sonra saat ikide orada olacak.” dedi. Vedalaşıp telefonu kapattıktan sonra şeyhe başka bir arzusunun olup olmadığını sorarak müsaade isteyince şeyh:

“Bu görüşmeden sakın kimsenin haberi olmasın! Ayrıca ödemeni takip et! Hediyelerin için de teşekkür ederim.” diyerek çıkmasına izin verdi. Kendini dışarı atan Bahir hemen telefona sarıldı ve Tahir'i tekrar aradı. Cevap alınca meramını hızlıca anlatmaya başladı:

“Azizim, sizin için neler yaptığımı bir bilseniz bana ödül takdim ederiniz. Adam ilk önce görüşmek istemedi. Çok ısrar edip reddedilmeyecek hediyelerim olduğunu söyleyince yumuşadı ve “Gel.” dedi. Ona bir arazi cipi aldım. Eşlerine, çocuklarına bir sürü saat ve parfümler. Anlayacağın bir servet harcadım. Yanlış anlama, ben hepsini sizden istemiyorum. Ne kadarını verirsiniz başım gözüm üstüne. Benim de bu hayırlı işte katkım olsun. Zaten dünya fani, ölürken kabrimize mi götüreceğiz?” Sözün burasında Tahir onun sözünü keserek:

“Tamam Bahir! Ne harcadıysan birkaç güne kadar sana ulaştırırım.” dedi.

“Allah hayırlar versin! Hiç acelesi yok. Ne zaman müsait olursan o zaman gönderirsin. Zaten yüz elli bin dolarlık bir meblağın benim için hiçbir önemi yok. Feda olsun sana. Ha bu arada memleketlim, bu herifle görüşürken her türlü güvenliğinizi alın. Zira onun nasıl bir cani ruhlu olduğunu sana anlatmama gerek yok. Zaten onunla görüşmekle ben canımı tehlikeye attım. Ama ne yapayım ki, hatırın çok büyük.” Tahir tekrar araya girdi ve:

“Tamam tamam, Bahir! Nasihatlerin için teşekkür ederiz. Hadi sana iyi günler.” diyerek telefonu kapattı.

Ertesi gün Süleyman'la Tahir, saat ikiye çeyrek kala otelin lobisinde hazır oldular. Her türlü güvenlik tedbiri bir gün önceden itibaren alınmıştı. Otele yeni hiçbir misafir kabul edilmemiş ve var olan misafirlerden rica edilerek ve masrafları karşılanarak daha iyi bir otele transferleri sağlanmıştı. Tahir ve Hanna, çalıştıkları güvenlik şirketinden destek alarak binanın her yerini güvenlik güçleriyle donatmışlar; “Kim gelirse gelsin silahla içeri almayın!” talimatı ile kapıya ağır silahlı on güvenlik personeli yerleştirmişlerdi. Hanna yanına bir sağlık ve yine bir güvenlik ekibi alarak süreci oradan izlemek üzere oteli çok net bir şekilde görebileceği

karşı sokaktaki bir kafeye yerleşmişti. Az sonra şeyh, üç arabalık maiyetiyle birlikte otelin önüne geldi. Önce koruma ordusu indi, ardından kendisi çıktı arabasından. Hepsine bir takım talimatlar vererek yanına dört kişi aldı ve otelin kapısından içeri girdi. Onu gözetleyen Süleyman ve Tahir ayağa kalktılar ve lobinin ortasında karşıladılar. Onlarla yüz yüze gelen şeyh:

“Salamun Aleikum!” dedi ve tokalaşmak için elini uzattı. Süleyman:

“Wa Aleikum Al Salam wa Rahmatulllah!” diye karşılık verdi ve hepsinin elini sıktı. Sonra Tahir de onlarla merhabalaştı ve lobinin sağ tarafındaki oturacakları mekâna eliyle yönlendirdi. Oturur oturmaz planlandığı üzere hizmetli hemen geldi ve ne içeceklerini sordu. Şeyh sıcak çikolata isterken korumaları *kapuçino* talep ettiler. Süleyman’la Tahir sadece suyla yetindiler. Ondan sonra kısa bir sessizlik yaşandı. O sessizliği Süleyman bozdu:

“Şeyh Efendi! Sen biraz önce verdiğin selamın anlamına hakikaten inansaydın, o masum kızları kaçırmazdın! Onları derhal serbest bırak!”

“Dinden çıkmış birisi bana selamın ne olduğunu öğretemez!”

“Ben mi dinden çıkmışım?”

“Evet! Sen ‘*Ey iman edenler! Yahudileri ve Hristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostudurlar. İçinizden kim onları dost edinirse, o da onlardan olur. Allah zalim topluluğa hidayet etmez.*’* ayetinin anlamını bilseydin, Hristiyan ve Yahudilerle iletişim kurmaz, onlarla iş birliği yapmaz ve onları dost edinmezdin. Ben seni çok uyardım, çok defa bu işlerden vazgeç diye haber yolladım, ama sen beni dinlemedin. Ben o kızları kaçırmadım, ben onları sapkınlıktan kurtardım.”

“Kimin sapkınlık içinde olduğunu ancak Allah bilir. Kaldı ki Kur’an’dan tek bir ayeti alarak olaylar ve insanlar hakkında genel bir hükme varamazsın. Zira başka bir ayette de: “*Ehl-i Kitabın hepsi bir değildir.*”** denmektedir. Bir başka ayette ise: “*Allah sizi, din hakkında sizinle savaşmayan ve sizi yurtlarınızdan çıkmaya zorlamayan kimselere iyilik etmekten ve onlara adaletle davranmaktan men etmez*”*** diye buyrulmaktadır. Hakikat bu iken, sen nasıl kalkıp da bütün Gayrimüslimlere, o da yetmezmiş gibi bir takım Müslümanları da küfre düşmüş kabul ederek hepsine hukuksuz, kuralsız ve yetkisiz savaş açıyorsun? Aslında bu yaptığına savaş da denmez, dense dense ‘terör’ denir.”

*Maide Suresi, 51. ayet.

**Al-i İmran Suresi, 113. ayet.

***Mümtehhine Suresi, 8. ayet

“Biz Allah ve Peygamber yolunda ‘cihad’ yapıyoruz. *“Hiçbir fitne kalmayınca ve de din bütünüyle Allah’ın oluncaya kadar onlarla savaşın.”** ayetinin emrini yerine getiriyoruz. Biz mücahit iken, sen bize terörist diyorsun öyle mi? Biz malımız ve canımızla Allah yolunda savaşırken siz karılar gibi evlerinizde oturuyor ve kâfirlerle işbirliği yapıyorsunuz. Kâfirlerle işbirliği yapan, benim gözümde de kâfirdir ve yok edilmelidir. Kızları serbest bırakmam ve seni affetmem için bana biat et, sonra tövbe ve inabe** yap ve bir daha kâfirlerle diyalog kurmayacağına huzurumda söz ver.”

“Şeyh Efendi! Ayetin bahsettiği ve ortadan kaldırılmasını istediği bir fitne varsa o da siz ve sizin gibi düşünen kara cahillerdir. Kâfirlerle iletişim kurmamızı ve onları dost edinmemizi istemiyorsun, ancak eşlerinin ikisinin Hristiyan olduğunu bilmeyen yoktur. Onları dost değil, eş bile edinmişsin. Üstelik onları çok seviyor olmalısın ki, hem dinlerinde kalmalarını kabul etmiş hem de onlardan çocuk yapmışsın. Şu taktığın saat, kullandığın telefon, bindiğin araba ve belki yediğin içtiğin bile, o yok etmek istediğin kâfirlerin ürünü değil mi? Beni affetmeyi bir yana bırak, derhal kızları bize teslim et. Sonra da hem İslam, hem de dünya kamuoyundan işlediğin cinayetlerden ötürü özür dile ve küresel adalet sisteminin hakkınızda vereceği karara razı olacağını ilan et.”

“Sen kim oluyorsun da bana ne yapacağımı söylüyorsun! Derhal beni ve halifemizi tek otorite kabul et ve malının beşte birini bize getir. Madem Kur’an’a bu kadar vakıfsın halifenin, Müslümanların malında beşte bir hakkı olduğunu da bilmen gerek.”

“Sözde halifene şunu ilet Şeyh Efendi: Sadaka ve zekât Hz. Peygamber ve ailesine haram kılındığı için, Allah savaşlarda elde edilen ganimetlerden beşte birlik bir payı almasına izin vermiştir. Buna rağmen Hz. Peygamber’in aldığı o payı, şahsına ve ailesine pek harcadığı görülmemiş ve çoluk çocuğuna hiçbir mal mülk miras bırakmamıştır. Daha sonra o beşte birlik pay, Hz. Peygamber’in ardından gelen Halifelerin şahsına değil, devlet hazinesine verilmiştir. Siz kim oluyorsunuz da bizim malımızda hak iddia ediyorsunuz? Haddizatında, Müslümanlar dâhil olmak üzere bütün insanların üzerinizde hakları vardır. Sen ve sözde Halifen, gidin ve haram yollarla elde ettiğiniz milyar dolarları bulan gayr-i menkullerinizi, Avrupa ve Amerika’da çocuklarınıza aldığınız villaları satın ve hak sahiplerine iade edin.”

*Enfal Suresi, 39. ayet.

** inabe: günahlardan tövbe edip Hakk’a dönme, bir mürşide başvurup tarikata girme.

Süleyman, bir an soluklandıktan sonra çantasından Tahir’in bile haberdar olmadığı bir dosya çıkardı ve şeyhin önüne koyup ekledi:

“Ahirette amel defterinin soldan verilmesini istemiyorsan şu dosyadaki malları sahiplerine iade et.” Dosyada az çok neyin olduğunu bilen şeyhin yüzü, öfke ve korkudan kıpkırmızı oldu. Çıldırılmış gibi ayağa fırladı ve Nijeryalıların çok ciddi bir yemin etmek istediklerinde kullandıkları gibi:

“Wa Rabbulkabe’beti!* diye bağdırdıktan sonra neredeyse ağzından köpükler saçarak ekledi: “Seni ve senin gibi sapıkları ortadan kaldıracamız!”

Bir aslan hamlesiyle ayakları üzerinde doğrulan Süleyman, kendisinden o güne kadar sadır olması dahi asla hayal edilemeyecek hiddet ve şiddetle Şeyh’in suratına bir tokat indirdi ve onu yere serdi. Afrika ülkelerinin tümünde hiddet ve şiddetten uzak durması ve misyonunda sürekli saygıyı, sevgiyi, bağışlamayı ve yumuşak huyluluğu esas almasıyla tanınan Süleyman’ın, yolda yürürken bile karıncaya basmamak için özen gösterdiğini duymayan yoktu. Onun bu mülayim namını en iyi bilenlerden birisi de şeyh idi. Yere kapaklandığı anda sadece cismani olarak değil, ruhen de yerin dibine geçtiğini hissetmiş; onu hafife almakla, karşısına elini kolunu sallayarak rehavet içinde çıkabileceğini düşünmekle ne kadar hata ettiğini geç de olsa anlamıştı. Yanılgısının şokunu yaşarken, tokattan başka başına neler gelebileceğini de o anda tahmin edemiyor; Süleyman’ın, o kaçırılan emanet yavrular için bir anda aslan olup kükreyeceğini ve netice alana kadar onun yakasını bırakmayacağını düşünemiyordu.

Bu arada işaret fişeğini alan yirmi kişilik özel güvenlik ekibi, tasarlandığı şekilde olaya müdahil oldu. Öncelikle Şeyh’in adamlarına kelepçe takarak onları yüzüstü yere yatırdılar, ağızlarına bant çektiler. Ardından şeyhi ayağa kaldırdılar, onun da ellerine kelepçeleyip Süleyman’ın karşısındaki koltuğa oturtular. İnsanların, fotoğrafından bile ürktükleri ve kendisinde büyük bir cesaret ve güç vehmettikleri Şeyh, Süleyman’ın karşısında süt dökmüş kediye dönüşüvermişti. Can korkusuna düşmüştü artık. İnsanları kurbanlık koyun gibi kesen ve kestiren adam, tir tir titriyordu. Süleyman ve Tahir’se kendilerinden emin bir şekilde

karşısında oturmuş neticeye gitmek istiyorlardı. Fakat Şeyh'in ani bir sağlık krizine girebileceğini hesap eden ve aslında onun bataklıkta yüzen bir zavallı olduğunu düşünen Süleyman,

*Kabe'nin Rabb'ine yemin olsun!

hizmetliden şeyhe ve adamlarına su getirmesini söyledikten sonra, güvenlik timine yerde yatan o adamları da kaldırıp koltuklara, şeyhlerinin yanına oturtmalarını emretti. Suyu getiren hizmetli, Süleyman'ın onayını alarak adamların ağızlarını açtı ve sularını içirdi. Sıra Şeyh'e gelince, Tahir'in itirazlarına rağmen Süleyman ayağa kalktı, güvenlik elemanlarından anahtarı aldı ve şeyhin kelepçelerini kendi elleriyle çözdü ve dönüp yerine oturdu. Suyunu verdikten sonra konuşmaya başladı:

“Şeyh Efendi! Benim şahsıma, canıma ve malıma kast etseydin belki de sana bu şekilde sert karşılık vermezdim. Ancak sen bizim vakfımıza emanet edilen melekler kadar masum yavrularımıza saldırdın ve onları kaçırdın. Bunu affetmem ve peşini bırakmam mümkün değil. Kızları kurtardıktan sonra sana da elimi uzatacağım ama önce adamlarını arayacaksın ve kızları hemen serbest bırakmalarını söyleyeceksin. Aksi takdirde buradan çıkamazsın ve bu mevzuda hiç şakam yok bilesin. Şimdi telefonunu çıkar ve gerekeni yap.”

Uğradığı şoku henüz üzerinden atamayan ve bir nevi sersemlemiş olan şeyh, Süleyman'ın tavır ve bakışlarından ciddiyetini iliklerine kadar hissetti ve hipnoz olmuş gibi onun emirlerini yerine getirmeye girişti. Telefonunu cüppesinin cebinden çıkardı ve kızları elinde tutan bölge sorumlusunu aradı:

“Yousuf, ben Süleyman'la her mevzuda anlaştım. Akşama kadar kızları okullarına ulaştır. Sakın ola ki hiçbirisine zarar vermeyesiniz.” talimatını verdi ve kapattı. Biraz rahatlayan Süleyman, güvenlik personelinden Şeyh'in adamlarını ayrı bir odaya götürmelerini ve kendilerinin de başlarında durmalarını istedi. Adamlar oradan uzaklaştırılınca Süleyman, şeyhe sordu:

“Şimdi baş başa kaldık Şeyh Efendi. Anlat bakalım, neden böyle bir yola saptın? Neden teröristlik ve canilik yapıyorsun? Yaptığınız vahşetlerin ne bizim dinimizde, ne de başka bir dinde yerinin olmadığını, ben de sen de çok iyi biliyoruz. Bu işi neden yaptığını ciddi ve samimi bir şekilde anlatırsan ve yardım istersen seni bu işten çeker çıkarırım.”

“Para ve güç için!”

“Para kazanmanın, güç sahibi olmanın başka yolları da var.”

“Herkes için değil. İlkokul sıralarında okulun en başarılı öğrencisi bendim. O zamanlar hep şunu hayal ederdim: ‘Ülkenin en prestijli üniversitesinde siyaset bilimi okuyacağım. Üniversiteye giderken de bir yolunu bulup Avrupa ya da Amerika’da yine büyük bir üniversiteye geçiş yapacağım ve oradan mezun olacağım. Sonra mastır ve doktora yapıp ülkeme geri döneceğim ve ülkemin yönetiminde en üst makamlara yükseleceğim.’ Sınıfımızda beyaz bir kız öğrenci vardı. Onu çok seviyordum. Onun da beni sevdiğini hissediyordum. Bir gün bana bir kitap hediye etti. ‘*Sefiller*’.”

“Evet, ben de o kitabı okudum.”

“O kitabı okuduktan sonra artık hayallerim inanç hâline gelmişti. Okuyacak, insanların en efendisi olacak ve sevdiğim kıza layık bir kahraman haline gelecektim. Ancak babam izin vermedi. Beni okuldan koparıp dini eğitim veren bir yere yatılı olarak gönderdi. Oraya hiç adapte olamadım. Öğretmenlerden çok hakaret işittim, çok dayak yedim, insanlık dışı çok muamele gördüm. Yer yer orada okuyan bizden büyük öğrencilerin cinsel tacizine bile uğradım. Öğretmenlerden gördüğüm işkenceye varan muamele ve bizden büyük öğrencilerden maruz kaldığım ahlaksızlıklar bütün hayallerimi tarumar etti. Önümde tek bir çıkar yol kalmıştı: Eğer insanların en efendisi olamıyorsam, en vahşisi olacaktım. Parayı ve gücü elde edecek, sonra dönüp hayallerimi benden çalan insanlardan öcümü alacaktım. Yeni benimsediğim hayalim ve inancımın dini okuldan militan devşiren Küll-in Haram Örgütü’ne katıldım ve o hırsla kısa bir zamanda sivrildim ve gördüğün gibi başkanlığı elime geçirdim.”

“Peki, değdi mi?”

“İlk cinayeti işlediğimde, kendimi kardeşini öldüren Kabil gibi hissetmişim. Psikolojik bir buhran geçirirken imdadıma biraz önce okuduğum ve dini okulda öğrendiğim ayet ve hadisler yetiştirdi. Bir nevi kendimi onlarla kandırdım. Sonra cinayetler peş peşe gelince, artık bir de bin de benim için aynı oldu.”

“Peki, bizden ne istedin? Niye bana adam gönderip tehdit ettin ve de kızlarımızı kaçırdın?”

“Çünkü sen hayallerimi gerçekleştirmiştin. İnsanların en efendisi olmayı başarabilmiştin. İcraatını gördükçe ve ismini duydukça çocukluk yıllarıma gidiyor ve çıldırıyordum. Seni kaç defa öldürtmek istedim ancak her defasında içimden bir ses bunu yapmamamı telkin etti ve geri adım attırdı.”

“Bundan sonra ne yapacaksın?”

“İşime devam edeceğim. Sen istediğini aldın. Şimdi beni serbest bırak gideyim. Yoksa başın ciddi anlamda belaya girer. Buraya gelirken senden böyle bir tavır hiç beklemiyordum. Ancak bu iş biraz daha uzarsa dışarıdaki adamlarım merak edecek ve içeri girmek isteyecektir.”

“Sana son tavsiyem şudur: İnsan öldürmekten vazgeçin! Üç dinde de haksız yere insan öldürmek, bütün bir insanlığı öldürmekle eş tutulmuştur. Uyuşturucu ve eroin yetiştirmeyi ve insanlığı zehirlemeyi bırakın! Zira bir insana hayat vermek de, bütün bir insanlığa hayat vermek demektir. Terörden vazgeçmeye karar verirsen kapımız her zaman sana açıktır! İnsanların en efendisi olma yolu hâlâ sana açıktır! Zeyla Vakfı, hayatın en dip noktasından insanlığın zirvesine tırmanan insanların hikâyesidir! Sen de gel ve bu hikâye de rol al!”

Akar durur su buluncaya dek yatağını Karıssa da okyanuslara, unutmaz kaynağını

Alexandra, ince süngerli bir şiltenin üzerinde uzanmış uyumaya çalışıyordu. Fakat yorgun ve uykusuz olmasına rağmen gözlerine bir türlü uyku girmiyordu. O yorgun ve uykusuz gözlerini, içinde bulunduğu çadırın tavanına dikmiş, sürekli iki şeyi düşünüyordu: Kızını ve geldiği kampta gördüğü perişan çocukları. Somali’ye geleli haftalar olmuştu. Hayırsever Misyoner Kardeşler Derneği ile Afrika’da tanınmış bir vakfın, Somali’de yaşanan insani facianın yaralarını sarmak için, ortaklaşa düzenlediği yardım kampanyası vesilesiyle oradaydı ve kendisi de vakfının oradaki koordinatörlüğünü üstlenmişti. Kızından ilk defa ayrı kalıyordu ve ondan ayrılmak pek de kolay olmamıştı. Hattâ bundan dolayı, bir ara Somali’ye gidip gitmeme konusunda tereddüt geçirmiş, fakat televizyonda sefalet manzaralarını görünce derinden sarsılmış ve her ne pahasına olursa olsun kampa gelmeye karar vermişti. Kızından ayrıldığı andan itibaren, ona karşı büyük bir özlem duymaya başlamıştı ve Tulip’inin hayali, kendi gözlerine âdeta resmedilmiş gibi sürekli onu görüyordu. Tek teselli kaynağı, onu anneannesi ve dedesine bırakmış olmasıydı.

Annesi ve babasıyla barıştığı andan itibaren, üç taraf için yepyeni bir hayat sayfası açılıvermişti. Tulip, uzun süren bir hasretin neticesinde gelen bu kavuşmanın tam da ilgi merkezi haline gelmişti doğal olarak. Kendini bir sevgi yumağının ortasında bulmuş ve o sevgiyle şımarmanın tadını çıkarmaktaydı. Geta Hanım'la Robert Bey'in, torunlarının varlığıyla ikinci baharlarını yaşayanlar gibi, yüzlerine fer, yaşamlarına neşe ve sürur gelmişti. Mazide, ondan ve Alexandra'dan uzakta kaldıkları her an için pişmanlık duymuş, kavuştukları kızlarını ve şekerden tatlı buldukları torunlarını şefkate, sevgiye ve ilgiye boğmuşlardı. Alexandra'ya gelince, ailesinin varlığıyla daha farklı bir huzura kavuşmuş, o huzurdan aldığı güçle kendini işine ve vakıf çalışmalarına daha fazla vermiş, yaptığı hizmetlerle birkaç yıl içinde adını tüm Avrupa'ya duyurmuştu. Her ne kadar kendisi böyle bir ünü istememiş olsa da ismi, müntesip olduğu vakfın Avrupa'daki bütün şubelerinde iyiliğin ve yardımseverliğin simgesi haline gelmişti. Onun için vakfının genel merkezi, Afrika'da işbirliği içinde olduğu vakıfla Somali'ye ortak bir yardım kampanyası düzenlemeye karar verdiği zaman, koordinatör olarak ilk onu düşünmüş ve o vazifeyi ona tevdi etmişti.

Alexandra, o sorumluluğu kabul edip, Somali ile Kenya arasında bulunan ve Birleşmiş Milletlere bağlı dünyanın en büyük mülteci alanı olan Dadaab kampına geldikten itibaren, çalışmalarına tüm hızıyla başlamıştı. Kaldığı küçük çadırında güneş doğmadan uyanıyor, elini yüzünü yıkadıktan sonra Tanrı'nın huzurunda diz çöküp oturuyor, başını saygıyla öne eğip ondan Somali'de sefalet çeken insanlara acımasını, şefkat ve merhamet etmesini diliyor ve ekibinin yapmış olduğu hizmetler için kendilerine güç, sabır ve cesaret vermesini istiyordu. Dua etmek üzere eğdiği başını kaldırırken “Amen!” diyor ve çoğu zaman gözyaşları, Tanrı'nın rahmeti ve kabulünün göstergesi olarak yere düşüyordu ki içinin sesi de ona aynı şeyleri fısıldıyordu.

Kampta gördüğü manzaralar aklından hiç gitmezken özellikle sefalet çeken çocukların halleri onu derinden etkiliyor ve o çocukların masum ve mahzun bulduğu yüzleri, zihninden ve hayalinden bir lahza olsun çıkarmadığı kızının yüzünün yanına nakşoluyordu. Gün boyunca çektikleri ıstırapları düşünüyor ve bir nebze olsun onları ferahlatmak amacıyla durmadan çalışıyor ve gelecekleri adına neler yapabileceğine kafa yoruyordu. Ama özellikle günün iki ayrı zaman diliminde, gün boyunca kampta gördüklerini ve yaşadıklarını daha bir farklı değerlendiriyor; kamptaki insanların ve özellikle yaşlıların, kadınların ve çocukların çektikleri sıkıntılarını, bir yaşam şekli haline gelen sefaletlerini daha bir derinden algılıyor ve onlar için acı çekiyordu. Sabahları henüz güneş doğmadan uyanıp Tanrı'ya dua ettiği dakikalarda ve gece başını yastığa koyup da vicdanıyla ve yine Tanrı'yla baş başa kaldığı

anlarda duyguları daha bir inceldiğinden, şefkati ve merhameti daha bir keskinleşiyor ve sürekli kamptakileri düşünüyordu.

Bununla beraber, Afrika'ya geldiğinden beri başka birisini daha hatırlamaya başlamıştı. Fakat her aklına gelişinde kendine kızmış, onu düşünmemeye çalışmış ve ilk günlerde buna muvaffak olabilmışti. Ancak kısa bir süre sonra, başını her gece yastığa koyduğunda, kendisini sırasıyla, kampta gördüklerini ve yaşadıklarını, buna paralel olarak kızını ve sonrasında Afrika'da olmasının getirdiği çağrışımla zihninden çıkarmak istediği erkeği düşünüyorken buluyordu. Hem de hayaline getirmek istemediği o kişi, artık kızıyla aynı düşünce karesine giriyor ve o hayalle uykuya dalıp gidiyordu. İçten içe kendini yokladığında, onun kızıyla aynı düşe girmesinden rahatsız olmadığını, biraz daha ruhunun derinliklerine indiğinde ise, aslında ta en başından, Tulip'in rahmine düştüğü andan itibaren o insanın o karede bulunduğunu hayretler içinde fark ediyordu. Ardından da o varlığın hayatlarında olmadığı, kendisiyle Ligt'ı yarım bıraktığı ve bırakmaya devam edeceği gerçeği bütün benliğini hüzn sarıyordu. Somali'ye adım attığından beri günden güne düşünce dünyasını kaplayan o kişiye karşı artık hissettikleri, bu nedenle affedemeyeceği kadar kırgınlık ve kızgınlıktı. Lakin bir o kadar, hattâ daha da aşkın duyduğu ve kendine dahi itiraf etmeye korktuğu hisleri de vardı: Sevda ve onun doğal sonucu özlem... Affedemeyeceği kadar kırgın olmasına mukabil, onu hâlâ çok seviyor ve özlüyordu. Bu hislerini bir türlü kabullenemiyor ve bunun için kendi kendine çok kızılıyordu ama onu düşünmekten de kendini alamıyordu. Çünkü kendisinin, kızının ve çok kırıldığı o erkeğin iç içe bulunduğu bir resmi hayalinde çizerken, aslında o resmin gerçekte bir aile tablosu özlemi olduğunu, o aile tablosundan o kişiyi çıkarması durumunda, onunla tanıştığı andan itibaren hayalinde ördüğü mutlu aile dantelasının artık tamamlanamayacağını çok iyi anlıyordu.

Ülkesinde çok yoğun bir iş ve sosyal faaliyet temposu içerisinde bulunması, kızının sürekli gözü önünde dönüp durması ve dostlarının onu hiçbir zaman yalnız bırakmaması kendini düşünmesine, yüreğini ve ruhunu derince dinleyip ne istediklerini duymasına engel oluyordu. Oysa kampta, bir bakıma yalnız kalmıştı. Gün boyunca çok koşturmasına, etrafında dünyanın dört bir tarafından gelen bir ekip bulunmasına rağmen, yine de kendisini yalnız hissediyordu. Özellikle geceleri uykusu kaçtığında, kamptaki işlerine kafa yormakla beraber, kendini de düşünmeye başlıyor, yaşadıklarını tek tek hatırlıyor ve gönlünün sesini dinleyebiliyordu. İşte oradan işittiği gizli ve gizemli fısıltılarla, yüreğinden attığını sandığı o kişinin, aslında yüreğinin en derinliklerinde, ruhunun en kuytu köşelerinde kış uykusuna yatmış bir tohum olduğunu ve en ufak bir gün ışığında o tohumun tekrar

tomurcuklanabileceğini keşfetmişti. Nadasa yatırdığı gönül tarlasının derinliklerinde saklı ve filizlenmeyi bekleyen tohumsa, Süleyman'dan başka kim olabilirdi ki? Kampta geçen her gün varlığını Alexandra'nın benliğinde artık daha bir derinden hissettirmeye başlayan Süleyman, sanki gittiği uzaklardan geri gelmiş ve onun etrafında gizlenerek dolaşıyordu. Her gece uykuya dalmadan önce onu çok düşündüğünden, sabahları çadırından çıkarken sanki onunla karşılaşacak, adımını dışarı atar atmaz sanki kendini onun kollarında bulacakmış gibi geliyordu.

Aslında Alexandra, hislerinde yanılmıyordu. Çünkü kendi vakfının iş birliği yaptığı Afrikalı vakıf, Süleyman'ın Zeyla Vakfından başkası değildi. Süleyman, ekibiyle birlikte oradaydı. Alexandra'yla aynı kampta idi ve kaldığı çadır, onun çadırından ancak bir kilometre uzaklıktaydı. Fakat Zeyla ile Hayırsever Misyoner Kardeşler Vakıfları, Dadaab Kampı'nı hizmet açısından kendi aralarında ikiye böldüklerinden, her biri kendi bölgesinde çalışmalarını yürütüyordu. Böylesi bir hizmet taksimi, birbirleriyle karşılaşma ihtimalini zorlaştırıyordu. Fakat birbirlerine yakın mekânlarda çalışmalarından dolayı, ani bir yüzleşme de her zaman mümkündü ve bu yüzleşme kaderin bir latif cilvesine kalmıştı. Zaten her ikisinin müntesip olduğu vakıfların, ortak bir yardım kampanyası düzenlemeye karar vermesi ve o karar neticesinde her ikisinin orada bulunması, kaderin onlara borçlu olduğu o cilvesini göstermek için bir plan yaptığının işaretleri değil miydi?

Süleyman, herkes gecenin karanlığına teslim olup uyumuşken beraberinde getirdiği, küçüklüğü ve basitliğiyle sıradan bir memurunkini andıran çalışma masasının başında oturmuş çalışıyordu. Kampta elektrik bulunmadığından, yine beraberinde getirdiği mumlardan birisini yakmış, masasının sağ köşesine yerleştirerek önünü aydınlatmış ve kamp uğruna bir plan üzerinde didiniyordu. Nijerya'da yaşanan hadiselerin üzerinden iki yıl gibi bir zaman geçtikten sonra, insani yardım amacıyla Somali'ye gelmişti ve yaklaşık bir buçuk aydır oradaydı. Bu kısa süre zarfında, kendi vakfının hizmet verdiği bölgeyi detaylı bir şekilde incelemiş, insanların ihtiyaçlarının neler olduğunu kendince tespit etmişti. Ona göre kamptaki insanların acil olarak beş ana gereksinimi vardı: İlki hiç şüphesiz gıda, ikincisi eğitim, üçüncüsü sağlık, dördüncüsü inanç ve beşincisi ise güvenlikti. Kendince bunların beşini karşılayacak kapsamlı bir çözüm geliştirmiş ve maliyetlerini hesaplıyordu. Yaptığı tetkikler doğrultusunda, Dadaab Kampının kendi baktığı bölgesinde yaklaşık üç yüz bin insan yaşıyordu. Bu insanların en az üçte biri çocuk, diğer üçte biri kadın ve geri kalanıysa erkekler ve yaşlılardan oluşuyordu. Bu kadar büyük bir nüfusun gıda, eğitim, sağlık, inanç ve güvenlik ihtiyaçlarını sürekli karşılayabilmek hiç şüphesiz çok zor ve hattâ imkânsız gözüküyordu. Onun için de küçük

çapta pilot bir proje uygulamayı istiyor, o projenin başarılı olması durumunda ise, kampta hizmet veren diğer yardım kuruluşlarına onu sunmayı ve ikna edebilirse onların desteğiyle aynı projeyi bütün bir kampı kuşatacak şekilde genişletmeyi hedefliyordu.

Ekibiyle yaptığı istişareler neticesinde, pilot projesinin ana hatlarını büyük bir oranda bitirmişti. Buna göre; öncelikle uygun ve yeteri genişlikte bir alan seçilecek, o alanda prefabrik malzemeden bir okul, bir sağlık merkezi ve bir ibadet yeri inşa edilecek ve onların etrafında kümelenen yaşam alanları teşkil edilecekti. O yaşam alanlarında her bir aileye bir ev tahsis edilecek ve kendi evlerinde kendi yemeklerini pişirebilmeleri sağlanmak üzere, günde iki öğüne yetecek kadar onlara erzak dağıtan bir ünite oluşturulacaktı. Sonra o yaşam alanı, tellerle çevrilecek ve giriş kapısına güvenlik konulacaktı. Bu tarzda bir proje, o güne kadar Dadaab Kampı'nda ve de belki dünyada bulunan başka hiçbir mülteci alanlarında uygulanmamış, hattâ ön görülememişti bile. Süleyman, kamptaki insanlara gıda, giyim ve sağlık hizmeti sunmaya gelen birçok insani yardım kuruluşunun yaptığını, geçici bir pansumandan ibaret olarak kabul ediyordu. Sorunu kökünden çözecek hiçbir proje ortaya konmamış olmasını ise, ister kampa gelen yardım kuruluşlarının, ister Birleşmiş Milletlerin o kampı geçiciymiş gibi görmesine bağlıyordu. Zamanı gelince, oradaki bütün mültecilerin geldikleri yerlere tekrar döneceklerini sanıyorlardı. Oysaki Somali'nin ta öbür ucundan, yüzlerce kilometre öteden binlerce, on binlerce insan, iç savaştan kaçmış; kendilerinin ve çocuklarının hayatları pahasına, bir ölüm yoluna dönen mesafeleri yayan yürümüş ve az sayıda sağ kalan aile efradıyla Dadaab Kampı'na iltica etmiş ve etmeye devam ediyordu. Bu şekilde kampta yüz binlerce insan toplanmıştı ve büyük bir ihtimalle uzun seneler orada yaşayacaklardı. Süleyman, bütün bu insani felaketlere şahit olduktan sonra, kampın geçici olacağına hiç ihtimal vermiyordu. Somali'nin siyasi ve iktisadi durumunu göz önünde bulundurarak, bilakis o kampın asla dağılmayacağını, belki de daha da büyüyeceğini düşünüyordu. Onun açısından yara sarmaktan öteye geçemeyen yöntemlerden çok, kalıcı çözümlerin ortaya konması gerekiyordu. O çözümlerle, ileride Dadaab Kampı'nın tamamı bir yaşam alanına ve imkânı varsa bir kente çevrilmeliydi.

Bu tasavvurlarla tasarladığı projesinin hayata geçirilebilmesi için, her şeyden evvel suya çok büyük bir ihtiyaç vardı ve de kampta su kaynakları epey kısıtlıydı. Mülteciler, su ihtiyaçlarını ancak kampın içinde bulunan, lakin sayıları çok ama çok az olan kuyulardan tedarik ediyorlardı. Kovalarla kuyulardan çektikleri suları, bidonlarla yüzlerce, hattâ binlerce metre uzakta olan çadırlarına başları ve omuzları üzerinde taşıyan kamp sakinleri, birkaç litrelik suyla ailece günlerce idare etmeye çalışıyordu. Neredeyse çöl üzerine kurulu

çadırlarda, kızgın güneş ışınlarının olduğu gibi içeri yansımından dolayı zaten kaynama noktasına gelen su, kısa bir zaman sonra içilemez, içilse de kandıramaz hale geliyordu. Yaşamın ana kaynağı olan su kaynaklarının bu kısıtlılığı kamptaki yaşlıları, çocukları ve hastaları kırıncı bir hastalık gibi vuruyordu. Süleyman, kampa geldikten birkaç gün sonra bu acı gerçeği bütün çıplaklığıyla müşahade ettiği için, kuracağı yaşam alanında suyun, projenin başarıya ulaşmasında en büyük etken olacağını biliyordu. Zira oluşturmayı hayal ettiği yaşam bölgesinde, bin aile çocuklarıyla birlikte barındırılacaktı. Bu ise yaklaşık beş- altı bin insan demekti. Kişi başına günlük asgari üç litre harcanması durumunda, her gün dokuz bin litre suya ihtiyaç vardı. Bu miktarda bir su ihtiyacını, ancak yirmi civarında kuyunun karşılayabileceğini düşünüyordu. Onun için projenin hayata geçirileceği yerde, ilk olarak yeterli sayıda kuyu açılacak, o sürecin paralelinde her bir aileye prefabrik bir ev kurulacak, yine aynı süreçte yedi yüz öğrencinin sığabileceği bir okul, beş adet polikliniği ve yirmi yatağı olan bir sağlık merkezi ve erzak dağıtımını koordine edecek bir lojistik deposu inşa edilecekti. Kendisi bir mühendis, ya da bir mimar veyahut müteahhit olmamasına rağmen, icraatın sırasıyla şu şekilde başlayabileceğini görebiliyordu: Kuyuları açacak, kurulacak prefabrik evlerin ve diğer binaların oturacakları zeminleri uygun hale getirecek ve alt yapılarını tesis edecek ehil ekipler ayarlanacak ve kampa getirtilecekti. Onlar inşa ve kurulum işleriyle uğraşırken, okulda ve sağlık merkezinde görev yapabilecek öğretmenler ve doktorlar, erzak dağıtımında çalışabilecek personel ve siteyi yönetebilecek güvenilir insanlara ulaşılacak ve onlarla anlaşılacaktı. Bu detaylar üzerinde her akşam gece ortalarına kadar çalışan Süleyman, projeyi gerçekleştirmek için artık ne kadar zamana ve kaç dolara ihtiyaç duyulabileceğini kestirebiliyordu. En basit bir ifadeyle birkaç yıl ve on milyonlarca dolar... Zaman ve para etkenleri aşılsa bile, bir kasaba, bir ilçe büyüklüğünde olacak bu yaşam alanını, kampın her açıdan kısıtlı şartları altında başarmak hiç de kolay gözüküyordu. Fakat bu projeye hayat vermeye kararlıydı. Yanında ihtiyaç hissettiği tek şey, iyi ve çalışkan bir koordinatördü. Çünkü sağlığının, o yoğun ve meşakkatli süreci yalnız başına yönetmeye müsait olmadığını anlayabiliyor ve kabulleniyordu.

Senelerce yaşadığı üzüntüler, çektiği ıstıraplar, ticari hayatta ve vakıf çalışmalarındaki dur durak bilmeyen koşuşturmalar onu hayli hırpalamış ve sağlığından etmişti. Yorgunluk neticesinde tehlikeli tansiyon düşüklükleri ve yetersiz beslenmeden dolayı zayıf ve halsiz bir beden, onun kaderi olmuştu. Kısacası, o zayıf haliyle o hayli dinamik geçecek süreci götürmesinin pek mümkün olmadığını en iyi kendisi biliyordu. Şayet Nasidi sadık çıkabilseydi, bu görevi ona verebileceğini içinden geçiriyordu. Fakat Nasidi, hain çıktığı gibi,

hayatta da değildi artık. Ona ettiği ihanetten sonra, kendisinin onu hastaneye ulaştırmasına ve ameliyat ettirmesine rağmen hak ettiği kötü ölümü tatmıştı. Ancak ameliyattan sonra kısa bir süreliğine kendine geldiğinde Kano Valisi, Kano Prensi ve Eyalet Komutanı, Süleyman'ın rehberliğinde onu ziyaret etmişler, olup bitenleri ondan dinlemişler ve hemen akabinde meseleyi Başkan ve Genel Kurmay Başkanı'na taşımışlardı. İki devlet büyüğünün talimatı ve dik durmasıyla, Nijerya bürokrasisi ve güvenlik güçleri olaylara el koymuş, büyük bir cesaret ve fedakârlıkla vukuatın üzerine gitmiş, çatışmaları planlayanların ve onlara destek çıkanların birçoğunu tutuklatmış ve toplum arasında dökülen kanları durdurmuştu. İki inanç kesimi arasında belki kalıcı bir barış sağlanamamıştı ama olayların perde arkasından haberdar olan Nijerya halkı, kolay kolay bir daha iç çatışmaya sürüklenemeyecek kıvama da gelmişti.

Süleyman'ın o vakitlerdeki hâline gelince o, dökülen kanın durdurulmasına ve barışın tekrar tesis edilmesine çok sevinmesine sevinmiş, lakin Nasidi'nin ihanetinden bir o kadar da sarsılmıştı. O yıkıcı ihanetin ardından geçen iki yıllık zaman zarfında, Nijerya'da Müslümanlar ile Hristiyanlar arasında, pek bir çatışma yaşanmamış; Zeyla Vakfına karşı teveccüh bütün bir ülkede ve Batı Afrika'da tavan yapmış ve böylece birçok müessesenin inşasına yetecek kadar kaynak birikmiş ve Tulip Şirketi'ninin ticari hacmi ikiye katlanmıştı. Ancak bütün bunlara rağmen Süleyman, Nasidi'nin ihanetini bir türlü aklından çıkaramamıştı. Hem onun kazanma kuşağındayken kaybetmiş olmasına çok üzülmüş, hem de sırtını çevirdiği ve bütün bir şirketini emanet ettiği bir insan tarafından haince bıçaklanması neticesinde, iki masum insanın ölmesine sebep olduğu düşüncesinin verdiği acıyı bir türlü yüreğinden atamamıştı. O olaydan sonra yemeden içmeden âdeta tamamen kesilmiş, buna bağlı olarak vücudu zayıf düşmüş ve hali hazırda taşıdığı kalıcı hastalıklara bu şekilde davetiye çıkarmıştı.

Oturduğu masasında, yanında yer alacak emin bir koordinatörün kim olabileceğini bir süre düşündü, aklına her hangi bir isim gelmeyince çalışmalarına o gecelik son verdi. Canı sıkıldığından ayağa kalktı ve gecenin hayli ilerleyen vaktinde yatağına girip uyuyacağına, yaratıcısının önünde el pençe divan durdu, ibadet ve dua ederek ferahlamaya çalıştı. İbadet ederken bile, projenin sorumluluğunu üstlenecek emin bir kişi düşündü ve sonunda buldu: Ebubekir! Onunla tanıştığı, tanışıp ticaret yapmaya başladığı günden beri, sadakatten ve vefadan başka bir şey görmediği Ebubekir aklına gelince, rahat bir nefes aldı ve ibadetini bitirdikten sonra gönül huzuruyla dinlenmeye çekildi.

Ertesi sabah, her zamanki gibi güneş doğmadan uyandı ve yine sabah ibadetini yaparak işine koyuldu. Kampa geldiğinden bu yana yaptığı üzere çadırından çıktı, yürüyerek iki yüz

metre ötesinde kalan kendi ekibinin yanına gitti ve onları uyandırdı. Ekibi hazır olunca hep birlikte kamyonetlerine bindiler ve kendilerinin kurduğu prefabrikten yapıli erzak deposuna gittiler. Vakıf olarak bakmayı üstlendikleri insanlara hazırlayacakları kahvaltının ve de akşam yemeğinin malzemelerini, oradan kamyonetlere yüklediler ve deponun az uzağındaki mutfak ve yemekhane olarak kullandıkları barakalara gittiler. Erzakları indirdiler ve kahvaltı hazırlamaya başladılar. Her gün yaklaşık on bin kişiye yemek hazırlayan mutfak ekibi, insanların karnını tok tutacak gıdaları tercih ettiğinden, o günkü kahvaltıda haşlanmış patates, mısır unlu çorba, ekmek ve bir bardak su vermeyi uygun görmüşlerdi. Günde sadece iki öğün ikram ettiklerinden, ikinci vaktindeki yemekte ise kıymalı makarna pişirmeyi ve onun yanında bir adet tropikal meyve sunmayı planlamışlardı. Ayrıca Süleyman, hurmanın besin değeri çok yüksek olduğunu bildiğinden, birkaç konteyner getirterek son bir haftadır akşamları hurma dağıtırmaya da başlamıştı.

Hastalığına ve zayıf düşmüş bedenine rağmen, erzakın kamyonete yüklenmesinden indirilmesine kadar, kahvaltının hazırlanmasında ekibiyle bilfiil çalışan Süleyman, onun servis edilmesini beklemeden çadırına geri döndü. Sürekli böyle davranıyordu. Kalıp da ağzına bir lokma aldığı dahi olmuyordu. Etrafındaki herkes, kahvaltıyı hazırlamada ter döküp, ama ardından dağıtılmasını beklemeden, bu şekilde başını alıp hemen gitmesini çok merak etmekle birlikte, hiç kimse nedenini çözemiyordu. Oysaki bu garip hareketinin altında çok manidar hisler yatıyordu. Muhtaçlara yardım etmenin, insana yaşattığı minnet etme duygusundan tiksiniyor ve onu yaşamamak için uzaklaşıyordu. Nefsinde uyanacak kibirden korkuyor ve ondan kaçınıyordu. Yemek kaplarını dağıtırken, o kapları teslim alan fakrı zaruret içindeki biçare mültecilerle göz göze gelip, o bakışmada içinden geçireceği riyakârlıkla iyiliklerinin berhava olmasını istemiyordu.

Yorgun fakat vazifesini yapmış olmanın huzuruyla projesiyle ilgili yaptığı çalışmaları toparladı, evrak çantasına koydu ve çadırından tekrar ayrılarak Rahibe Terasa Vakfının hizmet bölgesine, Samuel Bey'in yanına gitti. Nijerya'da olduğu gibi, kampta da o vakıfla iş birliğini, Somali'ye ortak yardım götürme fikrinin mimarlarından olan Samuel Bey üzerinden yürüttüğünden, projeyi onunla paylaşmayı ve desteklerini almayı planlıyordu. O umutla, aradaki yaklaşık bir buçuk kilometrelik patika yolu yayan kat ettiği için, onun çadırının önüne vardığında bitkin düşmüştü. Erzak taşıyarak harcadığı enerjisini, kahvaltı yapmadığından geri alamamış ve bir adım daha atacak takati kalmamıştı. Çadırın önüne kondurulan metal banka, güç bela kendini attı ve oturdu. Nefesi tıkanığundan öksürmeye başladı. O esnada, içerde kahvaltısının tadını çıkaran Samuel Bey, çadırının hemen dışından gelen öksürük sesinin kime

ait olduğunu anladı. Aklından: “Ah dostum, sağlığına hiç dikkat etmiyorsun. Kaç defa sana: ‘Sağlığını yitiriyorsun. Kendine iyi bakman lazım.’ dedim ama sen hiç umursamıyorsun.” diye geçirdi. Çiğnemekte olduğu lokmayı yuttu ve başkasını ağzına götürmeden Süleyman’ın girmesini bekledi. Fakat onun girmediğini, girmediği gibi öksürüklerinin şiddetlendiğini duyunca, masasından kalktı ve dışarı çıktı. Onu banka âdeta yığılmış vaziyette görünce içi cız etti. Yüzü solmuş, alnı buram buram terlemişti. Hemen eğildi, koluna girdi ve:

“Süleyman Bey, hadi içeri girelim.” diyerek onu ayağa kaldırdı ve masanın yanına getirip, sandalyeye oturtana kadar bırakmadı. Tansiyonunun düştüğünü anlayan Samuel Bey, hızlı bir şekilde önüne ekmek koydu, ardından koştu ve mutfaktan bir çay bardağı kapıp geldi. Bardağı doldurup ona sunarken:

“Çok bitkin görünüyorsun dostum. Sanırım tansiyonun düşmüş. Onun için hemen bir şeyler yemen lazım.” diyerek yemek tabağını biraz daha önüne yaklaştırdı ve geçip karşısındaki sandalyeye oturdu. Süleyman’ın öksürüğü ise hala devam ediyordu. Elini uzatıp masadaki su bardağını aldı ve ondan yudumladı. Sonra ağzına ufak bir parça ekmek koydu ve üstüne peynir yedi. Bir kaç lokmadan sonra öksürüğü yatıştı. Bir önceki sabahtan o ana kadar, birkaç hurmadan başka ağzına bir şey koymamış olmasına rağmen, yine pek bir şey yiyemedi. Önüne konulan ekmek dilimlerinden ancak bir tanesini bitirebildi. Samuel Beyin bütün ısrarlarına rağmen bir lokma daha ağzına alamadı. Kendini iyi hissetmediğinden, mevzuya bir an önce girip, sonra çadırına dönmek istiyordu. Onun için, ilgisinden dolayı Samuel Beye teşekkür etti, masanın ayağının yanına koyduğu çantasından eğilip dosyayı çıkardı ve ona bir meseleyi sunmak istediğini söyledi. Onun huyunu iyi bilen Samuel Bey, itiraz etmeden olur deyince Süleyman hemen projesini anlatmaya başladı. Hiçbir detayını atlamadan izah etti ve en sonunda birlikte hayata geçirmeyi teklif etti. Onu dinlediği esnada, kahvaltısını yapıp bitiren Samuel Bey, kendisine ve Süleyman’a keyif çayı doldurdu ve kendi bardağını eline aldı ve proje hakkında fikirlerini söyledi:

“Süleyman Bey! Seninle Afrika’da insanlık namına çok güzel faaliyetlere imza attık ve Tanrıya şükür ki, çok büyük işler başardık. İkimizin düşüncesi neticesinde, yine bugün burada muhtaç insanlara hizmet ediyoruz. Ama itiraf etmeliyim ki burayı görene kadar insanlığın geleceğinden umutluydum. Fakat bu kampı gördükten sonra, umutlarım kırıldı diyebilirim. Sizin söylediğiniz projeye gelince ben çok beğendim. Fakat anlaşılan, bu projeyi hayata geçirmek için çok büyük bir bütçeye ihtiyaç vardır. Ancak senin de bildiğin gibi, bizim burası

için oluşturduğumuz ortak bütçe bunu karşılamaktan çok uzaktır. Kaldı ki finansal sorunu aşsak bile, böyle bir projeyi hayata geçirmek çok zor gözüküyor.”

“Biliyorum ama her şeye rağmen başarabiliriz diyorum.”

“Kampın ve çevresindeki coğrafyanın şartlarını gözlerinizle görüyorsunuz. Bütün imkânsızlıkların, bütün çetinliklerin ve bütün şanssızlıkların birleştiği bir yer Dadaab Kampı. Bu açıdan, bahsettiğin projeyi hayata geçirebilmek için çok güçlü bir lojistiğe, büyük bir insan gücüne ve iyi bir yönetime ihtiyaç olacaktır. Şevkini kırmak istemem, ama bütün bu etkenleri bu coğrafyaya toplayabilmenin, pek mümkün olmayacağını düşünüyorum.

“Sameul Bey, siz vakıf olarak bana finansal açıdan yardımcı olun, gerisini bana bırakın. Ben bu proje konusunda çok kararlıyım.” dedi ve o arada öksürüğü tekrar tuttu. Öksürdü, öksürdü, öksürdü... Durumunun gitgide kötüleştiğini yüzünün aldığı halden anlayan Samuel Bey, hemen ayağa kalktı ve:

“Süleyman Bey, seni mindere alayım, orada daha rahat edersin.” dedi ve biraz önceki gibi kolundan tuttu, ayağa kaldırdı ve çadırın diğer ucunda serili bulunan mindere oturmasını sağladı. Arkasına yastık koydu ve uzanıp dinlenmesini istedi. Sonra gidip bir bardak su getirdi. Süleyman sudan bir yudum aldı ve bardağı ona verirken:

“Çok teşekkür ederim. Senden bütçe konusunda olumlu bir yanıt bekliyorum Samuel Bey.” dedi. Samuel Bey, ondan aldığı bardağı gidip masaya koydu ve ona dönerek cevap verdi:

“Süleyman Bey, böylesi bir projenin gerçekleştirilmesinin mümkün olamayacağını görmekle beraber, senin bunu başaracağına olan inancımdan dolayı söz, yardımcı olacağım. Ben konuyu, buradaki amir koordinatörümüze iletip, senin için ondan randevu talep edeceğim.” dedi ve kahvaltı tabaklarını toplamaya başladı.

“Bana olan güvenin için teşekkür ederim. Karar verici kim burada?” O arada Samuel Bey, birkaç tabağı eline almış, çadırın sağ köşesindeki mutfak vazifesi gören kulübeye götürüyordu. Mutfağa girerken yanıt yetiştirdi:

“Romanya’dan gelen bir doktor hanım var, adı Alexandra. Yaptığı hizmetlerle bütün Avrupa’da tanınmış. Kendisine ikinci Rahibe Terasa deniliyormuş. Dolayısıyla vakfımızın genel merkezi, koordinatör olarak buraya onu atamış. Ben bu konuyu onunla paylaşır ve ikinizi mutlaka bir araya getiririm. Zaten onun çadırı, benim çadırıma yakın. Hatta gün içerisinde

gider, konuyu iletirim. Eğer onu ikna edebilirsiniz, genel merkezi de ikna etmişsin demektir. Anlaştık mı?” Süleyman’dan anlaştık diye teyit bekleyen Samuel Bey, ondan bir cevap gelmeyince, bu sefer daha yüksek bir sesle:

“Anlaştık mı Süleyman Bey?” diye tekrar sordu. Fakat yine cevap alamadı. Hissettiği tedirginlikle hemen elindeki tabakları tezgâha bıraktı ve o küçük kulübeden çadırın ortasına fırlarcasına çıktı ve çıkmasıyla birlikte Süleyman’ın, oturttuğu minderde bu sefer sere serpe baygın bir vaziyette uzanmış olduğunu görmesi bir oldu. Birkaç hamleyle onun yanına vardı. Eğilerek elini çene altından nabzını yokladı. Attığını anlayınca, hızlıca yanındaki yastığı alıp ayaklarının altına koydu. Alçak geldiğini görünce hemen kendi yastığını kapıp getirdi ve onu da diğer yastığın üstüne koyarak, ayaklarının biraz daha yüksekte durmasını sağladı. Tekrar ayağa kalkarak alelacele bir bardak su getirdi ve eliyle onun yüzüne serpmeye ve uyandırmaya çalıştı. Uğraşısı az sonra netice verdi. Süleyman gözlerini hafiften açtı ve elini ağır ağır hareket ettirerek, yüzündeki su damlacıklarını silmeyi denedi. Başucunda duran Samuel Bey:

“Süleyman Bey, geçmiş olsun. Senin için çok korktum. Ama Tanrı’ya şükür kendine geldin. Hareket edip kendini yorma lütfen. Sen öylece dinlenirken, ben sana hemen bizim doktorlardan birisini alıp getireyim.” dedi ve onun bir şey söylemesini beklemeden yanından ayrıldı. Koşarcasına birkaç yüz metre ötesinde bulunan Alexandra’nın çadırına gitti. Çadırın hemen önünde çocuklardan ve annelerinden müteşekkil bir kalabalık gördü. Kısa bir gözlemden sonra, Alexandra’nın ekibiyle birlikte çocuklara aşı yaptıklarını anladı. Biraz nefeslenmenin ardından, onun boş bir anını kolladı ve o fırsatı yakalar yakalamaz yanına sokuldu ve konuşmak istediğini söyledi. Alexandra onun ciddi bir mesele için geldiğini yüz ifadesinden anladığı için, elindeki aşyı yaptıktan sonra, sorumluluğu yanındaki yardımcısına vererek onu dinlemek üzere çadırına aldı. Ayaküstü vaziyette:

“Hoş geldiniz Samuel Bey. Sizi telaşlı gördüm. Ne oldu?” diye sordu. Samuel Bey, hemen ona durumu anlatmaya başladı:

“Alexandra Hanım, bildiğiniz üzere biz Dadaab Kampı’nda Afrikalı bir vakıfla işbirliği içinde faaliyet gösteriyoruz.”

“Evet biliyorum.”

“İşte o vakfın başkanı, biraz önce çadırımda fenalaşıp bayıldı. Ben kendine getirmeye çalıştım. Gözlerini açtı ama durumu hiç iyi değil. Gelip ona bakmanız mümkün mü? Açıkçası

kendisi çok değerli bir insandır. Eğer müsaitseniz benimle gelip muayene ederseniz çok memnun olurum.”

“Tabii ki gelirim Samuel Bey. Siz beni dışarıda az bekleyin lütfen, ben çantamı hazırlayıp geliyorum.”

Samuel Bey, dışarıda beklerken az sonra Alexandra, elinde tıbbi çantasıyla çıka geldi. İkisi beraber yan yana yola koyuldular. Hiç konuşmadan sessizce öylece yürürken Alexandra, Samuel Beye dönerek:

“Samuel Bey, farkında mısın? Yaklaşık iki aydır burada olmama rağmen iş birliği içinde olduğumuz vakfın Başkanıyla henüz tanışma fırsatım olmadı. Aslında onunla tanışmayı çok istiyordum. Kampa geldiğimden bu yana Afrikalı vakıfla ilgili çok şeyler duydum. Bu yüzden kurucusunu merak etmeye başlamıştım. Şimdi ise bu şekilde tanışmak çok ilginç olacak.” dedi. Samuel Bey tebessüm ederek:

“Duyduklarınız doğrudur Alexandra Hanım. Zeyla Vakfı, Afrika’da insanlık adına çok büyük işler yaptı ve yapmaya devam etmektedir. Buradaki insanlara yardım etme fikri de açıkçası vakfın kurucusu ve başkanı olan Süleyman Beyden çıktı. Süleyman Bey Müslüman bir adamdır, fakat bugüne kadar hayatımda beni en fazla etkileyen insan kendisidir. Ben, Afrika’da ve Avrupa’da çok farklı vakıflar ve yardımseverler tanıdım. Ama itiraf etmeliyim ki Zeyla Vakfı ve Süleyman Bey gibisini görmedim.” diye yanıtladı hislerini katarak. “Süleyman” ismini duyan Alexandra, çok heyecanlandı, yüzü hafiften kızardı ve nefes alışı veriş aniden hızlandı. Onun değişen halini fark eden Samuel Bey:

“Sanırım yoruldunuz Alexandra Hanım.” deyince, Alexandra:

“Yok, sıcaktan olacak.” diyerek heyecanını saklamaya çalıştı. Sonra aralarında bir sessizlik yaşandı ama Alexandra, zihninden yükselen sesi, bastırabilecek gibi değildi. Çadıra ulaşana kadar onlarca soru, yıldırım hızıyla içinden geldi geçti. Lakin en etkilisi: “Ya oysa?” sorusu oldu. Bu soru, bütün benliğinin titremesine yetti. Eğer muayene edeceği insan, onun Süleyman’ı ise nasıl hareket edeceğini, nasıl davranacağını, geriye kalan kısacık mesafede düşünüp kestirmeye çalışırken mazideki sevgilisinin adını işitmenin bile neredeyse dağılmasına kâfi geldiğinin farkında değildi.

Çadırdan içeri adımını atarken adeta gözlerini kapatarak girdi. Etrafı görmek istemiyormuşçasına, ya da gerçekten istemediğinden, gözlerini yere dikmiş, Samuel Beyin

ardından çadırın içinde ilerliyordu. Süleyman'ın yanı başına ulaşmış olmasına rağmen, gözleri, kendi ayak uçlarının ötesini dahi görmemek için diretiyordu. Samuel Beyin:

“Alexandra Hanım, Süleyman Bey ya uyuyor ya da tekrar bayılmış.” sözleriyle ancak gözlerini yukarı kaldırıp bakmak durumunda kaldı. Heyecanlı bakışlarıyla, minderde yarı baygın, yarı uyur şekilde yatan sakallı erkekte Süleyman'a ait işaretler bulmaya, ya da bulmamaya çabaladı. Kâh onun solgun ve zayıf düşmüş yüzüne yoğunlaşıp tanıdık bir iz var mı yok mu diye yokladı, kâh damarlarının kıvrımlarını bile çok iyi bellediği, canlı ama şimdi bitkin hale gelmiş ellerine ve parmaklarına odaklanarak, yüzünde yakalayıp yüreğini ağzına getiren işaretleri teyit etmeye çalıştı. Gördüğü insanın Süleyman'ından başkası olmadığına kanaat getirdiğinde başı döndü, yüreği göğüs kafesini kıracakmış gibi çarptı ve yanına yığılmamak için kendini zor tutabildi. Ayakları kendisini daha fazla kaldıramayacağını anlayınca, diz çöküp Süleyman'ın başının yanına oturdu. Soluklarına hâkim olmaya çalıştığı ve ne yapması gerektiğini düşündüğü sırada, Samuel Beyin:

“Alexandra Hanım, bayılmış mı, uyuyor mu?” sorusuyla kendine geldi. Heyecanını, şaşkınlığını ve üzüntüsünü, bütün saklama çabalarına rağmen ele veren bir ses tonuyla:

“Bilemiyorum, bakmam lazım.” diye yanıtladı. Bakmam lazım, dedi ama eli bir türlü onu muayene etmeye de gitmedi. Durumun garipliğini fark eden Samuel Bey:

“Alexandra Hanım, onu muayene etmeniz için benim yapmam gereken bir şey var mı? İsterseniz onu uyandırmaya çalışayım.” dedi ve yanına diz çöktü. “Hadi muayene et, ne bekliyorsun!” dercesine Süleyman'ın yeşil tişörtünü ve atletini göğsüne kadar sıyırdı. Bu sırada uyandırmak amacıyla onu hayli hareket ettirmesine rağmen bir türlü uyanamaması, dostunun endişelerini artırdı. Lakin bir tek endişelenen ve korkan kendisi değildi. Hattâ Alexandra, Süleyman'ın fenalaşmış hali karşısında içinin parçalandığını hissetmeyen, hissedemeyen Samuel Bey'e neredeyse gönül bile koyacaktı. Nihayet elleri tıbbi çantasına gitti. Stetoskopu çıkardı, kulaklarına taktı, sağ eliyle diyaframını Süleyman'ın göğsünün üzerine koydu ve sol eliyle bileğini tuttu. Bir yandan stetoskopu göğsünün üzerinde gezdirip kalbini dinlerken, öbür yandan tuttuğu bileğinden nabzını hissetmeye çalışıyordu. İlk aldığı sinyallere göre Süleyman'ın kalbi ve nabızı, zayıf atıyordu. Fakat onun kalbinin ve nabzının zayıf atması, bir gerçek miydi, yoksa kendisinin yüreğinin ve nabzının delice çırpınışları, Süleyman'ın inkileri bastırıyor muydu? Şüphelendiği bu durumu anlayabilmek için, parmaklarıyla kavramakta olduğu Süleyman'ın sağ bileğinin üzerini biraz daha sıktı ve aynı

zamanda diyaframı tuttuğu diğer eliyle de kalbine ulaşmak, ona dokunmak ve onu avucunun içine almak istercesine göğüs kafesine baskı yaptı.

Süleyman, gerçekte tekrar bayılmamıştı. Gecelerdir Dadaab Kampı içindeki mülteciler için kalıcı bir çözüm üzerinde sabahlara dek çalışması, akabinde birkaç saatlik uykuyla gün boyunca insanların erzak, su ve diğer ihtiyaçlarının temininde ve dağıtımında bilfiil çalışması, hasta ve güçsüz bedenine ağır gelmiş ve fiziki olarak tabiri caizse onu tüketmişti. O tükenmişliğin neticesinde geçirdiği baygınlıktan sonra bedeni, rahat bir döşegi hissedince geçmişteki uykusuzluğun ve yorgunluğun intikamını alırcasına kendini derin bir uykuya salıvermişti. Fakat Samuel Beyin Alexandra ile konuşmasıyla esasen uyanmış, ancak algıladığı ve tanıdık geldiği ses yüzünden bileğine ve göğüs kafesine yapılan baskılara rağmen, gözlerini açmaya cesaret edememişti. Doktorun onu uyandırmak için ha bire baskı yaptığının farkındaydı, fakat gözlerini açıp da, sesini birisinininkine benzettiği o doktorun gözlerine bakma gücünü kendinde bulamıyordu. Beri tarafta benliğini kaplamaya başlayan heyecanını kontrol de edemiyordu. O heyecanın etkisiyle yürek ve nabız atışlarının aniden hızlanması, Alexandra’da bambaşka duygular uyandırdı. Artık Süleyman’ın mı kalp çarpıntısını ve nabız atışlarını dinliyordu, yoksa kendisinininkileri mi, kestiremiyordu. Ama kestirebildiği bir şey vardı. O da Süleyman’ın baygın olmadığı ve kendisinin varlığını hissedebildiğiydi. Bu kanaati ise kendisini müthiş heyecanlandırıyordu. Samuel Beyin:

“Baygın mı?” sorusuna titrek ve kesik bir sesle:

“Hayır, baygın değil, sanırım uyuyor.” diye yanıt verdi ve ellerini Süleyman’ın bileğinden ve göğsünden çekti. Sonra ayağa kalktı. Beri tarafta Süleyman, duyduğu o sestem artık emindi. O ses Alexandra’ya, Alexandra’sına ait idi. İçinden: “Böyle bir şey mümkün değil. Alexandra buraya gelmiş olamaz. Sanırım rüya görüyorum ya da halüsinasyon...” diye geçirdi. Oysa ne rüyaydı ne de halüsinasyon. Kendindeydi ve duyduğu ses kesinlikle Alexandra’nın sesiydi ve bunu en iyi kendisi biliyordu. Lakin gerçeklerle yüzleşmekten kaçındığı için, halüsinasyon olduğuna inanmak istiyordu. Vücudundaki yüksek ateşinin farkına vardığından, bir temenni hissiyle böyle bir şeyin olabileceğini düşündü bu sefer. Ancak Samuel Beyin, vakıflarının kamp koordinatörü olarak Romanya’dan Dr. Alexandra Hanımı gönderdiklerine dair sözlerini hatırlayınca ve o sözleri duyduğu sesle birleştirence Alexandra’nın hayali olarak değil de, dipdiri olarak orada, yanı başında durduğundan ve kendisini onun muayene ettiğinden emin oldu. Zaten Samuel Beyden o sözleri işitince bayılmamış mıydı? O hakikati hatırlayınca, yüreğinin sıkıştığını ve adeta boğulacak hale

geldiğini hissetti. Kendini daha fazla tutamadı ve şiddetli bir şekilde öksürmeye başladı. Öksürdükçe öksürüyor ve nefes almakta zorlanıyordu. Samuel Bey, çevik bir hareketle kolundan tutarak çekti ve oturmasını sağladı:

“İyi misin Süleyman Bey? İyi misin?” diye soruyor ve onu yatıştırmaya çalışıyordu. Süleyman’sa, boğuk boğuk öksürükleri arasında zor bela:

“Acilen bir su getirir misiniz?” diyebilirdi ancak. Samuel Bey, yerinden zıplarcasına kalkıp mutfaktan bir bardak su kaptı ve getirdi. Bardağı ondan alan Süleyman, birkaç yudum su içip bardağı Samuel Beye iade etti. Oturmakla hafifleyen öksürükleri, suyun yatıştırıcı etkisiyle hemen hemen duruldu. Sağ elini pantolonunun yan cebine attı, mendilini çıkardı ve öksürüklerin şiddetinden kaynaklanan gözyaşlarını sildi. O arada çadır ortasındaki masanın yanında duran Alexandra, sırtını onlara dönmüş; muayene çantasını düzenliyormuş gibi yaparak heyecanını ve dağılmış olduğunu gizlemeye uğraşıyordu. Süleyman’ın tamamen sakinleştiğini gören Samuel Bey, ayağa kalkarak onun yanına gitti ve:

“Alexandra Hanım, buraya kadar gelmişken ve Süleyman Bey de uyanmışken onu detaylı bir şekilde muayene etmeniz mümkün mü?” diye sordu. Böyle bir teklifi beklemeyen Alexandra, bir anda ne diyeceğini şaşırdı. Cevap veremedi. Çantasını düzenlemeye devam etti. Oluşan sessizliğin garip bir durum meydana getirdiğini kavradıkça, üzerindeki baskının daha da arttığını hissediyordu. İçinden, kendini çadırın dışına atası geldi, hem de böyle bir hareketin, açıklanması zor tuhaf bir durum ortaya çıkaracağını düşünmesine rağmen. Nasıl anlaşılırsa anlaşılсын bir an evvel çekip gitme isteği, ha bire üzerinde baskı yapıyordu. Ama öbür yandan, kısacık muayeneden topladığı verilere doktorluk tecrübelerini katınca, Süleyman’ın çok kötü bir hastalık geçirmekte olduğunu anlıyor, bu açıdan için için kendini yiyor ve ettiği Hipokrat yeminini çiğneyerek ona yardım etmemeyi seçmesi durumunda, vicdanında onulmaz yaralar açılacağını adı gibi biliyordu. Üstelik ona çok kırgın ve aşırı derecede öfkeli olmasına rağmen daha gördüğü ilk anda, yüreğinin ta derinliklerinden yükselen şefkat duygularını önleyemeyen ve onun perişan gözükken haline en çok üzülen de kendisiydi. Zaten en fazla hislerindeki bu tezada hayret ediyordu. Zira onu asla affetmeyeceğine dair kendi kendine ne sözler vermişti. O sözleri ve o sözlerin söylendiği şartları hatırladığında, önünde iki seçenek belirliyordu: Ya topladığı çantasını eline alıp ardına bakmadan çekip gidecek ve bu gidiş, sonsuza dek bir ayrılık olacaktı ya da yüzünü ondan yana dönecek ve ebedi bir kavuşmanın ilk adımlarını atacaktı.

Denilebilir ki hayatın katı cilvelerinin zoraki ayırdığı Alexandra ve Süleyman'ın, yıllar sonra yine hayatın ama bu sefer tatlı bir cilvesinin sonucunda birbirleriyle karşılaşması, ortaya her ikisi açısından da alabildiğine nazik ve alabildiğine kırılgan bir durum çıkarmıştı. İkisi de, sanki bir uçurumun üzerindeki halatlardan örülü ince ve zayıf bir köprüden el ele geçiyorlarken biri hariç tüm halatlar aniden kopmuş ve her biri bir yana savrularak köprünün birer ucunda, hangisine dokunsan sanki uçuruma yuvarlanacakmış gibi asılı kalmıştı. Kendisini kurtarabilir durumda olan, ya ardına bakmadan tırmanıp düzlüğe çıkarak yoluna devam edecek, ya da birlikte uçuruma yuvarlanma pahasına da olsa “sırat” tan farksız halatı geçerek, diğer uçta derin bir boşluğun üstünde sallanan ve düşmek üzere bulunan diğer yoldaşını elinden tutup yanına çekecek, birlikte çıktıkları yolu yine birlikte bitireceklerdi. Böylesine hassas bir dengeydi içinde bulundukları an ve mekân.

Süleyman, yüzünü tereddütlerle kendisinden yana dönen Alexandra'ya, kaçamak bakışlarla âdeta: “Gitme! Gel! Elini bana uzat, uzat da bu uçurumdan beraber çıkalım ve aramaya çıktığımız kayıp cennetimize kavuşalım!” diye haykırıyordu. O kaçamak bakışlardaki mesajı algılamışçasına ona doğru yürüyen Alexandra ise, attığı her adımda sanki ona: “Gitmiyorum! Geri geliyorum! Azıcık sabret, işte buradayım, yanı başındayım. Elimi sana uzatmaya ve birlikte çıktığımız bu yolda, ya uçuruma birlikte düşmeye, ya da kurtulup aradığımız sonsuz mutluluğu beraber bulmaya geliyorum!” diye sesleniyordu. O duygularla Alexandra, minder dibinde dizlerinin üstüne çöktü. Muayene çantasını açarak stetoskopu ve tansiyon ölçerini çıkardı. Tıbbi geleneğe göre, ilk önce tansiyonunu ölçmesi gerekirken öyle yapmadı. Öncelikle Süleyman'ı sırtından muayene etmeye karar verdiğinden, stetoskopu biraz önceki gibi kulaklarına geçirdi. Elleri ve parmakları, hissettiği heyecandan bir gelinin duvaklarını kaldıran damadınkiler misali titreyerek tişörtünü yukarı doğru sıyırdı. Kendini kontrol etmeye çalışarak stetoskopun diyaframını sırtına bastırdı ve dinlemeye koyuldu. Stetoskopu onun sırtında gezdirip ona:

“Derin nefes al ve ver!” diye telkin ederken, acaba öyle olması gerektiği için mi ondan bunu yapmasını istiyor, yoksa parmakları onun vücuduna gayri ihtiyari dokunurken, kesilen kendi nefesini düzene sokmak için mi kendine söylüyordu, belli değildi. Duyduğu heyecandan yüreği güm güm çarpan ve soluk soluğa kalan Süleyman'sa, kendisinden isteneni derhal yaparak içinde bulunduğu ruh halini gizlemeye çalışıyordu. Fakat nafileydi. Zayıf ve hasta bedeninin aksine delice çarpmaya başlayan kalbi, içini dinleyen Alexandra'ya gizemini ele veriyordu. Beri tarafta, stetoskopun diyaframını onun sırtında gezdirirken, ciddi ve soğukkanlı

duruşuna karşılık Alexandra'nın yüreği çılgınca atıyor ve Süleyman o atışları, diyaframı aşarak cildine dokunan parmak uçlarından duyabiliyordu.

Duyduğu heyecanın yanında, bir de Süleyman'ın sağlığıyla ilgili kötü sinyaller aldığı için onun yanında daha fazla kalması halinde, kendine hâkim olamayıp muayeneye hislerini katacağını anladı. Böylesi bir durumda, Samuel Beyin önünde her şeyin ortaya çıkacağından korktu ve aniden tansiyonunu ölçmekten vazgeçti, alet edevatını topladı, çantasına koydu ve ayağa kalktı. Süleyman'ın hastalığıyla alakalı ayaküstü, çok da açıklayıcı olmayan bir takım şeyler söyledi Samuel Beye ve çadırdan alelacele çıktı gitti.

Gün boyunca kamp içinde koşuşturduktan sonra, akşam yorgun argın yatağına uzandığında hayallerinde bile kurgulayamayacağı şekilde karşılaştığı Süleyman'ı düşünmeye başladı. Sıtmaya yakalanmış olabileceğini, ya da tehlikeli bir iç hastalık geçirdiğini tahmin ettiğinden, muayene etti edeli bir türlü onu aklından çıkaramamıştı. Ona doğru bir adım atmış olmasına atmıştı, onun için çok üzüldüğüne üzüldüyordu. Fakat maziden taşıdığı kırgınlığı ve öfkesi de ilk günkü kadar tazeydi. Hatta gün içerisinde Süleyman'ı düşündüğü esnarlarda bile onu muayene ettiği için kendi kendini kınayabilmişti. O değil miydi kendisine acıların en büyüğünü yaşatan? O değil miydi kendisine önce bal, sonra zehir tattıran? En muhtaç olduğu bir anda terk eden ve çekip giden? Mektuplarına neden cevap vermemişti? Neden bir defa olsun bir haber yollamamıştı? Paylaşırdı sorunlarını, onu anlayamaz mıydı? Paylaşırdı acılarını ve kederlerini, onları birlikte taşımaz mıydı? Zaten o mektupları bu amaçla ona göndermemiş miydi? O mektuplarla, bebeklerinin olacağının müjdesini vererek ıstıraplarını hafifletmek istememiş miydi? Ama Süleyman bu paha biçilmez müjdenin karşısında bile kayıtsız kalmıştı.

Alexandra, ta geçmişten bu yana onunla yaşadığı süreci her düşündüğünde, diline pelesenk ede geldiği o tek kelimeyi defalarca tekrar edip durdu: "Hissizlik, hissizlik, hissizlik..." Çünkü en fazla, Süleyman'ın böyle bir müjdeye bigâne davranıp, cevap vermemesini bir türlü aklına sığdıramamıştı ve hâlâ da sığdıramıyordu. Ona duyduğu aşk uğruna, çektiği bütün ıstırapları ve bütün acıları belki unutabilirdi ve kim bilir unutmaya hazırda da, fakat bebeklerinin olacağı müjdesini almış olmasına rağmen, ona yanıt vermemiş olmasını asla unutamaz ve affedemezdi. O müjde ki, aşklarının en tatlı meyvesiydi. O müjde ki, ikisini de karanlıklardan çıkarıp ışığa kanat çırpıtıracaktı. Ancak Süleyman, o meyve sanki ondan değilmiş gibi yüz çevirmiş ve gülümsemesiyle ona ikinci bir hayat bağışlayacak "Işığa" gözlerini kapatarak hem kendine, hem de onlara dünyayı kapkaranlık yapmıştı. İşte bu yüzden

onu affetmeyecekti. Muayene etmiş, doktorluk mesleğinin gerektirdiği sorumluluğu yerine getirmişti. Bundan sonra onun hastalığıyla ilgilenmeyeceğine karar vererek uykuya dalmak istedi. Ama gel gör ki uyumaya çalışırken bile onu ve sağlığını kafaya takmaktan da kendini alamadı. Gecenin o en zifiri karanlığında, nasıl ki kara bir karıncanın, kara bir kaya üzerindeki varlığını bir tek karıncanın kendisi ve yaratıcısı hissedebiliyor idiyse, hakeza Alexandra'nın da, o anda yüreğinin yana yana taşıdığı üç zıt duygu ve isteğine, bir tek kendisi ve Tanrı'sı nigâhban* olabiliyordu: Nefretle kaplanmış bir aşk, gazapla örtülü bir af ve kırgın bir özlem.

Süleyman, muayeneden sonra toparlanarak dışarıya çıkmış ve Alexandra'yı düşünmemeye çalışarak hayata geçirmeyi planladığı proje için koşturmaya başlamıştı. Bir önceki gece aklına gelen projenin yönetimini Ebubekir'e verme fikrinden vazgeçmişti. Çünkü Nasidi öldükten sonra Ebubekir'e gitmiş ve şirketin başına geçmesi için onu ikna etmişti. Şirketin başına geçtiğinden kısa bir zaman sonra işe adapte olan ve yüksek bir performans gösteren Ebubekir, aynı zamanda sempatikliği, çalışkanlığı ve insanların daha ilk iş muamelesinde hissettiği dürüstlüğü ve şeffaflığıyla işe terütaze bir heyecan getirmişti. Onun varlığıyla işler, Nasidi'nin olduğu dönemdekinden daha iyi yürür olmuştu. Aradan geçen üç yıl zarfında, onun çalışkanlığı neticesinde satış rakamlarında ve kâr oranlarında büyük bir artış yaşanmış ve şirket, bütün Batı Afrika'ya yayılmıştı. Dolayısıyla Ebubekir'in yokluğunda işlerin zarar görmesi, büyük bir ihtimaldi. Bu mülahazayla Süleyman, onu projenin başına getirme kararından geri adım atmış ve onun yerine Doktor Uğur'u düşünmüştü.

Dolayısıyla Samuel Bey'in çadırından çıkar çıkmaz Doktor Uğur'u arayarak tıpkı onu Türkiye'den Nijerya'ya davet ettiği zamanki gibi fikrini ona anlattı ve tasarladığı projenin başına geçmesi için Somali'ye gelmesini teklif etti. Doktor Uğur ise insanlığa hizmet için Türkiye'den Nijerya'ya tereddütsüz gelmeyi nasıl kabul ettiyse, bu sefer de tartıp biçmeden Nijerya'da kurduğu düzenini bırakıp Somali'ye gelmeyi kabul etti. Ancak vakfa ait elindeki işlerini bitirmek ve yerine bir sorumlu atamak için ihtiyaç duyduğu birkaç haftalık zamanı Süleyman'dan rica etti ve kolları sıvadı.

Doktor Uğur'un salih amel yolunda göstermiş olduğu teslimiyetinden büyük bir memnuniyet duyan Süleyman, proje için ilk adımı atmış olmanın moraliyle, bütün bir gün kampın içerisinde, hastalığına rağmen koşuşturdu durdu. Kurulacak yaşam alanının, kampın neresinde olabileceğiyle ilgili kısa bir keşif yaptı ve su kaynaklarına en yakın bölgeleri not etti. Ardından onlarca aileyi ziyaret etti, sıkıntılarını dinledi ve onların ihtiyaçlarını giderdi. Sonra hizmet verdiği mültecilerin akşam yemeğini organize etti ve çadırına döndü. Kendini

çok yorgun hissediyordu. Bir duş aldı ve pijamalarını giydi. Sonra hem oturmak hem de uyumak için kullandığı yere serili minderine uzandı. Gün boyunca zihnini ve bedenini istila

*nigâhban: gözcü, gözleyen, bekçi.

etmek için âdeta sabırsızlanan, fakat onu işinden alıkoymamak için sanki uygun zamanı kollayan Alexandra'nın hayali ve de hastalığı, o fırsatı bulmuşlarcasına zihnini ve bedenini hızlıca kuşattılar. Alexandra'yı düşünmeye başlar başlamaz, bedenini ve yüreğini bir kıvılcımın yalayıp geçtiğini ve ateşini yükselttiğini hissetti. Aslında kendisine maziye hatırlatan o kıvılcımın yakıcı sızısını duymamak, Samuel Beyin çadırında yaşadıklarını aklına getirmemek için hastalığına ve takatsizliğine rağmen, güneşin o keskin ışıkları altında dolaşıp durmuştu. Fakat işte gün bitmiş ve çadırında yapa yalnız kalmıştı. Kaçmak istediği mazisi ve bedenini vatan edinmiş hastalığı ile artık baş başaydı. Sabah vakti yaşadıkları sanki bir düştü. Gördükleri sanki çöl ortasında bir vahaydı ve akşam olunca o vaha yok olmuş ve kendisi, ruhunun susuzluğu ve bedeninin kuruluğuyla o çölün ortasında bir başına kalmıştı. Alexandra'yı görmüş olması, sevdiklerini yitirmiş bulunmasından dolayı çölleşen gönlünde, bir serap etkisi hâsıl etmişçesine o serabın kendine has tatlılığına kapıldı. Mazideki bütün acılarını hatırlatmasına ve yüreğini derinden sızlatmasına rağmen, sabahleyin kendini içinde bulunduğu o vahaya, hayalen bir kez daha dalmaktan ve orada gördüklerini zihninde tekrar canlandırmaktan kendini alamadı. Çünkü o serapta, her şeye değer çok sevimli bir şey buluyordu: Alexandra'nın yüzü... O seraba kendini kaptırdıkça, Alexandra'nın naif yüzünü ve sırlarla dolu bulunduğu bakışlarını sürekli düşünüyor ve hiçbir anı atlamamak için onunla geçirdiği her bir saniyeyi, gözlerinin önünden tekrar be tekrar geçiriyordu. Geçirdikçe maziye dalıyor, onunla yaşadıklarını tek tek hatırlıyor, onu hâlâ ilk günkü kadar sevdiğini keşfetmenin etkisiyle sarsılıyor, duygularını bastırmaya çalıştıkça, gönlünün kendisine isyan ettiğini hissediyordu. En önemlisi de hayatında olup biten her şeyin, aslında gönlünün taşıdığı o hislerin neticesinde meydana geldiğini anlıyordu. Yıllarca duymadığı ya da duymazlıktan geldiği gönlünün o haykırışının, aslında içinden kopup gelen en güçlü ses olduğunu kavırıyordu.

Mazi tüneline yaptığı seyahat onu o kadar yordu ki bütün bedeni ter içinde kaldı. O tünelden kaçıp, bütün yalnızlıkları açığa çıkaran, bütün duyguları ele verip zayıflıkları ilan eden, bütün ihtiyaçları hissettiren ve gündüzün aksine, insanın bedenini değil de içini görünür hale getiren ve insanı kendi kendisiyle en çıplak haliyle bırakan, sonra da karanlık şalıyla örten gecenin mahremiyetine sığındı. Alexandra'yı hâlâ çok seviyordu, hem de ilk günkü kadar.

Onu çok özlemişti, hem de tarif edemeyeceği kadar. Bu itiraflarını, ölümün küçük kardeşi olan uykuya birer sır olarak emanet ederken az sonra sökün edecek olan şafak, yaşamında bundan sonraki en büyük huzurunun, esasen kaçtığı ve o ana kadar aklına bile getirmeye korktuğu mazisiyle yüzleşmekten ve onunla barışmaktan geçtiği hakikatini açığa çıkaracaktı. Böylece, belki de Nijer’e yerleştiği ta ilk günden itibaren: “Niye beni arayıp sormadı? Neden beni bulup teselli etmedi?” sorgulamaları ile başlayan ve “Beni gerçekten sevseydi, beni bulur ve acılarımı paylaşırdı.” kanaatleriyle devam eden kırgınlığı, o sırrın ifşasıyla anlamını yitirecekti.

Ertesi sabah Samuel Bey, Alexandra’nın hazırladığı ilaçları teslim etmek üzere Süleyman’ı erkenden ziyaret etti. O ziyaret sırasında Süleyman, Samuel Bey’den projenin hayata geçirilmesiyle ilgili tekrar talepte bulundu. Bunun üzerine Samuel Bey, gün içerisinde Dr. Alexandra ile görüşüp randevu talep edeceğini söyledi ve yanından ayrıldı. Süleyman her nedense o sabah kendini daha iyi, daha zinde ve daha keyifli hissettiğinden kendisine çay demledi ve büyük bir bardak doldurdu. Çayla beraber birkaç hurma atıştırdı ve kamptaki günlük işlerini yapmak üzere dışarı çıktı. Gün batımına kadar insanların ihtiyaçlarını gidermek için uğraştı. Önce kahvaltıyı organize etti. Sonra Hanna ve Tahir’in, Nijerya’dan ayarlayıp gönderdiği ve o gün kampa ulaşan yardım konteynerlerinin depoya indirilmesini sağladı. Ardından akşam yemeğini hazırlattı ve çadırına geri döndü.

Vücudu sabahki zindeliğin aksine bitkindi. Özellikle öğlene doğru yükselen ateşi, onu hayli hırpalamış ve gün içerisinde iki defa kusmasına neden olmuştu. Fakat bitkinliğinin esas sebebi bu değildi. Gün boyunca onca meşguliyetine rağmen, bir lahza olsun Alexandra’yı aklından çıkaramamış olmasıydı onu hırpalayıp enerjisini tüketen. Dokuz on yıldır âdeta bir set çekerek bastırdığı ve kendisinden bile gizlediği duyguları, onu görmesiyle birlikte deprem etkisiyle meydana gelen ve önüne her geleni yıkıp sürükleyen *tsunami* misali köpürmüş ve vücut sisteminin bütün savunmalarını yıkmıştı. O gün şunu anlamıştı: Nijer’e sığındığı günden Somali’ye gelene kadar hayatında birçok şey, hattâ her şey değişmiş, fakat yüreğinde ve gönlünde hiç değişmeyen, hiç başkalaşmayan bir şey kalmıştı. O da, Alexandra’ya duyduğu aşk ve özlem. Nijer’e göç ettiğinden itibaren, her ne kadar önceki çevresine ve mazisine sırtını tamamen çevirmişse de, içinin bir yerinde ondan bir haber, ondan bir destek beklemişti ve hattâ yanına gelip yaralarını sarması ümidini cılız da olsa hep taşımıştı. Fakat Alexandra’dan o cılız ümidini güçlendirecek en ufak bir haber alamayınca, büyük bir hayal kırıklığına uğramış ve kırgınlığını acısıyla birlikte yüreğine gömmüştü.

İstirahat etmek üzere uzandığı yatağında dinlenebilmek şöyle dursun, Alexandra'ya duyduğu aşk, tutku ve özlem, bütün ruhunu ve bedenini teslim alınca, kendini ağır bir enkaz altındaymış gibi hissetti. Projesini sürekli düşünmenin yanı sıra zihnini, en kötü günlerinde Alexandra'nın kendisini niye yalnız başına bırakmış olduğu sorusu da meşgul etmeye başladı. Beynini kemiren bu sorunun cevabını, ne yapıp edip bulmalıydı. Karmaşık duygular içinde, erkenden uykusuna dalmak üzereyken Samuel Bey çıka geldi. Yatağından kalktı, çadırın soyunma kabininde pijamasını çıkartıp elbisesini giydi ve ayakta bekleyen Samuel Beyin huzuruna geldi. Samuel Bey, onun hâl hatırını sorduktan sonra Alexandra'yla proje için bir toplantı ayarladığını ve kendi çadırında onları beklediğini söyledi. Duyduklarına inanamayan Süleyman, heyecanından ne diyeceğini bilemedi ve sadece dudak ucuyla ve nerdeyse duyulmayacak şekilde:

“Olur, hadi gidelim.” diye cevapladı. Eliyle misafirine: “Önden buyurun lütfen.” anlamında işaret etti ve onun arkasından yürüdü. Alexandra'nın çadırının önüne vardıklarında, Samuel Bey seslenerek içeri girmek için müsaade istedi. Yarı heyecan, yarı telaş içinde onları bekleyen Alexandra, Samuel Beyin sesini duyar duymaz oturduğu koltuğundan adeta zıplayarak kalktı ve gidip onları çadırın girişinde karşıladı. Samuel Bey ile merhabalaştıktan sonra Süleyman'a elini uzattığında, yüzü çoktan kızarmıştı. Süleyman'ın da yüzü, bütün halsizliğine ve takatsizliğine rağmen onunkinden farklı değildi o merhabalaşma anında. Alexandra, onun sağlığını soramadan ancak:

“Hoş Geldiniz!” diyebilirdi ve içeri buyur etti. Süleyman'ın dudaklarından aynı çekingenlik ve soğuklukla:

“Hoş bulduk!” sözcüğü fısıltıyla döküldü. Samuel Bey ise içeri girerken, onların bir gün önceki muayene sırasında ve bugünkü karşılaşma esnasında sergiledikleri tavırlarından, ortada garip bir durumun var olduğunu algılıyor, fakat bunun üzerinde durup kafasında kurcalamaya çekiniyordu. Belki de saygısı buna müsaade etmiyordu. Yuvarlak masanın etrafında üçgen oluşturacak şekilde oturdular. Süleyman'a sağlığını soramayan, ama aslında onun hastalığını çok merak eden ve projeyi konuşma bahanesiyle yanına gelmesini sağlayıp durumunu öğrenmek isteyen Alexandra, kaçamak bakışlarla yüzünden sıhhatinin seyrini okumaya çalışıyordu. Bir yandan da ev sahibesi olarak nasıl bir girizgâh yapacağını düşünüyordu. Çünkü hiç rahat değildi. En basitinden kendini tenakuz içinde hissediyordu. Gece onunla bir daha görüşmeyeceğine ve sağlığıyla ilgilenmeyeceğine karar vermiş olmasına rağmen, şimdi onu çadırında ağırlıyordu. Onunla iradi olarak bir araya gelmeyi kabul etmek,

kendisi açısından hiç kolay olmamıştı. Onunla yan yana bulunmasına mukabil duyguları hala karışıkı. Kendini toparlayıp konuşmaya yeltendiği sırada, telefonu çaldı. Gelen aramayla ihtiyaç duyduğu zamanı elde edeceğini varsayarak, içinden bir oh çekti ve giydiği doktor önlüğünün cebinden telefonunu çıkardı. Ekrana bakınca arayanın annesinin olduğunu gördü. Müsaade isteyerek ayağa kalktı ve çadırın diğer köşesine gitti. Telefonu açar açmaz:

“Merhaba anne! Nasılsın?” diye sorduktan sonra, annesinin cevap vermesini beklemeden diğer sorularını peş peşe sıraladı: “Kızım nasıl? Ne yapıyor? Beni soruyor mu? Onu çok özledim? Şu an yanında mı?” Annesinden sorularına cevap aldı ve onun sorularına cevap verdi:

“Peki anne. Mademki uyuyor, lütfen uyandırma. Uyandığında ise kendisini çok özlediğimi ve çok çok öptüğümü söyler misin lütfen? Ben iyiyim, beni merak etmeyin. Yakında döneceğim... Sen nasılsın? Babam nasıl? Ona çok selam söyle...” Annesiyle konuşurken sesini hayli alçaltmasına rağmen, çadırın küçüklüğünden dolayı ister istemez Samuel Bey’le Süleyman, onun konuşmalarını duyabilmişlerdi. Daha önce Alexandra’nın kızıyla telefonda konuşmasına şahit olan Samuel Bey için ortada şaşırılacak bir durum yoktu. Fakat Süleyman için durum çok farklıydı. Elbette ki annesiyle konuşması, onu şaşırtmamıştı. Ama Alexandra’nın bir kızının olduğunu öğrenmesi, kendini bir tuhaf hissetmesine yol açmıştı. Kızıyla ilgili sorularını çok net bir şekilde anlamış, lakin duyduklarına inanası gelmediğinden, bir yanlışlık yakalamak istercesine sözlerini ha bire zihninde tekrar edip duruyordu. Onun evlenmiş olmasını hayal etmekten bile rahatsızlık hissettiğini fark etti. Onunla aynı havayı solumanın verdiği heyecanın yerine, bu sefer bir durgunluk bütün bir çehresine hâkim oldu. O arada yaptığı telefon görüşmesini bitiren ve yanlarına geri gelen Alexandra, onlardan af dileyerek sandalyesine oturdu. Samuel Bey:

“Kızınız nasıl Alexandra Hanım?” diye sordu. Alexandra, beklemediği bu sorunun verdiği tedirginlikle çaprazında bulunan Süleyman’a bakarak onun duygularını kavramaya çalıştı. Süleyman’ın yüzünde ve gözlerinde okuduğu mana, onu daha da telaşlandırdı ve hattâ ürküttü. Çünkü o gözlerde, kendisine yöneltilen bambaşka sorular vardı ve yalvararak ondan cevap istiyordu. O soruları anlamamış gibi yaptı ve dönüp Samuel Beyin kızıyla ilgili sorusunu başından savan bir üslupla cevapladı:

“Teşekkür ederim Sameul Bey, iyiymiş.” dedi, sonra projeye dair bahis açmak için ona bir soru yöneltti: “Samuel Bey, Süleyman Bey’in projesiyle ilgili bana bir dosya

hazırlayacaktınız, hazır mı? Üzerinde çalışmam lazım.” Samuel Bey, hemen Süleyman’a dönerek:

“Süleyman Bey, hazırladığınız dosyayı Alexandra Hanım’a verir misiniz lütfen?” diye rica etti. Süleyman eğildi, sağ ayağına yaslı tuttuğu çantasını eline aldı ve masanın üzerine koyarak içinden üç dosya çıkardı. Birisini kendisine ayırdı. İkincisini Samuel Bey’in önüne bıraktı. Üçüncü dosyayı da Alexandra’ya uzattı ve uzatırken o kısacık bakışmada gözleriyle ona: “Sorularıma hala cevap bekliyorum.” mesajını iletmeyi ihmal etmedi. Alexandra bakışlarını hemen kaçırarak dosyayı aldı ve açtı, inceliyormuş gibi evraklara bakmaya başladı. Samuel Bey ise, bir sırrı ifşa etmek istiyormuşçasına Süleyman’ın merakına tercümanlık mahiyetinde, Alexandra’nın kızıyla ilgili biraz önce baştan savma verdiği cevaba, ansızın:

“Alexandra Hanım, kızınız gerçekten iyidir değil mi? Telefonda sonra sizi tedirgin görüyorum. Umarım bir sorunu yoktur.” dedi ve pek resmi bulduğu ortamı yumuşatmak gayretiyle ilave etti:

“Sahi ismi neydi kızınızın?” Samuel Beyin o soruları karşısında Alexandra’nın içi ve dışı farklı tepkiler verdi. İç âlemi volkan misali alevlenirken, o âlemin dış kabuğunu oluşturan vücuduysa, zirvedeki buzlar gibi kaskatı kesildi. O donuk haliyle cevap vermeye çalışırken, başka bir isim söylemeyi düşündüyse de dili, yalan beyanda bulunmaya varamadı. Başını dosyadan kaldırmadan, dudakları titreyerek:

“Tulip...” diyebildi. Samuel Bey gülümseyerek:

“Tamam şimdi hatırladım. Evet, adı Tulip’ti. Dokuz yaşındaydı değil mi?”

“Evet.” diye yanıtlayan Alexandra, Samuel Bey’e öyle bir bakış attı ki, o bakışla kızıyla ilgili kendisine bir daha asla soru sormamasını en sert şekilde tembihliyordu. O şiddetli mesajı anında alan Samuel Bey, hemen gereğini yaptı ve Süleyman’a dönerek:

“Süleyman Bey, lütfen projenizi siz anlatın Alexandra Hanım’a.” dedi ve âdeta aradan çekilerek onları baş başa bıraktı.

“Tulip” ismini duyunca zihni allak bullak olan Süleyman, dosyayı eline aldı ve açtı. Bakışları dosyada konuşmaya başladı:

“Alexandra Hanım...” dedi ve hafif duraksadı. O duraksama anında öyle bir yutkundu ki, o yutkunma duygularını ele vermeye yetti. Zira seneler sonra “Alexandra” ismini telaffuz ediyor olmak, onun açısından tarif edilemez anlamlar içeriyordu. O anlamların yoğunluğuyla da boğazı, konuşmaya devam edemeyecek kadar kurumuştı. “İhhı İhhı” yaparak durumu toparlamaya çalıştı ve elindeki dosyaya gözlerini dikmiş vaziyette konuşmasına devam etti:

“Alexandra Hanım, buraya geldiğimden bu yana yaptığım gözlemler neticesinde, Dadaab Kampı’nda yaşanan insanlık dramını ve yaşam sefaletini sona erdireceğine, ya da en azından minimize edeceğine inandığım ve elinizdeki dosyada bütün detaylarını bulacağınız çözümü düşündüm. Fakat böylesi külfetli bir projeyi, Zeyla Vakfı’nın tek başına hayata geçirmesi, pek mümkün gözükmemektedir. Bu bakımdan, değerli vakfınızın desteğine ve iş birlikteliğine ihtiyacım var. Dinlerken onunla göz göze gelmemek için dosyayı incelemeye devam ediyormuş gibi yapan Alexandra, başını kaldırmadan ona cevap verdi:

“Süleyman Bey, sizin projenizi Samuel Bey’den dinledim. Açıkçası beğendim. Ancak bunun gerçekleştirilebileceğine ihtimal vermiyorum.” dedi ve nedenlerini açıklamaya koyuldu: “Kamp içinde, belki birkaç kurtarılmış bölge oluşturmak mümkündür. Fakat bütün bir kampı yaşam alanına çevirme fikrinin gerçekçi olmayacağını düşünüyorum.”

“Niye?” diye sordu Süleyman, gözlerinin ucuyla ona bakarak. Alexandra o soruyu bekliyormuş, ya da ona o soruyu sordurmak için yukarıdaki sözleri söylemiş gibi, hemen karşılık verdi:

“Çünkü bu kampta erkeği kadınıyla, yaşlısı genciyle, çocuğu bebeğiyle, sağlıklı hastasıyla ve ailesi ya da yalnız başına olanıyla yüz binlerce insan yaşıyor. Günümüz dünyasında, bir aileyi bile zor bela ayakta tutup yaşatırken, burada yaşayan binlerce insanı bu haliyle bir arada tutabilmek bile büyük bir başarıdır. Size destek olmak isterdik. Fakat bu projeyi, maalesef gerçekleştirilebilir olarak görmüyorum.” dedi ve elindeki dosyayı kapatarak masaya koydu. Onun sözlerindeki manayı algılayan Süleyman, toplantının bittiğini ve kalkması gerektiğini anladı. Ancak ona cevap vermesi gerektiğini de düşünüyordu. Aklından hızlı bir şekilde geçenleri birbiri ardınca sıraladı:

“Alexandra Hanım, bence kampta yaşayan insanları, özellikle birilerinin bir arada tuttuğu yoktur. İnsanlar, geldikleri yerde daha fazla yaşayamayacaklarından dolayı zorunlu olarak buraya sığınmışlardır. Onlara yapılan yardımlara ve sunulan hizmetlere gelince, onlar sadece pansuman vazifesi görmektedir. Dadaab Kampı’ndaki şartları, hepimiz yakından

gördük. Bu şartlar altında kim bilir nice aile dağılıp gitmektedir. Projem hakkında kanaatlerinize saygı duymakla birlikte, şaşırmış bulunuyorum. Yanınıza gelirken sizin, aileler için yaptıklarınızı Samuel Bey'den dinledim. Açıkçası o yaptıklarınızla şu an söylediklerinizi pek bağdaştıramadım. Ama yine de takdir sizin.” dedi ve Samuel Beye dönerek: “Samuel Bey, her şey için teşekkür ederim. Sanırım projeyi tek başıma hayata geçirmem gerekiyor.” diyerek ayağa kalktı ve çadırdan çıkmaya yöneldi. Tam o esnada Alexandra yerinden fırladı ve ta baştan sormayı düşünüp de sormadığı soruyu çekingen ve meraklı bakışlarla ona yöneltti:

“İlaçlarınızı aldınız mı Süleyman Bey?” Süleyman çok soğuk bir ifadeyle:

“Hayır, almayı unuttum. İlginiz için teşekkür ederim.” diye yanıtladı ve çekip gitti.

Çadırdan çıkarken geride bıraktığı gerilim, bir elektrik akımı gibi hepsini etkisi altına aldı. Kendi mekânına ulaşan Süleyman, o gerilimin neticesinde yorgun düşen bedenini ve ruhunu dinlendirmek üzere hemen üstünü değiştirdi ve minderine uzandı. Gözlerini yummaya çalışırken tek düşündüğü şey, Alexandra ve kızı Ligth idi. Tulip'in varlığını öğrenmesi ve yaşının annesiyle ayrıldıkları zaman dilimine denk gelmesi, o gecedan itibaren hakikati öğrenene kadar Süleyman için sürekli bir düşünce sancısının kaynağı olacaktı. “O kızın babası kimdir?” sorusu ve Alexandra'nın aile ilgili söylediği sözleri, uykusunda bile onu terk etmeyecekti, ta ki gerçekleri öğrenene kadar.

**Şartlara hükmü geçendir O, ferah tut kalbini
Kaybedenler ancak Allah'ın rahmetinden keser ümidini**

Aylar sonraydı. Süleyman, ruhunu ve zihnini bir fare gibi kemiren düşünceye ve bedenini her gün yatağa biraz daha mahkûm eden hastalığına rağmen, kamptaki insanların geleceğini belirleyeceğine inandığı projeyi hayata geçirmek için çırpınmaktan geri durmuyordu. Doktor Uğur'u Nijerya'dan yanına getirtmiş ve çalışmalarına başlatmıştı. Kurulacak pilot yaşam alanının yerini belirlemiş, ardından projenin imarı için yurtdışında anahtar teslimi inşaat yapan bir Türk şirketiyle anlaşmış ve sözleşme imzalamıştı. İmzalarken de finans sorununa er ya da geç çare bulacağına tevekkül içinde inanmıştı.

Çabalarının en üst seviyeye çıktığı bir zamanda, kader onun insanlık namına çırpınışlarının mı hatırına, yoksa kamptaki yoksulların, garibanların ve onun gibi kalbi kırıkların mı hatırına bilinmez, karşısına projeyi sahiplenecek bir merci çıkarıvermişti. Alexandra'dan ret cevabı alınca, Birleşmiş Milletlerin oradaki temsilcilerine giderek projesini

tanıtmış, fakat umduğu desteği bulamamıştı. Fakat hüznü, lakin kararlı bir şekilde inşa sözleşmesini imzaladıktan bir kaç gün sonra, hiç beklemediği bir şey oldu. Dadaap Kampı'na büyük bir yardım konvoyuyla gelen Türkiye Cumhuriyeti başbakanı, onun ismini çok duyduğundan onunla görüşüp tanışmayı istedi ve bu vesileyle bir araya geldiler. Sohbetleri esnasında, kamp içinde bulunan miskinlere ve bilumum Somalilere yapılan yardımlar hakkında yaptıkları fikir teatisinde, insanlığın genelinin dünyanın öbür yarısındaki biçarelere karşı yeterince duyarlılık göstermediği konusunda hemfikir oldular. Mesele duyarlılıktan açılınca Türkiye başbakanı, Zeyla Vakfının bütün dünyaya uzanan yardım faaliyetlerini çok takdir ettiğini, ihtiyaç duyulması halinde de kendisinin ve devletin adına, böylesi kutsal bir vakfa katkıda bulunmaktan mutlu olacağını ifade etti. Neresi olursa olsun, Türkiye Başbakanı'nın muhtaç insanların imdadına koştuğunu bilen Süleyman, onun bu vafına itimat ederek projesini sundu. O görüşmeden bir hafta sonra, projenin yarı maliyetine yetecek on milyonlarca doları vakfının hesabında buldu. Böylece tevekkülünün ve inancının karşılığını gördüğünü inanarak kemal-i huzurla hemen anlaştığı inşaat şirketine avans ödemesi yaptırıp imar sürecini başlattı ve sorumluluğu Doktor Uğur'a devretti.

Bir yandan projeyi bütün detaylarıyla Doktor Uğur üzerinden takip ediyor, süreçleri hızlandırmaya çalışıyor, herhangi bir nedenden dolayı bir tıkanıklık yaşandığında acı duyuyor ve karşılaşılan engelleri aşmak için ha bire didiniyordu. Beri tarafta, kamp içindeki rutin işlerini aksatmamaya özen gösteriyor ve diğer cenahta, Ebubekir'i sürekli arayarak şirketinin durumu hakkında bilgi alıyor ve kârın büyük bir kısmını proje için göndermesini sağlıyordu. Aynı zamanda Tahir ve Hanna Beylere proje hakkında sürekli malumat aktarıyor ve inşaat için onların da mali katkılarını en üst seviyede elde ediyordu. O yorucu ve yıpratıcı iş akışının yanında, Alexandra'yı ve kızını aklından bir türlü çıkaramıyordu. Tulip'in babasının kim olduğu düşüncesi, neredeyse kafasında bir saplantı haline gelmişti. Kamp içinde Alexandra'ya yaklaşmak istemesine rağmen bunu gururuna yediremiyor ve ondan uzak durduğu her an için ıstırap duyuyordu. Alexandra'nın, hastalığına dahi ilgi göstermemesi ruhunda derin yaralar açıyordu. Bütün bunların üstüne onun ani bir kararla ülkesine geri dönmesi karşısında sağlığı hayli hırpalanan Süleyman, daha fazla mukavemet edemedi ve yatağa düştü. İşlerini yataktan takip edebiliyordu artık. Doktor Uğur'sa, akşamdan akşama yanına gelip faaliyetler hakkında onunla koordine oluyor ve zaman zaman beraberinde bir hizmetli getirip yemek ve temizlik işlerini gördürüyordu. Yanından çıkmadan evvel mutlaka sağlık durumunu gözden geçiriyor, fakat kamp şartları altında gerekli tayin ve tetkikleri yaptıramadığından hastalığına bir türlü teşhis koyamıyor ve ancak tahminler üzerine ilaç verebiliyordu. Aldığı bütün ilaçlara

mukabil sağlığı bir türlü d zelemeyen Süleyman, her ecen gün daha k t le iyordu. Ayağa bir tek insani ihtiyaçlarını karşılamak üzere ve de Doktor Uğur’un yardımıyla zor bela kalkabiliyor, ardından yatağına hemen geri dönüyordu.

Aslında onu yatağa düşüren tek faktör, hastalığı değildi. Ona yaşama direnci veren ve ayakta kalmasını sağlayan son bir umudu vardı. Ya amdan son bir beklenti de denilebilirdi buna. Alexandra’nın ülkesine döndüğü ana kadar, Tulip’in kendisinin kızı olabileceğinin ümidini beslemiş ve o ümidini büyütecek bir kaynak da bulmuştu. Projeyi görüşmek üzere bir araya geldiklerinde, Alexandra’nın aileyle ilgili söylediklerini her düşündüğünde, kendisine bir mesaj verdiğine inanıyor, çalışırken bir lahzanın geleceğini ve Alexandra’nın ansızın karşısına dikileceği ve ona dünyaları bağı layacağı sürprizi vereceği umudunu taşıyordu. Hattâ onun kendisine gelişinin hayalini her gün kuruyordu. Fakat Alexandra’nın kamptan sessiz sedasız çekip gitmesi, bütün umutlarını ve hayallerini yıkmı tı. Derin bir kırınlık hissetmiş ve o kırınlık neticesinde, o ana kadar kendisini yatağa d   rmemesi için sanki s zle tiği hastalığı, sözleşme sona ermiş esine fonksiyonlarını icra etmeye ba lamı tı.

Ruhu ve zihni iki hisse teslim olmuştu. Evvela, bedenini kuşatan hastalığın kendisini öldürene kadar terk etmeyeceğinden artık emindi. Yatakta ölecek ve kamptaki insanlar için hayata geçirmeye çalıştığı projenin gerçekleştiğini göremeyecek olu una çok    l yordu. Ölümden korktuğu yoktu. Ancak bu şekilde ölmekten sanki utanıyordu. İster i  hayatında ister insanlığa hizmet yolunda dur durak bilmeden ko turduğu için, i  ba ındayken ya da insanlık adına uğraş verdiği esnada ölmeyi istiyordu. Afrika’nın ücra bir yerinde yoksullara yardım götürürken, yüreği dayanamayıp çatlayabilir ve böylece tozlu dumanlı haliyle yaratıcısının ve ailesinin huzuruna çıkabilirdi. İçinde bulunduğu kampta, güneş altında, mülteciler yararına çaba sarf ederken takati yetmeyip olduğu yere yığılıp kalabilir ve alnındaki terle öylece onların yanına varabilirdi. Böylesine güzel ölmek varken soluklarını kesen d  ekte son nefesini vermek ağrına gidiyordu. Bu nedenle gün içinde ayağa kalkıp i e karı maya niyetlendiği çok oluyor, fakat o gücü kendinde bulamıyor ve buna kahroluyordu. Doktor Uğur ve her gün ziyaretine gelen Samuel Bey, onun    nt s n  görüyor ve içinde kopan fırtınalardan habersiz bir şekilde sürekli teselli etmeye çalışıyorlardı. İçinde kopan fırtınalardan habersiz bir şekilde kendisine verilen tesellilere, sadece acıyla gülümseyerek karşılık veren Süleyman, nihai anlamda ölümü kabullenmi ti. Dünyaya değil de, ahirete dair bir  mit besliyordu artık. Öldükten sonra eşine ve kızına, I ığına kavu mayı hayal ediyor ve böyle olsun diye yaratıcısına için için yalvarıyordu. Onlara kavu mayı her tasavvur ettiğinde, Allah’a ve ahiret hayatına iman etmenin ne kadar büyük bir nimet olduğunu iliklerine kadar hissediyordu.

Ahret hayatının bulunmamasının ve böylece insanın öldükten sonra sevdiklerine kavuşamayacak olmasının cehennem azabını aratmayacağını algılayabiliyordu. Öyle bir yok oluşla karşılaşacağına inanan bir insanın, henüz dünyadayken bile sonsuz bir ıstırap yaşayacağını bütün benliğinde duyumsuyor ve yüce yaratıcının kullarına bu zulmü reva göreceğine zerre kadar ihtimal vermiyordu. Ölümüne giderken bütün tesellisi, sevdiklerinin içinde bulunduğu inandığı o ahiret yurdunu kucaklayacak olmaktı. Bu açıdan, kendisini ölümüne hazır hissediyor, hatta özlüyordu. Bununla birlikte, kamptaki insanların huzura kavuştuğunu görmeden de gözlerini hayata yummak istemiyordu. Onun için, soluklarını bir kara delik gibi yutan döşğinde, hem Doktor Uğur üzerinden hem elindeki telefonla, gün boyunca gerekli mercileri arayarak projeye hız vermekten geri durmuyordu. Türk hükümetinin katkılarına rağmen projenin, külliye temin edilemeyen finansmanını ayarlama adına, Ebubekir’le sürekli irtibat kuruyor ve şirketinin bütün imkânlarını seferber ediyordu. Kârın tamamını oraya aktartmakla yetinmiyor ve sermayeden ilave konulmasını salık veriyordu.

Firmanın selameti açısından, gidişattan endişe duymaya başlayan Ebubekir, Süleyman’ı yakından görmek ve riskli bulunduğu bu durumu onunla yüz yüze mütalaa etmek üzere, yanına gitmeye karar verdi. Bu kararının, kaderin büyük bir sırrının, yine kaderin kendi seyri içerisinde çözülmesine hizmet edeceğinden habersiz yol hazırlığı yaparken, eski evrak çantasını kurcalamak ihtiyacını duydu. O esnada, Süleyman’a ait paha biçilmez bir hazineyi buluverdi. Hafızasını yokladığında, o hazineyi oraya bizzat kendi elleriyle seneler önce koyduğunu hatırladı. Kendisinin adresine gelen Süleyman’a ait emanetleri, iletişimi reddettiğinden ona teslim edememiş ve: “Günü geldiğinde nasıl olsa veririm.” mülahazasıyla kaldırıp çantasına atmıştı. Daha sonraları kullanmaktan vazgeçtiği o çantayı, çalışma odasındaki dosya dolabının alt bölmelerinden birine koyunca varlığını tamamen unutmuştu. Afrika kıtasında, sahibinin gelip kendisini bulmasını bekleyen bir defineye dönüşen bu emanetler, Alexandra’nın Süleyman’a, vakti zamanında gönderdiği mektuplardı. Yılların sararttığı ve sıcakların tutkalını uçurup ağızlarını açtığı mektupları eline alınca: “Ya içlerinde Süleyman için çok önemli bir şey varsa?” endişesine kapıldı. Ne yapması gerektiğini düşünürken, sadık bir karakter taşımanın icabınca, ne pahasına olursa olsun emanetleri sahibine ulaştırması lazım geldiğine kanaat getirdi. Onları toparlayıp beraberinde götüreceği çantaya yerleştirirken, haliyle zarfların üzerindeki yazılanları istemeyerek olsa da göz gezdirmeye okuyabiliyordu. Nazarları, ön yüzünde büyük harflerle “Müjde!” yazan mektuba takıldı. Alexandra’nın Süleyman’ın hayatındaki yerini çok iyi bilen Ebubekir’in içi, bir anda cız etti. Süleyman’a ait çok önemli bir şeyi yıllardır alıkoymuş olmanın endişesi, içinde

büyüdükçe büyüdü ve üzerinde düşündükçe korkuya bile dönüştü. O derin endişeyle tekrar bir muhakemeye girişti. O muhakemenin sonucunda, *müjde* diye mühürlenene zarfın içindekilerinin, Süleyman açısından önemini kavramadan ona vermesinin doğru olmayacağını düşündü. Meseleyi önce Doktor Uğur’a açacak ve onunla yapacağı istişare neticesinde hareket edecekti.

Somali’ye ve oradan kampa ulaşır ulaşmaz, planladığı gibi gidip Doktor Uğur’u buldu ve durumu ona bütün çıplaklığıyla anlattı. Doktor Uğur, mektupların tarihine baktı ve onların meşum kazadan sonra yazıldığını gördü. Süleyman ile Alexandra arasındaki ilişkiden ve sonuçlarından, sonradan da olsa haberdar olan Doktor Uğur, “Müjde!” diye mühürlenene mektubun içerisinde, mutlaka önemli bir bilgi olduğuna hükmetti. Bu yüzden emanetlerin hemen Süleyman’a götürülüp verilmesini düşündüyse de, onun sağlığında telafisi olmayan ani bir değişimi tetikleyebileceğinden korktu. Ebubekir’le uzun bir fikir alışverişinden sonra, şu sonuca ulaştılar: İmkânı varsa, mektupların sahibesi Alexandra’ya ulaşılacak, olup bitenler ona anlatılacak ve “Müjde”sinin ne olduğu bizzat kendisinden öğrenilecek, ondan sonra Süleyman’a nasıl söyleneceğine karar verilecekti. Ama sorun, Alexandra’ya nasıl ulaşılacağıydı. Gerçi her ikisi de, onun nereli olduğunu biliyorlardı, ancak onunla nasıl temas kuracaklarıyla ilgili zerre kadar fikirleri yoktu. Meselenin üzerinde düşünmede mutabık kalarak, birbirlerinden ayrıldılar.

Ebubekir, Süleyman’ın ziyaretine giderken Doktor Uğur işine çıktı. Aslında kampa geldikten sonra, Süleyman’ın Alexandra’sının kim olduğuyla ilgili bir takım işaretler almıştı Uğur. Kamptaki genel bir sağlık taramasında, işbirliği içinde bulundukları vakfın koordinatörü Alexandra ile tanışmıştı ve memleketinin Romanya olduğunu biliyordu. Buraya kadar her şey normaldi onun için. Fakat Doktor Alexandra’nın, kendisiyle tanıştıktan ve ne iş yaptığını öğrendikten hemen sonra, Süleyman’la ilgili ona hayli sorular sorması, akabindeki birkaç karşılaşmada, onu şaşırtacak derecede yine onun sağlığıyla ilgili bilgi almaya çalışması dikkatini çekmişti. Buna ilaveten Samuel Bey’e, koordinatörleri Doktor Alexandra’nın Süleyman’ın sağlığıyla çok yakından ilgilendiğini, her karşılaşmada onunla ilgili kendisine birçok soru yönelttiğini anlatmış ve onun hastalığıyla bu kadar alakadar olan bir doktorun, onu muayene ettikten sonra takibini kesmesini anlayamadığını belirtmişti. Buna karşılık olarak Samuel Bey, Doktor Uğur’u teyit eden beyanlarda bulunmuş, ikisinin de hal ve tavırlarına şaşırdığını, bir daha görüşmemeyi tercih etmelerinin altında bir gizeminin olduğunu düşünmeye başladığını söylemişti. “Seni onun mahremi ve sağlığından sorumlu gördüğüm için bunları seninle paylaşıyorum. Bu mahrem bilgilerin, aramızda kalacağından hiç şüphem

yoktur.” diye de tembih etmişti. Mesele o zaman itibariyle kendisini çok da ilgilendirmediği için, şüphelerinin üzerine gitmeyen Doktor Uğur, mektupların ortaya çıkmasıyla birlikte, zihninde üzerini örttüğü o şüpheleri üzerinde düşündükçe, bir sürü gelgitler yaşadı. Bir yandan böylesi bir tesadüfe ihtimal vermezken, öbür yandan Doktor Alexandra’nın Süleyman hakkında konuşurken ki beden dilini hatırlıyor ve onun Süleyman’ın Alexandra’sı olduğuna kanaat getiriyordu. Ancak hemen akabinde, Süleyman’ın Alexandra’sının, ona bu kadar lakayt kalamayacağını var sayıyor ve kanaatinden vaz geçiyordu. Akşama kadar onlarca defa bu şekilde fikir değiştirip durdu ve en sonunda işin içinden çıkamayacağını anlayınca, Samuel Bey’e fikrini almaya karar verdi.

Mesaisi biter bitmez çadırına gittiği Samuel Bey’i kahve hazırlamaktayken buldu. İçten bir gülümseme ve muhatabını rahatlatan bir şiveyle onu buyur eden Samuel Bey, hemen ona da bir kahve hazırladı. Çadır ortasındaki masada karşılıklı oturdular ve kahvelerini yudumlamaya başladılar. Birbirlerinin hâl hatırını sorduktan sonra, konu kendiliğinden Süleyman’ın sağlığına döndü. Doktor Uğur, lafın tam burasında esas konuyu açtı:

“Aslında ben de onun için size geldim. Siz bana güvendiniz, beni Süleyman’ın en yakını gördünüz ve çok mahrem bilgiler aktardınız. Bunun için teşekkür ederim. Ben de sizin ona çok değer verdiğinizi biliyor ve size güveniyorum. Onun için sizinle çok önemli bir konuyu paylaşacağım.”

“Ben de teşekkür ediyorum. Süleyman Bey için elimden bir şey gelirse çok mutlu olurum. Sizi dinliyorum.”

Doktor Uğur çok uzatmadan serüveni ona özetledi ve elinde bulunan mektupların sahibesinin, koordinatörleri Alexandra’ya ait olabileceğini ve bu yüzden onun hakkında bütün bildiklerini anlatmasını rica etti. Samuel Bey, olayın Süleyman açısından hayati bir önem taşıdığını gördüğü için Alexandra’nın evli olmadığını, dokuz-on yaşlarında Tulip isminde bir kızının bulunduğunu, bütün Avrupa’da kendisini muhtaçların hizmetine adanmış bir doktor olarak bilindiğini anlatmakta beis görmedi. Doktor Uğur’un, kanaatlerini sorması üzerine de en iyisinin Alexandra’yı arayıp durumu ondan öğrenmek olacağını söyledi. Samuel Beyden Alexandra’nın telefon numarasını alan Doktor Uğur, kendi çadırına geri döner dönmez onu aradı. Selamlaşıp kendini hatırlattıktan sonra:

“Sizinle paylaşmam gereken bir konu vardı.” diyerek mevzuya girdi: “Süleyman Beyin sağlığı çok kötü ve tahminimce, tıbbi hiç bir müdahale artık işe yaramayacaktır.”

“Geçmiş olsun. Çok üzüldüm. Ancak bunu bana niye söylüyorsunuz ki?”

“Alexandra Hanım! Siz buradayken onun sağlığıyla çok ilgilenmiştiniz. Ben de durumunu bilmek istersiniz diye düşündüm. Süleyman Bey, belki de hayatının son anlarını yaşamaktadır. Fakat üzücü olan nedir biliyor musunuz? Hâlâ bir kızının olduğunu bilmemesidir.” Sözün burasında Alexandra, beyninden vurulduğunu sandı. Söylenenleri anlayamamış gibi ağır, kısık, titrek ve yine duygularını ele veren bir sesle sordu:

“Nasıl bilmiyor?” Doktor Uğur artık emindi. Elindeki mektupların sahibi oydu. Gayet net ve tereddüt içermeyen bir üslupla:

“Bilmiyor.” dedi. “Çünkü kızıyla ilgili kendisine gönderilen mektuplar, onun eline ne yazık ki ulaşmamış. Arkadaşı adresine teslim edilen mektupları, ona verememiş. Daha doğrusu ‘Sonra veririm.’ diye düşünmüş ve öylece unutup gitmiş.”

“Nasıl olur bu?”

“Olmuş işte Alexandra Hanım. Mektuplar, gün yüzüne birkaç gün önce çıktı ve şu an elimde. Onları saklayan ve unutan dostu, bugün Somali’ye geldi ve Süleyman Beyi ziyaret etmeden önce bana uğradı. Mektupları ona vermeye cesaret edemediğini söyleyince, iş bana kaldı. Ama şimdi ben de, olayı Süleyman Bey’e nasıl izah edeceğimi ve mektupları ona nasıl takdim edeceğimi bilemiyorum. Çünkü sağlığının bunu kaldırmaya müsait olmadığını düşünüyorum. Duydukları karşısında donup kalan Alexandra, hayatının anlamını yüklediği o mektupların, arkadaşı tarafından Süleyman’a ulaştırılmamasının isyanı içindeydi. O isyan duygularıyla Doktor Uğur’un, Süleyman’ın bir kızının olduğunu nereden öğrendiğini sorgulamadan telefonu kapattı.

Bulunduğu evinin salonunda ve oturduğu koltuğunda, kapkaranlık bir gecede, kopkoyu bir okyanusun ortasında tek başına boğuluyormuş gibi hissediyordu. Kendisini bir anda kuşatılmış görüyor, telaşlanıyor, titriyor, hızlı hızlı nefes almaya çalışıyor ve gözleri, sanki onu yutmakta olan sulara bir cankurtaranın ışıklarını arıyordu. Aklına sadece, odasında uyumakta olan kızı ve bir de onun babası Süleyman geliyor ve korkuyordu. Fakat onun korkusu, derin sulara boğulmakta olan birisinin korkusu değildi. Çünkü ölümden korkmuyordu. Tanrı’yla buluşmaya kendisini hazır ettiğinden, ölümü bir “yok oluş” olarak görmüyordu. Korktuğu şey, kendisinin ve kızı Tulip’in, babalarına bir daha kavuşamama ihtimaliydi. Bunu düşündükçe çıldıracak gibi oluyordu. Gözlerinin önünden onun hasta ve

bitkin hali geçiyor, onu muayene ettiği sıradaki durumunu hayal ediyor ve ona ihtimam göstermediği, sırtını çevirip tedavi konusunda yardımcı olmadığı için kendi kendini affedemiyordu. Mazide Süleyman’a duyduğu öfkeyi, şimdi kendine duyuyordu: “Nasıl onun aşkından ve sevgisinden şüphe etmişti? Nasıl onun hiçbir şeyden haberi olmadığına ihtimal vermemişti? Haberi olsaydı, asla ilgisiz kalamayacağını nasıl bilememişti? Kendisini ve kızını bağrına basmak istemediğini nasıl düşünebilmişti?” Bu ve buna benzer düşünceler neticesinde ruhunu kaplayan hafakanla boğuşurken, içine düştüğü dipsiz kuyudan kurtulmak üzere hızlıca koştu, kızını kaptığı gibi, kendisini evden dışarı attı. Gece ortası olmasına rağmen, havalimanının yolunu tuttu. Yüzünün, gözlerinin ve hareketlerinin aldığı hal, yabancı bir ortamda kendi ihmaliyle ailesinden uzakta düşen ve onlara ulaşmak için var gücüyle çığırarak koşmakta olan korunmasız bir ceylan yavrusundan farksızdı.

“Şüphesiz biz Allah’tan geldik ve şüphesiz dönüşümüz O’nadır.”*

Süleyman yatağındaydı. Ötelere gitmekte olduğunu anlayabiliyordu. Bu yüzden yanına gelen Ebubekir ve Doktor Uğur’a, projeyle ilgili son talimatlarını iletmiş, şirketi ve vakıfla ilgili son vasiyetlerini söylemiş ve onlardan helallik dilemişti. Eşine ve gülümsemesine hasret kaldığı, gözlerindeki parıltıyı görmek için cennetleri bile feda edeceği kızı Lale’ye kavuşma umuduyla, vücudundaki acıları ve yüreğindeki özlemleri dindirmeye çalışıyordu. Onlara kavuşma ümidi güçlü olmakla birlikte, onların kendisini kabul edip etmeyeceğinden tam da emin değildi. Maziye düşündüğünde, yaptıklarının affedilebilir olmadığını kabul ediyor, lakin Allah’ın rahmetine ve karısıyla kızının sevgisine güveniyordu. Bu açıdan ölüme hazır olduğunu hissediyordu. Fiziki olarak ıstırap çekiyor, fakat halinden şikâyet etmiyordu. O acıların kendisini manen tertemiz edeceğine inandığından, isyan etmeden sabrediyordu. Son 24 saattir hiçbir şey yememiş ve dış dünyayla bağlantısını koparmıştı. Vasiyetlerinin dinlenildiği görüşmeden sonra, kendisiyle ikinci kez iletişim kurmaya çalışan Ebubekir ve Doktor Uğur’a cevap vermemişti. Gözlerini uzaklara, ta uzaklara dikmiş ve adeta sonsuz yolculuğuna çıkarken, kendisini o yolculuğa uğurlayacak sevdiklerinin gelişini beklemeye başlamıştı. Maddi sebepler Doktor Uğur’a, Süleyman’ın her an ölebileceğini gösteriyordu. Fakat o, sanki direnircesine nefes alıyor ve başında duran iki dostunun da beklenti dolu olduğunu anladığı gözlerini çadırın girişine dikmiş, son bir umutla bakıyordu.

Aslında Doktor Uğur da beklenti içerisindeydi. Bildiklerini dostuna anlatmak suretiyle, sonsuz yolculuğuna çıkarken acı çektireceğine, susup beklemeyi yeğlemişti. Bu açıdan diken üzerinde duruyor, Süleyman’ın biraz daha dayanmasını diliyor ve bunun için, onun başı

ucunda sessizce bildiği bütün duaları ediyordu. Hatta gecenin başlangıcında, Süleyman'ın tansiyonunu ölçerken bir anlık göz göze geldikleri o kısacık bakışmada, sanki ikisi de kendi akıllarından geçeni birbirlerine aktarmış ve birbirlerini anlamış gibi Süleyman, naçiz

*Bakara Suresi, 156. ayet.

vücuduna rağmen ani bir refleksle onun parmaklarını tutmuş ve âdeti: “Merak etme, onları görmeden ölmeyeceğim.” anlamında sıkılmıştı. O da: “Biliyorum ve gelmelerine az kaldı. Azıcık daha dayan. Kesinlikle gelecektir.” dercesine başıyla ve gülümsemesiyle onu onaylamış ve elini sıkarak desteğini iletmışti.

O gece, Süleyman'ın hayatında belki en karanlık, en uzun ve en dokunaklı gece oldu. Çünkü bütün bir gece kendisini, cennet ile cehennem arasında bir intizar yeri olan arafta bekliyormuş gibi hissetti. Kâh araftan, eşinin ve kızının onu kapısında bekledikleri cennete geçti ve yüzü gülümsemelerle bir ay ışığı gibi parladı. Kâh kendini, ansızın ortaya çıkan zebaniler tarafından kollarından tutulmuş, günahlarından dolayı cennet kapısından cehennem çukurlarına doğru sürüklenmekteyken buldu. Defalarca geldiği cennet kapısından her seferinde, tam da adımını içeriye atacağı sırada derdest edilip cehennemin dağları yutan ağzının önüne atıldı. Cehennem alevlerinin etkisiyle vücudunun cayır cayır yandığını hissetti ve kuruyan boğazında düğümlenen sessiz çılgınlarla bir yudum su dilendi. Ruhunu sarmalayan bu manevi devinimler, gece boyunca devam etti durdu.

Doktor Uğur ve Ebubekir, yorgunluktan çadırın diğer köşesindeki minderlerde sızıp kaldıklarından, tek başına boğuşuyordu o devinimlerde Süleyman. Sanki hayatının tüm hesabını o gece veriyordu yaratıcısına, hem de yapayalnız. Ama yalnızlığı, sadece bu âleme ait cismani bir yalnızlıktı. Çünkü manen hiç de yalnız değildi. Zebaniler tarafından cennet kapısından cehenneme atılmak üzere her sürüklendiğinde yardım eli uzattığı ihtiyarlar, sevindirdiği çocuklar, başlarını okşadığı yetimler, burs verdiği öğrenciler, tedavi ettirdiği hastalar, gözyaşlarını dindirdiği analar birden bire ortaya çıkıp imdadına koştular; el ele vererek onu zebanilerin elinden kurtarıp ve tekrar cennet kapısına doğru götürdüler. Hattâ çok susuz kaldığı ve bir yudum su için dünyaları feda edeceği bir anda, Afrikalı insanların yararına açtığı kuyular birleşerek bir nehir oluşturdu ve kendisini cennete doğru götürenler onu soğuk ve berrak nehre daldırıp daldırıp çıkardılar. En son devinimde, cennet kapısından içeri girerken zebanilerin artık ona karışmadığını; eşinin az ötede, şırıl şırıl akan bir nehrin üzerindeki çiçeklerden örül köprüünün öbür ucunda gülümseyerek onu beklediğini, kızınınsa annesinden

birkaç adım önde, keman çalarak onu karşılamaya hazırlandığını temaşa etti. Kızının çaldığı keman ile şırl şırl akan su sesinin birbirine karışarak ona sonsuzluğu hissettirdiği esnada, çadırına düşen yağmur damlalarının diriltici etkisiyle, manevi âlemden dünyaya geri döndü.

Gözlerini açtığında, dış dünyayla ilgili ilk algıladığı ve kavradığı şey, ölü toprakları ihya edecek ve susuzluktan sineleri çatlayan kamp sakinlerini ferahlatacak olan yağmurun yağdığı oldu. İç dünyasıyla ilgili hissettikleri ise; gönlünün huzur ve itminanla, ruhunun ve yüreğinin de umut ve coşkuyla dolduğu idi. Bakışlarını, çadırın sol üst yanı başında bulunan küçük penceresinden dışarıya doğru odakladığında fecrin, karanlığı hafiften yırttığını ve gökyüzünü kaplayan rahmet bulutlarıyla birlikte taptaze ve apaydın bir günü müjdelediğini sezdi. Kendisini yokladığında, ayağa kalkabilecek kadar zinde olduğunu anladı. Gece boyunca, henüz dünyadayken yüce yaratıcısına yaşamının hesabını-kitabını manevi olarak verdiğini görmüş; cennete, ailesinin yanına kabul edileceğine dair işaretler almış olmaktan dolayı sanki hafiflemişti. Şükür olarak, kalkıp yaratıcısına ibadet etmek istedi. Üzerindeki ince çarşafı bir kenara çekti ve doğrularak yatağın içinde oturdu. Yaşamının son birkaç gününde, bir daha doğrulacak gücü kendinde bulacağına hiç ihtimal vermediği için yatağında oturabildiği ve ayağa kalkabilecek takati kendinde bulabildiği için, çocuksu bir neşe duydu. O neşeden aldığı güçle, ilaçlarını ve okuduğu kitaplarını üzerine koyduğu, yanı başındaki sehpadan destek alarak önce dizleri üzerine doğruldu, sonra hafifçe yükseldi ve dikkatli bir şekilde ayağa kalktı. Adımlarını atarken yağmaya devam eden yağmurun sesi ve doğmakta olan fecir, ruhunda çok farklı hisler çağrıştırmaya başladı. Kendisini yeniden doğmuş hissediyordu. Yağmurun etkisiyle çadırın içine sızan ve sinen toprak kokusunu, derin derin içine çekti ve çekerken, aynı zamanda insanoğlunun, hayvanların, bitkilerin ve yeryüzündeki bütün canlıların o ana hammadde yaratıldığını ve bir insan olarak kendisi dâhil, bütün *ziruhların* tek tek, bir gün o hammaddeye tekrar karışacağını düşündü.

İbadet etmek için, inancı gereği abdest alması gerekiyordu. İbriğin çadırın kapısının önünde durduğunu bildiğinden, Doktor Uğur ve Ebubekir'i uyandırmamaya özen göstererek dışarı çıktı. Çadırın önündeki kayaya oturdu. Eğilip ibriği aldı ve içindeki suyla abdest almaya koyuldu. O esnada yağmur, eski hızını kesip çiselemeye başladığından, üzerinde diriltici bir etki yaptı. Elini, yüzünü, kollarını ve ayaklarını yıkarken üstüne düşen o hayat verici her bir yağmur damlasıyla, bedeninin tıpkı kurumuş bir ot gibi dirilmeye yüz tuttuğunu hissetti. O arada, kampın farklı yerlerinden ezan seslerinin yükseldiğini duydu. Ezan bittiğinde, abdestini de bitirmişti. Çadırına geçeceğine, kopkoyu bulutların arasından, ufukta bir inci gibi doğmakta ve şafağı müjdelemekte olan fecre bakarak daldı. Er ya da geç öleceğini biliyordu ve ölümü

kabullenmişti. Öldükten sonra hesaba kitaba, cennet cehennemnin varlığına ve sonsuz hayata inanmakla birlikte, öldükten sonra dirilmenin nasıl olacağını düşünmekten kendini alamadı. İnandığı kitap olan Kur'an'dan daha önce okuduğu, dirilmeyle ilgili bir ayet geldi aklına. Ayet şöyle diyordu: “*Yeryüzü ölüyken Allah, rahmetinin bir eseri olarak onu nasıl diriltmektedir bir bak. İşte O, ölüleri bu şekilde diriltecektir ki; O'nun kudreti her şeye yeter.*”^{*} Yeryüzü sonbahardan başlayarak kışa doğru ölüyor; tabiatın bir nevi uzuvları olan ağaçların ve bitkilerin kuruyan dalları, yaprakları ve gövdeleri bir cesedin kurumuş kemiklerinden farksız hale geliyordu. Fakat baharla birlikte yağmurun yağması ve ardından güneşin doğmasıyla, o kuruyan dallar ve yapraklar mucizevi bir şekilde tekrar canlanıp tomurcuklanıyordu. İşte yaratıcı kudretin kendine has fiziki ve kimyevi formülleriyle insanoğlu da öldükten sonra böyle dirilecekti. İçinden: “Evet, tıpkı toprağa gömülen bir tohumun, çürüdükten sonra sümbül vererek tekrar dirildiği gibi...” diye geçirdi. İbadet vaktini kaçırmamak için, üzerinde hissettiği derin bir sekinayla^{**} ayağa kalktı ve çadırına girdi.

Doktor Uğur ve Ebubekir uyanmış, onu izliyorlardı. Onun sağlıklı haline hayli sevindikleri ve şaşırdıkları yüzlerinden anlaşıyordu. Ona yönelttikleri nazarlarından, kendisinden bir açıklama beklediklerini algıladı Süleyman:

“Ben iyiyim. Ama öyle hissediyorum ki bu uzun sürmeyecek.” dedi mahzunca. Ebubekir:

“Öyle deme lütfen Süleyman Bey. Maşallah çok iyi görünüyorsun. Afrikalıların, kamptaki mültecilerin ve hepimizin sana ihtiyacı bulunmaktadır. Seninle kat edecek daha çok yolumuz var.” diye karşılık verdi. Doktor Uğur, başıyla Ebubekir'i teyit etti ve ardından her ikisi abdest almaya çıktı.

Süleyman, ibadetini yaptıktan sonra uzun uzun dualar etti ve dönüp yatağına girdi. Uyumak istemediğinden uzanmadı. Yüzü, çadırın içine dönük vaziyette yatağın bir kenarında oturdu, yastığını arkasına dayanak yaptı ve çarşafı eline alarak onunla ayaklarını örttü. Hala çok etkisinde olduğundan, gece boyunca rüyasında gördüklerini düşünmeye başladı. Doktor Uğur ve Ebubekir, ibadetlerini bitirip, onun sağlığını sormak üzere etrafını sarana kadar da, o hâl üzerine devam etti. Kendisini nasıl hissettiğiyle ilgili ona peş peşe soru sormalarına, acilen bir şeyler yiyip içmesi gerektiğini telkin etmelerine ve bunun için hazırlık yapmaya yeltenmelerine mukabil, hiç oralı olmadı. Sağlığıyla ilgili konuşmak istemediği için, sorularını nazıkçe bertaraf etti ve herhangi bir şey yiyip içmeyeceğini söyledi. Ardından daha önemli

şeyler üzerinde konuşmak gerektiğini belirtti ve konuyu projeye getirdi. Dünyayı terk etmekte olan bir babanın, en şefkatli sesiyle çocuklarına son nasihatlerini ettiği üslupla:

*Rum Suresi, 50. ayet.

**sekine: yürek rahatlığı, kafa dinçliği.

“Projeyi sizlere emanet ediyorum. Bitirmek için Tulip Şirketinin bütün gelirlerini oraya aktarmaya devam edin. Ben öldükten sonra şirketi vakfa devredin. Bu durumda, ister Dadaab Kampı’ndaki proje, ister firmayla ilgili işlerde vakfın yönetim kuruluna karşı sorumlu olacaksınız. Ayrıca, vakfın devam eden yatırımlarına ihtimam gösterin ve onun kuruluş amacından saptırılmasına asla fırsat vermeyin.” dedi ve bir daha Nijerya’ya sağ salım dönmeyeceğini varsayarak, nihai sözlerini söyledi: “Daha önce imzaladığım resmi vasiyette, şirket ve vakıfla ilgili yapılacak düzenlemelerin tamamı yazılıdır. Beni buraya defnedip oraya döndüğünüzde, o belgeyi avukatım Kabiru’dan alın ve işlemleri hemen başlatın. Dönüşümüz Allah’adır.”

Süleyman son nasihatlerini yapıp ve vasiyetini açıklarken, yağmur tamamen dinmiş, yerini doğmakta olan güneşe bırakmıştı. Yağmur bulutlarının daha da koyulaştırdığı uzun bir gecenin ardından, güneşin çok güçlü ve çok parlak doğduğu, Doktor Uğur ve Ebubekir’in çadırın doğuya bakan kapısından dışarı çıkışları sırasında içeriye dolan aydınlığın keskinliğinden belli oluyordu. Gözlerini, içeri girmek için çadırın kapısını zorlayan ışığa dikerek çocuksu bir hayale daldı. Çadır kapısı cennet kapısına dönüşüyor, eşiyle kızı o kapıdan girerek yanına geliyorlar ve onu alıp beraberlerinde götürüyorlardı. Kendini kurduğu hayale kaptırmış yarı gerçek, yarı mana âleminde gezinirken ansızın çadır kapısı hafiften aralandı ve içeriye genç bir bayanla bir kız çocuğu girdi. Masmavi ve ışıltılı gözleriyle içeriye, güneş ışığından daha fazla aydınlattığını hemencecik algıladığı genç kadını ve ona tıpatıp benzeyen ve on yaşlarında gözükken kız çocuğunu görünce, kendini gerçekten bir hayal âleminde sandı. Fakat gelenlere baktıkça ve şuurunu yokladıkça, gördüklerinin bir hayal değil, kendi varlığı kadar gerçek olduğunu anladı. Biraz önce kurguladığı hayal, farklı bir versiyonla tahakkuk etmişti. O çadır kapısı, onun için gerçekten bir cennet kapısına dönüşmüş ve çok sevdiği bir anne ile mahcupluğundan nazlıca ve çekingence annesine sokulan kızı, ruhani olarak temessül* edercesine içeri girivermişlerdi. Lakin o anne ve kızı, eşi Suphiye ile kızı Lale değildi. Gelenlerin yıllar yılı kendinden gizleyerek hasretini çektiği Alexandra ile hiçbir şekilde haberdar olmadığı, ama annesini kampta gördükten ve bir kız yavrusunun olduğunu öğrendikten sonra, varlığını vicdanında hissetmeye başladığı kendi kızı Tulip olduğunu

görüyor ama inanamıyordu. Bu anne ve yavrusu, cennetten süzülüp gelmişçesine çadırın ortasında durmuş onun kabulünü bekliyorlardı. Fakat Süleyman, oradaki suretlerinden zerre kadar artık şüphe etmemesine rağmen, *hoş geldiniz* deyip onları kabul edemiyordu. Allah'ın, ruhunu

*temessül: bir şekil ve surete girme, cisimlenme, benzeşme.

kabzetmeden evvel kısa bir süreliğine onları gösterdiğini düşünüyor ve hareket etmesi, sesini çıkarması, soluğunu duyurması ve hatta gözlerini kırpması durumunda bile, temessülün bozulacağını ve Alexandra ile kızının gözlerinin önünden kaybolacaklarını zannediyordu.

Alexandra ise, onun, kendileri üzerinde odaklaşan ve âdeta o şekilde mumyalanan bakışlarında, daha farklı manalar okuyordu. Çadırdan içeri girip de, onun gözleriyle buluşunca, o bakışların kendisine ve özellikle Ligth'a karşı keskinlerden keskin bir şefkat, derinlerden derin bir sevgi ve dünyalardan daha büyük bir hasretle dolu olduğunu hemen sezmişti. O açıdan, onun gözleriyle buluşur buluşmaz soluk soluğa kaldı, ağzı kupkuru kesildi, yüreği göğüs kafesinden uçacak kadar delice atmaya başladı ve neredeyse kontrolünü kaybederek düşecek gibi oldu. Kendisiyle ilgilensin diye kızı Tulip eteğinden çekiştirmeseydi Süleyman'ın, yüreğini delip geçen o bakışlarından kendisini kurtaramayacaktı. Kendisine gelince, geçmiş yılların telafisinin ilk adımı olarak kızına:

“Tulip, hadi babanın yanına git! Hani sürekli babanı soruyordun ve ben sana: ‘O çok uzaklarda. Bir gün ya o bize gelecek, ya da biz ona gideceğiz’ diyordum ya, -sözün burasında Tulip, kafasını kaldırıp annesinin gözlerine bakıyor ve ‘Evet’ anlamında gözlerini yumuyordu- işte biz geldik onun yanına. Hadi kucağına git ve ona öpücük ver!” dedi titreyen, ağlamaklı, hasret ve şefkat dolu sesiyle. Süleyman, o sözlerin karşısında, birkaç aydır ruhunda sezinlediği ve kime benzediği konusunda hayli zihin yorduğu kızı Tulip'e kavuşmak için, daha neyi bekleyebilirdi ki? Cennetten ona gelen yavrusunu, bağrına basıp koklamak için, neleri feda etmezdi ki? Malını mı? Mülkünü mü? Hayatını mı? Aslında Alexandra'dan öylesi mavi gözlü, altın rengi saçlı ve çiçek yüzlü bir kız sahibi olabilmek hayaliyle, hayatını ve hayatıyla birlikte eşinin ve kızının yaşamlarını feda etmemiş miydi? Çektiği ızdırap ve acılarını dindirmek amacıyla durmadan, soluk soluğa koşturmasının ve koşturmalarının sonunda, bedeninin tükenmesinin temelinde Alexandra'ya duyduğu aşk ve o aşkın meyvesi ve hülasesi olan Tulip yok muydu? Ne kadar istiyordu, ayağa kalkıp, kollarını açmayı ve kızını kucaklamayı. Ne kadar istiyordu, onu bağrına basıp, altın sarısı saçlarını ve meleksi yüzünü okşamayı. Ne kadar

istiyordu, rengini annesinin atlas gözlerinden alan masmavi gözlerine bakmayı ve cennet kokan boynunu koklamayı. Koklamayı ve hem cennette kendisini bekleyen Işığına, hem de bizzat ona duyduğu hasreti dindirmeyi. Fakat her nedense, sabahleyin kendisini ayağa kaldıran zindeliği kaybetmişti. Bu yüzden ayağa kalkamıyor ve isteklerini gerçekleştiremiyordu. Sadece doğal bir refleksle kollarını açtı ve elleriyle Lihgt'e "Gel!" anlamında işaret yaptı. Ama Tulip, o işareti görmezlikten geldi. Normalde çok sosyal ve girişken olan ve aynı zamanda babasının hayalini o güne kadar sürekli kuran Tulip, çekingen davrandı ve yana dönerek annesinin eteğinin arkasına saklanmaya çalıştı. Kendisine açılan baba kucağına gitmemesinin, elbette ki kendince haklı sebepleri vardı. Hayatı idrak etmeye başladığı andan itibaren babasını arayan, parkta oynarken onun yanına gelip kendisini oynatacağını hayal eden, ya da bir okul paydosunda ansızın uğrayarak diğer babaların çocuklarına yaptığı gibi, onu kucaklayacağını ve arabaya götüreceğini uman bir yavrucağın *baba* diye sakallı ve hasta hâliyle yatakta oturan bir insanla tanıştırılması karşısında, şaşırmasından ve hatta hayal kırıklığına bile uğramasından daha doğal ne olabilirdi ki? Annesinin, dedesinin ve anneannesinin bütün ilgi ve şefkatlerine rağmen, baba koruması ve kollamasının ihtiyacını minik yüreğinden hiç atamayan Tulip, babasını o şekilde görünce, nasıl davranacağını tabii ki kestiremezdi. Süleyman'sa kollarını açmış, ısrarla onun gelmesini bekliyordu. Kollarını açmasıyla birlikte, gıdasızlıktan kuruyan gözlerinden süzülen iki cılız yaş damlasını, bir çöldeki su sızıntısı kadar kıymetli bulan Alexandra, kızının ve babası Süleyman'ın neler hissedebileceğini tahmin ediyor ve o kucağın, aslında her ikisine açıldığını biliyordu. Daha fazla dayanamadı ve Tulip'i elinden kaptığı gibi, uçarcasına kendisini onun kollarına attı. Süleyman, var gücüyle onları sarmalıyor, her ikisini kendine doğru çekiyor, kokluyor, öpüyor ve cennete gönderdiği ailesine duyduğu hasretle, yeni ailesini hiç görülmemiş bir sevgi ve şefkatle bağrına basıyordu. Alexandra ise, kendisini ve kızını, onun şefkatli ve sıcak sinesine daha da yakınlaştırmaya çalışıyor, doğal bir afette babalarının emniyetli kucağına sığınan aile fertleri misali, o da kızıyla birlikte hasret kaldıkları babalarının koruyucu iklimine kendisini teslim ediyordu. Hiç konuşmadan, hiç hareket etmeden ve hiç göze göze gelmeden dakikalarca öylece birbirlerine sarılı kaldılar.

Kahvaltıyı mutfaktan alıp çadıra tekrar dönen Doktor Uğur ve Ebubekir, kapıdan onları görmüş, o mutlu aile tablosunun büyüsunü bozmamak için içeri girmemiş ve Süleyman'a getirdikleri kahvaltıyla beraber dışarıda öylece bekleye durmuşlardı. Ta ki Alexandra, Süleyman'ın durumunun ciddiyetini hatırlayıp, onun için bir şeyler yapması gerektiğini düşünene ve bu düşünceyle kendisini sinesinden çekip, Doktor Uğur'u arayana kadar. Doktor

Uğur’un telefonunun sesi, hemen çadırın önünden duyulunca, Alexandra Tulip’i babasının koynunda bıraktı ve çabucak dışarı çıktı. Onları, ellerindeki kumanyalarla birlikte mahcupça beklediklerini görünce selam verdi ve vakit kaybetmeden içeri buyur etti. İçeri girilir girilmez, bütün sırların ortaya çıktığını anlayan Ebubekir’in ilk yaptığı şey, Süleyman’ın yanına varıp mektuplarla ilgili hakikati anlatmak ve ondan af dilemek oldu. Süleyman, yaşananların bir kader olduğunu ve kaderin önüne kimsenin geçemeyeceğini, dolayısıyla ona kırgın olmadığını söyleyerek onu ve bu vesileyle Alexandra’yı da rahatlattı. Gerçeklerin ortaya çıkmasıyla aralarındaki o çok derin kalp kırıklığı yerini bir anda karşılıklı sevgiye, muhabbete, şefkate, merhamete ve gönül alma arzusuna bıraktı.

Çadırdaki tütmeye başlayan sevgi ve şefkat, birkaç gün içinde çadırdan taşı ve gökyüzünde âdeta merhametten bir bulut oluşturarak bütün bir kampın üzerine sağanak sağanak yağmaya başladı. Çadırdaki mutlu aile, içinde bulundukları zaman dilimini, cennetten ödün almışçasına bir salisesini dahi kaçırmadan yaşarken kampta bulunan herkes, o sevgi ve şefkatin oluşturduğu atmosferden payına düşeni kısa bir zaman sonra solukladı. Zira yakın dostunun saadetini gören Ebubekir, o günden tezi yok Doktor Uğur’u da yanına alarak başkent Mogadişu’dan çok hızlı bir şekilde getirttiği ekstra ikramlarla, mültecileri ihsana gark etti. Ama bunu yapmaya kalkışırken dostuna da danışmıştı. Hayatını zaten muhtaç insanlara adayan dostu ise, sevdiklerinin yanında olmasıyla gönlü daha bir merhametle dolduğundan, gün boyunca kamptaki bütün herkese bol bol izzet-i ikramlar sunulmasını salık vermişti. Böylece Dadaab Kampı’nda, daha önce benzeri yaşanmamış bir bayram havasının esmesine neden oldu. İhsan ve nimetlere gark olan kamp sakinlerinin küçüğünden büyüğüne, kadınından erkeğine kadar hepsi yaratıcısına şükrederken, kendilerine o lütufları sunanlara, bildikleri bütün hayır dualarla mukabelede bulundu.

Dadaab Kampı’nın semalarını kaplayan o sevgi ve merhamet atmosferi, hiç şüphesiz en çok o atmosferin kaynağı olan Alexandra’yı, Süleyman’ı ve kızları Tılip’i sarmaladı. Alexandra, o duygu selinin etkisiyle Süleyman’la çok yakından ilgileniyor, elleriyle ona yemeklerini yediriyor, bakımını yapıyor, hastalığının ne olduğunu net olarak bilmemekle beraber vitaminler ve ağrı kesiciler vererek yardımcı olmaya çalışıyordu. Süleyman’sa, Alexandra’nın ellerinde kendisini, çocukken sevgi, şefkat ve güven bulduğu annesinin kucagında hissediyor, onun gösterdiği merhamet ve ilgiyle ayağa kalkarak sanki bir “diriliş” yaşıyordu. Alexandra ve Tulip’e her baktığında, onları ne kadar sevdiğini ve yaşamış olduğu aşktan dolayı başına gelenlerden hiç pişmanlık duymadığını, duymaması gerektiğini anlıyordu. Bilakis, tüm olup bitenlerin neticesinde yeni ailesine, cennetteki eşi ve kızına, en

önemlisi de yüce yaratıcısına sonsuza dek kavuştuğunu hissedebiliyordu. İçinden: “Sonsuz mutluluk dedikleri bu olsa gerek.” diyerek, son nefesine kadar tadını çıkarmaya bakıyordu. Çünkü onu cennetten izlediklerini düşündüğü ve hastalığından dolayı kısa bir zaman sonra onlara kavuşacağını sezinlediği eşi ve kızı Işığın, onun saadetini kıskanmadığını, hattâ Alexandra ve tulip’i ailenin birer ferdi olarak kabullendiğini vicdanında duyumsuyor ve içinden onlara derin minnet besliyordu. Bu yönden kendini rahat bulduğundan, henüz dünyadayken ona sonsuz mutluluğu tattıran Alexandra ve Tulip’i bağrına basıyor, kokluyor, öpüyor, hasta olmasına rağmen koruyucu kanatlarını üzerlerine geriyor, sevgi ve şefkatiyle onları kuşatıyordu. Bunun tezahürü olarak kızıyla çadırda bir çocuk gibi oynuyor, Alexandra ile şakalaşıyor ve onlara bir baba evinin çatısı altında sonsuz mutluluğu yudumlatmaya çabalıyordu. Birkaç gün içinde öyle kaynaştılar ki sanki uzun seneler bir arada yaşamış bir aile gibi oldular. Geceleri Alexandra, kızıyla beraber babalarının yanına sokuluyor, başını onun göğsüne yaslıyor, yalnız kaldıkları zamanlarda ne zor günler geçirdiğini, onsuz ne acılar çektiğini, hamile kalınca kendisine müjde vermek için ha bire mektuplar yazdığında nasıl mutluluk hayalleri kurduğunu, ancak mektuplardan cevap alamayınca nasıl yıkıldığını ve intihara sürüklendiğini anlatıyor ve ondan geçmişin acılarını, hasretlerini ve kayıplarını telafi ettirecek ilgiyi beklediğini hissettiriyordu. Süleyman’sa bütün davranışlarıyla, Alexandra’ya büyük bir ihtimam gösteriyor, aynı şekilde o da şimdiye kadar neler yaşadıklarını ve neler çektiklerini ona hikâye ediyor, hayatının en çetrefilli döneminde onu yalnız bıraktığı için, o zamanlar kendisine çok kırılıp darıldığını ve onu asla affetmeyi düşünmediğini, o günleri hatırlatan bakışlar eşliğinde ifade ediyordu. Fakat hemen dönüp her şeyin geride kaldığını ve önlerinde mutlu bir geleceğin olduğunu söylüyordu. Ardından, uykuya dalana kadar Nijer ve Nijerya’da geçirdiği değişimleri bir bir ona anlatıyordu. Alexandra, onun konuşmalarını bir ninni gibi dinliyor ve bugüne dek neler yaptıklarını öğrendikçe, ona olan sevgisinin bir kat daha arttığını hissediyor ve hayranlık dolu gözlerle onun yüzünü seyrediyordu. Süleyman’ın icraatı arasında onu en fazla etkileyen ve kendisinin asla yapamayacağını düşündüğü şey, onun eşi ve kızının ölümüne neden olan Taner’in, ilahi adaletin bir tecellisi olarak elim bir trafik kazasıyla öldükten sonra, bu kazayı öğrendiğinde karısına ve yetim kalan oğluna, Zeyla Vakfı üzerinden el uzatmış olmasıydı. Süleyman’ın, anne ve babasının da yanına giderek barışmış ve gönüllerini almış olmasına çok seviniyor ve ona, kendi ebeveyni ile de en kısa zamanda bir araya getireceğini söylüyor ve teyidini alıyordu. Süleyman’ın anlatımları bitince, bu sefer Alexandra söze giriyor ve tatlı bir rekabet hissiyle, insani faaliyetlerini kahramanına duyuruyordu.

Saniyeler, dakikalar ve saatler yudum yudum yaşanıp bir an bile israf edilmezken zaman su gibi akıp gitti ve Tulip'in doğum günü olan, oraya gelişlerinin yirmi birinci günü gelip çattı. O günün sabahından itibaren, hepsini tatlı bir heyecan ve derin bir keyif sardı. Sonsuza dek mutlu olacaklarının fısıltısı gönüllerinde yankılanırken, yüreklerinde geleceğe dair yepyeni ümitler yeşeriyordu. Süleyman o günün, onlar için mutluluğun zirveye çıktığı bir gün olmasını arzu ettiğinden, gizlice bir takım planlar yapmış bekliyordu. Akşama doğru planlandığı gibi, doğum günü pastası ve diğer ikramlar, Ebubekir ve Doktor Uğur tarafından çadıra getirildi. Ardından Samuel Bey ve onun çalışma arkadaşları başta olmak üzere, Birleşmiş Milletler ve insani yardım vakıflarından davet edilen yakın dostlar, yavaş yavaş gelmeye başladı. Davet edilenlerin tamamının orada hazır olduğunu gören Süleyman, ortamın uygunluğunu gözeterek, ayağa kalktı ve misafirleri huzurunda Alexandra'ya evlilik teklif etti. Beklemediği bu teklifin karşısında dili tutulan Alexandra, hemen cevap veremedi. Annesinin cevap vermediğini gören Tulip, hemen ortaya atılarak:

“Anne, babamla evlenmeyecek misin?” diye sordu. Herkesin meraklı bakışları ve tebessümleri karşısında hayli utanan Alexandra, oturduğu yerden doğruldu, Süleyman'ın yanına gitti, elini ona verdi ve teklifini kabul ettiğini söyledi. Ardından Süleyman, iki farklı nikâh kıydırdı. İlkini İslami akideye uygun yaptı, diğerini ise Hristiyan geleneklerine göre ayarladı. Böylece herkesin önünde Alexandra'yı eşi, Tulip'i da kızı ilan etmiş oluyor; bu şekilde bir ilan-ı nikâhla, onları kendi yokluğunda boynu bükük bırakmıyordu.

Nikâh kıyıldıktan sonra tatlılar ve içecekler ikram edildi. Çok farklı bir törene şahit olacaklarını ta baştan bilen misafirler, hazırlıklı gelmişlerdi. Süleyman'ın sağlık durumunun farkında olduklarından, fazla uzatmadan nikâh hediyelerini ve de Tulip'in doğum günü sürprizlerini takdim ettiler ve müsaade isteyerek ayrıldılar. Baş başa kalan Alexandra ve Süleyman, ailece kızlarının doğum gününü kutlamak üzere kolları sıvadılar. Doğum günü pastası masaya konuldu. Mumlar, üzerine itinayla yerleştirildi ve yakıldı. Sonra Tulip geldi ve mumları anne babasının alkışları arasında üfleyip söndürdü. Kızlarının mutluluğuyla mutlulukları bir kat daha artan Alexandra'yla Süleyman, onu sevgiyle sarmaldılar, yanaklarına öpücükler kondurdular, en güzel dileklerini iletiler ve son olarak hediyelerini sundular.

Kutlama için günler öncesinden hayli emek sarf eden ve ikindi vaktinden gecenin o anlarına kadar çok yoğun bir duygu yaşayan Süleyman, doğal olarak hayli yorgun ve bitkin düştü. Yüzüne ve gözlerine yansıyan solgunluğundan ve terleyen alnından onun iyi olmadığını anlayan Alexandra, hemen ortalığı topladı ve yatağa uzanmasını sağladı. Dolaptan aldığı

tıbbi çantasından stetoskopu, tansiyon ve ateş ölçerlerini çıkardı ve Süleyman'ı muayene etmeye başladı. Önce tansiyonuna ve ateşine baktı. Tansiyonun düşük, ateşininse yüksek olduğunu gördü. Sonra onu oturttu ve sırtını dinlemeye koyuldu. Süleyman'ın vücudundan iyi sinyaller alamayınca, derin bir endişeye kapıldı. Hayat arkadaşının zayıflayan yürek atışları, yüreğinin çatlarcasına atmasına neden oldu. Hastalığını bilememesi, bilemediği için de müdahale edememesi ise onu delirtiyordu. Zira tahlil edilmek üzere, İngiltere'de tanıdığı bir laboratuvara gönderdiği kan örneklerinin sonuçları, henüz gelmemişti. Bu yüzden, Süleyman'ın içinde neler olup bittiğiyle ilgili bir teşhis koyamıyordu. Çaresizlik içinde:

“Süleyman! Geldiğimizden bu yana, sağlığın açısından buradan gidelim diyorum, ama sen hiç oralı olmadın.” diye mırıldandı. Onu duyan ve telaşını hisseden Süleyman, ağırlaşan diliyle:

“Alexandra! Ben buradan başka hiçbir yere gidemem. Başıma ne gelecekse burada, Tanrı'nın merhamet nazarları altındaki kullarının arasında gelsin.” diye yanıtladı. Bununla birlikte sakın olmasını tembihledi ve Tulip'i yanına getirmesini rica etti. Alexandra, kendisine getirilen hediyeleri çadırın ortasında açmakla uğraşan, ama aynı zamanda babasının halini yarı tedirginlik, yarı merakla takip eden Tulip'i yanına çağırdı. Tulip, hediyelerini bırakıp yanlarına gidene kadar Alexandra, dirlensin diye Süleyman'ı sırtüstü tekrar yatırdı. Eşyalarını kendince toparlayan Tulip, mahcupça yanlarına vardı ve ayakları üzerinde dikildi. Alexandra ona, babasının kendisini çok özlediğini söyleyerek başucunda oturmasını sağladı. Konuşması ağırlaştığı gibi hareketleri de ağırlaşan Süleyman, kızının yanına oturduğunu fark edince sağ elini yavaşça kaldırdı, tişörtünün cebine götürdü ve oradan küçük bir kâğıt parçası çıkarıp yine ağır ağır hareketlerle kızına uzattı ve:

“Kızım!” dedi ve bekledi. Enerjisini tekrar toparlayınca konuşmasına devam etti: “Tulip'im, sana doğum günün için bu şiiri yazmıştım. Kendim sana okumak istiyordum. Fakat senin sesinden duymak daha güzel... Dolayısıyla sen oku kızım.” Süleyman'ın ancak çok ağır konuşabilmesinden ve çok yavaş hareket edebilmesinden dolayı, acı gerçeğin yaklaştığını hisseden Alexandra, hayat arkadaşının ve biricik aşkının, gözleri önünde yitip gitmesi karşısında, bir şey yapamamanın en derin acısını ve hüznünü sessizce içinde yaşıyordu. Yüreğinde kopan fırtınalara daha fazla dayanamadı ve Tulip'in şiiri okumasına fırsat tanımadan, âdeta can havliyle atladı ve Süleyman'ı tekrar muayene etmek istedi. Biraz önce yatağın başında açıkta bıraktığı stetoskopu, tekrar eline aldı. Süleyman, kalbini dinlemek üzere göğsüne uzanan Alexandra'nın sağ elinin üstüne, sol elini koydu ve bakışlarıyla: “Hayır

yapma! Bırak kızımız şiiri okusun!” anlamında mesaj verdi. Alexandra, mesajı alır almaz onu kırmamak için, diğer elini onun elinin üstüne götürdü ve sarmaladı. O şekilde onun elini, kendisinin iki eli arasına alınca: “Tamam, olur.” anlamında başını hüzünle öne eğdi. Sonra başını kaldırmadan Tulip’e:

“Hadi kızım, babanın sana yazdığı şiiri oku da dinleyelim.” dedi, dokunulsa hıçkırığa hıçkırığa ağlayacak bir halde. Tulip tatlı, masum ve heyecanlı sesiyle şiiri okumaya başladı:

“Wellcome, you are the most sweet baby!
Wellcome, you made everybody happy!
Wellcome, you brought the smell of the heaven!
Wellcome, you are the flower of the aden!
Wellcome, the time has smiled with you
Wellcome, the summer has come with you
Wellcome, flower of Tanzania!
Wellcome, Fruit of Sinaia!
Welcome, the flowers dance for you!
Wellcome, the birds tell: “happy birthday to you!
Happy birthday o, candel of my world!
Happy birthday o, my sweet ladybird!”*

Tulip şiirin ilk mısraını okurken Süleyman, kızının yüzünü ve saçlarını sağ eliyle hafiften okşuyor ve seviyordu. Ama ne acıdır ki onun kızına bu şefkatli dokunuşları ve hazin bakışları, dünya gözüyle son bir dokunuş ve son bir bakıştı. Çünkü Tulip, şiirin ortalarına geldiğinde, kızının saçlarında âdeta takılı kalan sağ elinin parmaklarıyla onun, sol eliyle de Alexandra’nın varlığını son defa hissettiği anda farklı bir boyutta geçti Süleyman. Adımını atmakta olduğu o yeni buudu, bir tek kendisi algıladı. İlerledikçe, Tulip’in yüzü Işığının yüzüne dönüştü, Alexandra’nın elleri de eşinin ellerine inkılap etti. Biraz daha ilerledikçe, hafifleyip gökyüzüne doğru uçu, uçu... Etrafı güller ve zambaklarla çevrili bir yola girdi. Az ötede kızı Lale, annesiyle birlikte el sallayarak onu bekliyordu. Güller ve zambakları tıpkı mazideki gibi okşayarak, onları koklayarak ve onlarla konuşarak sevdiklerine doğru ilerledi ve gitti.

*Hoş geldin, sen en tatlı bebedisin
Hoş geldin, etrafındaki herjesi mutlu ettin
Hoş geldin, cennetin kokusunu getirdin
Hoş geldin, adn cennetinin çiçeğisin
Hoş geldin, zaman seninle gülümsedi
Hoş geldin, yaz mevsimi seninle geldi

Hoş geldin, Tanzanya'nın çiçeği
 Hoş geldin, Sinaia'nın meyvesi
 Hoş geldin, çiçekler senin için dans etmekte
 Hoş geldin, kuşlar sana: doğum günün kutlu olsun demektedir
 Hoş geldin, ey dünyanın kandili
 Hoş geldin ey benim uğur böceğim

Süleyman'ın yüzünü büyük bir üzüntüyle izleyen Alexandra, onun soğuyan elinin aksine, çehresinde ve dudaklarında sıcak bir tebessüm oluştuğunu fark etti. Hayat yoldaşının içinde bulunduğu boyutu sezinlemişçesine, kızını kucakladığı gibi koynuna aldı, sarıp sarmaladı, öpüp kokladı ve ona:

“Yavrum, baban cennete uçtu.” dedi. Olup bitenleri kızına bu yolla açıklarken, büyük bir kısmını yüreğine akıttığı gözyaşlarını siliyor ve eşinden kendilerine emanet olarak kalan, binlerce öğrenciye, hastaya, yaşlıya, yoksula, kadına, gence ve aileye iş, aş, sağlık ve eğitim yardımını sunan Tulip Şirketi'ne ve Zeyla Vakfına layıkıyla sahip çıkacağına içinden söz veriyordu. Annesinin koynunda, cennetin nasıl bir yer olduğunu kavramaya çalışan Tulip ise, o mekânın dünyanın en güzel çiçeklerinin, en renkli kelebeklerinin, en şirin hayvancıklarının ve en eğlenceli oyuncaklarının bulunduğu bir park olduğunu tasavvur ediyor ve babam oraya gittiğine göre, er ya da geç ben de yanına gideceğim ve beraber orada oynayacağız, diye hayal kuruyordu.

Tulip büyüdükçe bu çocuksu masum hayali, kendisinde bir inanç halini alacak ve babasının Somali'nin Dadaab Kampı'yla ilgili tasarladığı projesini, çocukken yitirdiğini hissettiği o cennetine kavuşabilmenin yegâne vesilesi sayacak; o inancından aldığı güçle, herkesin bir “rüya” diye tabir ettiği projenin gerçekleşmesinde başrol oynayacaktı.

Annesi ve Babasının yaşadığı aşk hikayesini ise babasından aldığı şarilik ruhuyla şu şekilde kaleme alacaktı:

“DENİZ SU VE AŞK”

“Aşkı suya sordum, dedi ki beni seyret”

“Anlamak istiyorsan akışımı izle ve seyret”

“Düşüm ardına beni sürüklemeye başladı”

“Çok geçmeden sihirli bir coşkuya kapıldı”

“Bazen yatağına sığmadı taşkınlık yaptı”

“Bazen de kütüğe, taş, kayaya çarptı”

“Ne taşkınlık heyecanını dindirdi”

“Ne kütük ne de kaya onu bezdirdi”

“Kimi zaman dağlar karşısına dikildi”

“Kimi zamansa dipsiz bir kuyuya itildi”

“Sarp dağları göğsünde eritti yol buldu”

“Karanlık çıkurları damlaları ile doldurdu”

“Derken vadiler sardı dört bir yanını”

“Çöller çıktı karşısına kesmek istedi hızını”

“Şırıltısı türkü misali yankılandı sadalarda”

“Çiçekler açtı, kuşlar cıvıladı geçtiği topraklarda”

“Etrafına hayat vere vere mecrasını buldu aktı”

“Suyun yaşam serüveni meğer denize duyduğu aşkı”

Alexandra'ya gelince O, yeni kavuştuğu denizin yani Süleyman'ın bedenini, derinliklerinden ötelere yürüdüğü topraklara teslim ederken, Balıkçı Bilal'in eşi Fatıma Hanım, Tahir ve Hanna Beylerle tanışacak ve o günden itibaren kızının şiirindeki serüven misali uzun bir arayış ve akıştan sonra kavuştuğu denizinin içinde kaybolacak, onun şeklini alacak ve kendisini onun davasına vakfederek kızının en büyük destekçisi olacaktı.

Halit Şirhan Hatay, 30 Temmuz 2011